This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

G55

Harvard College Library

FROM THE

CONSTANTIUS FUND.

Established by Professor E. A. SOPHOCLES of Harvard University for "the purchase of Greek and Latin books (the ancient classics) or of Arabic books, or of books illustrating or explaining such Greek, Latin, or Arabic books." (Will, dated 1880.)

Received 18 Jan., 1887.

ANECDOTA VARIA

GRAECA ET LATINA

EDIDERVNT

RVD. SCHOELL ET GVIL. STVDEMVND

VOLVMEN I

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCCLXXXVI

ANECDOTA VARIA

GRAECA

MVSICA METRICA GRAMMATICA

EDIDIT

GVILELMVS STVDEMVND

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCCLXXXVI

Y 55

HARVARD COLLEGE
JAN 18 1887
LIBRARY.

Constantius fund.
(I.)

Egregii illius, quo IOANNES REIMER, Weidmannorum bibliopolarum successor, antiquitatis studia indefesso labore promovet, patrocinii noluit me expertem esse, cum benigne permitteret, ut anecdota varia graeca et latina a me inde ab anno 1864 in itineribus collecta ex Weidmannorum prodirent aedibus aeque atque anecdota illa, quae RVDOLFVS SCHOELL amicus optimus in Italia descripserat.

Comprehendi autem hoc primo volumine varios libellos aut numquam a quoquam aut ita ab aliis editos, ut nimis longe a genuina forma distarent. Ex his anecdotis plurima pertinent ad historiam artis metricae, quam foede neglectam iacere sciunt harum rerum periti. Nuper demum GVILELMVS HOERSCHELMANN amicus mihi carissimus rudem indigestamque libellorum de re metrica graece conscriptorum molem in ordinem quendam redigere conatus est. Laetabuntur igitur mecum homines docti omnes, quod ipse HOERSCHELMANNVS Georgii Choerobosci Exegeseos in Hephaestionis enchiridion conscriptae editione hoc volumen ornare voluit. Praeterea recepi in hoc volumen tres canones harmonicos ab ADOLFO STAMM primum editos, ut in hoc quoque libro exstaret testimonium suavissimi contubernii, quo Argentorati cum RVDOLFO SCHOELL per novem annos consociabar; utriusque enim nostrum discipulus Argentorati erat Adolfus Stamm. Denique finem voluminis faciunt anecdota grammatica mythologici argumenti, quae grata fore spero eis, qui mythologica studia hodie fovent.

Liberalissime studia mea adiuverunt et codicum conferendorum laborem sollertissime sustinuerunt GOTTHOLDVS GVNDERMANN, HVGO HINCK, GVILELMVS HOERSCHELMANN, CHRISTIANVS HVELSEN, FRIDERICVS HVLTSCH, AVGVSTVS MAV, GVILELMVS MEYER, AENEAS COMES PICCOLOMINI. HENRICVS ROSTAGNO, CAROLVS SCHENKL, RVDOLFVS SCHOELL, GVSTAVVS VHLIG, GVSTAVVS VNGER. Horum egregiorum virorum sollertiae ac propensae in me voluntati quantum debeam, dicere vix possum: qui libri

manu scripti a singulis collati sint, suis locis adnotavi. Praeterea AEMILIVS HEITZ et OTTO PVCHSTEIN codicis Veneti Marciani CCCCLXXXIII lectiones selectas ad Choerobosci Exegesin in Hephaestionis enchiridion pertinentes perhumaniter excerpserunt, priusquam ipse Venetiis hunc codicem totum excuterem. Nec minus beneficiis in me collatis me sibi devinxerunt illustrissimi bibliothecarum praefecti: NICOLAVS ANZIANI bibliothecae Laurentianae, IOANNES BOLLIG Vaticanae, ANTONIVS CERIANI Ambrosianae, IOSEPHVS COGNONI et SCIPIO CAPPELLI Chisianae, LEOPOLDVS DELISLE Parisinae, LVDOVICVS LODI Mutinensis, SANTE PIERALISI Barberinae, IOANNES VELVDO et CAMILLVS COMES SORANZO Venetae, AVGVSTVS WILMANNS Berolinensis, CAROLVS ZANGEMEISTER Heidelbergensis.

Scribebam Vratislaviae kal. Mart. a. 1886.

Corrigenda:

pag. 243 *vers.* 27 *lege* τὸ εἶναι τὴν
pag. 260 *vers.* 34 *lege* Monachii 1883 pag. 193 sqq.

TRES CANONES HARMONICI

PRIMVM EDIDIT

ADOLFVS STAMM

Codex miscellaneus bibliothecae Laurentianae plut. LVI, 1 bombyc. fol. saec. XIII, initio mutilus, cuius partes descripserunt Val. Rose (Anecdot. Graec. I 27) et Rud. Schoell (Herm. Berol. III 174), primo loco exhibet capita varia excerpta ex Menandri rhetoris scriptis, quorum ultimum est περὶ γενεθλιακοῦ +, inc.: Ὁ γενεθλιακὸς λόγος, διαιρεῖται οὕτως· πρῶτον μὲν ἐρεῖς προοίμια κτλ. (Men. p. 279 Walz); des. fol. 10r init.: οὕτως δὴ τοῦτο τεκμαιρόμενος περὶ τῶν μελλόντων μαντεύομαι· ὅτι παιδείας εἰς ἄκρον ἥξει καὶ ἀρετῆς· ὅτι φιλοτιμήσεται πόλεσιν· ἀγῶνας διαθήσει*) κοσμήσει πανηγύρεις καὶ τὰ τοιαῦτα: γενεθλιακός +

Sequuntur sine inscriptione statim in proximo versu a Rud. Schoellio et Guil. Studemundo praeceptoribus meis descripta haec**):

---

*) in διαθήσει factum est ή ex ῆ

**) Textum codicis in paginis sinistris, textum a me constitutum in paginis dextris exscribo; in paginis sinistris versionem latinam addo, in dextris germanicam; linea | versum in codice finiri significo; verba contra codicis auctoritatem addenda his uncinis saepio ( ), verba codicis delenda his [ ].

Καταγράφεται τοίνυν ὁ κανὼν τὴν ὅλην τάξιν ἔχων· τοῦ προσλαμβανομένου | ὡσανεὶ ἦχον ἀπὸ τοῦ παντὸς γωνιῶν κατ' εὐθείαν τεταγμένου· διαιρεῖται | δὲ εἰς χωρία κη̄; ἴσα τοῖς διαστήμασιν· ἡ οὖν ὑπάτη ὑπάτων ἐστίν, χ^ω' κᾱ | ῑ καὶ ἐπι τοῦ ἑνὸς χωρίου· ἡ δὲ παρυπάτη ὑπάτων χ^ω' κδ̄. ἡ δε χρωματικὴ | ὑπάτων· ιθ̄· ἡ δὲ διάτονος ὑπάτων ιη̄· ἡ δὲ ὑπάτων μέση, ις̄· ἡ δε παρυπάτη | μέσων ιε̄· ῑ μη̄· ἡ δὲ μέσων χρωματικὴ ιδ̄ β̄ ῑ ν̄· ἡ δὲ διάτονος μέσων | ιγρ· ἡ δὲ μέση παραμέση ιβ̄ ἡ δὲ τρίτη διέζευγμένων χρωματικὴ θ γ θ̄ κ ζ· | ἡ δὲ νήτη συνημμένων θ̄ ἡ δὲ νήτη διεζευμένων η̄· ἡ δὲ τρίτη ὑπερβολαίων χρωματι|κὴ ζθ̄. ἡ δὲ ὑπερβολαίων διάτονος· ς̄ β̄ ῑ ζ· ἡ δὲ νήτη ὑπερβολαίων ς'· | ἐπεὶ οὖν οἱ κατὰ τὴν ζ̄ ὑπακολουθίαν ἐπι τοὺς ἀριθμοὺς τῶν διαστημάτων | τὰς μετρήσεις διὰ

Versio latina.

Sectio canonis prima.

1) Describitur igitur canon, qui totum ordinem inde a proslambanomeno continet, quemadmodum chorda a paxillo transverso in directum tensa sonat. 2) Dividitur autem in XXVIII loculos inter se aequales. 3) Hypate hypaton amplectitur XXI $\overline{\text{III}}$ loculos . . . . . 4) Parhypate hypaton XX $\overline{\text{IV}}$. 5) Chromatica hypaton XVIII $\overline{\text{XXVI/XXVII}}$. 6) Diatonos hypaton XVIII. 7) Hypate meson XVI. 8) Parhypate meson XV $\overline{\text{IX/XLVIII}}$. 9) Meson chromatica XIV $\overline{\text{XII/LIV}}$. 10) Diatonos meson XIII $\overline{\text{S}}$. 11) Mese XII. 12) Paramese X $\overline{\text{II/III}}$. 13) Trite diezeugmenon X $\overline{\text{VIII}}$. 14) Diezeugmenon chromatica IX $\overline{\text{XIII/XXVII}}$. 15) Nete synemmenon IX. 16) Nete diezeugmenon VIII. 17) Trite hyperbolaeon VII $\overline{\text{XIX/XXXII}}$. 18) Hyperbolaeon chromatica VII $\overline{\text{IX}}$. 19) Hyperbolaeon diatonos VI $\overline{\text{IX/XII}}$. 20) Nete hyperbolaeon VI.

21) Atque quoniam soni supradicto ordine dispositi secundum numeros intervallorum mensiones per totum canonem congruentes (sc. numeris)

⟨Κατατομὴ κανόνος α′⟩.

1. Καταγράφεται τοίνυν ὁ κανὼν τὴν ὅλην τάξιν ἔχων ⟨ἀπὸ⟩ τοῦ προσλαμβανομένου, ὡσανεὶ ἠχούσης τῆς ἀπὸ πασσάλου διαγωνίου κατ' εὐθεῖαν τεταμένης. 2. Διαιρεῖται δὲ εἰς χωρία $\overline{\text{κη}}$ ἴσα τοῖς διαστήμασιν. 3. ἡ οὖν ὑπάτη ὑπάτων ἐστὶν χωρίων $\overline{\text{κα}}$ γ′ [ἐπὶ τοῦ ἑνὸς χωρίου]. 4. ἡ δὲ παρυπάτη ὑπάτων χωρίων $\overline{\text{κ}}$ δ′. 5. ἡ δὲ χρωματικὴ ὑπάτων $\overline{\text{ιη}}$ ⟨$\overline{\text{κς}}$ κζ′⟩. 6. ἡ δὲ διάτονος ὑπάτων $\overline{\text{ιη}}$. 7. ἡ δὲ ὑπάτη μέσων $\overline{\text{ις}}$. 8. ἡ δὲ παρυπάτη μέσων ιε $\overline{\text{θ}}$ μη′. 9. ἡ δὲ μέσων χρωματικὴ $\overline{\text{ιδ}}$ $\overline{\text{ιβ}}$ ν⟨δ′⟩. 10. ἡ δὲ διάτονος μέσων $\overline{\text{ιγ}}$ ϛ′. 11. ἡ δὲ μέση ⟨$\overline{\text{ιβ}}$. 12. ἡ δὲ⟩ παραμέση $\overline{\text{ι}}$ ω′. 13. ἡ δὲ τρίτη διεζευγμένων ⟨$\overline{\text{ι}}$ η′. 14. ἡ δὲ διεζευγμένων⟩ χρωματικὴ $\overline{\text{θ}}$ $\overline{\text{ιγ}}$ κζ′. 15. ἡ δὲ νήτη συνημμένων $\overline{\text{θ}}$. 16. ἡ δὲ νήτη διεζευγμένων $\overline{\text{η}}$. 17. ἡ δὲ τρίτη ὑπερβολαίων ⟨$\overline{\text{ζ}}$ $\overline{\text{ιθ}}$ λβ′. 18. ἡ δὲ ὑπερβολαίων⟩ χρωματικὴ $\overline{\text{ζ}}$ θ′. 19. ἡ δὲ ὑπερβολαίων διάτονος $\overline{\text{ϛ}}$ $\overline{\text{θ}}$ ιβ′. 20. ἡ δὲ νήτη ὑπερβολαίων $\overline{\text{ϛ}}$.

21. Ἐπεὶ οὖν οἱ κατὰ τὴν ⟨εἰρημένην⟩ ὑπακολουθίαν ⟨φθόγγοι⟩ ἐπὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν διαστημάτων τὰς μετρήσεις διὰ παντὸς ⟨τοῦ κανόνος⟩ ἰσαρίθμους

Versio germanica.

Erste Einteilung des Canons.

1) Es wird also der Canon beschrieben, welcher die ganze Reihe (der Töne) von dem Grundton an umfasst, entsprechend dem Ertönen der Saite, welche an der querlaufenden Zapfenreihe straff gespannt ist. 2) Eingeteilt aber wird er in 28 Abschnitte von gleicher Grösse. 3) Die grosse Sekunde hat $21^1/_3$ Abschnitte (d. h. umfasst den Raum von $21^1/_3$ Abschnitten)..... 4) Die kleine Terz $20^1/_4$. 5) Die grosse Terz $18^{26}/_{27}$. 6) Die (reine) Quarte 18. 7) Die (reine) Quinte 16. 8) Die kleine Sext $15^9/_{48}$. 9) Die grosse Sext $14^{12}/_{54}$. 10) Die kleine Septime $13^1/_2$. 11) Die Oktave 12. 12) Die grosse None $10^2/_3$. 13) Die kleine Dezime $10^1/_8$. 14) Grosse Dezime $9^{13}/_{27}$. 15) Oktave + (reine) Quarte 9. 16) Oktave + (reine) Quinte 8. 17) Oktave + kleine Sext $7^{19}/_{32}$. 18) Oktave + grosse Sext $7^1/_9$. 19) Oktave + kleine Septime $6^9/_{12}$. 20) Die Doppeloktave 6.

21) Da (Wenn) nun die nach vorstehender Reihenfolge geordneten Töne je nach den Maasszahlen der Intervalle die Messungen durch den **ganzen** Canon mit gleichen Zahlverhältnissen ausführen, so vergrössern sie den Abstand des mittleren Tones (vom Anfangspunkt der Saite aus

παντὸς ἰσαρίθμους αὔξουσιν τὴν τοῦ μέσου καὶ τὸ ὅλον μῆκος | τὸ ν᾽ τέμνοντες φθόγγου δυνάμει. τέμνει δὲ τοῦ μέσω τὸ ν᾽· ἡ μέση χωρὶ | οὖσα ιβ̄ τὰ αὐτὰ ἀφ᾽ ἑαυτὰ πολλαπλασιάσας ἐποίησα μ̄δ̄. ἐποίησα τοὺς | πρώτους καὶ ἄκρους ἐπ᾽ ἀλλήλους τόν τε προσλαμβανόμενον καὶ τὴν νήτην | ὑπερβολαίων· οἵτινες ἔχοντες χωρία τάδε κ̄δ̄ καὶ ξ̄· ταῦτα γ ρμ̄δ̄· | εἶτα· ὑπάτη ὑπάτων καὶ ὑπερβολαίων χρωματική. κ̄ ἐπὶ τὰ ζ̄. ἐγένετο ρμ̄δ̄· | εἶτα ὑπάτην χρωματική· καὶ τρίτη ὑπερβολαίων ιθ̄· ἐπὶ ζ ρ δωδέκατον. | γ ρμ̄δ̄· εἶ ὑπάτων διάτονος καὶ νήτη διεζευμένων ιθ̄ι· ἐπὶ η̄· γ ρμ̄δ̄· εἶτα | ὑπάτη μέσων καὶ διεζευμένων διάτονος ις̄· ἐπὶ θ̂ γ ρ μ̄δ̄. εἶτα παρυπάτη | μέσων καὶ διεζευμένων χρωματικὴ ιε̄ καὶ μη̂· ἐπὶ θ γ̂ θ κ̂ζ γ ρμ̄δ̄· εἶτα μέσων χρωματικὴ[1]) | καὶ τρίτη διεζευμένων ιδ̄· ἐπὶ ῑ δ̄ κη̂ γ ρμ̄δ̄· εἶτα μέσων διάτονος καὶ παράμεσος | ιβ̄ ἐπι ιβ̄ γ ρμ̄δ̄+ Κατατομὴ κανόνος· κατὰ τοὺς Πυθαγορικούς+ | Λάβωμεν δὲ ἐπι τοῖς προειρημένοις λόγοις· καὶ τοὺς τῆς μουσικῆς φθόγγους· | μερίζοντες τὸν κ̄ζ̄· κατὰ συμφω᾽· τὴν μουσικὴν

faciunt, spatium medii soni producunt, etiam totam longitudinem canonis vi soni dividentes. 22) Dividit autem canonem medium mese, quae amplectitur XII loculos. 23) Ex his cum ipsis multiplicatis feci CXLIV. 24) Tum priores et posteriores (i. e. inferiores et superiores) sonos inter se multiplicavi: proslambanomenon et neten hyperbolaeon amplectentes loculos XXIV et VI: fiunt CXLIV. 25) Tum hypaten hypaton et hyperbolaeon diatonon XXI $\overline{\text{III}}$ loculos et VI $\overline{\text{IX/XII}}$: fiunt CXLIV. 26) Tum parhypaten hypaton et hyperbolaeon chromaticam XX $\overline{\text{IV}}$ et VII $\overline{\text{IX}}$: facti sunt CXLIV. 27) Tum hypaton chromaticam et triten hyperbolaeon XVIII $\overline{\text{XXVI/XXVII}}$ et VII $\overline{\text{XIX/XXXII}}$: fiunt CXLIV. 28) Tum hypaton diatonon et neten diezeugmenon XVIII et VIII: fiunt CXLIV. 29) Tum hypaten meson et diezeugmenon diatonon XVI et IX: fiunt CXLIV. 30) Tum parhypaten meson et diezeugmenon chromaticam XV $\overline{\text{IX/XLVIII}}$ et IX $\overline{\text{XIII/XXVII}}$: fiunt CXLIV. 31) Tum meson chromaticam et triten diezeugmenon XIV $\overline{\text{XII/LIV}}$ et X $\overline{\text{VIII}}$: fiunt CXLIV. 32) Tum meson diatonon et paramesen XIII $\overline{\text{s}}$ et X $\overline{\text{II/III}}$: fiunt CXLIV.

Sectio canonis secunda.
Sectio canonis secundum Pythagoreos.

Capiamus secundum rationes expositas etiam musices sonos, canonem dividentes secundum consonantiam musicam. 2) Demonstrant autem

---

[1]) utrum χρωματικὴ an χρωματικὴν dare voluerit librarius, propter scripturae compendium non liquet.

⟨ποιοῦσιν⟩, αὔξουσιν τὴν τοῦ μέσου ⟨διάστασιν⟩, καὶ τὸ ὅλον μῆκος τοῦ κανόνος τέμνοντες φθόγγου δυνάμει. 22. Τέμνει δὲ ἐν μέσῳ τὸν κανόνα ἡ μέση χωρίων οὖσα ιβ. 23. ταῦτα ἐφ' ἑαυτὰ πολλαπλασιάσας ἐποίησα ⟨ρ⟩μδ. 24. ⟨εἶτα⟩ ἐποίησα τοὺς πρώτους καὶ ἄκρους ἐπ' ἀλλήλους, τόν τε προσλαμβανόμενον καὶ τὴν νήτην ὑπερβολαίων, ἔχοντας χωρία τάδε· κδ καὶ ς· ταῦτα γίνεται ρμδ. 25. εἶτα ὑπάτην ὑπάτων ⟨καὶ ὑπερβολαίων διάτονον κα γ' ἐπὶ τὰ ς θ ιβ'· γίνεται ρμδ. 26. εἶτα παρυπάτην ὑπάτων⟩ καὶ ὑπερβολαίων χρωματικήν, κ ⟨δ'⟩ ἐπὶ τὰ ζ ⟨θ'⟩· ἐγένετο ρμδ. 27. εἶτα ὑπάτων χρωματικὴν καὶ τρίτην ὑπερβολαίων, ιη ⟨κς κζ'⟩ ἐπὶ ζ ιθ λβ'· γίνεται ρμδ. 28. εἶ⟨τα⟩ ὑπάτων διάτονον καὶ νήτην διεζευγμένων, ιη ἐπὶ η· γίνεται ρμδ. 29. εἶτα ὑπάτην μέσων καὶ διεζευγμένων διάτονον, ις ἐπὶ θ· γίνεται ρμδ. 30. εἶτα παρυπάτην μέσων καὶ διεζευγμένων χρωματικήν, ιε ⟨θ⟩ μη' ἐπὶ θ ιγ κζ'· γίνεται ρμδ. 31. εἶτα μέσων χρωματικὴν καὶ τρίτην διεζευγμένων, ιδ ⟨ιβ νδ'⟩ ἐπὶ ι η'· γίνεται ρμδ. 32. εἶτα μέσων διάτονον καὶ παραμέσην, ιγ ⟨ς'⟩ ἐπὶ ι ω'· γίνεται ρμδ.

⟨Κατατομὴ κανόνος β'⟩.

Κατατομὴ κανόνος κατὰ τοὺς Πυθαγορικούς.

1. Λάβωμεν δὲ ἐπὶ τοῖς προειρημένοις λόγοις καὶ τοὺς τῆς μουσικῆς φθόγγους, μερίζοντες τὸν κανόνα κατὰ συμφωνίαν τὴν μουσικήν. 2. ἀποδει-

gerechnet), da sie nämlich die ganze Länge des Canons nach dem Einfluss des Tones (vermittelst einer bestimmten Scala) einteilen. 22) Es schneidet aber in der Mitte den Canon die Oktave, welche 12 Abschnitte hat. 23) Dieses multiplicirte ich mit sich selbst und bekam 144. 24) Darauf brachte ich die ersten und letzten Töne zusammen, den Grundton und die Doppeloktave, von denen der eine 24, die andere 6 Abschnitte umfasst: macht zusammen (multiplicirt) 144. 25) Dann die grosse Sekunde und Oktave + kleine Septime, (nämlich) $21^1/_3$ und $6^9/_{12}$ (Abschnitte), macht 144. 26) Hierauf die kleine Terz und Oktave + grosse Sext, $20^1/_4$ und $7^1/_9$, machte 144. 27) Dann die grosse Terz und Oktave + kleine Sext, $18^{26}/_{27}$ und $7^{19}/_{32}$, macht 144. 28) Dann die (reine) Quarte und Oktave + (reine) Quinte, 18 und 8, macht 144. 29) Dann die (reine) Quinte und die Oktave + (reine) Quarte, 16 und 9, macht 144. 30) Hierauf die kleine Sext und Oktave + grosse Terz, $15^9/_{48}$ und $9^{13}/_{27}$, macht 144. 31) Dann die grosse Sext und kleine Dezime, $14^{12}/_{54}$ und $10^1/_8$, macht 144. 32) Dann die kleine Septime und (grosse) None, $13^1/_2$ und $10^2/_3$, macht 144.

Zweite Einteilung des Canons.

Einteilung des Canons nach den Pythagoreern.

1) Nehmen wir nach den vorstehenden Verhältnissen auch die Töne der Musik, indem wir den Canon nach der musikalischen Consonanz einteilen. 2) Sie (die Pythagoreer) erklären es so: Wenn man die

ἀποδεικνύουσιν· τοῦ ὅλου γὰρ | τεταγμένου· φθόγγου τοῦ καλουμένου προσλαμβανομένου τὸ ἥμυσι· ἄν τις λάβῃ | τὸ λειπόμενον αὐτοῦ ἕξει τὴν δια πασῶν συμφωνίαν· καὶ φθόγγων μέσην. μέση δὲ | οὐκ ἐκ τοῦ φθόγγου κεκλημένη· ἀλλ' ἐκ τῆς τομῆς. δευτέρα γὰρ συμφωνία. | εἰς τέσσαρα πάλιν τὸ ὅλον κατατεμῶν· καὶ ἀπολαβόμενος τὸ δ̂. τὸ λοιπὸν πλήξας[1]) | ἕξει τὴν ὑπάτην ϡ̊ τ· καὶ τὴν διὰ δ̂ συμφωνίαν, ἐν ἐπι γ̄ λόγω ἔτι τὲ | εἰ γ̂ τὸν εἰρημένον φθόγγων τεμὼν· καὶ πρὸς τῶ προσλαμβανομένω ἀπολαβόμενος | τὸ ἓν μέρος τὴν ὑπάτην μέσων εὑρήσεις· ἐν ἡμιολίω λόγω· ἥ ἐστὶ διὰ ε̄ συμφωνία· | Καὶ ἐγένετο ἡ τάξις τῶν εὑρημένων φθόγγων κατὰ συμφωνίαν τῆς τοῦ πειθαγορείου | οὐ[2]) κ̄ᾱ κατατομῆς καθὼς[3]) ἐχρῶντο ἐπὶ τοῦ μονοχόρδου ὀργάνου ὁ λόγος ὑπόκειται | καὶ τὸ διάγραμμα. ὁ πυθαγόρασ διέτεινεν χορδὴν· καὶ ταύτην εἰς ϑ̄[4]) μέρη διελὼν[5]) | κατά τινων σημείων ὑπογραφήν· αὐτὸν μὲν τὸν φθόγγον κατ' ἰδίαν ἔπληξεν· καὶ τὸν | προσλαμβανόμενον εὗρεν εἶτα τὸ ϑ̂ μέρος καὶ καταλαβόμενος ἔπληξεν τὴν χορδὴν κατὰ η̄ | μέρη καὶ ἔγνω· ὅτι ὑπάτη ὑπάτων ἤχησεν ἡ χορδὴ

sic: Si dimidium totius proslambanomeni qui dicitur facimus, ea quae restat pars diapason resonabit, sive mesen; 3) (mese non ex sono nominata est, sed ex sectione). 4) [Secunda consonantia.] Totius in quattuor partes divisi quartam (partem) desecans, reliquam chordae partem pulsans, hypaton diatonon audies sive diatessaron consonantiam. 5) Soni, quem supra diximus, in tres partes divisi unam partem prae proslambanomeno desecans invenies hypaten meson, ratione sesquialtera i. e. consonantiam diapente..... 6) Atque ita factus est ordo sonorum inventorum secundum consonantias sectionis canonis a Pythagoricis doctae, qua utebantur in monochordo.

7) Ratio et figura infra expositae sunt.

Sectio canonis tertia.

1) Pythagoras chordam tensam in novem partes divisit secundum subscriptionem signorum quorundam, et ipsum sonum per se pulsans proslambanomenon invenit. 2) Tum partem nonam desecans chor-

---

[1]) incipit in codice folium 10v, cuius primi versus humore quidem laesi, sed faciles lectu sunt.

[2]) οὐ antiquitus lineola transducta deletum est.

[3]) καθὼς ex καθῶς correctum.

[4]) rasura unius litterae post ϑ.

[5]) διελὼν ex διελῶν correctum.

κνύουσιν ⟨δὲ οὕτως⟩· τοῦ ὅλου γὰρ τεταγμένου φθόγγου τοῦ καλουμένου προσλαμβανομένου τὸ ἥμισυ ἄν τις λάβῃ, τὸ λειπόμενον αὐτοῦ ἕξει τὴν διὰ πασῶν συμφωνίαν, καὶ φθόγγον μέσην. 3. (μέση δὲ οὐκ ἐκ τοῦ φθόγγου κεκλημένη ἀλλ' ἐκ τῆς τομῆς.) 4. [δευτέρα γὰρ συμφωνία.] Εἰς τέσσαρα πάλιν τὸ ὅλον κατατεμὼν καὶ ἀπολαβόμενος τὸ τέταρτον, τὸ λοιπὸν πλήξας ἕξει τὴν ὑπάτων διάτονον ἢ τὴν διὰ τεσσάρων συμφωνίαν, ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ. 5. Ἔτι δὲ εἰ⟨ς⟩ τρία τὸν εἰρημένον φθόγγον τεμὼν καὶ πρὸς τῷ προσλαμβανομένῳ ἀπολαβόμενος τὸ ἓν μέρος τὴν ὑπάτην μέσων εὑρήσει, ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ· ἥ ἐστι διὰ πέντε συμφωνία. ⟨. . . . . .⟩.

6. Καὶ ἐγένετο ἡ τάξις τῶν εὑρημένων φθόγγων κατὰ συμφωνίαν τῆς τοῦ Πυθαγορείου κανόνος κατατομῆς, καθὼς ἐχρῶντο ἐπὶ τοῦ μονοχόρδου ὀργάνου. 7. Ὁ λόγος ὑπόκειται καὶ τὸ διάγραμμα.

⟨Κατατομὴ κανόνος γ'⟩.

1. Ὁ Πυθαγόρας διέτεινεν χορδὴν καὶ ταύτην εἰς ἐννέα μέρη διελὼν κατά τινων σημείων ὑπογραφὴν αὐτὸν μὲν τὸν φθόγγον κατ' ἰδίαν ἔπληξεν καὶ τὸν προσλαμβανόμενον εὗρεν. 2. Εἶτα τὸ ἕνατον μέρος καταλαβόμενος ἔπληξεν τὴν χορδὴν κατὰ ὀκτὼ μέρη· καὶ ἔγνω ὅτι ὑπάτην ὑπάτων ἤχησεν ἡ χορδή,

Hälfte des sogenannten Proslambanomenos (Grundton) nimmt (d. h. die Hälfte der ganzen Saite), so wird der übrige Teil der Saite die Oktave ertönen lassen, d. h. den Ton Mese; 3) (so wird nämlich der Ton nicht nach dem Ton selbst (d. h. an sich) genannt, sondern infolge der Abteilung). 4) [Die zweite Consonanz.] Wenn man den ganzen Proslambanomenos (d. h. die ganze Saite) in vier Teile teilt und den vierten davon abtrennt, so wird man, den übrigen Teil anschlagend, die »Hypaton Diatonos« erhalten, d. h. die Quartenconsonanz im Verhältniss 4 : 3. 5) Den oben erwähnten Ton in drei Teile teilend und im Verhältniss zu ihm dem Proslambanomenos einen Teil wegnehmend, wird man »Hypate Meson« finden, im Verhältniss 3 : 2, d. h. die Quintenconsonanz. . . . . 6) Und so entstand die Ordnung der gefundenen Töne nach den Consonanzen der Pythagoreischen Einteilung des Canons, wie man sie anwandte auf dem Monochord.

7) Verhältniss nebst Figur ist unten angegeben.

Dritte Einteilung des Canons.

1) Pythagoras spannte eine Saite auf, teilte sie in 9 Teile nach dem Verhältniss gewisser (Zahl-)Zeichen, die daruntergeschrieben waren, schlug dann den Ton an sich (d. h. den Ton, den die ganze ungeteilte Saite von sich gab) an und fand so den Grundton. 2) Dann den neunten Teil wegnehmend schlug er die Saite im Bereich der 8 Teile

τονιαῖον διάστημα προσλαβοῦσα | καὶ κατέλαβεν τὸν τόνον, ἐν ἐπογδόῳ λόγῳ ὡς τὰ $\bar{\vartheta}\zeta$ τὰ $\bar{\eta}$ εἶτα διελὼν ὅλην τὴν | χορδὴν εἰς τέσσαρα μέρη καταλαβόμενος τὸ πρῶτον ἔκρουσεν τὴν χορδὴν κατὰ τρία | μέρη· καὶ ἔγνω ὅτι τὴν διὰ τεττάρων συμφωνίαν ἤχησεν ἡ χορδὴ, ἐκ δύο | ἥμυσι τόνων. κατὰ δὲ τοὺς πειθαγορίους, ἐκ $\bar{\beta}$ $\bar{\tau}$ καὶ λήμματος. ἔγνω δὲ ὅτι ὑπάτων | διάτονον ἤχησεν ἡ χορδὴ, ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ ὡς ἐν τεταότ πρὸς τρίτω. πάλιν | δὲ αὖ διελὼν ὅλην τὴν χορδὴν εἰς $\hat{\gamma}$ μέρη· καὶ πρῶτον καταλαβόμενος ἔκρουσε τὴν | χορδὴν κατα $\bar{\beta}$ μέρη καὶ ἔγνω ὑπάτη ἡ μέσων ἤχησεν ἡ χορδὴ· ἐν ημιολίῳ | λόγῳ λαμβανομένη· ὡς τὰ $\hat{\gamma}$ πρὸς δύο ἢ διὰ $\bar{\varepsilon}$ συμφωνία. πάλιν δὲ αὖ τὴν χορδὴν | διελὼν εἰς δύο μέρη καὶ καταλαβόμενος τὸ πρῶτον· ἔτυψε τὴν χορδὴν κατὰ τὸ λοιπόν· | καὶ ἔγνω ὅτι διπλ$^{\alpha}$ ἤχησεν ἡ χορδὴ καὶ ἔστιν ἐπι μέσην ἐν διπλασίῳ λόγῳ λαμβανομένη; | ὡς τὰ δύο πρὸς τὸ ἕν· πάλιν δ' αὖ διελὼν τὴν χορδὴν εἰς τέσσαρα μέρη· καὶ κατα|λαβόμενος τὰ $\bar{\beta}$; ἔτυψε τὴν χορδὴν κατὰ τὸ τρίτον· καὶ ἔγνω ὅτι ἡ διαπασῶν καὶ διὰ $\bar{\varepsilon}$· | ἐστὶ συμφωνία· ἐν τριπλασίονι λόγῳ θεωρουμένη· ὡς $\hat{\gamma}$ πρὸς $\bar{\alpha}$· ἐπι νήτην | διεζευγμένων. πάλιν δὲ αὖ διελὼν[1]) τὴν χορδὴν εἰς τεσσαρα μέρη· καὶ καταλαβόμενος | τὰ τρία μέρη· ἔκρουσε τὴν χορδὴν κατὰ τὸ τέταρτον· καὶ ἔγνω ὅτι δὶς δια

dam pulsavit octo secundum partes, et cognovit chordam hypaten hypaton resonare, intervallum tonicum a proslambanomeno (progredienti), et sonum comprehendit ratione sesquioctava. 3) Tum totam chordam in quattuor partes divisit primamque desecans ipsam chordam secundum tres partes pulsavit et cognovit chordam resonare diatessaron consonantiam, quae constabat ex duobus sonis et uno dimidiato (— secundum Pythagoreos ex duobus sonis et limmate —). Cognovit autem chordam hypaton diatonon resonare ratione sesquitertia, ut IV ad III. 4) Tum iterum totam chordam in tres partes divisit primamque partem desecans ipsam (chordam) pulsavit secundum duas partes et cognovit chordam hypaten meson resonare, ratione sesquialtera sumptam, ut III ad II i. e. consonantiam diapente. 5) Tum iterum chordam in duas partes divisit unamque partem desecans ipsam chordam secundum reliquam pulsavit et cognovit chordam diapason resonare [atque mesen quidem esse] ratione dupla sumptam, ut II ad I. 6) Tum iterum chordam in tres partes divisit duasque sumpsit partes; ipsam chordam secundum tertiam partem pulsans cognovit consonantiam esse diapason et diapente ratione triplici auditam, ut III ad I [atque neten diezeugmenon quidem esse]. 7) Tum iterum chordam in quattuor partes divisit et, postquam tres partes desecuit, ipsam chordam secundum quartam partem pulsans cognovit chor-

[1]) διελὼν ex διελόν factum.

τονιαῖον διάστημα ⟨πρὸς τῷ⟩ προσλαμβανομένῳ· καὶ κατέλαβεν τὸν τόνον ἐν ἐπογδόῳ λόγῳ, ὡς τὰ ἐννέα πρὸς τὰ ὀκτώ. 3. Εἶτα διελὼν ὅλην τὴν χορδὴν εἰς τέσσαρα μέρη ⟨καὶ⟩ καταλαβόμενος τὸ πρῶτον ἔκρουσεν τὴν χορδὴν κατὰ τρία μέρη· καὶ ἔγνω ὅτι τὴν διὰ τεσσάρων συμφωνίαν ἤχησεν ἡ χορδή, ἐκ δύο ἥμισυ τόνων. (κατὰ δὲ τοὺς Πυθαγορείους ἐκ δύο τόνων καὶ λείμματος)· ἔγνω δὲ ὅτι ὑπάτων διάτονον ἤχησεν ἡ χορδὴ ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ, ὡς τὰ τέσσαρα πρὸς ⟨τὰ⟩ τρία. 4. Πάλιν δὲ αὖ διελὼν ὅλην τὴν χορδὴν εἰς τρία μέρη καὶ ⟨τὸ⟩ πρῶτον καταλαβόμενος ἔκρουσε τὴν χορδὴν κατὰ δύο μέρη· καὶ ἔγνω ⟨ὅτι⟩ ὑπάτην μέσων ἤχησεν ἡ χορδὴ ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ λαμβανομένη, ὡς τὰ τρία πρὸς ⟨τὰ⟩ δύο, ἢ ⟨τὴν⟩ διὰ πέντε συμφωνίαν. 5. Πάλιν δὲ αὖ τὴν χορδὴν διελὼν εἰς δύο μέρη καὶ καταλαβόμενος τὸ πρῶτον ἔτυψε τὴν χορδὴν κατὰ τὸ λοιπόν· καὶ ἔγνω ὅτι ⟨τὴν⟩ διὰ πασῶν ⟨συμφωνίαν⟩ ἤχησεν ἡ χορδὴ καὶ ἔστιν ἡ μέση, ἐν διπλασίῳ λόγῳ λαμβανομένη, ὡς τὰ δύο πρὸς τὸ ἕν. 6. Πάλιν δὲ αὖ διελὼν τὴν χορδὴν εἰς τρία μέρη καὶ καταλαβόμενος τὰ δύο ἔτυψε τὴν χορδὴν κατὰ τὸ τρίτον· καὶ ἔγνω ὅτι ἡ διὰ πασῶν καὶ διὰ πέντε ἐστὶ συμφωνία, ἐν τριπλασίονι λόγῳ θεωρουμένη, ὡς ⟨τὰ⟩ τρία πρὸς ⟨τὸ⟩ ἕν· (ἔστι νήτη διεζευγμένων). 7. Πάλιν δὲ αὖ διελὼν τὴν χορδὴν εἰς τέσσαρα μέρη καὶ καταλαβόμενος τὰ τρία μέρη ἔκρουσε τὴν χορδὴν κατὰ τὸ τέταρτον· καὶ ἔγνω ὅτι δὶς διὰ πασῶν συμφωνίαν ἤχησεν ἡ χορδὴ ἐν τετραπλασίονι

an und erkannte, dass die Saite die grosse Sekunde ertönen liess, einen Ganzton im Verhältniss zum Grundton (aufwärts), und er vernahm den Ton im Verhältniss 9 : 8. 3) Darauf teilte er die ganze Saite in 4 Teile, nahm den ersten weg und schlug die Saite im Bereich der drei Teile an und erkannte, dass die Saite die Quartenconsonanz ertönen liess, bestehend aus $2^1/_2$ Tönen (— nach den Pythagoreern aus zwei Ganztönen und einem Limma —). Er erkannte aber, dass die Saite die Quarte ertönen liess, im Verhältniss 4 : 3. 4) Hierauf teilte er wiederum die ganze Saite in drei Teile ab und nahm davon den ersten Teil weg, schlug die Saite im Bereich der zwei Teile an und erkannte, dass die Saite die Quinte ertönen liess, im Verhältniss 3 : 2 genommen, die Quintenconsonanz. 5) Dann wiederum teilte er die Saite in zwei Teile und davon einen wegnehmend schlug er die Saite auf dem übrigen Stück an und erkannte, dass die Saite die Oktave ertönen liess [und zwar, dass es die Mese war] im Verhältniss von 2 : 1 genommen. 6) Dann wiederum teilte er die Saite in 3 Teile und nahm davon 2 Teile, schlug die Saite auf dem dritten Teile an und erkannte, dass es die Consonanz der Oktave + Quinte war, im Verhältniss 3 : 1 genommen [nämlich die Nete Diezeugmenon]. 7) Dann wiederum teilte er die Saite in 4 Teile, nahm davon 3 Teile, schlug die Saite auf dem vierten Teile an und erkannte, dass die Saite die Doppeloktave ertönen

πασῶν | συμφωνίαν ἤχησεν ἡ χορδὴ ἐν τετραπλασίονι λόγῳ θεωρουμένη, ὡς τέσ|σαρα πρὸς ἕν· ἐπὶ νήτην ὑπερβολέων· ὡς ποίησας καὶ συνθεὶς κατὰ τὸν λόγον τοὺς | ἑξῆς[1]) ἀριθμοῦς ἐκτήσατο[2]) τὴν τοῦ κανόνος κατὰ τομὴν· ὡς αὐτὸ τὸ διάγραμμα, σαφέστερον | ἡμῖν τὴν ἑρμηνείαν δηλώσει +

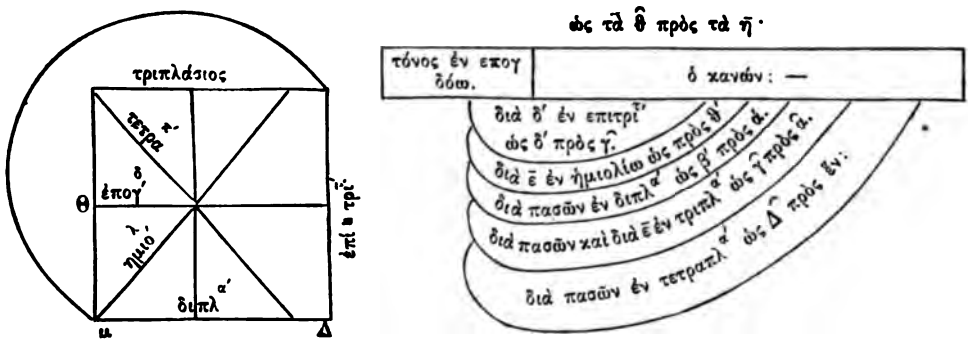

dam bis diapason consonantiam resonare, ratione quadruplici auditam, ut IV ad I [et esse neten hyperbolaeon]. 8) Quo facto secundum rationem numeros ex ordine collocans condidit sectionem canonis: id quod clarius figura docebit.

---

[1]) ἑξῆς ex ἑξεῖς correctum.
[2]) in ἐκτήσατο correctum est η ex ι.

λόγῳ θεωρουμένη, ὡς ⟨τὰ⟩ τέσσαρα πρὸς ⟨τὸ⟩ ἕν· (ἔστι νήτη ὑπερβολαίων).
8. Οὕτως ποιήσας καὶ συνθεὶς κατὰ τὸν λόγον τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς, ἐκτήσατο τὴν τοῦ κανόνος κατατομήν, ὡς αὐτὸ τὸ διάγραμμα σαφέστερον ἡμῖν τὴν ἑρμηνείαν δηλώσει.

⟨Ὁ κανών.⟩

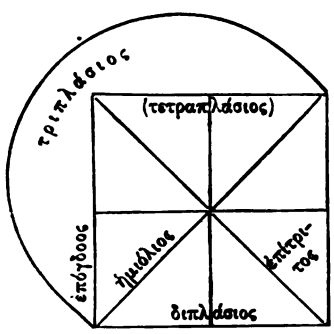

⟨Ὁ κανών.⟩

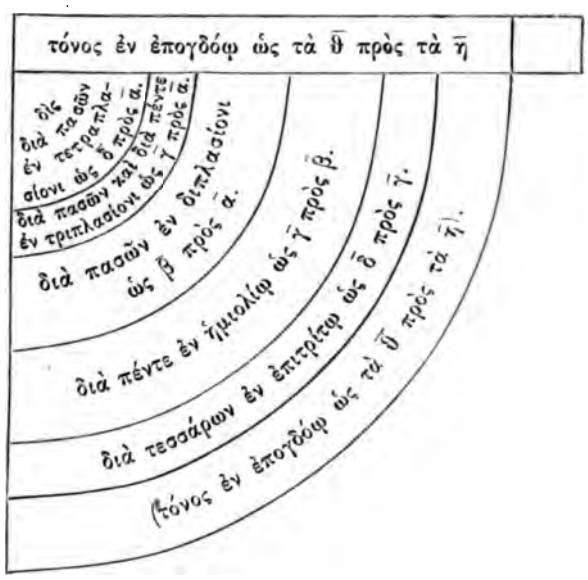

liess, im Verhältniss 4 : 1 genommen [nämlich die Nete Hyperbolaeon]. 8) In dieser Weise stellte er die aufeinanderfolgenden Zahlen nach einem (bestimmten) Verhältnisse zusammen und schuf so die Einteilung des (musikalischen) Canons: wie es die (beigefügte) Figur deutlicher veranschaulichen wird.

Interpretatio.

Priusquam ad ipsam interpretationem accedo, maximas refero gratias Guilelmo Studemund et Carolo Ian et Friderico Hultsch, viris de rebus musicis et mathematicis Graecorum optime meritis, quorum auxilio non paucas difficultates facilius superavi: id maxime pertinet ad canonem primum, in cuius signis traditis partim numeros totos partim fractos latere recteque semper ex numeris sonorum oppositorum multiplicandis fieri numerum 144 sagaciter perspexit Ianus.

Primum exponendum videtur, quibus rebus permotus a codicis Laurentiani fide longe discesserim in canonum verbis constituendis. Constat autem anecdotum Laurentianum ex tribus partibus nullo modo inter se cohaerentibus, quas inscripsi sectionem primam (I), secundam (II), tertiam (III).

Primus autem canon harmonicus, qui longe maximi est momenti, exponitur sonos duarum diapason (sonos undeviginti) continens.

Deinde secunda sectio tres tantum illas consonantias unius diapason tractat, eas dico, quae rationibus dupla, sesquitertia, sesquialtera sunt i. e. numerorum significatione hodierna adhibita $^2/_1$ $^4/_3$ $^3/_2$ sive 2 : 1, 4 : 3, 3 : 2.

Tertius denique canon harmonicus systema immutabile, quod dicitur (σύστημα ἀμετάβολον apud Eucl. s. c. 38 M.) continet, i. e. has rationes: sesquioctavam, sesquitertiam, sesquialteram, duplam, triplam, quadruplam, sive hodiernis notis $^9/_8$ $^4/_3$ $^3/_2$ $^2/_1$ $^3/_1$ $^4/_1$.

Caput I.

De numeris primae sectionis.

Auctor a proslambanomeno profectus sonorum gradus per duplicem diapason persequitur; atque genus quidem diatonicum cum pro fundamento habeat, singulorum tetrachordorum triten chromaticam adicit, ut etiam chromatici generis intervalla demonstret.

Vt autem totum hunc canonem recte intellegamus, quaerendum est, quam regulam secutus auctor sonos in canone collocaverit. Atque videtur quidem tabellam aliquam hodie deperditam descripsisse, i. e. notas in verba, ut ita dicam, resolvisse: et id quidem magna cum neglegentia,

cum vel isdem sonis varios numeros tribueret (cf. tabulam infra appositam) neque raro numeros inter se confunderet.

Canonis huius natura quo facilius appareat, per tabellae formam numeros traditos et restitutos infra sub uno conspectu adpono. Qua autem ratione singuli numeri corrigendi fuerint, postea videbimus.

soni		codicis numeri § 1—20	codicis numeri § 21—32	restituti numeri	numeri hodierna notat.	soni hod. not.
προσλαμβανόμενος			κδ	κδ	24	A
ὑπάτων	ὑπάτη	κα ῑ	κ	κα γ′	$21^{1}/_{3}$	H
	παρυπάτη	κδ	κ	κ δ′	$20^{1}/_{4}$	C
	χρωματικὴ	ιθ	ιθ	ιη κ ϛ′	$18^{26}/_{27}$	*Cis*
	διάτονος	ιη	ιθι	ιη	18	D
μέσων	ὑπάτη	ιϛ	ιϛ	ιϛ	16	E
	παρυπάτη	ιε ῑ μη	ιε καὶ μη	ιε θ μη′	$15^{9}/_{48}$	F
	χρωματικὴ	ιδ β ῑ ν	ιδ	ιδ ιβ νδ	$14^{12}/_{54}$	*Fis*
	διάτονος	ιγρ	ιβ	ιγ ϛ′	$13^{1}/_{2}$	G
	μέση		ιβ	ιβ	12	a
	παραμέση	ιβ	ιβ	ῑ ω	$10^{2}/_{3}$	h
διεζευγμένων	τρίτη		ῑ δ κη	ῑ η′	$10^{1}/_{8}$	c
	χρωματικὴ	θ γ θ κ ζ	θ γ θ κ ζ	θ ιγ κζ′	$9^{13}/_{27}$	*cis*
	διάτονος	θ	θ	θ	9	d
	νήτη	η	η	η	8	e
ὑπερβολαίων	τρίτη		ζ ρ δωδέκατον	ζ ιθ λβ′	$7^{19}/_{32}$	f
	χρωματικὴ	ζ θ	ζ	ζ θ′	$7^{1}/_{9}$	*fis*
	διάτονος	ϛ β ῑ ζ		ϛ θ ιβ′	$6^{9}/_{12}$	g
	νήτη	ϛ′	ϛ	ϛ	6	a′

Iam quaeramus, quid de hac divisione sonorum in instrumento (sc. monochordo) statuendum sit.

In XXVIII partes aequales canon dividitur, tamen pro proslambanomeno non tota chorda sive loculi omnes XXVIII sed, ut auctor praecipit, tantum XXIV sumuntur, quattuor reliquis loculis neglectis. Atqui si proslambanomenos habet XXIV loculos, nete hyperbolaeon habeat VI partes necesse est, quia haec est $^{1}/_{4}$ illius, mese habet XII loculos, quia est $^{1}/_{2}$ proslambanomeni. Tum ex ordine singulorum sonorum numeri facile inveniuntur; quae enim sonis, eadem numeris singulis intercedit ratio.

Atque Ianus XXIV partes facit, idemque volunt Studemundus et Bellermannus. Et profecto ipse de hac lectione cogitaveram, cum sic

etiam illud »ἐπὶ τοῦ ᾱ (i. e. πρώτου) χωρίου« facile intellegeretur (= »an der ersten Stelle hinter dem Proslambanomenos«). Sed contra haec respiciendum, quod auctor noster Laurentianus refert § 21, ubi expressis verbis hunc canonem (§ 1—21) ab alio canone, in quo tota chorda faciat proslambanomenon, discernit: cf. p. 21. Itaque numerum XXVIII, etsi per se hac in sectione nullius momenti videtur, (neque minus numeri XXVII, XXVI, XXV), tamen non corrigendum esse censeo. Ac fieri potuit, ut hic canon harmonicus (primus) pars esset alicuius tractatus arithmetici, in quo de ipso numero XXVIII nescio qua de causa accuratius diceretur. Vt igitur diagrammate eam, quam propono, interpretationem demonstrem, res sic fere est intellegenda (cf. figura):

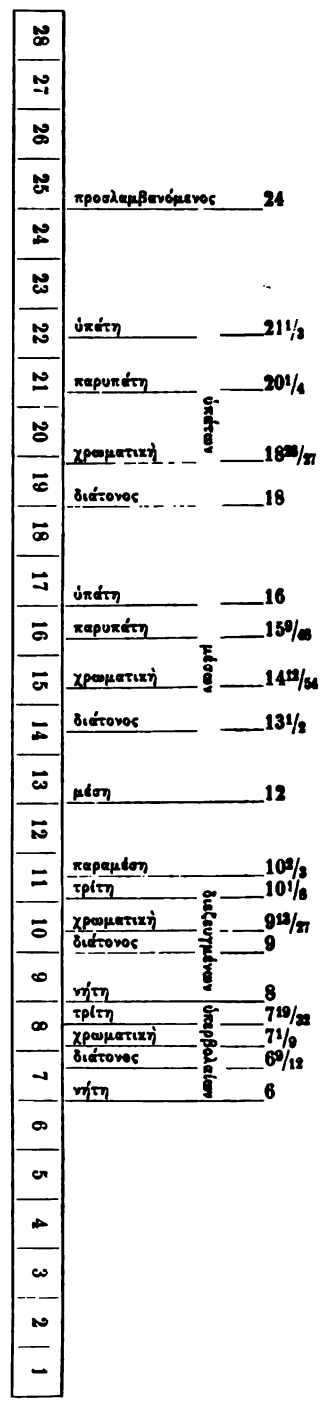

Cuius divisionis causam quo accuratius aperiam, quomodo rationes sonorum inveniantur, explicabo.

Pro proslambanomeno igitur habemus 24 loculos, ergo pro mese 12 (cod. § 22 recte ιβ̄), pro nete hyperbolaeon 6 (cod. § 20 et § 24 recte ς). Hypate meson et proslambanomenos rationem ineunt sesquialteram secundum legem diapente consonantiae, ergo 24 : x = 3 : 2, ex quo sequitur x = 16 (cod. § 7 et § 29 recte ις̄). Diatonos hypaton et proslambanomenos rationem ineunt sesquitertiam, ergo 24 : x = 4 : 3, ex quo sequitur x = 18 (cod. § 6 recte ιη̄, § 28 falso ιθ̄ι).

Diatonos meson et diatonos hypaton rationem ineunt sesquitertiam, ergo 18 : x = 4 : 3, ex quo sequitur x = $13^1/_2$ (cod. § 10 ιγρ; signum ρ ex ς = $^1/_2$ corruptum videtur; cod. § 32 falso ιβ̄).

Parhypate meson et diatonos meson rationem ineunt sesquioctavam, ergo $13^1/_2$: x = 8 : 9, ex quo sequitur x = $15^3/_{16}$; codex § 8 ιε̄ ῑ μη̂, § 30 ιε̄ καὶ μη̂; hic numerus μη sine dubio nominator fracturae

t: cuius numerator sive periit sive signo ι servatur, certe ϑ̂ legi opor-
:, ut habeamus pro parhypate meson $15^{9}/_{48}$. Parhypate hypaton
parhypate meson rationem ineunt sesquitertiam, ergo $15^{9}/_{48} : x = 3 : 4$,
quo sequitur $x = 20^{1}/_{4}$; cod. § 4 recte κδ̄, quod solvendum est κ̄ δ′.
ypate hypaton et proslambanomenos rationem ineunt sesquioctavam,
ɜo $24 : x = 9 : 8$, ex quo sequitur $x = 21^{1}/_{3}$; cod. § 3 κα̅ ῖ, quo in nu-
ɜro ῖ leviter corruptum est ex γ′.

Restant duo soni chromatici, quos facile ratiocinamur ex totis tetra-
ordis. Etenim constat ex numeris rationalibus unius diatessaron multi-
ɪcatis fieri $^{4}/_{3}$. Habemus autem has rationes totius diapason (cf. p. 19):

$^{9}/_{8}$, $^{256}/_{243}$, x, $^{256}/_{243}$, $^{9}/_{8}$, $^{256}/_{243}$, x, $^{256}/_{243}$, $^{9}/_{8}$.

ergo $^{9}/_{8} \cdot {}^{256}/_{243} \cdot x \cdot {}^{256}/_{243} = {}^{4}/_{3}$, ex quo sequitur

$x = {}^{2187}/_{2048}$. Qua ex ratione facile numerum chromaticae
ypaton invenimus, est enim $20^{1}/_{4} : x = 2187 : 2048$, ex quo sequitur
$= 18^{26}/_{27}$ (cod. § 5 et § 27 falso ιϑ̄). Simili modo chromaticam me-
n ratiocinamur; est enim $15^{9}/_{48} : x = 2187 : 2048$, ex quo sequitur
$= 14^{2}/_{9}$; codex § 9 habet ιδ̄ β̂ ῖ ϑ̂, quae ex ιδ̄ ιβ̂ νδ′ corrupta esse puta-
rim, ut pro $14^{2}/_{9}$ traditum sit quod idem valet $14^{12}/_{54}$.

Quo modo quoniam sonos prioris (gravioris) diapason cognovimus,
ɜile diapason acutioris sonos enucleamus ex lege, per quam sonus
avioris diapason duplex est soni acutioris diapason. Itaque

Paramese est $\frac{21^{1}/_{3}}{2} = 10^{2}/_{3}$; cod. § 12 et § 32 ιβ̄ pro ῖ ω̅δ′.

Trite diezeugmenon $\frac{20^{1}/_{4}}{2} = 10^{1}/_{8}$; codex § 31 tradidit ῖ δ̄ κη̂,
ae nullo modo intellegi possunt, nisi forte legendum est ῖ δ̂ κη′ =
$^{4}/_{28} = 10^{1}/_{7}$; ut falso $10^{1}/_{7}$ pro $10^{1}/_{8}$ traditum esse statuendum sit.

Chromatica diezeugmenon est $\frac{18^{26}/_{27}}{2} = 9^{13}/_{27}$; in codice § 14
§ 30 legimus ϑ̂ γ ϑ̂ κ ζ̂ vel ϑ̂ γ̂ ϑ̂ κζ̂, corrigendum est ϑ̄ ιγ̂ κζ′.

Diatonos diezeugmenon $\frac{18}{2} = 9$; cod. § 15 et § 29 recte ϑ̂.

Nete diezeugmenon $\frac{16}{2} = 8$; cod. § 16 et § 28 recte η̂ vel η̄.

Trite hyperbolaeon est $\frac{15^{9}/_{48}}{2} = 7^{19}/_{32}$; de lectione codicis cf.
g. 20 (§ 17).

Chromatica hyperbolaeon est $\frac{14^{12}/_{54}}{2} = 7^{1}/_{9}$; cod. § 18 recte ζ̄ϑ̂.

Diatonos hyperbolaeon est $\frac{13^{1}/_{2}}{2} = 6^{3}/_{4}$; codex § 19: ς̄ β̄ ῖ ζ,
ibus in signis β ex ϑ corruptum est atque scribendum ς̄ ϑ̂ ιβ′ $= 6^{9}/_{12}$.

§ 23 sqq.: anonymus docet ex numeris sonorum ab utroque fine
ɪpositorum multiplicatis fieri numerum 144. Idque re vera ita habet, nam

:	× 6	= 144	proslambanomenos	et	nete	hyperbolaeon
$^{1}/_{3}$	× $6^{9}/_{12}$	= 144	hypate hypaton	et	diatonos	-
$^{1}/_{4}$	× $7^{1}/_{9}$	= 144	parhypate -	et	chromatica	-
$^{26}/_{27}$	× $7^{19}/_{32}$	= 144	chromatica -	et	trite	-
ɜ	× 8	= 144	diatonos -	et	nete	diezeugmenon

16 × 9 = 144 hypate meson et diatonos diezeugmenon.
$15^{9}/_{48}$ × $9^{13}/_{27}$ = 144 parhypate - et chromatica -
$14^{12}/_{54}$ × $10^{1}/_{8}$ = 144 chromatica - et trite -
$13^{1}/_{2}$ × $10^{2}/_{3}$ = 144 diatonos - et paramese.
12 × 12 = 144 mese et mese.

Quodsi tabellae, quae anonymo ante oculos versata esse videtur, restituendae periculum faciendum est, ea sic fere est delineanda:

τόνοι		ἀριθμοὶ λογικοί	τόνοι ἀντικείμενοι.
προσλαμβανόμενος		κδ	
ὑπάτη	γ	κα γ′	
παρυπάτη	τω	κ δ′	
χρωματικὴ	πα	ιη κς κζ′	
διάτονος	ο	ιη	
ὑπάτη	γ	ις	
παρυπάτη	α	ιε ϑ μη′	
χρωματικὴ	ο	ιδ ιβ νδ′	
διάτονος	με	ιγ ϛ′	
μέση		ιβ	ρμδ
παραμέση		ι ϙ′	ρμδ
τρίτη	γμέναων	ι η′	ρμδ
χρωματικὴ		ϑ ιγ κζ′	ρμδ
διάτονος	διεζευ	ϑ	ρμδ
νήτη		η	ρμδ
τρίτη	ὑπερβολαίων	ζ ιϑ λβ′	ρμδ
χρωματικὴ		ζ ϑ′	ρμδ
διάτονος		ς ϑ ιβ′	ρμδ
νήτη		ς	ρμδ

Appendix.

De ratiocinationibus generum musicorum.

Mira illa commixtio generis diatonici et chromatici, quam apud anonymum nostrum legimus, nusquam apud alios deprehenditur.

Si duos sonos chromaticos neglegimus, accurate **modus Aeolicus** suppositus est, et id quidem secundum rationes canonicorum, non orga-

nicorum: hi enim gradus sonorum secundum id, quod nos dicimus »die temperirte Stimmung« componebant, sonumque ex duobus aequalibus semitoniis fieri volebant, contra harmonici sive canonici non tam sensum (αἴσθησιν) quam rationem (λόγον) pro fundamento habebant in sonis componendis.[1]) Totam diapason scriptores canonici volunt ex bis diatessaron et uno sono (diazeuctico) effici. Itaque in systemate immutabili de pluribus tetrachordis dicunt: tetrachordis hypaton, meson, diezeugmenon, hyperbolaeon, ita ut binis tetrachordis singuli sint soni diazeuctici. Tetrachordon unam diatessaron semper complectitur ratione sesquitertia (4 : 3). Atque prout sunt rationes duorum sonorum mediorum, qui diatessaron intervallo circumcluduntur, varia genera sonorum constituuntur: qua re fit ut magna varietas singulorum generum apud musicos veteres inveniatur. Illa autem aut genera vocantur, quorum extant sex illa principalia genera cum transpositionibus; aut systemata appellantur, quorum ab aliis alia multa constituebantur in arte acustica docenda, cf. e. g. Ptol. harm. 2, 14. 15 ubi in tabellis genera Eratosthenis, Archytae, Didymi, Ptolemaei, Aristoxeni exponuntur, et Georg. Pachym. ed. Vincent p. 463 sqq. De diversis modis ratiocinandi organicorum et canonicorum cf. Porphyr. comm. p. 207 sqq. Rationes nostri primi canonis numeris qui traditi sunt adiuvantibus et cogente lege, ut ex sonorum unius tetrachordi numeris multiplicatis fiat $^4/_3$, constituendae erunt hae:

$$\begin{array}{ccccccccccc} A & H & C & Cis & D & E & F & Fis & G & A & \\ \frac{9}{8} & \frac{256}{243} & \frac{2187}{2048} & \frac{256}{243} & \frac{9}{8} & \frac{256}{243} & \frac{2187}{2048} & \frac{256}{243} & \frac{9}{8} & = & \frac{2}{1} \\ \multicolumn{4}{c}{\underbrace{\qquad\qquad\qquad}_{\frac{4}{3}}} & \times & \multicolumn{4}{c}{\underbrace{\qquad\qquad\qquad}_{\frac{4}{3}}} & & \\ & & & & \frac{9}{8} & & & & & = & \frac{2}{1} \end{array}$$

Quartus sonus Cis non Des significandus est hodierna notatione, quia intervallum C—Des (quod Graeci vocant λεῖμμα) minus esse quam C—Cis (apud Graecos ἀποτομή dictum) constat; atque quidem $\frac{2187}{2048} > \frac{256}{243}$. Simili modo res in sono octavo (Fis) se habet.[2])

Caput II.

Adnotationes criticae.

A. Sectio I.

§ 1. Quoniam verba, quae tradita sunt, nullo modo intellegi possunt, textum, quantum potui, correxi adiutus ex parte ab Hultschio. Ante τοῦ προσλαμβανομένου inserui ἀπό; pro ἀπὸ τοῦ παντὸς γωνιῶν, quod intellegi nequit, scripsi τῆς ἀπὸ πασσάλου διαγωνίου, loco Iamblichi de vita Pyth. commotus. Is enim § 116 sic ait: ἀπό τινος ἑνὸς πασσάλου διαγωνίου

[1]) cf. Porph. pag. 206 sqq., ubi factiones musicorum uberius discernuntur.

[2]) de ratiocinatione accurate egit Vincent (notices et extraits des manuscrits XVI) p. 169 sqq.; cf. p. 455 sqq.

ἐμπεπηγότος τοῖς τοίχοις . . . ἀπαρτήσας τέσσαρας χορδὰς κτλ. (cf. ib. § 118). Tum pro τεταγμένου levi mutatione scripsi τεταμένης; ἠχούσης pro ἦχον coniecit Hultschius. Ceterum, quoniam paxilli comparatio paulum artificiosi habet, erunt, opinor, qui alias correctiones proponant, quae propius accedant ad verba tradita.

§ 3. Fortasse καὶ (ante ἐπὶ τοῦ ἑνὸς χωρίου) delendum est, cum dittographia numeri antecedentis κα γ′ videatur. Quid autem haec verba velint, difficile est dictu. Haud scio an illud ἑνὸς corruptum sit ita, ut signum numerale librarius putaverit fuisse α̅: certe incorruptae Graecitatis cultores dicere debebant πρώτου pro ἑνός. Sed ex numeris tantum aut κβ̅ ad hunc locum potest spectare aut ζ̅, cum is de quo agitur sonus (hypate hypaton) amplectatur XXI III̅ ($21^1/_3$) loculos, itaque in loculo XXII, si ab imo, in loculo VII, si a summo incipimus, positus est (cf. p. 16).

§ 12 et § 32. Notam ω′ = $^2/_3$ pro littera β, quae in codice extat, restituit Hultschius (cf. Hultsch, metrol. rell. I 174).

§ 13. Omissa sunt verba ἡ δὲ διεζευγμένων ante χρωματική et similiter § 18 verba ἡ δὲ ὑπερβολαίων ante χρωματική. Neglegentia librarium verba illa omisisse cum ex eo sequitur, quod postea in sonis oppositis multiplicandis ea nominantur, tum ex eo, quod, si in priore diapason (συστήματος τελείου) aliqui sonus inveniatur, eum in posteriore omitti non posse conspicuum est. Ceterum anonymus Laur. constanter dicit χρωματικὴ ὑπάτων, μέσων χρ., διεζευγμένων χρ., ὑπερβολαίων χρ., numquam τρίτη ὑπάτων χρωματική et sim.; cf. I, 5. 9. 26. 27. 30. 31.

§ 17. Numerus in § 27 traditus est ζ ρ δωδέκατον pro ζ̅ ιθ̅ λβ′, quem numerum et ex ratione et ex sono opposito sequi vidimus. — Sed numeri, quos anonymi textus habet, sic videntur orti: cum non raro fractiones difficiles pluribus fracturis simplicioribus coniunctis, quae numeratorem I haberent, explicarentur (cf. Hultsch, metrol. rell. I 174 sq.; Cantor, Vorlesungen über Geschichte der Mathematik I 21 sqq. 332), hoc loco fortasse legebatur ϛ′ ιβ′ i. e. $^1/_2 + {}^1/_{12}$, qui numeri proxime ad fracturam ιθ̅ λβ′ accedunt, nam

$^1/_2 + {}^1/_{12} = \frac{56}{96}$

$\frac{19}{32} = \frac{57}{96}$, ut discrimen $^1/_{96}$ restet. Quamquam in textum hoc non recepi, ne rationes perturbarentur.

§ 21. Signum ζ̅ dubitanter interpretatus sum εἰρημένην, cum eiusmodi vocabulum hoc loco desideretur, neque significationes notae ζ̅, quae alias inveniuntur, hic intellegi possint.[1])

---

[1]) Nota ζ nisi numerum 7 aut 7000 significat, ponitur pro ζήσας vel ζήσαντι et similibus: cf. Bast apud Gregor. Cor. p. 811. Corsini not. Graec. p. 25 (et 79). Etiam pro δὲ invenitur ζ vel similis nota: Bast l. c. p. 803. Apud mathematicos ζ = ζφδιακ(οῦ) intellegitur (Hultsch in Pappi ed. tom. III 2, pag. 128).

Post ὑπακολουθίαν inserui φθόγγοι. Tum supplevi ποιοῦσιν, nam verba tradita vix intellexeris, illud autem ποιοῦσιν nescio an per compendia scriptum fuerit itaque neglegi potuerit.

Post παντός verba τοῦ κανόνος si non in textum recipienda certe mente supplenda sunt; haec quoque per compendia fortasse expressa fuerunt ut II, 1. 6 κανόνα et κανόνος. Atque eo loco de quo agimus ν̀ pro illius notae, qua scribebatur κανόνος, reliquiis habuerim; ν̀ enim si quis pro numero = 50 accipiat, equidem illum numerum intellegere nequeam.

Porro eadem in paragrapho post τοῦ μέσου aliquid intercidisse declarat cum illud τὴν ante τοῦ μέσου positum tum nexus sententiarum. Supplevi διάστασιν. Est enim res ita explicanda: Si canonem duplicis diapason eo modo constituimus, quem anonymus noster adhibuit, mesen in numero XII positam esse perspicuum est. Sin autem idem canon alio modo constituitur ita ut non partes XXIV sed omnes partes XXVIII i. e. tota chorda (διὰ παντὸς κανόνος) proslambanomenon faciant, tum mese non in numero XII, sed in numero XIV posita est;

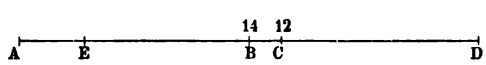

de qua re anonymus dicit: αὔξουσιν τὴν τοῦ μέσου διάστασιν, cum linea BD maior sit quam CD. BD autem est mese, si AD est proslambanomenos; contra CD est mese, si, ut nostra in sectione, DE est proslambanomenos. Auctor canonem, in quo mese XII, proslambanomenos XXIV partes habent, propter eam causam elegisse videtur, quia complures numeri toti adhiberi possunt (XXIV. XVIII. XVI. XII. IX. VIII. VI).

Ianus vero paragraphis 21—23 in unam propositionem coniunctis sententiam esse putat fere hanc: Cum sonorum scalae rationes subesse illi statuissent pares et aequabiles, et cum medium locum obtineret mese, cuius numerus se ipso multiplicatus efficeret CXLIV, ceteros quoque numeros ita inter se coniunxi ut bini multiplicandi efficerent CXLIV. Scribendum ita proponit: Ἐπεὶ οὖν οἱ * * τὰς μετρήσεις διὰ παντὸς ἰσαρίθμους αὔξουσιν, τό τε ἥμισυ καὶ τὸ ὅλον μῆκος ηκις τέμνοντες φθόγγου δυνάμει, — τέμνει δὲ μέσον ⟨τὸν κανόνα⟩ ἡ μέση χωρίων οὖσα ιβ̄, ἃ αὐτὰ ἐφ' ἑαυτὰ πολλαπλασιάσας ἐποίησα ρμδ̄, — ἐποίησα κτλ. Post articulum οἱ excidisse ille putat nomen, sive ὀργανικοί, sive Πυθαγόρειοι, sive simile aliquod, cf. ἀποδεικνύουσιν II 2. Verba τὴν ζ̄ ὑπακολουθίαν eadem ratione interpretatur atque ego. Pro praepositione ἐπὶ mavult κατὰ τοὺς ἀριθμούς τ. δ., nisi potius supplendum videatur verbum ἀναφέροντες. Quod sequitur τὰς μετρήσεις . . . . ἰσαρίθμους αὔξουσιν, id praegnanter dictum esse putat, ut idem valeat, ac si dicatur: numeros paribus rationibus faciunt crescentes. Atque φθόγγου δύναμις cum ab Aristoxeno dicatur locus quem sonus in systemate suo obtineat, (*die stellung, die bedeutung eines tones für sein system*, cf. fr. harm. p. 34, 5. 36, 6 Meib.), quovis ille pignore contendit τέμνοντες φθόγγου δυνάμει significare: ita secant ut ponatur sonus.

Verbi τέμνειν obiectum idem esse vult τὸ ἥμισυ καὶ τὸ ὅλον μῆκος; utramque enim diapason et acutiorem et graviorem secari in certas quasdam partes, sive octonas dicat huius loci auctor, sive novenas, quorum numerorum uterque elici possit e signo τὸ ν'.

Sonos autem chromaticos addit auctor, quod miram illam legem, qua ex sonorum oppositorum numeris multiplicatis numerus 144 fiat, demonstrare vult. Etenim contrariae rationes sunt a proslambanomeno usque ad mesen, atque a nete hyperbolaeon usque ad mesen, i. e. $24 : 21\frac{1}{3} = 6\frac{9}{12} : 6$, vel $21\frac{1}{3} : 20\frac{1}{4} = 7\frac{1}{9} : 6\frac{9}{12}$ et quae sequuntur, id quod in hoc schemate luculenter apparet:

$$\begin{array}{ccccccccccccccc}
24 & & 21\frac{1}{3} & & 20\frac{1}{4} & & 18\frac{26}{27} & & 18 & & 16 & & 15\frac{9}{48} & & 14\frac{12}{54} & & 13\frac{1}{2} & & 12 \\
 & 6 & & 6\frac{9}{12} & & 7\frac{1}{9} & & 7\frac{19}{32} & & 8 & & 9 & & 9\frac{13}{27} & & 10\frac{1}{8} & & 10\frac{2}{3} & & 12
\end{array}$$

§ 25 et 26. Librarius iterum varios sonos inter se confudit (cf. § 13); correctio facile ex tabella (pag. 15) comprobatur.

§ 26. Forma ἐγένετο fortasse debetur librarii inscitiae, qui formae γίνεται notam (cf. Heronis geom. reliqu. ed. Hultsch pag. XIII sq.) non recte resolvit.

§ 28. Pro εἶ Studemundus recte scripsit εἶτα, quod desideratur.

B. Sectiones II et III.

Sequitur interpretatio sectionis secundae et tertiae, quarum utraque adeo minus corrupta est quam prima, ut numeros uno loco excepto veros exhibeant. Inter priorem autem et duos posteriores canones hoc maxime interest, quod his consonantiarum et toni (»Ganzton«) rationes solae eaeque accuratius explicantur.

In sectione secunda diapason, diatessaron, diapente intervallorum ratio initur, i. e. $^2/_1$, $^4/_3$, $^3/_2$.

§ 2. Post ἀποδεικνύουσιν inserui δὲ οὕτως: de qua re alii fortasse dissentient. Verum omissis his verbis accusativus τὸν κανόνα et ad μερίζοντες et ad ἀποδεικνύουσι referendus sit, cui rei obstant verba κατὰ συμφωνίαν τὴν μουσικὴν cum vocabulis τὸν κανόνα arte coniuncta; ἀποδεικνύναι autem κατὰ συμφωνίαν num dici possit, dubito. — Hultschius suspicatur emendandum esse: μεριζόμενον τὸν κανόνα κατὰ συμφωνίαν τὴν μουσικὴν ἀποδεικνύοντες κτλ.

Pro φθόγγων scripsi φθόγγον Studemundo suadente, propter sequentem μέσην: μέσον autem propter sequentem formam μέση corrigi nequit, cf. § 5, ubi codex habet τὸν εἰρημένον φθόγγων.

§ 4. Verba δευτέρα γὰρ συμφωνία Iano auctore uncis inclusi, cum glossa esse videatur.

§ 5. Pro εὑρήσεις concinnius scribi εὑρήσει monuit me Hultschius. Inter § 5, quae clauditur verbo συμφωνία, et § 6, quae incipit a verbis καὶ ἐγένετο . . ., lacuna statuenda est (cf. figur. I: τριπλάσιος τετραπ.).

Tribus enim consonantiis nominatis (diapason, diatessaron, diapente) anonymus sic pergit: καὶ ἐγένετο ἡ (sic) τάξις . . . . ὀργάνου. Illa autem τάξις non unius, sed duarum diapason sonos continebat (cf. Eucl. s. c.). Porro sequitur ὁ λόγος ὑπόκειται καὶ τὸ διάγραμμα. Atqui sub finem totius scriptiunculae invenimus duas figuras (de quibus postea accuratius dicendum erit) ad systema immutabile referendas, id quod verba τετραπλάσιος, τριπλάσιος, ἐπόγδοος comprobant. In tertio autem canone cum de uno diagrammate loquatur anonymus (III 15), alterum referendum videtur ad canonem secundum. Cur autem diagramma ad secundum canonem pertinens sub finem totius opusculi exhiberet, causa esse poterat, quod commodius figurae uno loco et eodem tempore delineabantur, ne circulis aliisque instrumentis ad delineandum necessariis saepius uti opus esset. Auctorem igitur hoc secundo in canone describendo consonantias diapason et diapente ($^3/_1$), bis diapason ($^4/_1$), sonum ($^9/_8$) neglegentia, non consulto omisisse pro certo habeo. Ceterum canonem secundum non ex eodem fonte fluxisse atque tertium facile concluseris ex universo dicendi genere. Etenim in canone II ad eandem rem significandam (»sumere partem chordae«) adhibetur verbum ἀπολαμβάνεσθαι (II 4—5), in tertio καταλαμβάνεσθαι (III 2. 3. 4. 5. 6. 7). Praeterea additur in tertio canone bis λαμβανομένη (sc. χορδή III 4. 5), et bis θεωρουμένη (III 6. 7), quae verba non usurpantur in canone secundo.

Tum ordo sonorum diversus est: in can. II (brevitatis causa rationes tantum affero) hic: $^2/_1$ $^4/_3$ $^3/_2$, in can. III hic: $^9/_8$ $^4/_3$ $^3/_2$ $^2/_1$ $^3/_1$ $^4/_1$.

His rebus expositis venio ad interpretationem tertii canonis, quem bene traditum esse supra dixi.

§ 1. κατὰ . . . ὑπογραφήν scilicet de regula numerali sub chorda in instrumento ipso denotata cogitandum est. κατ' ἰδίαν modo adverbii dictum est.

§ 2. Correxi πρὸς τῷ προσλαμβανομένῳ; προσλαβοῦσα nescio an ex compendio vocis προσλαμβανομένῳ male intellecto ortum sit.

Paullo infra pro θζ τὰ η scribendum est θ πρὸς τὰ η, non ἐπί, qua praepositione anonymus non utitur, cf. III 4. 5. 6. 7 et figurae secundae inscriptiones. De πρὸς praepositionis compendio, cuius forma non longe abest a ζ litterae specie, cf. O. Lehmann »Die tachygraphischen Abkürzungen etc.« Lipsiae 1880 pag. 87 et Pappus ed. Hultsch III 2, pag. 131.

§ 3. Ad locutionem δύο ἥμισυ τόνων conf. E. Hiller ad Theon. Smyrn. exposit. rer. math. pag. 70, 6.

§ 4. τὸ addidi suadente Hillero.

§ 5. Traditum est ἔστιν ἐπι μέσην, similiter § 6 ἐπι νήτην διεζευγμένων, § 7 ἐπὶ νήτην ὑπερβολέων, quod non videtur aptum sensum praebere; illud ἐπι ex ἔστι corruptum esse putat Hultschius.

§ 8. Traditum ὡς, sine dubio cum Studemundo melius scribitur οὕτως; error ex compendiis inter se mutatis (cf. Papp. III 2, pag. 130 et 132 ed. Hultsch) explicandus.

C. De figuris.

Denique sequuntur in codice Laurentiano figurae, quibus rationes sonorum demonstrentur. Atque primum ad Fig. I explanandam accedo, quam exhibui pag. 12 non satis accurate ad codicis fidem redditam a typographo. Eandem denuo hic (ad sinistram) adpono, quo facilius cum figura a me restituta (ad dextram) comparetur.

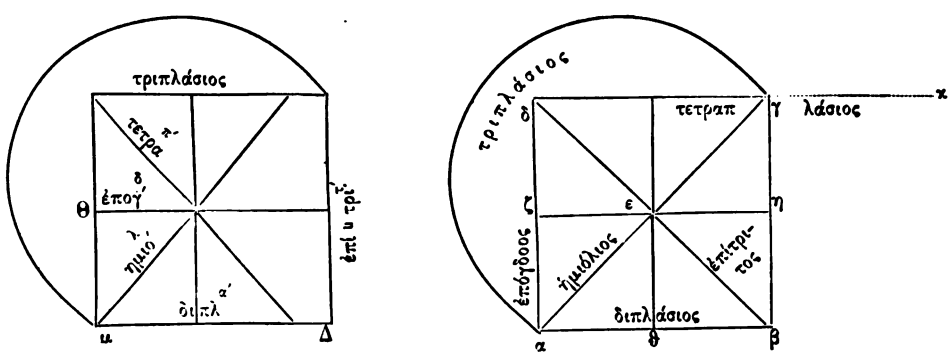

Ex litteris verbisque adscriptis, quae rationes sonorum significant, constructio figurae I certissime elucet. Praeterea legimus notas $\vartheta = 9$ et $\mu = \eta = 8$[1]), i. e. lineam $\alpha\vartheta$ faciamus esse octo partes et lineam $\alpha\zeta$, in linea $\alpha\vartheta$, ad perpendiculum erectam, esse novem partes sive $\alpha\zeta : \alpha\vartheta = 9 : 8$, quae est ratio sesquioctava, i. e. ratio soni.

Tum ex his duabus lineis facile construimus figuram, quam appellamus parallelogrammum, scilicet $\alpha\vartheta\varepsilon\zeta$. Quo invento lineas singulas duplam in longitudinem producamus, ita ut ex $\alpha\vartheta$ fiat $\alpha\beta$, ex $\alpha\zeta$ fiat $\alpha\delta$, ex $\alpha\varepsilon$ fiat $\alpha\gamma$. Porro punctis δ et γ, γ et β coniunctis lineis fit maius parallelogrammum $\alpha\beta\gamma\delta$, in quo omnes rationes systematis immutabilis continentur. Etenim in trigono $\alpha\varepsilon\vartheta$ secundum legem illam Pythagoricam

$$\alpha\varepsilon^2 = \alpha\vartheta^2 + \varepsilon\vartheta^2$$

sive

$$\alpha\varepsilon^2 = 8^2 + 9^2 = 145.$$

Faciamus minimo vitio admisso non 145 sed 144 esse: sequitur lineam $\alpha\varepsilon$ esse 12.

Itaque $\alpha\varepsilon : \alpha\vartheta = 12 : 8 = 3 : 2$, i. e. ratio sesquialtera sive diapente. In codice: ἡμιόλιος.

$\alpha\gamma : \alpha\vartheta$ secundum constructionem est $24 : 8 = 3 : 1$, i. e. ratio triplex sive diapason et diapente. In codice: τριπλάσιος.

---

[1]) Fortasse $\mu = \beta$ solvendum est, ut ratio dupla ($^2/_1$) notata sit; at lineae, in qua legimus τετραπ(λάσιος), adscriptum est $\Delta = \bar{\delta} = {}^4/_1$ (ratio quadrupla). Sic etiam iuxta Θ forsitan perierit numerus $\bar{\eta}$: quas propter incertas lectiones hos numeros, praesertim cum nullius momenti sint, figurae non adscripsi.

αε = βε. αζ = εθ = βη secundum constructionem. Ergo βε : βη = 12 : 9 = 4 : 3, i. e. ratio sesquitertia sive diatessaron. In codice: ἐπίτριτ(ος).

αβ : αθ = 2 : 1 secundum constructionem, i. e. ratio dupla sive diapason. In codice recto loco διπλά(σιος).

Vt denique rationem quadruplam inveniamus, oportet lineas αβ + γδ coniunctas esse, quod quidem cum in nostra figura fieri non possit, verbum τετραπλάσιος in figura pag. 13 restituta uncis inclusi. Ergo

αβ + γδ : αθ = 4 : 1, i. e. ratio quadrupla sive bis diapason. In codice falso loco: τετραπ(λάσιος).

Videmus igitur in codice nomina rationum nonnumquam falsis locis adscripta esse. Apparet enim maiorem lineam habere nomen, non minorem, quia haec vim suam (= 1) non mutat, illa semper mutat. Itaque verba: διπλάσιος, τριπλάσιος, ἡμιόλιος suis locis scripta sunt; vox autem ἐπόγδοος vel in linea αζ vel in linea εθ vel in linea βη collocetur oportet: ἐπίτριτος, si figuram in codice traditam quam maxime sequimur, non in linea βη, sed in linea βε vel potius, ut accuratissime rem significemus, intra has duas lineas. Neque magis τετραπ(λάσιος) suum tenet locum in diagrammate tradito: constat enim lineam βδ = αγ esse, i. e. triplam lineae αθ, non quadruplam. Si omnino rationem quadruplam accurate demonstrare velimus, linea debet esse longitudine δκ: cuius spatium intra figuram non est. Vt igitur uno contextu rationes hic scribamus, res sic notanda est:

αζ : αθ = 9 : 8, sive per lineam αζ significatur sonus
αε : αθ = 3 : 2, - - - αε - diapente
αβ : αθ = 2 : 1, - - - αβ - diapason
αγ : αθ = 3 : 1, - - - αγ - diapason et diapente
βε : βη = 4 : 3 ratio consonantiae diatessaron
αβ + γδ : αθ = 4 : 1 ratio consonantiae bis diapason.

Verbum τετραπλάσιος uncis inclusi, quia omnino ratio quadrupla (i. e. δκ : αθ) in ipsa figura, ut dixi, non conspicitur. In tribus codicibus Boethii de mus. 1, 10 (apud Friedl. pag. 197) delineata est figura ad exemplum illud falsum, quod de Pythagora narratur (cf. pag. 26), probandum: neque vero exemplum ipsa illa figura apte demonstratur, cum contortior videatur. Certe figura in codice Monacensi 367 Boethii nostrae figurae simillima est; id quod nunc luce clarius conspicitur, postquam C. Halmii beneficio accuratam in charta lucida delineatam figuram illius codicis accepi. Librarium igitur codicis Monacensis eandem figuram, quam codex Laurentianus noster exhibet, agnovisse eamque, cum non satis intellegeret, per errorem illo loco Boethii collocasse pro certo habeo. Quae quaestio cum accuratius et longius tractari debeat, aliam in occasionem est differenda.

Venimus ad alteram figuram multo magis perspicuam. Atque divisio chordae, quam anonymus praebet, mirum in modum ita facta est, ut

non ei parti chordae, quae sonat ea de qua agitur ratione, sed ei parti, quae, quia per subductorium (»Steg«) sumitur, non sonat, nomen intervalli de quo agitur ab auctore datum sit. Velut fac sit

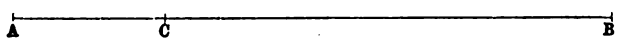

AB chorda, BC resonabit ratione sesquitertia, i. e. diatessaron; pars igitur AC per subductorium in puncto C sumpta, i. e. desecta, est neque sonat: hanc AC partem anonymus noster ratione sesquitertia resonare dicit pro parte BC. Itaque potius figura sic est restituenda, ut rationes recte se habeant. Vtrum autem significationes rationum a parte sinistra, an a dextra profecti designemus, id quidem nullius est momenti.

In intervallo diapente omisit auctor numerum primum proportionis, scripsit enim ὡς πρὸς θ′; aut igitur ante πρὸς θ′ supplendum est ς (= 6) aut, id quod multo verisimilius mihi videtur, secundus numerus falso θ pro β traditus est ob eamque rem inserendum γ (ὡς γ̄ πρὸς β̄). Cur enim ex improviso rationem sesquialteram dicat esse 6 : 9, nemo intellegit: nam primum in descriptione canonis posuerat γ : β, tum autem hoc ipso in diagrammate semper minor numerus maiorem sequitur (4 : 3, 2 : 1, 3 : 1, 4 : 1, 9 : 8), ut etiam in diapente consonantia eundem usum observatum fuisse concludendum sit. Restat ut levem lapsum librarii commemorem; omisit enim δίς ante διὰ πασῶν ἐν τετραπλασίονι.

Caput III.

De veterum canonibus harmonicis.

Ad has de tribus canonibus adhuc ineditis quas exposui quaestiones musicas perficiendas haud alienum videtur omnino de canonibus harmonicis qui a veteribus traditi sunt pauca verba facere.

Atque priore loco de instrumentis ad canonis divisiones adhibitis, posteriore de canonibus ipsis agam.

§ 1.

a Instrumenta, quibus ad metienda intervalla sonorum utebantur veteres, erant merae fides, rarius una vel plures fistulae, id quod probant Porphyr. comm. ad Ptol. p. 217. 293, Censorin. de die nat. 10, 10, Iamblich. de vita Pyth. 1, 26, 119 (Kiessl.), Psell. mus. p. 30 (ed. Xyland.), Georg. Pachym. ed. Vincent p. 495.

Chordas ponderibus tensas esse tradiderunt Nicom. 10, Gaud. 13, Iambl. 1, 26, 116, Censor. l. c. 10, Macrob. somn. Sc. 2, 1, Boeth. mus. 1, 10, Psell. p. 30, qui etiam paxillis chordas tendi narrat, de qua re cf. Ptol. harm. 2, 12 et Iambl. 1, 26, 117. Cf. etiam Theon. Smyrn. (ed. Hiller) pag. 57; Hagiopol. ap. Vincent p. 266 sq.

Omnes autem fabellam de Pythagora a nescio quo inventam repetiverunt neque quisquam eorum errorem sensit. Neque enim pondera isdem rationibus sunt atque vibrationes chordarum, sed potius isdem

rationibus atque radices quadratae vibrabilium numerorum (cf. e. g. Io. Mueller[12] »Grundl. d. Physik« p. 207, Bellermann »D. harm. Interv. d. Griech.« p. 15). Certe nullus eorum quos dixi scriptorum rem ipsam expertus est, aut, si fecit, aures eius non fuerunt aptae ad differentias sonorum percipiendas.

Altera igitur pars musicorum chordis subductoria (μαγάδας, b
μαγάδια, ὑπαγωγέας, ὑπαγώγια) supponebat ad divisiones faciendas; atque id quidem duplici modo aut per unam chordam aut per plures chordas.

Vna chorda (dico monochordo κατ' ἐξοχήν; vocabulum enim mono- α
chordon falso etiam ad fides plurium chordarum significandas adhibetur) utuntur auctor huius nostri libelli et Ptolemaeus harm. 1, 8. Ceterum id instrumentum, quod una sola chorda tensum erat, recte condemnat Ptolemaeus harm. 1, 12.

Si plures chordae adhibebantur, soni duplici modo inveniebantur, β
aut in singulis chordis singuli soni aut in singulis chordis bini soni.

Instrumentorum, quorum singulae chordae singulos efficiunt sonos, tria sunt genera:

Primum quattuor chordarum, i. e. instrumentum quod vocabatur Helicon, in quo ingeniose chordae secundum certas mathematicorum regulas divisae sonorum rationes demonstrabant. Explicatum est hoc instrumentum a Ptolemaeo harm. 2, 2 et a Georg. Pachym. ed. Vincent p. 477 (cf. etiam Aristid. Quintil. III p. 117).

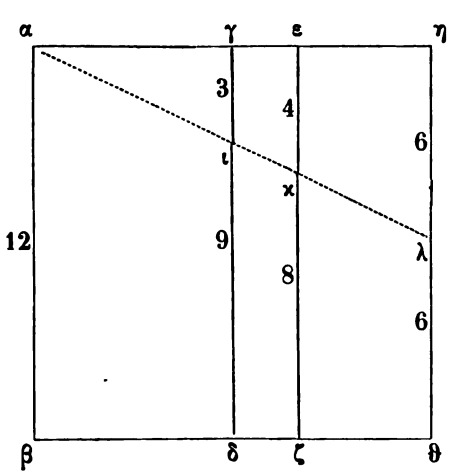

(Lineas ad ipsum experimentum non necessarias omitto.)

Quattuor chordae unisonae sunt: αβ
γδ
εζ
ηϑ.

Recta αλ, quae ex α ducta est ad punctum λ, quo ηϑ bifariam secatur, in tribus lineis γδ, εζ, ηϑ puncta designat, in quibus subductoria supponantur. Sunt autem rationes sonorum hae notatae:

δι : ζκ = 9 : 8 sonus

εκ : γι
ζκ : ηλ(θλ)
αβ : δι } = 4 : 3 diatessaron

δι : ηλ(θλ)
αβ : ζκ
ηλ(θλ) : εκ } = 3 : 2 diapente

αβ : ηλ(θλ)
ζκ : εκ
ηλ(θλ) : γι } = 2 : 1 diapason

ζκ : γι = 8 : 3 diapason et diatessaron

δι : γι
αβ : εκ } = 3 : 1 diapason et diapente

αβ : γι = 4 : 1 bis diapason.

De quattuor chordis etiam Iamblichus cogitat, nec tamen de Helicone (I 26, 116).

Secundum genus est octo chordarum (Ptol. 1, 11; Niceph. Greg. ap. Vincent p. 286, cf. tabula ib. ante p. 401). Facile Helicon, ut octo sonos systematis unius habeat, sic possit suppleri (e. g. hodiernum systema diatonicum pono):

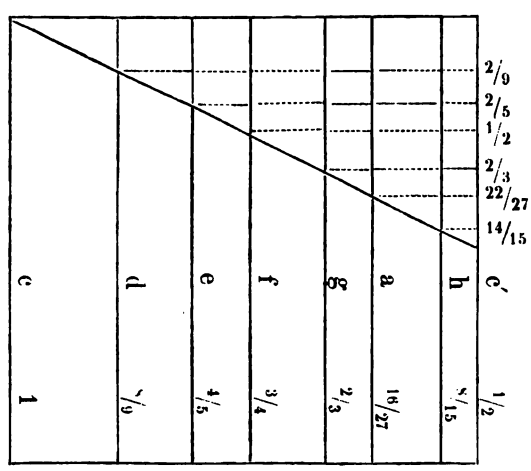

Tertium genus est quindecim chordarum (Ptol. 3, 1). — Adeo duodeviginti chordae inveniuntur ap. Georg. Pachym. ed. Vincent p. 414; cf. Man. Bryenn. p. 505.

Praeter illa igitur instrumenta post Didymum (i. e. saec. I p. Chr. n.) commemorantur canones, quorum in singulis chordis, sive una sive duabus magadibus suppositis, bini soni resonabant. Quam quidem Didymi (Ptol. 2, 13) rationem ab aliis, ut videtur, parce usurpatam Ptolemaeus ad perfectionem maiorem eo produxit (Ptol. 3, 2), ut quattuor chordis octo sonos diapason resonantes faceret. Atque hac in

re rationes partium inter subductoria positarum quamquam ipse non memorat, facile tamen certas leges his quoque partibus constituere possumus.

Figura fere sic est constituenda (iterum hodiernum systema diatonicum pono):

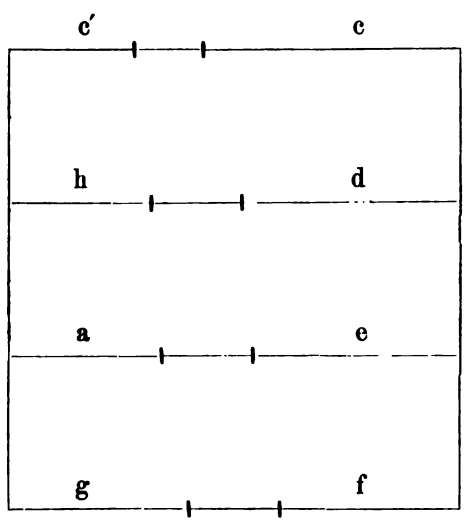

§ 2.

Quoniam de instrumentis dixi, nunc de canonum ipsorum divisione, quae mihi videntur exponenda, addam. Est autem quaerendum, utrum sonos unius generis diatonici an generum omnium metiri soliti sint.

Atque primum, cum nos de genere diatonico loquimur, aut consonantias aut omnes sonos systematis metiebantur veteres. a

Primus autem Pythagoras, quae sint consonantiae, quae non, exacte videtur docuisse (Man. Bryenn. harm. p. 361; cf. Zeller, Philos. d. Gr. I p. 371 et Westphal, Metrik I² p. 62). Atque pro consonantiis habebantur diapason, diatessaron, diapente, diapason et diapente, bis diapason; ab omnibus fere (praeter Pythagoreos) musicis etiam diapason et diatessaron, ratione $^8/_3$ (διπλασιεπιμερής) inter consonantias habebatur: cf. Psell. p. 30; Georg. Pachym. ed. Vincent p. 444. α
Sunt autem rationes consonantiarum (λόγοι) hae:

diatessaron $^4/_3$
diapente $^3/_2$
diapason $^2/_1$
(diapason et diatessaron $^8/_3$)
diapason et diapente $^3/_1$
bis diapason $^4/_1$.

Itaque si has rationes serie numerorum non fractorum exprimimus, pro primo sono (βόμβον eum nominat Eucl. s. c.) numerum 6 ponentes, numeri hi sunt: 6. 8. 9. 12. 16. 18. 24. (cf. Psell. p. 29.)

De consonantiis v. Porphyr. comm. p. 270 sqq. Canones autem consonantiarum tradiderunt Gaud. 13, Bacch. p. 105 (Bellerm.), Ptol. 1, 8. 2, 2 (cf. Iambl. l. c.), nostri canones II, III — addita ratione soni sesquioctava, quibus intervallis in systemate immutabili coniunctis oppositi erant οἱ φερόμενοι (sc. τόνοι): cf. Eucl. s. c. p. 37.

β Contra eos canones, qui sonos omnes diatonici generis continebant, docuerunt Gaud. 17, Eucl. s. c., Ptol. 3, 1. 2.[1] Exceptionis autem loco praeter canonem nostrum I unum invenio Theonem Smyrnaeum (p. 87 sqq.), qui in diatonico genere describendo singulos sonos chromaticos addat, ita tamen, ut de proprio genere chromatico non agatur. Ceterum locus apud Theonem num recte traditus sit, valde dubito; fortasse ad exemplum primi nostri canonis restituendus erit. Singulis tetrachordis singuli soni chromatici extra sonos proprios adduntur (ut apud anonymum Laurentianum can. I), sed ita ut neque ratiocinationis neque omnino numerorum mentio fiat, apud Porphyr. p. 353, ubi illa mixtio vocatur μελῳδησις (h. e. modulatio) χρωματική.

b Denique de iis dicendum est, qui non solum genus diatonicum respexerint, sed etiam genus chromaticum et enharmonicum (utrumque hac in re semper coniungitur), simul cum singulis speciebus. Ptolemaeus 2, 14 de hac re copiose agit mentionemque facit divisionum ab Archyta, Aristoxeno, Eratosthene, Didymo, imprimis a se ipso institutarum (cf. etiam Georg. Pachym. ed. Vincent p. 463 sqq.). Manuel Bryennius nimis copiose doctrinam Ptolemaicam retractat p. 396 sqq., maxime p. 417—466; cf. Georg. Pachym. p. 509—553.

Quae cum aliquanto longius a quaestionibus nostris recedant, universe significasse satis habeo: spero autem fore ut propediem mihi in has res accuratius et plenius inquirere liceat.

---

[1]) Fuerunt etiam, ne hoc omittam, qui inter planetas intercedere easdem rationes crederent, quas in sonis musicis observaverant: cf. E. Hiller, Eratosthenis carm. reliqu. (Lipsiae 1872) p. 38 sqq.; Nicom. 6, Cic. somn. Scip. 5, Boeth. 1, 27, Censor. d. nat. 13, Theo Smyrn. p. 140 (Hill.), Man. Bryenn. p. 363. 507, Anecdota Ruellii (Ruelle, le canon musical, Paris. 1878), fragmentum quoddam Philolai ap. Vincent (notices et extraits des manuscrits XVI) p. 268 sqq., Georg. Pachym. p. 406 sqq. Atque priscorum scriptorum ordinem quomodo inverterint posteriores, docet Ianus in annal. philol. 1871 p. 369 sqq. In uno tantum omnes consentiunt Solem respondere sono mese: cf. Chaignet, Pythagore 2, 140; contradicit unus Anonymus ap. Vincent p. 250.

EXEGESIS

IN

HEPHAESTIONIS ENCHIRIDION

EDIDIT

GVILELMVS HOERSCHELMANN

⟨*Γεωργίου τοῦ Χοιροβοσκοῦ*⟩

Ἐξήγησις εἰς τὸ τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον.

I. Ἰστέον ὅτι σκοπὸν ἔχει ὁ μετρικὸς περὶ μέτρων διαλαβεῖν. τοῦ δὲ 81, 4—10 (141)
μέτρου εὑρετὴς μὲν ὁ Ἀπόλλων ἤγουν ἡ Πυθία ἤ, ὥς τινες φασί, Φημονόη
ἱέρεια τῆς Πυθίας. εὑρέθησαν οὖν πρῶτον τὰ μέτρα ἐν τῇ Πυθίᾳ, ὅτι αἱ
5 μαντεῖαι καὶ οἱ χρησμοὶ ἐμμέτρως ἐδίδοντο, εἶτα λοιπὸν ἐκ τῆς Πυθίας ἔγνω-
σαν οἱ ποιηταί. —

II. Πατὴρ δὲ καὶ γένεσις τῶν μέτρων ἐστὶν ὁ ῥυθμός· διήκει γὰρ καθο- 82, 4—9 (141)
λικώτερος ὢν οὐ μόνον ἐν τοῖς μέτροις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις τισίν· ἔστι γὰρ ὁ
ῥυθμὸς ἐκτελούμενος καὶ ἀπὸ τῶν ἐν χαλκείοις σφυρῶν καὶ ἀπὸ ἵππου ποδῶν
10 καὶ κρότου χειρῶν καὶ λύρας καὶ ἑτέρων τινῶν. —

III. Καὶ κριτικὴ μέτρων ἐστὶν ἡ ἀκοή· ὅθεν καί τινες ὁριζόμενοι τί ἐστι 82, 15 — 83, 14 (141 sq.)
μέτρον, φασὶ τὸ ἐκ ποδῶν ἢ βάσεων συγκείμενον, αἰσθήσει τῇ δι' ἀκοῆς κρι-
νόμενον. ποδῶν δὲ καὶ βάσεων ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ νοητέον. εἰ οὖν ἡ
ἀκοὴ διακριτικὴ ἐστὶ μέτρων, ἴδιον δ' αἰσθητὸν τῆς ἀκοῆς ἐστὶν ἡ φωνή,
15 δηλονότι ἡ φωνὴ ἐπικοσμεῖ τὰ μέτρα. ὡς γὰρ τὸν ἦχον τῆς εὐρυθμίας ἐκτεί-
νουσά τε καὶ συστέλλουσα ἡ φωνὴ τὰς συλλαβὰς χρωματίζει καὶ ἐπικοσμεῖ,
οὕτως ἡ ἀκοὴ ἐπιδεξαμένη κρίνει αὐτὴν τὴν φωνὴν καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν μέτρων.
ὅθεν πολλάκις ἐν πεζῇ φράσει εὑρίσκονται μέτρα καὶ διὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς πεζῆς
φράσεως λανθάνουσι, καὶ ἔμπαλιν ἐν μέτροις εὑρίσκεται πεζὴ φράσις, καὶ οὐ
20 νοεῖται εὐχερῶς, εἰ μὴ ἄρα ἡ ἀκοὴ καλῶς ἐπικρίνουσα εὔδηλον καὶ φανερὸν
ποιήσει. ὅθεν καὶ παρὰ Δημοσθένει ἔστιν εὑρεῖν μέτρα· ἰάμβους μὲν συνε-
χῶς οἷον

δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις ὅτι (Demosth. Ol. I 5)·

ἀλλὰ καὶ ηρωϊκὸν στίχον οἷον

25 τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσσῃ πόλεμον δι' ὃν εἰς Ἐλάτειαν (Demosth. de cor. 143)·

ἀλλὰ καὶ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος παρὰ τῷ αὐτῷ

---

1 *hunc titulum om.* K^1, *add.* K^2 ‖ 2 *conf. Choeroboscus Dict. pag.* 1, 7 σκοπὸν ἔχει ὁ τεχνικὸς περὶ κλίσεως ὀνομάτων διαλαβεῖν ‖ 3 φασὶ *ex* φησὶ *factum* K^1 ‖ 5 μαντίαι *KS* ‖ 9 ἐκτελούμενος K^2S, ἐντελούμενος K^1 ‖ σφυρῶν καὶ K^2?, σφυρῶν K^1? ‖ 11 καὶ κρητικὴ *KS*, Κριτικὴ *Westphal* ‖ (*in fine*) ἐστι* *K* ‖ 16 συστέλουσα *K* ‖ χρωματίζει *S, aut* χρωματίζει *ex* χρηματίζει *factum aut hoc ex illo K; malim* σχηματίζει, *quod habent et Anecdoton Ambrosianum ed. Nauck* (*Lexic. Vindobon. pag.* 266) *et prolegomena Longini* ‖ 17 ακοὴ *K* ‖ 18 *post* μέτρα *in K erasae sunt a* K^2 *fere* 60 *litterae,* K^2 *in margine adscripsit:* οὐδὲν λείπει ‖ 19 εὑρίσκεται] *fol.* 33ᵛ *S* ‖ πεζῇ *KS* ‖ 20 ακοὴ *K* ‖ 21 ἐστὶν *KS* ‖ 25 ἀμφήσσῃ *KS*

πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ' ἡμῶν (Demosth. Ol. III 4)· ὅμοιον δὲ τῷ

ἀσσαροτέρα Μνασιδίκα τὰς ἁπαλὰς Γυρίννω (Heph. p. 37, 6; Sappho fr. 76 Bergk). —

85, 9—16 (142) IV. Διαφέρει οὖν ὁ ῥυθμὸς τοῦ μέτρου, ὅτι ὁ μὲν ῥυθμὸς ἐν πολλοῖς ⟨ἄλλοις⟩ ἐστὶν καὶ ἐν λέξεσι, τὸ δὲ μέτρον ἐν μόνοις τοῖς χρόνοις. τοῦτο δὲ δηλοῖ καὶ Ἀριστοφάνης (εἰ καὶ δοκεῖ παίζειν εἰσάγων τὸν Σωκράτην), ὅτι διαφέρει· λέγει γὰρ οὕτως

πότερον περὶ μέτρων ἢ περὶ ἐπῶν ἢ περὶ ῥυθμῶν (Aristoph. Nub. 638)· ὥστε δῆλον ὅτι ἄλλο μέτρον καὶ ἄλλο ῥυθμός. —

85, 17 — 86, 11 (145, u) V. Λέγεται δὲ τὸ μέτρον πολλαχῶς. ἔστι γὰρ μέτρον τὸ μετροῦν καὶ ⟨τὸ⟩ μετρούμενον, καθάπερ καὶ μέδιμνος καὶ χοῖνιξ καὶ πῆχυς. λέγεται μέτρον καὶ ἡ συμμετρία, ὡς δηλοῖ τὸ λεγόμενον 'πᾶν μέτρον ἄριστον'. λέγεται δὲ μέτρον καὶ ὁ ποὺς ὁ ἁπλοῦς, ὅθεν καὶ τὸν στίχον ἑξάμετρον φαμέν, οἱονεὶ ἓξ πόδας ἔχοντα. λέγεται μέτρον καὶ ἡ διποδία, ὅθεν καὶ τοὺς ἰάμβους τριμέτρους εἰώθαμεν καλεῖν κατὰ διποδίαν αὐτοὺς ἀριθμοῦντες. λέγεται μέτρον καὶ τὸ σύστημα τῶν ποδῶν, οἷον στίχος ἴαμβος, ὅθεν λέγομεν τήνδε τὴν ῥαψῳδίαν πεντακόσια τυχὸν ἔχειν μέτρα, οἱονεὶ στίχους πεντακοσίους. λέγεται πάλιν μέτρον καθολικῶς πᾶσα ἔμμετρος φράσις πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς πεζῆς λέξεως, οἱονεὶ τὸ ποίημα. λέγεται καὶ ἰδικῶς ἕκαστον μέτρον, τὸ δακτυλικὸν ἢ ἰωνικὸν ἤ τι τῶν τοιούτων. λέγεται μέτρον καὶ ὁ χρόνος· ὅθεν δάκτυλος τετράμετρός ἐστιν, οἱονεὶ τετράχρονος, καὶ ὁ ἡρωϊκὸς στίχος λέγεται κδ' ἔχειν μέτρα, οἱονεὶ χρόνους, ὡς δηλοῖ Ὀρφεὺς ἢ ἡ Πυθία λέγουσα περὶ τοῦ ἔπους οὕτως

ὄρθιον ἑξαμερὲς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων. —

93, 1—11 (147) VI. Ἰστέον δὲ ὅτι ἄλλως λαμβάνουσι τοὺς χρόνους οἱ μετρικοὶ ἤγουν οἱ γραμματικοὶ καὶ ἄλλως οἱ ῥυθμικοί. οἱ γραμματικοὶ ἐκεῖνον μακρὸν χρόνον ἐπίστανται τὸν ἔχοντα δύο χρόνους, καὶ οὐ καταγίνονται εἰς μεῖζόν τι· οἱ δὲ ῥυθμικοὶ λέγουσι τόδε εἶναι μακρότερον τοῦδε, φάσκοντες τὴν μὲν τῶν συλλα-

---

1 γενομένου *S* ‖ ἡμῶν *S*, ἡμῶν *ex* ἡμῖν *correctum* K^1?, ὑμῖν *prolegomena Longini et Demosthenes* ‖ 3 ἀσσαροτέρα ? *K*, ἀσσαρόμετρα *S; hoc vocabulum irrepsit ex versus Sapphonis proximi initio* ‖ εὐμορφοτέρα μνασιδίκα τᾶς ἁπαλᾶς γυρίννω *Hephaestionis codices AKS* (*nisi quod in* K^1 *post* γυρίννω *una littera erasa est*, γυρίννης K^2) *et prolegomena Longini* ‖ 5 (ἄλλοις) *post* πολλοῖς *addidit Studemund, post* ἐστὶν *Westphal* ‖ 6 ἐστιν *KS* ‖ τοῖς *KS*, τοῖς (τῶν συλλαβῶν) *Westphal* ‖ 7 ἀριστοφάνης] *fol.* 47ᵛ *K* ‖ 9 *sic KS et prolegomena Longini testibus codicibus AK*, ἢ περὶ ἐπῶν ἢ ῥυθμῶν *in fine habent et prolegomenon Longini codex Parisinus* 2881 (*superscripto tamen altera* περὶ) *et Aristophanis codex Ravennas*, ἢ ἐπῶν ἢ ῥυθμῶν *Aristophanis codex Venetus; ceterum conf. infra pag.* 50, 16 ‖ 10 *conf. Choeroboscus Dict. pag.* 1, 10 ἄλλο τὸ βαρβαρίζειν καὶ ἄλλο τὸ σολοικίζειν ‖ 11 ⟨τὸ⟩ *addidi* ‖ 12 μέδιμνος *scripsi*, μέδιμνον *KS* ‖ χοῖνιξ *Studemund* (*collato Anecdoto Ambrosiano pag.* 265 *extr.*), λέξις *KS* ‖ 14 φαμὲν *K*, *om. S* ‖ 16 ἀριθμοῦντες *K litteris* ὖν *inter scribendum a* K^1 *correctis* ‖ 17 ἴαμβος *KS*, ἰαμβικὸς *Westphal* ‖ 20 ἤ τί *KS* ‖ 23 ὀρφεὺς *K*, ὁ ὀρφεὺς *S* ‖ 24 ἑξαμερὲς τετόρων *prolegomena Longini* (*ubi* τεττάρων *codex C*) *et Anecdoti Ambrosiani pag.* 265 *codex teste Studemundo*, ἑξαμετρὲς τεττάρων *KS* ‖ 25 — *pag.* 35, 4 *leguntur etiam in 'scholiis Hephaestioneis B' pag.* 16, 5—10 *ed. meae; conf. Rhein. Mus.* XXXVI, 289 ‖ 25 ὅτι * *K* (*fuit fortasse* ὅτι καὶ ?) ‖ 27 χρόνους] *fol.* 34ʳ *S* ‖ μεῖζον τί *KS* ‖ 28 εἶναι *S*, εἶνε *K* ‖ μ[ὲν τῶν] συλλαβ[ῶν] *K, litteris* [ ] *et* [ ] *a* K^2 *in rasuris scriptis*

90, 3—20 (148) XII. Ὤφειλε δὲ προτάττεσθαι τὸ παρὸν σύγγραμμα, ὡς τινὲς φασί, πρὸ παντὸς ἐμμέτρου συγγράμματος καὶ πρὸ τῆς Ἰλιάδος· πρῶτον μὲν γὰρ ἔδει ἡμᾶς γνῶναι τί ἐστι μέτρον καὶ ποῖον καὶ πόθεν λαμβάνεται, καὶ οὕτως αὐτὰ τὰ μέτρα γνῶναι εἰ καλῶς ἢ κακῶς ἔχουσιν. ἀλλὰ λέγομεν ὅτι ὕλη τοῦ παρόντος συγγράμματος εἰσὶ τὰ τῶν ποιητῶν ἔμμετρα ποιήματα· αὐτὰ γὰρ κανονίζει ὁ Ἡφαιστίων καὶ αὐτῶν τὰς χρήσεις περιφέρει, λέγων ὅτι τοιῷδε μέτρῳ ἐχρήσατο ὅδε ὁ ποιητής. πῶς δὲ τὴν ὕλην αὐτὴν ἀγνοοῦντες εἴχομεν τὴν μέθοδον γνῶναι; οἷον πῶς ξύλων μὴ ὄντων ἠδύνατό τις τέκτων μαθεῖν; εὐλόγως οὖν λέγομεν πρῶτον τὰς λέξεις (ἤγουν τὰ ποιήματα τὰ ἐπιδεχόμενα μέτρον) καὶ τὴν κίνησιν αὐτῶν τὴν διὰ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου, τὴν σύν- ταξιν αὐτῶν καὶ τὴν στιγμήν· καὶ ὕστερον τοῦτο τὸ παρὸν σύγγραμμα περὶ τοῦ μέτρου αὐτῶν διαλαμβάνον. —

90, 21—28 (148) XIII. Ἀνάγεται δὲ πάλιν καὶ τοῦτο, ὡς καὶ πᾶσα τεχνικὴ ζήτησις, ὑπὸ ⟨τὸ⟩ τεχνικὸν ὄργανον τῆς γραμματικῆς· οὐ γάρ, ὥς τινες ἠθέλησαν λέγειν, ὑπὸ τὸ μετρικόν, ἐπεὶ περὶ μέτρων διαλαμβάνει. οὐ γάρ ἐστιν ἔμμετρον αὐτὸ τὸ πόνημα, ἵνα εἴπωμεν αὐτὸ ὑπὸ τὸ μετρικόν, ὡς τὸ φερόμενον δι' ἰάμβων Φιλήμονος τοῦ Ἀττικιστοῦ περὶ Ἀττικῆς ἀντιλογίας τῆς ἐν ταῖς λέξεσιν [[ἐν αἷς τὰ ἑπτὰ κεφάλαια εἴρηται]]. —

87, 27 — 88, 3 (148) XIV. Ἰστέον ὅτι μέτρον εἴρηται παρὰ τὸ μείρω τὸ μερίζω, ὡς παρὰ τὸ σείω σεῖστρον καὶ ⟨παρὰ τὸ⟩ δέρω δέρτρον τὸ δέρμα, ὡς καὶ ἡ χρῆσις δέρτρον ἔσω δύνοντες (λ 579). —

93, 12—24 (148 sq.) XV. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ τοῖς μετρικοῖς ἡ ὀξυτονουμένη συλλαβὴ μείζων ἐστὶ τῆς βαρυνομένης, οἷον ἡ λος συλλαβὴ ἡ ἐν τῷ καλὸς μείζων ἐστὶ τῆς ἐν τῷ φίλος· γίνεται γὰρ βραδυτής τις τοῦ χρόνου, ὡς καὶ ἐν τῇ δασείᾳ λέγεται, διὰ τῆς ὀξείας. (ἡ δὲ περισπωμένη μέση ἐστὶ τῶν δύο, τῆς μὲν μακρᾶς βραχυ-

---

1 προττάτεσθαι *K* ‖ φασὶ *ex* φασὶν *factum K* ‖ 2 ἐμμέτρου *K litteris* ου *a K²* *correctione? effectis* ‖ πρὸ *K*, πρὸς *S* ‖ 7 *a* μέτρω *incipit codex U(aticanus)* 14 (*fol.* 137ʳ) ‖ ὅδε *om. U* ‖ ποιητῆς. πῶς δὲ τῆς ἀγνοουμένης εἴχομεν *U* ‖ 8 μέθοδον] *fol.* 48ᵛ *K* ‖ ἠδύνατο τίς *U* ‖ τέκτων *KSU*, τεκτονεύειν *vel* τεκταίνειν *dubitanter coniecit Mendelssohn* ‖ 9 λέγομεν πρῶτον *KS*, πρότερον λέγομεν *U* ‖ 10 αὐτῶν τὴν *KS*, τῶν *U* ‖ 11 καὶ *om.? K¹*, *add. K²?* ‖ τὴν *om. U* ‖ τοῦτο τὸ *SU*, τοῦτο το *K²*, τοῦτο *K¹* ‖ 12 διαλαμβάνον* *K*, διαλαμβάνομεν *U* ‖ 13 πάλιν τοῦτω ὡς πᾶσα τέχνη *U* ‖ ὑπὸ *K³S*, ὑπο *K¹U* ‖ 14 (τὸ) *addidi* ‖ ἠθέλησαν *U* ‖ 15 ὑπο *U* ‖ ἐπεὶ *KS*, ἐπειδὴ *U* ‖ 16 πόνημα *dubitanter coniecit Studemund*, ποίημα *KSU* ‖ εἴπωμεν *US*, εἴπομεν *K* ‖ δια *U* ‖ 17 τοῦ Ἀττικιστοῦ *scripsi*, ἀττικιστοῦ *U*, τοῖς (*ex* ταῖς *correctum K*) ἀττικισταῖς *KS* ‖ περι *U* ‖ ἀντὶ λογίας *U* ‖ τῆς *KS*, ἢ (*quod facile cum voculae* τῆς *compendio confunditur*) *U* ‖ ἐν *K²? ex correctione?* ‖ *an* οἷς *pro* αἷς *voluit U?* ‖ 19—21 *haec omnia om. U* ‖ 19—21 *conf. Herodian.* II 298, 2—5; I 387, 15—16; II 491, 28; II 942, 29—31 *ed. Lentz* ‖ 20 (παρὰ τὸ) *addidi collatis Longini prolegomenis* ‖ 21 ἔσω *Homerus*, εἴσω *KS* ‖ 22 — *pag.* 37, 5 *leguntur etiam in 'scholiis Hephaestioneis B' pag.* 16, 12—19 *ed. meae; conf. Rhein. Mus.* XXXVI, 289 ‖ 22 παρὰ *om. U* ‖ ὀξυνομένη *U* ‖ ὀξυτονουμένη] *fol.* 35ʳ *S* ‖ 22—23 *verba* μείζων *usque ad* συλλαβὴ *om. U* ‖ 23 λος̄ *K littera* λ *a K² in rasura scripta* ‖ μεῖζων *ex* μεῖζον *factum U* ‖ 24 βραδυτῆς τίς *U*, βραδύτης τίς *S*, βραδίτης τίς *K* ‖ 25 ἡ δὲ — *pag.* 37, 1 μακροτέρα *spuria videri dixi ad scholia Hephaestionea* ‖ 25 τῆς *U* ‖ περισπωμένη *ex* περισπομένη *? factum K* ‖ τῆς μὲν μακρᾶς *KS*, τῆς μὲν μακρὰς *U per scripturae compendia*

τέρα, τῆς δὲ βραχείας μακροτέρα). πάλιν ἡ ὀξυτονουμένη συλλαβή, ἐπιφερομένου ἐγκλιτικοῦ καὶ προαναπέμποντος ἐν αὐτῇ τῇ συλλαβῇ τὸν τόνον, μείζων ἐστὶ τῆς ἁπλῶς ὀξυτονουμένης μὴ ἐπιφερομένου ἐγκλιτικοῦ, οἷον

Ζεύς τε (I 457)

καί τε χαλιφρονέοντα (ψ 13). —

Caput I.

Ἀρχὴ τοῦ κειμένου· ὁ πρόλογος.

Περὶ βραχείας συλλαβῆς.

Βραχεῖα συλλαβὴ ἐστὶν ἡ ἔχουσα βραχὺ φωνῆεν ἢ βραχυνόμενον, μὴ ἐπὶ τέλους λέξεως, ὡς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐν τῇ ἑξῆς συλλαβῇ φωνήεντος μὴ ὑπάρχειν πλείονα σύμφωνα ἑνὸς ἁπλοῦ, ἀλλ' ἤτοι ἓν ἢ μηδὲ ἕν'. —

Ἰστέον ὅτι, ὡς προείρηται, ἐγχειρίδιον γράφων καὶ ὡς ἐν εἰσαγωγῆς τρόπῳ, 90, 29 — 91, 28 (151) οὐκ ἤρξατο πρῶτον ἀπὸ στοιχείων, ὥς τινες φασίν, ἢ λέγειν τοῦ μέτρου ὅρον, ἢ ἀπὸ τοῦ γένους τῆς συλλαβῆς, [[οἱονεὶ]] τῆς καθόλου συλλαβῆς (καθόλου γὰρ 'συλλαβή ἐστιν', ὡς Διονύσιος φησὶν ἐν τῇ τέχνῃ (pag. 16, 7 — 17, 1 ed. Vhlig), 'κυρίως σύλληψις συμφώνων μετὰ φωνήεντος ἢ φωνηέντων, οἷον κάρ, βοῦς')· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐν εἴδει συλλαβῆς, οἱονεὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ κοινῆς. ὕλη γὰρ τῶν μέτρων ἐστὶν ἡ συλλαβή, καὶ ἄνευ ταύτης οὐκ ἂν συσταίη μέτρον. καὶ αὐτὸς μὲν λέγει, ὡς καὶ πάντες συμφωνοῦσι, τῆς συλλαβῆς εἶναι τρία εἴδη τῆς καθόλου, λέγω δὴ μακρὰν καὶ βραχεῖαν καὶ τὴν λεγομένην κοινήν. ἀλλὰ ταύτης ἤγουν μιᾶς ἑκάστης λέγει τινὰς διαφοράς, καὶ πῶς καὶ πότε καὶ κατὰ πόσους τρόπους γίνεται βραχεῖα συλλαβὴ ἢ μακρὰ ἢ κοινή. ὁ δ' Ὅρος ἄμεινον εἰς πέντε πᾶσαν συλλαβὴν παραλαμβάνων φησὶ πέντε μόνα εἴδη εἶναι συλλαβῶν, δύο μὲν τῆς βραχείας, δύο δὲ τῆς μακρᾶς, καὶ ἓν τῆς κοινῆς. ἡ γὰρ βραχεῖα συλλαβή, φησίν, ἢ φύσει ἐστὶ βραχεῖα ἢ θέσει· φύσει μέν, ὅταν ἔχῃ ἓν τῶν

---

1 συλλαβὴ *ex* συλλαβῆ *factum U* ‖ 2 εγκλιτικοῦ *K* ‖ προανπέμποντος *S* ‖ 3 ἐστὶ *ex* ἐστὶν *? factum K* ‖ τῆς *? U* ‖ ὀξυτονουμένης *K littera tertia a K² in rasura scripta* ‖ ἐπὶ φερομένου *S* ‖ ἐγκιτικοῦ *U* ‖ 5 χαλιφρονεοντα *U* ‖ 7 *a K¹ an a K² scriptum, incertum; haec verba om. U* ‖ 8 *addidit K² in margine* ‖ περι *U* ‖ 9 Βραχεῖα *K littera* χ *a K² in rasura scripta* ‖ συλλαβὴ ἐστὶν *KS*, ἐστὶ συλλαβὴ *U cum Hephaestione* ‖ 10 ὡς μεταξὺ αὐτῆς *KS*, οὕτως ὡς μὴ εἶναι μεταξὺ τούτου τοῦ φωνήεντος *U cum Hephaestione* ‖ τοῦ *KS et Hephaestion; om. U in textu, sed in margine adscriptum est* του ‖ συλλαβῆ *? ex* συλλαβὴ *factum U¹* ‖ 10—11 φωνήεντος μὴ ὑπάρχειν, *quae verba Hephaestion, ut par est, non habet, habent non tantum KS sed etiam U* ‖ 11 πλείονα σύμφωνα *KS*, σύμφωνα πλείονα *U cum Hephaestione* ‖ μὴ δὲ ἕν *U*, μηδεὲν *ex* μηδὲ ἕν *per rasuras factum K* ‖ 12 πρόειρηται *? U* ‖ 13 στοιχειων *U*, στίχου *KS* ‖ ὡς *KS* ‖ 15 συλλαβὴ ἐστὶ *U* ‖ διονύσιος φησὶν *KS*, φησὶν ὁ διονύσιος *U* ‖ 16 κᾶρ *U* ‖ 18 ἀν *U* ‖ 19 συμφωνοῦσι] *fol.* 49ʳ *K* ‖ 20 κοινῆν *U* ‖ 21 μιᾶς *KS*, μιᾶς καὶ *U* ‖ διαφορᾶς *U* ‖ καὶ πῶς καὶ πότε *KS*, πότε καὶ πῶς *U* ‖ 22 γίνεται *ex* γείνεται *? factum K¹* ‖ συλλαβὴ ἢ μακρὰ ἢ κοινὴ *KS*, ἢ μακρὰ ἢ κοινὴ συλλαβή *U* ‖ ὥρος *U* ‖ 23 (*sub initium*) πεντε *U*, ε̄ *K*, ε *S* ‖ μόνα εἴδη *U*, εἴδη μόνα *KS* ‖ 24 μακρὰς *? U* ‖ 25 φησὶν *an* φησὶ *incertum U* ‖ *verba* φησὶν *usque ad* ἓν *in margine addidit K²* ‖ 25 — *pag.* 38, 1 *verba* ὅταν *usque ad* δὲ *om. U* ‖ τῶν *K² in rasurā*

φύσει βραχέων, θέσει δέ, ὅταν ἔχῃ ἓν τῶν διχρόνων. καὶ ἡ μακρὰ ὡσαύτως· φύσει μέν, ὡς ὅταν ἔχῃ ἓν τῶν φύσει μακρῶν, φωνηέντων τέ φημι καὶ διφθόγγων, θέσει δέ, ὅταν ἔχῃ δίχρονον ἢ βραχὺ φωνῆεν διὰ συμφώνων ἢ ἑνὸς διπλοῦ ἐκτεινόμενον. ἕν τε εἶδος τῆς κοινῆς εἶναι τὸ ἔχειν ⟨. . . . . .⟩ καὶ δύνασθαι βραχεῖαν οὖσαν εἰς μακρὰν παραλαμβάνεσθαι, ἢ ἔμπαλιν τὸ δύνασθαι μακρὰν οὖσαν εἰς βραχεῖαν. —

96, 25 — 97, 20 (151) Διαλαμβάνει οὖν ὁ μὲν τεχνικὸς πρῶτον περὶ τῆς βραχείας συλλαβῆς, καὶ ὁρισμὸν αὐτῆς ἀποδίδωσιν εὖ ἔχοντα καὶ ἀντιστρέφοντα πρὸς τὸ ὁριστόν, ὅπερ ὑγεία ἐστὶν ὅρου· ὅστις σχεδὸν σαφὴς ἐστὶ καὶ ἐξηγήσεως οὐ δεῖται. καλῶς δὲ εἶπε 'βραχεῖα ἐστί', καὶ οὐ '[[βραχεῖα] γίνεται', ὡς ἐν τῇ κοινῇ συλλαβῇ δείξομεν ἐντελέστερον (conf. infra p. 40, 9 et 45, 24). καλῶς δὲ προσέθηκε τὸ 'μὴ ἐπὶ τέλους λέξεως' διὰ τὴν λεγομένην κοινήν· ἐὰν γὰρ εἰς μέρος λόγου ἀπαρτίζῃ, τῷ τῆς κοινῆς ὑποπίπτει λόγῳ, οἷον ἡ τα συλλαβὴ βραχεῖα ἐστί, καὶ ὅμως ἐν τόπῳ κεῖται μακρὰς παρὰ τῷ ποιητῇ, ἔνθα φησὶ

τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα (Φ 352)·

ὁμοίως καὶ ἡ προς, ἐν τῷ

πρὸς οἶκον Πηλῆος (I 147)·

σπονδεῖον γὰρ λέγομεν τὸν πόδα 'πρὸς οἶ'. καλῶς δὲ πάλιν προσέθηκε 'μὴ ὑπάρχειν πλείονα σύμφωνα ἑνὸς ἁπλοῦ' διὰ τὴν θέσει μακράν· εἰ γὰρ συμβαίη βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπενεχθῆναι δύο σύμφωνα, εἴτε κατὰ σύλληψιν εἴτε κατὰ διάστασιν, ἢ ἓν διπλοῦν, θέσει μακρὰ γίνεται· καὶ πρόδηλον τὸ λεγόμενον. —

Περὶ μακρᾶς συλλαβῆς.

Μακρὰ συλλαβή ἐστιν ἡ ἔχουσα μακρὸν φωνῆεν ἢ μηκυνόμενον ἢ μίαν τῶν καλουμένων διφθόγγων, οὕτως ὡς ἑξῆς εἶναι σύμφωνον, ἤτοι τελικὸν αὐτῆς

---

1 βραχέων *K littera é a K² in rasura scripta* ‖ ὅταν ἔχῃ ἓν *KS*, ὅτε ἔχει ἕν τι *U* ‖ ὡς αὐτων *U* ‖ 2 ὡς ὅταν ἔχῃ *KS*, οὗ ? *U* ‖ τέ φημι *U*, φημὶ *KS* ‖ 2—3 διφθογγων? *U* ‖ 3 δὲ] *fol.* 137ᵛ *U* ‖ ἔχῃ] *fol.* 35ᵛ *S* ‖ δίχρόνον (*sic*) *K* ‖ διάσυμφώ *cum linea transversa in inferiore litterae* φ *parte U* ‖ 4 ἐκτεινομένου *U* ‖ ἔχειν καὶ *KS*, *om. U; ego lacunam indicavi; dixerat Choeroboscus communem syllabam vocalem habere aut brevem aut longam, posse autem ex altera alteram nasci* ‖ 5 παραλαμβάνεσθαι *KS*, λαμβάνεσθαι *U* ‖ 5—6 *verba* ἢ *usque ad* βραχεῖαν *om. U* ‖ 7 *conf. Choeroboscus Dict. pag.* 14, 8 Διαλαμβάνει δὲ πρῶτον ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν κτλ. ‖ μὲν *om. U* ‖ 8 ἀπὸ δίδωσιν *U* ‖ ἀντὶ στρέφοντα *U* ‖ τὸ *KS*, τὸν *U* ‖ 9 ὅστις σχεδὸν σαφὴς ἐστὶ καὶ ἐξηγήσεως οὐ δέεται *KS*, σαφὴς δὲ ἐστὶν ὁ ὁρισμὸς καὶ ἐξηγήσεως οὐ δεόμενος *U* ‖ 10 ἐστὶ* *K* (*fuerit* ἐστὶν) ‖ 11 δείξομεν *U*, εἴπωμεν *S*, εἴπωμεν *ex* εἴπομεν *factum K¹* ‖ δὲ *om. U* ‖ προσέθηκεν *U* ‖ 12 ἐπι *KSU* ‖ τελους *U* ‖ δια *SU* ‖ 12—13 μέρος ἀπαρτίζῃ (*ex* ἀπαρτίζει *factum*) λόγου τῶ *U* ‖ 13 ὑπὸ πίπτει *U* ‖ ἡτα ? *U* ‖ 14 παρα *U* ‖ ἐνθα φασι *U* ‖ 15 τὰ περὶ (*haec addita in margine*) τὰ καλὰ *U* ‖ 16 ἡ *U* ‖ 18 προς· οι· *KS*, προ̄ς· ο̄ι. *U* ‖ προσέθηκεν *U* ‖ 19 πλείονα σύμφωνα *KS*, σύμφωνα πλείονα *U cum Hephaestione* ‖ 20 βραχεῖα *U* ‖ εἴτε *U* ‖ 21 διάστασιν *KS*, παράθεσιν *U* ‖ ἓν *KS*, ἐν ? *U* ‖ 23 *addidit K² in margine* ‖ συλλαβῆς *KS*, φύσει *U* ‖ 24 Μακρὰ συλλαβὴ ἐστὶν ἡ *SK* (*tribus ultimis litteris a K² in rasura scriptis*), Μακρά ἐστιν συλλαβὴ ἡ *U fere cum Hephaestione* ‖ μακρὸν φωνῆεν ἢ *KS et Hephaestion*, φωνῆεν *U*

τῆς συλλαβῆς ἢ τῆς ἑξῆς ἀρκτικόν, οἷον θῆς, θῶς. εἰ δὲ μή, οὐκ εἰσὶν ἀληθῶς μακραί, ἀλλὰ κοιναί[], ὡς ἑξῆς ῥηθήσεται]'. —

Πρῶτον μὲν περὶ τῆς φύσει μακρᾶς διαλαμβάνει, ὕστερον δὲ καὶ περὶ τῆς θέσει. φησὶ τοίνυν μακρὰν φύσει τὴν ἔχουσαν τὸ η̄ ἢ τὸ ω̄ ἢ ἓν τῶν διχρόνων [ᾱ ῑ ῡ]· καὶ ταῦτα γὰρ λέγει ποιεῖν φύσει μακράν, ἀλλὰ καὶ τὰς διφθόγγους, καὶ εὐλόγως· ἡ σύνθεσις γὰρ τῶν δύο φωνηέντων μακρὰν φύσει ποιεῖ μίαν, εἴτε μακρὸν εἶεν καὶ βραχύ, εἴτε τὰ δύο βραχέα. τὸ δὲ 'ὡς ἑξῆς εἶναι σύμφωνον τῆς μακρᾶς, ἢ τελικὸν αὐτῆς ἢ τῆς ἑξῆς ἀρκτικόν' καλῶς προσέθηκεν, ἵνα διαστείλῃ τὴν κοινήν. εἰ γὰρ λήγει εἰς φωνῆεν καὶ τὴν ἑξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, κοινὴ γίνεται, ὡς τὸ 97, 23 — 98, 15 (154)

ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα (α 1)·

[[ἡ γὰρ συλλαβὴ ἡ μοι μακρὰ οὖσα, ἐπειδὴ μὴ ἔχει ἐπιφερόμενον σύμφωνον, ἀντὶ βραχείας λαμβάνεται καὶ κοινὴ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς ὀνομάζεται.]]

τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ

πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης (α 2)·

τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῷ

τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς (Δ 109)·

ἡ γὰρ ρᾱ συλλαβὴ φύσει ἐστὶ μακρά, κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ᾱᾱ οὖσα ἀπὸ τοῦ κέραα. — [[περὶ μακρᾶς.]] θέσει δὲ καλοῦσι μακρὰς οἱ γραμματικοὶ τὰς γινομένας ἐκ τῆς τῶν συμφώνων ἐπιπλοκῆς· καὶ λέγει αὐτῆς τρόπους καὶ διαφορὰς ε', ἃς καὶ ὁ Διονύσιος φησί [[πάνυ σαφεῖς οὔσας]]. —

Δεῖ δὲ σημειοῦσθαι ὅτι περιφέρει εἰς παράδειγμα συλλαβὴν ἔχουσαν βραχὺ φωνῆεν ἐπιφερομένων αὐτῇ δύο συμφώνων [ἐκ]] τῆς ἑτέρας συλλαβῆς, τὸ Ἕκτωρ, πάνυ ἁρμοδίως· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἔχω ἕξω γέγονεν, ὁ ἐχόμενος καὶ ἀντιλαμβανόμενος τῆς οἰκείας πόλεως. οὐ γάρ ἐστιν ἀπὸ τῆς ἐκ προθέσεως, ἵνα τις ὑπολάβῃ τὸ κ̄ εἶναι μετὰ τοῦ ε̄ καὶ τὴν τωρ συλλαβὴν κατ' ἰδίαν. [[τὰ δὲ λοιπὰ παραδείγματα πρόδηλα.]] — 101, 26 — 102, 6 (154)

---

1 θῆς θῶς *KS*, θῆς σῶς και *U*, θῆς. θῶς καὶ· νᾶς *Hephaestionis codex A* ‖ ἀληθῶς *KS*, ἄντικρυς *U cum Hephaestione* ‖ 3 μὲν *om. U* ‖ καὶ *om. U* ‖ 4 ἔχουσα *S* ‖ τῶν *ex* τὸν *factum U* ‖ 5 ἀλλὰ K^2 *in rasura* ‖ 6 σύνθεσις *KS*, συνέλευσις *U* ‖ ποιεῖ *U* ‖ 7 εἶεν^{καὶ} *U*, εἴτε^{καὶ} *K*, εἴτε καὶ *S* ‖ δύο *U*, β' *K*, *om. S* ‖ ἑξῆς] *fol.* 49^{v} *K* ‖ εἶναι *KS*, εἶναι καὶ *U* ‖ 8 ἑξῆς *K* ‖ προέθηκε *U* ‖ 9 κοινήν] *fol.* 36^{r} *S* ‖ καὶ τὴν *KS*, καὶ τῆς *U* ‖ 10 ὡς τὸ *KS*, οἷον *U* ‖ 11 ἔνεπε *U* ‖ 12 ἐπὶ φερόμενον *U* ‖ 13 ἀντὶ *U* ‖ παρα *U* ‖ 15 πλάχθη *KS*, πλάγχη *U* ‖ τροίας *KS* ‖ 16 αὐτὸ *K littera ὸ a* K^1 *correctione effecta?* ‖ 17 *sqq.*] *conf. Herodian.* II 75, 18—22 ‖ 18 μακρὰ *ex* μακρᾶ *factum U* ‖ κρᾶσιν *U littera σ inter scribendum ex ο facta* ‖ οὖσα *K littera α correctione effecta* ‖ 19 μακρὰς *ex* μακρὰν *correctum K* ‖ 20 τῆς *om. U* ‖ ἐπὶ πλοκῆς *K*, ἐπι πλοκῆς *U* ‖ λέ(*fol.* 138^{r} *U*)γουσιν *U* ‖ διὰ φορὰς *K*, ἐπιφορὰς *U* ‖ 22 σημειῶσθαι *U* ‖ παραφέρει *U* ‖ συλλαβῆς ἐχούσης *U* ‖ 23 ἐπι φερομένων *U*, ἐπιφερομένην *KS* ‖ αὐτῇ *KSU*, *an* αὐτῷ *scribendum?* ‖ συμφόνων *K* ‖ 24 ἁρμοδίως *U* ‖ 25 τῆς οἰκείας *U* ‖ ἀπὸ *U*, ἐκ *KS* ‖ τίς *KSU* ‖ 25—26 ὑπολάβοι *U*

Περὶ κοινῆς συλλαβῆς.

Κοινὴ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους τρεῖς· ἤτοι ὅταν διφθόγγῳ ἢ μακρῷ φωνήεντι ἢ μηκυνομένῳ ἐπιφέρηται φωνῆεν, οἷον

ἄνδρα μοι ἔννεπε[, μοῦσα, ὃς πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν (α 1. 2)· 5
τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα (Δ 109).]. —

(154) Καλῶς οὐχ ὡρίσατο τὴν κοινὴν συλλαβήν. οὐ γὰρ ἔστιν, ἀλλὰ γίνεται. τῶν δὲ μὴ ὄντων οὐ δεῖ παρέχειν ὅρους ὡς ὄντων. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοῖν κει-
103, 1—8 (154 sq.) μένη κοινὴ προσαγορεύεται. Ἰστέον δ' ὅτι ὁρίζονται τινὲς αὐτὴν οὕτως· κοινή ἐστι συλλαβὴ ἀμφίδοξος συλλαβῆς δύναμις, ἣ πρὸς ἀμφότερα δύναται λαμβά- 14
νεσθαι· τῷ δὲ Ἡφαιστίωνι ὅρον οὐκ ἔδοξεν αὐτῆς θεῖναι, οὐδὲ τῆς θέσει μακρᾶς, καὶ εἰκότως· ἐπειδὴ φασίν, ὅτι οὐκ ἐξ αὐτῶν εἰσίν, ἀλλὰ θέσει ἢ μακραὶ ἢ βραχεῖαι γίνονται. περιττὸν δὲ τῆς μὴ οὔσης ὅρον ἀποδοῦναι· οἱ γὰρ ὅροι τῶν ὄντων φύσει. —

104, 3—10 (155) Εἷς τρόπος δὲ ἐστὶ τῆς κοινῆς συλλαβῆς, εἰ καὶ αὐτὸς δοκεῖ ἁπλῶς τρεῖς 15
λέγειν τρόπους, ὡς καὶ ὁ Διονύσιος. ὅταν γὰρ εἰς μακρὰν λήγῃ καὶ ἀπαρτίζῃ εἰς μέρος λόγου καθαρὸν καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, κοινὴ γίνεται. καὶ τοῦτο πάνυ πρόδηλον ἐκ τῶν παραδειγμάτων. κεχρήμεθα δὲ αὐτῇ καὶ ἡμεῖς, ἡνίκ' ἂν ποιῶμεν τὸν ἀμφίμακρον καὶ παλιμβάκχειον πόδα. —

[[Ῥᾷον γὰρ γίνεται ἡ τοιαύτη κοινή, ἐὰν ἡ συλλαβὴ εἰς μέρος λόγου ᾖ 20
πεπερατωμένη, ὡς ἐν τοῖς προκειμένοις παραδείγμασι· σπανιώτερον δὲ καὶ ἐπὶ μέσης λέξεως· οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως εὑρίσκεται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἄλλοις μέτροις· ἐν μὲν ἰαμβικῷ Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ (fr. 159 Dind.)

Ἴστρος τοιαύτας παρθένους λοχεύεται,
ἐν δὲ ἰωνικῷ τῷ ἀπὸ μείζονος Σωτάδου ἐξ Ἀδώνιδος τόδε 25
τίνα τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν θέλετ' ⟨ἐσ⟩ακοῦσαι,
ἐν δὲ ἀντισπαστικῷ Ἀνακρέοντος (fr. 1, 4 Bergk)
ἧκου νῦν ἐπὶ Ληθαίου'.]]. —

---

1 *addidit* K^2 *in margine* ‖ περι *U* ‖ 2—4 *et* 6—11 *omnia verba inde a* Κοινὴ *usque ad* οὐδὲ *in antiqua rasura extare videntur K* ‖ 2 ὅτὰν *U* ‖ διφθόγγω *U cum Hephaestione*, συμφώνω *KS* ‖ 3 ἢ *U cum Hephaestione, om. KS; verba aliter composuit Hephaestion* ‖ φωνῆεν *KS*, φωνήεντι *U* ‖ 4 ἔνεπε *KSU* ‖ 5 πλάχθη ἐπι *U* ‖ ἱερὸν *U* ‖ 6 ἑκκαιδεκάδια *U* ‖ 7—14 *haec omnia om. U* ‖ 7 οὐχ' *K* ‖ γάρ ἐστιν *KS* ‖ 11 θεῖναι *KS*, δοῦναι '*scholia Hephaestionea A' pag.* 103, 27 *W* ‖ 13 περιτταὶ *S* ‖ 15 δὲ *om. U* ‖ τῆς *om. U* ‖ συλλαβῆς *om. U* ‖ αὐτὸς δοκεῖ ἁπλῶς *KS*, ἁπλῶς αὐτὸς δοκεῖ *U* ‖ 16 ὡς *KS*, καθάπερ *U* ‖ ὁ *om. U* ‖ *ante* ὅταν γὰρ *nonnulla excidisse videntur; nam, Ori sententia* (*unam tantum esse communem syllabam*) *exposita, se de primo syllabae communis genere Hephaestioneo locuturum esse dicere debuit Choeroboscus; K*[1] *addidit lineam — post* ὅταν, *in quod verbum alter versus exit, item ante* γὰρ, *a quo alter versus incipit* ‖ 17 ἔχῃ] ἔχει *KSU* ‖ ἀπο *K* ‖ κοινῆ *U* ‖ 18 πάνυ *KS*, πάντως *U* ‖ δὲ *om. U* ‖ 19] *conf. infra pag.* 45, 17—21 ‖ ἡνίκ' ἂν *KS*, ἡνίκα *U* ‖ ποιώμεν *U* ‖ τὸν *om. U* ‖ 20 ῥάων *U* ‖ 21 περατομένη *U* ‖ ἐπι *U* ‖ 22 ὁμως εὑρίσκεται καὶ μάλλιστα *U* ‖ 23 αἰσχύλως *U* ‖ 24 ἴστρος *U* ‖ λογχεύεται *U* ‖ 25 ἀπο *U* ‖ αδώνιδος *U* ‖ 26 θέλετ' *U prima littera ex* δ *? correcta* ‖ ἀκοῦσαι *U* ‖ 28 ἧκουν νῦν *U* ‖ ὀπι (*ex* ὀπη *factum*) *U* ‖ ληθοῦ (*ex* λάθοῦ *factum*) *U*

Ἰστέον δὲ ὅτι καλῶς φησίν, ὅτι ῥᾷον γίνεται, ἡνίκα ἀπαρτίζῃ εἰς μέρος 104, 24—29 (155)
λόγου καθαρὸν ἡ μακρά. γίνεται γὰρ καὶ ἐν μέσῳ λέξεως καὶ ἐν ἀρχῇ λέξεως κοινή, ἀλλ' οὐχ οὕτως 'ῥᾷον' καὶ εὐχερές. καὶ φέρει ἐν διαφόροις μέτροις τὰ παραδείγματα. —

Φησὶ τοίνυν, ὅτι κέχρηται Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ δράματι (fr. 159 Dind.) εἰς ἰαμβικὸν μέτρον τῇ ῡ ἐν ἀρχῇ λέξεως οὔσῃ κοινῇ [[οὕτως]], ἔνθα φησὶν

Ἴστρος τοιαύτας παρθένους λοχεύεται (Heph. p. 5, 14)·

[[συνέστειλε γὰρ τὴν ῡ συλλαβὴν ἐν δευτέρᾳ βάσει ἰάμβου. ἰστέον δὲ ὅτι οὐχ οὕτως ἔχει πᾶσα ἡ χρῆσις κατὰ τὸ τέλος, ἀλλὰ

Ἴστρος τοιαύτας παρθένους ἐξεύχεται
τρέφειν ὅ θ' ἁγνὸς Φᾶσις.]]

καὶ Σωτάδης ἐν Ἀδώνιδι[, ἔνθα] φησὶν

τίνα τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν θέλετ' ἐπακοῦσαι (Heph. p. 5, 21)·

[[τοῦτον δὲ τὸν Σωτάδην ἀνεῖλε Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐλεγχθεὶς καὶ ὑβρισθεὶς ἐξ αὐτοῦ, ὅτι συγγεγένηται τῇ οἰκείᾳ ἀδελφῇ ὁ Πτολεμαῖος.]]

Ἔστι δὲ τὸ μέτρον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος. γίνεται δὲ τὸ καθαρὸν ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἀπὸ σπονδείου καὶ πυρριχίου καὶ ἐφεξῆς. ἔστι δ' ὅτε ἡ μακρὰ εἰς δύο βραχείας διαλύεται. ἔστι δ' ὅτε τὴν πρώτην συλλαβὴν μόνην ⟨ἔχει διαλελυμένην⟩, ὥστε τὸ σχῆμα γίνεσθαι τοιοῦτον· ἀπὸ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς, εἶτα ἀπὸ δύο βραχειῶν τὴν δευτέραν βάσιν, καὶ [[λοιπὸν]] ἐφεξῆς. καὶ καλεῖται τὰ τοιοῦτον σχῆμα ἔχοντα κοινὴ λύσις. (τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς πέμπτης βάσεως ἐστὶν ἐνταῦθα· ἀπὸ γὰρ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν ἐστί). κοινὴ γὰρ εὑρίσκεται τοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ τοῦ ἀπ' ἐλάσσονος μέτρου ἰωνικοῦ. οὐσῶν γὰρ δύο μακρῶν καὶ δύο βραχειῶν, ἐὰν τὴν πρώτην λύσω μακρὰν εἰς δύο

---

1 Ἰστέον δὲ ὅτι καλῶς *KS*, καλῶς τοῦτο *U* ‖ φησί *K*, φησί *an* φησίν *incertum U* ‖ ῥᾷον (*sic*) *K*, ῥάων *U* ‖ ἀπαρτίζῃ *ex* ἀπαρτίζει ? *factum KU* ‖ 2 ἐμμέσῳ *U*, ἐν μέτρῳ *KS* ‖ ἐν ἀρχῇ *S*, ἐναρχῇ *K*, ἀρχῇ *U* ‖ 3 κοινῇ *U* ‖ κοινῇ] *fol.* 36ᵛ *S* ‖ ῥᾷον (*sic*) *KS*, ῥάων *U* ‖ εὐχερῆς *U* ‖ μέτροις *om. U* ‖ 4 παραδείγματα *U*, *item K per compendium scripturae*, περὶ δειγματα *S* ‖ 5 κέχρηται αἰσχύλος *KS*, ὁ αἰσχύλος κέχρηται *U* ‖ ἐν νιόβῃς *KS*, ἐνιόβῃς *U* ‖ 6 μέτρον *ex* μέτρων *factum* ? *K* ‖ ἐν ἀρχῇ λέξεως *inepte scripsit Choeroboscus*, ἐπὶ μέσης λέξεως *recte Hephaestion pag.* 5, 10 ‖ φησὶ *U* ‖ 7 ἴστρος τοιαύτας παρθένους *etiam Hephaestionis codices AKSCPM*¹, οἴστρος τοιαύτης παρθένου *deteriores* ‖ 8 ἰαμβοῦ *U* ‖ ἰστεον *U* ‖ 9 χρήσις *U* ‖ 11 ὁ *U* ‖ φάσις *U* ‖ 12 καὶ σω] *fol.* 50ʳ *K* ‖ ἀδωνίδι *S*, αὐώνιδι *U* ‖ 13 ἐπακοῦσαι *KSU*, ἐσακοῦσαι *Hephaestion* ‖ 14 σωταδην *U* ‖ πτολεμαῖος *U* ‖ ἐλεχθεὶς *U* ‖ 14—15 ὑβρισθεῖς *U* ‖ 15 συγγένηται *U*; συγγίνοιτο '*scholia Hephaestionea A' pag.* 105, 5 *W* ‖ οἰκεῖα *U* ‖ 16 εστι *U*, ἔστη *KS* ‖ μετρον *U* ‖ μείζονος *U littera* ζ *inter scribendum correctione effecta* ‖ 16—17 ἀπομείζονος *KU* ‖ 17 ἀπὸ] *fol.* 138ᵛ *U* ‖ σποδείου *U* ‖ πυρριχιου *U* ‖ καὶ ἐφεξῆς *scripsi*, ἕως ἔξω *KS*, ἕως ἔξω τοῦτο δ' ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν *U* ‖ 18 δύο βραχέα *KS*, β̄ βραχεῖας *U* ‖ συλλαβὴν μόνην *KS*, μόνην συλλαβὴν *U* ‖ (ἔχει διαλελυμένην) *addidit Studemund exempli gratia; in K versus alter exit in* συλλαβὴν, *alter incipit a* μόνην ‖ 19 γενέσθαι *U* ‖ 20 τὴν *KS*, τῆς (*cum puncto supra lineam, quo nescio an corrigendum esse* τὴν *significetur*) *U* ‖ ἐφ' ἑξῆς *U* ‖ 21 τὰ *om. U* ‖ λύσις *U*, λέξις *KS* ‖ 22 ἐστιν ἐνταῦ *U* ‖ γὰρ *U supra lineam* ‖ ἐστὶ· *K*, ἐστιν ἐνταῦ *U* ‖ κοινὴ *KS*, κοινὸν *U* ‖ 23 τοῦ ἀπὸ *KS*, τὸ ἀπο *U* ‖ καὶ τοῦ *KS*, καὶ τὸ *U* ‖ ἐλάσσωνος *KS* ‖ μέτρου ἰωνικοῦ *KS*, ἰωνικοῦ μέτρου *U* ‖ 24 πρώτην *U*, μίαν *KS*

βραχείας, ἡ κοινὴ γίνεται λύσις. καὶ τοὐναντίον εἰσὶ καὶ ἀπ' ἐλάσσονος. ἐὰν γὰρ αἱ δύο βραχεῖαι εἰς μίαν συνέλθωσι μακράν, ἡ κοινὴ γίνεται λύσις. καὶ εἰ τὴν δευτέραν μακρὰν τοῦ σπονδείου ποδὸς διαλύσω, τὸ αὐτὸ σχῆμα δείκνυται. καὶ διὰ τοῦτο κοινὴ λύσις προσαγορεύεται. πόθεν οὖν δῆλον, ὅτι ἰωνικόν ἐστιν ἀπὸ μείζονος; λέγομεν ὅτι ἐκ τῆς δευτέρας συζυγίας καὶ τρίτης ὡμολόγηται, ὅτι κἀκεῖναι ἀπὸ μακρᾶς ἄρχονται· ἡ δὲ μακρὰ ἀρκτική ἐστι τοῦ ἀπὸ μείζονος ἰωνικοῦ. — ἔστιν οὖν τοῦτο τὸ μέτρον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τετράμετρον βραχυκατάληκτον. τετράμετρον δέ ἐστι βραχυκατάληκτον, ἐπεὶ τέσσαρας πόδας ἔχει τετρασυλλάβους παρὰ δύο συλλαβάς (διὸ καὶ βραχυκατάληκτον λέγεται)· ἔστι γὰρ ἡ πρώτη συζυγία πεντασύλλαβος (κατὰ διποδίαν γὰρ μετρεῖται), ἐκ [[τῆς]] κοινῆς λύσεως τὸν πρῶτον πόδα τρισύλλαβον ἔχουσα. — ἀλλ' ἡ πέμπτη συλλαβὴ διὰ διφθόγγου γράφεται ἡ λαι, καὶ δοκεῖ εἶναι τὸ μέτρον χωλόν. ἀλλὰ λαμβάνομεν αὐτὴν κοινήν, λήγουσαν μὲν (τὴν συλλαβήν, οὐ μὴν τὴν λέξιν) εἰς φωνῆεν καὶ τὴν ἑξῆς ἔχουσαν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, τὴν ων, ὥστε πάλιν καὶ κατὰ μέσην λέξιν γίνεσθαι κοινήν. —

Ἦ κου νῦν ἐπὶ Ληθαίου (Heph. p. 5, 23)

τοῦ Ἀνακρέοντος (fr. 1, 4 Bergk) ἐστὶν ἀντισπαστικὸν μέτρον. ἔστι δὲ τὸ ἀντισπαστικόν, ὅτε ἀπὸ σπονδείου ἄρχεται καὶ τροχαίου, ὡς ἐν τῷ

γουνοῦμαί σ' ἐλαφηβόλε (Heph. p. 69, 28; Anacr. fr. 1, 1 Bergk)·

ὁ δεύτερος ἐστὶ ποὺς διίαμβος, τῆς τελευταίας ἀδιαφορούσης. ἐνταῦθα οὖν ἡ θαι συλλαβὴ τοῦ 'Ληθαίου' ἐν μέσῳ λέξεως κοινή ἐστιν, ἀντὶ βραχείας παραλαμβανομένη. —

[['Ἐν δὲ τοῖς ἔπεσι σπανιώτερον'.]]. —

Λέγει οὖν ὅτι [[καὶ]] ἐν ἔπεσιν οἱονεὶ ἡρωικοῖς μέτροις γίνεται, σπανιωτέρα δ' ἐπὶ τούτων. ὅμως δὲ γίνεται καὶ ἐν ἐλεγείοις. ὅτι δὲ σπάνιον, φησί, δῆλον·

---

1 ἡ *ex* οἱ *? factum K* ‖ τοὐναντίον *K tribus primis litteris a K²? correctione? effectis* ‖ εἰσὶ καὶ *KS*, εἰς τὸ *U* ‖ 2 γὰρ *om. U* ‖ συνέλθωσι *ex* συνέλθουσι *factum K*, συνέλθωσιν *S* ‖ κοινὴ *U* ‖ 3 εἰ *supra lineam K, om. U* ‖ διαλύσω *ex* διαλύσαι *? factum K*, διάλυσω *U* (*qui* διά *saepe cum spiritu leni scribit*) ‖ 4 διατοῦτο *KS*, διὰ τοῦ *U* ‖ πρὸς ἀγορεύεται *U* ‖ ἰωνικὸν ἐστὶν *KS* ‖ 5 συζυγίας καὶ τρίτης *KS*, καὶ τρίτης συζῦ *U* ‖ 6 κἀκεῖνα ἀπὸ *KS*, ἐκεῖναι ἀπο *U* ‖ ἀρκτικὴ ἐστὶ *KS* ‖ ἀπομείζονος *K*, ἀ|μείζονος *U in duarum linearum confinio* ‖ 7 ἔστιν οὖν τοῦτο *KS*, ἔστι *U* ‖ 7—8 βραχυκα|καληκτον *U* ‖ 8 βραχυκαταληκτον *U* ‖ 9 τετρασυλλάβους περι δὲ δύο συλλαβάς. *U*, παρὰ δύο συλλαβὰς τετρασυλλάβους *KS* ‖ καὶ *om. U* ‖ λέγεται *om. U* ‖ 10 κατὰ *K*³, κατα *K*¹ ‖ 11 τὸν *K litteris* το *in rasura? scriptis* ‖ 12 δια *U* ‖ 13 λεξιν *U* ‖ 14 ἀρχομένην] *fol.* 37ʳ *S* ‖ 15 μέσιν *K* ‖ λεξιν *U* ‖ 16 ἦ κου *U*, οἴκου *K post correctionem, sed antea quoque* ὁ.κου *fuerat;* οἴκου *etiam Hephaestionis codices HN*, ἤκου *vel* ἦ κου *vel* ἴκου (*M*) *meliores* ‖ 16—17 νὺν ὁπῖ· Τοῦτο ἀνακρέοντος ἐστιν ἀντῖ μέτρον. ἐστι *U* ‖ 17 *aptiorem efficias orationem, si* τὸ *deleveris et* 18 *pro* ὅτε *scripseris* ὅτι ‖ 18 ὡς *om. U* ‖ 19 σ' *KS*, ο' *U* ‖ 20 ἐστὶ* *K* (*fuerit* ἐστὶν) ‖ διίαμβος *ex* διίαμβος *factum K*, ἴαμβος *U* ‖ ἐνταῦ *U* ‖ 21 ἐν μμέσω *U* ‖ ἐστιν ἀντὶ *K litteris* ιν *ἀ et accentu correctione effectis*, ἐστιν ἀντι *U* ‖ 24 οὖν *om. U* ‖ οἱονεὶ *KS*, ἤγουν *U* ‖ σπανιώτερον δὲ *U* ‖ 25 γίνεται καὶ *in rasura U* ‖ ἐν *om. U* ‖ ἐλεγείοις *ex* ἐνεγείαις *factum U* ‖ φησὶ *K*²γ, φασὶ *K*¹, φησὶ *ex* φημὶ *factum U*

ὁ γὰρ Σοφοκλῆς (Heph. p. 6, 4; Soph. eleg. fr. 1 Bergk) ἐγκωμιάζων τὸν Ἀρχέλαον καὶ μὴ δυνάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς ἐλεγείαν θεῖναι, ([ὅτι]] ἀμφίμακρον ποιεῖ ἀκάθαρτον· οὐ γὰρ ἀπήρτιζεν εἰς μέρος λόγου ἡ λα συλλαβὴ μακρὰ οὖσα, ἵνα ποιήσῃ κοινήν), συνέστειλεν αὐτὴν καὶ ἐποίησεν ἀττικῶς Ἀρχέ-
5 λεως. — ὁμοίως καὶ Παρθένιος, εἰς Ἀρχελαΐδα γράφων καὶ μὴ θέλων ἐν ἐλεγείοις ποιῆσαι ἐν μέσῳ λέξεως κοινήν, ἀντὶ ἐλεγείας ἴαμβον ἐποίησεν οὕτως

ἀμυσχρὸν οὔνομ' ἔσσετ' Ἀρχελαΐδος (Heph. p. 6, 9; Meineke, Anal. Alex. p. 260 sq.)·

ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ Φιλόπονος εἰς ἐπίγραμμα Καισαρείας ὡσαύτως ἐποίησε. τὸ 106, 8—12 (155)
10 δ' ἀμυσχρὸν τινὲς ἐν αὐτῇ τῇ χρήσει ἀμυδρόν φασιν, ὃ σημαίνει τὸ ἀδύνατον. — ἀλλὰ καὶ παρ' Ὁμήρῳ (Ξ 489) ἔστιν εὑρεῖν ἀναγκαίαν συστολήν. ἀντὶ γὰρ τοῦ Πηνελάοιο [ἐποίησεν]] Πηνελέοιο (Heph. p. 6, 11). καὶ οὐ δυνατὸν εἰπεῖν αὐτὸ τὸ ἀττικόν· ἔδει [γὰρ καὶ]] τὴν κλίσιν ἀττικὴν εἶναι Πηνέλεω. — ὁ δὲ Ῥίνθων ἐν ἰάμβῳ πάλιν ἐχρήσατο ἐν μέσῳ λέξεως τῇ κοινῇ

εἶτα (φησίν) Ἱππώνακτός ἐστι τὸ μέτρον οὐκ ἐμόν (Heph. p. 6, 15)·

φησὶ γὰρ [[οὕτως]]

ὅ σε Διόνυσος αὐτὸς ἐξώλη θείη (Heph. p. 6, 14),

οἱονεὶ ὁ αὐτὸς Διόνυσός σε ἐξώλη θείη·]] τὴν γὰρ θει συλλαβὴν συνέστειλε τοῦ τελευταίου ποδός· χωλίαμβον γὰρ ἐποίησε. — καὶ ἐν ἔπεσιν εὑρίσκεται ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ (11, 18)

ὑψηλᾶς ἐς πόντον ὁρῶν ἄειδε τοιαῦτα (Heph. p. 6, 20). —

καὶ παρ' Ὁμήρῳ (N 275)

οἶδ' ἀρετὴν οἷος ἐσσί. τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι; (Heph. p. 7, 1). —

---

1 ὁ γὰρ σοφοκλῆς *KS*, σοφοκλῆς γὰρ *U* ‖ 1—3 *U haec habet:* σοφοκλῆς γὰρ μὴ δυνάμενος ἐγκωμιάζειν τὸν ἀρχέλαον εἰς ἐλεγεῖαν ἐλθεῖν· καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ ἀρχελάου ὅτι ἀμφίμακρον κτλ. ‖ 3 ἀκάθαρτον] *fol.* 50ᵛ *K* ‖ εἰς μέρος λόγου *U, om. KS* ‖ 4 ποιήσῃ *ex* ποιήσει *factum U* ‖ συνέστειλεν *U*, συνέστειλε δὲ *KS* ‖ 5 ὁμοίως καὶ *KS*, ὁμοίως *U* ‖ 5—6 ἐν ἐλεγείοις *K in rasura scriptum praeter* ις *litteras*, ἐν τῇ ἐλεγεῖα *U* ‖ 6 ποιεῖσθαι *U* ‖ ἀντι *U* ‖ ἰαμβικὸν *U* ‖ οὕτος *U* ‖ 7 ἔσσετ' *Hephaestion*, ἔσετ' *KS*, ἐστὶν *U* ‖ 9 καὶ σαρείας οὕτως ἐποίησεν *U* ‖ το *K* ‖ 10 αὐτῇ *KSU*, ταύτῃ *Caesar* ‖ τῇ *K supra lineam* ‖ ἀμυδρόν *Caesar*, ἀμυσχρόν *KS*, ἀμυσχρὸν *U* ‖ φασὶ *U* ‖ 11 παρ' *K*², παρ** *an* παρ*** *K*¹ ‖ ἀναγκαῖαν *U* ‖ 12 του *U* ‖ 13 αὐτὸ] *fol.* 139ʳ *U* ‖ τὸ *om. U* ‖ κλίσιν *ex* κλείσιν *factum U* ‖ ἀττικὴν *om. U* ‖ 14 ἰάμβω* *K* ‖ ἐμμέσω *U* ‖ 15 εἶτα *KSU*, εἶθ' *Hephaestionis codex M*, ἴθ' *AKSC*, εἰ δ' *HN; om. veteres* (*qui hunc versum citarunt, conf. Gaisford ad Heph. pag.* 10, z) *et editiones* ‖ ἱππώνακτος *KS* ‖ ἐστὶ (εστι *U*) τὸ μέτρον οὐκ ἐμὸν *K* (*litteris* τὸ μέτ *in rasura scriptis*) *et SU*, τὸ μέτρον οὐδέν μοι μέλει *Hephaestionis codices AKC* (μέλλει *plerique*) ‖ 16 οὕτως] οὗτος *U, om. KS* ‖ 17 ὅσε *U*, ὅτε *KS; ὥς σε Hephaestionis codex C*, ὅσε *AKSHN*, ὁ *M* ‖ διονύσιος *KS* ‖ θείη *K* (ἐξώληθείη *K*) *et S et Hephaestionis codices CM;* θείησ *U et Hephaestionis codices AKS*, θείησ' *et* θείησσ' *HN* ‖ 18 θῃ *U* ‖ 18—19 συνέστειλε τοῦ ποδός· χωλίαμβον γὰρ ἐποίησε *KS*, τοῦ τελευταίου ποδιὸς συνέστειλε ὡς εἶναι χωρίαμβον *U* ‖ 19 ἐν *U, om. KS* ‖ 20 παρα *U* ‖ 21 ὑψηλᾶς *KU et Theocritus* (*item Choeroboscus Dict. pag.* 143, 24), ὑψηλὰς *S et Hephaestionis codices plerique* ‖ ἐσπόντον *U* ‖ ἀεὶ γὰρ τοιαύτα *U* ‖ 23 οἶδ' *U* ‖ οἷός ἐσσι *U et Hephaestionis codices AK*¹, οἷος ἐσσὶ *K* (*litteris* σσὶ *in rasura a K*²? *scriptis*) *et S et Hephaestionis codices K*²*SMH*, οἷος ἔσσι *C* ‖ *verba* τί — λέγεσθαι *om. U*

καὶ παρ' Ἀνακρέοντι ἐν ἐλεγείαις ⟨. . . . . .⟩ καὶ ἣν περιφέρει παρὰ Θεοκρίτῳ ἐν στίχῳ κατὰ μέσον λέξεως κοινήν. ἀλλὰ φαμὲν ἀπολογούμενοι τὴν τοιαύτην ἀντὶ βραχείας λαμβάνεσθαι, ἢ ἁπλῶς κοινὴν ποιεῖν, ὡς ἐν τοῖς προειρημένοις γέγονε μέτροις [[καὶ ἐν τοῖς ἐπιφερομένοις· ἔστι γὰρ παρὰ Ἀνακρέοντι ἐν ἐλεγείαις, ὡς φησὶν ὁ τεχνικός]]. — 5

106, 16 — 107, 28 (155 sq.) Ἔτι δὲ ἔστιν εὑρεῖν καὶ ⟨παρ'⟩ ἄλλοις, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνῷ, ἔνθα φησὶ

μόνοις οἴονται συνταλαιπωρεῖν τάδε (1136)·

ἐν γὰρ τῷ δευτέρῳ ποδὶ τὴν οι συνέστειλεν. ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν ὡσαύτως, ἔνθα φησὶ 10

καὶ τάχ Βοιωτῶν ταῦτα συντηρούμενα (479)·

καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς

πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὀνήσιμος (480)·

τὴν βοι συνέστειλεν ἐν τετάρτῳ ποδί. ἀλλὰ καὶ Μένανδρος ἐν Ἐπιτρέπουσιν

οἱ τηλικοῦτοι καὶ τοιοῦτοι τῷ γένει (fab. inc. fr. CCXL Meineke)· 15

τὴν τοι ἐν τετάρτῳ ποδὶ συνέστειλε. τὸ αὐτὸ δέ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς αι διφθόγγου, ὡς Εὔπολις ἐν Ἀστρατεύτοις φησὶν

Ἀθηναίων εἰ βούλεταί τις ἐγγράφειν (fr. 35 Kock)·

ἐν δευτέρῳ ποδὶ τὴν αι συνέστειλε. παρὰ δ' Ἱππώνακτι ἐπὶ τῆς αι καὶ οι διφθόγγου πολλή ἐστιν ἡ χρῆσις. οὐ δεῖ δὲ ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους χρῆσθαι· 20 εἰ δέ τις χρήσαιτο, ἔχει ἀπολογίαν· οὔτε γὰρ εἰσι φύσει μακραὶ ἡ αι καὶ ἡ οι δίφθογγοι, ἀλλ', ὡς [[καὶ]] ἐν τῷ περὶ τόνων δείκνυται, αὗται πρὸς ἕνα ἥμισυν μόνον ἔχουσι χρόνον, τῆς φύσει μακρᾶς δύο ἐχούσης, ὅθεν καὶ ἐπὶ τέλους

---

1 ἐλεγείαις (. . . . . .) καὶ ἣν περιφέρει *scripsi*, ἐλεγείαις καὶ ἣν περέφερον *KS*, ἐλεγείαις νῦν παραφέρει *U*; *et versus qui exstat apud Heph. pag.* 7, 3 (οὐδέ τί τοι πρὸς θυμὸν ὅμως γε μὲν ὡς ἀδοιάστως = *Anacr. fr.* 95 *Bergk*) *et alia nonnulla interciderunt* ‖ 2 μέσον *U*, μέσιν *KS* ‖ 2—3 ἀπὸ λογούμενοι *U* ‖ 3 βραχείας *ex* βραχεῖαν *factum U* ‖ ποιεῖν *scripsi*, ποιεῖ *KSU* ‖ 4 προειρημενοις *U* ‖ 5 ἐλεγεῖαις *U* ‖ 6 ἔτι δὲ ἐστὶν *KS*, ἀλλ' ἔστιν *U* ‖ παρ' ἄλλοις *Westphal*, ἄλλοις *KS*, ἄλλας *U* ‖ παρα *U* ‖ σοφοκλεῖ] *fol.* 37ᵛ *S* ‖ 7 τῷ *KS*, *om. U* ‖ κολονῷ *KS*, κολωνῷ *ex* κολονῷ *factum U* ‖ ἐνθα *U* ‖ φησὶ *ex* φασὶ *factum K* ‖ 8 οἴονται *KSU*, οἷόν τε *Sophocles* ‖ σὺν ταλαιπωλεῖν *U* ‖ 9 ποδὶ *K prima littera correctione a* K^2? *effecta* ‖ αριστοφάνης *K* ‖ ἐν *om. U* ‖ 10 ὡς αὕτως *U* ‖ φησὶ *SU*, φασὶ *K* ‖ 11 τάχ *Aristophanes*, τὰ *KS*, τῶν *U* ‖ συντηρούμενα *U*, συντυρούμενα *Aristophanes* (*nisi quod* συντηρούμενα *huius codices Vaticano-Palatinus* 128 *et Ambrosianus L* 39 *ord. sup.*), συντηρουμένους *KS* ‖ 12 ὀαυτὸς *K* ‖ 13 βολωτοῖς *U* ‖ ὀνήσιμος *KS*, ἐνήσιμος *ex* ἐν ἡσιμος *factum U*, ὄνιος *Aristophanes* ‖ 14 βο *U* ‖ συνέστειλεν ἐν *KS*, συνέστειλε *U* ‖ καὶ *supra lineam U* ‖ ἐν ἐπιτρέπουσιν *U*, ἐὰν ἐπιτρέπωσιν *KS* ‖ 15 *conf. Choeroboscus Dict. pag.* 143, 26 ‖ καὶ τοιοῦτοι *K supra lineam* (*a* K^2? *addita*) ‖ 16 τὸ αυτό *K* ‖ δέ ἐστι *KS*, δὲ *U* ‖ ἐπι *KU* ‖ 17 ὡς *KS*, αἱ *U* ‖ φησὶ *an* φησὶν *incertum U* ‖ 18 ἀθηναίοισι *U* ‖ 19 συνέστειλεν *U* ‖ παρὰ K^3S, παρα K^1, ἐν *U* ‖ δ' *om. U* ‖ ἐπι *U* ‖ καὶ οι *om. U* ‖ 20 πολύ *U* ‖ χρήσις *U* ‖ δ' *U* ‖ 21 χρήσετο *U* ‖ οὔτὲ *U* ‖ γὰρ εἰσὶ *KS* ‖ φύσει μακραὶ *U*, μακραὶ φησὶν *KS* ‖ 22 δίφθογγοι *U*, δίφθογγος *KS* ‖ ἐν τῷ περὶ τόνων] *h. e. Choeroboscus in disputatione* περὶ τῶν ἐν ταῖς πτώσεσι τόνων, *Dictata pag.* 400, 8 ‖ 22—23 ἥμισυν μόνον] ἥμισυ μόνον *KU*, ἥμισυ χρόνον *S*; *ceterum conf. De Dionysii Thracis interpretibus veteribus pag.* 50, *ubi de hoc loco universo egi* ‖ 23 ἐπι *U*

οὖσαι ἔχουσι πολλάκις τὸν προπαροξύτονον τόνον. εἶτα φέρει ὁ τεχνικὸς παράδειγμα καὶ ἐπὶ τῆς ῡι διφθόγγου· ἥτις πάλιν ἔχει ἀπολογίαν ὅτι ἀσθενεστέρα ἐστίν, ὡς ἐκ δύο ὑποταχτικῶν, τῆς ῡ καὶ ῑ, συνεστηκυῖα· ὅθεν οὐδέποτε ἐν τέλει λέξεως εὑρίσκεται, [[καὶ εὐλόγως ὅτι οὐκ ἐν τέλει λέξεως,]] ἀλλ' ἐν μέσῳ
5 τὴν κοινὴν ἐποίησεν. ἔστι δ' εὑρεῖν τὴν ου δίφθογγον [[ὡσαύτως]] ποιοῦσαν κοινήν, οἷον παρὰ Ἀριστοφάνει

ὥσπερ τεθνεῶτος καταλούει μου τὸν βίον (Nub. 838)·

τὴν γὰρ λου συλλαβὴν ἐν τετάρτῳ ποδὶ ἰάμβου συνέστειλεν. ὁμοίως καὶ τὴν ευ εὑρίσκομεν ποιοῦσαν κοινήν, οἷον ἐν τῷ πρώτῳ ἰάμβῳ Ἱππώνακτος, ἔνθα φησὶ
10 μακάριος ὅστις θηρεύει [[πρήσας]] (fr. 22 A Bergk)·

τὴν ρευ ἐν τετάρτῳ ποδὶ συνέστειλε· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν δευτέρῳ ποδὶ τὴν ευ

καίτοι γ' εὔωνον αὐτὸν εἰ θέλεις δώσω (fr. 22 B Bergk)·

[[εἶτα πάλιν ὁ αὐτὸς

ἐκέλευε βάλλειν καὶ λεύειν Ἱππώνακτα (fr. inedit.)

τὴν λευ ἐν τετάρτῳ ποδί, λεύειν δέ φησιν ἀντὶ τοῦ λιθοβολεῖν]]. —

Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ τοῦ ποιητοῦ χρῆσις ἡ ἔχουσα τὴν οι, ἣν περιφέρει ὁ 107, 29 — 108, 4 (156 sq.)
τεχνικός, ἐναντιοῦται τῷ λόγῳ Ἡρωδιανοῦ τῷ ὅτι οὐδέποτε ἐν παλιμβακχείῳ ἔστιν εὑρεῖν τὴν οι ἀντὶ βραχείας παραλαμβανομένην, ἀλλ' ἐν ἀμφιμάκρῳ, ὡς ἐν τῷ 'ὁρῶν ἄειδε τοιαῦτα' (Heph. p. 6, 20; Theocr. 11, 18) καὶ τοῖς ὁμοίοις. ὁ δ' Ἡλιόδωρος ἔλεγεν αὐτὸ κατὰ συνίζησιν. εὑρίσκεται δ' ἁπλῶς ἐν μέσῳ λέξεως κοινὴ καὶ ἐν παλιμβακχείῳ, ὡς καὶ παρὰ Τυρταίῳ 'ἥρωες' (fr. 17 Bergk)· οὕτω γὰρ ἔλαβε τὸν δεύτερον πόδα τοῦ στίχου. —

Ἰστέον δ' ὅτι τῆς κοινῆς συλλαβῆς ὁ Ἡφαιστίων ὅρον οὐκ εἶπεν, οὐ γὰρ 103, 9—19 (157)
ἔστι κοινή· διὸ καλῶς φησὶ 'γίνεται δὲ κοινή' καὶ οὐκ 'ἔστιν'· ὅτι γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδεμία κοινὴ συλλαβή, δῆλον· εἰ γάρ τις ἡμᾶς ἐρωτήσει, ποία ἐστὶ συλλαβὴ μακρά, ἀποφαντικῶς ἐροῦμεν ἡ μη καὶ βω, ὁμοίως καὶ βραχεῖα ἡ με καὶ ἡ βο. καὶ πάλιν μακρὰ ἡ χθη καὶ μοι· καὶ ὅμως ὁ ποιητὴς ἑκατέρᾳ

---

1 προπαροξύτονον *ex* προπαροξυτόνων? *factum K*, παροξύτονον *U* ‖ τόνον *om. U* ‖ 1—2 ὁ τεχνικὸς παράδειγμα καὶ] ὁ τεχνικὸς παραδείγματα *KS*, παράδειγμα ὁ τεχνικὸς καὶ *U* ‖ 2 ἐπὶ *U* ‖ ῡι] ῃ *K*, οι *S*, οῖ *U* ‖ ἥτις *KS*, οὕτως *U* ‖ ἀπολογίαν *U* ‖ ὅτι *ex* ὅταν? *correctum U* ‖ 3 ὡς *om. U* ‖ τῆς ῡ καὶ ῑ *KS*, τοῦ ῡ καὶ τοῦ ῑ *U* ‖ 4 ἐμμέσῳ *U* ‖ 5 ἐποίησεν] *fol.* 51ʳ *K* ‖ δὲ *U* ‖ τὴν *om. U* ‖ 6 παρα *U* ‖ 7 καταλύει *U*, καταλούειν *S* ‖ μου τὸ βιβλίον *S* ‖ βίον] *fol.* 139ᵛ *U* ‖ 8 λου *KS*, μου *U* ‖ ἰάμβου *U*, ἰάμβω *KS* ‖ 9 ἱππώνακτος *K litteris* τος *correctione effectis* ‖ φησὶν *U* ‖ 10 μακηρ' ὅ τις *U* ‖ 11 συνέστειλε *ex* συνέστειλεν *factum K*, συνέστειλεν *U* ‖ ὁ αυτὸς *K* ‖ 12 καί τι γ' εὔγονον *U* ‖ 16 δὲ *KS*, οὖν *U* ‖ 16—18 *verba* ἣν περιφέρει — ἔστιν εὑρεῖν *om. KS* ‖ 16 περιφέρει *scripsi propter aequabilitatem, codicum KS usui obsecutus*; παραφέρει *U* ‖ 17 ἡρωδιάνοῦ *U* ‖ 18 οι *om. KS* ‖ 19 ἐν τῶ *KS*, τὸ *U* ‖ ἄειδε *U* ‖ 20 ὁ λ' ἡδιόδωρος *S* ‖ αὐτῶ *U* ‖ 21 ἐνμμέσω *U* ‖ ὡς παρα ταρταίω ἥρωος *U* ‖ 22 οὕτω *KS*, οὗτος *U* ‖ στίχου] *fol.* 38ʳ *S* ‖ 23 — *pag.* 46, 3 *ea quae hic exponuntur, pertinent ad illa quae supra pag.* 40, 7—14 *leguntur* ‖ 23 δὲ *U* ‖ συλλαβῆς *om. U* ‖ ὅρον οὐκ εἶπεν *U*, οὐδαμῶς *KS* ‖ 23—24 γὰρ ἔστι *Caesar*, γάρ ἐστι *KS*, γάρ εστι *U* ‖ 24 κοινῆ *U* ‖ φησὶ* *K* ‖ ἐστιν *U* ‖ 25 ἐστιν *U* ‖ οὐδὲ μία *KS* ‖ κοινὴ συλλαβὴ *KS*, συλλαβὴ κοινὴ *U* ‖ ποῖα *KS* ‖ 26 συλλαβὴ *KS*, κοινὴ συλλαβη *U* ‖ ἀπὸ φαντικῆ ἡ ε̄ καὶ ἡ βω ὁμοίως καὶ ἡ βραχεῖα *U* ‖ 27 μακρὰ ἡ *KS*, μακρὰ ἤ *U* ‖ χθη *U*, χὴ *K*, χῃ *S* ‖ ποιητῆς *U* ‖ ἑκατέρα *K ultima littera correctione? effecta*

τούτων ἐν τῷ 'πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης (α 2)', καὶ ἐν τῷ 'ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα (α 1)' ὡς βραχείᾳ κέχρηται· καὶ ὅμως οὐκ εἰσὶ βραχεῖαι, ἀλλὰ κοιναὶ γίνονται. τοῦτο καὶ ἐπὶ πάσης κοινῆς. —

[[Πρᾶξις δευτέρα.
Περὶ φύσει μακρᾶς.]]

100, 22 — 101, 23 (157 sq.) Ἰστέον ὅτι τῶν τεχνικῶν καὶ μετρικῶν λεγόντων περὶ τῆς φύσει μακρᾶς μὴ θέλειν αὐτὴν (τὴν μακρὰν) εἰς φωνῆεν καταλήγειν καὶ τὴν ἑξῆς ἔχειν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, ἀλλὰ πάντως ἔχειν μεταξὺ σύμφωνον (τότε γὰρ οὐ γενήσεται μακρά, ἡνίκα ἐστὶ καθαρά, ἀλλὰ κοινή), λέγει ὁ Ἡλιόδωρος βοηθῆσαι τῷ τοιούτῳ τρόπῳ καὶ μεῖναι αὐτὴν μακρὰν καὶ μὴ γίνεσθαι κοινὴν κατὰ η' τρόπους. πρῶτον μέν, ὅτε στιγμὴ ἐπιφέρεται αὐτῇ τῇ μακρᾷ οἷον

ἀθάνατοι· οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει (ε 80).

δεύτερον δέ, ἐὰν αὐτὴ ἡ μακρὰ περισπᾶται οἷον

τῷ Ἀσκληπιάδῃ[[, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός]] (Λ 614).

τρίτον, ἐὰν τῇ μακρᾷ περισπωμένη ἐπιφέρηται

ἐσθλὸν δ' οὐδέ τι πω εἶπας ἔπος οὐδ' ἐτέλεσσας (Α 108)·

τὸ γὰρ εἶπας· περισπᾶται.

τέταρτον, ἐὰν ὀξεῖα ἐπιφέρηται οἷον

πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος (Ζ 377).

πέμπτον, ἐὰν δασυνομένη λέξις ἐπιφέρηται οἷον

δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην (Α 98)·

τὸ γὰρ ἑλικώπιδα ἐπιφέρεται δασυνόμενον.

ἕκτον, ὅτε συγκρουσμὸς καὶ συνέχεια ἔστι συναλοιφῆς γινομένης

Ἰδαῖ', Ἕκτορι ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι (Η 284)·

'Ἰδαῖε' γάρ ἐστι τὸ ἐντελές.

ἕβδομον, ὅτε ὁ ἢ διαζευκτικὸς ἐπιφέρεται

ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς (Α 145)·

---

1 πλάχθη *KS*, πλάκτη *U* ‖ ἐπεὶ *U*, ἐπεὶ *ex* ἐπὶ *an* ἐπὶ *ex* ἐπεὶ *factum K*, ἐπὶ *S* ‖ καὶ ἐν τῷ *KS*, καὶ *U* ‖ ἔνεπε *KSU* ‖ 2 βραχείᾳ] βραχεῖα *KSU* ‖ 3 ἐπι *U* ‖ πασῶν? *U* ‖ 4 πράξις *U* ‖ 5 περι *U* ‖ μακρὰς? *U* ‖ 6 Ἰστέον (δὲ) *Gaisford* ‖ τῶν *om. U* ‖ περι *U* ‖ τῆς *om. U* ‖ 7 αὐτὴν *KSU*, αὐτοὺς *Westphal* ‖ κατὰ λήγειν *U* ‖ 9 ἡνίκα *U*, ἵνα *KS* ‖ καθαρὰ *K ultima littera correctione effecta* ‖ 9—10 βοηθεῖσθαι τὸν τοιοῦτον τρόπον *U* ‖ 10 μὴ *om. Westphal* ‖ κατα *K* ‖ 11 ὅτε *Gaisford*, ὅτι *KSU* ‖ αὐτῇ (*sic*) *K* ‖ 12 ἀθανάτοι *KS* ‖ δωμάτων *U* ‖ 14 εἶδον *U* ‖ φωτον? *U* ‖ 15 *hunc versum totum om. KS* ‖ μακρά? *U* ‖ 16 ἐσθλόν *U*, ἐλθὼν *KS* ‖ οὐδέ τι *U*, οὐδ' ἔ*τι *K*, οὐδ' ἔτι *S* ‖ εἶπες *U* ‖ ἔπος *om. KS* ‖ ἐτέλεσας *KSU* ‖ *conf. de hoc versu Arth. Ludwich 'Aristarchs Homerische Textkritik'* (1884) *pag.* 179 *sq.* ‖ 17 εἶπες *U* ‖ περισπᾶται *U*, *om. KS; lacunam indicavit K*² *addito* (*post* εἶπας) *supra lineam* λείπει, *nullum lacunae signum in S est* ‖ 18 τέταρτον *KS*, τέταρτον δὲ *U* ‖ ἐὰν *U et K* (*qui versum hac vocula finit*), ἐὰν ἀπὸ *S*, ἐὰν αὐτῇ *Gaisford* ‖ 20 ἐπὶ φέρηται *U* ‖ 21 δόμεναι *U*, δῶμεν *KS* ‖ 22 ἐπιφέρεται *U*, ἐπιφέρει *KS* ‖ 23 ὅταν *U* ‖ συνάλοιφῆς *U* ‖ 24 ἰδαὶ? *U* ‖ ἕκτορι *correctione inter scribendum ex* ἕκτορα (*littera α non finita*)? *factum U*, ἕκτορι *KS*, ἕκτορι *pars codicum Homeri*, ἕκτορα *reliqui codices Homeri* ‖ ταῦτα κελεύεται *U*, κελεύει ταῦτα *KS* ‖ 25 ἐντελὲς] *fol.* 51ᵛ *K* ‖ 26 ἢ] ἢ *KSU* ‖ διαζευτικὸς *K* ‖ ἐπιφέρηται *U* ‖ 27 ὀδυσσεύς] *fol.* 140ʳ *U*

περὶ δὲ τῆς ᾱς συλλαβῆς τοῦτο φησί· 'δεῖ παρατηρῆσαι, ὅτι πρὸ τοῦ ῑ κεῖται σύμφωνον ἐν τῷ ᾱς, καὶ ὅμως ὥσπερ ἀμφιβαλλομένης καὶ οὐκέτι ὁμολογουμένης μακρᾶς φησὶν ὁ Ἡλιόδωρος'.

ὄγδοον, ὅτε τὸ ῑ ἐπιφέρεται οἷον

ἡ δὲ μολυβδαίνῃ ἰκέλη εἰς βυσσὸν ὄρουσεν (Ω 80). —

'Δεύτερος δέ ἐστι τρόπος, ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται ἐν τῇ ἑξῆς συλλαβῇ δύο σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄφωνόν ἐστι, τὸ δὲ δεύτερον ὑγρόν, οἷον ὅπλον, ἄκρον[[, 'Πάτροκλέ μοι δειλῇ' (Γ 287)]]' καὶ τὰ ἑξῆς. — cf. 108, 5 (158)

[['Ενταῦθα τοὺς ἄλλους δύο τρόπους τῆς κοινῆς βούλεται ἐξετάσαι· τὸν γὰρ πρῶτον ἐν τῇ προλαβούσῃ διεξήλθομεν πράξει. ἔστιν οὖν ὁ δεύτερος τρόπος οὕτως, ὅτι γίνεται κοινή, ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι οἱονεὶ διχρόνῳ ἐπιφέρηται δύο σύμφωνα ἐν συλλήψει, ὧν τὸ πρῶτον ἔστι τῶν θ' ἀφώνων, τὸ δεύτερον ὑγρὸν οἱονεὶ ἓν τῶν δ' ἀμεταβόλων οἷον ὅπλον, ἄκρον, Πάτροκλε καὶ τὰ ὅμοια.]]

Καλῶς [[δὲ]] πρόσκειται 'ἐν συλλήψει'· ἐὰν γὰρ ὦσιν ἐν διαστάσει, οὐ ποιοῦσι κοινήν, ἅτε δὴ τοῦ διαστήματος ἐν τῷ διαχωρίζειν τὰ σύμφωνα μείζονος γινομένου, καὶ μὴ οὔσης ὁλισθηρᾶς καὶ συντόμου φωνῆς ὥστε δύνασθαι λαθεῖν. — 108, 6 — 109, 3 (158 sq.)

Ζητοῦσι δέ τινες, διὰ τί μὴ τὰ δύο ὅμοια ποιοῦσι κοινήν, λέγω δὴ δύο ἡμίφωνα ἢ δύο ἄφωνα ἢ δύο ἀμετάβολα. καὶ λέγομεν περὶ τῶν ἡμιφώνων, ὡς ὅλως ἡμίφωνον οὐ προηγεῖται ἡμιφώνου κατὰ σύλληψιν, εἰ μὴ σπανίως καὶ εἰς τινὰ κατὰ πάθος. τὸ σ̄ τοῖς ἀμεταβόλοις ὑποτάσσεται, τῷ λ̄ μ̄ ν̄ ρ̄· ὥσπερ αὐτός φησι, τὸ Μάσνης καὶ Πάσνης· εἶτα καὶ ὁ Ἡρωδιανὸς φησὶν ἐν τῇ κα-

---

1 περὶ *K litteris* ερὶ *correctione effectis* ‖ δὲ *om. U* ‖ ᾱς *KS*, ᾱς φύσει? *U* ‖ φησὶ *KS*, δὲ *U* ‖ 1 *sq. sic distinxit Westphal; Caesar* 'δεῖ — ἐν τῷ ᾱς' *Heliodori, cetera scriptoris verba esse putavit non intellegentis illum de* ἢ *ante* Αἴας *producta dicere; quod si verum est, pag.* 46, 26 *scribendum fuit:* ὅτε τῷ ἢ διαζευκτικῷ ἐπιφέρεται φωνῆεν. *Sed dubito an haec iam corrupta aliunde desumpserit Choeroboscus* ‖ 2 οὐκέτι *U*, οὐκ ἔτι *KS* ‖ 3 ἡλιόδωρος *K litteris* ος *correctione a K² effectis*, ἡλιόδωρος *ex* ἡλιοδωρος *factum U* ‖ 4 ὄγδοον *KS*, ὄγδοος τρόπος *U* ‖ ὅτε *U*, ὅτι *KS* ‖ οἷον *om. U* ‖ 5 δὲ *U*, δαὶ *KS accentu duplicato* ‖ μολυβδέ' *U* ‖ εἰς βυθὸν *KS et nonnulli Homeri codices*, εὐβυσσὸν *U*, εἰς βυσσὸν *Homerus* ‖ ὄρουσεν *U*, οὔρουσεν *KS* ‖ 6 δὲ ἔστι *U* ‖ βραχεῖ *Hephaestion*, βραχὺ *KSU* ‖ 6—7 ἐπιφέρηται] *fol.* 38ᵛ *S* ‖ 7 συλλαβὴ *U* ‖ β̄ σύμφωνα *U*, σύμφωνα δύο *Hephaestion, om. KS* ‖ πρῶτον *KS et Hephaestion*, πρότερον *U* ‖ 8 πατροκλέ μοι δηλοῖ *U* ‖ 8—9 καὶ τὰ ἑξῆς *KS, om. U* ‖ 10 ἐντᾶ *U* ‖ 11 διἐξέλθομεν *U* ‖ 12 βραχεὶ *U* ‖ 13 ἐπιφέρεται *U* ‖ πρῶτον] ᾱ *U* ‖ θ̄ *U* ‖ 14 δεύτερον] β̄ *U* ‖ 15 πάτροκε *U* ‖ 16 πρόκειται *S* ‖ συλλήψει *KS*, τῇ συλλήψει *U* ‖ γὰρ ὦσιν] ὦσιν *U*, γάρ εἰσιν *KS* ‖ 17 διαχωρίζειν *KS*, χωρίζειν *U* ‖ μείζονος *KS*, δὲ μείζονος *U* ‖ 17—18 γινομένου *an* γινομένον *incertum K*, γινόμενον *S*, γενομένου *U* ‖ 18 καὶ συντόμου *U*, ἐν συντόμου *KS* ‖ 19 Ζητοῦσι δέ τινες *KS*, εἶτα ζητοῦσι τινὲς *U* ‖ διατί *KS*, διά τὶ *U* ‖ ποιοῦσιν *U* ‖ 20 δύο ἀμετάβολα *U*, ἀμετάβολα *KS* ‖ 21 ὡς *KS*, ὅτι *U* ‖ 22 τινα *U* ‖ *interpunctionem inter* πάθος *et* τὸ σ̄ *sustulit Caesar* ‖ κατὰ πάθος τὸ σ̄ τοῦ λ̄. ὥσπερ αὐτός *U* ‖ 23 Μάσνης *scripsi ex Heph. pag.* 7, 23, μᾶσ. λῆσ *U*, μάσλης *KS; de hoc scriptor infra dicturus fuit* ‖ πάσνης *KS*, πᾶσ γῆσ *U* ‖ 23 *sq. conf. Herodian.* I 64, 22; II 396, 20 *sq.*; I 260, 22 ‖ 23 *sq.* φησὶν ἐν τῇ καθόλου τόδε· Δασλήρα *Caesar;* φησὶν ἐν τῇ καθόλου· τὸ δὲ δάσληρα *KS*, ἐν τῇ καθόλου φησὶν (*sic an* φησὶ *incertum*) τὸ δᾶσ. ληρα *U;* τὸ δὲ *fortasse verum, ut post* Δασλήρα *lacuna statuenda sit*

θόλου (cf. Herodian. I 260, 22; II 396, 19) τόδε· Δασλήρα (ἔστι δὲ λίμνη Κυρήνης τῆς πενταπόλεως, ὅθεν ἦν ὁ Καλλίμαχος). τὰ γὰρ κατὰ τὸ τέλος ἔμπαλιν ἔχοντα τὸ λ̄ τοῦ σ̄ προηγούμενον πάλιν δι' ἀνάγκην· δι' ἀνάγκην γὰρ τὸ ἅλς καὶ Τίρυνς καὶ μάκαρς. κατὰ πάθος δέ, ὡς τὸ μάσλης ἀπὸ τοῦ μάσθλης, καὶ ἐσλὸς ἀπὸ τοῦ ἐσθλός. — περὶ δὲ τῶν ἀφώνων ⟨ἔστιν⟩ εἰπεῖν, ὅτι ἀσθενέστερά εἰσι μᾶλλον τῶν ἄλλων στοιχείων· καὶ εὑρέθησαν σπανίως ποιοῦντα κοινὴν ἐν αὐτοῖς τὸ π̄ τ̄ καὶ τὸ κ̄ τ̄, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ

Αἰγυπτίῃ τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα (δ 229).

[καὶ πάλιν παρὰ Ἱππώνακτι ἐν τετάρτῳ ποδὶ ἰάμβου

δοκέων ἐκεῖνον τῇ βακτηρίᾳ κόψαι (fr. inedit.).

καὶ πάλιν παρὰ τῷ αὐτῷ

ἡμίεκτον αἰτεῖ τοῦ φάλεω κολάψαιε (fr. inedit.)]].

εἶτα καὶ ὅτι τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς οἱονεὶ βραχείας διπλασιάζεται τὸ κέκτηκα καὶ πέπτωκα (ἐὰν μὴ ἄρα κατὰ συγκοπὴν εἴπωσιν), ἐδείχθη σὺν θεῷ ἐν τῷ περὶ ῥημάτων. —

Περὶ δὲ τῶν ἀμεταβόλων ἔστιν εἰπεῖν, διὰ τί μὴ τὰ δύο ὑγρὰ ὀλισθηρὰ ὄντα ποιοῦσι κοινήν· ὅ,τι μήποτ' ἀλόγως. οὐ τοσοῦτον γάρ ἐστιν ὀλισθηρὰ τὰ β' ὑγρὰ ἢ ὑγρὸν καὶ ξηρόν, ἡνίκα ἐστὶ τὸ ὑγρὸν κάτωθεν, τὸ δὲ ξηρὸν ἄνωθεν. οἷον ἔστι λαβεῖν παράδειγμα ἐπὶ τοῦ λεπύρου τοῦ πέπονος· ὅτι ἐὰν ἑστῶσι δύο ὑγρὰ καὶ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν [[καὶ πατήσῃ τις αὐτά]], οὐκ ὀλισθαίνει οὔτε πίπτει. οὕτως καὶ ἂν ἄνωθεν ᾖ τὸ ξηρὸν τοῦ λεπύρου, τὸ δὲ ὑγρὸν κάτωθεν. εἰ δὲ τοὐναντίον ἄνωθεν ἐστὶ τὸ ὑγρόν, κάτωθεν δὲ τὸ ξηρὸν καὶ πατήσει τις,

---

1 ἔστη *K* ‖ 2—3 τὸ γὰρ κατὰ τὸ τέλος ἔχον ἔμπαλιν τὸ λ̄ *U* ‖ 3—4 δι' ἀνάγκην γὰρ τὸ ἅλς *KS*, ἁλ̄σ (*sic*) *U* ‖ 3—4 *conf. Herodian.* II 393, 28 *sq.*; 395, 25; 715, 29; 750, 12; I 246, 4—9 ‖ 4 καὶ τύρινς καὶ *S*, καὶ τύρνις καὶ *K*, καὶ τὸ ῡ τίρυνς (*ex* τύρυνς *factum*) τὸ ρ̄ (*hae tres litterae supra lineam scriptae sunt*) *U* ‖ κατα *K* ‖ ὡς *om. U* ‖ 4—5 *verba* ἀπὸ τοῦ μάσθλης *supra lineam addidit* K^2 ‖ 5 (*initio*) ἐσλὸς K^2S, ἐσθλὸς K^1, τὸ ἐσλὸς *U* ‖ ἀφώνων K^2, ἀφόνων K^1 ‖ ἔστιν *U*, *om. KS* ‖ 6 ἀσθενέστερα εἰσὶ *U* ‖ 6—8 *conf. Cramer. Anecd. Paris.* IV 226, 10 *sq.* ‖ 6—7 εὑρέθη ποιοῦντα σπανίως τὴν κοινὴν *U* ‖ 7 π τ καὶ τὸ κ τ ὡς παρὰ *Westphal*, π̄ τὸ τ̄ καὶ τὸ κ̄ τ̄ ὡς παρὰ *KS*, π̄ τὸ κ̄ τ̄. οἷον παρα *U* ‖ 8 τῇι (*sic*) *K*, τῇ *S*, τῇ *U* ‖ πλεῖστα φέρει *U*, φέρη πλεῖστα *KS* ‖ 9 παρα *U* ‖ τετάρτῳ ποδὶ ἰάμβου *Studemund*, τῶ τρόπω ἴαμβον *U* ‖ 10 ἑκτεῖνον *U* ‖ 11 παρα *U* ‖ 12 *sic U, versum corruptum coniecturis temptare nolui* ‖ 13 βραχείας διπλασιάζεται *scripsi*, βραχείας τὸ π̄ τ̄ διπλασιάζεται *KSU; possis conicere* βραχείας τὸ (π̄τ̄ καὶ τὸ) π̄τ̄, *sed conf. eundem, qui hic loquitur, Choeroboscum* ἐν τῷ περὶ ῥημάτων, *i. e. in Dictatis pag.* 553, 28: τὸ πέπτωκα καὶ κέκτημαι τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀνεδιπλασιάσθησαν *et quae antecedunt, de quo utriusque libri scriptore dixi De Dionysii Thracis interpretibus veteribus pag.* 49 ‖ κέκτηκα *K litteris* κα *a* K^2 *in rasura scriptis* ‖ 14 πέμπτωκα *U* ‖ ἐὰν] εἰ *KSU* ‖ κατα *K* ‖ ἐδείχθει *KS* ‖ 14—15 κατὰ συγκοπὴν γέγονεν ὡς ἐν τῶ περι ῥημάτων ἐδειχθη *U* ‖ 16 ἐστὶν *KS* ‖ διατί *KSU* ‖ μὴ *KS*, καὶ *U* ‖ 17 δ τι *KS*, ὅτι *U* ‖ εὐλόγως *U* ‖ ὀλισθηρὰ *U* ‖ 18 β' *KS*, ἢ *U* ‖ ὑγρὸν καὶ ξηρὸν *U*, ξηρὸν K^1, ὑγρὸν ἢ ξηρὸν K^2S ‖ ἡνίκα *KS*, ὡς ὅσον ἡνίκα *U* ‖ δὲ *supra lineam K* ‖ 19 οἷον ἐστὶ *U* ‖ λεπύρου *scripsi*, λεπύου *KS*, χετίου *U* ‖ 19—20 ἐὰν ὦσι β̄ ὑγρὰ *U* ‖ 20 πατήσει τίς *U* ‖ ὀλισθένει *U* ‖ οὔτε *KSU*, *expectes* οὐδὲ ‖ 21 καὶ *supra lineam K*, *om. U* ‖ ἂν ἄνωθεν *KS*, εὰν κάτωθεν *U* ‖ ἢ *U*, ἐστὶ *KS* ‖ λεπύρου *scripsi*, λεπύου *KS*, λεπτοῦ *U* ‖ τὸ δὲ ὑγρὸν κάτωθεν *KS*, *om. U* ‖ 22 τὸ ἐναντίον *U* ‖ ἄνωθεν ἐστὶ *KS*, κατωθεν ἢ *U* ‖ κάτωθεν *KS*, ἀνωθεν *U* ‖ καὶ *U et K* (*in quo codice folium* 52ʳ *a* καὶ *incipit*), καὶ καὶ *S* (*in quo codice folium* 39ʳ *ab altero* καὶ *incipit*) ‖ τις *KS*, τίς αὐτὸ *U*

εὐχερῶς ὀλισθαίνει καὶ πίπτει. οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ κάτωθεν ἐς
τὸ ξηρὸν οἱονεὶ τὸ ἄφωνον, ἄνωθεν δὲ τὸ ὑγρὸν οἱονεὶ τὸ ἀμετάβολον, εὐλόγ
γίνεται ὀλισθηρὰ ἡ φωνή, καὶ ποιεῖ τὴν κοινήν. λανθάνει γὰρ ἡ μακρὰ ὀλ
σθαίνουσα καὶ συντόμως παρερχομένη. — ἄλλως τε οὐδὲ εἰσὶ δύο ὑγρὰ
5 συλλήψει, εἰ μὴ [[μόνον]] τὸ μ̄ τοῦ ν̄ προηγούμενον, ἅπερ καὶ ἔστιν εὑρεῖν
ἀσθενέστερα πολλάκις τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς λαμβανόμενα. πρῶτον μὲν ὃ
ἀνεδιπλασιάσθησαν κατὰ τὸν παρακείμενον ὡς βραχείας οὔσης τῆς συλλαβῆ
οἷον μέμνηται. εἶτα δὲ [[καὶ]] ποιοῦσι κοινὴν ἐν τοῖς μέτροις. καὶ περιφέρει
μετρικὸς τοῦτο ἐν διαφόροις· οἷον παρὰ Κρατίνῳ ἐν Πανόπταις δράμα
10 (fr. 154 Kock) εἰς ἔπος

ἀλλοτριογνώμοις ἐπιλήσμοσι μνημονικοῖσι (Heph. p. 8, 4),

καὶ παρὰ Ἐπιχάρμῳ ἐν Μεγαρίδι (p. 246 Lorenz)

εὔυμνος καὶ μοισικὰν ἔχουσα πᾶσαν φιλόλυρος ἠχή (Heph. p. 8, 6)

[ἔστι δὲ τὸ μέτρον τροχαϊκὸν τετράμετρον ὑπερκατάληκτον. ἰστέον δὲ ὅτι
15 ταῖς ἀνίσοις τοῦ τοιούτου μέτρου, λέγω δὴ τοῦ τροχαϊκοῦ, σπονδεῖος οὐ πίπτε
ἀλλ' ἐν ταῖς ἀρτίαις [[τοῦτο γίνεται]]· διὰ τοῦτο γὰρ [[ἐνταῦθα]] τὸ μ̄ν̄ ἐν τ
πρώτῃ βάσει τὴν κοινὴν ἐποίησεν. ὑπερκατάληκτον δέ ἐστιν, ἐπεὶ μετὰ τὸ
τέσσαρας πόδας τοὺς κατὰ διποδίαν μετρουμένους συλλαβὴ περιττεύει. τ
τέταρτον δὲ πόδα χορίαμβον ἔχει, τουτέστιν ἀπὸ τροχαίου καὶ ἰάμβου συ
20 κείμενον· πάλιν δὲ τὸ φιλο δύο βραχεῖαι ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς παρελήφθησαν
[[εἰσὶ δὲ πάλιν καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ

τὼς μὲν ὁ Μνησάρχειος ἔφη ξένος (fr. 27 Schneider; Heph. p. 8, 9

οὐ δεῖ δὲ πάλιν ἡμᾶς χρήσασθαι· σπάνια γὰρ καὶ σεσημειωμένα.]] —

Ἐὰν μέντοι τῆς προτέρας συλλαβῆς τελικὸν ᾖ τὸ ἄφωνον, τῆς δὲ δευ
25 τέρας ἀρκτικὸν τὸ ὑγρόν, οὐκέτι γίνεται κοινὴ συλλαβή', καὶ τὰ ἑξῆς. Εἴρητ
περὶ τούτου, ὅτι ἐὰν μὴ ᾖ κατὰ σύλληψιν προηγούμενον τὸ ἄφωνον τοῦ ἀμε
ταβόλου, οὐ ποιοῦσι κοινήν, καὶ φέρει ὁ μετρικὸς παραδείγματα. —

---

1 ὀλισθένει *U* ‖ πίπτει] *fol.* 140ᵛ *U* ‖ κάτωθεν *KS*, ἄνωθεν *U* ‖ 2 ἄνωθεν *K* κάτωθεν *U* ‖ 3 γὰρ *om. U* ‖ 4 παρερχομένη *K litteris* ερ *correctione effectis*, παρεχ μένη *U* ‖ οὐδὲ εἰσὶ *KS*, δὲ οὐδ' ἔστι *U* ‖ 5 μ̄ τοῦ ν̄ *KS*, ν̄ τοῦ μ̄ *U* ‖ ἐστιν *U* 6 ἀσθενεστέρα *KS* ‖ 6—7 ὅτι ἀνεδιπλασιάσθησαν *KS*, γὰρ ἐδιπλασιάσθησαν *U* ‖ 8 μέ ημαι *U* ‖ δὲ *U*, δὴ *K* (*littera* δ *ex corr.?*) *et S* ‖ κοινὴν *KS*, κοινὴν καὶ *U* 9 ἐν διαφόροις *K litteris* ὲ *et* δι *a K² ? correctione effectis*, ἐν διάφόροις *U* ‖ παρὰ *K* παρὰ τὸ *U* ‖ ἐν *U*, καὶ *KS* ‖ 11 ἀλλοτριογνώμοις *U et Hephaestionis codices AKC* (*item Choeroboscus Dict. pag.* 553, 2), ἀλλοτριογνώμης *KS et Hephaestionis codices SN* (*hic* -ης) ‖ μνημονικοῖς *U* ‖ 12 παρ' *U* ‖ 13 εὔυμνος *K littera tertia correctione effect* 5 ὕμνος *U* ‖ μοισικὰν *KU*, μουσικὰν *S et Hephaestionis codices* ‖ ἔχουσα *KSU Hephaestionis codices praeter M, in quo* ἔχοισα *est* ‖ φιλόλυρος *K* (*littera* ό *a K² co ectione? effecta*) *et SU et Hephaestion, cuius deteriores codices HN habent* φιλόληρος 14 ἔστι• *K* (*fuerit* ἔστιν), ἑστι *U* ‖ ὑποκατάληκτον *U* ‖ ἰστέον *an* ἰστέον *incertum K* 15 ἀνίσις *U* ‖ 16 ἀρτίοις *U* ‖ διατοῦτο *KS*, διά τοῦτο *U* ‖ 17 ὑποκατὰ λήκτου *U* ετα *U*, κατὰ *KS* ‖ 18 τέσσαρας *U*, δ' *KS* ‖ διποδίαν *KS*, ποδίαν *U* ‖ περισσεύει *U* 19 τοὐτέστιν *K* ‖ 20 φυλο *U* ‖ 21 εἰσι *U* ‖ παρα *U* ‖ 22 πῶς μὲν ὁ μνησάρ (*ex* μνησάρχη *? correctum*) ὡς ἔφα ξένος (*ex* τένος *? correctum*) *U* ‖ 23 παλιν *U* ‖ 24 ἐ *U*, εἰ *KS* ‖ τῇ προτέρα συλλαβῇ *U* ‖ ᾖ *KS*, ᾖ *U* ‖ 24—25 δὲ δευτέρας *KS*, δευτέρ ἐστὶν *U* ‖ 25 ἀρκτικον *K* ‖ οὐκ ἔτι *K* ‖ τὰ *om. U* ‖ 26 ᾖ *U*, ἔστι *KS* ‖ 27 παραδειγμ

'Φησὶ δὲ ὁ Ἡλιόδωρος τὸ μ̄ ἐπιφερόμενον ἀφώνῳ τον ἥττων ἄλλων ὑγρῶν ποιεῖν ἐν τοῖς ἔπεσι κοινὰς συλλαβάς, διὰ τὸ τὸν Κρατῖνον ἐν Χείρωσι (fr. 235 Kock) πεποιηκέναι

σκῆψιν μὲν Χείρωνες ἐλήλυμεν ὡς ὑποθήκας (Heph. p. 8, 21)

ἀντὶ τοῦ ἐληλύθαμεν' καὶ τὰ ἑξῆς. [[ἐνταῦθα καλῶς ὁ Ἡφαιστίων μέμφεται Ἡλιοδώρῳ·]] λέγει οὖν, ὅτι ἧττον καὶ σπανιώτερον εὕρηται ποιοῦν κοινὴν τὸ μ̄ ἐπιφερόμενον ἀφώνῳ. φησὶ γὰρ ὅτι ὁ Κρατῖνος, ἵνα μὴ εὑρεθῇ τὸ θ̄μ̄ ἐν τῷ ἐλήλυθμεν, μὴ ποιοῦν κοινὴν (ἔστι δὲ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾱ ἀπὸ τοῦ ἐληλύθαμεν), ἀπέβαλε τὸ θ̄ ἄφωνον ἐν τῷ

σκῆψιν μὲν Χείρωνες ἐλήλυμεν.

110, 18 — 111, 12 (159) τοῦτο δὲ ψεῦδος. εἰσὶ γὰρ πολλαὶ πάνυ [[αἱ]] χρήσεις[[, καὶ φέρει ὁ τεχνικὸς παραδείγματα]]· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ μάλιστα αὐτοῦ τοῦ θ̄μ̄, οἷον παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ

ἐμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβλήμασιν (759)·

καὶ ἐν Νεφέλαις

πότερον περὶ μέτρων ⟨. . . . . .⟩ ἢ ῥυθμῶν (638)·

καὶ πάλιν

ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν (647)·

καὶ [[πάλιν]]

τί δ' ἄν μ' ὠφελήσειαν οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα (648)·

καὶ [[πάλιν]]

ἐπαῖειν ὁποῖος ἐστὶ τῶν ῥυθμῶν (650)·

καὶ ἐν Βατράχοις

ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ αὐτὸν ἀγαγεῖν βούλομαι (1365).

περὶ δὲ Κρατίνου ⟨οὐ⟩ λέγομεν ὅτι διὰ τοῦτο εἶπεν 'ἐλήλυμεν'· ἔστι γὰρ

---

1 δὲ *KS*, δ' *U* ‖ 2 ποιεῖν ἐν τοῖς ἔπεσι κοινὰς *KS*, κοινὰς ποιεῖν ἐν τοῖς ἔπεσι *U cum Hephaestione* ‖ 2—3 τὸ τὸν κρατῖνον ἐν χείρωσι πεποιηκέναι *KS* (τὸν *supra lineam habet K*), τοῦτο καὶ κρατῖνος (*ex* κρατίνος *correctum*) ἐν τοῖς χείροσι πεποίηκε *U fere cum Hephaestione* ‖ 4 χείρωνες ἐλήλυμεν *Hephaestion*, χείρονες ἐλήλυμεν *U*, χειρῶν εἰσελήλυμεν *KS* ‖ ὡς *Hephaestionis codices AKC* ‖ 5 ἐληλύθαμεν *U cum Hephaestione*, εἰσεληλύθμεν *K* (*litteris* θμεν *et accentu a* K^2 *scriptis*) *et S* ‖ καὶ τὸ ἑξῆς *KS*, *om. U* ‖ 5—6 μεμφεται ἡ | ἡλιοδώρω *U in duarum linearum confinio* ‖ 6 λέγει οὖν *KS*, λέγοντι *U* ‖ σπανιώτερον] *fol.* 39ᵛ *S* ‖ ποιοῦν κοινὴν *KS*, κοινὴν ποιοῦν *U* ‖ 7 ἐπὶ φερομένω ἀφών *U* ‖ φησὶ γὰρ *KS*, διὸ φησὶν *an* διὸ φησὶν *incertum U* ‖ 8 ἐλήλυθμεν μὴ *KS*, ἐληλύθαμεν *U* ‖ ἔστι* *K* ‖ 9 ἀπέβαλεν *U*, ἀπέλαβε *KS* ‖ 10 χείρονες ἐλήλυμεν *U*, χειρῶν εἰσελήλυμεν *S*, χειρῶν εἰσ ἐλήλυμεν *K litteris* μεν *et accentu a* K^2 *in rasura scriptis* ‖ 11 ψευδὲς *U* ‖ γὰρ *om. U* ‖ τεχνικος *U* ‖ 12 μαλλιστα *U* ‖ οἷον *ex* οἰον *factum U* ‖ παρα *U* ‖ 14 γενόντων *S* ‖ προβλήμασιν *U*, προβλήμασι *KS*, προβήμασιν *Aristophanes* ‖ 15 ἐννεφέλαις *fortasse ex* ἐνεφέλαις *factum K* ‖ 16 *conf. supra pag.* 34, 9 ‖ 16—18 *verba* ῥυθμῶν — μανθάνειν *om. U* ‖ 17 καὶ] *fol.* 52ᵛ *K* ‖ καὶ *K*, *om. S* ‖ 18 ταχὺ *KS* ‖ περι *U* ‖ 20 δ' ἄν *U*, δ' ἂν *KS*, δέ *Aristophanes* ‖ μ' ὠφελήσειαν *KS*, μωφελήσειαν *U*, μ' ὠφελήσουσ' *Aristophanes* ‖ τἄλφιτα K^1U, τ' ἄλφιτα K^2, τ' ἄφιλτα *S* ‖ 22 *sic KSU* (*nisi quod* ἀπαῖειν *K et quod* των *ex* τον *factum U*), ἐπαῖονθ' *Aristophanes*, *cuius codices praeter Ravennatem* (ἐπαῖοντ') *praebent* εἶτ' ἐπαῖειν ‖ 23 βοτράχοις *U* ‖ 24 ἐπι *KU* ‖ 25 περὶ δὲ *Gaisford*, παρὰ δὲ *KS*, τὸ δὲ τοῦ *K* ‖ (οὐ) *addidit Caesar ante* λέγομεν, *Westphal ante* διὰ; *in K versus exit in* κρατίνου ‖ διατοῦτο *KS*, διὰ τοῦτο *U* ‖ γὰρ *KS*, δὲ *U*

καὶ παρὰ Ἐπιχάρμῳ, οἷον αὐτὸς παρατίθεται ὁ μετρικός· ἡ δὲ χρῆσις Κύκνῳ

τοιοῦδε φωτὸς πρὸς δόμους ἐλήλυμεν (Heph. p. 9, 13).

οὐ κεῖται δὲ οὕτως ἡ χρῆσις, ἀλλὰ

Κύκνου δὲ πρῶτα πρὸς δόμους ἐλήλυμεν (Heph. p. 9, 11)·

καὶ οὕτως δεῖ γράφειν. ὅστις κατὰ ἀναλογίαν ἐχρήσατο καὶ τῷ δευτέρῳ πρ ώπῳ ἐλήλυτε. οὐκ ἄρα οὖν διὰ τὸ κοινὴν μὴ ποιεῖν τὸ θμ ὁ Κρατῖνος ἀ βαλε τὸ θ τοῦ ἐλήλυθμεν, εἰπὼν ἐλήλυμεν. —

Τρίτος δέ ἐστι τρόπος, ὅταν βραχεῖα συλλαβὴ λέξεως ᾖ τελική, μὴ ἐ φερομένου τινὸς τῶν τῆς μακρᾶς ποιητικῶν συμφώνων, ἀλλ' ἤτοι ἑνὸς ἢ δενός' καὶ τὰ ἑξῆς. —

[Πρόδηλον ἐστὶ τὸ λεγόμενον.] Γίνεται δὲ κοινὴ κατὰ τρίτον τρόπ ὅταν βραχεῖα ᾖ ἀπαρτίζουσα εἰς μέρος λόγου, καὶ οὐκ ἔχῃ δύο σύμφωνα ἐ φερόμενα, ἀλλ' ἢ ἓν ἁπλοῦν ἢ μηδὲ ἕν, ἐπεὶ εὑρεθήσεται θέσει μακρὰ γι μένη. ἰστέον δ' ὅτι οὐ κεχρήμεθα ἡμεῖς ταύτῃ τῇ κοινῇ, ἀλλὰ μᾶλλον ποιηταί, οἷον τὸ

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης (Ξ 1)·

καὶ

Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε (Ξ 459)·

καὶ

οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες (Ξ 421)·

⟨καὶ⟩

καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον (Z 194)·

καὶ μέν' σπονδεῖος ἐν ἀρχῇ στίχου. ἔσχε δέ τι ἐξαίρετον αὕτη παρὰ ἄλλας χρήσεις, ὅτι εἰς τέλος ἐστὶ ποδός, καὶ οὐκ εἰς ἀρχὴν ὡς αἱ προει μέναι. —

---

1 παρὰ *addidit* K^2, *om.* K^1 ‖ *Hephaestion non Epicharmi, sed Achaei* (*fr.* 4 2 *Nauck*) *esse versus duos dicit, quorum alterum depravatum esse ex altero Choerobo pinatur* ‖ ἡ δὲ χρῆσις *K, aut* ἡ δὲ χρῆσις *aut* ἡ δὴ χρῆσις *S,* ἥδε χρῆσις *Gaisford,* χρῆσιν *U* ‖ 3 δόμους *ex* δώμους? *correctum K,* δρόμον *U* ‖ ἐλήλυμεν *KSU,* ἐλή *Hephaestion* ‖ 4—5 *verba* οὐ κεῖται *usque ad* ἐλήλυμεν *om.* K^1, *addidit* K^2 *in mar* (*praescripto* κείμενον) ‖ 4 χρήσις *U* ‖ 5 πρῶτα *U et Hephaestion,* πρῶτοι *KS* ‖ μους *U* ‖ 6 ὅστις *KS,* ὡς τις *U* ‖ 7 ἐλήλυται *U* ‖ διά *U* ‖ 7—8 ἀπέβαλεν 8 ἐληλύθημεν *U* ‖ εἰπὼν *KS,* εἰπὼν τὸ *U* ‖ 9 βραχεῖα* *K* ‖ συλλαβῆς *S* ‖ λέ ἐστὶ τελική *KS,* τελικῇ λέξεως ἢ (*ex* ἢ *correctum*) *U,* τελικὴ λέξεως ᾖ *Hephaestio* 9—10 ἐπιφερομένου τινὸς *KS,* ἐπιφερομένων *U cum Hephaestione* ‖ 10—11 μηδ' ἑνός 11 καὶ τὰ ἑξῆς *KS, om. U* ‖ 12—19 *conf. Herodian.* II 657, 27—33 ‖ 12 γίνετο *KS,* ὅτι γίνεται *U* ‖ κοινὴ *ex* κονὴ *factum? U* ‖ τρόπον *U, om. KS* ‖ 13 βρα *fol.* 141r *U* ‖ ᾖ *Westphal,* ἐστὶν *K* (*littera* ν *in rasura scripta*) *et SU* ‖ ἔχει 14 μηδεέν *K* (*post rasuram; antea fuit* μηδὲ ἕν?) *et S,* μηδὲν *U* ‖ 15 δ' *KS,* δὲ οὐ κεχρήμεθα *K,* οὐκ ἐχρησάμεθα *S,* οὐκ ἐχρήμεθα *U* ‖ ἡμεῖς ταύτῃ τῇ κοινῇ *KS,* τ τῇ κοινῇ ἡμεῖς *U* ‖ 17 ἰαχὴ *U* ‖ πίνοντά *SU et Homerus* (*item Choeroboscus I pag.* 99, 27), πίοντά *K* ‖ 19 μάλλιστα *U* ‖ θυμὸν ὄρινε *KS, om. U* ‖ 21 ἰάχοντες 22 καὶ *addidit Studemund* (*in K versus exit in* ἰάχοντες) ‖ 24 σπονδεῖος *Westp* σπονδεῖον *KS,* σπονδοῦ *U* ‖ ἐν ἀρχῇ *S,* ἐν ἀρχὴ *K,* ἐναρχῇ *ex* ἐναρχὴ *factum U* ‖ τ *U* ‖ τὰς *om.* K^1, *add.* K^2 ‖ 25 χρήσις *U*

112, 8 — 114, 11 (160 sq.) Περὶ δὲ ταύτης τῆς βραχείας τῆς ἀντὶ κοινῆς λαμβανομένης λέγει ὁ Ἡλιόδωρος δέκα τρόπους· πότε δὴ καὶ πῶς εὑρίσκεται. φησὶ γὰρ οὕτως· 'ἡ βραχεῖα ἡ τοιαύτη εἰς τόπον μακρᾶς κοινὴ εὑρίσκεται, ὅτε τὸ ῑ ἐπιφέρεται, ὡς ἐν τῷ

οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες (Ξ 421).

δεύτερος δὲ τρόπος [[ὁ ἀπὸ τῆς ὀξείας διαφόρως γινόμενος]], ὅτε ἡ ὀξεῖα ἐπίκειται αὐτῇ τῇ βραχείᾳ συλλαβῇ, οἷον

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν (Μ 208).

διῄρηται γὰρ ὁ τρόπος τῆς ὀξείας διαφόρως, ἢ προηγουμένης ἢ [[καὶ]] ἐπικειμένης, ὡς δέδεικται, ἢ [[καὶ]] ἐπιφερομένης· προηγουμένης μέν, ὡς τὸ

ἢ ναύτῃσι τέρας ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν (Δ 76)·

ἐπιφερομένης δὲ

ὃς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα (Α 70).

τρίτος [[ἐστὶ]] τρόπος ὁ ἀπὸ τῆς περισπωμένης ἐὰν ἐπιφέρηται, οἷον

ἕως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν (Α 193)·

τὸ ε̄ καὶ τὸ ω̄ς εἰς μίαν μακρὰν κατὰ συνίζησιν ποδίζεται, ὡς εὐθέως προϊόντες γνωσόμεθα. ὁμοίως καὶ τὸ

πάντῃ ἐποιχόμενοι πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν (Ζ 81).

καὶ εἰ προηγεῖται ἡ περισπωμένη, οἷον

οἰκῆας ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν (Ζ 366)·

[[ἔστι δὲ ἀπὸ εὐθείας τῆς οἰκεύς, σημαίνει δὲ τὸν τοῦ οἴκου.]]

τέταρτος δὲ τρόπος ὁ ἀπὸ τῆς δασείας ἢ ἐπικειμένης

Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι (Π 358),

ἢ ἐπιφερομένης

Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο (Η 83 et Υ 295),

[[αἴ κε κακὸς ὥς (Ζ 443)]],

ἢ προηγουμένης

ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε (Η 353).

---

1 ἀντι *U* ‖ λαμβα] *fol.* 40r *S* ‖ 2 πότε *KSU*, ποτέ *Gaisford*, (πρῶτος μὲν . . .) ποτὲ *Westphal* ‖ δὴ *S*, δὴ *ex* δὲ *factum K*, *om. U* ‖ οὕτος *U* ‖ 3 ἡ τοιαύτη *KS*. ἤτοι αὕτη *U* ‖ μακρᾶς *Westphal*, μακρὸν *KSU* ‖ κοινὴ *KS*, *om. U* ‖ ὅτε *U*, ὅτι *KS* ‖ ἐπιφέρηται *U* ‖ 5 δε *U* ‖ 6 δὲ *KS*, δέ ἐστι *ex* δὲ ἐστι *factum U* ‖ ὅτε *dubitanter correxi*, ὅταν *KSU* ‖ ἡ ὀξεῖα *KS*, *om. U* ‖ 7 αὕτη τῇ βραχεῖα συλλαβὴ *U* ‖ 8 ἐρίγησαν *KSU* ‖ αἰό|όλον *U in duarum linearum confinio* ‖ 10 ὡς τὸ *KS*, οἷον *U* ‖ 11 *initio* ἢ *Homerus*, ἠὲ *K* (*ex correctione*) *et S*, ἣν *U* ‖ ἠὲ *KS*, ἢ ἐν *U* ‖ εὐρέϊ *U* ‖ 13 ὃς *U* (*item Choeroboscus Dict. pag.* 562, 11 *et* 563, 10), ὅσον *KS* ‖ τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα *KS*, *om. U* ‖ 14 επιφέρηται *K* ‖ 15 ἕως *U* ‖ ὥμαινε *U* ‖ 16 τὸ ω̄ς *KS*, ω̄ *U* ‖ μακρὰν *ex* μικρὰν *factum K* ‖ 17 καὶ τὸ *KS*, *om. U* ‖ 18 πάντοι *KS* ‖ αὖτ' ἐν *KU et Homerus*, αὖτε *S* ‖ χερσὶ γυναικῶν *K litteris* ι γ *a* K^2 *correctione? effectis* ‖ 19 εἰ *KS*, ἐὰν *U* ‖ 20 οἰκηᾶς *U* ‖ 22 τέταρτος δὲ *KS*, τέταρτός ἐστι *U* ‖ 22—23 *verba* ἢ — ἕκτορι *om. U* ‖ 25 ἀπόλλων ἑκάτοις *U* ‖ 26 ὥς *U* ‖ 28 ἐκτελέσθαι *KS et* ῥέξωμεν *SU*; ἑλέσθαι *vel* ἐλέσθαι *et* ῥέξωμεν *ii qui hoc Heliodori fragmento usi sunt Pseudo-Draco pag.* 8, 24 *et quae falso dicuntur scholia Hephaestionea pag.* 118, 13, *quamquam hoc ex libris editis non intellegas* ‖ ἐκτε| *fol.* 53r *K* ‖ ὧδε *U*

πέμπτος τρόπος ὁ διὰ [[τῆς]] στιγμῆς
καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει (Z 240),
ὁμοίως καὶ τὸ
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν (Θ 144).
ἕκτος δὲ τρόπος ὁ διὰ τῶν ἀμεταβόλων λ̄ μ̄ ν̄ ρ̄
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα (B 44)
θυμὸν ἀπὸ μελέων (H 131 et o 354)
ἀλλ' ὕδατι νίζοντες (H 425)
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν (H 474).
οἱ δ' ἄλλοι τέσσαρες τρόποι, τουτέστιν ζ' η' θ' ι', εἰσὶ διὰ τῶν δ' στοιχείω
διὰ τοῦ δ̄ ἢ π̄ ἢ σ̄ ἢ τ̄, οἵτινες καὶ διπλασιάζεσθαι πεφύκασιν[[, οἷον]]
οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν (Z 139. Θ 126. Υ 426. Ψ 690. β 36. 296. 397. ρ 72
ὦ υἱὲ Πετεῶο (Δ 338)·
Ἀρτέμιδί σε ἐΐσκω (ζ 151—152),
ἐπιφερομένου τοῦ σ̄, ἀλλὰ καὶ λήγοντος ἐν τῇ λος̄ συλλαβῇ
βέλος ἐχεπευκές (A 51 et Δ 129),
οὗ δὲ τ̄ ἐπιφερομένου
μήτε σύ γ' Ἄρηα τό γε δείδιθι (E 827)·
[[ἢ ᾱ συλλαβή]].
διπλασιάζεται δὲ οὕτως
ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ (A 33 et Ω 571)
εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην (E 203),
ὁππότε τις μετὰ παυσωλὴν (T 201)
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται (Γ 71 et 92)
[[ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν (B 44)
ὅττί τοι ἐν μεγάροισιν (δ 392)]]'.

---

1 ὁ *scripsi*, *om.* *KS*, ἐστὶ *U* ‖ διαστιγμῆς *S* ‖ 2 πόσιας *Homerus*, πόσιος *K* πόσας *U* ‖ ὁ δ' ἔπειτα *K* ‖ εὔχεσθαι *U*, εὔχεται *KS* ‖ ἀνώσει *U* ‖ 3 καὶ τὸ *K* *om.* *U* ‖ 4 οὐδὲ *U*, οὐ δὴ *KS* ‖ ἔφθιμος *U* ‖ ἦ *Homerus*, ἢ *U*, καὶ *KS* ‖ φέρτερ ἐστὶν *U* ‖ 5 δὲ *KS*, ἐστὶ *U* ‖ διὰ *U* ‖ *ἀμεταβόλων *K cum rasuris supra* με *et litteras* ‖ 6 ποσσὶ *KU* ‖ ὑπὸ *U* ‖ ἐδίσατο *U* ‖ πέδηλα *S* ‖ 7 ἀπο *U* ‖ 9 αὐτοῖ *KSU et unus ex Homeri codicibus nec non Bekker. Anecd.* 834, 13, *Maximus Tyri diss.* 39, 1, *Philemo* 233, 20, *Eustathius* 1012, 34; αὐτῇσι *Homerus* ‖ 10 ἄλλοι *U* τέσσαρες *KU*, τέσσαρεις *S* ‖ τουτέστιν ζ' η' θ' ι' *KS*, ὁ ἕβδομος ὁ ὄγδοος. ὁ ἔννατος κ δέκατος *U* ‖ εἰσὶ *KS*, εἰσὶν οὗτοι ἢ (*ex* ἡ *factum*) *U* ‖ διὰ τοῦ δ̄ στοιχείου *U* ‖ 11 δ *U* ‖ δ̄ ἢ *KS*, *om.* *U* ‖ ἢ σ̄ *U*, ἢ Γ *K*, ἢ γ̄ *S* ‖ οἷον *U* ‖ 12 οὐδ' *U* ‖ ἄρ *KS*, ἀρ *U* ἔστι *U* ‖ 13 πετεῶο *U et Homerus* (*item Choeroboscus Dict. pag.* 413, 5), πετεῶνος *KS* 14 Ἀρτέμιδί σε — — — — ἐΐσκω *Homerus*, ἀρτέμιδί σ' ἐΐσκω *KS*, ἀρτέμιδι ε' ἐ εἴσκω *U* 15 λήγοντος *U*, λήγοντα *KS* ‖ συλλαβῇ *U* ‖ 16 *verba* βέλος ἐχεπευκὲς *huc transposui in KSU leguntur ante* 15 ἐπιφερομένου ‖ ἐχεπευκες *U* ‖ 18 *sic U et Homerus*, μήτε τόν γ' ἄρα δειδιθι *KS*, *nisi quod ultima vocabuli* δειδιθι (*sic sine accentu*) *littera in solito altior est et quod S* δειδιθί *praebet* ‖ 20 διπλασιάζονται *U* ‖ 21 ἔδδεισεν (*aut* ἔδεισ δ' ὁ *Homerus*, ἔδδεισ' ὁ δο *KS*, ἔδδεισε δ' ὁ *U et Bekker. Anecd.* 835, 1; *conf. Herodian.* 285, 9 *sq.* ‖ καὶ ἐπείθετο μύθω *KS*, *om.* *U* ‖ 22 εἰωθότως *KS* ‖ *conf. Herodian. l. et* II 467, 13—15 ‖ 23 τίς *KS* ‖ μεταπαυσωλὴ *Homerus* ‖ 24 δὲ καὶ *U* ‖ νικήσῃ *ultima littera correctione effecta*, νικήσει *U* ‖ τε γένηται *U et Homerus*, γεγένηται *KS* 25 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν *Homerus*, ποσί δ' ὑπαροῖσιν *U* ‖ 26 μεγάροισι *Homerus*

εὐλόγως δὲ ἡμεῖς τῇ μακρᾷ ἀντὶ βραχείας κεχρήμεθα ὡς περιεκτικῇ δύο βραχειῶν, οὐ μὴν δὲ τῇ βραχείᾳ ἀντὶ μακρᾶς ὡς οἱ ποιηταί. — ἔστι δὲ ἀνακεφαλαιώσασθαι τοὺς δέκα τρόπους οὕτως· ὁ τοῦ ἰῶτα, ὁ τῆς ὀξείας, ὁ τῆς περισπωμένης, ὁ τῆς δασείας, ὁ τῆς στιγμῆς, ὁ τῶν δ' ἀμεταβόλων, ὁ τοῦ δ̄, ὁ τοῦ π̄, ὁ τοῦ σ̄, ὁ τοῦ τ̄. καὶ τοσαῦτα περὶ [[τῆς]] κοινῆς. — 5
[[ἄξιον δ' ἡμᾶς ἀπορῆσαι, τί δή ποτε τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς κοινῆς οὐ κεχρήμεθα ἡμεῖς τῷ τὴν βραχεῖαν ποιεῖν κοινήν, ἀλλὰ μόνοι οἱ ποιηταί· σπανίως γὰρ εὑρίσκεται εἰς ἄλλο μέτρον. τοῖς γὰρ προειρημένοις καὶ ἡμεῖς κεχρήμεθα, λέγομεν δέ, ὅτε ἔστι φύσει μακρὰ εἰς φωνῆεν λήγουσα καὶ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἑξῆς ἔχουσα ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, καὶ ὅτε ἔστι θέσει μακρὰ 10
δύο συμφώνων ἐπιφερομένων ἐν συλλήψει, ὧν τὸ πρῶτον ἄφωνόν ἐστι, τὸ δεύτερον ἀμετάβολον. ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι εὐλόγως. ἰστέον γὰρ ὅτι ἡ μακρὰ περιεκτική ἐστι βραχείας· ἐκ δύο βραχειῶν γὰρ σύγκειται· οὐ μὴν ἡ βραχεῖα τῆς μακρᾶς. καὶ εὐλόγως ἡμεῖς μακρᾷ ἀντὶ βραχείας κεχρήμεθα, οὐκ ἔμπαλιν δὲ βραχείᾳ ἀντὶ μακρᾶς. —]] 15

Caput II.

[[Πρᾶξις τρίτη.]]

Περὶ συνεκφωνήσεως.

Συνεκφώνησίς ἐστιν, ὅταν δύο συλλαβαὶ σύμφωνον μετὰ ἀλλήλων μὴ ἔχουσαι ἀντὶ μιᾶς παραλαμβάνωνται. τρόποι δέ εἰσι τῆς συνεκφωνήσεως οἵδε. 20
ἢ γὰρ δύο μακραί' καὶ τὰ ἑξῆς. —

Ἐνταῦθα περὶ τῆς συνιζήσεως ἤγουν συνεκφωνήσεως διαλαμβάνομεν. διαφέρει δὲ [[αὕτη]] ἡ συνεκφώνησις τῆς συναλοιφῆς[[, ἄλλως γὰρ ἡ συναλοιφὴ καὶ ἄλλως ἡ συνεκφώνησις μετρεῖται]], ὅτι ἡ μὲν συναλοιφὴ καθάπερ γράφεται οὕτω καὶ μετρεῖται, οἷον —

1—2 *verba* εὐλόγως — ποιηταί *om. U* ‖ 1 ἡμεῖς] *fol.* 40ᵛ *S* ‖ 2 ἔστι* *K*, ἐστί *U* ‖ 3 οὕτως *om. U* ‖ ὁ τοῦ ῑ καὶ τῆς *U* ‖ ὁ (*sub finem*) *om. U* ‖ 4 περισπωμένης] *fol.* 141ᵛ *U* ‖ ὁ (*quater*) *om. U* ‖ 5 ὁ (*ter*) *om. U* ‖ περι *U* ‖ 6 τοῦτω *ex* τοῦτο *factum U* ‖ τρόπῳ] τρίτω προσώπω *U* ‖ οὐ] ἢ *U* ‖ 7 τῷ] τὸ *U* ‖ ποιεῖν *U*, *expectes* ποιοῦντι ‖ ποιηταί *ex* ποίηταί *factum U* ‖ 8 τὴν γὰρ προειρημένην *U* ‖ 9 λέγο̄ δὲ *U*, *expectes* λέγομεν (*vel* λέγω) δὴ ‖ ὅτε] ὅτι *U* ‖ 10 ὅτε] ὁτὰν *U* ‖ 11 ἐπὶ φερομένων *U* ‖ πρῶτον] ᾱ *U* ‖ 11—12 δευτερον *U* ‖ 12—13 περι ἐκτικὴ ἐστὶ *U* ‖ 13 βραχιῶν *U* ‖ 14 ἡμεῖς *an potius* ἡ μὲν *incertum U* ‖ μακρὰν *an* μακρὰ *an* μακρὰς *incertum U* ‖ ἀντι *U* ‖ δὲ] ἢ *an* ἡ *incertum U* ‖ 15 βραχεῖα ἀντι *U* ‖ 17 πράξις *U* ‖ 18 *addidit* K^2 *in margine*, περι συνέκφωνήσεως *U* ‖ 19 Συνέκφωνησίς ἐστι *U* ‖ ὅταν *KS*, ὅπου ἂν *U*, ὁπόταν *Hephaestion* ‖ συμφωνον *U* ‖ 19—20 μετὰ ἀλλήλων μὴ ἔχουσαι *KS*, μὴ ἔχουσαι μεταξὺ ἀλλήλων *U cum Hephaestione* ‖ 20 παραλαμβάνονται *KS*, παραληφθῶσι *U cum Hephaestione* ‖ 20—21 *verba* τρόποι — ἑξῆς *om. U*; *U in margine:* ζήτει ‖ 20 εἰσι *K*, οισι *potius quam* εισι *videtur extare in S* ‖ συνεκφωνήσεως οἵδε *K litteris* ως ο *correctione? a* K^2 *effectis* ‖ 21 μακραὶ καὶ *K litteris* ὶ καὶ *correctione a* K^2 *effectis* ‖ 22 ἐνταῦτα *U* ‖ συνιζήσεως ἤγουν συνεκφωνήσεως διαλαμβάνομεν *KS*, συνεκφωνήσεως οἱονεὶ συνιζήσεως βούλεται διαλαβεῖν· ἰστέον δὲ ὅτι *U* ‖ 23 δὲ *om. U* ‖ συνεκφώνησις *S*, *item K litteris* συνεκ *in rasura scriptis*, σὺν ἐκφώνησις *U* ‖ συναλοιφῆς *KS*, ἁλιφῆς *U* ‖ συναλοιφὴ] συναλιφῆ *U* ‖ 24 συνέκφώνησις *U* ‖ ὅτι ἡ μὲν *KS*, ἡ μὲν γὰρ *U* ‖ συναλιφὴ *U* ‖ 25 οὕτω* *K*, οὕτως *U*

εἰς ἰθυφαλλικὸν δέ ἐστι τὸ μέτρον. ὅπερ τοιοῦτον ἔχει τρόπον· τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ ἰωνικόν ἐστιν ἀπὸ μείζονος, τὸ δὲ ἔσχατον αὐτοῦ μέρος, ὃ ἐλέγομεν ἰθυφαλλικόν, ἐκ τριῶν τροχαίων μετρεῖται· οὕτως κατὰ διποδίαν

σείων μελίην Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον,

τῆς ᾱ καὶ δᾱ συλλαβῆς εἰς μίαν μετρουμένης βραχεῖαν· δεξι τροχαῖος. (ἰθυφαλλικὸν δ' ἐκλήθη, διότι εἰς τοὺς φαλλοὺς ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Διονύσου αὐτῷ ἐχρήσαντο). εἶτα, ἐπειδὴ ἔλεγε τοῦτο εἶναι σπάνιον ἐν στίχῳ, ὅμως δὲ εὑρῆσθαι, καὶ ἀγνοεῖν τοῦτο τὸν Κριτίαν (Heph. p. 11, 6 sqq.), ὅτι δυνατόν ἐστι δύο συλλαβὰς εἰς μίαν βραχεῖαν παραλαμβάνειν, (ἐνόμισεν εὐλόγως μὴ δύνασθαι τὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ὄνομα θεῖναι ἐν στίχῳ ἢ ἐλεγείῳ ἢ ἄλλῳ καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ ἐλεγείου ἐποίησεν ἴαμβον[, ὥστε εἶναι ἀντὶ στίχου ἐλεγείου στίχον ἴαμβον] καὶ φέρει τὴν χρῆσιν. περιφέρει δέ, ὅτι εὕρηται καὶ ἐν στίχῳ παρὰ
21, 3—4 (20, q) Κορίννῃ ἐν πέμπτῃ (Heph. p. 11, 13 sq.)· τινὲς δὲ φασὶν ἐν δευτέρᾳ, κρεῖττον δὲ [ἔστιν] ἐν πέμπτῃ. εἶτα καὶ παρὰ Πραξίλλῃ ποιητρίᾳ (Heph. p. 11, 16). —

Caput III.

[Γ.] Περὶ ποδῶν.

Ἐκ τῶν συλλαβῶν εἰσιν οἱ πόδες, ὧν δισύλλαβοι μὲν δ' καὶ τὰ ἑξῆς. —
23, 24 — 124, 14 (164) Ἐνταῦθα περὶ τῶν ποδῶν βούλεται διαλαμβάνειν ποῖοι καὶ πόσοι εἰσί· καὶ ἀναγκαῖον ἐστὶν ἡμᾶς πρότερον τοῦτο αὐτὸ γνῶναι, τί ἐστι πούς. ποὺς τοίνυν ἐστὶ σύνθεσις συλλαβῶν ἄρσιν καὶ θέσιν περιέχουσα. καὶ ἄλλως· πούς

1 εἰς *Studemund*, εἷς *U*, ὡς *KS* ‖ ἰθυφαλλικὸν δέ ἐστι *KS*, γ' εν φαλλικὸν· ἐστι δὲ *U* ‖ μέτρον ὅπερ τοιοῦτον ἔχει *KS*, δεύτερον τοιοῦτον τρόπον, ἔχον *U* ‖ 2 μέρος *U*, μέτρον *KS* ‖ ἰωνικόν ἐστιν *S et K* (*cum rasura supra* ικ *litteras*), ἰωνικὸν *U* ‖ δὲ *KS*, δ' *U* ‖ αὐτοῦ μέρος *KS*, μέρος αὐτοῦ *U* ‖ 2—3 ἐλέγομεν *U*, λέγομεν *KS* ‖ 3 ἰθυφαλλικὸν *KS*, ἰενφαλλικὸν *U* ‖ τριῶν τρο] *fol.* 142r *U* ‖ 4 μελίην *KS*, μελίδην *U* ‖ *verba* δεξιὸν κατ' ὦμον *hoc loco om. U* ‖ 5 ᾱ καὶ δᾱ *KSU; eandem perversam doctrinam exhibent 'scholia Hephaestionea A' pag.* 121, 1 *testibus codicibus AKC; dedit Choeroboscus, nisi ineptissimus fuit,* λι καὶ ᾱ ‖ μετρουμένην *U* ‖ δεξι τροχαῖος *KS*, δεξι δν κατα τροχαιοσ|τ' ὦμον τροχαῖος *in duarum linearum confinio U* (*U volebat fere:* δεξιὸν κα διτρόχαιος, τ' ὦμον τροχαῖος) ‖ 5—6 ἰθυφαλλικόν *U* ‖ 6 διότι εἰς τὰ φαλλαγώγια ἑορτῇ *U* (*conf. Cornut. pag.* 61, 2 *ed. Lang, etc. etc.*) ‖ αὐτὸ *U* ‖ 7 ἔλεγεν *U* ‖ ὅμως *K litteris* ως *correctione effectis* ‖ δὲ *KS*, δ' *U* ‖ 8 κριτίαν *U*, κυρτίαν *KS* ‖ 10 τὸ *K supra lineam* ‖ τοῦ *om. U* ‖ ὄνομα *KS*, ὄνομα μὴ *U* ‖ θεῖναι ἐν *K litteris* αι ἐν *correctione a K² effectis* ‖ ἐλεγείῳ ἢ ἄλλῳ *KS*, εἰς ἐλεγεῖον *U* ‖ 10—11 διατοῦτο *KS, om. U* ‖ 11—12 ἀντι στιγελεγείου στιχίαμβον *U* ‖ *anacoluthum non licet removere* ‖ 12 περιφέρει δὲ *KS*, παραφέρει δ' *U* ‖ παρὰ *ex* περὶ ? *correxit K¹* ‖ 13 Κορίννῃ *Hephaestion*, κορίνη *U*, κυρίνω *K* (*littera ultima* ω *ex* η *vel* η *ex* ω *facta*) *et S* ‖ τινὲς δὲ *KS*, τινὲς *U* ‖ 13—14 κρεῖττον δὲ *KS*, κρεῖττον δ' ἔστιν *U* ‖ 14 παρα *U* ‖ ποιητρίᾳ *KS*, ποιεῖ *U* ‖ 16 περὶ ποδῶν *add. K² in margine* ‖ περι *U* ‖ 17 εἰσὶ *U* ‖ δ̄ *U*, δύο *KS* ‖ τὰ *om. U* ‖ 18—19 *verba* Ἐνταῦθα — ἐστὶν *om. U* ‖ 19 πρότερον *KS*, πότερον *U* ‖ τοῦτο αὐτὸ *KS*, αὐτὸ τοῦτο *U* ‖ τι *U* ‖ 19—20 *a* ποὺς τοίνυν *incipit codex L*(*aurentianus*), *olim Abbatiae Florentinae, conv. num.* 8 [*olim* 2720 *signatus*] (*fol.* 319v *med.*), *praefixus est in L hic titulus:* περὶ ποδῶν ‖ 20 ἐστὶν *L*, ἐστι *U* ‖ σύνθεσις *K²LS*, σύντασις ? *K¹*, σύνταξις *U* ‖ 20 — *pag.* 57, 1 ἄρσιν — συλλαβῶν *om. U* ‖ 20 καὶ θέσιν *Nauck*, ἢ θέσιν *KLS; ἢ legitur etiam in 'scholiorum Hephaestioneorum B' codicibus pag.* 25, 24 *ed. meae et in Anecdoti Ambrosiani codice* (*pag.* 266 *Lexici Vindobonensis ed. Nauck*) *et in S fol.* 52r ‖ 20 — *pag.* 57, 1 ποὺς ἐστὶ *L*

ἐστι μετρικὴ συλλαβῶν θέσις ἀπὸ δύο ἕως ἕξ, ἐξ ὧν γνωρίζομεν τὸ τοῦ μέτρου εἶδος τὲ καὶ μέγεθος. βάσις δέ ἐστι τὸ ἐκ δύο ποδῶν συνεστηκὸς τοῦ μὲν ἐν ἄρσει τοῦ δὲ ἐν θέσει παραλαμβανομένου. ἢ οὕτως· βάσις ἐστὶν ⟨ἢ ἐκ δύο ποδῶν⟩ ἢ ἐκ ποδὸς καὶ καταλήξεως, τουτέστι μιᾶς συλλαβῆς ποδὶ ἰσουμένης. γνωρίζεται δὲ ὁ μὲν πούς ταῖς συλλαβαῖς, τὰ δὲ μέτρα τοῖς ποσὶν ἢ ταῖς βάσεσι. μέτρον δέ ἐστι ποδῶν ὡρισμένων ποιὰ σύνθεσις κατὰ τὴν φυσικὴν συμμετρίαν πως ὑπὸ τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἀφωρισμένη. — μετροῦνται δὲ οἱ πόδες ἀπὸ δισυλλαβίας ἕως ἓξ συλλαβῶν. καὶ ἔστιν αὐτῶν μετρῆσαι τὴν ποσότητα, ὥς τινες φασὶ τῶν τεχνικῶν, κατὰ διπλασιασμόν. εἰσὶ γὰρ δισύλλαβοι ἁπλοῖ τέσσαρες, τουτέστιν ὁ σπονδεῖος [[καὶ]] ὁ πυρρίχιος, ὁ τροχαῖος καὶ ὁ ἴαμβος. οὗτοι δὲ ἀντιστρεφόμενοι ἀλλήλους ποιοῦσι κυκλικῷ σχήματι. τοῦ γὰρ τροχαίου μετατιθεμένη ἡ μακρὰ τὸν ἴαμβον ἀποτελεῖ καὶ ἔμπαλιν ἡ τοῦ ἰάμβου τὸν τροχαῖον, καὶ αἱ τοῦ σπονδείου μακραὶ εἰς βραχεῖαν τὸν πυρρίχιον, καὶ ἔμπαλιν αἱ τοῦ πυρριχίου βραχεῖαι εἰς μακρὰν τὸν σπονδεῖον. εἰσὶν οὖν δισύλλαβοι τῶν ἁπλῶν πόδες τέσσαρες. εἶτα κατὰ διπλασιασμὸν τρισύλλαβοι ὀκτώ, ὡς ὁ τεχνικός φησιν. πάλιν κατὰ διπλασιασμὸν τῶν διπλῶν τετρασύλλαβοι ις', πεντασύλλαβοι [[μὲν]] λβ', ἑξασύλλαβοι [[δὲ]] ἑξηκοντατέσσαρες, ὥστε εἶναι τοὺς πάντας ὁμοῦ ρκδ'. — ἄλλοι δ' ἄλλως ψηφίζουσιν, ὥστε καὶ πλείονα φθάνειν. τοὺς γὰρ δώδεκα ἁπλοῦς, τουτέστι τοὺς δ' δισυλλάβους καὶ ὀκτὼ τρισυλλάβους, δωκεκάκις πολυπλασιάζουσι· δωδεκάκις οὖν δώδεκα γίνονται ρμδ'. καὶ οὕτως οἱ περὶ Ὦρον καὶ Λογγῖνον ἐψήφιζον. —

[[Περὶ ὀνομασίας τῶν ποδῶν.]]

Περὶ πυρριχίου. πυρρίχιος γοῦν ἐστίν, ὃν τινὲς καὶ προκελευσματικὸν

---

1 θέσις *KLSU*, σχέσις '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 25, 24 *et Anecd. Ambros. pag.* 266 ‖ ἐξ' ὧν *K* ‖ γνωρίζομεν *KLS*, διορίζομεν *U* ‖ 2 εἶδος (*ex* εἴδως *factum*) τε καὶ μεγεθος *U* ‖ δὲ ἐστὶ *L*, δὲ ἐστι *U* ‖ 3 μὲν ἐν ἄρσει] μεν εἰ νάρσει *U* (*correctum ex* μεν ἐνάρσει ?), μὲν ἄρσει *KLS* ‖ δὲ ἐν *U*, δὲ *KLS* ‖ παραλαμβανομένου *U* ‖ 3—4 *sic scripsi*, ἐστὶν ἡ ἐκ *KLU*, ἐστὶν ἢ ἐκ *S*, ἐστὶν ἢ ἐκ *Gaisford* ‖ 4 κατὰ λήξεως *an* κατὰ λέξεως *incertum L* ‖ τοῦτέστι *KU* ‖ 5 ποσὶ *U* ‖ 6 δὲ ἐστὶν *L* ‖ ὡρισμένων *L* ‖ σύνθεσις *K*²*LS*, σύντασις *K*¹, σύνταξις *U* ‖ 7 πως *Caesar*, πῶς *KLSU* ‖ ὑπὸ τῶν τοῦ λόγου *KLS*, ὑπο τοῦ λόγου τῶν *U* ‖ ἀφωρισμένη* *K*, ἀφωρισμένοι *L* ‖ *post* ἀφωρισμένη *U sic pergit:* ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ δισυλλαβίας ἕως ἓξ συλλαβῶν μετροῦνται οἱ πόδες, *deinceps sequitur* καὶ ἔστιν αὐτῶν (ν) *etc.* ‖ 7 μετροῦνται *K litteris* οῦν *a K*² *in rasura scriptis* ‖ 9 ὡς τινὲς *KLS* ‖ φασὶν *U* ‖ διπλασιάσμὸν *U* ‖ 10 τοῦτέστιν *KU* ‖ πυρριχιος *U* ‖ 10—11 ὁ ἴαμβος *KLS*, ἴαμβος *U* ‖ 11 ἀντὶ στρεφόμενοι *K* ‖ κυκλικῷ *KLS*, κυκλι *U* ‖ σχῆματι *U* ‖ σχήματι] *fol.* 41ᵛ *S* ‖ 12 μετὰ τιθεμένη *L*, μετιθεμένη *U* ‖ 14 αἱ *KLS*, ἡ *U* ‖ βραχεῖαι *KLS*, βραχεῖα *U* ‖ μακρᾶν *U* ‖ τὸν *KLS*, τὸ *U* ‖ σπονδεῖον] *fol.* 54ʳ *K* ‖ εἰσὶ *U* ‖ 15 τέσσαρες *LU*, δ' *KS* ‖ κατα *U* ‖ διπλασιασμὸν *KLS*, ἀναδιπλασιασμὸν *U* ‖ τρισύλλαβοι *KLU*, δισύλλαβοι *S* ‖ 16 ὀκτω *U*, η' *KLS* ‖ τεχνικὸς φησί *LU* ‖ διπλασιασμὸν *KLS*, ἀναδιπλασιασμὸν *U* ‖ 16—17 τετρασυλλαβῶν *U* ‖ 17 μεν *U* ‖ ἑξασύλλαβοι *L* ‖ ἑξηκοντα τέσσαρες *S*, ξδ *U* ‖ ὥστε *KLS*, ὡς *U* ‖ 18 δ' ἄλλως *KLS*, ἄλλως δὲ *U* ‖ πλείονα *K cum rasura supra* ο ‖ 19 φθάνειν (*corruptum?*) *KLS*, φθάζειν *U* ‖ ἁπλοὺς *L* ‖ τοῦτέστι *KU* ‖ 20 *in* τρισυλλά *exit codicis L folium* 319ᵛ, *proxima folia codicis L et cum his reliqua Choeroboscí scriptionis pars perierunt* ‖ (*priore loco*) δωδεκάκις *KS*, δωδεκάκις γὰρ *U* ‖ ρ̄μ̄δ̄ *U*, ἑκατὸν μ̄ *KS* ‖ 21 περι *U* ‖ 23 Περὶ πυρριχίου] *K*²*S et hic et in ceteris pedibus et titulos* (περὶ πυρριχίου *etc.*) *et schemata syllabarum* (⏑⏑ *etc.*) *supra nomina pedum addunt in margine; his titulis omnibus caret U* ‖ πυρρίχιός ἐστὶν *U* ‖ ὃν *ex* οἳ ? *factum K* ‖ ὃν τινες *U*

καλοῦσιν, ὁ καὶ παρίαμβος καὶ ἡγεμών [[ἐκ δύο βραχειῶν, δίχρονος]]. λέγεται δὲ πυρρίχιος, ὅτι βραχύτατος ὢν καὶ ὀξύτατος ἐφήρμοσε μάλιστα τῇ συντόμῳ κινήσει τῆς ὀρχήσεως, ἣν πυρρίχην ὠνόμαζον, ἢ διὰ τὸ ἀπὸ Πύρρου [[τοῦ καὶ Νεοπτολέμου]] τοῦ υἱοῦ Ἀχιλλέως εὑρεθῆναι τόν τε τοῦ ποδὸς καὶ τοῦ μέλους ⟨καὶ⟩ τῆς ὀρχήσεως ῥυθμόν, ἢ διὰ τὸ ὑπὸ Ἀχιλλέως παρὰ τῇ τοῦ Πατρόκλου πυρᾷ ⟨. . . . . .⟩, ἢ διὰ τὴν σφοδρὰν κίνησιν καὶ πυρώδη. παρίαμβος δὲ ὁ αὐτὸς καλεῖται διὰ τὸ παρὰ ἕνα χρόνον ἴσος εἶναι τῷ ἰάμβῳ· ὁ μὲν γὰρ δίχρονός ἐστιν, ὁ δὲ ἴαμβος τρίχρονος. προκελευσματικὸς δὲ ἐκλήθη καὶ ἡγεμὼν διὰ τὸ βραχύτατος εἶναι πλέον παντὸς ποδὸς καὶ πρὸ πάντων εὑρῆσθαι· ἀκολουθεῖ δ' αὐτῷ πάντα τὰ τῶν ποδῶν σχήματα καὶ μεγέθη. —

(170, r) Περὶ σπονδείου. σπονδεῖος δὲ [[ἐστὶν ἐκ δύο μακρῶν, τετράχρονος,]] οἷον 'φωνή'. λέγεται δ' οὕτως διὰ τὸ μάλιστα παραλαμβάνεσθαι εἰς τὰς ἱερουργίας καὶ σπονδοποιίας τῶν θεῶν, ἀφ' οὗ καὶ σπονδεῖον ἔτι [[καὶ]] νῦν μέλος προσαυλεῖν λέγουσι τοῖς ἱεροῖς. —

⟨Περὶ τροχαίου⟩. ὁ δὲ τροχαῖος [[ἐστὶν ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας, τρίχρονος,]] οὕτως ἐκλήθη, ἐπειδὴ διατετροχασμένην καὶ τροχαίαν ἐν τῇ κατασκευῇ τὴν ῥυθμοποιίαν ἔχει, διὰ τὸ τὴν μακρὰν ἐπιτρέχειν ἀεὶ τῇ βραχείᾳ καὶ ἀνάπαλιν τὴν βραχεῖαν ἕπεσθαι τῇ μακρᾷ. —

Περὶ ἰάμβου. ἴαμβος δ' [[ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς,]] εἴρηται [[δὲ]] ἤτοι ἀπὸ Ἰάμβης τῆς Κελεοῦ θεραπαινίδος, ἥτις τὴν Δήμητρα λυπουμένην ἠνάγκασε γελάσαι γέλοιόν τι εἰποῦσα, τῷ ῥυθμῷ τούτου τοῦ ποδὸς αὐτομάτως χρησαμένη. ἢ ἀπὸ Ἰάμβης τινὸς ἑτέρας, γραός, ᾗ τινι παρὰ θάλασσαν ἔρια πλυνούσῃ συντυχὼν Ἱππώναξ ἰαμβοποιὸς καὶ τῆς σκάφης ἐφαψάμενος, ἐφ' ἧς ἔπλυνεν ἡ γραῦς, ἤκουσε παρ' αὐτῆς

ἄνθρωπ', ἄπελθε, τὴν σκάφην ἀνατρέπεις.

---

1 ὁ *KS*, ὃς *U* ‖ ἐκ] *fol.* 142ᵛ *U* ‖ βραχέων *U* ‖ 2 μάλλιστα *U* ‖ συντόμω *KS*, συντόνω *U* ‖ 3 τῆς *KS*, τοῖς *U* ‖ δία *U* ‖ τὸ *KS*, τοῦ *U* ‖ ἀπὸ *S*, ἀπο *K*, ὑπὸ *U* ‖ 4 υἱοῦ ἀχιλλέως *KS*, ἀχιλλέως υἱοῦ *U* ‖ 5 (καὶ) *addidi* ‖ δία *U* ‖ παρα *U* ‖ τῇ *KU*, τῆς *S* ‖ 6 πυρᾷ (. . . . . .) ἢ *scripsi*, πυρᾶ ἢ *U*, πυρρᾶ ἢ *KS* ‖ *litterae* ἢ διὰ τὴν σφοδρὰν κίν *in U scriptae sunt in rasura* ‖ πυρρώδη *U* ‖ 7 *verba* ὁ αὐτὸς *om. U* ‖ ὁ *K*¹ *supra lineam, om. S* ‖ δια το *U* ‖ ἴσος *K spiritu et accentu fortasse in rasura scriptis*, ἴσω *U* ‖ 8 ἐστιν *an* ἐστι *incertum U* ‖ ἴαμβος *U* ‖ παρακελευσματικὸς *U* ‖ 9 δία *U* ‖ προπάντων *K*, προ πάντων *U* ‖ 10 ἀκολουθεῖ δ' *KS*, ἀκολουθεῖν τε *U* ‖ αὐτῷ *U*, αὐτὸ *K*, *aut hoc aut* αὐτὰ *S* ‖ 11 δέ ἐστιν *U* ‖ 12 φωνῆ *U* ‖ λέγεται δ' *KS*, πρὸς ἀγορεύεται δὲ *U* ‖ δία *U* ‖ μάλιστα *KS*, ἀνάλιστα *U* ‖ 13 σπονδεῖον *ex* σπονδεῖος *factum K* ‖ ἔτι *U*, ἔτι *ex* ἔστι *factum K*, ἤτι *S ut videbatur* ‖ 14 πρὸς αὐλεῖν *U*, προσαυλεῖσ *KS* ‖ 16 οὕτως ἐκλήθη *KS*, οὕτω κληθεὶς *U* ‖ διάτρετροχασμένην *U* ‖ τροχαίαν *scripsi*, τραχεῖαν *KSU* ‖ 17 βραχεία *KS*, βραχεῖα *U* ‖ 18 βραχείαν *KS* ‖ ἕπεσθαι *K* ‖ 19 ἴαμβος δὲ *U* ‖ ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ *U* ‖ 19—20 εἴρηται δὲ ἤτοι ἀπὸ ἰάμβης *U*, εἴρηται ἢ ἐκ *KS* ‖ 20 τῆς] *fol.* 42ʳ *S* ‖ κελεοῦ *U*, κελαιοῦ *KS*, κελαίου *codex Anecd. Ambros. pag.* 255 ‖ θεραπαίνης *U* ‖ δήμητραν *U* ‖ ἠνάγκασε *K littera extrema correctione a K*² *effecta*, ἠνάγκασεν *U* ‖ 21 γελᾶσαι *K* (*ex* γελάσαι? *factum*) *et S* ‖ γελοιόν *K*, γελλοῖόν *U* ‖ ῥυθμῶ *KS*, ῥιθμῶ *ex* ἀριθμῶ *factum U* ‖ 22 ἑταίρας *U* ‖ ἢ τινι *K*, ἤτινι *S* ‖ 22—24 *pro verbis* ᾗ τινι — παρ' αὐτῆς *U haec habet:* ἢ ἱππώναξ ὁ ἰαμβοποιὸς παρα θάλασσαν ἔρια πλυνούσῃ συντυχων ἤκουσε τῆς σκάφης ἐφαψάμενος ἐφ' οἷς ἔπλυνεν ἡ γραῦς ‖ 22 ἔρια *U*, τρία *KS* ‖ 23 ἰαμβοποιὸς *K littera quinta a K*² *correctione? effecta* ‖ 25 ἀνθρωπ' *U*

μακρὰν παραλαμβάνει ἔμπαλιν τοῦ **ἀμφιμάκρου**]· ὃν τινὲς καὶ ὑπερθετικὸν καλοῦσιν, ὅτι ὑπερτιθεμένην ἔχει [[ἄνωθεν]] **τὴν βραχεῖαν**. —

Περὶ βακχείου. βακχεῖος [[δὲ]] **ἐκ βραχείας** καὶ δύο μακρῶν[[, πεντάχρονος]]. καλεῖται δὲ οὕτως διὰ τὸ πρὸς τοὺς ⟨βακχικοὺς⟩ ῥυθμοὺς ἐπιτηδείως ἔχειν. τινὲς δὲ καὶ ὑποβάκχειον καλοῦσιν αὐτόν. — 5

Περὶ παλιμβακχείου. ὁ [[δὲ]] παλιμβάκχειος[[, ὁ καὶ νύσειος, ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας, πεντάχρονος·]] καλεῖται καὶ ἀντιβάκχειος, ὅτι ἐναντίως διάκειται τῷ ῥυθμῷ πρὸς τὸν βακχεῖον. καλεῖται δὲ καὶ διονύσιος [ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας], καθὸ καὶ αὐτὸς πρὸς τὰ Διονυσιακὰ μέλη πεποίηται. τινὲς δὲ αὐτὸν προσοδιακὸν καλοῦσιν καὶ πομπικὸν διὰ τὸ ἐν τοῖς προσοδίοις 10 ὕμνοις οὕτω καλουμένοις καὶ ἐν ταῖς πομπαῖς εἶναι ταῖς Διονυσιακαῖς. —

Περὶ χορείου. χορεῖος, ὁ καὶ τρίβραχυς καὶ βραχυσύλλαβος καὶ τρο-
(170, t) χαῖος, ἐκ τριῶν βραχειῶν[[, τρίχρονος]]. χορεῖος μὲν οὖν, ὅτι πρὸς τὰ χορικὰ μέλη πολλάκις λαμβάνεται. τρίβραχυς δὲ διὰ τὸ ἐκ τριῶν βραχειῶν συγκεῖσθαι [ἐν τρισυλλάβοις]. βραχυσύλλαβος δὲ ὡς βραχείας ἔχων τὰς πάσας συλ- 15 λαβάς. τροχαῖος δέ, ἐπειδὴ ὁ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Θαμύριδι φησὶ

πρόποδα μέλεα· τά δ' ὅσα κλύομεν
τρόχιμα, βάσιμα, χέρεσι, πόδεσι (fr. 228 Dindorf).

(170. x) Περὶ μολοσσοῦ. μολοσσός, ὁ καὶ τρίμακρος[[, ἐκ τριῶν μακρῶν, ἑξάχρονος]]. καλεῖται δὲ μολοσσὸς διὰ τὸ μέγιστος εἶναι πάντων τῶν ἁπλῶν πο- 20 δῶν καὶ μήκιστος. τοὺς δὲ μηκίστους τὸ παλαιὸν μολοσσοὺς ἐκάλουν, ὡς Σοφοκλῆς

μολοσσῆσι χερσὶν ἐκτείνων πέλας (fr. 894 Dindorf)

---

1 ὃν *KS*, τοῦτο *U* ‖ ὑπερθετικὸν *KSU*, *item Anecd. Ambros. pag.* 258 *teste Studemundo* ‖ 2 ὑπερτεθημένην *ex* ὑπερτεθιμένην *factum U* ‖ 3 βραχείας *KS*, βραχέος *U* ‖ 4 δὲ *KS*, δ' *U* ‖ 4—5 διὰ τὸ τοῖς ῥυθμοῖς ἐπιδείσεως ἔχειν *U* ‖ 4 πρὸς *om. K*[1], *add. K*[2] ‖ (βακχικοὺς) *addidit Studemund* (*collato Anecd. Ambros. pag.* 258 *et* 259); *possis etiam* Διονυσιακοὺς *addere* (*conf.* '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 28, 34) ‖ ῥυθμοὺς] *fol.* 42[v] *S* ‖ 5 τινὲς δὲ καὶ *KS*, ἔνιοι δὲ *U* ‖ ὑπὸ βάκχειον *U* ‖ 6 παλιμβακχειος *U* ‖ ὁ] ὃς *U* ‖ νυσειός *U* ‖ 7 καὶ βραχείας] καὶ βραχέος *ex* καὶ βραχέων *inter scribendum correctum ? U* ‖ καλεῖται καὶ ἀντιβάκχειος *KS*, καὶ ἀντιβάκχειος καλεῖται *U* ‖ 8 καλεῖται δὲ καὶ διονύσιος *KS*, νύσειος δὲ *U* ‖ 8—9 *verba* ἐκ — βραχείας *hoc loco om. U* (*recte*) ‖ 9 διονυσιακὰ *KSU* ‖ 10 τινες δ' αὐτὸν *U* ‖ προσοδιακὸν *ad Anecdoton Ambrosianum pag.* 259 *scribendum est*, προποδιακὸν *KSU et* '*scholiorum Hephaestioneorum B*' *pag.* 29, 2 *codices* ‖ καλοῦσιν καὶ πομποτικὸν *KS*, οἱ δὲ πομπικὸν καλοῦσι *U*; *ad* πομπευτικὸν *ducunt* '*scholia Hephaestionea B*' *l. c.*; πόμπιμος *vocatur in Anecd. Ambros. pag.* 259 ‖ δία *U* ‖ προσοδίοις] ποδίοις *KS et* '*scholiorum Hephaestioneorum B*' *l. c. codices*, προποδίοις *U* ‖ 11 καλουμένην *U* ‖ πομπαῖς *KS*, προπομπαῖς *U* ‖ 12 χορεῖος ὁ *KS*, χόρειος προπαροξυτόνως ὡς ἡρωδιανὸς ἐν ῃ (*?*) καθόλου φησὶν (*sic an* φησὶ *incertum*) ὅτι *U* (*ceterum conf. Herodian.* II 606, 11 *ed. Lentz*) ‖ τρίβραχυς καὶ] τρίβραχυς ὃς καὶ *U*, *om. KS* ‖ 13 βραχειῶν *KS*, ὡ *U* ‖ χόρειος *U* ‖ χοριακὰ *KS*, χωρικὰ *in rasura U* ‖ 14 δία *U* ‖ βραχειῶν *U*, βραχέων *KS* ‖ 15 ἐν τρισυλλάβοις *secludenda sunt, nisi forte pertinent ad* 15—16 τὰς πάσας συλλαβάς ‖ 15—16 *verba* ὡς *usque ad* δὲ *om. K*[1], *add. K*[2] *in margine* (*superscripto* κείμενον) ‖ 16 θαμύριδι *KS*, θαμύρ *U* ‖ 17 κλαίομεν *U* ‖ 17—18 πρόσωδα — τάδέ (*sic*) σε κλαίομαι — χερσὶ πόδεσσιν *Anecdoton Ambrosianum pag.* 259 ‖ 18 χερσι *U* ‖ 19—20 ἑξάχρονος *U* ‖ 20 διά *U* ‖ μέγιστος *ex* μέγιστον *factum K* ‖ 21 μηκίστους *K* ‖ 23 μολοσσικαῖσι χερσὶν ἐκτείνων χεῖρας *Anecd. Ambros. pag.* 260

ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος ἢ ὑποκύκλιος, ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν[[, ἑξάχρονος]]. —

Περὶ χοριάμβου. χορίαμβος ἢ κύκλιος ἢ ὑποβάκχειος ἢ καὶ βακχεῖος κατὰ τροχαῖον, [[τινὲς καὶ χορείαμβον αὐτὸν ἐκάλεσαν,]] ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς[[, ἑξάχρονος]]. — 5

Περὶ ἀντισπάστου. ἀντίσπαστος, ὁ καὶ σπονδειακὸς καὶ βακχεῖος κατὰ ἴαμβον, ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας[[, ἑξάχρονος]]. —

Περὶ διιάμβου. διίαμβος ἢ παράλληλος ἴαμβος ἢ ἰαμβικὴ ταυτοποδία, ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς[[, ἑξάχρονος]]. —

(173, i) Περὶ διτροχαίου. διτρόχαιος ἢ ἀντιπαράλληλος, ὁ καὶ κρητικὸς κατὰ 10
Ἀριστόξενον ἢ διχόρειος ἢ τροχαϊκὴ ταυτοποδία, ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας[[, ἑξάχρονος]]. —

Περὶ ἐπιτρίτου α'. ἐπίτριτος πρῶτος ⟨ἢ⟩ ἵππειος πρῶτος ἢ [[καὶ]] καρικὸς ἢ καὶ δόχμιος, ἐκ βραχείας καὶ τριῶν μακρῶν, ἑπτάχρονος. ἰστέον δ' ὅτι τοὐναντίον τοῦ παιῶνος ἐνταῦθα ἡ βραχεῖα μετέρχεται. — περὶ ἐπιτρίτου β'. ἐπίτριτος δεύτερος ἢ ἵππειος δεύτερος ἢ δόχμιος δεύτερος, ὁ καὶ καρικός, ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ β' μακρῶν[[, ἑπτάχρονος]]. — περὶ ἐπιτρίτου γ'. ἐπίτριτος τρίτος ἢ ἵππειος τρίτος, ὁ καὶ παροδικός, ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς[[, ἑπτάχρονος]]. — περὶ ἐπιτρίτου δ'. ἐπίτριτος τέταρτος, ὁ καὶ μονογενής, ἐκ τριῶν μακρῶν καὶ βραχείας[[, ἑπτάχρονος]]. —

Περὶ δισπονδείου. δισπόνδειος ἢ ἐμβατήριος, ἐκ τεσσάρων μακρῶν, ὀκτάχρονος. —

[[Καὶ τοῦτο πρόδηλον· ἐν οἷς τὰ περὶ τῶν δισυλλάβων ⟨καὶ τρισυλλάβων⟩ καὶ τετρασυλλάβων ποδῶν ὅσα ἐχρῆν περὶ ὀνομασίας εἴρηται· τὸ δὲ ῥητὸν εὐχερὲς ὂν καὶ πρόδηλον παρερχόμεθα τοῦ τεχνικοῦ.]]

---

1 ἀπελ*άσσονος *K littera ab exitu quarta a K² correctione effecta*, ἀπελάσσονος *SU* ‖ βραχέων *KSU* ‖ 3 κύκλιος ἢ *KS*, κύκλιος ἡ *U* ‖ ἢ καὶ *KS*, καὶ *U* ‖ 4 κατα *U* ‖ τινες *U* ‖ χορείαμβον] χορίαμβον *U* ‖ 4—5 μακρᾶς καὶ δύο βραχέων καὶ μακρᾶς *KS*, μακροῦ καὶ β̄ βραχέων καὶ μακροῦ (*sic an* μακρᾶς *incertum*) *U* ‖ 6 ἀντίσπαστος *KS*, ἀνάπαιστος *U* ‖ σπονδειακὸς καὶ βακχεῖος *KS*, σπονδεῖος *U* ‖ 7 κατα ἴαμβον *U* ‖ ἐκ βραχείας *KS*, ἐκ βράχεος *U* ‖ καὶ βραχείας *KS*, καὶ *U* ‖ 8 διίμβος *U* ‖ ἴαμβος *KS*, ἢ ἴαμβος *U* ‖ ταυτοποδία *KSU*, *item Anecd. Ambros. pag.* 263 *teste Studemundo* ‖ 9 ἐκ βραχέος μακροῦ καὶ μακροῦ καὶ βραχέος καὶ μακροῦ *U* ‖ 10 διτρόχαιος *K litteris* αιος *a K² in rasura scriptis*, διτροχαῖος *U* ‖ κατὰ *KS*, καρ̄ *U* ‖ 11 διχόριος *U* ‖ 11—12 ἐκ μακροῦ καὶ βραχέος καὶ μακροῦ καὶ βραχέος *U* ‖ 13 (ἢ) *addidit Studemund* ‖ 14 βραχείας *KS*, βραχέος *U* ‖ Ἰστέον *KU*, στέον *S* ‖ δ' *KS*, δὲ *U* ‖ 15 ὅτι] *fol.* 143ᵛ *U* ‖ τοὐναντίον *KS*, ἐναντίον *U* ‖ παίωνος *U* ‖ βραχεῖα *SU*, βακχεῖα *K* ‖ 16 ἐπίτριτος *KS*, ἔστι γὰρ ἐπὶ τριτος *U* ‖ 17 μακροῦ καὶ βραχέος καὶ β̄ ≅ *U* ‖ 17—18 *schema epitriti tertii* --⏑-, *quod recte scripserat K², mutavit K³ cum* ---⏑ ‖ 18 ἐπίτριτος τρίτος *KU*, ἐπίτριτος *S* ‖ 19 βραχείας *KS*, βραχέος *U* ‖ μακρᾶς *an* μακροῦ *incertum U* ‖ 20 τέταρτος *U*, δ' *KS* ‖ μονογενῆς *U* ‖ βραχέος *U* ‖ 22 ἐμβατήριος *Nauck in Anecd. Ambros. pag.* 264, *ubi est* βατήριος; ἐκβατήριος *KSU* ‖ τεσσάρων μακρῶν *KS*, δ̄ ≡ *U* ‖ 24 περι *U* ‖ 25 περι *U* ‖ εἰρηται *U* ‖ 26 ὂν] ὂν *U* ‖ 24—26 *verba in U corrupta persanare nolui*

Caput IV.

Περὶ ἀποθέσεως μέτρων.

Περὶ ἀκαταλήκτων. Ἀκατάληκτα καλεῖται μέτρα, ὅσα τὸν τελευταῖον πόδα ὁλόκληρον ἔχουσιν, ὡς ἐπὶ τοῦδε τοῦ δακτυλικοῦ

5 μῶσάγε Καλλιόπα θύγατερ Διός (Heph. p. 14, 19; Alcman fr. 45 Bergk)·

καταληκτικὰ δέ, ὅσα μεμειωμένον ἔχουσι τὸν τελευταῖον πόδα' καὶ τὰ ἑξῆς. — ἰστέον ὅτι ἀπόθεσις καὶ κατάληξις ταὐτόν ἐστι. περὶ ἀποθέσεως οὖν φησιν οἱονεὶ [[περὶ]] καταλήξεως. ἔστι δὲ καὶ γενικὸν ὄνομα ἡ ἀπόθεσις οἱονεί, ὡς

10 εἴρηται, πᾶσα κατάληξις· ἔστι δὲ καὶ ἰδικὸν ἀντὶ τοῦ ἐλάττωσις. λέγει οὖν ποῖα εἰσὶν ἀκατάληκτα μέτρα καὶ ποῖα καταληκτικὰ εἰς συλλαβὴν ἢ δύο συλλαβάς. —

Ἀκατάληκτα τοίνυν ἐστίν, ὡς [[καὶ]] αὐτὸς σαφῶς δίδωσιν, ὅσα ἔχουσι τέλειον τὸν τελευταῖον πόδα μηδὲν λείποντα, οἷον φησὶ τὸ παράδειγμα ἐπὶ δα-

15 κτυλικοῦ τετραμέτρου· ἔχει γὰρ τοὺς τέσσαρας πόδας τελείους

μῶσάγε Καλλιόπα θύγατερ Διός (Heph. p. 14, 19; Alcman fr. 45 Bergk). —

Καταληκτικὰ δὲ τοὐναντίον ὅσα τὸν τελευταῖον πόδα ἀτελῆ ἔχουσιν, οἷον ἐπὶ ἰάμβου φησὶν

20 χαίροις ἀνύμφα, χαιρέτω δ' ὁ γαμβρός (Heph. p. 14, 22; Sapph. fr. 103 Bergk)·

πέντε γὰρ ἔχει πόδας καὶ συλλαβήν. ἐὰν δὲ τρισύλλαβος ᾖ ὁ ποὺς ὁ ἐπὶ τοῦ τέλους καὶ συνιστῶν τὸ πᾶν μέτρον, οἷον ἔστι ⟨τὸ⟩ δακτυλικόν, δύναται εἶναι καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, τουτέστιν δύναται λείπειν δύο συλλαβάς, οἷον φησὶ

25 πάλιν ὁ αὐτὸς ἐπὶ δακτυλικοῦ μέτρου τὸ παράδειγμα

---

2 *verba* πρᾶξις τετάρτη, *quae ante hunc titulum exspectes, in codice U non leguntur* ‖ *hunc titulum scripsit* K^1 ‖ περι *U* ‖ μέτρου *SU* ‖ 3 *titulum add.* K^2 *in margine, om. U* ‖ ἀκατάληπτα *U* ‖ 4 ἔχουσιν ὡς *KS*, ἔχει οἷον *U*, ἔχει οἷον ὡς *Hephaestion* ‖ ἐπὶ τοῦδε τοῦ *KS*, ἐπι *U*, ἐπὶ *Hephaestion* ‖ 5 μοῦσάγε *KS*, μῶσάγε *U*, μῶσαγε *Hephaestionis codices CM, sed* μῶσάγε *eius AKS; idem hic scriptor infra vers.* 16 ‖ θυγατέρα *U* ‖ 7 καταληκτὰ *K* ‖ μεμειωμένον *U et Hephaestion*, σεσημειωμένον *KS* ‖ τελευταῖον *U et Hephaestion, om. KS* ‖ τὰ *om. U* ‖ 8 *conf.* '*scholia Hephaestionea B' pag.* 16, 26; *de Choeroboosci fonte conf. Rhein. Mus.* XXXVI, 289—294 ‖ ταὐτόν *ex* ταὐτό *correctum K*, ταυτό *U* ‖ φησὶ *an* φησὶν *incertum U* ‖ 9 περι *U* ‖ οἱονεὶ *KS*, οἷον *U* ‖ 10 ἐστι *U* ‖ ἰδικὸν *ex* εἰδικὸν *ut fere videtur per rasuram effectum K* ‖ τοῦ *om. U* ‖ 11 ἀκατάληπτα *U* ‖ ἢ *KU*, καὶ *S* ‖ 13 ἀκατάληπτα *U* ‖ *verba* τοίνυν ἐστὶν ὡς αὐτός K^2 *in rasura scripsit* ‖ ἐστὶν *KS*, εἰσὶν *U* ‖ αὐτός] *fol.* 55ᵛ *K* ‖ δίδωσιν *KS*, παραδίδωσιν *U* ‖ ἔχουσιν *S* ‖ ἔχουσιν] *fol.* 43ᵛ *S* ‖ 14 μηδὲν *U* ‖ τὸ *om. U* ‖ παράδιγμα? *U* ‖ ἐπι *U* ‖ 15 τετραμέτρου *Studemund*, διμέτρου *KSU* ‖ τέσσαρας πόδας *KS*, τρεῖς δακτύλους *U* ‖ 16 μῶσάγε *U* ‖ 18 ὅσα *U*, καὶ ὅσα *KS* ‖ πόδα ἀτελῆ *U*, ἀτελῆ πόδα *KS* ‖ ἔχουσι *U* ‖ 19 φησὶ *an* φησὶν *incertum U* ‖ 20 χαίροις ἀνύμφα *K* (ἀ *effecit* K^2 *correctione*) *et S et Hephaestionis codices AKCM* (ἀνυμφα *huius S*), χαίροις ἀνύμφα *U*, χαίροισα νύμφα *Hephaestionis codices HN* ‖ 22 καὶ συλλαβὴν *KS, om. U* ‖ δὲ *addidit eadem manus in S* ‖ ἐπὶ *Mendelssohn*, ἀπὸ *KSU* ‖ τοῦ *K, om. SU* ‖ 23 συνιστὰς *U* ‖ οἷον ἔστι ⟨τὸ⟩ δακτυλικόν *Studemund*, ἐὰν ἔστι δακτυλικὸν *KS*, ἐὰν ἢ δακτυλικὸν *U* ‖ 24 κατὰ ληκτικὸν *U* ‖ τοῦτέστιν *K* ‖ δύο συλλαβὰς *KS*, εἰς δύο συλλαβᾶς *U; an* δύο συλλαβαῖς *scribendum? ceterum conf. pag.* 65, 21 ‖ 25 ὁαυτὸς *KU*

ἐν δὲ Βατουσιάδης Heph. p. 15, 1: Archiloch. fr. 104 Bergk· δύο γὰρ ἔχει πόδας καὶ συλλαβὴν μίαν. καὶ τριμέτρου ὄντος ἐπὶ τέλους μία συλλαβὴ τόπον τοῦ τρισυλλάβου δακτύλου ἀνεπλήρωσε μόνη. ἐπὶ δὲ τῶν τοιούτων μέτρων τῶν λειπόντων καὶ μὴ ὄντων ἐντελῶν τὰ μὲν παρὰ μίαν [[μόνην] συλλαβὴν ὄντα λέγεται καταληκτικὰ εἰς δισύλλαβον κατέληξε γὰρ εἰς δισύλλαβον πόδα. λείπει δὲ μία συλλαβή, ἵνα ᾖ τρισύλλαβος, τὰ δὲ παρὰ δύο συλλαβὰς λέγονται καταληκτικὰ εἰς συλλαβήν, ὅτι κατέληξεν εἰς συλλαβήν. λείπουσι δὲ ἔξωθεν δύο συλλαβαί, ἵνα ᾖ τὸ πᾶν τρισύλλαβον. —

Διὰ τοῦτο γὰρ [καὶ] εἰς τὸ ἔπος εἰώθαμεν λέγειν· γένους μὲν ἐστὶ δυαδικοῦ τετρασήμου, εἴδους δακτυλικοῦ, μεγέθους ἑξαμέτρου κατὰ πόδα, σχέσεως τακτικῆς, συντάξεως συνθέτου, ἀποθέσεως καταληκτικῆς τῆς εἰς δισύλλαβον, τομῆς τῆσδε. — ⟨εἴδους μὲν οὖν ἐστι δακτυλικοῦ⟩. ἐπειδὴ κυρίως δακτυλικόν ἐστι τοῦ ἔπους τὸ μέτρον· εἰ γὰρ καὶ εὑρίσκεται σπονδεῖος ἐν αὐτῷ, ἀλλ' οὖν δυνάμει καὶ αὐτὸς δάκτυλός ἐστι, τῆς δευτέρας τοῦ σπονδείου μακρὰς ἀντὶ δύο βραχειῶν οὔσης καὶ κατὰ κρᾶσιν ⟨β'⟩ βραχειῶν εἰς μίαν μακρὰν συνελθουσῶν. — ἐπειδὴ οὖν δακτυλικόν ἐστι τὸ μέτρον τοῦ ἔπους, κατὰ πόδα ἕνα ἑξάμετρόν ⟨ἐστι⟩ καὶ ἔχει πέντε τελείους πόδας καὶ δύο συλλαβάς, τουτέστιν ἢ σπονδεῖον ἢ τροχαῖον, τῆς τελευταίας ἀδιαφορούσης. ὡς αὐτὸς μέλλει εἰπεῖν. — καλῶς φαμὲν 'ἀποθέσεως καταληκτικῆς τῆς εἰς δισύλλαβον'· καταλήγει γὰρ εἰς δύο συλλαβάς, λείπει δὲ μία, ἵνα γένηται τρισύλλαβον. — ἄξιον δὲ ἡμᾶς ταῦτα πάντα τὰ τοῦ ἔπους ἐπεξεργάσασθαι, παρεπόμενα καὶ ἀχώριστα συμβεβηκότα ὄντα. —

Ἰστέον τοίνυν ὅτι γένους μέν ἐστι δυαδικοῦ τετρασήμου. ἐπειδὴ τεσσάρων ὄντων δισυλλάβων ποδῶν (πυρριχίου, σπονδείου, ἰάμβου καὶ τροχαίου) δύο μόνοι ἐξ αὐτῶν εἰσιν οἱ ἀποτελεστικοὶ μέτρων, ὅ τε ἴαμβος καὶ ὁ τροχαῖος (ὅθεν καὶ

---

1 βατουσιώδης *U* ‖ 2 ἐπὶ τέλους *S*, ἐπιτέλους *K*, ἡ ἐπι τέλους *U* ‖ 3 τόπον *U*, τόπου *KS* ‖ ἀνεπλήρωσε μόνη *S*, *item K litteris* ἀν *a* K^2 *in rasura scriptis*, μόνη ἀνεπλήρωσεν *U* ‖ τῶν *om. U* ‖ 4 μη *U* ‖ τὰ *KS*, τὸν *U* ‖ παρα *U*, περὶ *KS* ‖ 5 συλλαβὴν ὄντα *KS*, ὄντα συλλαβὴν *U* ‖ 6 μίαν συλλαβ' *U* ‖ ἦ *U*, ἔσται *KS* ‖ τρισύλλαβος *K*, τρισύλλαβον *S*, σύλλαβον *U* ‖ παρα *U*, περὶ *KS* ‖ 7 λέγεται καταληκτικὸν *U* ‖ 8 λείπουσι *K litteris* ουσι *a* K^1 *correctione effectis*, λείπει *U* ‖ συλλαβᾶς *U* ‖ ἦ *KS*, *om. U* ‖ 9 διατοῦτο *S*, διατοῦτο *U* ‖ μέν ἐστι *U* ‖ 9—10 διαδικοῦ *K* (*quarta littera ex* σ *facta*) *et S* ‖ 10 πόδας *U* ‖ 11 κατὰ ληκτικῆς *U* ‖ 12 τομῆς τῆς δε *KS*, *om. U* ‖ ⟨εἴδους — — δακτυλικοῦ⟩ *addidi, nullum lacunae vestigium in KSU* ‖ 12—13 δακτυλικόν ἐστι τοῦ ἔπους *KS*, τοῦ μέτρου τοῦ ἔπους δακτυλικόν ἐστι πᾶν *U* ‖ 13 εἰ *K ex corr.?* ‖ σποδεῖος *U* ‖ ἑναυτῷ *K* ‖ 14 εστι *U* ‖ ἀντι *U* ‖ δύο *om.* K^1, *add.* K^2 ‖ 15 *verba* οὔσης — ⟨β'⟩ βραχειῶν *om. U* ‖ ⟨β'⟩ *addidit Mendelssohn* ‖ συνελθουσῶν *Mendelssohn*, συνελθούσης *KSU* ‖ 16 δακτυλικον *U* ‖ τοῦ *om. U* ‖ κατα *U* ‖ 16—17 ἑξάμετρόν ⟨ἐστι⟩ καὶ *scripsi*, ἑξάμετρον καὶ *KS*, ἑξάμετρον *U* ‖ 17 συλλαβᾶς *U* ‖ τοῦτέστιν *KU* ‖ 17—18 ἢ σπονδεῖον ἢ *KS*, καὶ σπονδεῖον καὶ *U* ‖ 18 τῆς *U*, τῶ K^1, τῶ τῆς K^2, τὸ τῆς *S* ‖ 19 καταλήγει *in antiqua rasura scriptum K* ‖ 20 συλλαβᾶς *U* ‖ δὲ *KS*, γὰρ *U* (*ex* δὲ *? correctum*) ‖ τρισύλ] *fol.* 44r *S* ‖ 20—21 ταῦτα πάντα τὰ *KS*, πάντα ταῦθα *? U* ‖ 21 ἐπεξερ] *fol.* 144r *U* ‖ ἀχώριστα] *fol.* 56r *K* ‖ 23 τοίνυν *KS*, δὲ *U* ‖ μέν ἐστι *KS*, μὲν ἐστὶν εἰπε (*sic an* εἰπε *an* εἶπε *incertum*) *U* ‖ διαδικοῦ *KSU* ‖ τεττάρων *KS* ‖ 24 ὄντω *S* ‖ δισυλλάβων *KS*, συλλαβῶν *U* ‖ πυρριχείου σπονδεῖου *U* ‖ 25 εἰσὶ οἱ ἀπὸ τελεστικοὶ *U* ‖ καὶ ὁ τροχαῖος *in rasura scripsit K*, καὶ τροχαῖος *U*

ἰαμβικὸν μέτρον λέγεται ἢ τροχαϊκόν, οὐ μὴν πυρριχιακὸν ἢ σπονδειακόν, εἰ καὶ συλλαμβάνονται ἔστιν ὅτε κατά τινας χώρας τοῦ ἰάμβου καὶ τοῦ τροχαίου)· ἔστιν οὖν ὁ ἴαμβος γένους [[μὲν]] δυαδικοῦ τρισήμου οἱονεὶ τριχρόνου[[· ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς συγκείμενος τρεῖς ποιεῖ χρόνους]]. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς τρισυλλάβοις ὀκτὼ ὄντων τῶν ποδῶν δύο εἰσὶ μόνοι ἀποτελεστικοὶ μέτρων. ὁ δάκτυλος καὶ ὁ ἀνάπαιστος, ὅθεν καὶ περὶ αὐτῶν μόνων διαλαμβάνει ὁ τεχνικός, περί τε δακτυλικοῦ μέτρου κατ' ἰδίαν καὶ περὶ ἀναπαιστικοῦ· ἐπειδὴ οὖν ὁ στίχος ἀπὸ δακτύλου σύγκειται, εἰώθαμεν λέγειν· γένους μέν ἐστι δυαδικοῦ. (δύο γὰρ μόνοι εἰσὶ γενικοὶ καὶ ἀποτελεστικοὶ μέτρων, ὁ δάκτυλος καὶ ὁ ἀνάπαιστος). τετρασήμου δὲ εἴρηται οἱονεὶ τετραχρόνου[[· ἐκ μακρᾶς γὰρ καὶ δύο βραχειῶν συγκείμενος ὁ δάκτυλος τέσσαρας ἔχει χρόνους]]. — τὸ δὲ εἶδος δακτυλικὸν νενόηται. — πάλιν μεγέθους ἑξαμέτρου κατὰ μονοποδίαν εἴρηται, ἐπειδὴ οὐ κατὰ διποδίαν μετρεῖται ὁ στίχος, ὡς ἕτερα πολλὰ μέτρα, οἷον ὁ ἴαμβος· οὗτος γὰρ ἐξ [[ἁπλοῦς]] ἔχων πόδας [[καὶ]] κατὰ διποδίαν μετρουμένους τρίμετρος καλεῖται· ὁ δὲ στίχος [[ὁ]] ἑξάμετρος κατὰ ἕνα πόδα μετρούμενος καὶ οὐ κατὰ διποδίαν, ὡς προείπομεν. [[πάλιν σχέσεως τακτικῆς λέγεται.]] —

Περὶ βραχυκαταλήκτων. 'βραχυκατάληκτα δὲ λέγεται, ὅσα ἀπὸ διποδίας ὅλῳ ποδὶ μεμείωται ἐπὶ τέλους, οἷον ἐπὶ ἰάμβου' καὶ τὰ ἑξῆς. [[Εἰπὼν περὶ ἀκαταλήκτων καὶ καταληκτικῶν μέτρων]] περὶ βραχυκαταλήκτων διαλαμβάνει καὶ φησίν, ὅτι βραχυκατάληκτά ἐστιν, ὅσα κατὰ διποδίαν μετρούμενα τέλειον ἁπλοῦν ἕνα πόδα λείπουσιν, οἷον ἐπὶ ἰάμβου (κατὰ διποδίαν [[γὰρ μετρεῖται]], ὅθεν καὶ τρίμετρος ὀνομάζεται), καὶ φησὶν ὁ τεχνικὸς τὸ παράδειγμα

---

1 ἰαμβικὸν *K litteris* ικ *correctione effectis* ‖ μέτρον λέγεται *KS*, λέγεται μέτρον *U* ‖ μὴν πυρριχιακὸν *U* ‖ 2 συλλαμβάνονται *KS*, λαμβάνονται *U* ‖ ἔστιν ὅτε *KS*, ἐστιν ὅτε καὶ *U* ‖ τοῦ τροχαίου *KS*, τροχαίου *U* ‖ 3 ἐστιν *U* ‖ διαδικοῦ *KSU* ‖ 5 εἰσὶ μόνοι *KS*, μόνοι εἰσὶν *U* ‖ 6 ὁ ἀνάπαιστος *KS*, ἀνάπαιστος *U* ‖ διάλαμβάνει *U* ‖ 7 καὶ περὶ *KS*, καὶ περι *U* ‖ 8 οὖν *KS*, *om. U* ‖ γένους μέν ἐστι *KS*, γένος ἐστὶ *U* ‖ 8—9 διαδικοῦ *KS*, δυάδικοῦ *U* ‖ 9 γενικοὶ καὶ *KS; om. U, ubi tamen in margine scriptum est:* ..γεντικοὶ.. ‖ ἀποτελε στικοὶ (*sic*) *S* ‖ ὁ *KS*, ὁ *correctum ex* ὁ | ὁ *U in confinio duarum linearum* ‖ 10 ὁ *KS*, *om. U* ‖ τετρασήμου δὲ *U*, τετρασήμου γὰρ *KS* ‖ 12 εἴδους δακτυλικοῦ νόηται *U* ‖ κατὰ μονοποδίαν *KS*, κατα ποδίαν *U* ‖ 14 ὁ ἴαμβος *KS*, ἴαμβος *U* ‖ γὰρ ἐξ ἔχων πόδας *KS*, ἑξαπλοῦς πόδας ἔχων *U* ‖ διποδίαν *KS*, ποδίαν *U* ‖ μετρουμένους *KSU*, *malim* μετρούμενος *ut in vers.* 15 ‖ 15 ἑξάμετρος *ex* ἑξάμετρος *factum KU* ‖ κατα *U* ‖ 16 διποδίαν *KS*, ποδίαν *U* ‖ τακτικῆς *? litteris duabus extremis incertissimis U* ‖ *pag.* 64, 23 — *pag.* 65, 16 *apparet* τὰ παρεπόμενα *bis in eis quae antecedunt tractata, utramque autem descriptionem et mancam et confusam esse* ‖ 17 *titulum addidit K² in margine* ‖ περὶ βραχυκα|λήκτων *U* ‖ λέγεται *KS*, καλεῖται *U cum Hephaestione* ‖ 18 διποδίας *U*, διποδίαν *KS* ‖ ὅλῳ ποδὶ μεμείωται ἐπὶ τέλους *KS*. ἐπιτέλους ὅλῳ ποδὶ μεμείωται *U* (*cum Hephaestione*) ‖ οἷον ἐπὶ ἰαμβου *KS*, *om. U* ‖ τὰ *KS*, *om. U* ‖ 19 εἰπων περι *U* ‖ 19—20 Περὶ βραχυκαταλήκτων διαλαμβάνει καὶ φησὶν *KS*, βούλεται διαλαβεῖν καὶ λέγει πάλιν περι βραχυκαταλήκτων *U* ‖ 20 ἐστιν *KS*, εἰσὶ *U* ‖ κατα *U* ‖ 21 τέλειον ἁπλοῦν ἕνα πόδα λείπουσιν *KS*, λείπουσι τέλειον ἁπλοῦν ἕνα πόδα *U; an* τελείῳ ἁπλῷ ἑνὶ ποδὶ λείπουσιν *? conf. pag.* 63, 24 ‖ οἷον *KS*, οἷον ὡς *U* ‖ ἐπι *U* ‖ διποδίαν *KS*, ποδίαν *U* ‖ 22 τεχνικὸς τὸ *KS*, τεχνικός *U*

ἄγ' αὖτ' ἐς οἶκον τὸν Κλεησίππω (Heph. p. 15, 11; fr. adesp. 45 Bergk)·

ἐνταῦθα [[γὰρ]] τὸ 'σίππω' ἀντὶ ὅλης ἰαμβικῆς κεῖται διποδίας. —

Περὶ ὑπερκαταλήκτων. πάλιν ὑπερκατάληκτα καλεῖται μέτρα, ὅσα πρὸς [[τοῖς]] τελείοις ποσὶ συλλαβῇ τοῦ ὡρισμένου μέτρου περιττεύουσιν, οἷον ἐπὶ ἰαμβικοῦ (ἔστι δὲ δίμετρον κατὰ διποδίαν) 5

εἶμ' ὥστ' ἀπὸ πυσσάλω λυεῖσα (Heph. p. 15, 16; fr. adesp. 46 A Bergk)·

ἔχει γὰρ τὴν σα συλλαβὴν περιττεύουσαν. (ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι· πορεύομαι ὥσπερ ἀπὸ πασσάλου λυθεῖσα. πύσσαλον γάρ φησι τὸν πάσσαλον). δύναται δὲ εἶναι ὑπερκατάληκτα καὶ δύο συλλαβαῖς, ὅταν οἱ πόδες τρισύλλαβοι ὦσιν, οἷον φησὶ τὸ παράδειγμα 10

ἅδ' Ἄρτεμις ὦ κόραι (Heph. p. 15, 21; Telesill. fr. 1 Bergk).

ἔστι δὲ τὸ μέτρον ἀναπαιστικὸν ἐκ δύο ποδῶν, τοῦ πρώτου σπονδείου ἰσοδυναμοῦντος ἀναπαίστῳ. (εἴρηται γὰρ πολλάκις, ὅτι ἡ μακρὰ ἰσοδυναμοῦσα δύο βραχείαις συλλαβαῖς ἐστί). τοῦτο γὰρ πρὸς τῇ ὁλοκλήρῳ συζυγίᾳ οἱονεὶ διποδίᾳ (τὴν γὰρ διποδίαν συζυγίαν ἐκάλεσε) περιττεύει δύο συλλαβαῖς. — 15

Ἄλλο κεφάλαιον. 'παντὸς μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταία συλλαβή, ὡς εἶναι αὐτὴν βραχεῖαν καὶ μακράν' καὶ τὰ ἑξῆς. πρόδηλόν ἐστι τὸ λεγόμενον, ἐπειδὴ λέγει παντὸς εἶναι μέτρου τὸ τέλος ἀδιάφορον, τουτέστι μακρὸν ἢ βραχύ. Ἰστέον ὅτι εὐλόγως ἡ βραχεῖα ἀντὶ μακρᾶς εὑρίσκεται κατὰ τὸ τέλος· βοηθεῖται γὰρ ὑπὸ τῆς σιωπῆς. παραλόγως δὲ ἡ μακρὰ ἀντὶ βραχείας παραλαμβάνεται ἐν τέλει μέτρου, ὅμως δ' οὕτως ἐπεκράτησε. — 20

---

1 ἄγ' *U*, ἄγ' *K*, ἀγ' *S* ‖ αὖτ' *S*, αὖ τ' *K*, ἀντ' *U* ‖ ἐς *om. U* ‖ κλεησίππω *K litteris* κλεησ *a K¹? correctione effectis*, καλησίππω *U* ‖ 3 ἐνταυθα *U* ‖ διποδίας *KS*, ποδίας *U* ‖ 4 *titulum addidit K² in margine, om. U* ‖ 5 τοῖς *ex* τῆν *? correctum U, om. KS* ‖ συλλαβῇ *scripsi*, συλλαβὴν *KSU; an* συλλαβὴν τ. ὡ. μ. περιττεύουσαν ἔχουσιν *? conf. vers.* 9 ‖ περισσεύουσιν *KU*, περισπεύουσιν *S* ‖ 6 ἐπι ἀμβικοῦ *U* ‖ δίμετρον *KS*, τετράμετρον *U* ‖ δίμετρον] *fol.* 44ᵛ *S* ‖ κατὰ διποδίαν *KS*, κατιδίαν οἷον *U* ‖ 7 *sic K* (*verbi* πυσσάλω *litteram* υ *scripsit K² in ras., et litterae* λω *correctione effectae videntur*) *et S et Hephaestionis codices HN* (εἰμ' *H*, ὡς τ' *N*), εἰμ' ὡς ἀπὸ πυσσάλω (*ex* πυσσάλου *factum*) λυθεῖσα *U*, εἰμ' ὦ ταπυσ.σάκω λυθεῖ.σα *Hephaestionis codex optimus A* ‖ 9 γὰρ *KS*, δὲ *U* ‖ λέγει *KS*, θέλει εἰπεῖν *U* ‖ ἐστι *ex* ἔστι *? per rasuram effectum K*, ἐστὶ *U* ‖ 10 ὥσπερ *KS, om. U* ‖ τὸν *ex* τὸ *factum ? K* ‖ 11 ὑπερκατάληκτα *KS*, καταληκτὰ *U* ‖ συλλαβαῖς *ex* συλλαβων *? correctum U*, συλλαβῶν *KS* ‖ ὅταν *scripsi*, ὅτε *KSU* ‖ οἱ *SU*, οἱ ** *vel* οἱ *** *K* ‖ 12 τὸ *KS, om. U* ‖ 13 ἅδ' *KS et Hephaestionis codices K²SHN*, ἃ δὲ *U*, ἅδε *Hephaestionis codices AK¹*, ἁ δὲ *eiusdem codices CM* ‖ ἄρτεμις] *fol.* 56ᵛ *K* ‖ κόραι *U*, κόρα *ex* κόραι *? per rasuram factum K*, κόρα *S et Hephaestionis codices K* (*in quo post* κόρα *parva rasura est*) *SHN*, κόραι *ACM; conf. etiam Hephaestion pag.* 35, 22 ‖ 14 μέτρον ἀνα] *fol.* 144ᵛ *U* ‖ 14—15 ἰσοδρομοῦντος *U* ‖ 15—16 μακρὰ ἰσοδρομεῖ δύο βραχαῖς συλλαβαῖς (*om.* ἐστί) *U* ‖ 16 ὁλοκλήρω *K* ‖ 18 *titulum addidit K² in margine, om. U* ‖ ἐστι *U* ‖ τελευταῖα *U* ‖ 19 ὡς *KS*, ὥστε *U cum Hephaestione* ‖ αὐτὴν *KS*, αὐτὴν καὶ *U cum Hephaestione* ‖ βραχείαν *KS* ‖ τα *K* ‖ 20 τοῦτέστι *KU* ‖ 21 μακρὸν ἢ βραχὺ *KS*, ἐὰν μακρὸν ἢ βραχὺ τοῦτο ἀδιάφορον *U* ‖ εὐλόγως ἡ βραχεῖα ἀντὶ μακρᾶς εὑρίσκεται *KS*, ἡ βραχεῖα ἀντι μακρᾶς εὑρίσκεται εὐλόγως *U* ‖ 22 *verba* βοηθεῖται — δὲ *om. U* ‖ *ante* ἡ μακρὰ *U addit* ἄρα (*ex* ἄρα *factum*) ‖ ἀντι *U* ‖ 23 δὲ οὕτως ἐκράτησε *U*

ὥστε καλεῖσθαι τὸ εἶδος Σοφόκλειον, καὶ ἐπισυναλοιφὴν διὰ τὸ ἐπισυνάπτεσθαι τὸ σύμφωνον τῷ ἑξῆς ἰάμβῳ, ἤτοι τῷ στίχῳ. ἰστέον δ' ὅτι διὰ τὸ ἀδύνατον ὁ Εὐφορίων τὸ Ἀπολλόδωρος διέλυσε φάσκων

καί τις Ἀπολλό-
δωρος ἐφ' υἱέα Λειοφώντος.

Caput V.

Περὶ ἰαμβικοῦ.

Τὸ ἰαμβικὸν δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας [[τουτέστι πρώτην, τρίτην καὶ πέμπτην]] ἴαμβον, τρίβραχυν καὶ ἀνάπαιστον, δάκτυλον, σπονδεῖον, κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους [[τουτέστι δευτέραν, ⟨τετάρτην, ἕκτην⟩]] ἴαμβον, τρίβραχυν, ἀνάπαιστον· τοῦτον δὲ παρὰ μὲν τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς, παρὰ δὲ τοῖς ἰαμβικοῖς καὶ τραγικοῖς σπανιώτερον'. — [εἰ μὲν γὰρ βραχεῖα, ἀμφίβραχυς εὑρεθήσεται ὁ πέμπτος πούς, οἷον τὸ τετράμετρον Ἱππώνακτος]. [Ἱππώνακτος δ' ἔλεγον αὐτὸ εἶναι κατὰ τὴν εἰρημένην ἀνωτέρω χρῆσιν τῆς γραὸς καὶ σκάφης·

ἄνθρωπ', ἄπελθε, τὴν σκάφην ἀνατρέψεις]. —

Ἐντεῦθεν ἄρχεται κυρίως κανονίζειν τὰ μέτρα πάνυ σαφέστατα ἀπαγγέλλων. [[ὅτι κατὰ τὰς περιττὰς χώρας, οἱονεὶ κατὰ τὸν πρῶτον καὶ τρίτον καὶ πέμπτον πόδα, δέχεται ἕνα τῶν πέντε τούτων ποδῶν, κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους, τουτέστι κατὰ δεύτερον καὶ τέταρτον, ἕνα τῶν τριῶν· πάντως γὰρ ἡ ἀρτία ἀπὸ βραχείας θέλει ἄρχεσθαι καὶ δέχεται ἴαμβον ἢ τρίβραχυν τὸν λεγόμενον χορεῖον ἢ ἀνάπαιστον. τοῦτον δὲ τὸν ἀνάπαιστον συνεχῶς παρὰ κωμικοῖς δέχεται, σπανίως δὲ παρὰ τοῖς ἰαμβοποιοῖς καὶ τραγικοῖς.]] ἰαμβοποιοὺς δὲ καλεῖ τὸν Σιμωνίδην καὶ Ἱππώνακτα καὶ Ἀρχίλοχον. [Ἰστέον [[δὲ]] ὅτι εἰσὶ τοῦ ἰάμβου μονόμετρα, δίμετρα, ἕως [[τῶν]] ἓξ ποδῶν, κατὰ πόδα καὶ [[κατὰ]] διποδίαν· οὐ μὴν πλέον τῶν ἓξ μέτρων εὑρίσκεται. οἷον κατὰ πόδα μονόμετρον τὸ 'φεῦ φεῦ' καί τινα τοιαῦτα συνεχῶς παρὰ τραγικοῖς εὑρισκόμενα.] — εἶτα λέγει

---

1 ἐπισυνάλοιφὴν *U*, ἐπισυναλοιφή *KS* ‖ δία *U* ‖ ἐπισυνάπτεσθαι *KS*, συνάπτεσθαι *U litteris* άπτεσ *correctione effectis* ‖ 2 τω ἑξῆς *K* ‖ ἤτοι *KS*, ἢ *U* ‖ *verba* ἤτοι τῷ στίχῳ *delet Caesar* ‖ δ' *KS*, δὲ *U* ‖ διατὸ *S* ‖ ἀδυνατον *U* ‖ 3 ὁ *om. U* ‖ 3—5 *verba* διέλυσε — ἀπολλόδωρος *om. U* ‖ 4 τις *K*, τῆς *S per scripturae compendium* ‖ 5 λειφόωντος *U* ‖ 7 *titulum addidit* K^2 *in margine, item U habet in margine* ‖ 8 ἰαμβικὸν *U* ‖ τουτεστι *U* ‖ 9 ἰαμβον *U* ‖ ἀνάπαιστον δάκτυλον σπονδεῖον *KS*, σπονδεῖον δάκτυλον ἀνάπαιστον *U cum Hephaestione* ‖ 10 ἀρτίους *ex* ἀρτίας *? factum K* ‖ τοῦτ' εστι δευτέραν *U*, *qui omnia deinceps omittit usque ad* 15 ἀνατρέψεις, *addit autem in margine* ζητ(ει) ‖ 10 ἴαμβον (*sic*) *K* ‖ 11 τοῦτο *KS* ‖ 12—13 εἰ μὲν — Ἱππώνακτος, *quae verba U hic omittit, ab hoc loco aliena sunt, pertinebant ad pag.* 69, 9—10 ‖ 13 Ἱππώνακτος — 15 ἀνατρέψεις, *quae verba U hic omittit, ab hoc loco aliena sunt, pertinebant ad pag.* 69, 23 ‖ 14 κατὰ] καὶ *KS* ‖ 15 ἀνατρέπεις *KS* ‖ 16—17 ἀπαγγέλων *KS*, ἐπαγγέλλων *U* ‖ 18 τὰς] τὰς (*fol.* 145ʳ) τὰς *U* ‖ 19 τουτ' ἐστι *U* ‖ τέτραρτον *? U* ‖ 20 τον *U* ‖ 21 παρα *U* ‖ 22 παρα *U* ‖ (*sub finem*) ἰαμβοποιοὺς K^2SU, ἰαμβοποιὸς *?* K^1 ‖ καλεῖ *KS*, καλεῖται *U* ‖ 23 ἱππώνακτα καὶ ἀρχίλοχον *KS*, ἀρχίλοχον καὶ ἱππώνακτα *U* ‖ 23 Ἰστέον — 26 εὑρισκόμενα *aptius infra suum locum habeant post pag.* 67, 17 τὰ τοιαῦτα ‖ 24 (*sub finem*) κατὰ *supra lineam additum U* ‖ διποδίαν *KS*, σπονδείαν *U littera* π *correctione ? effecta et* ι *ex* ῖ *facto* ‖ 26 τραγικοῖς *KS*, τοῖς γραμματικοῖς *U*

148, 10—15 (35) ροῖ τὸ ἰαμβικὸν μέτρον, μὴ εἰρηκὼς περὶ τῆς τομῆς τοῦ ἰάμβου ἐνταῦθα. ἐν δὲ τῇ κατὰ πλάτος αὐτοῦ πραγματείᾳ καὶ τοῦτο πεποίηκε, σαφῶς δείξας καὶ συμφωνήσας πᾶσιν ὅτι δύο μόναι εἰσὶ τομαὶ τοῦ ἰάμβου, λέγω δὴ πενθημιμερὴς δύο ἥμισυ ποδῶν καὶ ἑφθημιμερὴς τριῶν ἥμισυ.

Caput VI.

[[Πρᾶξις ε′]].

Περὶ τροχαϊκοῦ.

Τὸ τροχαϊκὸν κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας δέχεται τροχαῖον, [[καὶ]] τρίβραχυν, [[καὶ]] δάκτυλον· κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους τούτους τε καὶ σπονδεῖον καὶ ἀνάπαιστον. καταληκτικὸν δὲ ὅτε ἐστί, τὸν παραλήγοντα μάλιστα μὲν τροχαῖον δέχεται, ἔστι δ' ὅτε καὶ τρίβραχυν' καὶ τὰ ἑξῆς. — εἰπὼν περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ νῦν καὶ περὶ τοῦ ἀντιπαθοῦς αὐτοῦ βούλεται τοῦ τροχαϊκοῦ διαλαβεῖν. ὅτι γὰρ ἀντιπαθεῖ αὐτῷ δῆλον, ἐπεὶ [[ἐκ τοῦ τροχαϊκοῦ αὐτοῦ μέτρου ἐὰν ἐπάρῃς τὴν πρώτην συλλαβήν, ἰαμβικὸν εὑρίσκεται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν· καὶ ἔμπαλιν]] ἐκ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου ἐὰν ἐκβάλῃς τὴν πρώτην συλλαβήν, τροχαϊκὸν εὑρίσκεται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. — Ἰστέον δ' ὅτι τινὲς τὸν τροχαῖον καλοῦσι καὶ χορεῖον, ὡς ἐν τοῖς χοροῖς εὑρισκόμενον, ὅθεν καὶ τὸ χοριαμβικὸν μέτρον, ὡς δείξομεν, λέγεται, τὸ ἐκ τροχαίου καὶ ἰάμβου συγκείμενον. — εἶτα λοιπὸν αὐτὸς σαφῶς διδάσκει πόθεν σύγκειται τὸ καλούμενον Εὐριπίδειον ἢ
156, 27 — 157, 2 (36) ληκύθιον. Ἰστέον δ' ὅτι τοὺς τραγικοὺς ληκύθους ἐκάλουν, ὅθεν καὶ Καλλίμαχος φησὶν

ἥτις τραγῳδὸς μοῦσα ληκυθίζουσα (fr. 98[c] Schneider).

ἄλλοι δὲ 'κομπολησκύθους'[[· ἢ ὅτι ὅμοιόν ἐστι τῷ 'ληκύθιον ἀπώλεσεν' (Aristoph. Ran. 1233)]]. — εἶτα λέγει πολλὰ εἴδη τοῦ τροχαϊκοῦ μέτρου, σαφῶς παρατιθέμενος καὶ τὰ παραδείγματα διὰ τῶν χρήσεων ἑκάστου. —

---

1 εἰρηκὸς *U* || 1—3 *verba* ἐνταῦθα — ἰάμβου *om. U* || 2 κατα *K* || 3—4 πενθημιμερὴς *U*, πενθημιμερὲς *KS* || 4 εὐθημιμερὴς *U*, ἑφθημιμερὲς *KS* || ἥμισυ *KS*, *om. U* || 6 πράξις *U* || 7 *addidit* K^2 *in margine* || 8 τὸ *K*, *om. S*, *habet U sed superscriptum* || 9 τὰς *ex* τοὺς ? *inter scribendum factum K* || τὲ *K supra lineam*, *om. U* || 10—11 *verba* καταληκτικὸν — ἑξῆς *om. U* || 10 δὲ *K ex corr.* || 12 ἀντὶ παθοῦς *U* || αὐτοῦ] *conf. pag.* 79, 4 *et pag.* 80, 3 || τοῦ τροχαϊκοῦ *KS*, τροχαϊκοῦ *U* || 13 αὐτῶ *KS*, αὐτὸ *U* || 15 ἐκ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου ἐὰν ἐκβάλης *KS*, ἐὰν ἐκ τοῦ ἰαμβικοῦ ἐπάρῃς *U* || 16 εὑρίσκεται *K* || εἰς συλλαβήν *KS*, συλλαβῆς *U* || δ' *KS*, δὲ *U* || τινὲς *KS*, νες *U* || 17 χορεῖον K^2, χωρεῖον ? K^1 || 18 δείξωμεν *U* || συγκείμενον] *fol.* 46[r] *S* || 19 διδάσκει πόθεν σύγκειται *scripsi*, τὸ πόθεν σύγκειται διδάσκει *KSU* || 19—20 τὸ καλούμενον εὐριπίδιον ἢ ληκύθιον *U*, ἢ ληκύθιον τὸ καλούμενον εὐριπίδιον *KS* || 20 δ' *KS*, *om. U* || λικύθους *U* || 21 φησὶ *an* φησὶν *incertum U* || 22 ἥτις *KS*, ἥτε *U* || μοῦσα λη] *fol.* 145[v] *U* || 23 κομπολησκύθους *U*, κομπηληκύθους *K* (*additio hyphen infra* μπηλ) *et S* || ὅμοιον *U* || τῷ *Studemund*, τὸ *U* || λικύθιον *U* || 24—25 παραθέμενος *U* || 25 δία *U*

Caput VII.

Περὶ δακτυλικοῦ.

Τὸ δακτυλικὸν δέχεται δακτύλους καὶ σπονδείους κατὰ πᾶσαν χώραν πλὴν τῆς τελευταίας· ἐπὶ ταύτης δὲ εἰ μὲν ἀκατάληκτον εἴη, δάκτυλον ἕξει ἢ διὰ τὴν ἀδιάφορον κρητικόν· εἰ δὲ καταληκτικόν, τὰ ἀπ' αὐτοῦ μεμειωμένα ἤτοι συλλαβῇ ἢ δύο συλλαβαῖς. καὶ τὸ μὲν καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, τὸ δὲ καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον· καὶ τὰ ἑξῆς. — διαλαβὼν περὶ τῶν δισυλλάβων μέτρων νῦν ἀκολούθως [[ὁ Ἡφαιστίων]] ἐπὶ τοὺς τρισυλλάβους μετέρχεται, πάλιν δύο μόνους ἀποτελεστικοὺς ὄντας μέτρων, λέγω δὴ [[τὸν]] δάκτυλον καὶ τὸν τούτῳ [[πάλιν]] ἀντικείμενον ἀνάπαιστον. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ προείπομεν, ὅτι εἰώθαμεν ἐν τοῖς γένεσι τοῦ στίχου λέγειν· γένους μέν ἐστι δυαδικοῦ τετρασήμου, ἐπειδὴ ὀκτὼ ὄντων τῶν τρισυλλάβων ποδῶν δύο μόνοι εἰσὶν οἱ ἀποτελεστικοὶ μέτρων. — εἶτα λέγει πάλιν σαφῶς, πόθεν σύγκειται τὸ δακτυλικὸν μέτρον, τουτέστι τὸ ἔπος. καὶ πολλάκις προέγνωμεν τοῦτο, ὅτι πάντες δυνάμει δάκτυλοι εἰσὶν οἱ πόδες τοῦ στίχου. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμφίμακρος ὁ λεγόμενος κρητικός, καὶ πάλιν ὁ παλιμβάκχειος τὴν κοινὴν ἔχουσιν ἰσοδυναμοῦσαν βραχείᾳ, ὅθεν καὶ ποδίζοντες τὸν στίχον εἰώθαμεν λέγειν [[ἐν τῷ στίχῳ μετροῦντες]]· ἀμφίμακρος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ κοινῆς, τετράχρονος, ἐν [[δὲ]] τῷ στίχῳ θεραπευόμενος δάκτυλος. καὶ τετράχρονος ἐστίν, οὐ πεντάχρονος, τῆς κοινῆς, ὡς εἴρηται, ἀντὶ βραχείας οὔσης. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ παλιμβακχείου. ἀλλὰ καὶ ὁ σπονδεῖος δυνάμει δάκτυλος ἐστί, τῆς δευτέρας μακρᾶς ἀντὶ βραχειῶν δύο παραλαμβανομένης[· ὅθεν καὶ ἐν τῷ ἀναπαιστικῷ λαμβάνεται πάλιν δυνάμει ἀνάπαιστος, τῆς πρώτης μακρᾶς ἀντὶ δύο βραχειῶν παραλαμβανομένης]. — περὶ δὲ τῆς τελευταίας συλλαβῆς αὐτοῦ σαφῶς διδάσκει, πότε ἐστὶν ἀκατάληκτον καὶ πότε καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν καὶ δισύλλαβον. — Ἰστέον δ' ὅτι παράδειγμα τοῦ ἀκαταλήκτου οὐ περιφέρει, οἱονεὶ ἔχοντος τὸν

---

2 *addidit* K^2 *in margine* || 3 χῶραν *K* || 4 τῆς *add.* K^2, *om.* K^1 || δὲ εἰ μὲν *U litteris* δὲ εἰ μ *a prima manu in rasura scriptis* || ἀκατάληκτον *U et Hephaestion*, ἀκαταλληκτος *KS* || 4—7 *verba* ἢ διὰ τὴν — εἰς δισύλλαβον *om. U* || 7 τὰ *om. U* || τῶν *om. U* || 8 ἐπι *U* || 9 ἀπὸ τελεστικοὺς *U* || 10 τούτω] *fol.* 58r *K* || διατοῦτο *KS*, διὰ τοῦτο *U* || προείπομεν *ex* προείπωμεν? *correctum U* || 11 διδδικοῦ *U*, δακτυλικοῦ *KS* || 12 ἐπεὶ δὴ *U* || τῶν *om. U* || εἰσὶν οἱ *KS*, εἰσὶ *U* || 14 τοῦτέστι *K*, τοῦτ'ἔστι *U* || προέγνωμεν τοῦτο] προέγνωμεν τοῦτο καὶ *KS*, τοῦτο προέγνωμεν *U* || 15 γὰρ καὶ *KS*, γὰρ *U* || *prius* ὁ *supra lineam scripsit* K^1 || 16 παλιμβάκχειος *ex* παλινβάκχειος *aut hoc ex illo factum K* || ἰσοδραμοῦσαν *U* || 16—17 βραχεία *ex* βραχεῖα *factum K*, βραχεῖαν *U* || 18 ἐκ μακρᾶς *KS*, εκαμρᾶς *U* || 19—20 ἐστὶν οὐ πεντάχρονος τῆς κοινῆς ὡς εἴρηται ἀντὶ βραχείας οὔσης *KS*, ἐστὶ τῆς κοινῆς εἴρηται ἀντὶ βραχείας οὔσης οὐ πεντάχρονος *U* || 21 δάκτυλός ἐστὶ *U* || 22 βραχειῶν δύο παραλαμβανομένης *KS*, δύο βραχειῶν λαμβανομένης *U* || 23 *post* ἀνάπαιστος *U tres fere litteras* (ἐιν ὑιν?) *addit, quas ut dispiceret non contigit Mauio; an* εἶναι *volebat librarius?* || ἀντι *U* || 23—24 παραλαμβανομένης] λαμβανομένης *U* || 24 περι *U* || τελευταίας *K litteris* αίας *a* K^2 *in rasura scriptis* || 25 (*initio*) πότε *S*, *item K litteris* ότε *a* K^2 *correctione effectis*, ποῖον *U* || ἐστὶν K^2?, ἐστιν? K^1 || καὶ *om. U* || πότε SK^2, ποτὲ? K^1, ποῖον *U* || 26 δ' *KS*, δὲ *U* || παράδειγμα *U* || 26 *sq. errat Choeroboscus; de acatalectis Hephaestion disputat pag.* 23, 21 *sq.* || παραφέρει *U* || οἱονεὶ *KS*, *om. U*

τελευταῖον πόδα τέλειον δάκτυλον. τοῦ δὲ καταληκτικοῦ περιφέρει καὶ εἰς δισύλλαβον καὶ πάλιν εἰς συλλαβὴν παραδείγματα. —

Περὶ αἰολικοῦ.

Τὰ δ' Αἰολικὰ καλούμενα τὸν μὲν πρῶτον ἔχει πόδα πάντως ἕνα τῶν δισυλλάβων, ἢ σπονδεῖον ἢ τροχαῖον ἢ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον· τοὺς δὲ ἐν μέσῳ πάντας δακτύλους· τὸν δὲ τελευταῖον πρὸς τὴν ἀπόθεσιν δάκτυλον μὲν ἢ κρητικὸν διὰ τὸ τοῦ τέλους ἀδιάφορον' καὶ τὰ ἑξῆς. — εἰπὼν περὶ τῶν κοινῶν δακτυλικῶν πάλιν περί τινων εἰδῶν τοῦ δακτυλικοῦ καὶ τέως τοῦ αἰολικοῦ φησὶ τινὰ εἴδη, σαφῶς ἀποδεικνὺς αὐτῶν καὶ τὸ μέτρον καὶ τὰ παραδείγματα. — εἶτα ἐν τῷ τέλει φησίν, ὅτι εἰσὶ καί τινα λογαοιδικὰ καλούμενα δακτυλικά, ὧν πάλιν φησὶ τὰ παραδείγματα καὶ τὰ μέτρα, σαφῆ ὄντα καὶ σχεδὸν ἐξηγήσεως μὴ δεόμενα. λογαοιδικὰ δ' ἐκλήθησαν, ἐπειδὴ ἔν τισιν ἴσα ἀμέτροις δοκοῦσιν ὡς ἐπὶ λόγου εἶναι ἄνευ τινὸς μέτρου, διὰ τὸ ἄρρυθμον. —

Caput VIII.

[[Πρᾶξις ς'.]]

Περὶ ἀναπαιστικοῦ.

Τὸ [[δὲ]] ἀναπαιστικὸν κατὰ πᾶσαν χώραν δέχεται ἀνάπαιστον καὶ σπονδεῖον, σπανίως δὲ καὶ τὸν προκελευσματικόν, παρὰ δὲ τοῖς δραματοποιοῖς καὶ δάκτυλον. κατὰ δὲ συζυγίαν διαιρεῖται. εἰσὶ δὲ αὐτοῦ ἀποθέσεις ἕξ'. — [προκελευσματικὸς δὲ ἐστὶν ὁ ἐκ τεσσάρων βραχειῶν]. — Εἰπὼν [[δὲ]] περὶ [[τοῦ]] δακτυλικοῦ ἀναλόγῳ τάξει κέχρηται περὶ τοῦ ἀντιπαθοῦς διαλαμβάνων, λέγω [[δὲ]] τοῦ ἀναπαιστικοῦ [[ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς λαμβανομένου]]. εἶτα λέγει σαφῶς αὐτός, πόθεν σύγκειται, ὅτι ἓξ ἔχει ἀποθέσεις ἤτοι καταλήξεις, † καὶ ἀριθμῶν ἀντιπαραφέρει καὶ τὰς χρήσεις. — εἶτα δείκνυσιν, ὅτι τὸ τετράμετρον

---

1 τέλειον *KS*, τέλειον ωσώδα (*sic, litteris* ωσώ *in rasura scriptis*) U^1 ‖ δὲ *KS*, *om. U* ‖ τοῦ δὲ] *fol.* 46ᵛ *S* ‖ καταληκτικοῦ παραφέρει *U* ‖ 2 παραδείγματα *U*, παράδειγμα *KS* ‖ 3 *addidit* K^2 *in margine, item* U^2 *in margine* ‖ 4 δ' *K*, δὲ *SU* ‖ τὸν *KS*, τὰν *U* ‖ 5 δισυλλάβων *KS*, συλλάβων *U* ‖ 5—7 *verba* ἢ σπονδεῖον — ἀδιάφορον *om. U* ‖ 6 ἀπόθεσιν *K littera* ν *a* K^2 *correctione effecta* ‖ 7 διὰ *Hephaestion*, καὶ *KS* ‖ 8 πάλιν *om. U* ‖ δακτικοῦ *U* ‖ καὶ τέως *coniecturis temptare nolui* ‖ αἰωλικοῦ *U* ‖ φησὶ K^2, φασὶ K^1 ‖ 9 τινα εἴδη σαφῶς ἀποδείγματα αὐτοῦ καὶ *U* ‖ 10 ὅτι εἰσὶ *om. U* ‖ 11 σαφῆ ὄντα καὶ σχεδὸν *KS*, τοιαῦτα ὄντα *U* ‖ 12 λογαοιδικὰ *U littera* ὰ *ex* ά *facta aut hac ex illa* ‖ ἐπεὶ δὴ *U* ‖ ἔν K^3, ἐν K^1 ‖ ἴσα K^2S, ἴσα K^1, εἰσιν *U* ‖ ἀμέτροις K^3S, μέτροις K^1U ‖ 13 δοκοῦσι ὡς ἐπιλόγων *U* ‖ *verba* ἄνευ τινὸς μέτρου *fortasse delenda sunt* ‖ διὰ *U* ‖ ἄρυθμον *KS*, εὐρήθμιον *U* ‖ 15 πραξις *U* ‖ 16 *addidit* K^2 *in margine* ‖ περι *U* ‖ 17 χῶραν *K* ‖ 18 τὸν *om. U* ‖ 18—19 *verba* παρὰ — ἕξ *om. U* ‖ 18 παρὰ *K* (*per scripturae compendium*), περὶ *S* ‖ 19 ἀποθέσεις] *fol.* 58ᵛ *K* ‖ 20 *verba* προκελ. — — βραχειῶν *delevi* ‖ προκελευσματικός ἐστιν *U* ‖ ἐστὶ *S* ‖ Εἰπὼν* *K* ‖ 21 τάξει *KS*, πράξει *U* ‖ διαλαμβάνων *U littera* μ *inter scribendum ex* β *correcta* ‖ 23 ὅτι *KS*, ὁ *U* ‖ ἀποθέσεις ἤτοι καταλήξεις *KS*, ἀπαριθμήσεις *U* ‖ 23—24 καὶ ἀριθμῶν ἀντιπαραφέρει *KS*, καὶ ἀριθμὸν ἀντιπαραφέρει *U; haec corrupta sunt* (*in K versus exit in* καταλήξεις, *vocabulum* καὶ *autem a* K^1 ? *praefixum est in margine verbo* ἀριθμῶν); *suspicari possis* καὶ ἀριθμὸν αὐτῶν περιφέρει ‖ 24 ὅτι τὸ *KS*, ὅτι *U*

τροχιαμβικῷ· ἐκ τροχαίου γὰρ καὶ ἰάμβου σύγκειται. εἴπομεν δὲ καὶ ἀνωτέρω, ὅτι λέγεται παρά τισιν ὁ τροχαῖος καὶ χορεῖος. —

δεῦτε νυν ἄβραι Χάριτες (Heph. p. 31, 5; Sapph. fr. 60 Bergk).

Ἰστέον δὲ ὅτι βραχὺ ἐστὶν ἐνταῦθα τὸ νῦν ὡς [[καὶ]] ἐν τῷ

δεῦρό νυν, [[ἢ τρίποδος περιδώμεθα ἠὲ λέβητος (Ψ 485)

καὶ πάλιν

πρῶτά νυν Ὀρφῆος μνησώμεθα (Apoll. Rhod. I 23)

καὶ ἐγκλίνεται τὸ νῦν.]] —

'Φίλικος δὲ ὁ Κερκυραῖος εἷς ὢν τῆς Πλειάδος' [[καὶ τὰ ἑξῆς]]. ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῶν χρόνων Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἑπτὰ ἄριστοι γεγόνασι τραγικοί, οὓς Πλειάδα ἐκάλεσαν διὰ τὸ λαμπροὺς εἶναι ἐν τῇ τραγικῇ ὡς τὰ ἄστρα τῆς Πλειάδος. εἰσὶ δὲ οὗτοι· Ὅμηρος, οὐχ ὁ ποιητής (περὶ τραγικῶν γὰρ ὁ λόγος), ἀλλ' ὁ Μυροῦς τῆς ποιητρίας υἱὸς τῆς Βυζαντίας, καὶ Σωσίθεος καὶ Λυκόφρων
182, 13—23 (199, g) καὶ Ἀλέξανδρος, Αἰαντιάδης, Σωσιφάνης καὶ οὗτος ὁ Φίλικος. τινὲς ἀντὶ τοῦ Αἰαντιάδου καὶ Σωσιφάνους Διονυσιάδην καὶ Εὐφρόνιον τῇ Πλειάδι συντάττουσιν. οὗτος δ' ὁ Φίλικος οὐκ ἐφεῦρε πρῶτος τὸ τοιοῦτον μέτρον, ἀλλ', ὥς φησιν ὁ μετρικός, πρῶτος ὅλα οἱονεὶ ὁλόκληρα ποιήματα ἐκ τούτου τοῦ μέτρου ἐποίησεν. αὕτη δ' ἡ χρῆσις ἣν περιφέρει αὐτοῦ οὐκ ἔστι στίχος, ἀλλὰ περίοδος· ὑπερβαίνει γὰρ τὸ δυοκαιτριακοντάσημον· ἡ δὲ Καλλιμάχου πεντάμετρος οὖσα οὐχ ὑπερβαίνει. Ἰστέον δ' ὅτι οὐδέποτε τριακονταδύο χρόνους ὑπερβαίνει [[τὸ]] μέτρον, ἐπεὶ εἰς περίοδον ἐμπίπτει. —

---

1 τροχ*ιαμβικῶ *K*, τροχαίμβικῶ *U* || γὰρ καὶ ἰάμβου σύγκειται *KS*, καὶ ἰαμβικοῦ σύγκειται γὰρ *U* || 2 παρα τισὶν *U* || χορεῖος *K*², χωρεῖος? *K*¹ || 3 νυν *K et Hephaestionis codex K*, νῦν *SU et Hephaestionis codices ACSMH* || ἄβραι *KS*, αἱ μακραὶ *U* || 4 δὲ *om. U* || βραχύ ἐστιν ἐνταῦτα *U* || νῦν *K*³, νῦν *K*¹*U* || 5 δεῦρο νῦν *U* (*conf. Iacobus La Roche 'die Homerische Textkritik im Alterthum' pag.* 318), δεῦτε νυν *K* (*cum rasura supra* ε) *et S* || ἢ ἐλέβητος *U* || 7 μνησόμεθα *U* || 8 νῦν *U* || 9 φίλικος *U cum Hephaestione* (*nisi quod* φίλυκος *eius codex C et* φίληκος *eiusdem M*), Φιλίσκος *KS* || δὲ *KS*, δ' *U* || ἑξῆς *U* || 10 ἐπι *U* || τραγιγικοὶ *U* || 11 πλειάδα *U*, πλειάδας *KS* || δια *U* || 11—12 τῆς πλειάδος *U*, τὰς πλειάδας *KS* || 12 οὐχ' *KU* || περι *U* || 13 ὁ Μυροῦς *in 'scholiis Hephaestioneis B' pag.* 17, 20 *coniecit Potter*, ὁ μυροῦς *U*, ὁμηροῦς *an* ὁ μηροῦς *incertum K*, ὁ μηροῦς *S*, ὁ μηροῦς *et* ὁμηροῦς *codices 'scholiorum B'* || ποιητρίας υἱὸς τῆς βυζαντίας *KS*, βυζαντίας υἱὸς ποιητρίας *U* || σωσίθεος *KS*, σωσί *in versus fine U* || 14—16 *pro verbis* Αἰαντιάδης — συντάττουσιν *U nihil habet nisi haec:* καὶ οὗτος ὁ φίλικος καὶ διονυσιάδης καὶ εὐφρόνιος || 14 σωσιφάνης] *fol.* 59ʳ *K* || οὗτος *K littera ultima a K*² *correctione effecta* || φιλίσκος *KS* || 16 φίλικος *U*, φιλίσκος *KS* || ἐφεῦρε *U* || τοιοῦτο *ex* τοιοῦτον *per rasuram factum K* || 17 φησι μετρικὸς *an* φησιν μετρικὸς *incertum U* || οἱονεὶ *KU*, οἱονεὶ εἰς *S*, οἱονεὶ ὡς *Caesar* || 18 δ' *KS*, δὲ *U* || χρήσις *U* || παραφέρει *U* || οὐκέστι στιχος *U* || 19 γὰρ *om. U* || δύο καὶ τριακοντάσημον *K*¹ *ante rasuram*, δυοτριακοντάσημον *K*³ (*an K*²) *et S*, δύο καὶ τριάκοντάσημον *U* || 20 οὐχ' *KU* || δ' *KS*, γὰρ *U* || τριάκονταδύο *U* || 21 ὑπερβαίνει *K*³, ὑπερβαίνοι? *K*¹ || 21 *K*² *in margine adscripsit:* λείπει περὶ χοριαμβικοῦ, *sub quibus verbis K*³ *in margine addit* καὶ ἄφες τόπον. *paulo infra in alia parte marginum eadem manus repetit verba* ἄφες τόπον

ὅτε δὲ καταληκτικὸν καὶ ταῖς ἰαμβικαῖς ἑπομένην συζυγίαις. — τρέπεται δὲ ὁ πρῶτος ποὺς ἔστιν ὅτε, ὥς φησιν, εἰς τὰ δ' σχήματα τοῦ δισυλλάβου, οἱονεὶ πυρρίχιον καὶ σπονδεῖον καὶ ἴαμβον καὶ τροχαῖον· καθόλου γὰρ ὁ πρῶτος ποὺς ἄλογός ἐστι καὶ ἄτακτος. ἔστι δ' ὅτε αὐτὸς ὁ πρῶτος ποὺς σπονδεῖος ὢν δυνάμει λύεται εἰς δάκτυλον, τῆς δευτέρας συλλαβῆς τοῦ σπονδείου διαλυομένης εἰς δύο βραχείας, ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς ἀνάπαιστον, τῆς πρώτης συλλαβῆς πάλιν διαλυομένης· ὁ δὲ τροχαῖος καὶ ὁ ἴαμβος εἰς τρίβραχυν, τῆς μακρᾶς πάλιν εἰς δύο βραχείας διαλυομένης· ὁ γὰρ πυρρίχιος ἐκ δύο βραχειῶν συγκείμενος οὐκ εἶχεν εἰς τί διαλύεσθαι. —

184, 11—20 (59) 'Ἐὰν δὲ ἀναμίσγηται ταῖς ἰαμβικαῖς τὰ ἀντισπαστικά, οὐ μόνον ἔχει τὴν πρώτην συζυγίαν τρεπομένην κατὰ τὸν πόδα τὸν πρότερον, ἀλλὰ καὶ τὴν ταῖς ἰαμβικαῖς ἑπομένην'. ὃ [[δὲ]] θέλει εἰπεῖν τοιοῦτον ἐστίν· ὅτι συμβαίνει τὰ ἀντισπαστικὰ οὐ μόνον τὴν πρώτην συζυγίαν παρανομεῖν, ἀλλ' ἐὰν ἐπιμίσγηται αὐτοῖς βάσις ἰαμβική, ἡ ἑπομένη τῇ ἰαμβικῇ παρανομηθήσεται παρὰ τὴν ἄρχουσαν· ὅτε δ' οὐκ ἀναμίσγονται αὐτῷ τὰ ἰαμβικά, καθαρεύει περὶ τὰς ἑξῆς ὁ ἀντίσπαστος. —

'Πενθημιμερές, τὸ καλούμενον δοχμιακόν, οἷον
κλύειν μαίεται
τὸν ἐγχώριον (Heph. p. 33, 3 sq.)'

καὶ τὰ ἑξῆς. τοῦτο κατὰ πόδα μετρεῖται. δύο γάρ εἰσι κῶλα, ἵνα σύγκειται ἀπὸ [[τοῦ]] ἀντισπάστου καὶ πυρριχίου, ἤγουν συλλαβῆς μακρᾶς διαλυθείσης
185, 3—26 (60) εἰς δύο βραχείας. — ἰστέον γάρ, ὅτι τὸ δοχμιακὸν σύγκειται ἐξ ἀντισπάστου καὶ συλλαβῆς, ὡς πρὸς τὸν μετρικὸν χαρακτῆρα. οἱ μέντοι ῥυθμικοὶ τὸ πᾶν μέτρον ὡς μίαν συζυγίαν λαμβάνοντες δοχμιακὸν ὀνομάζουσι διὰ τὴν τοιαύτην

1 ἑπομένην *scripsi*, ἑπόμενον K^1, ἑπόμενον K^3SU; *etiam haec in 'scholiis Hephaestioneis A' pag.* 183, 7 *sq. perversa leguntur sic:* ὅτε δὲ καταληκτικὸν τὴν ταῖς ἰαμβικαῖς ἑπομένην συζυγίαν (*AKSCM*); *in scholiorum archetypo ante* τὴν *lacunam fuisse* (*conf. Rhein. Mus.* XXXVI, 295), *hunc autem scriptorem mendosa ipsum et legisse et scripsisse constat; itaque Westphal quae protulit, ea ipsius, non scriptoris verba sunt* ‖ 2 τὰ *KS, om. U* ‖ 3 ἴαμβον *U* ‖ καθ' ὅλου *U* ‖ 3—4 ὁ πρῶτος ποὺς ἄλλό ἐστι *KS*, ἄλογός ἐστιν ὁ πρῶτος ποὺς *U* ‖ 4 ὢν *KS*, ὤν *U* ‖ 5 λύεται] *fol.* 59ᵛ *K* ‖ διάλυομένης *U* ‖ 6 δύο *U*, β' *KS* ‖ ἢ *U* ‖ 7 διαλυομένης *U litteris* δια *supra lineam scriptis* ‖ ὁ ἴαμβος *KS*, ἴαμβος *U* ‖ 8 διάλυομένης *U* ‖ ἐκ δύο *U*, ἐκ β' *KS* ‖ 9 εἶχεν *KS*, εἶπεν *U* ‖ διάλύεσθαι *U* ‖ 10 ἀντὶ σπαστικά *U* ‖ 11 πόδα τὸν δεύτερον *KS*, πρότερον πόδα *U cum Hephaestione* ‖ τὴν *U, om. KS* ‖ 12 εἰπεῖν *KU*, πεῖν *S* ‖ τοιοῦτον ἐστὶν ? K^1, τοιοῦτόν ἐστιν K^3S, τοιοῦτόν ἐστὶν *U* ‖ ἐστιν] *fol.* 48ʳ *S* ‖ 13 μόνην *U* ‖ ἐπισμίγηται *U* ‖ 14 βάσις ἰαμβικὴ *KS*, ἰαμβικὴ βάσις (*ex* βάσεις *factum*) *U* ‖ ἡ *Westphal*, καὶ *U, om. KS* ‖ ἰαμβικῇ *ex* ἰαμβικὴ *factum U* ‖ παρανομηθήσεται *KSU*, παρανομοθήσεται *Gaisford* ‖ παρὰ *KS*, περὶ *U* ‖ 15 οὐκ ἀναμίσγονται K^3SU, οὐκαναμίσγονται ? K^1 ‖ καθαρεύει *K litteris* εύε *a* K^2 *correctione effectis* ‖ τὰς *KS*, τὰ *U* ‖ 17 τὸ *KS*, δὲ τὸ *U* ‖ δοχμιακὸν *K litteris* ακὸν *a* K^2 *correctione effectis* ‖ 18 μαίεται *KSU*, μαίετε *Hephaestionis codices AKSCMHN* ‖ 19 τὸν *KS et Hephaestionis codices plerique*, τὸ *Hephaestionis codex M*, τὸ *ex* τῷ ? *rasura factum U* ‖ 20 καὶ τὰ ἑξῆς *KS, om. U* ‖ τοῦτο *ex* τοῦτον ? *factum U* ‖ πόδας *U* ‖ γὰρ *ex* γάρ *factum U* ‖ εἰσὶ *U* ‖ 21 συλλαβῆς μακρᾶς *K litteris* ῆς μ *a* K^2 ? *correctione effectis* ‖ διαλυθήσης *U* ‖ 23 ῥυθμικοὶ *U*, μετρικοὶ *KS* ‖ 23—24 πᾶν μέτρον *KS*, πεντάμετρον *U* ‖ 24 δοχμικὸν *U* ‖ δια *U*

187, 16—18 (62) [‘Φαλαίκειον καλεῖται’.] Φαλαίκειον φησὶ μέτρον, οἱονεὶ Φιλίκειον ἀπὸ Φιλίκου τοῦ προειρημένου. τὸ δὲ

χαῖρ’ ὦ χρυσόκερως βαβάκτα κήλων (Heph. p. 33, 20; fr. 321 Kock)

Κρατίνου ἐστί. —

188, 18—25 (64) ‘Τὸ δὲ δευτέραν ἰαμβικὴν ἔχον καλεῖται Πριάπειον’. Πριάπειον δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ Εὐφρόνιος ὁ γραμματικὸς ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἔγραψεν εἰς Πρίαπον τούτῳ τῷ μέτρῳ· καὶ ὥσπερ τὸ ἰθυφαλλικὸν ἐκλήθη ἐπιτήδειον ὂν εἰς τὸν Διόνυσον, οὕτω καὶ τὸ Πριάπειον. ἰστέον δέ, ὅτι τούτου τοῦ Εὐφρονίου γέγονεν ἀκροατὴς Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικός, οὐ μόνον Ἀριστοφάνους τοῦ Βυζαντίου. —

‘Κρονίδα βασιλῆος γένος Αἴαν τὸν ἄριστον παῖδα Ἀχιλλέως’ (Heph. p. 35, 13; Alcaeus fr. 48 A Bergk).

οἱονεὶ τοῦ Κρονίδου βασιλέως γένος, τὸν Αἴαν (ἀντὶ τοῦ τὸν Αἴαντα), ἄριστον ὄντα μετὰ τὸν Ἀχιλλέα. πέδα[, ἀντὶ τοῦ μετά, ὡς τὸ (τοῦ ποιητοῦ δ’ ἔστι τοῦτο)

μετ’ ἀμύμονα Πηλείωνα (λ 470 = ω 18 = B 674 = P 280 = λ 551)].—

Caput XI.

[Πρᾶξις η΄.]

Περὶ ἰωνικοῦ τοῦ ἀπὸ μείζονος.

‘Τὸ ἀπὸ μείζονος Ἰωνικὸν συντίθεται μὲν [καὶ καθαρόν, συντίθεται ⟨δὲ⟩ καὶ πρὸς τὰς τροχαϊκὰς ἐπίμικτον]’ καὶ τὰ ἑξῆς. —

189, 17 — 191, 3 (66 sq.) Ζητεῖται διὰ τί μὴ μετὰ τὸ ἀντισπαστικὸν εὐθὺς τοῦ ἀπ’ ἐλάσσονος

1 φαλαικειον καλεῖται *U, om. KS* ‖ (*altero loco*) Φαλαίκειον *U cum Hephaestione*, Φαλλαίκειον *KS* ‖ (*sub finem*) φιλικειον *U*, φιλήκειον *KS* ‖ ἀπο *K* ‖ 2 φιλίκου *U*, φιλήκου *KS* ‖ 3 χαῖρὼ *U* ‖ χρυσόκερως *ex* χρυσωκέρως *? correctum K* ‖ 5 δευτέραν ἰαμβικὴν *U*, τὴν δευτέραν ἰαμβικὴν *Hephaestion*, δεύτερον ἰαμβικὸν *KS* ‖ (*sub finem*) δὲ *KS, om. U* ‖ 6 εὐφρόνιος *U*; εὐφορίων *S, item K litteris* ορίων *a K² in rasura scriptis, ab* εὐφρ *incepisse videtur K¹; atque* (6 *sqq.*) *non Euphorionem, sed Euphronium hunc esse suspicatus est iam Bergk* ‖ ἐπι τὸν πτολεμαῖον *U* ‖ ἀλέξανδρεία *U*, ἀλεξάνδρα *KS* ‖ 7 πρίαπον *K littera prima correctione effecta*, πρίαμον *U* ‖ τούτῳ τῷ μέτρῳ *scripsi*, τοῦτο τὸ μέτρον *KS*, τοῦτο γὰρ τὸ μέτρον *U* ‖ τὸ *om. U* ‖ 8 ὂν *KS*, ὂν *U* ‖ 9 εὐφρονίου *U*; εὐφορίωνος *S, item K litteris* ορίωνος *a K²? correctione effectis* ‖ ἀκροάτης *U* ‖ 9 *sq.* ἀριστοφάνους τοῦ βιζαντίου *U*, ἀριστοφάνης τοῦ (*litteris* οῦ *a K² correctione? effectis*) τοῦ βυζαντίου *KS*, Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος *Bergk* ‖ 11 βασιλῆ.ος *U littera* ι *ex* η *facta* ‖ 11—13 *verba* αἴαν — γένος *om. U* ‖ 11 αἴαν τὸν ἄριστον παῖδα ἀχιλλέως *KS*, αἴαν τὸν ἄριστον παῖδ’ ἀχιλλέα *Hephaestionis codices AKSCM*, αἴαν τὸν ἀριστόπαιδ’ ἀχιλέα *eiusdem codices HN* (πέδ’ Ἀχιλλέα *Hephaestion ex coniectura Casauboni*) ‖ 13 *alterum* τοῦ *supra lineam K, om. U* ‖ 14 μετὰ *KS*, ἀντι *U* ‖ Ἀχιλλέα. πέδα *Studemund*, ἀχιλλέα παῖδα *U*, ἀχιλλέως παῖδα *KS* ‖ ἀντι *U* ‖ ποιητοῦ *U* ‖ 16 μεταμύμονα *U* ‖ 18 πάξις η *U* ‖ 19 *addidit K² in margine, item S* ‖ 20 – ⏑⏑ *supra* ἰωνικὸν *add. K³S* ‖ 21 καὶ τὰ ἑξῆς *om. U* ‖ 22 ἐζήτεῖται *U* ‖ διατί *KS*, διάτι *U* ‖ μὴ *KU, om. S* ‖ εὐθὺς τοῦ ἀπ’ *S; item K, sed* εὐθὺς τοῦ *K² in rasura;* μὴ ἀπὸ τοῦ *U*

ἤρξατο, ἀλλὰ τοῦ ἀπὸ μείζονος. καὶ φαμέν, ὅτι πρῶτον τῆς τετραδικῆς συγγενείας παρέλαβε τὸ χοριαμβικόν, οὗ συλλαβῆς ἀφαιρουμένης ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος γίνεται, ἐξ οὗ ὁ ἀντίσπαστος, ἐξ οὗ ὁ ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος· ἅπαξ δὲ μετὰ τὸ χοριαμβικὸν τὸ ἀντιπαθὲς αὐτοῦ ἀντισπαστικὸν παραλαβών, πιθανῶς τοῦ ⟨ἐκ τοῦ⟩ ἀντισπαστικοῦ γενομένου κατὰ ἀφαίρεσιν ἤρξατο. — Ἰστέον δ' ὅτι τὰ ἰωνικὰ εἴωθε δέχεσθαι καὶ τροχαϊκάς, ὅτε ἐστὶ κατὰ συμπάθειαν, ὡς τὰ χοριαμβικὰ καὶ ἀντισπαστικὰ τὰς ἰαμβικάς. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐξ ὅλων τροχαϊκῶν σύγκειται, ὡς ἐπὶ τοῦδε

σαρκικὸν γὰρ εἶχε χρῶτα καὶ τὸ δέρμ' ὅμοιον.

διαιρεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ τροχαϊκοῦ τῷ τε ῥυθμῷ καὶ τῇ τομῇ· τὸ γὰρ τροχαϊκὸν εἰς πενθημιμερῆ καὶ ἑφθημιμερῆ τέμνεται, τὸ δὲ ἰωνικὸν κατὰ ἁπλῶν ποδῶν. ὅταν δὲ τὸ χοριαμβικὸν λάβῃ τὰς τροχαϊκὰς ἢ τὸ ἰωνικὸν τὰς ἰαμβικάς, καλοῦνται κατὰ ἀντιπάθειαν· καὶ ὅταν μὲν τὸ χοριαμβικὸν κατ' ἀρχὴν λάβῃ τὸ τροχαϊκόν, ἐπιχοριαμβικὸν καλεῖται, ὅταν δὲ τὸ ἰωνικὸν κατ' ἀρχὴν δέξηται τὸν διίαμβον, ἐπιωνικόν ἐστιν· ἐπιαντισπαστικὸν δ' οὐκ ἔστιν, ἐπεὶ τὸ ἀντισπαστικὸν φύσιν εἶχεν ἐνίοτε καὶ ἀπὸ διτροχαίου ἄρχεσθαι, διὰ τὸ τρέπεσθαι τὴν ἀρχὴν εἰς τὰ τέσσαρα σχήματα τῶν δισυλλάβων. — [διὰ τί τὰ ἰωνικὰ δέχονται τοὺς διτροχαίους;] ἐζητεῖτο δὲ διὰ τί τὰ ἰωνικὰ ἐδέξαντο τοὺς διτροχαίους. ἐπιλυόμεθα δ' οὕτως· τοῖς ἰωνικοῖς ἐνδέουσι μετρικοὶ πόδες, εἰσὶ γὰρ ἐκ σπονδείου καὶ πυρριχίου τὰ ἰωνικά· μετρικοὶ δὲ πόδες εἰσὶ τροχαῖος ἴαμβος δάκτυλος ἀνάπαιστος, οἵτινες τῇ ποικιλίᾳ τῶν χρόνων κοσμούμενοι μέτρα ἴδια ποιοῦσιν· οὗτοι δὲ καλοῦνται μετρικοὶ καὶ ῥυθμικοὶ πόδες· τὰ δ' ἰωνικὰ μέτρα, μὴ ἔχοντα τὴν [σύνθεσιν ἐκ μετρικῶν ποδῶν, ὡς προείπομεν, ἐδεήθησαν τῶν διτροχαίων πρὸς] σύστασιν· τούτων [δ'] ἐδεήθησαν, ἐπεὶ χαῦνα εἰσὶ τὰ

---

1 ἀλλὰ *ex* ἀλλ' *correctum K*, ἀλλ' *U* ‖ τοῦ ἀπὸ *Westphal*, ἀπὸ τοῦ *KSU* ‖ 2 παρέλαβε *U*, παρέλαβες *KS* ‖ οὗ *U* ‖ συλλαβῆς *K accentu circumflexo et littera* ς *a* K^2 *correctione effectis* ‖ ἀφερουμένης *U* ‖ 2—3 ἰωνικὸν ἀπελάσσονος γίνεται *K litteris* νος γίνεται *correctione effectis*, γίνεται ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος *U litteris* ἀπ' ἐλά *in rasura ab* U^1 *scriptis* ‖ 3 ἀπομείζονος *KU* ‖ 4 χωριαμβικὸν ἀντιπαθὲς αὐτῶ ἀνασπαστικὸν παραλαβῶν *U* ‖ 5 ⟨ἐκ τοῦ⟩ *addidit Westphal* ‖ γενομένου *K littera quarta a* K^2 *correctione effecta* ‖ δ' *KS*, οὖν *U* ‖ 6 (*initio*) τὰ *KU*, *om. S* ‖ εἴωθεν *U* ‖ ὅτ' ἐστι κατα *U* ‖ συμπάθειαν (ἐπίμικτα) *Westphal; sed conf. v.* 12—13 ‖ τα *U* ‖ 7 τὰς ἰαμβικάς *scripsi*, τὰ ἰαμβικά *KS*, καὶ τὰ ἰαμβικὰ *U* ‖ *alterum* καὶ *om. U* ‖ 9 τὰ δέρμα *U* ‖ 10 διαίρεῖται *U* ‖ τε ῥυθμῶ *KS*, ἐρυθμῶ *U* ‖ τῇ *om.* K^1, *add.* K^2 ‖ τομῇ *U*, φωνῇ *KS* ‖ 10—12 τὸ γὰρ — ποδῶν *delet Westphal* ‖ 11 πενμιμερῆ *U* ‖ ἑφθημιμερῆ *K*, εὐφημιμερῆ *U* ‖ 12 δὲ *scripsi*, δὴ *KSU* ‖ 12—13 χοριάμβικὸν λάβοι τὰς τροχικὰς ἢ τὸν ἰωνικὸν τὰς ἀμβικὰς *U* ‖ 13 (*priore loco*) κατὰ K^3, κατα K^1 ‖ 13—14 *verba* κατ' — ἰωνικὸν *om. U* ‖ 15 *τὸν *U* ‖ διΐαμβον *K*, ἴαμβον *S*, ἴαμβον *U* ‖ διΐαμβον] *fol.* 60ᵛ *K* ‖ ἐπειωνικόν *K*, ἐπὶ ἰωνικὸν *U* ‖ ἐπιω] *fol.* 49ʳ *S* ‖ (*priore loco*) ἐστιν *ex* ἐστι *correctum? K*, ἐστὶν *U* ‖ ἐπιαντισπαστικὸν *KU*, ἐπεὶ ἀντισπαστικὸν *S* ‖ 16 φύσις *U* ‖ εἶχεν *U litteris* ει *in rasura ab* U^1 *scriptis* ‖ ἀπο *U* ‖ διὰ *U* ‖ 16—17 τρέπεσθαι *U litteris* ἐπ *correctione inter scribendum effectis* ‖ 17 τὰ δ' *KS*, τέσσαρα *U* ‖ διατὶ *U* ‖ 18 δὲ *om. U* ‖ διατί *KS* ‖ ἰωνικα *U* ‖ 19 ἐπιλυόμενος *U* ‖ 19—20 εἰσὶ γὰρ *KS*, εἰσὶν οὐκ *U* ‖ 20 δὲ *om. U* ‖ 22 ἴδια *U* ‖ δὲ *om. U* ‖ ῥυθμικοὶ *U*, ἀριθμικοὶ *KS* ‖ δ' *KS*, οὖν *U* ‖ 23 μετριῶν *U* ‖ 24 σύστασιν] *fol.* 147ᵛ *U* ‖ ἐδεήθησαν *K litteris* ἐδ-α K^2 *correctione? effectis*

ἰωνικά, τὰ δὲ τροχαϊκὰ σύντονα· ὅπως οὖν κρᾶσίς τις γένηται, συνῆλθον τοῖς ἰωνικοῖς τὰ τροχαϊκά. ἅπαξ δὲ τῶν διτροχαίων ἐμπεσόντων εἰς τὰ ἰωνικά, τοῖς ἀντιπαθέσι τῶν ἰωνικῶν συνῆλθον αἱ ἰαμβικαὶ διποδίαι, φημὶ δὴ τῷ ἀντισπαστικῷ καὶ χοριαμβικῷ. —

191, 7—8 (67) 'Τὸ καλούμενον Κλεομάχειον'. ὁ Κλεόμαχος δ' οὗτος πύκτης ἦν, ἐρασθεὶς δέ ποτε νέου μετῆλθεν εἰς ποιητικήν. —

Εἶτα ἐπιφέρει ἄλλων τινῶν παραδείγματα λέγων καὶ [τὸ] πόθεν σύγκειται, ἐν οἷς περιφέρει τοῦτο τὸ Σαπφοῦς (fr. 77 Bergk)

ἀσαροτέρας οὐδαμά πὔρανα σέθεν τυχοῖσαν (Heph. p. 37, 7)

192, 19—25 (69 sq.) [καὶ τὰ ἑξῆς]. ὃ δὲ θέλει εἰπεῖν, τοιοῦτον ἐστί· βλαβερωτέρας [ἀντὶ τοῦ αὐτὴ] οὐδαμῶς πού ποτε, Εἰρήνη, σοῦ ἐπιτυχοῦσαν. ὁ πρῶτος πούς ἐστι παίων δεύτερος 'ασαροτέ'· συστέλλουσι γὰρ οἱ Αἰολεῖς τὸ ᾱ τοῦ ἄσαισιν ὡς ἐν τῷ

μή μ' ἄσαισι μήδ' ὀνίαισιν (Sapph. fr. 1, 3 Bergk).

ὥσπερ δὲ [τὸ] Ἀφροδίτη Ἀφρόδιτα φασὶ συστέλλοντες τὸ ᾱ, οὕτω καὶ τὸ εἰρήνη εἴρηνα.

Caput XII.

Περὶ ἰωνικοῦ τοῦ ἀπ' ἐλάσσονος.

'Τὸ [δὲ] ἀπ' ἐλάσσονος ἰωνικὸν συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν, συντίθεται δὲ καὶ ἐπίμικτον πρὸς τὰς τροχαϊκὰς διποδίας' καὶ τὰ ἑξῆς. — τοῦτο δεδήλωται ἀντιπαθὲς ὂν τῷ ἀπὸ μείζονος ἰωνικῷ. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀπὸ [τοῦ] σπονδείου ἤρχετο,

---

1 κρᾶσις τίς *K*, κρᾶσις τὶς *S*, κράσις τὶς *U* ‖ γίνεται συνῆλθον *U* ‖ 3 συνῆλθον *U* | διποδίαι *KS*, καὶ ποδιαὶ *U* ‖ δὴ *KS*, δὲ *U* ‖ 4 χοριάμβικῶ *U* ‖ 5 κλεομάχος *U* | δ' *om. U* ‖ πύκτης *ex* πύκτην *correctum K* ‖ 6 δέ ποτε *KS*, δὲ δέποτε *U* ‖ μετῆλθεν *U* ‖ 8 οἷς παραφέρει τούτω *U* ‖ σαπφοῦς *ex* σαπφούς *vel* σαπφοὺς *factum U* | 9 *sic scripsi dubitanter;* ἀσαροτέρα σ' (*sic K*², ἀ*σαροτέρα σ' *K*¹, ἀσαροτέρά σ' *S*) οὐδάμ (*sic S et K*²?, οὐδαμ'? *K*¹) ἀπώρανα σέθεν τυχοῖσα (*sic K*²*S*, τυχο*σα *K*¹), ἀσαροτέρας οὐδάμάπα εἰρήνα σέθεν τυχοῦσαν *U;* ἀσαροτέρασ' οὐδάμ' ἀπ'ώρανα σέθεν τυχοῖσα (*ex* τυχοῖσα *a K*² *correctum*) *Hephaestionis codex K,* ἀσαροτέρασουδαμὰ.πὠρανα σέ.θεν τυχοῖσαν *Hephaestionis codex A;* ἀσαροτέρας οὔδαμ' ἐπ', ὦ 'ρανα, σέθεν τύχοισα *Bergk ex G. Hermanni coniectura* ‖ 10 καὶ τὰ ἑξῆς *KS, om. U* ‖ τοιοῦτον *U* ‖ ἀντὶ τοῦ αὐτὴ *KS, om. U; Bergk in margine adscriptum fuisse opinatur* ἄσα ἀντὶ τοῦ ἄτη ‖ 11 πού ποτε *U*, μου ποτὲ *KS* ‖ Εἰρήνη *Bergk*, εἰρήνης *KSU* ‖ σου *U*, σέθεν *KS* ‖ ἐπιτυχοῦσα *KS* ‖ πούς ἐστι *U* ‖ 12 ασαροτέ *K*², α*σαροτέ *K*¹, ἀσαρότερα *U littera prima inter scribendum ex* σ *facta* ‖ συστέλλουσι *U litteris* υστ *ex* υν *inter scribendum factis* ‖ οἱ αἰολεῖς *S*, °ἰαιολεῖς *U*, οἰαιλεῖς *K* ‖ ἄ*σαισιν *K*, ἄ σαί σι *U* ‖ ὡς *K*² *ex corr.* ‖ εν *U* ‖ 13 μὴ *KS* ‖ μ'] με *KSU* ‖ ἄσσαισι *K*¹, ἄσαισι *K*²*S*, ἀσαίσι *U* ‖ μὴ δ' ἠνίασιν *S et K* (*in* ἠνίασιν *spiritus lenis et litterae* νία *a K*² *correctione effecta sunt*), μὴ δονίασιν *U; eadem corruptissima in scholio Hephaestioneo codicis M* (μή με ἄσαις ἀμηδοκίαισιν), μή μ' ἄσαισι μήτ' ὀνίαισι δάμνα *Sappho, conf. infra pag.* 86, 1 ‖ 14 ἀφροδίτη *KS*, ἄ|φροδίτι *U in duarum linearum confinio* ‖ ἀφρόδιτα *K*²*S*, ἀφροδίτα *K*¹*U* ‖ φασὶ* (*fuit* φασὶν) *K* ‖ συστέλοντες *K* ‖ οὕτω *K correcta* ω *littera a K*² *ex* ος?, οὕτως *U* ‖ εἰρήνη *om. U* ‖ 15 εἴρηνα *K*²*S*, εἰρήνα *K*¹*U* ‖ 17 *addidit K*² *in margine* ‖ περι *U* ‖ 18 Τὸ*K ‖ *supra* ἰωνικὸν *K*³ *addidit:* ⏑ ⏑ – – ‖ μὲν καὶ *KS*, μὲν *U* ‖ 19 *verba* διποδίας καὶ τὰ ἑξῆς *om. U* ‖ 19—20 ἀντὶ παθὲς *U* ‖ 20 ἀπομείζονος *K*

Caput XIII.

[[Πρᾶξις θ'.]]

Περὶ παιωνικοῦ.

'Τὸ [[δὲ]] παιωνικὸν εἴδη μὲν ἔχει τρία, τό τε κρητικὸν καὶ τὸ βακχειακὸν καὶ τὸ παλιμβακχειακόν' καὶ τὰ ἑξῆς. —

196, 12 — 197, 14 (77) Οὔκουν ἀπεδοκίμασαν οἱ μετρικοὶ τὸ παιωνικὸν μέτρον, ἐπεὶ οὐδὲ οἱ ῥυθμικοί. παιωνικὰ γάρ φασιν τὰ ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ. ἡμιόλιον δέ ἐστιν, ὡς ἐν τοῖς κατὰ πλάτος εἰρημένοις αὐτοῦ ἕνδεκα βιβλίοις φησί, τὸ ἐξ ἑνὸς ἡμίσεως ποδὸς συγκείμενον· ὡς οἱ τρισύλλαβοι πόδες ἐκ τῶν δισυλλάβων. — αὐτοὶ δὲ οἱ μετρικοὶ τοῦ παιωνικοῦ τρία εἴδη φασί· τὸ ἐν κρητικῷ, τὸ ἐν βακχείῳ, τὸ ἐν παλιμβακχείῳ· πάντα δέ ἐστι πεντάσημα. — εἰ δέ τις ἔροιτο πῶς τὸ μέτρον τὸ παιωνικὸν μόνον παιῶνα πρῶτον δέχεται καὶ τέταρτον, οὐδὲ δεύτερον καὶ τρίτον, ἴστω, ὡς οὐκ ἀπὸ τῶν παιώνων ποδῶν ὠνόμασται τὸ μέτρον, ἀλλ' ὅτι ἐν ἡμιολίῳ ἐστί. κύριος δὲ ἐν αὐτῷ ποὺς ὁ κρητικός, ὃς λύων μὲν τὴν πρώτην ποιεῖ παιῶνα τέταρτον· [ὁ γὰρ ἀμφίμακρος λύει τὴν πρώτην συλλαβὴν καὶ ποιεῖ τὸν ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μιᾶς μακρᾶς παιῶνα τέταρτον·] λύων δὲ τὴν ἐσχάτην [συλλαβὴν] [αὐτὸς] ὁ ἀμφίμακρος ποιεῖ παιῶνα πρῶτον, λύων δὲ ἄμφω ποιεῖ τὸν πεντάβραχυν. — Ἡλιόδωρος δέ φησι κοσμίαν εἶναι τῶν παιωνικῶν τὴν κατὰ πόδα τομήν, ὅπως ἡ ἀνάπαυσις διδοῦσα χρόνον ἐξασήμους τὰς βάσεις ποιῇ καὶ ἰσομερεῖς ὡς τὰς ἄλλας, οἷον

οὐδὲ τῶ Κνακάλω οὐδὲ τῶ Νυρσύλα (Alcman fr. 19 Bergk)·

τούτου δὲ πάλιν ὑφαιρουμένη μὲν ἡ πρώτη ἐᾷ τὸ ἐκ βακχείου, ἡ δὲ δευτέρα τὸ ἐκ παλιμβακχείου. —

---

2 πράξις θ̄ *U* ‖ 3 *addidit* K^2 *in margine* ‖ 4—5 *supra metrorum nomina* K^3 *addit schemata pedum* ‖ 4 εἴδη μὲν ἔχει *KS*, μὲν ἔχει εἴδη *U* ‖ βακχειακὸν *K litteris* ει *a* K^2 *correctione? effectis*, βραχειακὸν *U* ‖ 5 *verba* καὶ τὸ παλιμβακχειακὸν *om. U* ‖ 5 τὰ *om. U* ‖ 6 οὐκ οὖν *U* ‖ οὐδὲ *Gaisford*, οὔτε *KS*, μηδ' *U* ‖ 6—7 οἱ ῥυθμοὶ παιωνικὸν γάρ φησι τὸν ἐν ἡμιω λόγον. ἡμιολιον *U* ‖ 7 φασὶν K^2S, φησιν K^1 ‖ 8 κατὰ K^2 *an* K^3, κατα K^1 ‖ φασὶ *U* ‖ ἡμίσεως *KS*, ἡμισυ *U* ‖ 9 ποδὸς *secluserim; sed ne ea quidem quae secuntur carere videntur corruptela* ‖ δι- συλλάβων *KS*, δύο συλλαβῶν *U* ‖ δὲ *Westphal*, τὲ *KS*, τε *U* ‖ 10 τὸ ἐν βακχεί- τὸ ἐν *S*, *item K priore littera* ὁ *a* K^2 *in rasura scripta et posteriore littera* ὁ *correctione effecta*, τῶ ἐν βακχειῶ τὸ ἐν *U* ‖ 11 δὲ ἐστι *U* ‖ πῶς *KS*, ποῖον *U* ‖ 12 παιῶ- K^2S, παίωνα? K^1, παίωνα παίωνα *U* ‖ οὐδὲ *KS*, οὐκέτι δὲ *U* ‖ δεύτερον] *fol.* 50r *S* 13 παιώνων *KSU*, παιωνικῶν *Westphal* ‖ ὀνόμασται *KS* ‖ 14 ἡμιλίω *U* ‖ κύρι- *Westphal*, κυρίως *KSU* ‖ αὐτῶ *K spiritu a* K^3 *in rasura scripto* ‖ τὴν πρώτ- *Westphal*, τὸν πρῶτον *KU*, τὸ πρῶτον *S* ‖ 15 παιῶνα K^2, παίωνα K^1?*SU*, ⟨τὸν⟩ παίω- *Westphal* ‖ 15—16 ὁ γὰρ — τέταρτον *delerit Westphal* ‖ 15 λύει *KS*, ποιεῖ *U* 16 τὸν *Westphal*, τῶν *KS*, τὴν *U* ‖ μιᾶς *U* ‖ παιῶνα K^2S, παίωνα K^1U ‖ 17 αὐτ- *KS*, *om. U recte* ‖ ὁ K^2 *ex corr.* ‖ παιῶνα K^2?, παίωνα? K^1, παίωνα *U* ‖ *KS*, δ' *U* ‖ 19 ὅπως ἡ *KS*, ὅπερ ἡ *U* ‖ ἐξασήμους K^2S, ἐξασήμους K^1U ‖ 19—20 βάσεις ποιῇ *S et* K^2 *an* K^3, τὰς βάσεις ποιεῖ K^1, ποιεῖ τὰς βάσεις *U* ‖ 21 οὐδὲ τῶ κνήλω οὐδὲ τῶ μυρσίλα *U*, οὐδὲ τῶν κνωδάλων οὐδὲ τῶν Νυρσύλων *Westphal* ‖ 22 τοῦ- δὲ *fol.* 61r *K* ‖ ὑφαιρουμένη *K litteris* υ *et* αι *a* K^2 *correctione effectis et diphthon-* ου *a* K^2 *ex* ο *sic* K^1 *effecta*. ὑφαιρουμένου *U* ‖ βακχείου *K*, βραχείου *SU* ‖ 23 παλιμβακχείου *KS*, ἐμπαλιν βραχειου *U*

199, 3—5 (81) καὶ τὰ ἑξῆς (Heph. p. 42, 18; fr. adesp. 107 Bergk). ἐκ τῶν καλουμένων Δελφικῶν ἔστιν ἡ προκειμένη χρῆσις, μὴ ἐχόντων τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ. —
(82, f) 'Ὁ ταῦρος δ' ἔοικε κερίζειν' (Heph. p. 43, 11).
Βασσαρῶν Αἰσχύλου (fr. 22[b] Dindorf) ἡ χρῆσις. —

Caput XIV.

[[Πρᾶξις ι'.]]

Περὶ τῆς κατὰ ἀντιπάθειαν μίξεως.

'Τῆς δὲ κατὰ ἀντιπάθειαν μίξεως νῦν τὰ πυκνότατα παραθησόμεθα. ἐπιχοριαμβικὸν μὲν οὖν τὸ Σαπφικὸν καλούμενον ἑνδεκασύλλαβον, οἷον

ποικιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφρόδιτα (Heph. p. 43, 21; Sappho fr. 1, 1 Bergk).

τοῦτο δὲ τὴν μὲν πρώτην συζυγίαν ἔχει τροχαϊκὴν ἑξάσημον ἢ ἑπτάσημον, τὴν δὲ δευτέραν χοριαμβικήν, τὴν δὲ κατακλεῖδα ἐξ ἰάμβου καὶ τῆς ἀδιαφόρου συλλα-
200, 11—15 (82 sq.) βῆς' καὶ τὰ ἑξῆς. — ἐνταῦθα περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εὑρημένων μεμιγμένων τινῶν, κατὰ ἀντιπάθειαν ἀλλήλων ὄντων, μέτρων βούλεται διαλαβεῖν ὁ τεχνικός, καὶ λέγει, ὅτι τὰ πυκνότατα, τουτέστι τὰ συνήθη ἐν τῇ χρήσει, περιφέρω. — λέγει οὖν εἶναι τὸ μέτρον τὸ λεγόμενον ἐπιχοριαμβικόν, τουτέστι τὸ μὴ ἀπὸ χοριάμβου μόνον συγκείμενον, ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπὸ ἄλλων ποδῶν συντεθειμένον. καὶ λέγει τὸ ποῖον μετὰ παραδείγματος, τὸ καλούμενον καὶ Σαπφικόν, τὸ ἑνδεκασύλλαβον, οἷον

ποικιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφρόδιτα.

---

1 *verba* καὶ τὰ ἑξῆς *om. U* ‖ 2 ἔστιν *S et K*[3] *an K*[2], ἐστιν *K*[1], ἐστὶν *U* ‖ 3 ἔοικεν *Hephaestion* (ἔοικε *Hephaestionis codices AK*[1]*C*) ‖ κερίζειν *KS*, κυρίζει *U*, *diversa praebent Hephaestionis codices* (κηρύξειν *AKCP*, κιρύξειν *corr. ex* κηρύξειν *S*, κυρίζειν *M*[1]; *deteriorum unus* (*N*) *cum Hesychio* κυρίξειν, *quod probatur; deteriores ceteri vel* κορύξειν *vel* κορίξειν) ‖ 4 βασάρων *KS*, πασσαλῶν *an* πασσαλῶν *U* ‖ χρήσις *U* ‖ 6 πράξις *U* ‖ 7 *hunc titulum scripsit K*[1] ‖ τῆς *U*, τῶν *KS* ‖ κατα *U* ‖ ἀντιπείθειαν *KS* ‖ 8 νύν *U* ‖ παραθημένα *U* ‖ 9 σαφικὸν *U* ‖ ἑνδεκασυλλαβον *U* ‖ 9—14 *verba* οἷον — συλλαβῆς *om. U* ‖ 10 ποικιλόφρον *scribendum est ex pag.* 85, 15 *sqq.*, ποικιλόφρων *KS hic et infra vers.* 21 *et pag.* 85, 17, ποικιλόθρον' *Hephaestion bis* (*nisi quod* ποικιλόφρον' *primo loco habet eius codex K*[2]); -φρον *et* -φρων *etiam Dionysii de comp. verb. codices M et D, conf. Bergk ad Sapph. fr.* 1, 1 ‖ ἀθάνατ' *ex* ἀθανάτ' *factum K; an* ἀθανάτ' *voluit Choeroboscus? conf. pag.* 85, 22 ‖ 'Αφρόδιτα *verum esse scriptor docet pag.* 85, 19 *sq.*, ἀφροδίτα *KS et Hephaestion;* ἀφρόδιτα *utroque loco Hephaestionis K ex correctione et S* ‖ 13 κατακλεῖδα *K*, κατὰ κλεῖδα *S* ‖ ἰάμβου] *fol.* 62[r] *K* ‖ 14 τὰ *om. U* ‖ ἐνταῦτα *U* ‖ παρα *U*, *om. KS* ‖ 15 τινῶν *KSU*, τῶν *Caesar; delet Westphal* ‖ ἀλλήλων ὄντων *KS*, ἀλλήλων *U*, *delet Westphal* ‖ 16 λέγει* *K rasura a prima manu facta* ‖ 16—17 *verba* τουτεστι — ἐπιχοριαμβικὸν *om. U*[1], *add. U*[2] (*i. e. manus fere coaeva*) *in margine* ‖ 16 τουτέστι *K cum rasura supra* υ, τουτεστι *U*[2] ‖ συνη ἂν τῇ *U*[2] ‖ περιφέρω *KSU recte* (παραθησόμεθα *enim Hephaestion dixerat*), περιφέρει *Caesar* ‖ 17 τὸ μέτρον *KS*, τι μέτρον *U*[2] ‖ τουτέστι *K cum rasura supra* υ, τουτ'έστι *U* ‖ μὴ *KS*, *om. U* ‖ 18 ἐπι *U* ‖ 18—19 συντεθειμένον *ex* συντεθειμένων *vel hoc ex illo factum K*, συντεθειμένων *S*, συγκείμενον *U* ‖ 19 μετα *U* ‖ *posterius* καὶ *om. U* ‖ σαμφικόν *U* ‖ 20 ἑνδεκασύλλαβον *U* ‖ 21 ποικιλόφρων *KS*, ποιλλόφρον *U* ‖ ἀφροδίτα *KSU*

ἔχει γὰρ τὴν πρώτην συζυγίαν τροχαϊκὴν ἑξάσημον ἢ ἑπτάσημον, τουτέστιν ἐκ δύο τροχαίων συγκειμένην τρισήμων ὄντων, ἢ ἐκ τροχαίου καὶ σπονδείου, τουτέστι τρισήμου καὶ τετρασήμου, ὥστε εἶναι τὴν διποδίαν ἑπτάσημον· (ἰστέον γὰρ ὅτι ἡ ἑπτάσημος τροχαϊκὴ ἐπὶ τέλους ἔχει τὸν σπονδεῖον, ὥστ' εἶναι τὴν τελευταίαν
5 τοῦ διτροχαίου ἀδιάφορον, μακρὰν καὶ βραχεῖαν· μακρὰν μέν, ὅτε ἐστὶν ἑπτάσημος, βραχεῖαν δέ, ὅτε ἑξάσημος. ἡ δὲ ἰαμβικὴ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐπὶ τῆς ἀρχῆς)· καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆς πρώτης συζυγίας. τὴν δὲ δευτέραν συζυγίαν ἔχει χοριαμβικήν, οἱονεὶ τροχιαμβικήν (ὡς προέγνωμεν τὴν ἐκ τροχαίου δηλαδὴ καὶ ἰάμβου συγκειμένην, οἱονεὶ ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς), ἑξάσημον. τὴν δὲ
10 κατακλεῖδα, τουτέστι τὴν ἐσχάτην συζυγίαν (τρίμετρον γὰρ ὑποτίθεται τὸ μέτρον), ἐξ ἰάμβου ἔχει καὶ ἐσχάτης συλλαβῆς ἀδιαφόρου οὔσης, τουτέστι πῇ μὲν μακρᾶς πῇ δὲ βραχείας. — 'ὥστ' εἶναι ⟨τὰ πάντα δύο σχήματα περὶ⟩ τὴν τετάρτην συλλαβήν'. τοῦτο οὐ προσεχές, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἄνω, εἶναι τὴν τετάρτην συλλαβὴν τῆς πρώτης συζυγίας, τουτέστι τοῦ διτροχαίου, πῇ μὲν βραχεῖαν, ὅτε
15 καὶ ἑξάσημος, πῇ δὲ μακράν, ὅτε ἑπτάσημος. οἷον καθαρὸν σχῆμα ἔχον ἑξάσημόν ἐστι τοῦτο

ποικιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφρόδιτα.

ἔχει γὰρ τὸ πρῶτον διτρόχαιον καὶ τὸ δεύτερον χορίαμβον καὶ τὴν ἐσχάτην ἐξ ἰάμβου καὶ συλλαβῆς. (ἰστέον δέ, ὅτι Ἀφρόδιτα προπαροξυτόνως ἀναγινώ-
20 σκουσιν Αἰολεῖς, συστέλλοντες τὸ ᾱ. οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ συστέλλουσιν, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν κυρίων. τὰ γὰρ μὴ ὄντα κύρια οὔτε συστέλλουσιν οὔτε προπαροξύνουσιν, ἀλλ' ἀθανάτα φασὶ παροξυτόνως). τὸ αὐτὸ δὲ μέτρον ἐστὶ καὶ ἐπὶ τοῦ

παῖ Διὸς δολοπλόκε, λίσσομαί σε (Sappho fr. 1, 2 Bergk)

25 καὶ ἐπὶ τοῦ

---

1 τοῦτέστιν *K*, τοῦτ̓έστιν *U* ‖ 2 τροχαιων συγκείμενον *U* ‖ τρισήμων *ex* τρισήμον *factum U* ‖ τοῦτέστι *K*, τουτ̓έστι *U* ‖ 3 διποδίαν *KS*, ποδίαν *U* ‖ ἡ *KS*, *om. U* ‖ 4 ἐπι *U* ‖ τὸν *KS*, τὸ *U* ‖ ὥστε *U* ‖ τελευταῖαν *U* ‖ 5 ὅτέ *K* ‖ 6 ἡ δὲ *Studemund*, ἡ γὰρ *KSU* ‖ ἰαμβικὴ *SU*, ἡ ἀμβικὴ *K* ‖ ἐπι *U* ‖ 7 μεν ἐπι τῆς *U* ‖ 8 οἱονεὶ τροχιαμβικήν *scripsi*, οἱονεὶ τροχαϊκὴν *KS*, *om. U* ‖ προέγνωμεν *U* ‖ δηλαδὴ *KS*, *om. U* ‖ καὶ ἰ] *fol.* 51ʳ *S* ‖ 9 μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς *U*, μακροῦ καὶ δύο βραχέων καὶ μακροῦ *KS* ‖ 10 κατάκλειδα *U* ‖ τοῦτέστι *K*, τοῦ ἐστὶ *U* ‖ 11 ἐξ ἰάμβου ἔχει *KS*, ἔχει ἐξ ἰάμβου *U* ‖ τουτέστι* *K cum rasura etiam supra* υ ‖ 12 ὥστε *U* ‖ ⟨τὰ πάντα δύο σχήματα περὶ⟩ *Hephaestion*, *om. KSU* ‖ 13 προσεχὲς *KS*, πρὸς τὸ προσέχὲς *U* ‖ 14 συλλαβὴν *KS*, τὴν συλλαβὴν *U* ‖ τοῦτέστι *KU* ‖ 15 ἑξάσημος *U* ‖ 15—16 ἑξάσημόν *scripsi*, ἑξάσημον δέ *U*, ἑπτάσημόν *KS* ‖ 16 εστι *U* ‖ 17 ποικιλόφρων *KS*, ποικιλλόφρον *U* ‖ ἀφροδίτα *KSU* ‖ 18 γὰρ τὸ *KS*, *om. U* ‖ ἐξ *KS*, *om. U* ‖ 19 δὲ *KS*, δ' *U* ‖ Ἀφρόδιτα *scripsi*, ἀφροδίτα *U*, ἀθάνατα *K* (*litteris θάνα a prima manu fortasse in rasura scriptis*) *et S; quae hic leguntur, eadem inter 'scholia A' exstant in Hephaestionis codicibus K* (*fol.* 32ᵛ) *et S* (*fol.* 23ᵛ): ἰστέον ὅτι ἀφρόδιτα προπαροξυτόνως *cet.* ‖ παροξυτόνως *U* ‖ 20 οὐκ ἐπι *U* ‖ 20—21 *verba* ἀλλ' — συστέλλουσιν *om. U* ‖ 21 οὔτε συστέλλουσιν οὔτε *scripsi ex scholio;* οὐ συστέλλουσιν οὔτε *in hoc Choerobosci libro KS*, οὐδὲ *U* ‖ 21—22 παροξύνουσιν *U* ‖ 22 ἀθανάτα *K* (*cum rasura supra tertiam litteram*) *et S et scholium in K*, ἀθάνατα *scholium in S*, ἀθάτα *U* ‖ φησιν *U* ‖ 23 ἐπι *U* ‖ 24 δολοπλόκε *U*, δολοπλόκα *KS* ‖ λίσομαί *KS*

μή μ' ἄσαισι μήδ' ὀνίαισι δάμνα (Sappho fr. 1, 3 Bergk). —
'θάτερον δὲ
ἀλλὰ τυῖδ' ἔλθ' αἴποτα κᾰτ' ἔρωτα (Heph. p. 44, 9; Sappho fr. 1, 5 Bergk),
ὥστ' εἶναι τὸν κανόνα τοιοῦτον· βα. βᾰ. βαᾰβ. αβ. α'. τὸ ἕτερον δέ, οἱονεὶ τὸ ἔχον ἑπτάσημον τὴν τροχαϊκήν, ἔστι τοιοῦτον
ἀλλὰ τυῖδ' ἔλθ' αἴποτα κᾰτ' ἔρωτα.
ἔχει γὰρ τὴν πρώτην συζυγίαν ἐκ τροχαίου καὶ σπονδείου. (ἰστέον δὲ ὅτι ἡ τυῖ μία ἐστὶ συλλαβὴ καὶ ὡς μία ποδίζεται. ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπιφέρεσθαι σύμφωνον ἢ καὶ εἶναι ἐν τέλει λέξεως οὐ δύναται ἐν διφθόγγῳ ἐκφωνηθῆναι. ἔγνωμεν γὰρ πολλάκις, ὅτι οὐδέποτε μετὰ τὴν ῡι δίφθογγον σύμφωνον ἐπιφέρεται, καὶ ὅτι οὐχ εὑρίσκεται ἐν τέλει λέξεως. διὸ δεῖ μὲν ἐκφωνεῖν καὶ περιστίζειν τὸ ῑ, ἐν δὲ τῷ μέτρῳ ὡς ἀνεκφώνητον καὶ ⟨μὴ⟩ μετὰ διφθόγγου αὐτὸ παραλαμβάνειν). ἔχει οὖν τὴν πρώτην συζυγίαν τὸ προκείμενον τροχαϊκὴν ἑπτάσημον, τὴν δὲ δευτέραν χοριαμβικήν. (τὸ γὰρ κατ̄ μακρόν ἐστιν ἐκ συναλοιφῆς ἀπὸ τοῦ 'καὶ εἶτ' ἔρωτα' 'κᾰτ' ἔρωτα'). τὴν δ' ἐσχάτην ὁμοίως τῷ προειρημένῳ ἔχει ἐξ ἰάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ αὐτὸ ἔστιν εἰπεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ
χαῖρε Κυλλάνας ὁ μέδεις, σὲ γάρ μοι (Heph. p. 44, 15; Alcaeus fr. 5, 1 Bergk)
καὶ
44, 16—19 (84 q) θυμὸς ὑμνεῖν, τὸν κορυφαῖσιν ἀγναῖς (Alcaeus fr. 5, 2 Bergk)
καὶ
Μαῖα γέννα τῷ Κρονίδᾳ μίγεισα (Alcaeus fr. 5, 3 Bergk). —

---

1 *conf. supra pag.* 80, 13 ‖ ἄσαισι *an* ἄσαισι *incertum K*, ἀσαίσι *U* ‖ ἄσαισι] *fol.* 62ᵛ *K* ‖ μὴ δ' *KS*, μηδ' *U* ‖ ὀνίαισι δάμνα *U*, ἀνίαισι δαμνᾶ *KS* ‖ 3 τυῖδ' *scripsi ex vers.* 8—13, τῦῖδ' *K*, τυῖδ' *SU* ‖ ἔλθαίποτα κατέρωτα *U*, ἐλθ' αἴ ποτα κᾰτέρωτα *Hephaestionis codex optimus A*, ἔλθ' αἴποτε (*sic an* αἴποτε *incertum K*) κατ' ἔρωτα *KS; κᾰτ' scribendum fuit propter vers.* 15 *sq.*; ἀ. τυῖδ' ἔ. αἴποτα κᾰτέρωτα *Sappho* (*ed. Bergk*) ‖ 5 ὥστ' *KS*, ὡς *U* ‖ β̄. ᾰβ̄ᾰ. β̆. β̄ᾰᾰ. β̄. ᾰβ̄ᾰβ̄. *K*, β̄ᾱ. β̄ᾱ. β̄. β̄ᾱᾱ. β̄. ᾱβ̄. ᾱβ̄. *S*, <βᾱ <βᾱ βᾱ ἀβαθ *U* ‖ 7 τυῖδ' ἔλθ' *KS*, τῦῖδελθ' *U* ‖ αἴποτα κατέρωτα *U*, αἴποτε (*sic an* αἴποτε *incertum*) κατ' ἔρωτα *K*, αἴποτε κᾰτ' ἔρωτα *S; conf. ad vers.* 3 ‖ 8 δὲ *K*, *om. S*, γὰρ *U* ‖ τυί *K*, τρι *U* ‖ 9 διά τὸ ἐπιφέρεται *U* ‖ 10—12 *verba* ἔγνωμεν — λέξεως *om. U* ‖ 10—11 ἔγνωμεν γὰρ πολλάκις] *loquitur Choeroboscus, qui eadem isdem verbis antea exposuerat, velut Dict. pag.* 233, 3 *sq.*: ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐν τέλει λέξεως ἡ ῡι δίφθογγος εὑρίσκεται *cet.*, *Dict. pag.* 409, 4 *sq.*: ἐπειδὴ οὐδέποτε μετὰ τὴν ῡι δίφθογγον σύμφωνον εὑρίσκεται ἐπιφερόμενον *cet.*; *conf. supra pag.* 45, 3 *sq.* ‖ 11 ῡι *scripsi*, ῑ *KS* ‖ 12 οὐχ' *K* ‖ ῑ *KS*, γένος *U* ‖ 13 ἀνέκφώνητον *U* ‖ ⟨μὴ⟩ *addidit Studemund* ‖ 15 γὰρ *KS*, *om. U* ‖ κατ̄ *scripsi*, καῑ *KS*, κᾱ *U* ‖ ἐστιν *ex* ἐστι *inter scribendum? factum K*, ἐστὶ *an* ἐστὶν *incertum U* ‖ συναλιφῆς *U* ‖ τοῦ καὶ] *fol.* 51ᵛ *S* ‖ 15—16 καὶ εἶτ' ἔρωτα *scripsi*, καῑ· εἶτ' ἔρωτα *KS*, καὶ εἶτ' ἔρω *U* ‖ 16 κᾰτ' ἔρωτα *scripsi*, κατ' ἔρωτα *KS*, κατέρωτα *U* ‖ δ' *K*, δὲ *U*, *om. S* ‖ δὲ] *fol.* 149ʳ *U* ‖ προειρημένω *U* ‖ ἔχει *KU*, ἔχειν *S* ‖ 17 ἰαμβικοῦ *U* ‖ αὐτὸ ἔστιν *U*, αὐτό ἐστιν *KS* ‖ τοῦ *KS*, τὸ *U* ‖ 18 ὁ μέδεις *U*, ὁ μέδων *KS*, ὃ μέδεις *Hephaestionis codices*, ὃ μέδεις *Bergk* ‖ 21 *sqq. alterum et tertium Alcaei versum, ex hoc libro a Gaisfordio allatos, Westphal nullo iure in ipso enchiridio positos edidit pag.* 44, 16—19 ‖ 21 κορυφαῖσιν ἀγναῖς *U*, κορυφᾶσιν αὐγαῖς *KS*; θῦμος ὕμνην, τὸν κορύφαις ἐν αὔταις *Meineke* ‖ 23 μαῖα *U*, μαία *KS* ‖ γέννα τῷ *KSU*, γέννατο *Bergk* ‖ κρόνιδα (*cum rasura supra* ι) *U*, κρονίδη *KS* ‖ μίγεισα *Bergk*, μαιεία *KS*, μέγιστα *U*

'ὥστ' εἶναι τὸν κανόνα τοιοῦτον' φησί. τὸ β̄ λάμβανε μακράν (τοῦτο γὰρ 200, 16—19 (83)
δηλοῖ τὸ β̄, ὅτι β' χρόνοι εἰσίν, οἵτινες ἀπεργάζονται τὴν μακράν), τὸ δὲ ᾱ τὴν βραχεῖαν [[ἔχει]] ἐξ ἑνὸς χρόνου οὖσαν. πρόδηλον οὖν τὸ λεγόμενον, ὅτι ἡ πρώτη συλλαβὴ ἔσται μακρά, ἡ δευτέρα βραχεῖα, ἡ τρίτη ⟨μακρά⟩, ἡ τετάρτη καὶ
5 μακρὰ καὶ βραχεῖα· ἑπτάσημον γὰρ καὶ ἑξάσημον φησὶν εἶναι τὴν τροχαϊκὴν συζυγίαν. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας καὶ πάντων δεῖ παραλαμβάνειν. — 'ἔστι δὲ καὶ παρ' Ἀλκαίῳ, καὶ ἄδηλον, τίνος ἐστὶν εὕρημα, καὶ εἰ Σαπφικὸν καλεῖται· οἷον

χαῖρε Κυλλάνας'.

10 ἄδηλον, φησί, τίνος ἐστὶν εὕρημα, καὶ ἄδηλον εἴτε Σαπφικὸν καλεῖται εἴτε Ἀλκαϊκόν. ταὐτὸ δὲ τῷ προειρημένῳ. — ἀλλ' ἔχει τι ξένον· ὅτι μετὰ [[τὰ]] τρία μέτρα (οἱονεὶ στίχους τῆς στροφῆς· ταύτην γὰρ καλεῖ στροφήν, τὴν ἐκ τῶν τοιούτων μέτρων συγκειμένην) ἔχει τέταρτον ἐπιφερόμενον πεντασύλλαβον χοριαμβικὸν πενθημιμερές, ὃ ἔχει χορίαμβον καὶ συλλαβήν. πενθημιμερὲς δέ, ὅτι
15 δύο ἔχει πόδας ἁπλοῦς καὶ συλλαβήν (λέγω δὴ τροχαῖον καὶ ἴαμβον)

παμβασιλῆι

καὶ

πότνια θυμόν (Sappho fr. 1, 4 Bergk).

'συνεμπίπτον δὲ δακτύλῳ' φησί. — δεῖ προσθεῖναι 'διμέτρῳ καταληκτικῷ εἰς
20 δισύλλαβον'. ἔχει γὰρ δάκτυλον καὶ δύο συλλαβὰς δακτύλου, ὡς εἴρηται·

παμβασιλῆι,

πότνια θυμόν. —

'Ἀπὸ δὲ ἀντισπαστικῆς τὸ καλούμενον Πινδαρικὸν ἑνδεκασύλλαβον, ὃ καὶ τὴν μὲν πρώτην ἀντισπαστικὴν ἔχει, τὰ δὲ λοιπὰ ὁμοίως τῷ Σαπφικῷ'.

---

1 ὥστε *U* ‖ λαμβάνει *U* ‖ 1—2 *verba* τοῦτο — μακράν *om. U* ‖ 2 οἵτινες *K*, οἵτινες καὶ *S* ‖ δὲ ᾱ *KS*, δ' ἄλφα *U* ‖ 4 ἔσται *KS*, ἐστὶ *U* ‖ ἡ δευτέρα βραχεῖα ἡ τρίτη ⟨μακρά⟩ *Studemund*, ἡ δευτέρα καὶ τρίτη βραχεῖα *K* (*in quo versus exit in* δευτέρα) *et S*, ἡ δευτέρα καὶ γ̄ βραχεῖα *U* ‖ 5 φησιν *U* ‖ 6 πάντων *KSU*; *an* πάντως *scribendum?* ‖ 7 πάρ' ἀλκέω *U* ‖ τίνος *KS*, ὁποτέρου *U cum Hephaestione* ‖ 8 καὶ εἰ *KS cum Hephaestionis codicibus optimis*, καὶ *U* ‖ σαλφικὸν *U* ‖ 8—9 *verba* οἷον χαῖρε κυλλάνας *om. U* ‖ 10 *conf. Epilegomena nostra pag.* 95 ‖ φησὶ* *K* ‖ ἐστὶν *KU*, ἐστὶν τὸ *S* ‖ εἴτε συμφικὸν καλεῖται εἴτε *U* ‖ 11 ταὐτὸ *K littera* ὀ *inter scribendum? correctione effecta*, ταυτόν *U* ‖ δὲ *KS*, δέ ἐστι *U* ‖ προειρημένω *U* ‖ τὶ *KU*, τί *S* ‖ ξένω *U* ‖ 12 ταύτην γὰρ *KS*, του τὸν *U* ‖ στροφὴν *K litteris* φὴ *ex* ...ὸ *? correctis*, στρόφον *U* ‖ τὴν *ex* τὸν *? correctum K*, *om. U* ‖ 13 συγκειμένην *ex* συγκείμενον *? correctum a* K^1?, συγκείμενον *U* ‖ ἔχει δὲ τέταρτον ἐπὶ φερόμενον *U* ‖ 13—14 χοριαμβιακὸν *K* ‖ 14 (*priore loco*) πενθημιμερὲς *ex* πενθημερὲς *correctum K* ‖ *verba* ὃ — δέ *om. U* ‖ (*posteriore loco*) πενθημερὲς *K* ‖ 15 δύο *KS*, *om. U* ‖ ἰαμβικὸν *U* ‖ 16 παμβασιλῆι *non minus quam* πότνια θυμόν *cum versibus supra a scriptore allatis stropham efficere apparet; ut iam ad Alcaei fr.* 5 *quartus versus accedat; conf. quae dixi Rhein. Mus.* XXXVI, 464 ‖ 18 πότνια *U cum rasura infra et iuxta* ο ‖ 19 συνεμπίπτον *S*, συνεμπίτον *K*, σὺνεμπίπτον *ex* σὺνεμπίπτων *factum U* ‖ δακτύλω *KS*, δακτυλικῶ *U cum Hephaestione* ‖ προσθεῖναι *K litteris* εῖ *correctione effectis* ‖ κατὰ ληκτικῶ *U* ‖ καταληκτικῶ] *fol.* 63r *K* ‖ 20 συλλαβᾶς *U* ‖ εἴρηται *U* ‖ 21 παρα βασιλῆι ἷ *U* ‖ 23 ἑνδεκασύλλαβον *U* ‖ 23—24 ὃ καὶ τὴν *KS*, ὅτι *U*, ὃ τὴν *Hephaestion* ‖ 24 τῷ] τῶ *KU*, τὸ *S* σαμφικῶ *U*

καὶ τοῦτο πάνυ ἐστὶ σαφές. ἔχει γὰρ τὸν πρῶτον πόδα ἤγουν τὴν ⟨πρώτην⟩ συζυγίαν ἐξ ἀντισπαστικοῦ συγκείμενον, (τουτέστιν τὸ ἐναντίον τοῦ χοριάμβου, ἰαμβοτρόχαιον, ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας συγκείμενον,) τοὺς δὲ ἑξῆς ὁμοίως τῷ προειρημένῳ Σαπφικῷ. καὶ περιφέρει τὸ

ὁ μουσαγέτας με καλεῖ χορεῦσαι

καὶ πάλιν

ἄγοις ὦ κλυτὰ θεράποντα Λατοῖ (Heph. p. 45, 6—7; Pindar. fr. 116—117 Bergk). —

τὰ δὲ λοιπὰ πάντα σαφῆ εἰσι καὶ σχεδὸν ἐξηγήσεως μὴ δεόμενα. —

---

1 ⟨πρώτην⟩ *addidit Studemund* ‖ 2 τοῦτέστιν *U* ‖ 3 βραχείας ∪ καὶ δύο ≏ καὶ βραχείας ∪ *U* ‖ 4 σαμφικῷ *U* ‖ παραφέρει *U* ‖ τὸ *S*, τὸ*** *vel* τὸ**** *K*, παραδείγματα οἷον *U* | 5 μοῦσαγέτας *U* ‖ με *U cum Hephaestione*, μοι *KS* ‖ μοι] *fol.* 52ʳ *S* ‖ 7 ἄγοις *U cum Hephaestionis codicibus AKSCHN*, ἄγεις *KS et Hephaestionis codex M*¹ ‖ θεράποντα *U cum Hephaestione*, θεράπον τᾶ (*hae duae litterae in rasura a K*² *scriptae sunt*) *K*, θεράπων τᾶ (*ā littera dubia*) *S* ‖ λατοῖ *ex* λητοῖ? *fecit K*²? ‖ 9 σαφὴ εἰσὶν *U*.

Corrigenda.

Lege pag. 33, 1 Ἐξήγησις ‖ 33, 24 ἡρωϊκὸν ‖ 35, 18 καὶ ὁ Ἡλιόδωρος ‖ 40, 20 ἐὰν ἡ συλλαβὴ ‖ 48, 9 [καὶ πάλιν ‖ 50, 1 ἀφώνῳ ἧττον τῶν ἄλλων ‖ 56, 7—8 εὑρῆσθαι

EPILEGOMENA.

Praeter duplicem scholiorum Hephaestioneorum congeriem (quam A et B [sive 'scholia Hephaestionea B'] duce Westphalio appellare consuevimus) superesse libellum admodum memorabilem, cui inscriptum sit ἐξήγησις εἰς τὸ τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον, eumque, cum quibus ex fontibus derivatus, quo tempore scriptus, a quo denique auctore profectus sit, indagari possit, multum ad historiam metricorum Graecorum contexendam valere in Musei Rhenani vol. XXXVI (anno 1881) pag. 282 sqq. a me expositum est. Constat autem hanc Exegesin rectius appellari '*Choerobosci* in Hephaestionis enchiridion commentarium'. Quem librum qui invenit, Thomas Gaisford, is quantam utilitatem haberet, non perspexit; nam locis multis inde excerptis interque Hephaestionis scholia vetera receptis, neque ex uno quodam libro continuo eoque a scholiis diverso eos depromptos esse significavit, neque exstare eiusmodi librum pronuntiavit. Vnde factum est, ut per plus viginti annos optimis illis

Exegesis Choeroboscianae frustulis omnes uterentur, neque qui aut qualis liber legeretur quisquam compertum haberet, et de scholiis ipsis vana opinionum commenta proferrentur.

I. Exstat autem Ἐξήγησις illa fere integra in codicibus et Veneto Marciano CCCCLXXXIII miscellaneo saeculi XIV (fol. 47ʳ—63ʳ med.) et Saibantiano, qui nunc est inter Bodleianos Auct. T IV 9 (fol. 33ʳ—52ᵛ). Atque Saibantiano (*S*), qui qualis sit l. c. pag. 282—286 declaravi, ita equidem usus sum, ut quae Gaisford inde mutuatus erat denuo cum codice conferrem, cetera ipse transcriberem. Codicem Venetum (*K*) anno 1883 totum cum pulvisculo excussit Guilelmus Studemund, qui de *K* olim breviter rettulerat in annal. philol. 1867 pag. 617. Idem perspexit codicem *S* ex codice *K* ipso descriptum esse; quod quam verum sit, ut omnes iudicare possent, in 'apparatu critico' non tantum *K* sed etiam *S* codicis lectiones reddidimus. De variis quae codice *K* continentur scriptis ipse Studemund alio loco aget.

Interim de ratione, quae inter codices *K* et *S* intercedit, Studemund haec ad me scripsit:

'Codex *K* in charta bombycina laevigata exaratus, ex quo pauca 'protulit Villoison Anecd. Graec. tom. II pag. 85 sq. et pag. 184, con-'tinet corpus scriptionum de re metrica graecarum iussu nescio cuius 'viri docti saeculo XIV undique conquisitarum. Eorum codicum, ex 'quibus hae scriptiones non mediocri diligentia conquisitae et descriptae 'sunt, pars etiam nunc superest:

'1. Veluti codicis *K* folia 7ʳ—46ʳ, quibus continentur

'a) ea congeries metrici argumenti, quae cum ab aliis edita est tum 'nuper plenius a Te ('scholia Hephaestionea altera' in programmate ad 'sollemnia Caesareae Vniversitatis Dorpatensis die XII m. Decembris anni '1882 concelebranda pag. 1, 1 usque ad pag. 13, 3),

'b) Hephaestionis enchiridion cum scholiis,

'descripta sunt ex codice Hephaestionis optimo Ambrosiano J 8 ord. sup. '(*A*), cuius scriptura ad saeculum XIII exiens vel iniens XIV referenda 'est[1]).

'2. Nec secus a celeberrimo codice Parisino 1983 membranaceo sae-'culo X vel potius initio saeculi XI scripto (fol. 3ʳ — fol. 4ʳ), qui cor-'pus rhetorum graecorum in fine mutilum (periit folium ultimum) com-'prehendit, aut ex codice illius gemello Parisino 2977 membranaceo 'saeculo XI exeunte scripto, qui idem corpus rhetorum graecorum sub 'initium mutilum (perierunt quattuor folia post folium 3ᵛ, in quibus foliis 'cum alia olim exstabant tum ea verba omnia, quae in codicis *K* foliis '64ʳ—67ᵛ med. leguntur) comprehendit, repetenda videtur origo eorum, 'quae continentur codicis *K* foliis inde a 64ʳ usque ad 67ᵛ medium. In 'his enim codicis *K* foliis

---

[1]) 'Conf. de hoc codice infra pag. 106 sqq.'

'a) enarrantur pedes, metrum heroicum, metri heroici septem δια-
'φοραί, metri heroici novem εἴδη, metrum iambicum, anacreontei,

'b) eius operis[1]), quod Christianus Walz (Rhetor. Graec. vol. III
'pag. 712 sqq.) ex codice Parisino 2929 edidit hoc titulo insignitum:
'Κάστορος Ῥοδίου ῥήτορος τοῦ καὶ Φιλορωμαίου περὶ μέτρων ῥητορικῶν,
'continetur pars illa minimi pretii, quae in Walzii editione legitur inde
'a pag. 712, 4 usque ad pag. 717, 13[2]).

---

[1]) 'Eiusdem operis partem illam unice pretiosam, quae apud Walzium legitur
'III pag. 719, 1 — 723, 10, ex codice Bodleiano (olim Saibantiano) Auct. T V 6
'inter Anecdota Oxoniensia (vol. IV pag. 149, 1 — 153, 12) denuo edidit I. A. Cramer'.

[2]) 'Ceterum ex eodem illo codice Parisino 1983 vel ex Parisino 2977 descripti
'videntur saeculo XIV et codex Neapolitanus II E 5 (fol. 1—165), quem ipse non
'vidi (conf. de eo Salvatoris Cyrilli catalogum codd. graec. mss. regiae bibliothecae
'Borbonicae, Neapoli 1832, tom. II pag. 91—95. 40), et codex in bibliotheca Vati-
'cana Palatinus 23 bombycinus, qui post Aristotelis de arte rhetorica libros tres
'(fol. 2—29^{r}) totum illud corpus scriptionum rhetorici plerumque argumenti eodem
'ordine sese excipientium complectitur (fol. 30^{r} usque ad folium ultimum), quod
'legitur in Parisinis 1983 et 2977 inde ab initio usque ad finem. Itaque Palatinus 23,
'non secus atque Parisinus 1983 — nam in Parisino 2977 illa folia (inter folium 3^{v}
'et folium 4^{r}) perierunt, quibus haec particula olim continebatur —, cum alia per-
'multa continet tum ea quae in codicis *K* foliis 64^{r}—67^{v} med. leguntur, ita tamen,
'ut integra (non in fine mutila, sicut in *K*) in Parisino 1983 et in Palatino 23 insit
'Castoris commentatio de metris rhetoricis (Walz. Rhetor. Graec. vol. III pag. 712 —
'723, 10), quam, cum Parisinum 1983 manibus versarent, ad suum auctorem revo-
'care nesciverunt non solum Anic. Mellot (Catalog. codicum mss. bibliothecae Re-
'giae, tom. II pag. 428), sed etiam Christianus Walz (Rhetor. Graec. vol. VII pag. IV)
'et I. A. Cramer (Anecd. Paris. vol. I pag. 385, 16 — 386, 22)'.

'Contra neque ex ipso codice Parisino 1983 neque ex Parisino 2977, sed ex codice
'*K* (fol. 66^{r}—67^{v}) descriptum esse intellexi codicem Ambrosianum C 156 ord. inf. char-
'taceum fol. miscellaneum priore saeculi XVI parte exaratum. In quo cum alii libri
'grammatici argumenti insunt variis manibus scripti tum tractatus illi de notis cri-
'ticis, quos ex codice *K* (fol. 46^{v}) non prorsus accurate edidit Villoison in proleg.
'ad Homeri Iliad. (Venetiis 1788) pag. LX med. (eosdem tractatus ex codice *S*, qui
'ex *K* descriptus est, edidit Gaisford Oxonii 1855 in altera Hephaestionis editione
'tom. I pag. 136 sq. adnot.), necnon (fol. 121—136) Ioannis Tzetzae διδασκαλία σαφε-
'στάτη περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις μέτρων ἁπάντων (= Crameri Anecd. Oxon. vol. III
'pag. 302—333), quam excipit ab alia manu exarata eadem, quae in *K* inest, pars
'Castoris commentationis de metris rhetoricis: scilicet inde a pagina 712, 10 (ed.
'Walz) usque ad verba ὅτι ὁ ῥυθμὸς γράφει (sic; pag. 717, 13). Hunc mutilatum
'Castoris librum et in *K* et in Ambrosiano statim sequitur alius tractatus metrici
'argumenti (inc.: παντὸς δὲ μέτρου ἓξ πάθη εἰσὶ, des.: τρῶες δ' ἐρρίγησαν ἐπεὶ εἶδον
'αἰόλον ὄφιν· καὶ τὰ ὅμοια). Castoris verba, qualia in Ambrosiano exstant, cum
'Castoris editione conferre supersedi; nam cum tractatuum illorum de notis criticis,
'quos et ex codice Ambrosiano C 156 ord. inf. et ex codice *K* descripsi, itemque
'Tzetziani illius operis, quod totum cum *K* contuli, contextus qualis est in Am-
'brosiano (quem codicem ad Crameri Anecd. Oxon. III pag. 302, 1 — 307, 4 et
'pag. 332, 31 — 333, 12 excussi), adeo conspiret cum *K*, ut nihil obstet quominus
'Ambrosianum saeculo XVI ex *K* descriptum esse sumamus, etiam Castoris scrip-
'tionem mutilam ex ipso *K* haustam in Ambrosiano superesse omni dubitatione
'exemptum est'.

'Complectitur autem codex *K* hodie folia 154. Ex his Choerobosci 'Exegesin in Hephaestionis enchiridion continent folia 47ʳ—63ʳ med. 'duabus manibus saeculo XIV ita scriptam, ut altera manus scripserit 'Choerobosci verba inde a pagina Tuae editionis 33, 1 usque ad pagi- 'nam 84, 7 et inde a pagina 87, 19 (εἰς) usque ad finem (pag. 88, 9), 'altera manus Choerobosci verba inde a pagina 84, 8 usque ad 87, 19 '(καταληκτικῶ).

'Eadem manus, quae maiorem Choerobosci Exegeseos partem in *K* 'exaravit, statim in proximo versu (fol. 63ʳ med.) tractatum illum de 'pedibus (infra pag. 99, 5 — 100, 50 editum) scripsit [περὶ ποδῶν ἄλλως 'in margine adscripsit K^2], qui his verbis incipit: Πούς ἐστι [ex ἐστιν 'per rasuram factum] ποιῶν καὶ ποσῶν συλλαβῶν σύνθεσις εἰς εὐπρεπὲς σχῆμα; 'sed cum post folium 63 septem codicis *K* folia perierint, hic tractatus 'imperfectus abrumpitur (in *K* fol. 63ᵛ inf.) his verbis: τὴν γινομένην ἐκ 'τῆς συνθέσεως τῶν ἁπλῶν, εἰσὶν οἱ πεν [in folii 63ᵛ margine inferiore re- 'centior manus adscripsit: λείπ(ει)]. Interierunt igitur in *K* saeculo XVI 'vel XVII post folium 63 una cum fine tractatus illius de pedibus eae 'scriptiones metrici argumenti, quae ex *K* integro descriptae exstant in 'codice *S* (conf. Mus. Rhen. XXXVI pag. 284 sq.).

'Ab his septem foliis in *K* deperditis si recesseris, reliqua scripta 'omnia, quotquot in *S* leguntur, nullius ad crisin factitandam pretii sunt, 'quoniam codex *S* ex ipso *K* descriptus est, postquam is a K^2 et a K^3 'correctus est. K^2 in non paucis codicis foliis fortasse eadem manus est 'cum K^1 alio tempore ea quae ipsa olim scripserat corrigente. Itaque non 'omnes ex *K* locos adnotare volui, ubi sive K^1 sive K^2 minutias correxit 'vel parum accurate scriptas litteras denuo atramento distinxit; neque ma- 'gis eos locos adnotavi, ubi K^2 maiusculam litteram effecit ex minuscula, 'quam K^1 dederat. Item silentio praeterii non paucas ex eis correctioni- 'bus, quas K^1 (sub finem potissimum Choerobosci Exegeseos) inter scriben- 'dum fecit. Accentus autem in *K* falso positos vel perperam omissos 'omnes accurate adnotavi; non adnotavi ex *K* nonnullas vocabulorum 'saepe occurrentium divisiones, veluti ὅ περ etc. Raro in *K* apparet 'manus correctrix paulo recentior K^3 (conf. inprimis ad pag. 74, 21), 'quae aliquotiens aegre ab K^2 discernitur.

'Ceterum ex ipso *K* non tantum codex *S* descriptus est, sed etiam 'pars codicis Laurentiani (*L*), ex quo particulam Choerobosci Exegeseos 'dudum editam esse Tu docuisti (Mus. Rhen. XXXVI pag. 299). *L* igi- 'tur, id est codex Laurentianus (olim Abbatiae Florentinae) conv. nr. 8 '(olim 2720 signatus) miscellaneus, saeculo XIV in chartis bombycinis 'formae octavae una manu scriptus[1]), continet inde a folio 296ʳ usque

[1]) 'Codici *L* praefixa sunt folia quattuor ad homiliam sacram autographam per- 'tinentia, ut indicant correctiones. Inter folium tertium et quartum inserta est (duo- 'bus foliis scripta) eadem, quae e. g. in codice Veneto Marciano 478 saec. XV '(fol. 80ʳ sqq.) ante Pindari Olympia et in codice Barocciano 74 saec. XVI ante

'ad folium 320ᵛ med. omnia ea, quae a Francisco de Furia (Lipsiae 1814, 'pag. 1—73) ex hoc ipso codice edita sunt hoc titulo perperam compre- 'hensa: 'Tricha de metris'. Revera hac parte codicis *L* continentur haec:

'Euripidis Hecubam et in multis aliis codicibus (conf. e. g. quae congessi in annal. 'philol. a. 1867 pag. 610 sq.) legitur institutio metrica, cuius prior pars est notis- 'sima illa Ἐπιτομὴ τῶν ἐννέα μετρῶν (sic) ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου ἡφαιστίωνος (inc.: Τὸ ἰαμ- 'βικὸν μέτρον δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας), cuius posterior pars efficitur trac- 'tatibus Demetrii Triclinii, qui leguntur in Pindari Boeckhiani tomo II pag. 13 med. '— pag. 15 med. (des.: οὐδὲν δὲ τῶν ἐγκειμένων ἴ(σ)ασιν); sequitur tabula pedum me- 'tricorum singulorum cum singulis paradigmatis.

'In ipso antiquo codicis *L* corpore haec insunt:

'I. Manuel Moschopulus. fol. 1ʳ: γραμματικὴ τοῦ κυροῦ μανουὴλ, inc.: Ἧκω τὸ ἔρχο- 'μαι καὶ τὸ ἦλθον, des. fol. 32ʳ med.: καὶ ὑποπεσεῖν τὸ ὑποκάτω τινὸς πεσεῖν ἢ ὑποταγῆναι.

'Sequuntur breves observationes grammaticae et sententiae philosophorum '(— fol. 32ᵛ).

'II. Thomas Magister. fol. 33ʳ: Ὀνομάτων ἀττικῶν ἐκλογὴ οἷς οἱ δοκιμώτατοι χρῶν- 'ται τῶν παλαιῶν καί τινες αὐτῶν παρασιμιώσεις (sic) καὶ διαφοραὶ πρὸς ἄλληλα (conf. 'Thomas Magister ed. Ritschl, Halis Saxonum 1832, pag. XIII et pag. 411 sq.). Se- 'quitur hic titulus rubro scriptus: Γραμματικὴ τοῦ σοφωτάτου μαγίστρου, inc.: Αἰχ- 'μάλωτον ποιῶ καὶ αἰχμάλωτος γίνομαι ἀττικοὶ λέγουσιν, des. fol. 83ʳ: τιθέμενον καὶ ἐπὶ 'μετοχῆς καὶ ἐπὶ ἀπαρεμφάτου (= Thomas Magister ed. Ritschl pag. 1—411). Sequun- 'tur supplementa ad Thomae Magistri librum, veluti hoc: Ἔθρεψα λέγομεν — καὶ 'ἐθαψάμην (= Thom. Mag. pag. 48, 5—9), etc.; in fine habes τὰ ἐλλείποντα τοῦ ᾱ, 'item τοῦ ᾱ̄, item τοῦ ᾱ̄, item τοῦ ᾱ̄, des. fol. 95ʳ med.: τούτοις μάλιστα χρῆναι πι- 'στεύειν (= pag. 271, 5). ὡσαύτως ἔχει καὶ τὸ τίς ἂν: — δόξα θεῷ τῷ δόντι τέλος.

'III. Phrynichus (hanc partem codicis *L* diligentissime in suum usum contulit 'Rudolfus Schoell). fol. 95ʳ med.: γραμματικὴ τοῦ φρυνίχου, inc.: Τήν τ' ἄλλην σου 'παιδίαν θαυμάζων, ἣν διαφερόντως ὑπὲρ ἅπαντας ὅσοις ἐγὼ ἐνέτυχον, des. fol. 108ʳ: οὐ 'γὰρ τῶν ἰωνικῶν καὶ δωρικῶν ἐξέτασις ἐστὶν ὀνομάτων ἀλλ' ἀττικῶν. ὥσπερ καὶ τὸ δόκι- 'μον τῆς χρίσεως (sic) κρίνει. Τέλος (= Phrynichus ed. de Pauw, a. 1739, p. 2—196).

'IV. Planudes. fol. 109ʳ: Ἰωάννου πατριάρχου περὶ συντάξεως τοῦ σοφωτάτου γλυ- 'κέως, hoc tamen titulo deleto alius titulus scriptus est in rasura hic: γραμματικὴ 'τοῦ σοφωτάτου πλανούδη, inc.: Πρὸς τῶν λόγων αὐτῶν ὦ παλαίτιμε, des. fol. 168ᵛ med.: 'ἑνικῶς μὲν οἷον παιδεύει τὸν οἰκεῖον υἱόν· πληθυντικῶς δὲ οἷον ἐπιμελοῦνται τοῦ οἰκείου 'κτήματος (= Anecd. graec. ed. Bachmann II pag. 3—166).

'V. Planudes. fol. 168ᵛ med.: Τοῦ πλανούδη περὶ συντάξεως, inc.: Τῶν ῥημάτων 'τὰ μὲν οὐδαμῶς μεταβαίνοντα εἰς ἕτερον πρόσωπον (conf. Bachmann l. c. pag. 153 adnot.), 'des. fol. 180ʳ: ἐνδέχεται αὔριον βρέξαι· τουτέστιν ἵνα βρέξῃ, ἢ οὔ. [Idem liber legitur 'in codicibus Barocciano 159 (pag. 182 sqq. et pag. 354 sqq.), Canoniciano (Oxoniensi) '41 (fol. 7), Meermanniano bibliothecae Phillippsianae n. 354 saec. XVI in fine mut., etc. '(conf. Fabricii Bibl. Gr. VI 348 sq.)].

'VI. Ioannes Glycas. fol. 180ᵛ: γραμματικὴ Ἰωάννου πατριάρχου περὶ συντάξεως, 'inc.: Τοῦ λόγου χρῆσις εὕρηται μὲν ἢ μᾶλλον τοῖς ἀνθρώποις, des. fol. 206ʳ: ποθητά, 'δικαίως ἂν αὐτοῖς καὶ εἴη καὶ νομίζοιτο (= Ioannis Glycae opus de vera syntaxeos 'ratione ed. Albertus Iahn, Bernae 1849, pag. 1—59). Sequitur haec subscriptio: 'δημητρίου ἀναγνώστου καὶ καβασίλα (ut videtur) τέλος [conf. Fabricii Bibl. Gr. ed. Harles 'XI pag. 406].

'VII. fol. 208ʳ (folium 207 enim in *L* nullum est, sed numerus 208 perperam 'excipit numerum 206): Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι cum scholiis marginalibus et inter- 'linearibus.

'VIII. fol. 228ᵛ—255ʳ: Τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Μοσχοπούλου τοῦ ἐπι- 'λεγομένου τῆς Κρήτης, ἐξήγησις τῶν ἔργων καὶ ἡμερῶν Ἡσιόδου.

'1. fol. 296r—310r med.: Τοῦ σοφωτάτου τριχᾶ σύνοψις τῶν ἐννέα μέ-
'τρων (= pag. 1 — 42, 2 ed. Furia).

'2. fol. 310r med. — 312r init.: Περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου (= pag. 42,
'7 — 46, 29 ed. Furia).

'3. fol. 312r init. — fol. 313v sub finem: Trichae Epitome (= pag.
'47, 1 — 52, 19 ed. Furia).

'4. fol. 313v sub finem — fol. 319v med.: De metris Pindari carmi-
'num Olympiorum et Pythii primi (= pag. 52, 20 — 70, 12 ed. Furia).

'5. fol. 319v med. — fol. 319v fin.: *particula Choerobosci Exegeseos*
'*in Hephaestionis enchiridion* (= pag. 70, 13 — 71, 14 ed. Furia =
'pag. 56, 19 — 57, 20 ed. Hoerschelmann), inc.: Περὶ ποδῶν. Ποὺς τοί-
'νυν ἐστὶν σύνθεσις, des.: τοὺς δ' δισυλλάβους καὶ ὀκτὼ τρισυλλά (sic in fine
'folii 319v).

'Quot folia inter folium 319v et folium 320r perierint, dici nequit.
'Apparet tamen et Choerobosci partem et Heliae Monachi initium ante
'folium 320r intercidisse.

'6. fol. 320r — fol. 320v med.: Heliae Monachi libri de metris trac-
'tatus de synizesi initio mutilus (= pag. 71, 14 ἠλάθτ [sic] ἢ οὐκ —
'pag. 73, 19 ed. Furia = pag. 82, 1 — 84, 12 ed. Furia)'.

Haec hactenus Studemund ad me scripsit.

II. Praeterea idem Studemund vere anni 1879, cum iam in eo esset, ut Roma in patriam reverteretur, feliciter indagavit magnum fragmentum metrici argumenti, quo postea anno 1884 vidit contineri alteram (id est ex aliis Choerobosci dictatis oriundam, ut Studemund conicit) recensionem Choerobosci Exegeseos a codicum *KSL* recensione vehementer discrepantem, in codice Vaticano graeco 14 (nobis *U*), qui in 152 quas complectitur membranis formae quartae minoris saeculo XIII—XIV rescriptis[1]) cum alia continet tum celeberrimam illam collectionem com-

---

'IX. fol. 256r—295r: Pindari Olympia cum scholiis (conf. Pindari carmina ed.
'Tycho Mommsen, Berolini 1864, pag. XXXIV sq.).

'Sequuntur (fol. 295v) varia de litterarum inventoribus, de metris heroico et
'elegiaco; qualia etiam inter recentiora Artis Dionysianae supplementa legi docuit
'Vhlig pag. LIV sq.

'X. fol. 296r—320v med. ea de quibus supra in contextu dixi.

'Sequuntur (in fol. 320v) nonnulla, quae alia manus adscripsit; quorum ultima
'haec sunt: ἦλθεν ὁ μητροπολίτης κ̄ δ̄ τοῦ ἀπριλλίου μηνὸς, ἡμέρα παρασκευὴ, ὥρα πρώτη·
'τῆς νυκτὸς, ἔτους ,ζ̄ ω̄ ξ̄ η̄ ἰνδικτιῶνος ι̅γ̅ (= a. 1360).

'In fine codicis *L* adglutinata sunt quattuor folia homiliae supra dictae'.

[1]) In foliis 152 omnibus luculenta supersunt antiquae scripturae sacrae a pluribus librariis confectae vestigia, quae Studemundo videntur ad XI saeculum pertinere. Perpauca ex hac antiqua scriptura expiscatus est Immanuel Bekker l. c., multo plura Studemund, qui e. g. in folii 149r versibus 15—18 has dispexit litteras:

Ψυχῶν τὴν παντελῆ ἀπολύτρωσιν περι
ποιούμενος Χ(ριστ)ὲ π(άτε)ρ εἰς χεῖρας παρέδω
κας τὴν παναγίαν ψυχήν σου· ἐν ξύλω
ἑκούσιος κραιμάμενος (*sic*)

mentariorum in Dionysii Thracis artem grammaticam ex compluribus scholiastarum interpretationibus compositorum. Egerunt de codice Vaticano 14 Immanuel Bekker Anecd. graec. pag. 1136 (conf. pag. 1129) et Gustavus Vhlig Prolegom. ad Dionys. Thrac. pag. XXXV et pag. L—LII. In hoc igitur codice (*U*) cum vidisset inde a folio 137ʳ novam manum initium scribendi fecisse, idque a verbis μέτρῳ ἐχρήσατο [quae nunc leguntur in Choerobosci Exegesi pag. 36, 7 (probabile igitur est in *U* ante folium 137 periisse unum folium, in quo Choerobosci initium olim scriptum erat)], Studemund ea verba, quae supra inde a pag. 36, 7 usque ad pag. 39, 10 leguntur, ipse descripserat; reliquam partem (pag. 39, 11 — pag. 88, 9) a Studemundo rogatus auctumno anni 1884 benignissime et liberalissime excussit Augustus Mau, cuius sollertiam in difficillima codicum scriptura dispicienda admirantur hodie omnes harum rerum periti. Longe autem recedit in compluribus locis codex *U* neglegentissime tachygraphi manu scriptus a codicibus *KS*, atque est ubi dubites, utram orationis formam Choerobosco tribuas.

Itaque quod iam aliquatenus iusta Choerobosci recensio institui potest, id insigni Studemundi benevolentiae debetur; qui idem non materiam modo, quam pollicitus erat, subministravit, sed universi laboris ita factus est particeps et socius, ut, qualecumque sit quod profecimus, non minore id illius quam mea opera effectum esse grato animo profitear. Idem cum anno 1884 animadvertisset schedam olim ex *U* transcriptam ad hanc 'Exegesin' pertinere, Mauii apographo mense Novembri accepto, non modo typothetae plagulas saepissime a nobis retractatas iterum retractari iussit, sed etiam ultimae textus recensendi et corrigendi operae maiorem partem benevolentissime suscepit, dum ego per aliquod tempus oculis parcere et huiusmodi labore quantum fieri potest abstinere quamvis invitus debeo.

Quae in codicibus tradita habemus, ea quamquam graviter corrupta esse vel collatis inter se *U* et *KS* libris intellegas, tamen non ad eandem omnia normam corrigenda esse inde perspicitur, quod alia a Choerobosco recte disputata librariorum neglegentia depravata sunt, alia ab ipso Choerobosco ex libris mendosis descripta esse negari nequit. Ac primum poetarum fragmenta, quorum hic metricus uberrima copia excellit, vel cum Hephaestionis vel cum poetarum ipsorum, unde desumpta sunt, codicibus adeo saepe congruunt, ut non meliores illi quam nobis libros in manibus fuisse appareat. Quare cum nefas ducerem constanter corrigere ea, quae quamvis mendosa ipse Choeroboscus scripsisset, eam in his quidem legem esse volui, ut quid verum esset plerumque in 'apparatu critico' adscriberetur, sedulo autem adderetur, quid cuique vel Hephaestionis vel poetarum codici cum Choerobosci codicibus commune esset. Quae ratio ut per se sana est ita eo maxime commendatur,

Folia 26ʳ 30ᵛ 39ᵛ parum prudenter, folium 60ᵛ cautius remediis chemicis temptata sunt a nescio quo viro docto ad resuscitandam antiquam scripturam.

quod plurimum ad grammaticorum et metricorum fontes investigandos ipsa illa menda valent; saepe enim nulla certiora sunt scriptorum in classes quasdam distribuendorum indicia quam errores in poetarum versibus commissi. In illis igitur fere nihil correctum est nisi quod a Choerobosco nullo modo dici potuisse videbatur.

Similis est ratio eorum, quos ex Hephaestionis enchiridio Choeroboscus citavit, locorum; velut quod apud illum pag. 44, 14 ed. Westphal in optimis codicibus perperam legitur καὶ εἰ (pro εἰ καὶ), idem Choeroboscus pag. 87, 8. 10 non modo retinuit, sed etiam explicare posse sibi visus est. Accedit quod saepius Hephaestionea ad verbum exprimere scriptor noluit, sed circumscribendo redditurus consulto leniter immutavit, ut tamen sententia integra maneret. In his igitur locis, quos Choeroboscus ex Hephaestionis enchiridio non tam ad verbum repetivit quam circumscribendo expressit, codex *U* multo propius quidem abest ab Hephaestionei enchiridii contextu quam codices *KS*; videtur tamen hic consensus ex parte ita explicandus esse, ut is, qui codicem *U* scripsit, inspecto ipso Hephaestionis enchiridio verba ab hoc discrepantia correxerit. Haec autem Hephaestionea ubique adscribere opus non fuit, quoniam nemo enarrantem audiet, nisi id quod enarratur inspexerit. Esse denique, quae etiam in his ut vulgaria librariorum peccata corrigenda fuerint, non est quod moneam.

Restat ut de ipsius Choerobosci oratione emendanda dicam; quamquam ne in ea quidem prorsus desunt, quae falsa aliunde translata esse etiam nunc intellegas. Sed haec pauca sunt; cetera omnia multifariam depravata mutilataque coniecturam requirunt. Atque a Gaisfordio quae edita erant, ea et ab ipso et ab aliis, maxime a Caesare in 'emendationum Hephaestionearum' libellis Marburgi a. 1869 et 1870 editis, ita tractata sunt, ut saepe illis adstipulandum fuerit. Ad universum autem librum emendandum permulta suppeditavit Studemund. Nonnulla denique sagacissime perspecta Ludovico Mendelssohn collegae meo debeo. Quorum omnium inventa sive in scriptoris orationem recepta sive in adnotatis commemorata ne auctorum nominibus carerent, sedulo curavi. Eis denique, quae ipse attuli, aut nihil aut 'scripsi' vel similia adposui. Omnino autem sic iudico, quamquam magna mendorum pars sublata sit, tamen relicta esse, quae nondum probabili ratione sanata videantur. Secutus sum in universum libros *KS* contra codicem *U* testantes etiam in multis eorum locorum, ubi id quod in *U* legitur magis commendari videtur[1]).

In codicibus *KSU* quae leguntur, ea adnotata sunt omnia praeter tria haec: primum ι subscriptum, semper in *U* ac tantum non semper in *KS* omissum (*K* ι subscriptum nusquam addidit nisi 41, 1 ῥᾷον et 41, 3 ῥᾷον nec non 46, 11 αὐτῇ et 48, 8 τῇ); tum levissima accen-

[1]) A παίων nominativo videtur Choeroboscus in hoc libro, si plerisque codicis *K* locis fides habenda est, genetivum παιῶνος et sic deinceps per ceteros casus obliquos derivasse.

tuum vitia, qualis est acutus in *K* aut *S* aut *U* pro gravi positus, vel enclitica secundum discrepantem normam in *S* tractata, quamquam in poetarum fragmentis ne haec quidem tacitus correxi; denique capitum et paragraphorum inscriptiones plurimae non solum in *K* sed etiam in *S* in margine adscriptae sunt, similiter atque schemata syllabarum, de quibus dixi ad pag. 57, 23. Ex codice *U* non omnes minutias scripturae discrepantis enotavit Mau.

Numerorum margini appictorum ei, qui uncis rotundis ( ) circumscripti sunt, ad Hephaestionis editionis Gaisfordianae alterius (a. 1855), ei, qui uncis carent, ad Westphalianae (a. 1866) paginas referendi sunt.

Vncis quadratis [ ] inclusi, quae delenda esse censebam; cuneatis ⟨ ⟩, quae contra codicum *KSU* auctoritatem inserta sunt; duplicibus ⟦ ⟧ pleraque eorum, quae in solo codice *U* (non in *KS*) leguntur. Punctis . . . . orationem lacunosam videri indicavi. In apparatu critico asteriscus * significat unius litterae rasuram, signum interrogationis ? significat 'ut videtur'. Ne apparatum criticum nimis onerarem, accentus encliticorum in Choerobosci contextu fere ubique tales dedi quales in *K* leguntur.

Reliquum est ut quos codices litteris singulis significaverim proferam:

K = Choerobosci et Hephaestionis codex Venetus Marcianus CCCCLXXXIII

S = Choerobosci et Hephaestionis codex Saibantianus, Bodl. Auct. T IV 9 (descriptus, auctore Studemundo, ex ipso *K*)

L = Choerobosci codex Laurentianus conv. nr. 8 a Studemundo collatus

U = Choerobosci codex Vaticanus 14

A = Hephaestionis codex Ambrosianus J 8 ord. sup.

C = Hephaestionis codex Cantabrigiensis univ. Dd. XI 70

P = Hephaestionis codex Parisinus 2881

M = Hephaestionis codex Meermannianus, Bodl. Auct. T II 13

H = Hephaestionis codex Harleianus 5618

N = Hephaestionis codex Norfolcensis, qui est in Museo Britannico inter Arundelianos 517.

H et *N* nonnumquam nominibus omissis 'deteriores' appellavi. De melioribus Hephaestionis codicibus conferantur, quae in Mus. Rhen. l. c. pag. 262 sqq. dixi. *A* et descriptus, auctore Studemundo, ex hoc codex *K* a Studemundo, ceteri Hephaestionis codices a me collati sunt.

Denique bibliothecae Bodleianae curatoribus facere non possum quin etiam hoc loco gratias me maximas habere pronuntiem; qui cum Oxonii me versantem benevolentissime adiuverunt tum codicem Saibantianum *S* in hanc urbem egregia liberalitate transmiserunt.

Scr. Dorpati mense Martio a. 1885.

Guilelmus Hoerschelmann.

APPENDIX.

DE CODICIBVS ALIQVOT ITALICIS AD HEPHAESTIONEM ET CHOEROBOSCI EXEGESIN PERTINENTIBVS

SCRIPSIT

GVILELMVS STVDEMVND.

CAPVT PRIMVM.

De scriptionibus de re metrica, quae in codice Vaticano 14 praeter Choerobosci Exegesin insunt.

Post absolutam Choerobosci Exegesin in Hephaestionis enchiridion in codice Vaticano 14 (*U*) fol. 149[r] med., ita ut novum caput non fiat, statim haec leguntur, quae sequuntur. Subscripsi autem ad §§ 1 et 2 lectionis discrepantiam non tantum ex codice *U*, sed etiam ex codice Veneto Marciano CCCCLXXXIII (*K*, de quo conf. supra pag. 89 sqq.), in quo (inde a folio 151[r] med.) post Pseudo-Herodianum eaedem hae paragraphi 1 et 2 continuo sese excipiunt. Codicis *U* apographon insigni Augusti Mau benevolentiae debeo, codicem *K* ipse excussi.

§ 1.

Πόσα παρέπεται τοῖς μέτροις;

Παρέπεται τοῖς μέτροις ἑπτά, κατὰ ποιὸν καὶ κατὰ ποσόν. καὶ κατὰ μὲν ποιότητα δ΄· γένος, εἶδος, σύνταξις, τομή· κατὰ δὲ ποσότητα τρία· μέγεθος, σχέσις, ἀπόθεσις. Καὶ γένος μέν ἐστιν ἡ ἐπιπλοκή, ὡς δακτυλικοῦ πρὸς ἀνα-
5 παιστικόν. Εἶδος δὲ ὅπερ ἕκαστον αὐτῶν τυγχάνει ὄν, οἷον τροχαϊκὸν ἢ ἀναπαιστικόν. Σύνταξις δὲ τὸ εἶναι ἕκαστον αὐτῶν ἁπλοῦν ἢ σύνθετον. ἁπλοῦν μὲν τὸ ἐξ ἑνὸς ποδός, ὅπερ ἐπὶ τῶν ποιημάτων ἥκιστα ἔστιν εὑρέσθαι· ἐπὶ μέντοι στίχου ὡς τὸ

Ad § 1 *conf. Anecdota Chisiana* § 10 *et quae ad hanc adnotavit Mangelsdorf, nec non Pseudo-Hephaestionem* § 45 ‖ 2 Παρέπεται τοῖς *UK*[1], Παρέπεται δὲ τοῖς *K*[2] ‖ μεν *U* ‖ 4 μὲν (*sic*) *K* ‖ 5 δὲ *U*, δ' *K* ‖ τυγχάνει *om. U* ‖ ἢ *U*, καὶ *K* ‖ 7 δ περ *K*, δ *U* ‖ τῶν *om. U* ‖ ἥκιστά ἐστιν *K*[2], ἥκιστά ἐστι *K*[1], ἥκιστον *U* ‖ (*sub finem*) ἐπι *U* ‖ 8 στί *U*, στοιχείου *K*

Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην (Λ 130)·
σύνθετον δὲ τὸ ἐκ διαφόρων ποδῶν. Τομὴ δ' ἐστὶν εὐπρεπὴς ἀπαρτισμὸς λέ- 10
ξεων. Μέγεθος δὲ ὡς ὅταν τὸ μὲν ᾗ δίμετρον⟨, τὸ δὲ τρίμετρον, τὸ δὲ τε-
τράμετρον⟩. Σχέσις δὲ ὡς ὅταν τὰ μὲν ᾗ τεταγμένα, τὰ δ' ἄτακτα. Ἀπό-
θεσις δὲ ὡς ὅταν εἴπωμεν τὸ μὲν ἀκατάληκτον, τὸ δὲ καταληκτικόν.

§ 2.

Τῶν δὲ μετρικῶν οἱ μὲν ἀπὸ στοιχείου ἤρξαντο, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ μέτρου· 1
ἀλλὰ τὸ μὲν γραμματικῆς ἴδιον, τὸ δὲ ἐντελεστέρας δεόμενον ἀκοῆς· διὸ ἄμφω
ἐάσας ὁ Ἡφαιστίων ἐκ τοῦ περὶ συλλαβῆς ἤρξατο, ἀλλ' οὐδὲ ταύτης ὅρον δέ-
δωκεν ὡς ἐπταισμένον· αἱ μονογράμματοι γὰρ οὐχ ὑπάγονται τῷ ὅρῳ τῆς συλ-
λαβῆς, ὡς πολλάκις δέδεικται. 5

In codice *U* (post δέδεικται) nullo spatio intermisso statim haec sequuntur: περὶ ποδῶν· τὸ μὲν ὄνομα etc., id est § 3. Eadem paragraphus (omisso tamen ipso initio Τὸ μὲν ὄνομα τοῦ ποδός usque ad καὶ τοῦτο τὸ μέτρον = 5) legitur etiam in codice *K* (post absolutam Choerobosci Exegesin in Hephaestionis enchiridion, inde a fol. 63ʳ med. et in folio 63ᵛ); in quo codice cum post folium 63 septem folia perierint, haec paragraphus in fine mutila exstat (conf. quae supra pag. 91 dixi et quae infra ad pag. 100, 50 adnotavi). Ad eam partem paragraphi 3, quae in *K* servata est, subscripsi ex hoc quoque codice lectionis discrepantiam:

§ 3.

Περὶ ποδῶν.

Τὸ μὲν ὄνομα τοῦ ποδός ἐστι ῥυθμικόν· ὥσπερ γὰρ ἐν εὐπρεπεῖ κινήσει ποδῶν βάσις γίνεται, ἐξ ἧς ὁ ῥυθμός, οὕτως ἐν ἄρσει καὶ θέσει, τουτέστιν ἐν μακρᾷ καὶ βραχείᾳ συλλαβῇ, ποὺς γίνεται, ἐξ οὗ βάσις, ὅ ἐστι διποδία, καὶ

---

9 ἀτρείδα *U* ‖ τῶ δ' αὖτ' *U*, τώ δ' αὖτ' *K* ‖ 10 τομὴ *K*, τομή. | το μή *U in duarum linearum confinio* ‖ δέ ἐστιν *K* ‖ 11 μέγεθος δὲ] *fol.* 151ᵛ *K* ‖ ὅταν *K litteris omnibus praeter* o *a K² in rasura scriptis* ‖ τὸ *K*, τὰ *U* ‖ 11—12 ῇ, δίμετρον σχέσις δὲ, ὡς ὅταν τὰ μὲν, εἴη τεταγμένα *K*, τεταγμένα *U* ‖ 12 τά δ' ἄτακτα *K* ‖ 13 (*sub initium*) δε *U* ‖ μὲν *ex* μὲν *per rasuram factum K* ‖ (*sub finem*) δὲ *ex* δὲ *per rasuram factum K* ‖ καταληκτικὸν *ex* καταληκ**κὸν *vel ex* καταληκ*κὸν *per rasuram factum U*

§ 2 *ipsis verbis legitur in Anecd. Chisian.* § 11 ‖ 1 μετρικῶν *K*, μετρὶ *U* (*cum r sura*) ‖ μὲν *ex* μὲν *per rasuram factum K* ‖ (*priore loco*) ἀπο *U* ‖ στιχείου *U* δὲ *ex* δὲ *per rasuram factum K* ‖ τοῦ μέτρου *U*, μέτρου *K; conf. Anecd. Chisian.* § 11 2 (*priore loco*) τὸ *K*, τὰ *U* ‖ ἴδιον *U* ‖ τό δὲ *U*, τό δ' *K* ‖ 3 περὶ *U* ‖ ἀλλ' οὐδὲ *K*, ἀ δὲ *U* ‖ 3—4 δέδωκε *U*, ἔδωκεν *K*, δέδωκεν *Anecd. Chis.* ‖ 4 ἐπταισμένον *U*, ἐπταις | νον *K*, ἐπταισμένων *Anecd. Chis.* ‖ 4—5 *verba* αἱ — δέδεικται *om. K* ‖ 4 οὐχ' *U*

Ad § 3 *conf. cum alia tum 'scholia Hephaestionea B' pag.* 25, 19 *sqq.* (*ed. Hoersemann*) ‖ 1 περὶ ποδῶν *U;* περὶ ποδῶν ἄλλως *K² in margine, om. K¹* ‖ 2—5 τὸ μὲν ὄνομα — τοῦτο τὸ μέτρον *om. K* ‖ 2 ποδός] *fol.* 149ᵛ *U* ‖ εὐπρεπῆ κινήσεις 3 ἐξ ἧς] ἐξῆς *U* ‖ 4 ποῦς *U* ‖ 4—5 ὅ ἐστὶ ποδία καὶ τούτου μέτρον *U; possis* καὶ ἐκ ταύτης μέτρον *vel similia temptare*

διπλοῦν ἀπεργάζεται· ἑκάστῳ γοῦν προσιοῦσα τῶν δισυλλάβων ποδῶν συλλαβὴ δύο πορίζει σχήματα, τὸν δίβραχυν ποιοῦσα τρίβραχυν ἢ δάκτυλον, τὸν δὲ σπονδεῖον μολοσσὸν ἢ βακχεῖον, τὸν δ' ἴαμβον ἀνάπαιστον ἢ ἀμφίμακρον, τὸν δὲ τροχαῖον ἀμφίβραχυν ἢ παλιμβάκχειον. Ὁμοίως δὲ καὶ οὗτοι προσλαμβάνοντες τὴν συλλαβὴν διπλοῦνται καὶ γίνονται τετρασύλλαβοι δεκαέξ. Ὁμοίως δὲ καὶ οὗτοι προσλαμβάνοντες τὴν συλλαβὴν γίνονται διπλούμενοι πεντασύλλαβοι τριακονταδύο, οἳ ὄνομα ἴδιον οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν προειρημένων συντεθέντες καλοῦνται. τὰς δὲ διαιρέσεις διπλᾶς ποιοῦσιν· ἢ γὰρ δισύλλαβος μετὰ τρισυλλάβου, ἢ τρισύλλαβος μετὰ δισυλλάβου. αὐτίκα γοῦν τοῦ

Ἥλιε θοαῖς ἵπποισι (Eur. Phoen. 2)

τὸν πρῶτον καὶ ἰαμβικῶς δυνάμεθα διαιρεῖν καὶ τροχαϊκῶς. Ὁμοίως δὲ καὶ οὗτοι οἱ πεντασύλλαβοι προσλαμβάνοντες συλλαβὴν διπλοῦνται καὶ γίνονται ἑξασύλλαβοι ἑξηκοντατέσσαρες. Εἰσὶ δὲ οἱ πάντες δ', η', ις', λβ', ξδ' καὶ γίνονται ρκδ'. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη μέθοδος, οὕτως· ὁ ἀριθμὸς τῶν ἁπλῶν ποδῶν δώδεκα πολυπλασιαζόμενος ἐφ' ἑαυτὸν ποιεῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν ρμδ'· δωδεκάκις γὰρ δώδεκα γίνονται ρμδ'. Πῶς οὖν λυθήσεται τὸ ζητούμενον; οἱ μὲν γὰρ τοὺς ⟨συνθέτους⟩ σύμπαντας ριβ' φασὶν εἶναι, οἱ δὲ ρμδ'. Ὅτι πρὸς μὲν τὴν πρώτην μέθοδον τῶν ποδῶν, τὴν γινομένην ἐκ τῆς προτάξεως τῆς διφυοῦς συλλαβῆς, μόνοι λβ' εἰσὶν οἱ πεντασύλλαβοι, ἐκ τῶν τετρασυλλάβων συλλαβῇ παραυξηθέντες· πρὸς δὲ τὴν δευτέραν μέθοδον, τὴν γινομένην ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν ἁπλῶν, εἰσὶν οἱ πεντασύλλαβοι ξδ'· ἢ γὰρ οἱ τέσσαρες δισύλλαβοι ἐπὶ τοὺς η' τρισυλλάβους πολυπλασιαζόμενοι ποιοῦσι λβ' (τετράκις η' γίνονται λβ') ἢ οἱ η' τρισύλλαβοι ἐπὶ δ' δισυλλάβους πολυπλασιαζόμενοι ποιοῦσιν ἄλλους λβ' (ὀκτάκις γὰρ τέσσαρες γίνονται λβ')· καὶ γίνονται δὶς λβ' ξδ'. αὐτίκα γοῦν τοῦ

Ἥλιε θοαῖς ἵπποισι (Eur. Phoen. 2)

τὴν πρώτην διποδίαν καὶ ἰαμβικῶς καὶ τροχαϊκῶς δυνάμεθα διελεῖν, ⟨ὡς⟩ εἴπαμεν, ὅτι οἱ πεντασύλλαβοι διπλῆν ἔχουσι τὴν διαίρεσιν, καὶ συμβαίνει αὐτοὺς εἶναι ξδ'. Εἰσὶν οὖν τετρασύλλαβοι ις', πεντασύλλαβοι λβ', ὁμοίως ἑξασύλλαβοι

---

30 διπλοῦν *K*, διπλῆν *U* ‖ ἑκάστω *ex* ἑκάστου *correctum K* ‖ πρὸς ἰοῦσα *U* ‖ 31 δίβραχυν *K*, γὰρ δίβραχυν *U* ‖ 32 μολοσσὸν ἢ] μολοσσὸν η *U*, μολοσσὸν *K* ‖ δ' ἴαμβον *K*, δίαμβον *U* ‖ 32—33 *verba* τὸν δὲ τροχαῖον ἀμφίβραχυν *om. U* ‖ 33 παλινβάκχειον *U* ‖ 33—34 πρὸς λαμβάνοντες *U* ‖ 34 δεκαέξ *K*, ιϛ *U* ‖ 34—35 *verba* ὁμοίως — διπλούμενοι *om. U* ‖ 35 πρὸς | λαμβάνοντες *K* ‖ γίνονται *K litteris* ον *in rasura scriptis* ‖ 36 τριακονταδύο *K*, δεκαδύο *U* ‖ ἰδία *U* ‖ 36—37 συντεθέντες *K litteris* ες *correctione effectis*, συνθέτων *U* ‖ 37 ποιοῦσι *U* ‖ δισύλλαβοι *K* ‖ 38 τρισυλλάβου *U*, τρισυλλάβων *K* ‖ τρισύλλαβοι *K* ‖ δισυλλάβων *K* ‖ τοῦ *U*, τὸ *K* ‖ 39 ἵπποισι *U* ‖ 40 καὶ ἰαμβικῶς *U*, ἰάμβικῶς *K* ‖ δυνάμενος διαιρεῖν *U* ‖ 41—42 γίνονται λβ· ἑξασύλλαβοι ξδ *U* ‖ 42 καὶ γίνονται *K*, γίνονται δὲ *U* ‖ 43 ἁπλῶν *K spiritu in rasura scripto* ‖ ποδῶν *om. U* ‖ δώδεκα *U*, δεκάκις *K* ‖ 44 πολυπλασιάζόμενος *U*, πολυπλησιαζόμενος *K* ‖ ἑαυτὸν *K cum accentu supra* υ *eraso* ‖ ἀριθμὸν τῶν (*sic*) *UK* ‖ ρ̄ μ δ̄ *K*, ρ̄ μ̄ β̄ *U* ‖ δωδεκάκις] *fol.* 150ʳ *U* ‖ 45 γίνονται *om. U* ‖ 45—46 οἱ μὲν, γὰρ τοὺς σύμπαντας, ρ̄ ι β̄· φασὶν εἶναι· οἱ δὲ, ρ̄ μ δ̄ *K*; πῶς οἱ μὲν τοὺς συν | ιβ φασὶ (*sic an* φασὶν *incertum*)· οἱ δὲ ρμ̄ δ̄. φασὶ μὲν *U* ‖ 46 πρὸς *U*, πρὸ° *K* ‖ 47 ἐκ τῆς *ex* ἐκ *factum a* K^1 ? ‖ 48 λβ̄ *U*, λβ̄ *K* ‖ συλλαβῇ] συλλαβὴ *U*, συλλαβῶν *K* ‖ 50 *in* εἰσὶν οἱ πεν *exit codicis K folium* 63ᵛ, *proxima folia codicis K perierunt* ‖ 52 ἐπὶ *U* ‖ 53 γοῦν *U* ‖ τοῦ] τὸ *U* ‖ 55 ἰαμβικῶς *ex* ἰαμβικὸν *corr. U* ‖ 55—56 εἴπαμεν? *U* ‖ 56 διπλῆν *U* ‖ 57 εἰσὶ *U* ‖ ἑξασύλλαβοι *U*

(sic)· | μυκᾶται (sic) ἐπὶ αἰγός. μυκᾶται ἐπὶ βοός. μυκᾶται (sic· | ἐπὶ καμήλου. ωρύεται (sic) ἐπὶ λύκου, καὶ λέοντος. ὑλακτεῖ (sic) | ἐπὶ κυνός. βληχᾶται ἐπὶ τοῦ προβάτου· γρυλλίζει καὶ γρύζει | ἐπὶ χοίρου. ὠμάζει ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων· ὀγκᾶται ἐπὶ | ὄνων· ἀλλὰ· καὶ (sic) βρωμᾶσθαι οἱ Ἀττικοὶ φασὶ· κικκαβάζει | ἐπὶ γλαυκῶνος· τερετίζει ἐπὶ ἀηδόνος καὶ τέττιγος κυρίως ἠχεῖ· καγγάζει (sic) | ἐπὶ ἀετοῦ· τιτιβίζει ἐπὶ χελιδόνος· ᾄδει (sic) ἐπὶ κύκνου τρύζει ἐπὶ τρυ|γονος (sic). τρύζει (sic) ἐπὶ ἁμαξῶν. κρώζει ἐπὶ κορώνης. κιχλίζει | ἐπὶ κιχλης (sic). κρίζει ἐπὶ κίρκου. παππάζει ἐπὶ χηνός !.

Idem tractatus in fine plenior legitur in codicis Ambrosiani C 222 ord. inf., de quo infra pluribus exponam, folio 217r summo saeculo XIII vel XIV scriptus. Verba codicis anno 1865, dum Iuppiter Pluvius regnat, tam celeriter descripsi, ut de singulis spondere nequeam: ἀλόγων φωναί hunc titulum addidit manus secunda, nobis A^2). βρυχᾶται ἐπὶ λέοντος: χρεμετίζει ἐπὶ ἵππου. μηκᾶται (correctum in μηκάζει) ἐπὶ αἰγός. μυκᾶται ἐπὶ βοός. μωκᾶται ἐπὶ καμήλου. ὠρύεται ἐπὶ λύκου. ὑλακτεῖ ἐπὶ κυνός. βληχᾶται ἐπὶ προβάτου (sic an προβάτων incertum). γλυλλίζει (sic) καὶ γρύζει ἐπὶ χοίρου. ὠμάζει ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων. ὀγκοῦται ἐπὶ ὄνου. ἀλλὰ καὶ βρωμᾶσθαι οἱ Ἀττικοὶ φασὶ. κικκαγύζει (sic potius quam κικκαβάζει videtur fere in codice legi; quinta littera fortasse non α sed αυ fuit) ἐπὶ γλαυκῶν. τερετίζει ἐπὶ ἀηδόνος. κλαγγάζει ἐπὶ ἀετοῦ. τιτυβίζει ἐπὶ χελιδόνος. ᾄδει ἐπὶ κύκνου. τρύζει (littera ρ correctione effecta) ἐπὶ τρυγόνος. ἐπὶ ἁμαξῶν τρίζει. κρώζει ἐπὶ κορώνης (A^2 addit: οὗ ὁμ cum compendiis [id est ὁ μέλλων ?] κρώζεις [an κρώξεις voluit ?]). κιχλίζει ἐπὶ κίχλης. κρίζει ἐπὶ κίρκου. παππάζει ἐπὶ χηνός. λαρύνει (vel potius χαρύνει perperam, ut videtur; λαρύζει [vel χαρύζει] correxit A^2) ἐπὶ περιστερᾶς. ἠχεῖ ἐπὶ τέττιγος. βομβεῖ ἐπὶ σφηκός. κακκάζει ἐπὶ περδίκων. συρίζει ἐπὶ δράκοντος. κελαρύζει ἐπὶ κρουνοῦ ὕδατος. κοκκύζει ἐπὶ ἀλεκτρυόνος. ἐπὶ δὲ ὀρνίθων θηλειῶν, κακκάζει. — Item a verbis βρυχᾶται ἐπὶ λέοντος, χρεμετίζει ἐπὶ ἵππου incipiunt 'voces animalium quorundam', quae teste Henrico Coxe (Catalogi codicum manuscriptorum bibliothecae Bodleianae part. I, Oxonii 1853, pag. 135) leguntur in codicis Barocciani 76 saec. XV folio 290. Conf. etiam ἰδιώματα φωνῶν τῶν ζῴων in codicis Barocciani 50 membranacei saeculo ut videtur undecimo scripti folio 209, quae teste Coxio (l. c. pag. 73) ab his incipiunt verbis: κέκραγεν, ἐπὶ ἀνθρώπων· ᾄδει, ἐπὶ κύκνου, et in haec exeunt verba: παππάζει, ἐπὶ χηνός.

Atque similes tractatus de vocibus animalium permulti supersunt in libris manu scriptis. Quorum doctrina cum ex Zenodoti thesauris originem ducat, magnopere optandum est, ut tandem aliquis, ab iis, quae Ioannes Iriarte (Regiae bibliothecae Matritensis codd. gr. mss. vol. I, 1769, pag. 308 sqq.) et Fridericus Guilelmus Sturz (opuscula nonnulla, Lipsiae 1825, pag. 131—228) et Augustus Reifferscheid (C. Suetonii Tranquilli . . . reliquiae, pag. 247 sqq. et pag. XI) et Guilelmus Wackernagel (Voces variae animantium, ed. alt., Basileae 1869) composuerunt, progressus quam plurimis tractatibus collectis (conf. e. g. cod. Laur. LVII 34 fol. 285v et Laur. LVII 48 fol. 68 et Paris. 2720 fol. 21v; ea quae Henricus Omont 'Inventaire sommaire des manuscrits du supplément grec de la Bibliothèque Nationale' [Parisiis 1883, pag. 9 et 24] refert de codicum Parisinorum suppl. graec. nr. 64 fol. 78 et nr. 192 fol. 52; etc.) atque inter se et cum Polluce (Onomast. V 86—90; ex Pollucis V §§ 89. 90 et 86—88 [1]) apparet excerpta

[1]) Cum Pollucis (V §§ 86—88. 90) verbis nonnullis accurate consentit is tractatus de vocibus animalium, quem Iriarte l. c. pag. 306 ex codicis Matritensis LXXXIII folio 50v edidit. Huius tractatus alterum exemplum paulo plenius ex codicis Monacensis 481 saec. XV folio 181v humanissime descripsit et ad me misit Guilelmus Meyer. Verba codicis Monacensis haec sunt: χρεμετίζειν ἐπὶ ἵππου. ὀγκᾶσθαι ἐπὶ ὄνου. καὶ βρωμᾶσθαι. βρυχᾶσθαι ἐπὶ λέοντος | μυκᾶσθαι ἐπὶ βοὸς διὰ τοῦ ὁ ψιλοῦ· καὶ μωκᾶσθαι. μηκᾶσθαι δὲ ἐπὶ αἰγῶν διὰ | τοῦ ῃ. ἀφ' οὗ μηκάδες αἶγες παρ' ὁμήρῳ ⟨Λ 383. Ψ 31; conf. ι 124. 244. 341⟩. καὶ φριμάττεσθαι ἐπὶ τῶν αὐτῶν | διὰ τοῦ ι· καὶ φριγμαγμὸς. γρυλλίζειν ἐπὶ χοίρου. ὑλακτεῖν ἐπὶ κυνὸς. βαΰζειν ἐπὶ τῶν | σκυλακίων. βληχᾶσθαι (δὲ hic deletum est) ἐπὶ ὀΐων. ὠρύεσθαι ἐπὶ λύκου. ἐφ' ὧν δὲ οὐκ ἔστιν ὄνομα τῆς φω-

καὶ παρδάλεων· ὠμάζειν. ἐπὶ ὄφεων, συρίζειν. καὶ ἐπὶ δράκοντος· ἐπὶ ἀετῶν, καγκλάζειν ἢ κλαγκάζειν. ὡς καὶ ἐπὶ γεράνων· ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζειν. καὶ γρύζειν. ἐπὶ περδίκων, κακκαβάζειν. ἐπὶ γλαυκῶν, κακκιβάζειν. ἐπὶ ὀρνίθων κακκάζειν. ἐπὶ ἁμαξῶν, τετριγέναι. ἐπὶ ἀλεκτρυόνος, κοκκύζει. παππάζει ἐπὶ χηνός. κρίζει ἐπι κίρκου: Eodem pertinet tractatus, quem ex codicis Neapolitani II F 32 chartacei saec. XV (de quo conf. Salvatoris Cyrilli catalogum codd. graec. mss. regiae bibliothecae Borbonicae, Neapoli 1832, tom. II pag. 78 sq.) folio 48 (non 38) exscriptum humanissime mihi misit Christianus Huelsen: Ζώων τετραπόδων καὶ πετεινῶν φωναί. Ἐπὶ κύκνου, ἄδειν· ἐπὶ ἀηδόνος, τερεττίζειν· ἐπὶ χελιδόνος, ψιθυρίζειν καὶ τιττυβίζειν. ἐπὶ τέττιγος, ἠχεῖν. ἐπὶ κίχλης, καχλάζειν. πὶ ἱέρακος, κρίζειν· ἐπὶ σφηκὸς καὶ μελισσῶν βομβεῖν· πυρὸς δὲ, βρόμος. ἀνέμων, πάτταγος. κάλων, συριγμὸς ἢ φριμογμὸς καὶ φριγμὸς· ἐπ' ἀνθρώπων, κεκραγέναι· ἐπὶ κυνῶν ὑλακτεῖν. ἐπὶ λύκων, ὠρύεσθαι· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ κυνῶν· ἐπὶ προβάτων, βληχᾶσθαι· ἐπὶ βοῶν, μυκᾶσθαι· ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζειν· ἐπὶ ὄνων, βρομᾶσθαι σπανίως δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι· πὶ καμήλου, μωκᾶσθαι· ἐπὶ λεόντων, βρυχᾶσθαι· ἐπὶ ἄρκων καὶ παρδάλεων· ὠμάζειν. ἐπὶ ὄφεων, συρίζειν· ὁμοίως καὶ ἐπὶ δράκοντος. ἐπὶ ἀετῶν, καγκλάζειν καὶ κλαγγάζειν· οὕτω καὶ ἐπὶ γεράνων· ἐπὶ χοίρων, γρυλλύζειν καὶ γρύζειν· ἐπὶ περδίκων, κακαβάζειν· ἐπὶ γλαυκῶν, κακκιβάζειν· πὶ ὀρνίθων, κακκάζειν. ἐπὶ ἁμαξῶν, τετριγέναι. — Praeterea conferendi videntur e. g. tractatus de vocibus animalium in codicis Barocciani 125 saeculi XVI ineuntis folio 144 (qui teste Coxio l. c. pag. 202 a verbis διαφορὰ φωνῆς. ἐπὶ κύκνου ἄδειν incipit), in codicis Barocciani 68 saec. XV folio 82 (qui teste Coxio l. c. pag. 103 a verbis ἐπὶ κύκνου ᾄδειν, ἐπὶ ἀηδόνος τερεττίζειν, ἐπὶ χελιδόνος ψιθυρίζειν incipit), in codicis Barocciani 72[1]) saec. XV exeuntis folio 137 (qui teste Coxio l. c. pag. 121 a verbis ἐπὶ κύκνου ᾄδειν. ἐπὶ ἀηδόνος τερεττίζειν incipit), in codicis Barocciani 216 folio 130 (qui teste Coxio l. c. pag. 378 a verbis ἐπὶ κύκνου ᾄδειν incipit).

II. Codex Taurinensis B VII 20 bombycinus formae minimae, saeculo XV scriptus, acephalus, nunc 82 foliorum, post Byzantinorum grammaticorum praecepta de etymologia et flexione vocabulorum sub finem varios quosdam tractatus grammaticos undique congestos continet, in his in folio 80ᵛ hunc: ἐπὶ ἀνθρώπων: κεκραγέναι. ἐπι κυνῶν: ὑλακτεῖν | ἐπὶ προβάτων βληχᾶσθαι ἐπι βοῶν μυκᾶσθαι | ἐπὶ ἵππων χρεμετίζειν ἐπι ὄνων βρωμᾶσθαι καὶ οὐγκᾶσθαι | ἐπὶ λεόντων βρυχᾶσθαι ἐπι ἄρκων καὶ παρδάλεων ὀμάζειν | ἐπὶ αμαξῶν τετριγέναι ἐπὶ ἀετῶν κλάζειν. | ἐπὶ κοράκων κράζειν ἐπὶ περδίκων κακκαβίζειν. | ἐπὶ καμήλων ὠμάζειν ἐπὶ κόκκυγος κοκκύζειν | ἐπὶ ὄφεων συρίζειν ≋ καὶ ἐπὶ ἀλεκτρύονος. | ἐπὶ τεττίγων τετρετίζειν ἐπὶ χοίρων γρυλλίζειν καὶ γρύζειν | ὠρυγὴ κυρίως λέγεται

[1]) Hunc codicem non novi nisi ex Coxii catalogo. Multa in eo insunt scripta ad rem metricam pertinentia, quae non recto ordine collocata esse apparet. Ex his Hephaestionis enchiridion continetur foliis 1—14 et 161—168; 'scholia Hephaestionea B' foliis 170—185 [horum scholiorum paragrapho 12 (ed. Hoerschelmann) nomen τοῦ σοφοῦ Λιβανίου tamquam auctoris praefixum est in folio 176ᵛ; similiter ante Pseudo-Hephaestionis § 13 (= Pseudo-Plutarch.) legitur τοῦ θείου Τρύφωνος περὶ μέτρων in folio 194]; Trichae carmen folio 186; Isaaci Monachi liber de metris poeticis integer foliis 152—160. Praeterea Pseudo-Hephaestion (inc. Εἰ μέλλοιμεν), qualis legitur in codicibus Parisino 2008, Monacensi 536 (63), Mutinensi III B 11 aliis, inest in hoc codice Barocciano (omissis tamen ut videtur paragraphis 34—36 et 38—43) in foliis 44ʳ—46ᵛ et 187ʳ—204ᵛ. Denique minores quidam tractatus metrici argumenti leguntur in his foliis: 68ʳ (de pedibus metri comici); 69ʳ (pedum XVII metricorum enumeratio); 70—71 tractatus, qui Pseudo-Hephaestionis paragraphis 28 et 29 respondere videntur; 72ʳ de pedibus (inc.: πάντες οἱ πόδες εἰσὶν εἰκοσιοκτὼ, τέσσαρες οἱ δισύλλαβοι); 72ʳ de carminum generibus variis (inc.: ἰστέον ὅτι τὸ πολιτικὸν μέτρον λήγει εἰς δεκαπέντε συλλαβάς, conf. Pseudo-Hephaestion § 35); 150 de metris iambico et heroico et de synizesi (inc.: περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου. τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἔστιν ἑξάμετρον, διαιρεῖται δὲ εἰς τραγικὸν καὶ κωμικὸν); 160 περὶ διαφορῶν τοῦ αὐτοῦ μέτρου (inc.: αἱ διαφοραὶ τῶν στίχων εἰσὶν ἐννέα).

CAPVT ALTERVM.

De codice Ambrosiano *A* Hephaestionis codicum optimo.

Codex Ambrosianus J 8 ord. sup., ex bibliotheca I. V. Pinellii[1]) in Ambrosianam adscitus, bombycinus saeculo XIII exeunte vel ineunte XIV scriptus, hodie complectitur 151 folia formae quadratae minimae pessime habita et tineis ac madore adeo corrupta, ut ne semel quidem bina inter se folia cohaereant. Quae tabes ne latius serperet, margines foliorum a bibliopego charta novicia obductae sunt eoque modo effectum est, ut pars scholiorum, quae in marginibus scripta sunt, hodie difficillime dignoscatur; nec paucae litterae tineis erosae perierunt. Eorum tamen codicum ope, qui ex ipso *A* descripti sunt, veluti codicis Veneti *K* (i. e. Marciani CCCCLXXXIII saeculi XIV), acriter intenta oculorum acie licuit mihi tantum non omnia in *A* accurate dispicere, quae ad doctrinam metricam spectant (*A* fol. 76ʳ usque ad fol. 151ᵛ). Atque ut statim aperiam, quid diuturno illo, quod in codice *A* legendo impendi, studio adsecutus sim: ipse codex *A* aut archetypus est aut gemellus archetypi aut fidelissime servata paginarum versuumque divisione descriptus ex archetypo omnium codicum Hephaestionei enchiridii scriptionumque metrici argumenti cum hoc coniunctarum, qui ad eam familiam pertinent, cuius archetypum Guilelmus Hoerschelmann in Musei Rhenani vol. XXXVI pag. 274 littera *X* insignivit. Itaque recuperatis codicis *A* lectionibus apparatum criticum et Hephaestionis enchiridio et 'scholiis Hephaestioneis A' et 'scholiis Hephaestioneis B' subscribendum ingenti multorum codicum mole liberare licebit.

Insunt autem in codice Ambrosiano *A* haec:

I. fol. 1—75: Nicomachi Arithmetica cum scholiis.

II. fol. 76ʳ—91ᵛ (quibus foliis olim duos integros quaterniones effectos esse conicias): Ἐκ τῶν λογγίνου τοῦ φιλοσόφου τὰ προλεγόμενα εἰς τὸ τοῦ ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον: id est ea congeries metrici argumenti, quae cum ab aliis edita est tum nuper plenius a Guilelmo Hoerschelmann ('scholia Hephaestionea altera' in programmate ad sollemnia Caesareae Vniversitatis Dorpatensis die XII m. Decembris anni 1882 concelebranda pag. 1, 1 usque ad pag. 13, 3). Vltima verba folii 91ᵛ in codice *A* haec sunt: ἀποθέσεις δὲ τῶν δακτυλικῶν, quae apud Hoerschelmannum l. c. leguntur pag. 13, 3, eisque verbis ipsis abrumpitur haec congeries metrici argumenti in omnibus eis codicibus, qui ad familiam *X* referendi sunt. Quot folia in *A* inter folium 91 et folium 92, a quo folio in *A* Hephaestionis enchiridion incipit, infelici casu perierint, dici nequit; periisse ea

---

[1]) De fatis codicum Iohannis Vincentii Pinelli conf. cum alios tum Angelum Maium 'Iliadis fragmenta antiquissima' (1819) prooem. pag. V sq.

σχήματα τοῦ ἔπους λβ.

1	Ἰλιό	θεν με φέ	ρων ἄνε	μος Κικό	νεσσι πέ	λασσε	μονόσχημον
2	Ἠὼς	μὲν κροκό	πεπλος ἐ	κίδνατο	πᾶσαν ἐ	π' αἶαν	πεντάσχημον
3	αὐτὰρ ἐ	πεὶ κόσ	μηθεν ἅμ'	ἡγεμό	νεσσιν ἕ	καστοι	πεντάσχημον
4	ὣς ἔφα	τ' εὐχόμε	νος τοῦ	δ' ἔκλυε	Παλλὰς Ἀ	θήνη	πεντάσχημον
5	βῆ δ' ἀκέ	ων παρὰ	θῖνα πο	λυφλοίσ	βοιο θα	λάσσης	πεντάσχημον
6	ὡς δ' ὅτε	κάπριον	ἀμφὶ κύ	νες θαλε	ροί τ' αἰ	ζηοί	πεντάσχημον
7	Ἀτρεί	δης τὼ	δ' αὖτ' ἐκ	δίφρου	γουνα	ζέσθην	μονόσχημον
8	ἦλθε δ' ἐ	πὶ ψυ	χὴ Πα	τροκλῆ	ος δει	λοῖο	πεντάσχημον
9	ἥρω'	Ἀλκάθο	ον γαμ	βρὸς δ' ἦν	Ἀγχί	σαο	πεντάσχημον
10	ἐν κα	λῇ βήσ	σῃ μέγαν	οἰῶν	ἀργεν	νάων	πεντάσχημον
11	βάλλον	δ' ἀλλή	λους χαλ	κήρεσιν	ἐγχεί	ῃσιν	πεντάσχημον
12	τὸν δὴ	μήκι	στον καὶ	κάρτι	στον κτάνον	ἄνδρα	πεντάσχημον
13	ἄστυ δὲ	νῦν ἰέ	ναι μὴ	μίμνειν	ἠῶ	δῖαν	δεκάσχημον
14	ἀλλ' οἴ	όν τινά	φασι βί	ην Ἡ	ρακλη	είην	δεκάσχημον
15	χρύσει	αι ζω	ῇσι νε	ήνισιν	ἐοι	κυῖαι	δεκάσχημον
16	Ἑρμῆς	δὲ ψυ	χὰς Κυλ	λήνιος	ἐξεκα	λεῖτο	δεκάσχημον
17	μῦθον ἐ	παινή	σαντες Ὀ	δυσσῆ	ος θεί	οιο	δεκάσχημον
18	ἦλθε δ' ἐ	πὶ ψυ	χὴ μη	τρὸς κατα	τεθνη	υίης	δεκάσχημον
19	ἀμφὶ δ' ἄρ'	Αἴαν	τας δοι	οὺς ἵ	σταντο φά	λαγγες	δεκάσχημον
20	Ἑρμεί	ας δὲ ἄ	ναξ δῶ	κεν Πέλο	πι πλη	ξίππῳ	δεκάσχημον
21	Ἀτρεί	δης τε ἄ	ναξ ἀν	δρῶν καὶ	δῖος Ἀ	χιλλεύς	δεκάσχημον
22	ἀλλή	λων ἰ	θυνομέ	νων χαλ	κήρεα	δοῦρα	δεκάσχημον
23	ὣς οἱ	μὲν Τρῶ	ες φυλα	κὰς ἔχον	αὐτὰρ Ἀ	χαιούς	δεκάσχημον
24	οὕνεκ' ἐ	γὼ κού	ρης Χρυ	σηίδος	ἀγλά' ἄ	ποινα	δεκάσχημον
25	στῇ δὲ μά	λ' ἐγγὺς ἰ	ὼν καί	μιν πρὸς	μῦθον ἔ	ειπεν	δεκάσχημον
26	χερσὶ δα	μέντα δ' ἔ	πειτα κα	θ' ἵππων	ἀΐ	ξαντα	δεκάσχημον
27	ὣς εἰ	πὼν πυλέ	ων ἐ	ξέσσυτο	φαίδιμος	Ἕκτωρ	δεκάσχημον
28	νύμφαι	τ' ἠίθε	οί τε πο	λύτλη	τοί τε γέ	ροντες	δεκάσχημον
29	ἐν θυ	μῷ μεμα	ῶτες ἀ	λεξέμεν	ἀλλή	λοισιν	δεκάσχημον
30	οὐλομέ	νην ἣ	μυρί' Ἀ	χαιοῖς	ἄλγε' ἔ	θηκεν	δεκάσχημον
31	οὐ γὰρ ἐ	γὼ Τρώ	ων ἕνε	κ' ἤλυθον	αἰχμη	τάων	δεκάσχημον
32	ὕπνος ἔ	χε γλυκε	ρὸς πολ	λὰ φρεσὶν	ὁρμαί	νοντα	δεκάσχημον

est in A ‖ *ante* τοῦ *additum habet A* κατὰ (*sic*) ‖ 9 καὶ ἔτι τὸ ‖ *ante* 12 α *in margine addit A* ‖ *ante* 14 β *in margine addit A* ‖ *ante* 16 γ *in margine addit A* ‖ *ante* 18 δ *in margine addit A* ‖ *ante* 20 ε *in margine addit A* ‖ *ante* 22 ς *in margine adscripsit A, sed idem delevit* ‖ ς *ex* ζ *factum in margine ante* ἀκατάληκτον *addit A* ‖ 23 ὁρᾶτε *ex* ὁρᾶται *fecit* A^1 ‖ *ante* 24 ζ *in margine addit A* ‖ *ante* 26 η *in margine addit A* ‖ *ante* 28 ϑ *quod fuerat in A margine, folii fenestra periit* *ante* 30 ι *in margine addit A* ‖ 31 προ ‖ *ante* 32 ια *in margine addit A* ‖ *ante* 12, 2 ιβ *in margine addit A* ‖ *ante* 4 ιγ *in margine addit A* ‖ ὑμῶν ‖ *ante* 6 ιδ *in margine addit A* ‖ *ante* 8 ιε *in margine addit A* ‖ *ante* 10 ις *in margine addit A* ‖ *ante* 12 ιζ *in margine addit A* ‖ δὲ οἷον ‖ *ante* 14 ιη *in margine addit A* ‖ 17 κατάκλειδα ‖ 19 ἑρξίη ‖ δῆυτ' ‖ ἀθροΐζεται, *sed* οἱ *in fenestra periit* ‖ 20 ἐπὶ τούτου· ‖ 23 *inscriptionem nullo spatio relicto omisit A* ‖ 25 το μὲν ‖ ἔστι κοινὸν ‖ το δὲ *utroque loco* ‖ 27 ἀφαίρεσιν.

III. fol. 92ʳ—151ᵛ: Ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον περὶ μέτρων cum scholiis in fine mutilum. Quaterniones olim effectos esse conicias foliis his: 92—99; 100—107; 108—115; 116—123; 124—131; 132—139; 140—146 (huius fasciculi septem tantum hodie supersunt folia, siquidem unum folium ante folium 144 iam saeculo XIV perierat, quo olim continebantur verba Hephaestionis pag. 67, 26 W (ξαμεν) — 68, 26 (ὅμοια)[1]). Eorum quae post folium 146 olim sequebantur, nihil superest nisi quinque folia (147—151), quorum ultimum Hephaestionis verba usque ad pag. 77, 9 W continet; quot folia post folium 151 perierint, dici nequit. Folia quo propius absunt a codicis fine, eo maiorem marginum partem amiserunt. Scripta sunt Hephaestionis verba cum scholiis a duabus manibus inter se simillimis, quarum altera folia 92ʳ—122ᵛ, altera folia inde a folio 123ʳ scripsit. Raro contextum ab A^1 scriptum correxit A^2 i. e. manus saeculi XIV ut videtur, quam constat correctricis munere functam esse, antequam codex *K* ex *A* describeretur. Scholiorum multo maior pars in marginibus exterioribus scripta est, multo minor in margine interiore, minima inter lineas. Post folium 113ᵛ, quod exit in Hephaestionis verba pag. 33, 11 W, *A* nulla scholia neque nunc habet neque umquam habuisse videtur, quamquam marginum maxima pars resecta vel novicia charta obducta est. Descriptus est codex *A* ipse vel eius archetypus ex codice maiusculis litteris exarato: Inde cum aliae corruptelae explicandae sunt, tum pag. 4, 2 verba καὶ ἀεὶ ῥαιδίως id est ΚΑΙΑΕΙΡΑΙΔΙΩΣ ex ΚΑΤΑΕ̄ΤΡΟΠΟΥΣ id est ex κατὰ πέντε τρόπους corrupta esse perspexit Hoerschelmann, item pag. 51, 5 θεοί ex ΟΣΟΙ id est ex ὅσοι depravatum esse vidit Dobree. Eadem ratione locus difficillimus pag. 62, 9. 10 W sic emendandus est: παλινῳδικά, ὅταν αἱ ἑκατέρωθεν ἀλλήλαις μένωσιν ὅμοιαι, ubi pro ΜΕΝΩΣΙΝ traditum in *A* est μελιωπαι id est ΜΕΛΙΩΠΑΙ, a qua lectione progressi editores perperam circumferunt hanc lectionem: παλινῳδικά, ὅταν αἱ ἑκατέρωθεν ἀλλήλαις μελοποιΐαι ὅμοιαι ⟨ὦσιν⟩.

---

[1]) Haec verba omisit nullo lacunae signo addito K^1 (quem codicem saeculo XIV ex *A* descriptum esse constat), addidit K^2 (alio codice nescio quo usus) in margine.

19, 4 ἦ οὐχ' ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκι (*in fine versus*) Hom. E 349 ‖ 19, 6 βουκόλ' ἐπεὶ οὔτε κακῶι Hom. υ 227 ‖ 19, 8 πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον Hom. α 183 ‖ 20, 2 νέα μέν μοι κατέαξε ποσειδάων ἐνὶ πόντωι Hom. ι 283 ‖ 20, 5 σείων μελίην πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον Sotades apud Hermann. el. d. m. p. 445 ‖ 20, 9—12 καὶ νῦν κλεινίου υἱὸν ἀθηναίου (*ex* ἀθηναῖον *ab* A^1 *correctum?*) στεφανώσω ἀλκιβιάδην νέοισιν ὑμνήσας τρόποις οὐ γάρ πως ἦν τοὔνομ' ἐφαρμόζειν ἐλεγείωι νῦν δ' ἐν ἰαμβείωι κείσεται οὐκ ἀμέτρως Critias fr. 3 ‖ 21, 1 ἦ διανεκῶς εὔδησ οὐ μὰν πάρος· ἦσθα κόρινα Corinna fr. 9 ‖ 21, 4 ἀλλὰ τεὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον Praxilla fr. 1 ‖ 22, 2 ὡς ἑκατόγχειρον καλέσας Hom. A 402 ‖ 22, 4 θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς Hom. A 350 = N 682 = Ξ 31 ‖ 22, 8 δενδρέωι ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσαι Hom. Γ 152 ‖ 22, 10 χρυσέωι ἀνὰ σκήπτρωι Hom. A 15 = A 374 ‖ 26, 8 μῶσάγε καλλιόπα θύγατερ διός Alcman fr. 45 ‖ 27, 3 χαίροις ἀνύμφα χαιρέτω δ' ὁ γαμβρός Sappho fr. 103 ‖ 27, 9 ἐν δὲ βατουσιάδης Archiloch. fr. 104 ‖ 27, 16 ἄγ' αὖτ' ἐς οἶκον τὸν κλεησίππου fr. adesp. 45 Bergk, cf. eundem ad Alcman. fr. 23, 72 ‖ 27, 21 εἶμ' ὦ ταπυσ. σάκωλυθεῖσα fr. adesp. 46 A Bergk ‖ 28, 5 ἄδε ἄρ. τεμισ ὦ κόραι Telesilla fr. 1 ‖ 28, 12. 13 ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ εὕδον παννύχιοι δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος Hom. B 1 sq. ‖ 29, 3. 4 ἦ μέγ' ἀθηναίοισι φόως γένετ' ἠνίκ' ἄριστο: γείτων ἵππαρχον κτεῖνε καὶ ἁρμόδιος Simonid. fr. 131 ‖ 29, 7. 8 οὗτος δή σοι ὁ κλεινὸς ἀν' ἑλλάδα πᾶσαν ἀ: πολλόδωρος γνώσκεις τοὔνομα τοῦτο κλύων Nicomachus eleg. ‖ 29, 12. 13 ἀλλ' οὐχὶ δυνατόν ἐστιν οὐ γὰρ ἄλλο προ: βούλευμα βαστάζουσι τῆσ πόλεως μέγα Eupolis fr. 73 Kock ‖ 32, 4. 5 ἐρῶ τε δῆυ.τε κούκερῶ: καὶ μαίνομαι. κοὐ μαίνομαι Anacr. fr. 89 ‖ 32, 7 ἔσται ξένοι.σι μειλίχοισ. ἐοικότες Anacr. fr. 84, 1 ‖ 32, 9 δέξαι ἵμε κω.μάζοντα δέ.ξαι λίσσομαί. σὲ λίσσομαι Alcaeus fr. 56 ‖ 32, 12. 13 ὁ μὲν θέλων. μάχεσθαι. πάρεστι γάρ. μαχέσθω Anacr. fr. 92 ‖ 33, 2 ὄγμος κακοῦ. δὲ γήραος. καθαιρεῖ Archiloch. fr. 116 ‖ 33, 4 ἔμοι γένοι. τω παρθένος. καλή τε καὶ. τέρεινα Hippon. fr. 90 ‖ 34, 3 ἀκούσασθ'. ἱππώνα.κτος οὐ γάρ. ἀλλ' ἥκω Hippon. fr. 13 ‖ 34, 6 εἰσ ἄκρον ἕλκων ὥσπερ ἀλλᾶντα ψύχων Hippon. fr. 48 ‖ 36, 8. 9 νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων θούριος μολῶν ἄρησ Eurip. Phoen. 239 sq. ‖ 37, 1 ζεῦ πάτερ γάμον μὲν οὐκ ἐδαισάμην Archiloch. fr. 99 ‖ 37, 3 ἐρξίη πῆ. δηῦτ' ἀνόλβοσ. ἀθροίζεται. στρατόσ Archiloch. fr. 60 ‖ 38, 2 μητροτίμωι. δηῦτέμε χρὴ. τῶ σκότω διπάζεσθαι Hippon. fr. 78 ‖ 38, 6 ἔρχεται πο.λὺσ μὲν αἰγαῖ.ον διανή.ξασ ἀπ' οἰνη.ρῆσ χίου Callim. fr. 115 ‖ 39, 1 οὐκέθ' ὁμῶσ θάλλεισ ἁπαλὸν χρόα κάρφεται γὰρ ἤδη Archil. fr. 100 ‖ 39, 4. 5 ἑρμᾶσ ὁ περ φεραῖοσ αἰνείων θεόσ. ἔμμι τῶ φυγαίχμα Callim. fr. 117 ‖ 39, 8 οὐδ' ἀμειψί.αν ὁρᾶτε. πτωχὸν ὄντ'. ἐφ' ὑμῖν fr. com. anonym. 182 Meineke ‖ 39, 11 κλῦθί μευ γέ.ροντος εὐέ.θειρα χρυσο. πεπλε κούρα. Anacr. fr. 76 ‖ 40, 10 τῶν πολιτῶν. ἄνδρασ ὑμῖν. δημιουργοὺσ. ἀποφανῶ. fr. com. anonym. 183 Meineke ‖ 41, 9 μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλῆοσ Hom. A 1 ‖ 42, 4 χαῖρε ἄ.ναξ ετά.ρε ζαθέ.ασ μάκαρ. ἥβασ Simmias fr. 7 Bergk ‖ 42, 7 φαινόμενον κακὸν. οἴκαδ' ἄγεσθαι Archil. fr. 98 ‖ 42, 10 ἀδύμε. λεσ χαρί. εσσα χε. λιδοῖ: Anacr. fr. 67 ‖ 42, 12 μνᾶται. δηῦτε φα.λακρὸσ ἄ.λεξισ Anacr. fr. 68 ‖ 43, 3 ἐν δὲ βα. τουσιά. δησ Archil. fr. 104, 2 ‖ 43, 5 ταῦτα μὲν. ὡσ ἂν ὁ. δῆμοσ ἄ. πασ Alcman fr. 49 ‖ 43, 9 οὐκ ἔθ' ὁμῶσ θάλλεισ ἁπαλὸν χρόα. κάρφεται γὰρ ἤδη Archil. fr. 100 ‖ 44, 1—3 μῶσάγε καλλιόπα θύγατερ διόσ. ἄρχ' ἐρατῶν ἐπέων ἐπι δ' ἵμερον. ὕμνω καὶ χαρίεντα τίθει χορόν Alcman fr. 45 ‖ 44, 14. 15 κέλο. μαί τινα τὸν χαρί.εντα μέ.νωνα κα.λέσαι: εἰ χρὴ συμποσί.ασ ἐπ ὄ.νασιν ε.μοὶ γεγε.νῆσθαι Alcaeus fr. 46 ‖ 44, 18. 19 τίω. σ' ὦ φίλε. γαμβρὲ κα.λῶσ ἐϊ. κάσδω. ὄρπα. κι βραδινῶ σὲ μά.ληστ' ἐϊ.κάσδω Sappho fr. 104 ‖ 45, 2—4 θυρω.ρῶ πόδεσ. ἐπταθο.ρρόγυιοι. τὰ δὲ. σάμβαλα. πεντεβό·ηα: πίσυ.γγοι (*ex* γγι *factum*) δὲ δέ. κ' ἐξεπό.νασαν Sappho fr. 98 ‖ 46, 1 ἠρά.μαν μεν ε.γὼ σέθεν. ἄτοιπα.λαι ποκα: Sappho fr. 33 ‖ 46, 4. 5 ἔροσ. δαυτέ μ' ὁ. λυσιμε. λὴσ δόνει. γλυκὺ. πικρὸν ἄ.μάχανον. ὄρπετον: Sappho fr. 40 ‖ 46, 6. 7 ἀτθί.σοι δ' ἔμε.θεν μεν ἀ.πηχθετο: φροντίσ. δ' ἦν ἐπὶ. δ' ἀνδρομέ. δαν πότη Sappho fr. 41 ‖ 47, 3 καί τισ ἐ. π' ἐσχατι. αἶσιν. οἴκεισ Alcaeus fr. 69 ‖ 47, 6. 7 ὦ διὰ. τῶν θυρίδων καλὸν ἐμβλέποισα. παρθένε τὰν κεφάλαν τὰ δ' ἔνερθε νύμφα Praxilla fr. 5 ‖ 48, 9 ὅτ' ἐγὼ. τὰ δίκαι. α λέγων. ἤνθουν: καὶ σω.φροσύνη. νενόμι.στο: Aristoph. Nub. 962 ‖ 48, 12 χαίρετε. δαίμονεσ. οἱ λεβά. δειαν. βοιώ.τιον οὐ.θαρ ἀρού.ρησ. Cratin. fr. 220 ‖

63, 4. 5 ἦλθεσ. ἐκ περάτων γᾶσ ἐλεφαντίναν. λαβὰν τῶ ξί. φεοσ χρυσο. δέταν ἔχων Alcaeus fr. 33 ‖ 64, 4 κόλπω σ' ἐδέξανθ' ἁ. γναὶ χάριτεσ κρόνωι Alcaeus fr. 62 ‖ 64, 7. 8 καταθνᾶσκεῖ κύθερι (*ex* κύθερη *ab* A^1 *correctum*) ἁβρόσ· ἄδωνις τί κε θεῖμεν: καττύπεοθε κόραι

βαβάκτης: λάλος, ὀρχηστής, μανιώδης, βακχευτής. λέγεται δὲ καὶ ὁ πᾶν (scribe Πάν). παρὰ τὸ βάζω τὸ λαλῶ, βάξω, βέβακται, βαβάκτης, ὁ πολλὰ λαλῶν. Κρατῖνος, οἷον

χαῖρε χρυσόκερω βαβάκτα κήλων

πᾶν (scribe Πάν). (Cratin. fr. 321 Kock).

conf. Et. M. 183, 45; Zonarae (vel potius Antonii Monachi; conf. Henricum Stein in Herodoti editione maiore vol. II pag. 479 sqq.) lexicon pag. 368.

Βαβυλών: πόλις Ἀσσυρίας, ἣν σεμιράμις (scribe Σεμίραμις) ἐτείχισε τῷ περιβοήτῳ τείχει. εἴρεται (scribe εἴρηται) δὲ ἀπὸ Βήλου, ὃς κτίσας αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ (sic) προσηγόρευσεν. καλὰ (sic) γὰρ καλεῖται τῇ Σύρων φωνῇ ὁ τῇ Ἑλληνίδι Βῆλος. δοκεῖ δέ μοι βηλὼν καὶ ἐν διπλασιασμῷ βαβυλὼν τροπῇ τοῦ η εἰς υ, ὡς ἁλμερὸς (scribe ἁλμηρὸς) ἁλμυρός. ἢ παρὰ τὸ βάβελ, ὃ ἑρμηνεύεται σύγχυσιν (sic), βαβελὼν καὶ βαβυλὼν τροπῇ τοῦ ω (scribe ε) εἰς υ.

conf. Et. M. 183, 54; Et. Gud. 101, 35; Et. Angelicanum (ed. Ritschl 1847) II pag. V sq.

βάβαξ: λάλος, φλύαρος. Ἀριστοφάνης

κατ' οἶκον ἐστρωφᾶτο μισητὸς βάβαξ (Archiloch. fr. 33 Bergk).

παρὰ τὸ βάζω, βάξω, βάξ, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν βάβαξ.

conf. Et. M. 183, 49; Et. Or. 37, 4; Et. Gud. 101, 48; Zonar. p. 367.

βάδην: βάδην ἀπιόντος (Hom. N 516), ἠρέμα παραγενομένου (sic), ἢ θᾶττον, ἢ ταχέως. Μένανδρος

τὸ δὲ (sic) λεγόμενον τοῦτο θᾶττον ἢ βάδην (Menand. fab. inc. 221 Meineke)— παρὰ τὸ βαίνω βάδην, ὡς τείνω τάδην.

conf. Et. M. 184, 47; Zonar. p. 379.

βαθυκόλπων (sic): πέπλος τὸ ἱμάτιον καλεῖται Ἕλλην (scribe Ἑλληνικῶς). βάρβαρον δὲ τὸ βαθυκόλπων, ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς ζώσεως κολπώματος.

conf. Et. M. 185, 41.

Βάθυλλος: ὄνομα κύριον, ὁ ἐρώμενος Ἀνακρέοντος. γέγονε δὲ ὑποκοριστικόν. ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλῆς Ἥρυλλος, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀριστοκλῆς Ἀρίστυλλος, Θρασυκλῆς Θράσυλλος, οὕτως Βαθυκλῆς Βάθυλλος.

conf. Et. M. (cod. Isaaci Vossii, in editione Gaisfordiana adnot. ad pag. 185, 43).

βαθυλείμων: βαθείας (sic) λειμῶνας ἔχουσα, καὶ κλίνεται βαθυλείμωνος.

conf. Et. M. 185, 35.

βαθυζώνως (sic): βαρβάρων γυναικῶν τὸ ἐπίθετον, ἀπὸ τοῦ βαθέως ζώννυσθαι.

conf. Et. M. 185, 33.

βάθρον: τὸ θεμέλιον καὶ βάραθρα (sic) ἀγάλματα. παρὰ τὸ βῶ τὸ βαίνω γίνεται παράγωγον βῆμι, καὶ βίβημι. ῥηματικὸν ὄνομα βάτρον, καὶ βάθρον, ἐφ' ᾧ ἐστι βαίνειν. ἢ παρὰ τὸ μετὰ βίας θέειν.

conf. Et. M. 185, 44; Et. Or. 37, 7; Et. Gud. 102, 45. 103, 4. 106, 22.

βάζω: τὸ λέγω. παρὰ τὸ βοὴ βοάζω, ὡς σχολὴ σχολάζω, κραυγὴ κραυγάζω, καὶ συγκοπῇ βάζω. ἢ ὥσπερ (sic) τὸ θῶ, σημαῖνον (huius vocabuli lectio incertissima est) τὸ ὀξύνω, γίνεται θοήγω, καὶ μετὰ συγκοπὴν (sic) θήγω.

conf. Et. M. 184, 52; Et. Or. 38, 5; Et. Gud. 101, 5; Zonar. p. 377.

βαιόν: ὃ λέγεται καὶ ἡβαιόν. ἔστι δὲ τριγενής· ὁ βαιός, ἡ βαιά, τὸ βαιόν· ὅ ἐστι ἐπ' ὀλίγως (sic) βῆναι. ἢ παρὰ τὸ (sic) ἥβην ἡβαιός, ἥτις ταχέως ἄρχεται καὶ ταχέως λήγει· ἀφ' οὗ παρώνυμον ἡβαιός. ὀξύνεται δὲ ὡς τὸ γηραιός, δηναιός, ἵνα μὴ βαρυνόμενον σχῇ κτητικὸν τόπον, ὥσπερ Ῥώμη Ῥωμαῖος. οἱ δὲ παρὰ τὸ βῶ, τὸ κατ' ὀλίγον οὕτως βαῖνον. ἐὰν μὲν οὖν παρὰ τὸ βῶ, βαιός, καὶ πλεονασμῷ τοῦ η· ἐὰν δὲ παρὰ τὴν ἥβην, ἡβαιός, ἐξ οὗ καὶ βαιὸς κατὰ ἀποβαλὴν τοῦ η. etc.

conf. Et. M. 192, 48. 417, 15; Et. Or. 67, 21; Zonar. p. 971.

πλοκ' ἁγνὰ μελλιχόμειδε (*ab A*[1] *ex* μελλιχόμειδεσ *factum*) σαπφοῖ Alcaeus fr. 55 ‖ 86, 7. 8 τεοῦ. τοσ εἰσ. θήβασ. παῖσ: ἁρμά. τεσσι. χήμε. νοσ: μάλισ. μὲν ἐν. νη λε. πτὸν ἔ. χοισ' ἐ. π' ἀτρά. κτω, λῖ. νον fr. adesp. 51. 52 Bergk ‖ 86, 16 περισσὸν αἴ γὰρ ἀπόλλων ὁ λύκηοσ: Alcman fr. 83 ‖ 86, 17 ἴνω, σαλασ. σομέδοισὰν. ἄπομάσδων (*accentus acutus supra prius α deletus videtur*) Alcman fr. 84 ‖ 87, 4 ἔχει μὲν ἀνδρομέδαν καλὰ ἀμοιβάν. Sappho fr. 58 ‖ 87, 5 ψάπφοι τί τᾶν (*sic potius quam* τὰν *in A videtur esse*) πολύολβον ἀφροδίταν Sappho fr. 59 ‖ 88, 4 ἐρασμονίδη χαρίλαε χρῆμά τι γελοῖον Archil. fr. 79 ‖ 88, 9 ἀστῶν δ' οἱ μὲν κατ' ὄπισθεν ἦσαν. οἱ δὲ πολλοί Archil. fr. 81 ‖ 88, 12—14 χαῖρ' ὦ μέγ' ἀρχειόγελωσ ὁμιλε ταῖσ ἐπίβδαισ: τῆσ ἡμετέρασ. σοφίασ. κρι. τῆσ ἄ. ριστε πάντων. εὐδαίμον' ἔτι. κτέ σε μή. τηρ ἰκρίων ψόφησισ Cratinus fr. 323 ‖ 89, 9 αὐτὰ δὲ σὺ καλλιόπα Sappho fr. 82 ‖ 91, 5 ἐρασμονίδη χαρίλαε Archil. fr. 79 ‖ 91, 13 ἀστῶν δ' οἱ μὲν κατ' ὄπισθεν Archil. fr. 81 ‖ 92, 8 ἐρέω πολὺ φίλταθ' ἑταίρων τέρψεαι δ' ἀκούων. Archil. fr. 79 ‖ 92, 9 φιλέειν στυγνόν περ ἐόντα. μὴ δὲ διαλέγεσθαι Archil. fr. 80 ‖ 93, 1 ἐρασμονίδη βάθιππε τῶν ἀωρολείων Cratinus fr. 10 ‖ 93, 7 οὐκέθ' ὁμῶσ θάλλεισ ἀπαλὸν χρόα. κάρφεται γὰρ ἤδη Archil. fr. 100 ‖ 93, 11 καὶ βήσσασ ὀρέων δυσπαιπάλουσ οἶοσ ἦν ἐπήβησ Archil. fr. 115 ‖ 93, 14 τόν με παλαιστρήταν ὄμοσασ θεὸν ἑπτάκισ φιλήσειν Callim. fr. 191 ‖ 94, 3 χαίρετε πάντεσ θεοί. πολύβωτον ποντίαν σέριφον Cratin. fr. 211 ‖ 94, 7 ἀλλά μ' ὁ λυσιτελὴσ ὠταῖρε δάμναται πόθοσ Archil. fr. 85 ‖ 94, 13. 14 ἦ ρ' ἔτι δινυομένη τῶ τυρρακήω: τἄρμενα λαμπρὰ κέατ' ἐν μυρσίνωι (*sic potius quam* μυρσίνηωι *videtur in A esse; ceterum littera* ι *in hoc vocabulo ex ή ab A*[1] *correcta est*) Alcaeus fr. 94 ‖ 95, 3 ὀρσόλοποσ μὲν ἄρησ φιλέει μὲν αἰχμάν Anacreon fr. 70 ‖ 95, 7 πρῶτον μὲν εὔβουλον. θέμιν. οὐρανίαν. Pindar. fr. 30, 1 Bergk ‖ 95, 8 κείνων λυθέντεσ σαῖσ ὑπὸ χερσὶν ἄναξ Pindar. fr. 35 Bergk ‖ 95, 13 χαῖρε παλαιογόνων ἀνδρῶν θεατῶν ξύλλογε πανσόφων Plato fr. 90 Kock ‖ 96, 3 ὅσ καὶ τυπεὶσ ἁγνῶ πελέκει, τέκετο ξανθὰν ἀθάναν: Pindar. fr. 34 ‖ 96, 4 σοφοὶ δὲ καὶ τὸ μηδὲν ἄγαν ἔποσ αἴνησαν περισσῶσ Pindar. fr. 216 ‖ 96, 15 νήϊδεσ οἱ μούσησ οὐκ ἐγένοντο φίλοι Callim. fr. 488 ‖ 97, 2 παίσατε τῶν δ' ἑτέων. ἡ δεκὰσ οὐκ ὀλίγη Callim. fr. 489 ‖ 97, 4 τίκτεσθαι βροντᾶν δ' οὐκ ἐμὸν. ἀλλὰ διόσ Callim. fr. 490 ‖ 97, 7 νήϊδεσ οἳ μούσησ οὐκ ἐγένοντο φίλοι Callim. fr. 488 ‖ 97, 9 ῥέζειν καὶ στεφέων εὖα δὲ τῶ παρίω Callim. fr. 491 ‖ 97, 13 ἱερὰ. νῦν δὲ διοσκουρίδεω γενεή Callim. fr. 192 ‖ 98, 5 δήμητροσ ἁγνῆσ καὶ κόρησ τὴν πανήγυριν σέβων Archil. fr. 120 ‖ 98, 9 ἑῶοσ ἡνίχ' ἱππότασ. ἐξέλαμψεν ἀστήρ Eurip. fr. 999 Dindorf ‖ 98, 11. 12 ἔνεστ' ἀπόλλων τῶ χορῶι. τῆσ λύρησ ἀκούω καὶ τῶν ἐράτων ἡσθόμην. ἔστι χ' ἀπόλλων ἀφροδίτη Callim. fr. 116 ‖ 99, 3—5 ἔστι μοι καλὰ παῖσ χρυσέοισιν ἀνθέμοισιν ἐμφερῆ ἔχοισα μορφαν κλέϊσ ἀγαπατά. ἀντὶ τᾶσ ἐγὼ, οὐδὲ λυδίαν πᾶσαν. οὐδ' ἐρανναν Sappho fr. 85 ‖ 100, 2 ἔστι μοι καλὰ παῖσ ibid. ‖ 100, 4 χρυσέοισιν ἀνθέμοισιν ibid. ‖ 100, 6 ἀντὶ τᾶσ ἐγὼ οὐδὲ λυδίαν ibid. ‖ 100, 8 πασᾶν οὐδ' ἐράνναν ibid. ‖ 100, 12 τὸν λυροποι. ὀν ἡ. ρόμην στράττιν εἰ κομήσει Anacr. fr. 30 ‖ 100, 17 εὖῖε κι. σσοχαῖτ' ἄναξ χαῖρ' ἔφασκ' ἐκφαντίδησ Cratin. fr. 324[a] ‖ 101, 1 πάντα φορητὰ πάντα τολμητὰ τῶδε τῶ χορῶ Cratin. fr. 324[b] ‖ 102, 1 πλὴν ξενίου νόμοισι καὶ σχοινίωνοσ ὦ χάρον Cratin. fr. 324[c] ‖ 104, 2. 3 ἄνδρεσ ἑταῖροι δεῦρ' ἤδη τὴν γνώμην προῖσχετε εἰ δυνατὸν καὶ μή τι μεῖζον πράττουσα τυγχάνει Eupolis fr. 37 ‖ 104, 5 καὶ ξυνεγινόμην ἀεὶ τοῖσ ἀγαθοῖσ φάγροισιν Eupolis fr. 38 ‖ 105, 3 σίμαλον εἶ.δον ἐν χορῶ πτκτίδ' ἔχοντα καλήν Anacr. fr. 22 ‖ 106, 3. 4 ἄνδρεσ πρόσχε. τε τὸν νοῦν. ἐξευρήματι καινῶ: συμπτόκτοισ ἀναπαίστοισ: Pherecrates fr. 79 Kock ‖ 106, 7 δήμητρι τῆ πυλαίηι: — τῆ τοῦτον οὐκ πελασγῶν Callim. epigr. 40, 1 ‖ 106, 10 ἀκρίσιοσ τὸν νηὸν ἐδείματο· ταῦθ' ὁ ναυκρατίτησ Callim. epigr. 40, 2 ‖ 107, 1 δεῦρο δηῦτε μοῖσαι χρύσεον λιποῖσαι: Sappho fr. 84 ‖ 107, 5. 6 ὄλβιε γαμ. βρὲ σοὶ. μὲν. δὴ γάμοσ ὡσ ἀρᾶο. ἐκτετέλεσ. τ' ἔχηισ δὲ παρθένον ἀναρᾶο Sappho fr. 99 ‖ 107, 8 μελίχροοσ δ' ἐπιμερτῶ κέχυται. προσώπωι Sappho fr. 100 ‖ 109, 1—3 οὐ βέβηλοσ ὦ τελεταὶ τοῦ νέου διονύσου. κἀγὼ δ' ἐξ ευεργε. σίησ ὠργι. ασμένοσ ἥκω: ὀδεύ. ων πηλουσιακὸν. κνεφαῖοσ πα. ρατέλμα Euphorion Chersonesita; cf. Meineke Anal. Alex. p. 341 sqq. ‖ 110, 4—7 καλὰ γέροια εἰσομένα: ταναγρίδεσσι λευκοπέπλοισ: μέγα δ' ἐμὴ γέγασε πόλισ: λιγουροκωτίλησ ἐνοπῆσ. Corinna fr. 20 ‖ 111, 2 καὶ πεντήκοντ' οὐψιβίασ: Corinna fr. 13 ‖ 111, 4—112, 2 δούρατοσ ὅσ τ' ἐφ'

CAPVT QVARTVM.

Scholia Hephaestionea Ambrosiana.

Inter eos codices, quibus servata est illa scholiorum in Hephaestionis enchiridion de metris congeries, quam duce Wephalio 'scholia A' appellare consuevimus, principem locum tenet codex Ambrosianus J 8 ord. sup. nobis *A* scholiis marginalibus instructus. Quorum scholiorum cum haud paucae litterae propter miseram codicis *A* de qua supra pag. 106 sqq. dixi condicionem vix vel ne vix quidem dispici possint, omnia talia, qualia in *A* insunt, scholia edenda esse putavi, quamquam maior eorum pars ex deterioribus codicibus, ac maxime ex codice *S* (id est ex Saibantiano Bodl. Auct. T IV 9 saec. XV vel potius XVI), quem ex ipso *K* id est ex Veneto Marciano CCCCLXXXIII saec. XIV non secus descriptum esse constat atque codicem *K* ex codice *A*, dudum publici iuris facta est. Omnes eas litteras itemque omnes accentus, quae in *A* propter chartam noviciam glutine obductam legi non possunt vel fenestris haustae perierunt, intra hos uncinos ( ) inclusi: eas igitur litteras omnes, quas hoc uncinorum genere saepsi, non legi quidem posse scito in *A*, sed computato spatio nihil impedire quominus olim in *A* scriptas fuisse conicias, desumptas autem eas esse ex K^1, in quo codice quamquam non omnia codicis *A* scholia transcripta sunt, tamen fideliter, si a minutiis quibusdam recesseris, codicis *A* memoria servata est. Ea quae K^1 (vel manus coaeva, quam ab hac non distinxi) ex *A* transcripsit, alio et deterrimo libro usus multifariam correxit manus altera (nobis K^2), quae et ipsa non pauca scholia minimi pretii addidit. Ea, quae a K^2 addita sunt, scholia edam alio typorum genere usus hac nota insignita: K^2. Omnia ea scholia, quae et in *A* et in K^1 leguntur, his insignibo notis: *AK*; pauca illa scholia, quae quoniam a *K* omissa sunt) in solo *A* leguntur, hac nota: *A*. Minutias scripturae in K^1 (vel K^2) ab *A* in eis locis, qui in *A* dispici possunt, discrepantis non enotabo. Iota subscripta desunt omnia et in *A* et in K^2, nisi ubi contrarium adnotavero.

In *A* longe plurima scholia in marginibus exterioribus scripta sunt, pauca (quae nota A^i significabo) in margine interiore, perpauca (quae nota A^g significabo) in modum glossarum interlinearium. Ea quae prima manus (A^1) saeculo XIII exeunte vel ineunte XIV scripserat, raro correxit saeculo XIV manus secunda (A^2). — Ea scholia, quae K^2 in modum glossarum interlinearium scripta addidit, significabo nota K^{2g}.

Scholia in codice *A* nulla esse neque umquam fuisse post folium 113^v (id est post priorem capitis Hephaestionei enchiridii X partem) supra dixi pag. 110. Scholia codicis *Q*, de quo statim dicam, non pertinent ultra Hephaestionis caput X.

Ex eodem archetypo, unde codicis *A* scholia, originem ducunt scholia Hephaestionea, quae servata sunt non adiecto Hephaestionei enchi-

ridii contextu integro) in codicis Ambrosiani Q 5 ord. sup. saec. XV (nobis *Q*, de quo infra agam in CAPITE QVINTO) foliis 56ʳ—61ᵛ. Haec codicis *Q* scholia omnia ipse Mediolani partim descripsi partim contuli. Codicis *Q* lectiones in apparatu critico scholiis codicis *A* subiecto commemoravi; perpaucis locis, ubi ab *A* nimium discrepabant, eam scholiorum formam, quae in *Q* exstat, ipsam maiore illo, quo in scholiorum contextu utor, typorum genere describendam curavi.

Scripta sunt in *Q* scholia ab una eademque manu ita, ut multo minor scholiorum pars in margine exararetur; ea quae in margine exarata sunt, scholia significabo nota Q^m, cetera nota *Q*. Singulis scholiis plerisque in *Q* praemissa sunt ea verba enchiridii Hephaestionei, ad quae referenda esse videbantur; apparet autem codicem illum hodie deperditum, ex quo haec lemmata hausit librarius, cognatum fuisse codici Hephaestioneo *A*. Ea scholia, quibus in *Q* lemmata praefixa non sunt, quo pertineant, coniectura inveniendum est. Ceterum scholia non omnia, quae in eo quo utebatur archetypo inerant, integra descripsit librarius codicis *Q*, sed, cum brevitati consuleret, non paucorum scholiorum verba in brevius contraxit nec pauca scholia omnino omisit. Inde illud quoque explicatur, quod aliquot scholia, quae ad Hephaestionei enchiridii contextum pag. 52—54 (ed. Gaisford) pertinent, postquam suo loco omisit, in folii 61ᵛ margine supplementi loco addidit librarius; haec scholia ego nota $Q^{(m)}$ significavi. Iota subscripta modo posuit modo omisit is qui codicem *Q* exaravit; ego iota subscripta ubique tacitus addidi.

Quoniam 'scholia A' recensere nolui, sed formam in *AKQ* traditam edere, plurimas corruptelas intactas reliqui.

SCHOLIA HEPHAESTIONEA CODICVM *AKQ*.

AD ENCHIRIDII CAPVT I.

Ad pag. 1 (*ed. Gaisford*) *titulum* (Ἐπιγέγ)ραπται ἐγχειρίδιον οὐχ[1], ὥ(ς τ)ινες, παρὰ τ(ὸ ξί)φ(ος διὰ τὸ ὀξύνειν τὰς ψυχ)ὰς τῶν μετιόντων, ἀλλὰ παρὰ τὸ οἷον ἐν τ(α)ῖς χερσί(ν) ἔχ(ειν τὰ) κεφάλ(αια τῶ)ν μέτρων. καὶ Η(λι)όδωρος (εἰς τὸ[2] ἐ)γχειρί(δ(ιον ο)ὕτω(ς) φη(σί)· 'τοῖ(ς β)ου(λομένοις) οἷο(ν) ἐν χερσὶν ἔχειν τὰ κεφαλ(αιωδέ)στατα τῆς μετρικῆς θεωρί(α(ς γέγρα)πται τὸ βιβλίον τοῦτο'. *AK*

[1]) οὐχ' *A* ‖ [2]) *K*² *addit* οἰκεῖον (*sic*)

Ad pag. 1, 1 ὑγιὴς ὁρισμός. *A*ⁱ*K*

Ad pag. 1, 2 βραχυνόμενον[1] εἴρηκεν, ὡς μὴ εἶναι μετ(α)ξὺ τῶν φωνηέντων ἢ σύμφων(ον)[2] ἢ διπλοῦν. *AK*²*Q*

[1]) βραχυνομένου *Q* ‖ [2]) σύμφωνον *K*²; *utrum hoc an* σύμφωνα *in A fuerit, dici nequit*; συμφώνων *Q*

Ad pag. 1, 2 μὴ ἐπὶ τέλους λέξεως] διὰ τὸ πρὸς οἶκον Πηλῆος [*Hom.* I 147]. *A*ⁱ*K*

Ad pag. 1, 2 ἐπὶ τέλους λέξεως εἶπε[1] διὰ τὸ τὰς καταληκτικ(ὰς) κοινὰς γενέσθαι[2], ὡς τὸ τὰ περὶ[3] καλὰ ῥέεθρα [Φ 352]. *AKQ*

[1]) *quattuor prima vocabula om. A* ‖ [2]) γίνεσθαι *Q* ‖ [3]) περὶ *an* περι *incertum Q*

(pag. 98 ed. Westphal) *Ad pag.* 1, 6 μακρὰ] [1]ἡ καὶ φύσει μακρά· ἢ γὰρ[2] τὸ ῑ λαβο(ῦ)σα ἢ τὸ ῶ κατ' ἀνάγκην ἐκτείνεται[1], τῆς φύσεως τῶν στοιχείων[3] οὔσης μηκυντικῆς. ἰστέον δὲ ὡς ἔστι μακρὰ τρίχρονος ἢ καὶ πλειόνων χρόνων[4] οἷον ηὔλουν, Θρᾷξ[5]. ὁ μέντοι μετρικὸς λόγος οὔτε ἥσσονα μονοχρόνου οἶδεν οὔτε μείζονα διχρόνου. *AKQ*

[1]) *pro* ἡ καὶ — ἐκτείνεται *Q habet haec*: μακρὸν φύσει τὸ ῑ· καὶ τὸ ῶ μέγα· κατὰ ἀνάγκην δὲ ἐκτείνονται ‖ [2]) ἢ γὰρ *A*, ἡ γὰρ *Westphal* ‖ [3]) στοιχείων *AQ*, στοιχείων ⟨τούτων⟩ *Westphal* ‖ [4]) χρόνων *om. Q* ‖ [5]) θρᾱ.ξ (*sic*) *A*, θρᾷξ *Q*

(100) *Ad pag.* 2, 1 ως ἑξῆς εἶναι σύμφωνον[1]: οὐ νόμος οὗτος, ἀλλὰ[2] διδασκαλίας ἀσφάλεια. πολλάκις γὰρ μὴ ὄντος συμφώνου μακρὰ γίνεται, ὡς ἐν τῷ πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη [Z 377]· ἡ μὲν πῑ ἀντὶ μακρᾶς, ἡ δὲ βῑ[3] ἀντὶ βραχείας, καίτοι ἀμφότεραι εἰς φωνῆεν λήγουσιν[4], ἀλλ' ὅμως τὴν μὲν[5] πῑ μακρὰν διὰ τὴν φύσιν ἐτηρήσαμεν, τὴν δὲ βῑ[6] ἡ βία[7] τῆς χρείας ἀντὶ βραχείας εἴληφεν. *AKQ*

[1]) σύμφωνον] συμφ *cum compendio Q*; *totum lemma om. A* ‖ [2]) αλλὰ *A* ‖ [3]) βῑ *ex* βῐ *an* βῐ *ex* βῑ *factum Q* ‖ [4]) λήγουσαι *Q* ‖ [5]) μεν *A* ‖ [6]) βῐ *Q* ‖ [7]) ἡ βία *A*, *om. Q*

Ad pag. 2, 1? (*conf. ad* 4, 5) ἑξῆς ἀπὸ τοῦ ἕξω[1] μέλλοντος, οὐχὶ ἀπὸ τοῦ[2] ἐκτός. Q^{m}

[1]) ἕξω *Q* ‖ [2]) τῶν *Q*

(102) *Ad pag.* 3, 1 τινὲς ἀτόπως φασὶν ἰσοδυναμεῖν τῇ μακρᾷ δύο βραχείας, ἀγνοοῦντες ὅτι οὐχὶ ἡ μακρὰ ἢ ἡ βραχεῖα τοῦ σώζεσθαι τ(ὰ) μέτρα αἴτιοι, ἀλλ' ἡ φύσις τῶν μέτρων. τὸ γὰρ πολλὰς[1] δ' ἰφθ'ί'(μους) [A 3] εἰ' ποιήσαιμι[2] πολλάκι δ' ἰφθίμους, σώζεται τὸ μέτρον ἐπ' ἀμφ(οτέρων κ)αὶ οἱ πόδες οἰκεῖοι (του)˘ (μ)έτρου εἰσίν· ἐπεὶ εἰ τὰς συλλαβὰς οἴονται αἰτίας εἶναι, τὴν πρώτην τοῦ ἔπους κί(ν)ησον συλλαβὴν καὶ ἀντὶ μακρᾶς ποίησον δύο βραχείας πολέας δ' ἰφθίμους, καὶ οὐκ ἔστι τὸ μέτρον καίτο(ι) δύο βραχειῶν οὐσῶν, ἀλλ' ὁ ποὺς ἀλλότριος. τὸ βορέης καὶ ζέφυρος ἐπισκεψό(με)θα αὐτοῦ λέγοντος ἐφεξῆς. *AK*

[1]) πολλάς *A* ‖ [2]) ποιήσαιμι *K*, ποιήσαιμι *an* ποιήσαιμεν *incertum A*

(100) *Ad pag.* 3, 3 θέσει μακ(ραὶ γί)νονται, ὅταν μετα(ξὺ δ)ύ(ο) φωνηέντων πίπτῃ δύν(αμις) δύο συμφώνων. *AK*

(100) *Ad pag.* 3, 3 τὸ γίνονται ἀντὶ τοῦ τίθ(ε)νται· τίθησι γά(ρ) τ(ις) τὸ μὴ οὕτως φύσει ἔχον. *AK*

(100) *Ad pag.* 3, 5 καὶ τοῦ ἐν τῇ 'ἑ'ξῆς συλλαβῇ[1]: ἀδύνατον γὰρ μετὰ τὸ πρῶτον φωνῆεν καὶ τὴν πρὸς ἐκεῖνο συμπλοκὴν τῶν συμφώνων μὴ ἐπιφέρεσθαι τῆς ἑξῆς συλλαβῆς ἕτερον φωνῆεν. εἰ δὲ μὴ οὕτως ἔχοι[2], ἀσύστατος καὶ (ἀ)νεκφώνητός ἐστιν[3] ὁ λόγος. *AKQ*

[1]) *lemma in Q hoc est*: καὶ τῆς ἑξῆς συλλαβῆς φων(ήεντος) ‖ [2]) ἔχοι *ex* ἔχει *correctum?* *Q* ‖ [3]) ἀνεκφώνητος ἔσται *Q*

Ad pag. 3, 5 πλείονα ἑνὸς ἁπλοῦ] διὰ τὰ διπλᾶ ἢ θέσει μακρά. *A*

Ad pag. 3, 5[1] *τὸ πλείονα ἑνὸς ἁπλοῦ διὰ τὰ διπλᾶ ἢ θέσει μακρά.* K^{2}

[1]) *hoc scholion scripsit* K^{2} *in rasura*; *olim scholion a* K^{1} *scriptum ibi extitit.*

Ad pag. 4, 2 χέρσ'] χερσίν $A^{g}K^{g}$

Ad pag. 4, 4 ἐωσμένος] πυκνωθείς $A^{g}K^{g}$

λαι *AQ* ‖ 5) λᾶι *Q* ‖ 6) λέξει ? *Q* ‖ 7) *verba* κέκοπται — παλαιῶν *om. Q, in quo codice post* ἐν μέση λέξει *statim haec secuntur*: καὶ τὸ θέλετ' *etc. i. e. scholion ad* 8, 7 *proximum*

(105) *Ad pag.* 8, 7 τὸ[1] θέλετ' ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς[2] παραλαμβάνεται· [3]τροχαϊκὴ γάρ ἐστιν ἡ τρίτη ἀεὶ συζυγία[3]. (*sic*) *AKQ*

1) καὶ τὸ *Q, conf. ad scholion proxime praecedens* ‖ 2) μακρᾶς *om. Q* ‖ 3) *verba* τροχαϊκὴ — συζυγία *om. Q*

(105) *Ad pag.* 8, 7 τίνα τῶν παλαιῶν: τοῦ(το) Σωτάδου, ὃν ἀνεῖλε Φιλάδελφος ὁ Πτολεμᾶ(ιο)ς ἐλε(γ)χθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, διότι τῇ ἀδελφῇ συγγίνοιτο. τὸ δὲ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος σύγκειται ἐκ δύο μακρῶν καὶ δύο βραχειῶν. ὁ Σωτάδης οὖν ἀντὶ τῆς ἐν ἀρχῇ μακρᾶς δύο βραχείας παρέλαβε, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ δὲ ποδὶ δύο συλλαβὰς ἀντὶ μιᾶς· τίνα τῶν παλαι[1] καὶ τὴν λαι συλλαβὴν καίτοι ἐν μέσῳ οὖσαν κοινὴν ἔλαβε· κ(α)ὶ ἐν (τ)ῷ τρίτῳ δὲ ποδὶ ἔλαβε δύο βραχείας καὶ ἔστιν ὁ ποὺς πεντασύλλαβος ὧν[2] ἱστορ(ιῶν) θ(έλε)τ' ἔσα, τὸ θέλε ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς παρέλαβεν. *AK*

1) πάλαι *A* ‖ 2) ὧν *A*

Ad pag. 8, 9 *initium*: γλυκώνειον. *A*[g]*K*[g]

Ad pag. 8, 9 η θαι κοινή· ἰαμβικὴ γὰρ ἡ τε(λ)ευτα(ία)[1]. *A*[i]*K*

1) *post* τελευταία *K*[2g] *addit*: διποδία

(105) *Ad pag.* 8, 9 ἦ κου[1] νῦν ἐπὶ[2] Ληθαίου: ἡ θαι[3] κοινή[4]· ἰαμβικὴ γὰρ ἡ κατάκλεις[5]· τὸ γλυκώνειον καλούμενον, ὡς ἔκ τινος[6] ἀντιστροφῆς ἔστιν[7] ἰδεῖν, λέγω δ(η)' τοῦ γουνοῦμαί[8] σ' ἐλαφηβόλε [*Anacr. fr.* 1, 1]· ἡ γὰρ λε ἀντὶ μακρᾶς, ὅτι τελευταία ἐστίν[9]. (ὅτι) δὲ εἰ[10] εἴπ(ῃς) 'δ'(υν)αταί[11] τις τὴν συζυγίαν λέγειν τὴν πὶ ληθαίου[12] καθαρὰν ἀντισ(παστικην)' (τῆς τ)ελευταίας οὔσης ἀδιαφόρου', ἀλλ' ἐναντιοῦται ἡ ἀντιστροφή· εὑρίσκομεν γὰρ ὅλα τὰ ἀντιστρέφοντα ἰαμβ(ικ)ῇ[13] κατακλειόμενα ξανθὰ (*sic*) παῖ Διὸς ἀγρίων [*Anacr. fr.* 1, 2]. ἀεὶ δὲ τὸ ἀντισπαστικὸν δίμετρον τὸν πρῶτον ἁπλοῦν πόδα ἀδιάφορον λαμβάνει. *AKQ*

1) ἦ κου *an* ἦκου *incertum A* ‖ 2) ἐπι *A* ‖ 3) θᾶι *Q* ‖ 4) κοινή *om. Q* ‖ 5) κατακλείς *an* κατακλεῖς *incertum Q* ‖ 6) ἐκ τῆς *Q* ‖ 7) ἐστὶν *Q* ‖ 8) γουνοῦμαι *Q* ‖ 9) ἐστὶ *Q* ‖ 10) ἦν *Q* ‖ 11) δ'(υν)ατό *A* ‖ 12) ἐπιληθαίου *A*, ἐπὶ ληθαίου *Q* ‖ 13) ἀντιστρεφόμενα ἰαμβικῇ *Q*

Ad pag. 9, 3 τὸ γὰρ Ἀρχέλαος μακρὸν ἔχει τὸ ᾱ. *A*[i]*K*

Ad pag. 9, 3 εἰ γὰρ δυνατὸν ἦν ἐν ἔπεσι τὴν κοινὴν ἐπὶ μέσης λέξεως εἶναι, οὐκ ἐκώλυεν εἰπεῖν Ἀρχέλαος· τὸ γὰρ ᾱ ἐκτείνεται. *A*

Ad pag. 9, 7 ἀμυσχρόν[1]: καθαρόν. *A*[g]*K*[g]*Q*[m]

1) ἀσμιχρὸν ? *Q, om. A*

Ad eundem locum post καθαρὸν *K*[2g] *addit*: ἢ ἄμαυρον (*sic*).

(106) *Ad pag.* 9, 9 Πηνελέοιο[1]: Π(ηνε)λάοιο γὰρ ἦν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκτεταμένον[2] ἦν τὸ ᾱ, οὐ(κ ἠδύνατο) δὲ τοῦτ(ο), μετέβαλεν εἰς τὸ ᾰ βραχύ[3]. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) ἐκτεταμένον *Q* ‖ 3) βᾰ' (*sic*) *A, om. Q*

Ad pag. 9, 9 *τὴν* λα *κοινὴν λογίζονται καίτοι ἐν μέσῳ οὖσαν.* *K*[2g]

Ad pag. 9, 10 ἐπισημασίας ἠξίωσε[1]: ἀντὶ τοῦ[2] ἐπεσημήνατο. *A*[i]*KQ*[m]

1) *lemma om. A* ‖ 2) ἀντὶ τοῦ *A, om. Q*

Ad pag. 11, 16 *υἱὲ*] *ἡ* $\overline{\text{υι}}$ *κοινή*. *K*[2]

(109) *Ad pag.* 11, 17 δεύτερον τρόπον φη(σὶ) τῆς κοινῆς (συλλαβ)ῆς[1], ὅταν τὸ (μ)ὲν πρῶτον ἄφωνον ᾖ[2], τὸ δὲ δεύτερον ὑγρόν, καὶ ὅταν[3] κατὰ σύλληψιν ὑπάρχωσι. καὶ[4] εἰκότως. τὸ γὰρ ἄφωνον πάνυ ἐστὶν ἀσθενὲς[5] ὡς κακόφωνον, τὸ δὲ δεύτερον εὐόλισθον καὶ τρέχον. διὰ οὖν τὴν ἀσ(θ)ένειαν τοῦ ἀφ(ώνο)υ καὶ τὸ εὐκίνητον[6] τοῦ ὑγροῦ οὐκ αἰσθάνεται ἡ ἀκοὴ τὴν μακράν, καὶ γίνεται κοινὴ συλλαβή· δύο δὲ ἄφωνα οὐ τέθεινται[7], ἅτε τῶν δύο τῶν ὁμοίων, εἰ καὶ ἀσθενέστερα ὑπάρχοιεν, πλέον ἑλκόντων ἤπερ[8] τῶν ἀνομοίων.[9] ἀμέλει τοι ἅμαξαν δύο ὄνοι πλέον ἕλκουσιν ἤπερ ὄνος καὶ βοῦς, ἐπεὶ τὰ ἀνισοδύναμα ἐμποδίζουσιν ἄλληλα. οὐ ποιοῦσιν οὖν κοινὴν συλλαβὴν δύο ἄφωνα, ἐπεί, ὡς εἴρηται, ἑκάστη[10] συλλαβὴ ἔχει τινὰ σιωπήν. ὡς οὖν ἀσθενέσ(τ)ερα πλείω χρόνον ἐποίουν[11] ἐν τῇ κινήσει, καὶ ἠλέγχετο ἡ κοινή. διὰ οὖν τὴν αὐ(τὴ)ν αἰτίαν (ο)ὔ(τε) ὑπάρχουσι τὰ σύμφωνα, ἐπειδὴ ἕκαστον αὐτῶν ἰδίᾳ λεγόμενον· χρ(όνον τιν)ὰ δ(ιήνυεν, καὶ)· ἠλέγχετο ἡ κοινή· τοῦ δὲ ἀφώνου οὐκ ἐλέγχεται. *AKQ*

1) *pro verbis* δεύτερον — συλλαβῆς *Q nihil habet nisi hoc lemma*: δεύτερον δὲ τρόπον: ‖ 2) ἦ *Q*, ἐστὶ *A* ‖ 3) ὅταν *om. Q* ‖ 4) ὑπάρχωσιν (*omisso* καὶ) *Q* ‖ 5) πάνυ ἀσθενές ἐστιν *Q* ‖ 6) ἀκίνητον *Q* ‖ 7) τεθῆνται (*sic*) *Q* ‖ 8) εἴ περ *Q* ‖ 9) *omnia huius scholii verba post* ἀνομοίων *om. Q* ‖ 10) ἕκτη *AK* ‖ 11) ἐποίουν *an* ἐπίουν *incertum A*

Ad pag. 12, 1 ἐπιφέρηται] ἐπιφορὰν λέγει ὥστε μόνως ἐπιφέρεσθαι τὰ σύμφωνα καὶ μὴ τὸ μὲν λήγει(ν, τὸ) δὲ ἐπιφέρεσθαι· τοῦτο οὖν λήγει κατὰ σύλληψιν· ἑξῆς ἐπιφερομένην ἐπιφορὰν λέ(γει), ὥστε εἶναι κατὰ σύλληψιν τῆς ἑξῆς συλλαβῆς ἀρκτικά. (*sic*) *AK*

Ad pag. 13, 1 $\overline{\mu}$ $\overline{\nu}$] ὥς (τ)ινω(ν) οἰομένων μὴ ποιεῖν κοινὴν τὸ $\overline{\mu}$ καὶ τὸ $\overline{\nu}$. *AK*

Ad pag. 13, 2 παρὰ] καίτοι μὴ γενομένης, εἰ $\overline{\sigma}$[1] ἡμίφωνον τοῦ ἀμεταβόλου προηγοῖτο[2]. *AK*

1) εἰ σ *A* ‖ 2) προηγοῖτο *ex* προηγοῖντο *factum ab A*[1]?

(109) *Ad pag.* 13, 4 ἐπιλήσμοσι[1]: τροχ(αϊ)κὸν γὰρ τὸ μέτρον. καὶ ἔδει τὸν πρῶτον ἁπλοῦν πόδα εἶναι τροχαῖον· ἐν γὰρ ταῖς περιτταῖς τὸ τροχαϊκὸν οὐ δέχ(ε)ται σπονδεῖ(ον), ἀλλ' ἐν ταῖς ἀρτίαις. ἦν οὖν ἡ $\overline{\text{σι}}$ μακρά, ἐπιφερομένου μέντοι τοῦ $\overline{\mu}$ $\overline{\nu}$[2] γέγονε κοινή. *AKQ*

1) *lemma om. A* (*recte*; *pertinent enim omnia praeter ultimum enuntiatum non ad* 13, 4, *sed ad* 13, 6) ‖ 2) $\overline{\mu\epsilon\nu}$ *Q*

Ad pag. 13, 6 *εὔυμνος καὶ*] *τροχαϊκόν*. *K*[2]

Ad pag. 14, 2 *τὼς*] *οὕτως*. *K*[2]

Ad pag. 14, 2 *μὲν*] *δακτυλικόν*. *K*[2]

Ad pag. 14, 7 *ἔκ*] *τροχαϊκόν*. *K*[2]

(110) *Ad pag.* 14, 7 (μα)κρὰ γὰρ ἔ(μεινε)ν[1] ἡ $\overline{\epsilon}$, καίτ(οι ἑ)ξῆς ὄν(τος) ἀφώνου καὶ ὑγροῦ, ἀλλὰ κατὰ διάστασιν οἷ(ον ε)'κρα[2]. *A*

1) ἔ(μεινε)ν *an* ἔ(στι)ν *incertum A* ‖ 2) ἐκρασαμίνθου *enim scriptum est in A in ipso Hephaestionei enchiridii contextu*

Ad pag. 14, 9 *ἐκ*] *ἡ ἐκ μακρά*. *K*

Ad pag. 15, 1 μᾶλλον δὲ μακράς[1].

1) μακρᾶς *A*

Ad pag. 15, 2 Κρατῖνος] (οὗτος ὁ λ)όγος Ἡλιοδώρου. ἐπιλαμβάνεται (110)
Ἡλιοδώρου οἰομένου μὴ ποιεῖν κοινήν, ὅταν μετὰ τὸ ἄφωνον τὸ μ̄ ἐστίν, καὶ τίθησι τὰ παραδείγματα. *AK*

Ad pag. 15, 4 *ἡρωϊκόν.* *K*[2g]

Ad pag. 15, 4 ἐλήλυμεν] Ἀττικόν. *A*[2g]*K*[g]

Ad pag. 15, 4 ἐλήλυμεν[1]: ἐ'δύνατο γὰρ ἐλήλυθμεν εἶναι, εἰ μη- (110)
δὲν ἐκώλυεν[2]· κατὰ σύλληψιν γὰρ ἐπεφέρετο ἄφωνον καὶ ὑγρὸν ἐν τῷ ἐλή-
λυθμεν. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) μηδὲν ἐκώλυε *Q*

Ad pag. 15, 4 ἐλήλυμεν] οὐ γὰρ διὰ τὸ μέτρον[1] ἀφῃρέθη τὸ θ̄, ἀλλὰ (110)
σύνηθες αὐτῷ[2] οὕτως[3] λέγειν. *AKQ*

[1]) οὐ γὰρ διὰ τὸ μέτρον *A*, ἴσθι δ' ἂν ἀντιλέγων εἴ ποι τίς *Q* ‖ [2]) αὐτὸ *Q* ‖ [3]) οὕτω *Q*

Ad pag. 16, 5 *ἡρωϊκόν.* *K*[2g]

Ad pag. 16, 5 *ἄκμων*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 16, 5 (ἔστιν) ἄ[1]. ταύτῃ γὰρ[2] ὀφειλούσῃ βραχείᾳ[3] εἶναι ἐπι- (111)
φέρεται) κ̄ καὶ μ̄[4]. ἰδοὺ[5] οὖν ἀφών(ου ὄντος) κ̄[6] πρὸ τοῦ μ̄ γίνεται κοινή.
οὐκοῦν οὐδὲν ἔβλαπτε καὶ εἰς τὸ ἐλήλ(υθμεν[7] ἡ ἐπι)φορὰ τοῦ ἀφώνου καὶ
τοῦ μ̄. *AKQ*

[1]) ἄκμων *Q* ‖ [2]) ταύτῃ γὰρ *A*, τῇ γὰρ ᾱ *Q* ‖ [3]) ὀφείλούσῃ βραχεῖα *Q* ‖ [4]) κ̄ καὶ τὸ κμ̄ *Q* ‖ [5]) ἰδοῦ *an* ἰδού *incertum Q* ‖ [6]) κ̄] (κ)αὶ *A*, καὶ *Q* ‖ [7]) ἐλήλυθμεν *Q*, ἐλήλυμεν *K* (*et A?*)

Ad pag. 16, 7 *ἡρωϊκόν.* *K*[2g]

Ad pag. 16, 7 οὐκ ἀριθματοί[1]: τὸ οὐκ ἀρι[2] βραχύ ἐστι[3]· καὶ[4]
ἐπιφερομένου τοῦ θ̄ καὶ τοῦ μ̄ γίνεται μακρὰ κοινή[5]. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) ἀριθματοί *Q* ‖ [3]) *Q addit*: τὸ ρ̄ι ‖ [4]) καὶ *om. Q* ‖ [5]) γί-
νεται μακρὰ κοινή *K*; *item A, nisi quod* κοινῇ *in A ita scripsit manus saeculi* XV—XVI,
quae id A[1] *habuerit, propter chartam noviciam obductam dici nequeat*; καὶ τεκμαρτὸν
τὸ κ̄ καὶ μ̄ *pro his habet Q*

Ad pag. 16, 7 *ἀριθματοί*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 16, 9 *ἡρωϊκόν.* *K*[2g]

Ad pag. 16, 9 *τεκμαρτὸν*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 16, 9 καὶ ἐν τῷ δόντι τε τοῖ κ̄ καὶ μ̄ ἐπιφερομένου κοινὴ γί-
νεται. *AK*

Ad pag. 17, 9—10 *μηδενὸς*] *ἁπλοῦ.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 11 *ἡρωϊκόν.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 11 *μέγα*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 11 εἰς τὸν γ̄α (*sic*). *A*[i]

Ad pag. 17, 13 *γένετο*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 13 εἰς τὸ τ̄ο̄. *A*[i]

Ad pag. 17, 15 *ἔλαθεν*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 19 *ἡρωϊκόν.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 19 *μὲν*] *κοινή.* *K*[2g]

Ad pag. 17, 19 εἰς τὸ μ̄ε̄ν. *A*[i]

AD ENCHIRIDII CAPVT II.

Περὶ συνεκφωνήσεως[1].

(118) *Ad pag.* 18, 6 Συνεκφώνησίς ἐστι[2]: ἡ συνεκφώνησις ἀναγκ(αι)ˇ(ον) μάθημα καὶ πάνυ μετρικοῖς[3] ἁρμοδιώτατον· [4]πολ(λοὶ) γὰρ λελυμάνθαι δοκοῦντες στίχοι καὶ ἄμετρον ἔχοντες τὴν σύνθεσιν διὰ τῆς (συν)εκφωνήσεως ἀναλαμβάνουσι[5] τὸν κόσμον τῆς μετροποιΐας. τὸ γὰρ ὑμῖν μ(ὲν θ)εοὶ δοῖεν [A 18] εἰ κοινήν τις λάβοι, μέγιστον ποιήσει ἐναντίωμα τοῖς προειρημένοις. φαμὲν γὰρ κόσμον εἶναι κοινῆς, ὅταν εἰς φωνῆεν λήγῃ καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ[6] ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην. ἐνταῦθα δὲ κατὰ[7] τὸν δεύτερον πόδα τῇ οῑ συλλαβῇ τὸ δοῑ[8] ἐπιφερόμενον[4] σκάζειν[9] ποιεῖ τὸν στίχον, [10]εἰ μὴ τῷ τῆς συνεκφωνήσεως θεραπευθείῃ λόγῳ. συνεκφώνησον[11] γὰρ τὸ ε̄, καὶ γίνεται σπονδεῖος [ὑμῖν] μὲν θοῖ. αὕτη ἡ συνεκφώνησις καλεῖται καὶ συνίζησις. τούτων δὲ τετύχηκε τῶν ὀνομάτων[10], ὅτι ἡ φωνὴ ὑποθλίβουσα[12] καὶ ὑποκλέπτουσά τι τῶν φωνηέντων τὰς κακομετρίας ἀφαιρεῖ[13] τῶν στίχων· ὅταν γὰρ φωνηέντων γένηται ἀλλεπάλληλος[14] φ(ορ)ά, συνεκφώνησις γινομένη[15] καὶ ἐφιζάνειν ἀλ(λή)λοις ποιοῦσα τὰ φωνήεντα τὰς δύο συλλαβὰς εἰς μίαν συναιρεῖ·[16] οἷον ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραδείγματος τὸ θεοί, δισύλλαβον ὑποκλέψασα διὰ τὴν χρείαν ἡ συνεκφώνησις τὸ μὲν ε̄ συνεξέθλιψε, τὸ δὲ οῑ προενεγκοῦσα μονοσύλλαβον ἀντὶ δισυλλάβου πεποίηκε τοὔνομα, καὶ γέγονε θοῖ. *AKQ*

1) περὶ συνεκφωνήσεως *Q*, *om. A* ‖ 2) *lemma om. A* ‖ 3) νεωμετρικῆς *Q* ‖ 4) *pro verbis* πολλοὶ γὰρ — ἐπιφερόμενον *Q nihil habet nisi haec*: ἥτις ἐστὶ καὶ συνίζησις. ἢν γὰρ ἐπὶ τὸ, ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ἢν μὴ συνεκφωνήσῃς τὸ ε̄· καὶ γένηται σπονδεῖος· ‖ 5) ἀναλαμβάνει *A* ‖ 6) ἔχει *A* ‖ 7) κατὰ *om. A* ‖ 8) τὸ δοῑ] τὸν δὲ *A* ‖ 9) σκαζειν *Q* ‖ 10) *pro verbis* εἰ μὴ — ὀνομάτων *Q nihil habet nisi haec*: συνέθλιψε δὲ τὸ ε̄· ‖ 11) συνεκφώνησις *A*, συνεκφωνῶ *vulgo* ‖ 12) ὑπερθλίβουσα *AQ* ‖ 13) ἀφαιρεῖται *Q* ‖ 14) ἀλλέπάλληλος *A*, ἀλλ' ἐπάλληλος *Q* ‖ 15) γενομένη *Q* ‖ 16) *omnia post* συναιρεῖ *om. Q*

Ad pag. 18, 6 συνεκφώνησίς] ἡ αὐτὴ καὶ συνίζησις. *A*[i]

(119) *Ad pag.* 18, 6 καὶ τὸν λόγον τοῦτον προσλαμβάνει ὡς συμβαλλόμενον αὐτῷ εἰς τὸν περὶ τῶν ποδῶν λόγον. ἰστέον δὲ ὅτι πάνυ πολλὴ βοήθεια ἐπενοήθη τῷ μέτρῳ παρὰ τοῖς παλαιοῖς. *AK*

(119) *Ad pag.* 18, 6 διαφέρει συνεκφώνησις συναλοιφῆς[1] τούτοις· ἑνὶ μέν, ὅτι ἡ συναλοιφὴ[2] κατὰ τρόπους ἑπτὰ[3] γίνεται [*conf. schol. ad Dionys. Thrac. in Bekkeri Anecd. pag.* 697*sq.*; *Crameri Anecd. Oxon.* IV 200, 25]· ἁπλοῦς μὲν τρεῖς, ἔκθλιψιν οἷον κατὰ ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ, κρᾶσιν[4] οἷον τὰ ἐμὰ τἀμά, συναίρεσιν οἷον Νηρηΐδος Νηρῇδος· συνθέτους[5] δὲ τέσσαρας, ἔκθλιψιν κρᾶσιν[6] οἷον καὶ ἐγὼ κἀγώ, ἔκθλιψιν συναίρεσιν ὡς τὸ οἱ αἰπόλοι ὠπόλοι[7], κρᾶσιν[8] συναίρεσιν ὡς τὸ ἐμοὶ ὑποδύνει ἔμ'[9] ὑποδύνει, ἔκθλιψιν κρᾶσιν[10] συναίρεσιν ὡς παρ' Εὐπόλιδι ἐν Χρυσῷ Γένει καὶ σκεῦος οὐδὲν εὗρον (ἐν) τῷ κήματι[11] [*Eupol. fr.* 285 *Kock*]. ἡ μὲν οὖν συναλοιφὴ[12] κατὰ τούτ(ους τοὺς τρόπους), ἡ δὲ (συνίζησις οὐ. καὶ) μία μὲν διαφορὰ αὕτη. κλοπὴ γάρ ἐστι χρόνων αὖ(τ)η, (γραμμάτων κλο)πῆς (οὔσης τῆς συναλοιφῆς[13]). ὅτι ἡ μὲν συναλοιφὴ[14] ὡς γράφεται καὶ βαίνεται, οἷ(ον ὦ)ς[15] ἔφαθ' οἱ[16] δ' ἄρα· (οὐ γὰρ ὁλο)κλήρ(ως)[17] βαίνομεν, οἷον ὦς[18] ἔφατο, ἀλλ' ὡς γράφεται ἔφα(θ'. ἡ δὲ) συνεκφώνησις[19] ὁλο(κλή)ρω(ς)[20] (μὲν γρά)φεται, βαίνεται δ-

πνῷ[4]. οὗτος ὁ στίχος ἐστὶ μὲν Ἡσιόδου[5] [*Hesiod. fr.* 248 *Goettling*], λαμβάνεται δὲ καὶ δακτυλικὸς καὶ ἴαμβος, ὅπως τις θέλει, διὰ τὰς κοινάς. *AK*

[1]) τὲ *A* ‖ [2]) δνοφέης *A* ‖ [3]) κέδρου *Caesar*, κεδρινοῦ *Westphal*, δενδρίνου *A* ‖ [4]) καπνῶ *A*, χαλκῷ *vulgo* ‖ [5]) μενησιόδου *A*

Ad pag. 22, 2 *ἐλεγεῖον.* *K*[2]

Ad pag. 22, 4 *ἡρωϊκόν.* *K*[2]

Ad pag. 22, 8 (*sic*) *Ἡσιόδου ὁ στίχος οὗτος.* *K*[2]

AD ENCHIRIDII CAPVT III.

Ad pag. 22, 11 Ἐκ τῶν Λογγίνου τοῦ φιλοσόφου[1]. Περὶ πο-
(124) δῶν[2]. Πούς[3] ἐστι ποσῶν ἢ[4] ποιῶν σύνθεσις συλλαβῶν εἰς εὐπρέπειαν. *AKQ*

[1]) *haec verba habet Q, om. A* ‖ [2]) *haec verba habet Q, om. A* ‖ [3]) πῶς *Q* ‖ [4]) ἢ *AQ*, καὶ *Caesar*

(124) *Ad pag.* 22, 11—12 ἐκ τῶν συλλαβῶν εἰσὶν οἱ πόδες[1]: τρεῖς[2] παραυξήσεις ἔχουσιν οἱ δισύλλαβοι ἀπὸ διχρονίας μέχρι τετραχρονίας[3]. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) τρεῖς *A*, *om. Q* ‖ [3]) *deinde A notum scholion incepit, cuius tamen non scripsit nisi primum verbum* οὗτος

(124) *Ad pag.* 22, 11 ἀπὸ ῥυθμῶν ἢ συνθέσεων ἢ πόλεων χρησαμένων οἱ πόδες τὴν ὀνομασίαν εἰλήφασιν. *AK*

(124) *Ad pag.* 22, 11 τὰ μέτρα ἀπὸ ποδῶν τινῶν τῶν ἐχόντων τὸν ἴσον λόγον ἢ τῶν ἐχόντων τὸν διπλασίονα ἢ τῶν ἐχόντων τὸν ἡμιόλιον. καὶ τοῦ μὲν ἴσου ἂν εἴη δάκτυλος· μακρὰ μία γὰρ καὶ δύο βραχεῖαι τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον. τοῦ διπλασίονος δὲ τροχαῖος· ἡ μακρὰ γὰρ τῆς βραχείας διπλασίων[1]. τοῦ δὲ ἡμιολίου βακχεῖος· βραχεῖα γὰρ καὶ μακρὰ πρὸς τὴν μακρὰν λόγος ἡμιόλιος. *AK*

[1]) διπλάσιος *A*

(124) *Ad pag.* 22, 11 *denuo AK habent*: τρεῖς παραυξήσεις ἔχουσιν οἱ δισύλλαβοι ἀπὸ διχρονίας μέχρι τετραχρονίας. *AK*

(124) *Ad pag.* 23, 1 πυρρίχιος] οὗτος[1] ὁ πυρρίχιος καὶ παρίαμβος καλεῖται διὰ τὸ ἐν τέλει ἰάμβου ἀεὶ[2] εὑρίσκεσθαι. *AKQ*[m]

[1]) οὗτος *om. Q* ‖ [2]) ἀεὶ *om. Q*

Ad pag. 23, 5 ἴαμβος[1]: τὸ ἰαμβικὸν καὶ τροχαϊκὸν μέτρον καλεῖται ἐπιπλοκὴ[2] δυαδικὴ[3] ἑξάσημος[4]. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) ἐπιπλοκῆ *Q* ‖ [3]) δυαδικὴ *ex* δυαδικῆ *correctum Q* ‖ [4]) ἑξάσημος ? *A*

Ad pag. 23, 8—9 ἀνίσῳ λόγῳ. *A*

(125) *Ad pag.* 23, 11 τὸ δακτυλικὸν καὶ ἀναπαιστικὸν μέτρον καλεῖται ἐπιπλοκὴ[1] τετράσημος. *AK*

[1]) (δυαδικὴ) *addit Westphal*

(125) *Ad pag.* 24, 1—2 προκελευ(σματικὰ[1] μ)έτρα[2] (εὐ)ρέθη, δηλονότι ἀναπαιστικά ἐστιν[3]. *AK*

[1]) προκελευσματικὰ *K*; *utrum hoc an* προκελευματικὰ *in A fuerit, incertum est* ‖ [2]) *addendum videtur* εἰ ‖ [3]) ἐστὶν *K*, ἐστὶν *an* ἐστιν *incertum A*

(125) *Ad pag.* 24, 4 παίων πρῶτος[1]: ο πρῶ(τος παίων) καὶ ὁ τέταρτος ποιοῦσι τὸ παιωνικὸν μέτρον[3]· οὐκέτι[4] δὲ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, (ἐμπίπτ[illegible] γὰρ[5] εἰς ἰ)ωνικά. τὸ δὲ παιωνικὸν[6] ἐπιπλοκὴν οὐκ ἔχει, ὡς τὰ προ(κείμεν)α[7] οἱ εἰς Ἀπόλλωνα γράφοντες τούτῳ τῷ ποδὶ χρῶνται τῷ παίωνι[8]. *AK*[illegible]*Q*

1) *lemma om. A* || 2) ὁ παίων πρῶτος καὶ ὁ παίων τέταρτος *Q* || 3) τὸ παιονικὸν μέτρον *A*, τὰ παιωνικὰ μέτρα *Q* || 4) οὐκ ἔτι *Q* || 5) γὰρ *Q*, δὲ *K* (*et A ?*) || 6) παιονικὸν *A* || 7) *omnia post* προκείμενα *om. Q* || 8) παίωνι *an* παιῶνι *incertum A*

Ad pag. 24, 12 ἐὰν ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ ἰωνικοῦ τοῦ ἀπ' ἐλάσσονος βραχεῖα γένηται, εὑρίσκεται παίων τρίτος· ἐὰν δὲ ὁ ἀπὸ μείζονος τὴν πρώτην βραχεῖαν ἔχῃ, εὑρίσκεται ὁ δεύτερος παίων. *AK* (125)

Ad pag. 24, 12 ἑξάχρονοι δὲ ἕξ[1]: ἀπὸ τῶν ἓξ ποδῶν τῶν[2] ἑξαχρόνων τέσσαρα μέτρα[3] γίνονται· τά τε ἰωνικὰ δύο[4] καὶ τὸ χοριαμβικὸν καὶ τὸ ἀντισπαστικόν, ἅπερ[5] καλεῖται ἐπιπλοκὴ[6] τετραδικὴ ἑξάσημος. ἓν γὰρ[7] μέτρον τὸ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τῆς κατ' ἀρχὴν συλλαβῆς[8] λαμβανομένης γίνεται τὸ λοιπὸν χοριαμβικόν· καὶ τῆς δευτέρας λαμβανομένης γίνεται ἀπ' ἐλάσσονος ἰωνικόν· καὶ τῆς τρίτης λαμβανομένης τὸ ἀντισπαστικὸν γίνεται[9]. καὶ οὗτοι μὲν οὕτως. ὁ δὲ ἴαμβος γινόμενος[10] μετὰ τῶν χοριαμβικῶν καὶ ἀντισπαστικῶν τὸ ἐπίμικτον ποιεῖ. ὁ δὲ τροχαῖος μετὰ τῶν ἰωνικῶν ποιεῖ τὸ ἐπίμικτον μέτρον. *AKQ* (125)

1) *lemma om. A* || 2) τῶν *Q*, *om. A* || 3) τέσσαμέτρα *Q* || 4) δύο *om. A* || 5) ὅπερ *Q* || 6) ἐπὶ πλοκὴ *ex* ἐπὶ πλοκῆ *correctum Q* || 7) τὸ *addit Q* || 8) καταρχῆς *AQ* || 9) *Q addit haec*: εἶτα τὸ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος· || 10) γινομενος *Q*

Ad pag. 25, 1—2 ?[1] (τὸ ἀνακλώμενον[2] μ)έτρον τοι(οῦτόν ἐστιν[3], ὡς ἰ)ωνικὸν εἶν(α)ι τὸ ἀπ' ἐλάσσονος, τόδε[4]· ααβαβαββ. ἡ[5] τελ(ευταία τοῦ) πρώτου ποδὸς ἀνακλᾶται[6] ἐπὶ (τὴν τοῦ) δευτέρου ἄρχουσαν βραχεῖαν· ὡς εἶναι τὸ πρῶτον ἀντὶ[7] ἰωνικ(οῦ) παίωνα τρίτον, τὸ δὲ δεύτερον ἐπίτριτον δεύτερον. *AKQ* (125)

1) *hoc scholium scriptum est in A in summo margine folii* 99r, *quod folium incipit ab Hephaestionis verbis* δύο βραχειῶν (*pag.* 25, 5 *Gaisford*). *In Q hoc scholion legitur post scholion ad* 25, 16 *pertinens* || 2) ἀνακλόμενον *Q* || 3) τοιοῦτον ἐστίν *Q* || 4) τὸ δὲ *A* || 5) ααβαβαββ. ἡ (*an* ααββ ααββ. ἡ *scribendum ?*)] δ(α)ββ(α)ββῆ *A* || 6) *pro verbis* τόδε — ἀνακλᾶται *Q haec habet*: ἀνακλᾶται δὲ ἡ τελευταῖα (*sic*) τοῦ πρώτου || 7) ἀντ' *Q*

Ad pag. 25, 10 ἡ γὰρ μακρὰ εἰς δύο βραχείας ἀναλυομένη τὸν χορεῖον[1] ποιεῖ καὶ οὐ τὸν χορίαμβον. *AK*

1) χορίον *A*

Ad pag. 25, 13—14 φασὶ γὰρ τὸν τροχαῖον καὶ χορεῖον[1]. *A*[i]*K*

1) χορίον *A*

Ad pag. 25, 16 πρῶτος ἐπίτριτος[1]: ἐπίτριτος λέγεται ὁ ἔχων τινὰ ἀριθμὸν καὶ τούτου[2] τὸ τρίτον, οἷον ὁ τέσσαρα πρὸς τὸν τρία[3]· ἔνθεν πόδες ἐπίτριτοι. *AKQ* (126)

1) *lemma om. A* || 2) τούτου *Q correcto* ὑ *ex* ῦ || 3) *omnia post* τρία *om. Q*

Ad pag. 25, 19 ἑπτάσημος] τουτέστιν[1] ἑπτάχρονος. *A*[i]*K*

1) τοὐτί *A*

Ad pag. 25, 22 ἰαμβικὴ ἑπτάσημος[1]: σπονδειακὴ[2] γὰρ οὐκ ἔστι συζυγία. *AKQ*[m] (126)

1) *lemma om. A* || 2) σπονδιακὴ *A*

Ad pag. 25, 25 ἡ ἀντισπαστικὴ[1] ἑπτάσημος[2]: τὸ γὰρ ἀντισπαστικὸν ἐνιάκις[3] μακρὰν ἔχει τὴν ἄρχουσαν. *AKQ*[m]

1) ἀντισπαστικὸς *Q* || 2) *in* ἑπτάσημος *vocabulo in Q aut* τ *ex* ξ *correctum videtur aut hoc ex illo* || 2) *totum lemma om. A* || 3) ἐνίοτε *Q*

AD ENCHIRIDII CAPVT IV.

(141) *Ad pag.* 26, 5 ἀκατάληκτα καλεῖται[1]: ἰστέον ὡς, ἐὰν τὰ[2] δακτυλικὰ καὶ ἀναπαιστικὰ[3] βαίνηται κατὰ συζυγίαν, ἔχουσιν ἀ(πο)θ(έσ)εις[4] ἕξ·

ἀκατάληκτον[5] ὡς τὸ μῶσάγε Καλλιόπα θύγατερ Διός [*Alcman fr.* 45].

καταληκ(τικὸν)[6] εἰς δισύλλαβον[7] ὡς τὸ μῶσάγε Καλλιόπα θύγατερ Δι.

καταληκτικὸν εἰς συλλα(βὴν) ὡς τὸ μῶσάγε[8] Καλλιόπα θύγατερ.

[9]ὑπερκατάληκτον εἰς δισύλλαβον[10] ὡς τὸ μῶσάγε[11] Καλλ(ιό)πα θύ[9].

ὑπερκατάληκτον εἰς συλλαβὴν ὡς τὸ μῶσάγε Καλλιόπα.

[12]βραχυκατάληκτον ὡς τὸ μῶσάγε[13] Καλλιόπα θύγα[12].

ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις μέτροις αὐτάρκεις αἱ (δ')[14] πλὴν[15] τῆς καταληκτικῆς εἰς δισύλλαβον [16]καὶ ὑπερκαταλήκτου εἰς δισύλλαβον[16]. δισυλλάβων γὰρ ὄντων τῶν ποδῶν τὸ μὲν καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον ἀκατάληκτόν ἐστι[17], τὸ δὲ ὑπερκατάληκτον εἰς δισύλλαβον βραχυκατάληκτον. ***AKQ***

1) *lemma om. A* ‖ 2) ἰστέον ὅτι ἐὰν τὰ *Q ex* ἰστέον ἑαυτῷ *correctum* ‖ 3) καὶ ἀναπαιστικὰ *Q ita ut litterae* καὶ ἀνα *ex* ἄλλα *? correctae sint,* ἀναπαιστικὰ *A* ‖ 4) ἔχουσι θέσεις *Q* ‖ 5) ἀκατάληκτόν (*sic*) *Q* ‖ 6) καὶ καταληκτικὸν *Q,* καταληκτικὸν δὲ *K,* καταληκτικὸν δὲ *an* καταληκτικὸν *incertum A* ‖ 7) δισύλλαβον *ex* συλλαβην *factum Q* ‖ 8) μῶσαγε *Q* ‖ 9) *verba* ὑπερκατάληκτον — θύ *om. Q in contextu, habet Q*[m] *tamquam scholion marginale* ‖ 10) *verba* εἰς δισύλλαβον *addidit in A altera sed antiqua manus supra lineam* ‖ 11) μῶσαγε *Q* ‖ 12) *haec verba ante* 9 *recte collocat Westphal* ‖ 13) μῶσαγε *Q* ‖ 14) $\bar{\delta}$ (*vix* $\bar{\beta}$ *aut* δύο) *A,* ἄλλαι *Q* ‖ 15) πλὴν *ex* πλῆς *correctum Q* ‖ 16) *verba* καὶ — δισύλλαβον *om. Q* ‖ 17) ἐστιν *Q*

(142) *Ad pag.* 26, 5[1] τὸ αὐτό ἐστιν ἀπόθεσις καὶ κατάληξις· καὶ γενικόν ἐστιν[2] ἀντὶ τοῦ ἀπόθεσις, καὶ ἰδικὸν ἀντὶ τοῦ ἐλάττωσις. ἀπὸ τούτου οὖν τοῦ ἰδικοῦ ὠνόμασται τὸ ἀκατάληκτον καὶ καταληκτικόν· τὸ γὰρ ὑπερκατάληκτον δύναται ἀπὸ τοῦ γενικοῦ. ***AKQ***

1) *Q praefigit hoc lemma:* ὑπερκατάληκτον δὲ (*conf.* 27, 19) ‖ 2) γενικὸν ἐστὶν *A*

Ad pag. 27, 3 χαιρέτω δ' ὁ γαμβρός[1]: λε(ί)π(ει) γ(ὰρ) κ(ῶλο)ν. ***A*[i]*Q*[i]**

1) *lemma om. A* ‖ *in A*[i] *haec huius scholii vestigia dispicere mihi visus eram:*

λε
τ
τ
κ
ν

reliqua ad dexteram — sunt autem pauca in singulis versibus — perierunt sub ch novicia obducta.

(142) *Ad pag.* 27, 6 τρισύλλαβος][1] ἐὰν[2] ἔστι[3] δισύλλαβος ὁ ποὺς καὶ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, λέγεται εἶναι καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν· εἰ δὲ τρισύλλ ὑπάρχει ὁ ποὺς καὶ ἐνδεῖ μιᾷ συλλαβῇ, λέγεται εἶναι καταληκτικὸν εἰς συλλαβάς.

1) *Q continuat hoc scholion secundo eorum scholiorum, quae ad* 26, 5 *perti*
2) ἐὰν *A cum spiritu leni supra* α *deleto* ‖ 3) ἔστι *om. Q* ‖ 4) ἐνδέῃ *Q* (*concin*

Ad pag. 27, 7 ἐπὶ γὰρ ἰαμβικοῦ οὐ δύναται εἶναι παρὰ[1] δύο συλ ἐπεὶ ὅλος ὁ ποὺς ἐκλιμπάνει.

1) παρὰ] περὶ *A*

Ad pag. 27, 7 καταληκτικόν] λέγετ(αι) οὖν καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον· λείπ(ουσι) γὰρ αἱ δύο βραχεῖαι συλλαβαὶ τοῦ δακτύλου. *AK*

Ad pag. 27, 12 (*ante* συλλαβὴν): ἰαμβικὸν A^2

Ad pag. 27, 12 δισύλλαβον] δακτυλικὸν A^{2g}

Ad pag. 27, 16 εἰς τὸ $\overline{\text{οι}}$ ἡ διποδία τελειοῦται, καὶ εἰς τὸ $\overline{\eta}$ ἡ ἑτέρα. *AK*

Ad pag. 27, 21 ἀντὶ τοῦ εἶμι ὥστε ἀπὸ πασσάλου λύουσα· τοῦτο δὲ ἴσον (143) τῷ πορεύομαι ὥσπερ[1] ἀπὸ πασσάλου λυ(θεῖ)σα. *AK*

[1]) ὥσ περ *A*

Ad pag. 27, 21 εἶμ' ὦ τὰ πύσσας κωλυθεῖσα (*sic*) [*fr. adesp.* 46 A *Bergk*]: πορεύομαι ὥσπερ ἀπὸ παγκάλου (*sic*) λυθεῖσα. Q^m

Ad pag. 28, 5 δύο ἔχει ἀναπαίστους ἅδ' Ἄρτεμις ὦ καὶ[1] ἔστι τὸ τελευταῖον δισύλλαβον τὸ κόραι [*Telesill. fr.* 1]. *AK*

[1]) καὶ *K*, καὶ καὶ *A*

Ad pag. 28, 9 ἄλλο κεφάλαιον. *AK*

Ad pag. 29, 3 ἡρωϊκός. K^{2g}

Ad pag. 29, 3 εἰς τὸ Ἄ$\overline{\text{ριστο}}$ ἐστὶ τὸ πέρας, ὅπερ ἐστὶν ἀτελές. *AK*

Ad pag. 29, 3 *εἰς τὸ* $\overline{\text{στο}}$ *τὸ πέρας.* K^{2g}

Ad pag. 29, 4 *ἐλεγεῖος.* K^{2g}

Ad pag. 29, 3—4 (*duabus lineis scriptum, quarum prima in* ἁρμόδιος:— *exit*)
(ἦ μ)έγ' Ἀθηναίοισι φόως γένετ' ἡνίκ' Ἀριστογείτων Ἵππαρχον κτεῖνε καὶ Ἁρμόδιος:—
· οὐκ ἐᾷ με λέγειν ὁ Ζεὺς ὅτι πάντες ἐκάθευδον:— *A*

Ad pag. 29, 7 ἡρωϊκός. K^{2g}

Ad pag. 29, 7 εἰς τὸ Ἀπολλό[1] ἐστὶ τὸ τέλος καὶ ἔστιν ἀτελές. A^iK

[1]) Ἀπολλό] ᾱ *A*

Ad pag. 29, 7 *εἰς τὸ* $\overline{\text{λο}}$ *τὸ πέρας.* K^{2g}

Ad pag. 29, 8 *ἐλεγεῖος.* K^{2g}

Ad pag. 29, 12 *ἰαμβικοὶ β'.* K^{2g}

Ad pag. 29, 12 οὐ γὰρ ἄλλο προβούλευμα[1] βαστάζουσι τῆς πόλεως μέγα[2] [*Eupol. fr.* 73 *Kock*]: τοὺς στρατηγοὺς διασύρει[3] ὡς[4] πολλὰ βουλευο(με)'(ν)ους. A^iKQ^m

[1]) προβουλευματα (*sic*) *Q* || [2]) *totum hoc lemma om. A* || [3]) διασύρρει *A* || [4]) ὡς *ex* ὧν *correctum Q*, καὶ *A*

AD ENCHIRIDII CAPVT V.

Περὶ ἰαμβικοῦ[1].

Ad pag. 30, 3[1] τὸ ἰαμβικὸν δέχεται[2]: (ἐπει)δὴ π̄(ασα) μέτρων ἀρχ(ὴ ἀδιάφορος, καὶ ὁ ἴ)αμβ(ος ἐδέξατο ἐν ἀρχῇ τὸν[3] σπονδεῖον· τούτου δὲ κοινω-ν)ήσαντος τῷ μ(έτ)ρῳ[4] καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ λυ(θέντες ἐκοινώνησαν, δάκτυλος φημὶ καὶ) ἀνάπαιστος· ὁ γὰρ χορεῖος[5] τοῦ ἴάμβου ἐστ(ὶ λύσις. εἰ τοίνυν τὸν σπονδεῖον ἐν ταῖς ἀρτίαις) οὐ δέχεται, οὐδὲ τὸν ἀπ' αὐτοῦ λυθέντα (ἀν)άπα(ιστον ὀφείλει δέχε)σθαι. παρὰ μὲν οὖν ἰαμβοποιοῖς τοῦτο σώζεται, παρὰ δὲ κωμικοῖς οὐ λίαν ἀντιποιουμένοις συμμετρίας οὐκέτι[6]. τὸν δὲ τροχαῖον, ὃς ἀντι-

παθεῖ τῷ ἰάμβῳ, παρῃτήσατο[7]. εὑρίσκεται δὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς ὁ ἀνάπαιστος· τὸν γὰρ βίον οὗτοι μιμούμενοι θέλουσι δοκεῖν διαλελυμένως διαλέγεσθαι [8]καὶ μὴ ἐμμέτρως, ὁ δὲ ἀνάπαιστος διαλελυμένην ποιεῖ τὴν φράσιν διὰ τὸ τρίσημον. ἰαμβοποιοὶ μέντοι καὶ τραγῳδιοποιοὶ ὡς μὴ ὄντες τοιοῦτοι οὐ συνεχῶς κέχρηνται[8]. *AKQ*

[1]) *hunc titulum om. A* ‖ [2]) *lemma om. A* ‖ [3]) τὸν *om. Q* ‖ [4]) δ' ἐκοινώνησαν πάντα τὰ μέτρα *Q* ‖ [5]) χορίος *A* ‖ [6]) οὐκ ἔτι *Q* ‖ [7]) παρῃτήσατο *A*, παρῃτήσατο *Q*, παρῃτήσαντο *ex* παρῃτήσατο *factum K* ‖ [8]) *verba* καὶ μὴ — κέχρηνται *om. Q*

(145) *Ad pag.* 30, 3 [1]ἀπὸ ἰάμβου πρῶτον ὁ Ἡφαιστίων ἤρξατο, καίτοι πολλῶν μετρικῶν τὰ πρῶτα τῷ δακτύλῳ παρεσχηκότων καὶ τιμησάντων τὸ πρῶτον εὑρεθὲν τῆς τέχνης προεδρείᾳ. ἐνταῦθα οὖν ὁ Ἡφαιστίων περὶ ἰαμβικοῦ πρῶτον ποιεῖται τὸν λόγον, οὐχ[2] ὅτι τῶν ἄλλων τιμιώτερον[1], ἀλλ' ὅτι τῶν ἄλλων βραχύτερον[3]· ἀπὸ δὲ τῶν βραχυτέρων ἐπὶ τὰ μείζω ἀναβαίνειν ἔθος. πυρρίχιος μέντοι[4] οὐκ ἔχει μέτρον οὐδὲ σπονδεῖος. ἴδιο(ς)[5] δὲ μέτροις τῶν δισυλλάβων[6] ὁ ἴαμβος [7]καὶ ὁ τροχαῖος. εἰ δὲ μὴ τοῦ τροχαίου ὁ ἴαμβος ἐλάττων ὢν πλὴν κατ' ἀρχὰς τέτακται, ἀλλ' οὖν ἅτε ἀπὸ βραχείας ὁ ἴαμβος ἀρχόμενος δοκεῖ οὕτως εἶναι. διὰ[8] τοῦτο γὰρ καὶ ἐξ ἀρχῆς περὶ βραχείας (καὶ) περὶ μακρᾶς τὸν λόγον ἐποιήσατο, ἰαμβικὸν ἡμῖν προειπεῖν βουλόμενος[7]. ἴαμβος δὲ οὐ πᾶς ἐστι λοίδορος, ἀλλ(') (ἔ)στι[9] καὶ εὐσεβής· ἐν κωμῳδίᾳ μὲν γὰρ στωμύλλεται καὶ λοιδορεῖ, ἐν δὲ[10] τραγῳδίᾳ[11] πενθεῖ, ἔσθ' ὅτε δὲ[12] καὶ ὕμνοι γράφονται τούτῳ, ὥστε καὶ εὐσεβής[13]. παρὰ[14] Καλλιμάχῳ [15]δὲ καινὸν εἶναι δοκεῖ καὶ[16] φέρων ἴαμβον οὐ μάχην ἀείδ(ον)τα τὴν Βουπάλειον[15] [*Callim. fr.* 90]. *AKQ*

[1]) *pro verbis* ἀπὸ — τιμιώτερον *Q, qui hoc scholion scholio proxime praecedenti continuat, haec habet*: οὐχ' ὅτι τῶν ἄλλων προτιμώτερον τὸ ἰαμβικόν, ἀπὸ τούτου ὁ Ἡφαιστίων ἤρξατο· πρῶτον γὰρ καὶ τιμιώτερον τὸ δακτυλικόν· ‖ [2]) οὐχ' *AQ* ‖ [3]) *Q addit*: εὐθὺς γὰρ ἀπὸ βραχείας ἄρχεται· ‖ [4]) μὲν οὖν *Q* ‖ [5]) ἴδιος *Q*, ἴδιος *quam* ἴδιοι *in A fuisse probabilius est*, ἴδιοι *K* ‖ [6]) συλλαβῶν *Q* ‖ [7]) *verba* καὶ — βουλόμενος *om. Q* ‖ [8]) δια *A* ‖ [9]) ἀλλὰ (*omisso* ἔστι) *Q* ‖ [10]) δὲ *om. A* ‖ [11]) τραγωδία, ? *A* ‖ [12]) δὲ *om. Q* ‖ [13]) ὥστε καὶ εὐσεβής *A*, ὡς *Q* ‖ [14]) παρα *Q* ‖ [15]) *verba* δὲ — Βουπάλειον *om. Q* ‖ [16]) ὡς *Gaisford*

Ad pag. 30, 3 (τοῦτ)ο καὶ χωλὸν γίνεται τῆς τελευταίας συλλαβῆς μὴ ληγούσης (*sic*)· τότε γὰρ ἀδιάφορον ἐστίν, ὅτε λήγει. *A*[i]*K*

Ad pag. 30, 4 *τρίβραχυν*] *χορεῖον*. *K*[29]

Ad pag. 31, 4 ἰαμβοποιοῖς] οἷον Ἀρχίλοχος ὁ Ἱππώνακτος (*sic*)· κυρίως γὰρ ἴαμβος ἐστὶν ὁ λοίδορος. *A*[i]*K*

Ad pag. 31, 7 διὰ τὴν ἀδιάφορον[1]: ἀδιάφορα γὰρ τὰ τέλη, ὡς εἴρηται[2]. *A*[i]*KQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) ὡς εἴρηται *om. Q*

Ad pag. 31, 7 ?[1] εἴρηται γὰρ ὅτι ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐπὶ τῶν ἀκαταλήκτων οὐκ ἐνδέουσιν οὔτε ἴαμβοι οὔτε στίχοι. *AK*

[1]) *in A hoc scholion proximum est post illa scholia, quae ad* 31, 7—8 *pertinent*

(146) *Ad pag.* 31, 7—8 ὅταν δὲ καταληκτικόν, τὸν ἴαμβον παραλήγοντα[1]: ἐπὶ τῶν καταληκτι(κῶν ἰ)άμ(βων, ὅ)ταν ἐνδῇ[2] μι(ᾷ)' συλλαβ(ῇ, ὁ ἴ)αμβος παραλήγει, καὶ μετ' αὐτόν ἐστιν[3] ἡ μία (συ)λλαβὴ (ἡ τ)ελευταία[4]· ὑπόκειται γὰρ ὁ τελευταῖος ποὺς ἐνδέον[5] μιᾷ συλλαβῇ· ἢ ὁ (τ)ρίβραχ(υς). ἀλλ'

οὐ δέχεται· διὸ τὴν μέσην ὥδευσαν[4] δύο ποιήσαντες ἑπτασήμους καὶ τὴν κατακλεῖδα ἑπτάσημον[5].

[1]) βραχυκατάληκτον ? *Q* ‖ [2]) *Q in margine denuo scripsit* ερίοδος *praemisso rubricatori spatio* ‖ [3]) συζυγίαν *cum puncto sub* ν *littera Q* ‖ [4]) ὥδευσαν *Q* ‖ [5]) *ad huius scholii ex parte misere corrupti exitum conf. scholion huius capitis ultimum in AK servatum*

Ad pag. 32, 12 ἡ θᾱι γὰρ μόνη ἐστὶν ἡ τελευταία συλλαβή. *AK*

Ad pag. 33, 1 τρίμετρον] καταληκτ(ι)κὸν δηλονότι· ἀπ(ὸ) κοινοῦ γὰ(ρ) πάλιν τὸ κ(α)ταληκτικόν. *AK*

Ad pag. 33, 8 ἴαμβον ἔχει] τὴν γὰρ ἀρχομένην συλλαβὴν τοῦ τελευταίου ποδὸς δεῖ βραχεῖαν εἶναι. *AK*

Ad pag. 33, 9 σπονδεῖον] δεῖ γὰρ τὴν ἀρχομένην τοῦ τελευταίου ποδὸς μακρὰν εἶναι. *AK*

Ad pag. 34, 6 τὸ λᾶντα σπονδεῖος. *A*

(147) *Ad pag.* 33, 8 *an ad pag.* 34, 6?[1] (πε)ντάμετρα δὲ (βρα)χ(υκατάλη)κτα, τὸ

πάτερ Λυ(κά)βα[2] ποῖον ἐφράσω τόδε; τ(ι)'ς σὰς παρήειρ(εν);
[*Archiloch. fr.* 94]

κα(τα)ληκτικὸν δὲ τὸ

πάτερ Λυκάβα[2] ποῖον ἐφράσω τ(ό)δε; τίς σὰς π(αρ)ήειρε φρέ.

ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐνδέχεται στίχον[3] τριακοντάσημον εἶναι, ἀλλ', ε(ἰ ε)ὑρεθείη, περίοδος καλεῖται, ἄχρι τούτου ἔστη ὁ κανών. εἰ δὲ καθαρὰ ἦν τὰ ἰαμβικά, ἐδέχετο καὶ τὰς ἄλλας δύο παραυξήσεις. ἐπεὶ δὲ οὐ δέχεται συζυγία ἑπτάσημος καὶ ὀκτάσημος[4], ἕως αὐτῶν ἔστησαν, τὴν μέσην κρᾶσιν[5] ὁδεύσαντες, δύο ποιήσαντες ἑπτασήμους, καὶ τὴν κατάκλειδα ἑπτάσημον[6]. *AK*

[1]) *in A hoc scholion scriptum est in superiore margine folii* 102ᵛ, *quae pagina incipit a verbis* παρ|ληγοντας τρισυλλάβους (*Gaisford pag.* 33, 13) ‖ [2]) *scribe* Λυκάμβα ‖ [3]) μείζονα ἢ *addit Westphal* ‖ [4]) οὐ δέχεται συζυγία ἑπτάσημος καὶ ὀκτάσημος *A*, οὐν ἐνδέχεται συζυγίας ἑπτασήμους καὶ ὀκτασήμους *Westphal* ‖ [5]) κρᾶσιν *A*, τάξιν *codex Meermannianus* ‖ [6]) *ad hoc scholion corruptum conf. quae supra ad scholion* 32, 4 *sqq. de codice Q adnotata sunt.*

AD ENCHIRIDII CAPVT VI.

(154) *Ad pag.* 35, 4 ἀκόλουθος ἦν ὁ λόγος μετὰ τὸ ἰαμβικὸν ἥκειν ἐπὶ τὸ τροχαϊκόν. γένεσις γὰρ τροχαϊκῶν ἴαμβος, ἐπεὶ καὶ ἓν ἀμφοῖν γένος· ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς ὁρμᾶται ἐπιπλοκῆς τά τε ἰαμβικὰ καὶ τὰ τροχαϊκὰ τῆς καλουμένης τριμέτρου[1] ἑξασήμου δυαδικῆς, ὥστε τῷ εἴδει μόνῳ[2] τοῦ ἰαμβικοῦ διαφέρει. καὶ τὸ εἶδος δὲ αὐτοῦ γέγονεν ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ σχήματος· ἐπὶ μὲν γὰ(ρ ἰ)άμβου πρώτη ἡ βραχεῖα, ἐπὶ δὲ τροχαίου δευτέρα. διαλαβόντας (ο)ὖν περὶ τοῦ ἰάμβου ἀναγκαῖον ἥκειν ἐπὶ τὸν τροχαῖον. *AK*

[1]) τριμέτρου *A*, τρισήμου ἢ *Westphal* ‖ [2]) μόνου *A*

(156) *Ad pag.* 35, 5[1] τὸ[2] τροχαϊκὸν κατὰ συζυγίαν μετρεῖται. καὶ ἔστιν ἡ συζυγία ἤτοι[3] διτρόχαιος[4] ἑξάχρονος, ἢ ἐπίτριτος δεύτερος[5] ἑπτάχρονος· ἢ πεντασύλλαβος ἐκ χορείου[6] καὶ τροχαίου ἑξάχρονος, ἢ χορείου[6] καὶ σπονδείου ἑπτάχρονος[7], [8]ἢ δακτύλου καὶ τροχαίου ἑπτάχρονος[8]· ἢ ἑξασύλλαβος[9] ἐκ δακτύλου καὶ χορείου ἑπτάχρονος[10], ἢ ἐκ δύο χορείων ἑξάχρονος[11]. τὸν δὲ λή-

ἢ διὰ (τὸν) βόμβον τὸν τραγικόν· βόμβος γὰρ γίνεται περὶ[12] τὸ ληκύθιον ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου αὐτῷ ἀέρος [13]κινουμένου, ἢ ὑπὸ πνεύματος ἀνδρὸς ἢ ὑπ(ὸ)[14] ἄλλου[13]. διὸ καὶ (Κα)λλίμαχος[15] μοῦσαν ληκυθίαν [*fr.* 98[c]] λέγει τὴν τραγῳδίαν. *AKQ*

1) *lemma om. A, in quo hoc scholion relatum est ad* 36, 7 Ληκύθιον] ‖ 2) δίμετρον τροχαϊκὸν καταληκτικόν ἐστιν *Q* ‖ 3) προ τειχέων *A*, προτειχέων *Q* ‖ 4) γ *A* ‖ 5) μιᾶς *om. Q* ‖ 6) φασὶν *QK*, φασὶν *an* φασιν *incertum A* ‖ 7) ἢ δι' ἀριστοφάνη κόπτο—ϊ *vel potius* κόπτο—ϊ *cum fenestra post alterum* ο, *quae ad duas tresve litteras capessendas sufficit*; ἢ δι' ἀριστοφ$\overset{\nu}{\alpha}$' σκώπτοντ' *K*; *Q habet spatium vacuum fere* 13 *litterarum, deinde* σκόπτονται ‖ 8) ἐφθημημερὲς *Q* ‖ 9) τὸ *A*, ὁ *cum spatio rubricatori relicto Q*, τῷ *Westphal* ‖ 10) θοαῖς *AKQ* ‖ 11) ἵπποις *Q*, ἵππο(ισιν) *an* ἵππο(ις) *incertum A*, ἵπποισιν *K* ‖ 12) $\overset{\epsilon}{\pi}$ (*i. e.* παρὰ γ) *A* ‖ 13) *verba* κινουμένου — ἄλλου *om. Q* ‖ 14) ὑπὸ *K*, ὑπ(ὸ) *an* ὑπ$^{(\circ)}$ *incertum A* ‖ 15) τηλέμα$\overline{\chi o}$ς *Q*, *in cuius codicis margine praeterea adscriptum est* ηλέμ$\overline{\chi o}$ς *cum spatio rubricatori relicto*

(157) *Ad pag.* 36, 10 τρίμετρον δὲ καταληκτικόν[1]: τροχαϊκὸν[2] τρίμετρον καταληκτικὸν ἢ ἀκέφ(α)λον ἰαμβικόν[3], ὡς τὸ Ζεῦ πάτερ, γάμ(ον)[4] μὲν οὐκ ἐδαισάμην[5] [*Archiloch. fr.* 99], πέντε πόδας ἔχει καὶ συλλαβήν, καὶ ἔστι τροχαϊκὸν καταληκτικὸν ε(ἷς) συλλαβήν. ἀκέφαλον δὲ φασὶν[6] αὐτὸ εἶναι ὡς πρὸς ἴαμβον· ἐὰν γὰρ δέξηται (ἔξωθεν) βραχεῖαν[7] συλλαβήν, ἴαμβος γίνεται[8]. ἐπειδὴ[9] δὲ ἀδύνατον ἐστὶν[10] ὑπερβῆναι στίχον οἷον(δή)ποτε[11] τοὺς λβ'[12] χρόνους, διὸ[13] βραχεῖαν ἔφαμεν δέχεσθαι, μακρὰν δὲ οὔ. *AQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) τροχαϊκὸν *om. Q* ‖ 3) ἴαμβον *Q* ‖ 4) γάμου *Q*, γάμ(ον) *an* γάμ(ου) *incertum A* ‖ 5) οὐκ ἐδασάμην *A*, οὐκεδαϊσάμην *Q* ‖ 6) φασιν *Q* ‖ 7) (ἔξωθεν) βραχεῖαν *an* (ὄπισθεν) βραχεῖαν *A*, βραχεῖαν ὄπισθεν *Q* ‖ 8) γίναιται *Q* ‖ 9) ἐπεὶ *Q* ‖ 10) ἐστιν *Q* ‖ 11) οἱονδήποτε *om. Q* ‖ 12) λβ *A*, $\overline{\lambda\beta}$' δύο *Q* ‖ 13) διὰ τοῦτο *Q* (*concinnius*)

Ad pag. 37, 2 τροχαϊκὸν τετράμετρον[1] καταληκτικὸν ποδῶν ζ' ἁπλῶν καὶ συλλαβῆς. *A*[i]

1) δ'μετρον *A*

(157) *Ad pag.* 37, 4 χωλὸν][1] εἰ γὰρ πα(ρα)λ(ήγει) ὁ σπονδεῖος τοῖς καταληκτικοῖς, χωλὸν ἀποτελεῖ[2] τὸ μέτρον· ἡ γὰρ πρὸ (τ)ῆς καταληγούσης συλλαβ(ῆς) χώρα περιττὴ[3] ἐστίν· ἑβδόμη γάρ. ο(ὐκ)[4] ἐμπίπτει δὲ ἐν[5] τῷ τροχαϊκῷ κατὰ τὰς ἀνίσους σπονδεῖος· εἰ γὰ(ρ ἐμ)πέσοι[6], χωλὸν γίνεται τ(ὸ μ)έτρον. *AQ*

1) *In Q praefixum est hoc lemma*: τοῦτο δὲ τετράμετρον γίνεται: ‖ 2) ἀποτελεῖ *A*, γίνεται *Q* ‖ 3) περιττὴ *Q* ‖ 4) οὐκ *om. Q* ‖ 5) ἐν *om. Q* ‖ 6) εἰ γὰρ εἰς τέλος πέσοι *Q*

(157) *Ad pag.* 38, 3 καὶ τῷ πενταμέτρῳ δέ[1]: (τρο)χα(ϊκὸν πεντάμετρον) κ(αταλ)ηκτικὸν τὸ (καλο)ύμεν(ον) Καλ(λιμ)άχειον, π(οδῶν ἁπλῶν) θ' κ(αὶ συλλαβῆς[2]. καλῶς δ'[3] εἶ)π(ε) καίπερ ὄντι ὑπερμέτρῳ· ἐν γὰρ τῷ πενταμ(έτρῳ ἔχο)ν(τι) δέκα πόδ(ας εὑρίσκον)ται τετράχρονοι καὶ ὑπερ(βαίνουσι[4] τοὺς) τριακονταδύο[5] χρόνους. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) συλλαβῆς *Q*; συλλαβῆς *ita habet K, ut* ῆς *litterae in rasura exstent*; *utrum ante* συλλαβῆς *codex A addiderit* μιᾶς *necne, dici nequit* ‖ 3) δὲ *Q* ‖ 4) ὑπερβαίνει *Q* ‖ 5) $\overline{\lambda\beta}$' *Q*

Ad pag. 38, 3 *καίπερ ὄντι*] *καλαληκτικὸν* (*sic, ut videtur*). *K*[2]

(157) *Ad pag.* 38, 7 τὸ δίμετρον βραχυκατάληκτον[1]: τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἰθυφαλλικὸν[2] κάρφεται γὰρ ἤδη [*Archil. fr.* 100]· τοῦτο δὲ τρεῖς ἔχει τροχαίους[3], διὸ καὶ βραχυκατάληκτον αὐτὸ λέγει.

καὶ εὔρωστον τὸ μέτρον ὥσπερ καὶ οἱ ἥρωες. γ.[8] πυθικὸν ἀπὸ τοῦ τὸν Πύθιον τούτῳ[9] κεχρῆσθαι τῷ μέτρῳ[10]. δ.[11] ἔπος ἀπὸ τοῦ ἕπεσθαι[12] τὰς βάσεις ἀλλήλαις· ἐντεῦθεν γὰρ[13] καὶ τὴν τοῦ ἔπους ἀρετὴν ἔστιν[14] ἑλεῖν[15]· τὰ γὰρ εὔρυθμα τῶν ἐπῶν οὐ συναπαρτιζομένας ἔχουσι τὰς βάσεις τοῖς μέρεσι[16] τοῦ λόγου[17], ὡς τὸ[18] ὕβριος εἵνεκα τῆσδε (A 214)· ἄρρυθμον[19] γὰρ τοῦτο. ε.[20] ἑξάμετρον[21] ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βάσεων.[22] *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) δακτυλικοῦ *Q* ‖ 3) ὀνόματα ε' *Q* ‖ 4) ἡμετέρου μέρους *A*, μέτρου *Q* ‖ 5) βάσις *QK*; *utrum* β(άσις) *an* β(άσις β) *in A fuerit, dici nequit* ‖ 6) σύντομον *A* ‖ 7) ἢ *om. Q* ‖ 8) γ *om. Q* ‖ 9) τοῦτο *Q* ‖ 10) τῷ μέτρῳ *om. Q* ‖ 11) δ *om. Q* ‖ 12) ἕπεσθαι *ex* ἕπεσθαι *effectum A* ‖ 13) γὰρ *A*, δὲ *Q* ‖ 14) ἀρετὴν ἐστιν *Q* ‖ 15) ἑλεῖν *AQ*, ἰδεῖν *vulgo* ‖ 16) μέρεσσι *Q* ‖ 17) λόγου *Caesar*, ὁ^λυ *A*, ὅλου *Q* ‖ 18) ὡς τὸ *A*, οἷον *Q* ‖ 19) ἄρυθμον *A*, εὔρυθμον *Q* ‖ 20) ε *om. Q* ‖ 21) ἑξάριθμον *Q* ‖ 22) *Q addit haec*: ἡρωϊκὸν δὲ ὅτι οἱ ἥρωες ἀρχαῖοι, ἔστι δὲ καὶ τοῦτο παλαιόν:

(162) *Ad pag.* 40, 14 οἱ μὲν ἄλλοι σχεδὸν πάντες μετρικοὶ ἀπὸ τοῦ δακτυλικοῦ φασὶν ἄρχεσθαι καὶ τιμὴν ταύτην ἀπονέμειν τῷ μέτρῳ ἢ τῷ τὸ μέτρον εὑρόντι· ὁ δὲ ἀπ' ἐλάττονος ἀρξάμενος Ἡφαιστίων ἀπὸ τρισήμου τὸν λόγον ποιεῖται δυαδικῆς, ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὴν τετράσημον, τοῦ τετρασήμου πρῶτον τέθεικε δακτυλικόν. δακτυλικοῦ δὲ εἴδη μὲν[1] πλείονα καὶ τῶν πλειόνων μεγεθῶν ἐπώνυμα τὸ δὲ ἐνδοξότατον ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει τὸ ἑξάμετρον καταληκτικὸν καὶ διὰ τοῦτο οἶμαι καὶ ἡρῷον προσαγορεύεται. δακτυλικὸν μὲν οὖν τό γε κῶλον[3] ὠνόμ(α)σται καὶ τὸ ἀναπαιστικόν[4]· πάντα γὰρ τὸν ἐν ἴσῳ λόγον δάκτυλον[5] καλ(οῦ)σι οἱ ῥυθμικοί· (ὥσπερ) γὰρ τὰ μέτρα ὠνόμασται τοῦ σώματος, οὕτως καὶ μέ(τρα) αὐτ(οὶ ποιοῦ)σι(ν) ἐπώνυμα εἶναι κρουμάτων. ἐπεὶ οὖν καὶ πούς καλεῖται καὶ βάσις, καὶ δάκτυλος ὠνόμασται. ἰδίως δὲ ἐν αὐτῷ τοῦτο ἡρῷ προσαγορεύεται ὡς τῶν ἄλλων πρότερον ἢ ἀρχαιότερον, καθὸ καὶ ἥρωας καλο μεν τοὺς τῆς γενέσεως προλαβόντας τὴν τύχην· ἔνιοι δέ φασιν, ἐπεὶ τὰ ἡρω διηγήματα τούτῳ τῷ μέτρῳ καταμετρεῖται. δεῖγμα δὲ ἡ Ὁμήρου ποίησις καὶ Ἡσίοδος καὶ ὁ Κύκλος πᾶς[6]. τὸ δὲ μέτρον τὸ καταληκτικὸν καὶ ἰδίως αὐτὸ τοῦτο καλεῖται ἔπος· τὸ γὰρ αὐτὸ τῶν ἄλλων ἀρχαιότερον ὄν, καὶ τὸ κοινὸν πάντων ὄνομα προήρπασεν· ἔπη οὖν καὶ τὰ ἄλλα καλο(ῦ)μεν μέτρα, ἰδίως δὲ τοῦτο καὶ κατ' ἐξοχήν. *AK*

1) μὲν *supra lin. A* ‖ 2) δια τοῦτο *A* ‖ 3) γε κῶλον (*vix* γε κώλου) *A*, γένος *Westphal* ‖ 4) καὶ τὸ ἀναπαιστικόν *vulgo*; *pro his A habet* ι (*id est* κ *scribi coeptum?*) *cum spatio scriptura vacuo relicto undecim fere litterarum, et sub finem huius spatii accentum acutum: itaque archetypi, ex quo A profluxit, ductus evanidos fuisse apparet*; *pro his nihil habet nisi lacunam fere* 17 *litterarum* ‖ 5) δακτυλικὸν *Westphal* ‖ 6) κλος πᾶς *vulgo*; *pro his A habet* κύκλ° π *cum spatio scriptura vacuo relicto trium litterarum, et sub finem huius spatii accentum circumflexum, ut videtur: itaque archetypi ductus hoc quoque loco evanidos fuisse apparet*; *K pro his nihil habet nisi* κύκλ *cum lacuna fere sex litterarum*

Ad pag. 40, 14 ἡ ἐπιπλοκὴ[1] τοῦ τοιούτου μέτρου καλεῖται τετράσημος δυαδική[2]· ὅτε δὲ μετὰ τοῦ ἀναπαίστου σύγκειται καὶ κατὰ διποδίαν βαίνοντος, καλεῖται ὀκτάσημος, διότι καὶ ὁ δάκτυλος καὶ ὁ ἀνάπαιστος εἰσὶ τετράσημοι. *Q*

1) *Q in margine adscriptum habet denuo* ἐπιπλοκή· ‖ 2) διαδικὴ *ex* διαδικῆ *factum*

Ad pag. 41, 3 κρητικόν[1]: τὸν[2] ἀμφίμακρον οὕτω λέγει[3]. *A*[i] *Q*[m]

1) *lemma om. A* ‖ 2) τὸν] τὸ *A*, *om. Q* ‖ 3) οὕτω λέγει *A*, *om. Q*

Ad pag. 41, 3 *κρητικόν*] *ἤγουν ἀμφίμακρον.* *K*[2]

(*fr.* 104, 2 *Bergk*) ἐν δὲ Βατουσιάδης *ab Hephaestione pag.* 43, 3 *excitato* ‖ 6) ποὺς *ex* ποῦς *factum ? A*

Ad pag. 43, 3 πενθημιμερές. K^2

Ad pag. 43, 5 ἑφθημιμερές. K^2

Ad pag. 43, 5[1] δακ(τυ)λι(κὸν) τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν τὸ καλούμενον ἑφθημιμ(ε)ρές, ᾧ ἐχρήσατο Ἀλκμάν, ποδῶν τριῶν[2] καὶ συλλαβῆς μιᾶς. *AKQ*

[1]) *in Q hoc praemissum est lemma*: καὶ τῶν ἀκαταλήκτων τὸ τετράμετρον (= 43, 6) ‖ [2]) γ̄ *A*

Ad pag. 43, 9 *initium*: *δακτυλικόν.* K^{2g}

Ad pag. 43, 9 *κάρφεται*] *ἰθυφαλικόν.* K^{2g}

Ad pag. 43, 10 στροφὰς] εἴρηται ἀνωτέρω, τί ἐστι στροφή. *AK*

Ad pag. 43, 10 τούτῳ τῷ μέτρῳ[1]: δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον ποδῶν ὁλοκλήρων δ'[2]. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) δ *A*, δ'ων *Q per compendium*

Ad pag. 44, 5 περὶ αἰολικῶν. *AK*

Ad pag. 44, 5 τὰ δὲ αἰολικά[1]: τὸ αἰολικὸν πάντως[2] ἔχει τὸν πρῶτον ἕνα τῶν δισυλλάβων, τὸν δὲ τελευταῖον, ἐὰν ᾖ ἀκατάληκτον, δάκτυλον ἢ κρητικόν, ἐὰν δὲ καταληκτικόν, τὰ ἀπὸ τούτων μεμειωμένα εἰς δισύλλαβον, σπονδεῖον ἢ τροχαῖον, ἢ εἰς συλλαβήν. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) πάντως *A*, ταῦτα *Q*

Ad pag. 44, 8—9 πρὸς τὴν ἀπόθεσιν[1]: (τουτέστι [2]πρὸ)ς τὴν ἀπόθεσιν· οἷον καταληκτικὴν ἔχε(ι) ἢ ἀκατάληκτον (ἀ)πόθεσιν[2]. AKQ^m

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) *pro verbis* πρὸς — ἀπόθεσιν *Q haec habet*: καταληκτικόν, ἢ ἀκατάληκτον.

Ad pag. 44, 11 τούτου] τοῦ δακτύλου. A^gQ^m

in Q^m *verbis* τοῦ δακτύλου *praemissum est hoc lemma*: ἢ (*sic*) τὰ ἀπὸ τούτου:

Ad pag. 44, 14[1] αἰολικὸν ἑξάμετρον καταλη(κ)τικόν, ποδῶν ἕξ, τοῦ πρώτου δισυλλάβου καὶ τοῦ τελευταίου, τῶν δὲ τεσσάρων μέσων δακτύλων ὁλοκλήρων. *AKQ*

[1]) *in Q hoc praemissum est lemma*: ἐὰν δὲ καταληκτικόν (= 44, 10)

Ad pag. 44, 14 ὁ πρῶτος πάντως δισύλλαβος ἀδιαφορεῖ, ὡς ἔφη. οἱ δὲ ἑξῆς δάκτυλοι[1]. τοῦτο δὲ καταληκτικόν[2] ἐστιν εἰς δισύλλαβον· ὁ γὰρ τελευταῖος ἐστὶ λέσσαι, ὁ δὲ πρῶτος τροχαῖος[3]. *AK*

[1]) ἑξῆς δάκτυλοι] ἑξαδάκτυλοι *A* ‖ [2]) καταληκτικὸν *A* ‖ [3]) τροχαῖος (*sic*) *A*, *quamquam in contextu a κέλο incipit versus in A*

(163) *Ad pag.* 44, 16 πεντάμετρα δέ[1]: αἰολικὸν πεντάμετρον τοῦ[2] ἑξαμέτρου δακτύλῳ μεμειωμένον. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) τὸ *Q*

(163) *Ad pag.* 44, 18 βραδινῷ[1] [*Sapph. fr.* 104]: ἀντὶ τοῦ ῥαδινῷ[2] πλεονασμῷ τοῦ β̄[3] αἰολικῶς. AKQ^m

[1]) βραδυνῷ *Q*, *om. A* ‖ [2]) ῥαδινῷ *Q*, ῥαδίνω *A* ‖ [3]) πλεονασμῷ τοῦ β̄ *A*, *om. Q*

(163) *Ad pag.* 45, 1 τὸ δὲ τετράμετρον[1]: αἰολικὸν τετράμετρον τοῦ[2] ἑξαμέτρου δακτύλοις[3] μεμειωμένον δύο[4]. AKQ^m

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) τὸ *Q* ‖ [3]) δακτύλοις *ex* δακτύλω *ab* A^1 *factum*, δακτύλου *Q* ‖ [4]) δύο *om. Q*

Ad pag. 45, 2 πάλιν καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. τὸ δὲ ἐπταθορρό- (163)
γυιοι[1] [*Sapph. fr.* 98] ἀντὶ τοῦ ἐπταόργυιοι[2]. *AK*

[1]) ἐπταθορρόγϋοι (*sic*) *A* ‖ [2]) ἐπταόργυοι *A* ‖ *Q*[m] *haec habet*: ἐπταθορόγυιοι: ἐπταόργυιοι καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον.

Ad pag. 45, 4 *πίσυγγοι*] *σκυτεῖς*. *K*[2g]

Ad pag. 45, 5 τῶν δὲ ἀκαταλήκτων[1]: (ὁ) γὰρ πρῶτος δισύλλαβ(ος) (163)
καὶ ἑξῆς τέσσαρες τρισύλλαβοι[2], συλλαβῶν ὅλων (ιβ'), γίνεται τεσσαρεσκαιδεκα-
σύλλαβον. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) τέσσαρες τρισύλλαβοι *A*, τετρασύλλαβοι *Q*, *qui codex omnia post hoc vocabulum omittit*

Ad pag. 45, 7 δακτυλικὸν πεντάμετρον ἀκατάληκτον αἰολικόν, ὅπερ Σαπ-
φικὸν λέγεται[1] τεσσαρεσκαιδεκασύλλαβον[2] ἠράμαν[3] μὲν ἐγὼ[4] σέθεν ἄτοι
πάλαι ποκα[5] [*Sappho fr.* 33]. *AKQ*

[1]) λέγεται σαπφικόν *Q* ‖ [2]) τέσσαρεςκαιδεκασύλλαβον *Q*, *qui codex post hoc vocabulum reliqua omnia omittit* ‖ [3]) ἤραμαν *A* ‖ [4]) ἐγὼ *quam* γὼ *in A fuisse paulo probabilius est* ‖ [5]) ποκα *quam* πόκα *in A fuisse probabilius est*

Ad pag. 46, 1 ἠράμαν][1] πανταχοῦ ἐν[2] τῷ αἰολικῷ ὁ πρῶτος δισύλλαβος (163)
ἀδιάφορος. *AKQ*[m]

[1]) *in Q hoc lemma praemissum est*: ἢ ῥαμαν (*aut sic aut* ῥᾶμαν *ut videtur*) μέν, ἐγὼ σέθεν· ‖ [2]) ἐν *om. Q*

Ad pag. 46, 2 τὸ δὲ τετράμετρον[1] ἀκατάληκτον αἰολικὸν[2] τοῦ Σαπφικοῦ
δακτύλῳ μεμειωμένον. *AKQ*

[1]) *Q tria prima verba tamquam lemma significat* ‖ [2]) τετράμετρον *addit Q*

Ad pag. 46, 8 ἔστι δέ τινα καὶ λογαοιδικά[1]: ὅτι ὁ μὲν δάκτυλος (163)
ἀοιδ(οῖς) μᾶλλον ἐπιτή(δειος), ὁ δὲ τροχαῖος λογογράφοις. λογαοιδικ'ὸ'(ν)[2]
καλεῖται τ(ὸ) μέτρον[3], ἀοιδικὸν μὲν διὰ τὸν δάκτυλον, ἐπειδὴ εὔρυθμος, λογι-
κὸν δὲ διὰ τ(ὸν τροχαῖον). διὸ καὶ οἱ παλαιοὶ κέχρηνται αὐτῷ, ὅτε θέλουσι
τρέχειν[4] λόγον· τοιαύτη δὲ ἡ ῥητορικὴ καταλογάδην[5] οὖσα. *AKQ*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) δὲ *addit Q* ‖ [3]) τὸ μέτρον *A*, *om. Q* ‖ [4]) τρέχειν *ex* τροχαίω *factum ab A*[1] ‖ [5]) κατὰλογάδην *A*, κατὰ λογάδην *Q*

Ad pag. 47, 3 ἐνταῦθα καὶ ὁ πρῶτος ποὺς τρισύλλαβ(ος) δάκτυλος, καὶ
ὁ δεύ(τερος), εἶτα ἑξῆς ἡ τροχαϊκὴ συζυγία. δακτυλ(ι)κὸν λογαοιδικόν, ὃ κα-
λεῖται Ἀλκαϊκὸν δεκασύλλαβον· καί τις ἐπ' ἐσχατιαῖσιν[1] [*Alcaeus fr.* 69].
AK

[1]) *addendum est* οἴκεις

Ad pag. 47, 6 δακτυλι(κὸν) λογαοιδικὸν τὸ καλούμενον Πραξίλλειον[1]· ὦ
διὰ τῶν θυρίδων καλὸν ἐμβλέποισα[2] [*Praxill. fr.* 5]. *AK*

[1]) πραξίλλιον *A* ‖ [2]) ἐμβλε *cum signis compendii A*

AD ENCHIRIDII CAPVT VIII.

Ad pag. 47, 10 τὸ δὲ ἀναπαιστικόν[1]: ὁ αὐτὸς λόγος περὶ ἀναπαι- (173)
στικῶν καὶ τῶν τροχαϊκῶν· ὥσπε(ρ) ἐκεῖνα ποιεῖ τμηθεὶς ὁ ἴαμβος εὐπρεπῶς,
οὕτως καὶ τούτου γένος μὲν δάκτυλος, γένεσις δὲ δακτυλικόν· ἐὰν γὰρ μίαν
ἀφέλῃς τοῦ δακτύλου συλλαβήν, τὸ καταλειπόμενον πάντως εἴη ἀναπαιστικόν·
ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς [A 84 *etc.*]. καὶ
πάλιν εἰ προσθείης βραχείας δύο ἢ μακρὰν μίαν, οἷον καὶ τόνδ' ἀπαμειβό-

μενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς ἢ τότε τόνδ'[2] ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς, ὁμοίως ἀναπαιστικὸν ἔσται. *AK*

[1]) *lemma om. A* ‖ [2]) τόνδ' *Westphal*, δ' *A* ‖ *In Q* (*post lemma*) *haec est huius scholii forma*: ὁ αὐτὸς λόγος περί τε τροχαϊκοῦ [καὶ *deest*] ἰαμβικοῦ, καὶ δακτυλικοῦ καὶ ἀναπαιστικοῦ· ἐὰν γὰρ ἀφέλης μίαν τοῦ δακτυλικοῦ, ἀναπαιστικὸν εὑρεθήσεται· ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰαμβικοῦ τροχαϊκόν.

(173) *Ad pag.* 47, 10 ζητεῖται πῶς τὸ ἀναπαιστικὸν ἐδέ(ξ)ατο τὸν ἀντίπαλον (δά)κτυλον, καίτοι τὸν ἀνάπαιστον[1] μὴ δεξαμένου τοῦ δακτυλικοῦ. φαμὲν οὖν, ὡς τὸ μέν[2] ἐστι καθαρὸν κ(αὶ) μόνου[3] ἀνεχόμενον σπονδείου [4]ἰσοχρόνου τε[5] καὶ ὁμοίως ἀρχομένου[4], τὸ δὲ ἀναπαιστικὸν εἰσεδέξατο καὶ τὸν προκελευσματικόν[6]. ἔστιν οὖν ἐν αὐτῷ ὁ δάκτυλος ἢ ὁ σπονδεῖος διαλελυμένος προκελευσματικὸς συνηρτημένος, ἄλλως τε κατὰ διποδίαν βαινόμενος. διὰ τὴν μίξιν τόπον ἔσχε[7] μαθεῖν ὅτι ἐν ἡρῴῳ δακ(τ)ύλῳ[8] ἐπαγόμενος ἀνάπ(αιστος[9] χ)αυνό(τητα) ποιεῖ διὰ τὸ ἐπάλληλον[10] τῶν βραχειῶν. (ἐν[11] μέντοι ἀναπαιστικῳ)˜ (ο)ᶜ δ(άκτυλος κεκρυμμένην[12]) τὴν σύν(ταξιν) ποιεῖται[13] τῆς μίξεως. τίνος δὲ χάριν τ(ὸ) μὲν κατὰ (π)όδα τὸ δα(κτυλικόν), τὸ δὲ ἀναπαιστι(κὸν) κατὰ διποδίαν βαίνεται, ἑξῆς ἐροῦμεν. *AKQ*

[1]) τὸν ἀνάπαιστον] τὸν ἀνάπαιστον νῦν *Q*; τοῦ (ἀνα)παιστικοῦ *A*, *sed ita ut posterior vox ab A*[1] *videatur in* (ἀνά)παιστον *correcta esse*; *utrum etiam articulus* τοῦ *ab A*[1] *in* τὸν *correctus sit necne, dignosci nequit* ‖ [2]) το μέν *A*, τὸ μὲν *Q* ‖ [3]) μόνον *Q* ‖ [4]) *verba* ἰσοχρόνου — ἀρχομένου *om. Q* ‖ [5]) τὲ *A* ‖ [6]) προκελευσματικόν *Q ita, ut litterae* προκελευσ *in rasura scriptae sint* ‖ [7]) ἔσχεν *Q* ‖ [8]) δακτυλικῶ *Q* ‖ [9]) ἀνάπαιστον *Q* ‖ [10]) ἐπαλλήλων *Q* ‖ [11]) ἐν *a K*[2] *correctione effecta videtur*, τῷ *Q* ‖ [12]) κεκρυμένην *K*, κεκριμένην *Q* ‖ [13]) ποιεῖται τὴν σύνταξιν *Q*

(174) *Ad pag.* 47, 10[1] ζητήσειεν ἄν τ(ις)· τὸ μὲν δακτυλικὸν βαίνεται κατὰ πόδα, [2]τὸ δὲ ἀναπαιστικὸν οὔ. εἴρηται δέ, ὅτι τὸ δακτυλικὸν διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἰσότητα βαίνεται κατὰ πόδα[2], τὸ δ' αὐτὸ ἄν τις εὕροι καὶ ἐν τῷ ἀναπαιστικῷ· καὶ γὰρ[3] ἐν αὐτῷ πάντας ἄν τις[4] εὕροι τετρασήμους ὄντας. φαμὲν οὖν ὅτι οὐδὲν μέτρον ἐστὶν ὑπὲρ τὸ ἑξά(με)τρον. ἐπεὶ τοίνυν τὸ ἀναπαιστικὸν εὑρίσκεται πολλάκις καὶ ἐξ ἑπτὰ καὶ ἐξ ὀκτὼ[5] ἁπλῶν συ(γ)κείμενον, ἐδέησεν ἡμᾶς αὐτὸ βῆναι κατὰ[6] διποδίαν, ἵνα τὸ ἐξ ὀκτὼ ποδῶν τετράμετρον ἀλλὰ μὴ ὀκτάμετρον[7] προσαγορεύηται. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, δῆλον· ἐὰν γὰρ ὑπερβῇ τὸ δακτυλικὸν τὸ ἑξάμετρον, κἀκεῖνο βαίνεται κατὰ διποδίαν. ἐὰν μέντοι ἐντὸς ᾖ τοῦ ἑξαμέτρου, τὴν ἐξουσίαν ἔχει βαίνεσθαι κα(τὰ δ)ιποδίαν[8]. *AKQ*

[1]) *hoc scholion in AQ collocatum est post primum eorum, quae ad* 48, 9 *pertinent, scholiorum* ‖ [2]) *verba* τὸ — πόδα *om. Q* ‖ [3]) γὰρ *A*, τὰς *Q* ‖ [4]) ἄν τις *om. Q* ‖ [5]) ὄκτω *A* ‖ [6]) κατα *Q* ‖ [7]) πεντάμετρον *Q* ‖ [8]) πόδα *Q*

Ad pag. 48, 2 *διαιρουμένου*] *ἤγουν μετρουμένου.* *K*[29]

Ad pag. 48, 3—5 ὑπερκατάληκ(τος εἰς) δισύλλαβον[1]: ὅταν μετὰ συζυγίαν δύο συλλαβαὶ καταλήξωσιν. εἰς συλλαβὴν δέ[2], ὅταν μετὰ τὴν συζυγίαν μία συλλαβὴ καταλήξῃ. ἀκατάληκτος δέ, ὅταν ἡ συζυγία ἀπαρτισθῇ εἰς τὴν κατάληξιν. καταληκτικὴ δὲ εἰς δισύλλαβον, ὅταν μετὰ ἕνα πόδα δύο[3] συλλαβαὶ καταλήξωσιν, ὥστε παρὰ[4] συλλαβὴν πεπληρῶσθαι τὴν συζυγίαν. καταληκτικὴ δὲ εἰς συλλαβήν, ὅταν μετὰ ἕνα πόδα εἰς συλλαβὴν λήξῃ· βραχυκατάληκτος δέ[5], ὅταν[6] εἰς ἕνα[7] πόδα ὁλόκληρον[8] κατάληξις γένηται. *AKQ*[m] *et deinceps Q*

(176) *Ad pag.* 51, 6 ἀλλὰ παροιμίαι εἰσὶ καὶ[1]: οὐ καλῶς[2] λέγει τοῦτο Ἡφαιστίων, ὅτι οὐ καλῶς λέγεται[3] παροιμιακόν, ἐπειδὴ καὶ ἐν ἰάμβοις καὶ ἐν ἔπεσιν εὑρίσκονται παροιμίαι, καὶ οὐ μόνου τοῦ μέτρου τούτου. φαμὲν γὰρ ὅτι οὐδέν ἐστι[4] πρᾶγμα παροιμιακὸν αὐτὸ (κ)αλεῖσθαι, εἴ[5] τινες γράψαντες παροιμίας κατεχρήσαντο τῷ μέτρῳ, καίτοι καὶ ἰαμβικ(ῶν) καὶ ἐπικῶν[6] οὐσῶν παροιμιῶν. ὡς γ(ὰ)ρ τ(ὸ) (Ἀ)ριστοφάνειον μέ(τρον καίπερ[7] Ἀριστοφάνους μὴ εὑρηκότος ὅμως τῷ καταχρήσασθαι τούτῳ[8] ὠνομάσθαι[9] οὕτως παρέσχετο τὸ μέτρον, ὡσαύτως κἀνταῦθα· ὥστε μάτην ἐμέμψατο ὁ[10] Ἡφαιστίων). *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) δὲ *addit Q* ‖ 3) τοῦτο *addit Q* ‖ 4) οὐδέν ἐστι *Q*, οὐδεν (*sic*) *A* ‖ 5) οἱ *Q ita ut o correctione effectum sit* ‖ 6) ἐπεικῶν *Q*, ἐπ' ἐϊκῶν *A* ‖ 7) τοῦ *addit Q* ‖ 8) τούτω *Q*, τοῦ (*in fine lineae*) *K* ‖ 9) ὠνομᾶσθαι *Q* ‖ 10) ὁ *Q*, *om. K*

Ad pag. 51, 9 *αὐτῷ*] *τῷ διμέτρῳ καταληκτικῷ.* K^{2g}

Ad pag. 51, 10 ὁ[1] $\overline{\text{νυν}}$ παραπληρωματικὸς σύνδεσμος ὡς τὸ πρῶτα νυν[2] Ὀρφῆος μνησώμεθα [*Apoll. Rhod.* I 23]. *AK*

1) ὁ *an* ἡ *incertum A* ‖ 2) νῦν *A*

Ad eundem locum [1] $\overline{\text{νυν}}$: παραπληρωματικόν. Q^m

1) *Q in contextu hoc habet lemma, cui nullum adiectum est scholion*: νῦν (*sic*) ἅπας ἔχε σιγὰν.

Ad pag. 51, 15 τετραμέτροις] τετράμε(τρ)ον νῦν τὸ ποίημα καλεῖ. *AK* [illegible]

Ad pag. 51, 15 *ἰθυφαλλικοῦ*] *ἤγουν τοῦ τροχαϊκοῦ διμέτρου βραχυκαταλήκτου.* K^{2g} [illegible]

Ad pag. 51, 17 τὸ γὰρ Ἔρασμον ἴαμβος ἐστὶν (ἐν) τῇ $\overline{\text{ον}}$[1] συζυγίᾳ. *AK* [illegible]

1) *sic* (*male*) *A*

(176) *Ad pag.* 52, 2 καλῶς πάνυ ἐπέστησεν ὁ Λογγῖνος τὴν αἰτίαν, δι' ἣν [illegible] δέχεται τὸ μέτρον τοῦτο ἴαμβον· καὶ φησὶν ὅτι ἐν τῷ δακτυλικῷ στίχῳ μετ[illegible] τὸν τρίτον[1] τροχαῖον ἴαμβος εὑρίσκεται καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπαιστοι· [2]οἷον τὸν[illegible] δ' ἀπαμειβόμενος προσ τροχαῖος καὶ λοιπὸν ἴαμβος[4] καὶ ἀνάπαιστοι ἔφ[illegible] πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς[2] [A 84 *etc.*] *AK*[illegible]

1) τρίτον *Westphal*, πρῶτον *AQ* ‖ 2) *pro verbis* οἷον — Ἀχιλλεύς *Q haec habet* [illegible] τοῦτο δὲ μετὰ τὴν ᾱ^η' συλλαβὴ (*sic an* ᾱ^ην' συλλαβὴν *incertum*) ἴαμβος. ‖ 3) τόν *A* [illegible] 4) ἴαμβοι *A*

Ad pag. 52, 2 *ἐκ τοῦ παραδείγματος*] *ἤγουν ἐκ τοῦ ῥηθέντος στ*[illegible] *χου τοῦ Ἐρασμονίδη.* *K* [illegible]

(176) *Ad pag.* 52, 7 [1](τοῦτο φησίν, ὅτι καὶ τὸ ἐρέω καὶ τὸ φιλέειν ἴαμ[illegible] βοι γίνονται κατὰ συνίζησιν τῶν δύο ἓν γινομένων ἐρῶ, φιλεῖν· καὶ ἔστι[illegible] ὡς ἔοικεν, ἰωνικὴ διαίρεσις· ἐπεὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ μόνων κα[illegible] [2] ἐχρ[illegible] σατο τῷ παραδείγματι τοῦ ἀναπαίστου ἐν ἀρχῇ ἐπὶ τούτων). *A* [illegible] *K*

1) *hoc scholion, quod in K servatum est, fuisse etiam in A sed una cum margi*[illegible] *resecta periisse certum superest in A indicium* ‖ 2) *sic K*; *genuinam formam non* [illegible] *cuperarunt homines docti, cum* ἐπεὶ διὰ τίνα (*sic Westphal*) αἰτίαν ἐπὶ μόνων τούτων [illegible] θαρῶς ἐχρήσατο τῷ παραδείγματι τοῦ ἀναπαίστου ἐν ἀρχῇ; *proponerent*

Ad eundem locum ἐρέω καὶ φιλέω: τὸ ἐρέω καὶ φιλέω κατὰ συ[illegible] ζησιν ἴαμβοι γίνονται. *Q* [illegible]

Ad pag. 52, 10 *συνεκφώνησιν*] *ἤγουν συνίζησιν.* *K* [illegible]

Ad pag. 52, 12 ὑποστέλλοιτο] ἀντὶ τοῦ ὑποπίπτοι, καθότι τῆς τοῦ ἀνα- (177)
παίστου δ(ιαλ)υθείσης μακρᾶς ὁ προκελευσματικὸς γίνεται. *AK*

Ad eundem locum ὑποστέλλοιτο: ὑποπίπτοι. *Q*(m)

Ad pag. 52, 12[1] καὶ τὸ προκελευσματικὸν[2] ὑπ' ἐνίων[3]: ἡ γὰρ τελευταία τοῦ ἀναπαίστου, ἡ[4] μακρά[5], διαλυθεῖσα τὸν προκελευσματικὸν ποιεῖ. *AKQ*(m)

1) *hoc scholion ad* 52, 9 *adscriptum est in A* ‖ 2) προκελευματικὸν *Q* ‖ 3) *lemma om. A* ‖ 4) ἡ *A, sed a correctore haec vocula in A temptata videtur esse* ‖ 5) τοῦ ἀναπαίστου ἡ μακρά] τῶν ἀναπαίστων *Q*

Ad pag. 53, 5[1] ἐκ γὰρ[2] τ(ῶν) πρώτ(ων δύο)[3] προκελευσματικῶν γίνεται (177)
μία συζυγία ἀναπαιστική, καὶ[4] ἐκ τοῦ ἑξῆς προκελευσματικοῦ καὶ ἐκ[5] τοῦ τελευταίου ποδός, ὄντος ἀναπαίστου, ἡ δευτέρα συζυγία· ὥστε γίνεσθαι τὸ δίμετρον[6] ἀκατάληκτον. *AKQ*(m)

1) *Q*(m) *hoc praemittit lemma*: τὸ μέτρον τοῦτο Ἀριστοφάνειον. (*conf.* 53, 1—2) ‖ 2) γὰρ *om. Q* ‖ 3) δύο] δύο, δύο *Q* ‖ 4) καὶ *A*, ἀλλ' *Q* ‖ 5) ἐκ *om. Q* ‖ 6) δεύτερον *Q*

Ad pag. 53, 5[1] κατὰ διποδίαν γὰρ[2] μετρούμενον εὑρίσκεται δίμετρον ἀκα- (177)
τάληκτον, τουτέστιν[3] ἔχον τελείους[4] τέσσαρας[5] ἀναπαίστους. εἰκότως δὲ ἐν τῷ προκελευσματικῷ τὸν λήγοντα ἔταξεν ἀνάπαι(στ)ον, ἵνα μὴ δόξειεν[6], ὅτι δάκτυλός ἐστιν[7] ὁ διαλ(υ)θεὶς ἢ ἄλλος ἰ(σόχρονος) καὶ οὐχὶ[8] ἀνάπαιστος. *AKQ*(m)

1) *Q*(m) *hoc praemittit lemma*: τινὲς δὲ αὐτὸ κατὰ πόδα (= 53, 6—7) ‖ 2) διποδίαν γὰρ *A*, πόδα *Q* ‖ 3) τοὐτέστιν *A*, τοῦτέστιν *Q* ‖ 4) τελείως *Q* ‖ 5) δ̄ *A* ‖ 6) ἵνα μὴ δόξειεν *Q*, *om. A* ‖ 7) δάκτυλος ἐστὶν *A* ‖ 8) οὐχὶ *Q*, οὐχὶ ὁ *A*

Ad pag. 53, 6—7 *κατὰ πόδα*] *κατὰ δισυλλαβίαν.* *K*2g

Ad pag. 53, 12 λογαοιδικὸν][1] τὸ[2] τὴν τελευταίαν συζυγίαν τροχαϊκὴν ἔχον. *AQ*(m)

1) *Q*(m) *hoc praemittit lemma*: ὥσπερ δὲ ἐν τῷ δακτύλικῷ (*sic*) (= 53, 12) ‖ 2) τῷ *Q*

Ad pag. 53, 13 τὸ εἰς βακχεῖον περαιούμενον] ἴαμβον ἔχον ἐν τῷ τέλει καὶ[1] κατάληξιν. *AQ*(m)

1) καὶ *A*, ἢν *Q*

Ad pag. 53, 15 ὁ πρῶτος γίνεται καὶ σπονδεῖος καὶ ἴαμβος[1]: εὑρίσκεται οὖν πρὸς τῷ τέλει ἴαμβος κ(αὶ) μία συλλαβή, ἵνα ᾖ καταληκτικὸν (177)
εἰς δισύλλαβον· ἐπεὶ καὶ χαίρει τῷ ἰάμβ(ῳ) ὁ ἀνάπαιστος, ὡς ἀπὸ βραχείας ἀρχομέν(ῳ)[2], ὥσπερ ὁ δάκτυλος τῷ τροχαίῳ διὰ τὴν μακράν. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) ἀρχόμενος *Q*

Ad pag. 53, 15 ὁ πρῶτος γίνεται[1] καὶ[2]: ὁ ἄρχων ποὺς δισύλλαβος εἰ συμβαίη[3]. *AQ*(m)

1) γίνεται *Q littera* γ *correctione effecta* ‖ 2) *lemma om. A* ‖ 3) συμβαίοι *Q*

Ad pag. 54, 3 ἀείδειν] βακχεῖος ἐκ ⏑̄ καὶ β'(— —)[1]. *A*

1) *utrum* — — *an* = *in A fuerit dici nequit*

Ad pag. 54, 3 *ἀείδειν*] *βακχεῖος.* *K*2g

Ad pag. 54, 5 *αν ἤδη*] *βακχεῖος.* *K*2

Ad pag. 54, 8 οἱ μὲν ἐν συνεχείᾳ[1]: οἱ ἑξῆς καὶ[2] ὁλόκληρα ποιήματα[3] γράψαντες. *AQ*(m)

1) *lemma om. A* ‖ 2) καὶ *om. Q* ‖ 3) ὁλόκληρον ποίημα *Q*

Ad pag. 54, 8 *οἱ ὁλόκληρα ποιήματα δι' αὐτοῦ γράψαντες.* *K*2

AD ENCHIRIDII CAPVT IX.

(179) *Ad pag.* 54, 13 τὸ χοριαμβικόν[1]: τὸ χοριαμβικὸν δέχεται τὸν χορίαμβον καὶ τὰς ἰαμβικὰς συζυγίας· ὅτε δὲ καταληκτικόν ἐστι[2], τότε τὸν τελευταῖον βακχεῖον ἢ[3] ἀμφίβραχυν, ἢ δάκτυλον ἢ κρητικὸν συνεχέστερον. γίνεται δὲ καὶ διαλυομένης τῆς πρώτης μακρᾶς εἰς δύο[4] βραχείας πεντασύλλαβος ἐκ χορείου καὶ ἰάμβου· ὅθεν ἴσως[5] καὶ[6] χοριαμβικὸν ἐκλήθη. μὴ[7] διαλελυμένης γὰρ τῆς πρώτης μακρᾶς ἔδει μᾶλλον τροχιαμβικὸν[8] καλεῖσθαι· ὁ γὰρ χορίαμβος ἐκ τροχ(αι)΄(ου) καὶ ἰάμβου σύγκει(τ)αι, ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς[9]. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) καταληκτικὸν ἐστὶ *A* ‖ 3) καὶ *add. Q* ‖ 4) $\bar{\beta}$ *Q* ‖ 5) ἴσθι *Q* ‖ 6) και *Q* ‖ 7) μὴ *vulgo, om. AQ* ‖ 8) τροχιάμβικον *Q* ‖ 9) ἐκ ⏑ καὶ $\bar{\beta}$ ⏑⏑, καὶ ⏑ *A*; ἐκ ⏑ καὶ $\bar{\beta}$ ⏑⏑ καὶ ⏑ *Q?*

Ad pag. 54, 13 τὸ χοριαμβικόν[1]: κοινωνίαν ἔχει ἡ χοριαμβικὴ πρὸς τὰς ἰαμβικὰς συζυγίας. *A*[i]*Q*[m]

1) *lemma om. A*

(179) *Ad pag.* 54, 14 καὶ ἐπίμικτον[1]: ἐπίμικτα καλεῖ τὰ ἔχοντα ἐπι(μι)΄κτους συζυγίας· ἐπίμικτα δὲ καθὸ καὶ[2] καθ' ἑαυτὸν[3] μικτὸς ὁ χορίαμβος, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι τετρασύλλαβοι, ἐκ δύο ποδῶν ἁπλῶν ὄντες. εἰ οὖν καθ' ἑαυτὸν[4] μικτός, ἄλλο[5] προ(σ)λαβὼν ἐπίμικτος ἔσται. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) καθὸ καὶ *A*, καθ' ὃ *Q* ‖ 3) καθεαυτὸν *A* ‖ 4) ἑαυτὸ *Q* ‖ 5) ἄλλον *Q*

(180) *Ad pag.* 55, 2—3 ἢ βακχεῖον διὰ τὴν ἀδιάφορον[1]: ἡ γὰρ τελευ(ταία ἀ)διάφ(ορος οὖσα ἅμ)α (τῷ ἰάμβῳ) βα(κ)χεῖον ποιεῖ, (ὅτε) μακρὰ (ἐστίν)[2], ἢ ἀμφίβραχυν, ὅτε βραχεῖα ἐστίν, εἰς τὴ(ν) χοριαμβικὴν κατάκλειδα[3]. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) μακρά ἐστιν *Q* ‖ 3) κατακλεῖδα *Q*

Ad pag. 55, 3—4[1] (ὅ)τε ἡ[2] χοριαμβικὴ φυλάττεται (κατάληξις). *AQ*[m]

1) *Q hoc praefigit lemma*: εἰς ἀμφίβραχυν (= *pag.* 55, 2 *Gaisf.*) *male* ‖ 2) η *Q*

Ad pag. 55, 4 τὸν δάκτυλον[1]: ὁ γὰρ δάκτυ(λος[2] παρ)ὰ[3] τὴν (τελευ)ταίαν μ(ακ)ρὰν χο(ρίαμβος) ἐστίν[4]. *AKQ*

1) *lemma om. AK, qui codices hoc scholion illi scholio continuant, quod ad* 55, 2—3 *pertinet* ‖ 2) δάκτυλος *ex* δάκτυλον *factum? Q* ‖ 3) παρὰ *Q*, διὰ *K*, (δι)ὰ *A* ‖ 4) χορίαμβός ἐστιν *Q*

Ad pag. 55, 4 τὸν δάκτυλον[1]: τοῦ γὰρ χοριάμβου κατάκλεις[2] ὁ δάκτυλος. *A*[i]*K*[2]*Q*[m]

1) *lemma om. AK*[2] ‖ 2) κατακλεὶς *QK*[2]

Ad pag. 55, 5 *sqq.* μείρακες[1]: δάκτυλός ἐστι[2] τὸ μείρακες. λείπει δὲ μιᾷ[3] συλλαβῇ ὡς κατα(λη)κτικὸν εἰς τὸν χορίαμβον· εἰς δάκτυλον ο(ὗ)κατέληξεν, ὡς εἶπε[4]. τὸ δὲ τροφαὶ ἀμφίμακρος[5] ἐστὶν ἀντὶ δακτύλου· [6]δῆλον ὅτι[7] πάλιν καὶ τὸ λευκώλε(νος)[8] ἀμφίμακρος ἀντὶ δακτύλου[6]· εἰς δάκτυλον γίνεται ἡ κατάκλεις[9] τῶν π(ρ)ώτων χοριάμβων ὄντων.

(180)

1) *lemma om. A* ‖ 2) δάκτυλος ἐστὶ *A* ‖ 3) μία, *vix* μιᾶ, *A* ‖ 4) εἶπεν ‖ 5) ἀμφίμακρός *Q* ‖ 6) *verba* δῆλον — δακτύλου *om. Q* ‖ 7) δῆλον ὅτι *fortasse ad quae proxime praecedunt, pertinet* ‖ 8) *quamquam tres ultimae huius vocabuli litt. in A fenestra haustae perierunt, constat tamen in A non fuisse* λευκωλένου ‖ 9) ἡ τάκλεις *om. Q*

Ad pag. 55, 5 *μείρακες*] *δάκτυλος.* K^{2g}

Ad pag. 55, 7 *δὲ τροφαὶ*] *κρητικός.* K^{2g}

Ad pag. 55, 9 *κωλένου*] *κρητικός.* K^{2g}

Ad pag. 56, 1 φησὶ[1] διὰ τὸ παρὰ[2] πολλοῖς εὑρίσκεσθαι τὸ μέτρον τοῦτο καὶ[3] συνεχῶ(ς)[4]· ἀπρεπ(έστε)ρα ἐστί[5]· [6]τουτ(έστιν οὐχ[7] ὑ)πάρχουσι λαμπρά[6]. *AKQ*

[1]) δὲ *addit Q, qui codex hoc scholion continuat illi scholio, quod eorum quae ad* 55, 4 *pertinent primum est* ‖ [2]) παρα *Q* ‖ [3]) καὶ *om. Q* ‖ [4]) συνεχὲς *Q* ‖ [5]) ἀπρεπεστέρα ἐστὶν *Q* ‖ [6]) *verba* τουτέστιν — λαμπρά *om. Q* ‖ [7]) οὐχ' *K*

Ad pag. 56, 1 *ἀπρεπέστερά*] *ἤτοι οὐ λαμπρά.* K^{2g}

Ad pag. 56, 2 *τὰ δὲ εἰς τὸν ἀμφίβραχυν ἢ βακχεῖον*] *ἔχοντα τὴν κατακλεῖδα.* K^{2g}

Ad pag. 56, 3 *αἰολοσίκωνος*] *δρᾶμα οὕτω καλούμενον.* K^{2}

Ad pag. 56, 4 (οὐκ ἐτὸς[1] ὦ γυναῖκες: ὁ πρῶτος χορίαμβος, ὁ δεύ- (181)
τερος[2] ἴαμβος, καὶ ὁ τελευταῖος ἴαμβος) ἐνδέ(ων[3] μιᾷ συλλαβῇ. [4]ὅμοιοι εἰσὶ τῷ

πᾶσι κακοῖσιν ἡμᾶς
καὶ τῷ) φ(λῶσιν ἐ)κ(άσ)τ(ο)τ'[5] ἄ(νδρες,
δεινὰ γὰρ ἔργα ὁρῶσαι
λαμβανόμεσθ' ὑπ' αὐτῶν.)[4] [*Aristoph. fr.* 10 *Kock*].

AKQ

[1]) ἑτὼς *Q* ‖ [2]) $\bar{\beta}$ *K* ‖ [3]) ἐνδέων *vulgo*, ἐνδέον *QK* ‖ [4]) *verba* ὅμοιοι — αὐτῶν *om. Q* ‖ [5]) ἑκάστοτ' K^2, ἑκάστατ' ? K^1

Ad pag. 56, 4 *δίμετρον καταληκτικόν.* K^{2g}

Ad pag. 56, 4 *γυναῖκες*] *ἀμφίβραχυς.* K^{2g}

Ad pag. 56, 5 *σιν ἡμᾶς*] *βακχεῖος.* K^{2g}

eadem glossa ad 56, 6 *et* 56, 7 *et* 56, 8 *a* K^2 *adscripta est*

Ad pag. 56, 10 δακρυόεσσάν[1] τ' ἐφίλησεν[2]: (τὰ τρ)ίμε(τ)ρα δύο (181)
ἔχουσι χοριάμβους καὶ ἕνα ἴαμβον καὶ συλλαβήν· τὸ δὲ τετράμετρον τρεῖς χοριάμβους καὶ ἴαμβον καὶ συλλαβήν. *AKQ*[m]

[1]) δάκρυόεσσαν *Q* ‖ [2]) *lemma om. A*

Ad pag. 56, 15 ἰάμβου][1] τοῦ γὰρ ἰάμβου τοῦ πρώτου ἡ δευτέρα συλλαβή, ἥτις ἐστὶ μακρά, διαλύεται εἰς δύο βραχ(ει)'(ας), τοῦ δὲ (χο)ριάμβ(ου) ἡ πρώτη μακρά. *AKQ*[m]

[1]) *Q*[m] *hoc scholion continuat illi scholio, quod ad* 56, 10 *pertinet*

Ad pag. 56, 15—16 ὡς εἶναι κοινὴν λύσιν[1]: η γὰρ ἐκ τοῦ τρ(ι)- (181)
βράχεος (κ)α(ὶ) τοῦ ἰάμβ(ου) συζυγία λύσις[2] ἐστὶν ἰαμβικῆς τε συζυγίας καὶ χο(ρια)μβικῆς· ἰαμβικῆς μὲν τοῦ πρώτου ποδὸς κατὰ τὴν δευτέραν συ(λ)λαβήν, λέγω τὴν μακράν, διαλυομένου εἰς δύο βραχείας[3], [4]χοριάμβου δὲ τῆς πρώτης μακρᾶς διαλυομένης εἰς δύο βραχείας[4] κ(α)ὶ τῆς ἑξῆς οὔσης βραχείας ἔπειτα[5] τ(ο)ῦ ἰαμβικοῦ. γίνεται οὖν τὸ τομαι[6] τρίβραχυς τῆς μαι τοῦ ἰαμβικοῦ[7] δι(α)λυομένης[8] εἰς δύο βραχείας. καὶ πάλιν ἐκ τοῦ δὴ[9] πρὸς Ὄλ(υ)μπον[10] [*Anacr. fr.* 24] τοῦ χοριάμβου διαλύεται ἡ δη μακρὰ καὶ γίν(ε)ται ἕτερος τρίβραχυς καὶ μένει τὸ Ὄλυμπον[10] ἰαμβικόν. *AKQ*

[1]) λύσιν *ex* συλλαβὴν *correctum Q* ‖ [2]) λυσις *A* ‖ [3]) βραχεῖας *Q* ‖ [4]) *verba* χοριάμβου — βραχείας *om. Q* ‖ [5]) καὶ *add. Q* ‖ [6]) τομᾶι *A*, τομαὶ *Q* ‖ [7]) τοῦ ἰάμβου

Westphal ‖ 8) διαλυομένου *Q* ‖ 9) δή *ex* δεῖ *correctum Q* ‖ 10) *ultimam huius vocabuli syllabam abundare apparet*

Ad pag. 56, 16 *χοριαμβικῆς*] *διὰ τὴν κατ' ἀρχὰς μακράν.* *K*[2g]

Ad pag. 56, 16 *καὶ τῆς ἰαμβικῆς*] *διὰ τὴν β̄ μακράν.* *K*[2g]

Ad pag. 56, 18 *λύσις τῆς πρώτης μακρᾶς συλλαβῆς τοῦ χοριάμβου ἐγένετο.* *K*[1] *an K*[2] *incertum*

Ad pag. 57, 6 (ἀρ)χαῖόν[1] τι δρῶν: ἰαμβικὴ συ(ζ)υγία ἐ(π)τάσημος τοῦ πρώτου ὄντος σπονδείου· δέχεται γὰρ τοῦτον τὸ[2] ἰαμβικόν. *AKQ*

1) ἀρχαῖον *AQ* ‖ 2) τοῦτον τὸ *A*, τοῦτο *Q*

Ad pag. 57, 9 δαίμονες εὐυμνότατοι[1] [*Callim. fr.* 36]: ἐκ τε(σσ)άρων χοριάμβων καὶ ἰάμβου καὶ συλλαβῆς. *AQ*[m]

1) ευυνοτατοι *Q* ‖ 1) *totum lemma om. A*

(181) *Ad pag.* 57, 10 τῆς πλειάδος[1]: (ἐπ)τὰ γὰρ (ἐλ)έγοντο (εἶ)ναι τραγῳδο(ί·) διὸ καὶ πλειὰς ὠνομάσθησαν[2]· ὧν εἷς ἐστιν[3] οὗτος (ο)[4] Φίλικος[5]. ἐπὶ Πτολεμαίου δὲ γεγόνασιν οὗτοι ἄριστοι τραγικοί. εἰσὶ δὲ οὗτοι· Ὅμηρος νεώτερος[6], Σωσίθεος, Λυκόφρων, Ἀλέξανδρος, Φίλικος[7], Δι(ο)νυσιάδης. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) πλειὰς ὠνομάσθησαν *A*, πλειάδῶνος μαθητὴς *Q* ‖ 3) ἐστὶν *A* ‖ 4) ὁ *om. Q* ‖ 5) φιλισκος *Q* ‖ 6) *bonus scholiasta* νεώτερος *tamquam nomen proprium videtur accepisse* ‖ 7) φιλισκος *Q*

Ad pag. 58, 3 ἐν τῷ προοιμίῳ ἔγραψε δῶρα ὑμῖν φέρω[1] [*Bergkii anth. lyr. pag.* 519] τοῦ μέτρ(ου) τούτου ὅ(λ)ον ποίημα γράψας. *AKQ*

1) φέρων *A*

(182) *Ad pag.* 58, 6 ἐν τῷ Πελέκει[1]: (σύγγραμμα) ὁ Πέλεκυς[2], ἐπειδὴ[3] κατὰ μίμησιν πελέκε(ος)[4] συ(ν)τέθεικε[5], μακρὰν (ἑκατέρ)ω(θ)εν θεὶς καὶ ἐν τῷ μέσῳ. ἔστι δὲ καὶ Σφαῖρα καὶ Θρόνος σύγγραμ(μα) κ(α)λούμενον. *AKQ*

1) *lemma om. A* ‖ 2) πέλυξ *A* ‖ 3) ἐπεὶ δὴ *Q* ‖ 4) πελέκε(ος) *an* πελέκυ(ος) *incertum A*, πελέκεος *Q* ‖ 5) συντέθηκε *Q*

Ad pag. 58, 8 Πτέρυξιν] σύγγραμμα μιμούμενον πτέρυγα. *AK*

Ad pag. 58, 9 ἄνακτ' Ἀκμονίδαν[1]: τούτῳ τῷ ἐπιμίκ(τῳ) ἰαμβικῷ τοῖ πρώτου πο(δ)ὸ(ς) σπ(ο)νδείου λαμβ(ανο)μένου· οὐ[2] γὰρ ἐμπ(ί)πτει ἐν τοῖ(ς) ἰαμβικοῖς. *AK*

1) *lemma om. A*; *nec lemma nec scholii verba mutare volui* ‖ 2) οὐ *AQK*[1] (? καὶ *K*[2]

AD ENCHIRIDII CAPVT X.

(183) *Ad pag.* 59, 5 τὸ ἀντισπαστικὸν: δέχεται(ι τ)ὸν (πρῶ)τον π(ό)δα ἀν(σ)παστ(ον) ἢ ἐ(πί)τριτον τέταρτον ἢ παίωνα τρίτον[1] ἢ διτρόχαιον[2], τὰς δὲ σας ἀντι(σπ)αστικὰς καὶ ἰαμβικάς, τὴν δὲ τελευταίαν, ὅτε ἐστὶν[3] ἀκατάληκ[4] ἰαμβικήν, ὅτε δὲ καταληκτικόν[4], τὴν τ(αῖς) ἰαμβικαῖς ἑπομένην συζυγί τρεπομένην κατὰ τὸν πρῶτον πόδα εἰς τὰ τέσσαρα[5] τοῦ δισυλλάβου σχ(ή)μ

1) τρίτον *vulgo, om. AQ sine lacunae indicio*, ᾱ *K*[1] (*postea? a K*[1] *adiecti* 2) διτροχαῖον *A* ‖ 3) ἔστιν *Q* ‖ 4) *verba* ἰαμβικὴν — καταληκτικόν *om. Q* ‖ *post* ληκτικόν *Westphal haec addit*: βακχεῖον· τὴν δὲ ἀντισπαστικὴν ‖ 5) δ̄ *Q*

(184) *Ad pag.* 59, 9 τοῦτο φησίν, (ὅ)τι[1] ἐὰν[2] ἀναμίσγηται ταῖς ἰαμβι ἀντίσπαστος[3], οὐ μόνον) ἔχει τὴν πρώτην συζυγίαν τρεπομένην κατὰ τὸ

ὡς φωνῆεν τοῖς παλαιοῖς λαμβάνεται καὶ διὰ τοῦτο[2] *καὶ δασύνεται, ὅταν ταῦτα ἔμπροσθεν εὕρηται διφθόγγου ἢ μακροῦ φωνήεντος, ἀντὶ κοινῆς συλλαβῆς ἡ δίφθογγος καὶ τὸ μακρὸν εὕρηται φωνῆεν.* K^2

[1]) *de hoc scholio conf. Hoerschelmannum ad 'scholia Hephaestionea B' pag.* 17 ‖ [2]) διατοῦτο K^2

Ad pag. 63, 4 περάτων γᾶς [*Alc. fr.* 33]: ἀντίσπαστος. Q^m

Ad pag. 64, 7 *καταθνάσκει*] *τὸ* $\overline{\text{κατα}}$ *ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς.* K^2

Ad pag. 64, 8 καττύπτεσθε[1] [*Sappho fr.* 62]: ἐπίτριτος τέταρτος. Q^m

[1]) καλύπτεσθε Q^m

Ad pag. 64, 8 κόραι καὶ κα: ἀντίσπαστος ὅμοιος. Q^m

Ad pag. 65, 9 *τερ οὔ τοι δύ*] *ἀντίσπαστος.* K^{2g}

AD ENCHIRIDII CAPVT XI.

Ad pag. 67, 4 *Τελέσιλλα*] *ὄνομα ποιητρίας.* K^{2g}

Ad pag. 67, 6 *δύο ἐφθημιμερῆ κῶλα.* K^2

AD ENCHIRIDII CAPVT XIII.

Ad pag. 78, 3 *ἰαμβικός.* K^{2g}

Ad pag. 78, 5 *παιωνικὰ τετράμετρα.* K

AD ENCHIRIDII CAPVT XIV.

Ad pag. 83, 3 *ἰστέον ὅτι Ἀφρόδιτα προπαροξυτόνως ἀναγινώσκουσιν Αἰολεῖς, συστέλλοντες τὸ ᾱ. οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ συστέλλουσιν, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν κυρίων. τὰ γὰρ μὴ ὄντα κύρια οὔτε συστέλλουσιν οὔτε προπαροξύνουσιν, ἀλλ' ἀθανάτα φασὶ παροξυτόνως.* K [2]

huius scholii verba omnia leguntur in Choerobosci Exegesi pag. 85, 19—22

Ad pag. 83, 4 *τροχαϊκὴν*] *ἀντιπαθῆ φησὶ ταύτην· ἔδει γὰρ ἰαμβικὴν εἶναι καὶ οὐ τροχαϊκήν.* F [2]

Ad pag. 83, 12 *τὸ τυῖ ἀντὶ μιᾶς συλλαβῆς.* [2]

Ad pag. 84, 3 *τοῦτο ἀπὸ τροχαϊκῆς ἑπτασήμου ἤρξατο.* [2]

Ad pag. 84, 4 *χρῶνται*] *οἱ τῷ μέτρῳ τούτῳ χρώμενοι.* K [2g]

Ad pag. 84, 5 *τὸ τέταρτον*] *κῶλον.* K [2g]

Ad pag. 84, 5—6 *χοριαμβικὸν πενθημιμερὲς*] *ἐκ χοριάμβου ὂν καὶ τροχαίου.* [2g]

Ad pag. 84, 9 *τοῦτο*] *τὸ προρρηθὲν τὸ καλούμενον Σαπφικόν.* K^2

Ad pag. 85, 8 $\overline{\text{αα}}$· $\overline{\text{βα}}$] *παίων* $\overline{\beta}$. K [2?]

(200) *Ad pag.* 86, 21 *ἀνακλωμένου*] *ἀνακλώμενον καλεῖται τὸ μέτρον, ὅτι πολλάκις ὁ λείπων χρόνος ἔν τινι βάσει ἀνακλᾶται εἰς ἄλλην βάσιν, ὥσπερ καὶ τῆς δευτέρας βάσεως τοῖ δευτέρου παραδείγματος ἐλαττουμένης*[1] *χρόνῳ. παίων γάρ ἐστι τρίτος ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος ὁ λείπων χρόνος ἀνεκλάσθη ἐν τῷ Ἀφροδίταν· μακρὸν γάρ ἐστι τὸ* $\overline{\text{αν}}$. K^2

[1]) ἐλαττομένης K^2

(213) *Ad pag.* 109, 1 *εἰς τὸ οὐ βέβηλος* [*Euphor. Chers.*; *conf. Meinekii An. Alex. pag.* 341 *sqq.*] *ἔστιν ὁ πρῶτος*[1] *ποὺς ἀντίσπαστος ἀπὸ τροχαίου ἀρχόμενος, ὁ δεύτερος χορίαμβος, ὁ τρίτος ἀντίσπαστος ἀπὸ τροχαίου ἀρχόμενος, ὁ δὲ τέταρτος ἀντίσπαστος παρὰ συλλαβήν, τὸ δὲ κἀγω τροχαῖος* (*sic*). *K*²

[1]) *ᾱ K*²

Ad pag. 110, 4 *ἀντίσπαστος τὴν δευτέραν συλλαβὴν λελυμένην ἔχων.* *K*²

(214) *Ad pag.* 110, 7 *λιγουροκωτίλης*] *Βοιωτικὴ ἡ τοῦ ō προσθήκη.* *K*²

Ad pag. 111, 2 *καὶ πεντή.*] *ἀντίσπαστος.* *K*²ᵍ

Ad pag. 111, 2 *τὸ κοῦ μακρὸν ἔχει τῷ λόγῳ τῆς ἀδιαφόρου.* *K*²

Ad pag. 112, 1 *προφανὴς*] *ἀντίσπαστος.* *K*²ᵍ

Ad pag. 112, 2 *ἀντίσπαστος ἔχων λελυμένην τὴν α' μακρὰν καὶ τροχαῖος.* *K*²

Ad pag. 112, 8 *κατάληξις ἰωνική.* *K*²

AD HEPHAESTIONIS TRACTATVS DE POEMATE.

Ad pag. 118, 12 *ὅρος στίχου.* *K*²

Ad pag. 119, 1 *ὅρος συστήματος.* *K*²

Ad pag. 122, 11 *initium ἴαμβος.* *K*²ᵍ

Ad pag. 136, 9 *sqq.* *K*² *haec habet*:

παράγραφος. —

κορωνίς. —,

ἔξω νενευκυῖα διπλῆ. >

ἀστερίσκος. ⁂

ἔσω νενευκυῖα διπλῆ. <

αἱ συγκείμεναι ἐκ τῆς παραγράφου καὶ τῶν διπλῶν τῆς ἔξω νενευκυίας καὶ τῆς ἔσω. >—•— —•—<
>—•—< >—•—→

CAPVT QVINTVM.

De codice Ambrosiano Q 5 ord. sup.

Codex Ambrosianus Q 5 ord. sup. chartaceus formae octavae (nobis *Q*), ex bibliotheca I. V. Pinellii in Ambrosianam adscitus, saeculo XV ex codice mutilo et hodie aut deperdito aut delitescente descriptus est properanti manu hominis alicuius non nimis indocti, qui quae se perperam exarasse animadverterat, ipse omnia correxit; qui cum iota subscripta modo addiderit modo omiserit, ego, ubi de codicis *Q* lectionibus testandum mihi erit, has minutias tacitus praeteribo. Alienum correctorem liber *Q* expertus est nullum. Insunt in eo codice post sex folia, quae nullis insignita sunt numeris, haec capita, quae singillatim enumerabo et, quatenus opus esse videtur, transcribam:

Ἰάμβης οὕτω καλουμένης κόρης, ἥτις αἰσχρῶς ὑβρισθεῖσα ἀγχόνῃ κατέλυσε[4] τὸν βίον, ὅπερ καὶ αἱ Λυκαμβίδες ἐπὶ τοῖς Ἀρχιλόχου ποιήμασι. διὰ τοῦτο γὰρ συντεθῆναι τὸν ἴαμβον[5] ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς, διὰ τὸ τὴν ὕβριν ἀπὸ βραχείας ἀρχομένην αἰτίας εἰς μέγα[6] καταλήγειν κακόν. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λεγομένῳ Ὁμήρος ὁ σοφώτατος

ἤτ' ὀλίγῃ μὲν πρῶτα κορύσσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε[7] κάρῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει (Δ 442 sq.).

τοῦτο δὲ τὸ μέτρον οὐκ εἶπε[8] Διονύσιος[9], ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τὴν τῶν νέων ὠφέλειαν προσεθήκαμεν.

Ad § 1ᵃ conf. inprimis Mangelsdorfium Anecd. Chis. pag. 8 *sq. et Vhligii proleg. ad Dionys. Thrac. pag.* LII 23 *sq. et quae infra de tractatibus metricis, qui in codice Ambrosiano* C 222 *ord. inf. insunt, appendicis loco sub* I 4) *congessi* ‖ 1) *incipit in Q folium* 15ʳ ‖ 2) ῥήματα *D* ‖ 3) ἀπὸ *D* ‖ 4) κατέχυσε *Q* ‖ 5) συντεθεῖναι τὸν ἴαβον *D* ‖ 6) μέγαν *Q* ‖ 7) ἐπήριξε ? *Q* ‖ 8) εἶπεν *Q* ‖ 9) *Hic Dionysius quis fuerit, non constat; nec tamen dissimile veri videtur agi de doctrina metrica, quae olim in codice aliquo artem grammaticam Dionysii Thracis continente addita fuerit et propterea Dionysio auctori attributa sit. Veluti in codice Pii II* 47 *in bibliotheca Alexandrino-Vaticana saec.* XII *ante Dionysii qui fertur libellum* περὶ ποδῶν *leguntur commentarii in Dionysii Thracis Artem.*

§ 1ᵇ. Ἑτέρως περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου.

Πόδες ἰαμβικοῦ μέτρου ἕξ· ἴαμβος[1], χορεῖος, σπονδεῖος, δάκτυλος, ἀνάπαιστος, πυρρίχιος. μετρεῖται δὲ ὁ ἴαμβος κατὰ διποδίαν, ὅθεν καὶ τρίμετρος λέγεται. δέχεται δὲ τοὺς[2] πόδας ἐν ταῖς τρισὶ[3] χώραις, ἤγουν[4] πρώτῃ [5]καὶ τρίτῃ καὶ πέμπτῃ, δέχεται δὲ πάντας ἀδιαφόρως, χωρὶς τοῦ πυρριχίου· ἐν δὲ ταῖς ἀρτίαις[6], ἤγουν δευτέρᾳ καὶ τετάρτῃ, τοὺς ἀπὸ βραχείας ἀρχομένους καὶ μόνον, χωρὶς τοῦ πυρριχίου· ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ χώρᾳ δέχεται πυρρίχιον ἢ ἴαμβον διὰ τὴν ἀδιαφορίαν.

Cum § 1ᵇ *fere ad verbum consentit Pseudo-Hephaestion* § 6ᵇ ‖ 1) *schemata syllabarum omnia om. D* ‖ 2) τοὺς *QD, quod coniectura temptare nolui* ‖ 3) τρεῖς *QD* ‖ 4) ἤγουν *Q* ‖ 5) *incipit fol.* 64ʳ *D* ‖ 6) ἀρτίοις *D*

§ 1ᶜ. Περὶ χαρακτήρων τοῦ ἰαμβικοῦ.

Τοῦ δὲ ἰαμβικοῦ μέτρου χαρακτῆρες εἰσὶ τέσσαρες, οἷον τραγικός, κωμικός, σατυρικός, ἰαμβικός.

Ἴδιον δὲ τραγικοῦ τὸ ἐκ σπονδείων καὶ ἰάμβων συγκεῖσθαι[1], ἐνίοτε δὲ καὶ ἐξ ἑνὸς τρισυλλάβου, οἷον

ἥκω Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίαν χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ'[2] ἡ Κάδμου κόρη (Eur. Bacch. 1. 2).

---

mis constat indiciis codicem *D* ex eodem codice descriptum esse, ex quo *Q* descriptus est. Multis vocabulis atque inprimis eis, quae corrupta videbantur, in *D* superscriptae sunt cruces, quibus ego apparatum criticum onerare nolui. Iota subscripta pleraque omnia omissa sunt in *D*. Apparatui critico inserui codicis *D* lectiones discrepantes ad capita II. III. IV. V. VI. VII; omisi tamen nonnullas minutias, veluti accentus perperam positos sed correctos, etc.

ὁ δὲ ἀμφίμακρος, ἵνα λήγῃ[4] εἰς φωνῆεν καὶ εἰς τέλειον μέρος λόγου, καὶ ἡ[6] ἑξῆς ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος, οἷον

οὔ τί[7] μοι αἰτίη ἐσσί, θεοὶ νύ μοι αἴτιοι[8] εἰσίν[9] (Γ 164).

Haec paragraphus legitur etiam in codice T, conf. infra pag. 164 *adnot.* ‖ [1]) μέτρου *om.* Q ‖ [2]) συλλαβην ? Q ‖ [3]) τουτέστι Q ‖ [4]) λήγει Q ‖ [5]) ἀπὸ Q ‖ [6]) ἡ] ὁ QD ‖ [7]) οὔτι QD ‖ [8]) αἰτίοι Q ‖ [9]) εἰσίν *ex* εἰσὶν *factum* D

§ 2c. Περὶ τοῦ ἔπους.

Τοῦ δὲ ἔπους εἰσὶ πόδες πέντε· δάκτυλος, σπονδεῖος, ἀμφίμακρος, παλιμβάκχειος, τροχαῖος. δεῖ τοίνυν τὸν ἀμφίμακρον εἰς μέρος λόγου καὶ εἰς φωνῆεν καταλήγειν, τήν τε μετ' αὐτὸν συλλαβὴν ἀπὸ φωνήεντος ἔχειν ἀρχομένην· τὸν δὲ παλιμβάκχειον δεῖ τὴν δευτέραν αὐτοῦ συλλαβὴν φυλάττειν τὸ ἰδίωμα τῆς τοῦ ἀμφιμάκρου τρίτης, τὸ εἰς μέρος λόγου καταλήγειν καὶ καθαρεύειν.

§ 3a. Περὶ τοῦ ἐλεγειακοῦ[1] μέτρου.

Τὸ ἐλεγειακὸν[2] μέτρον πεντάμετρόν ἐστι[3]· πέντε γὰρ χώρας ἐπιδέχεται. τὰς μὲν οὖν τρεῖς συγκειμένας ἔχει ἀπὸ δακτύλου καὶ σπονδείου· ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφίμακρον καὶ παλιμβάκχειον δέχεται ἡ πρώτη[4] καὶ δευτέρα[5] χώρα, καθαροὺς μέντοι καὶ ἐν τάξει δακτύλου κειμένους. καθαροὶ δέ εἰσιν[6], ὅταν ἀπαρτίζωνται εἰς μέρος λόγου καὶ ⟨εἰς⟩ φωνῆεν ἢ[7] εἰς συλλαβὴν καθαρὰν λήγωσιν[8] καὶ τὴν ἑξῆς ἔχωσιν[9] ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον ἐπὶ μὲν τοῦ ἀμφιμάκρου, ὡς τὸ

οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί[10] (Γ 164)·

ἐπὶ[11] δὲ τοῦ παλιμβάκχείου, ὡς τὸ

πλάγχθη, ἐπεὶ[12] Τροίης (α 2).

ἡ δὲ τρίτη χώρα σπονδεῖον μόνον δέχεται. ἡ δὲ τετάρτη [13]ἀνάπαιστον. ἡ δὲ πέμπτη[13] ἀνάπαιστον καὶ χορεῖον· ἐπὶ παντὸς γὰρ μέτρου ἀδιάφορός[14] ἐστιν ἡ τελευταία τοῦ [15]στίχου συλλαβή.

Ἔστι δὲ καὶ οὕτω μετρῆσαι· τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον πόδα χρὴ δάκτυλον ἢ σπονδεῖον ἐπιζητεῖν ἢ, καθὼς προείρηται, ἀμφίμακρον ἢ παλιμβάκχειον, θεραπευομένους καὶ καθαρούς, ἐν τάξει δακτύλου κειμένους· καὶ μετὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τῶν δύο τούτων ποδῶν χρὴ συλλαβὴν μακρὰν ἐπιζητεῖν ἀπαρτιζομένην εἰς μέρος λόγου· καὶ μετὰ τὴν συλλαβὴν ἄλλους ⟨δύο πόδας ἀπὸ δακτύλου μόνου κειμένους, καὶ μετὰ τοὺς δύο⟩[16] πόδας ἐπ[17]ιζητεῖν χρὴ καὶ συλλαβὴν αὖθις εἰς τὸ πέρας τοῦ ἐ[17]λεγειακοῦ[18] στίχου, ἢ μακρὰν ἢ βραχεῖαν· καθὼς[19] γὰρ εἴρηται, ἐπὶ παντὸς μέτρου ἀδιάφορός[14] ἐστιν ἡ τελευταία τοῦ στίχου συλλαβή.

Ad § 3a *conf. Vhligii proleg. ad Dion. Thrac. pag.* XV; *Mangelsdorfium Anecd. Chis. pag.* 11 *sq.*; *Pseudo-Hephaestionem* § 7b *et* § 23 ‖ [1]) ἐλεγιακοῦ QD ‖ [2]) ἐλεγιακὸν QD ‖ [3]) πεντάμετρον ἐστὶν Q ‖ [4]) α' Q ‖ [5]) δ^α' Q ‖ [6]) δὲ εἰσὶν Q ‖ [7]) ἢ D, καὶ Q ‖ [8]) λήγουσαν QD ‖ [9]) ἔχουσιν QD ‖ [10]) οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶν Q, οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶν D ‖

§ 4c. Ἑτέρα μέθοδος

τοῖς[1] ἀναχρέουσιν ἀεὶ συναπτομένη· ὅπερ μέτρον ἀνακλώμενον καλεῖται.

Ὁ τοῖς ἀναχρέουσιν ἀεὶ συνταττόμενος, καὶ ἀνακλώμενος, ἐξ[2] ἑνὸς τῶν τετρασυλλάβων ποδὸς τὴν σύστασιν ἔχει. τομὴ[3] δὲ αὐτοῦ ἐφθημιμερής[4]. οὗτος γοῦν ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος λέγεται τριποδιζόμενος· [5]οἷον

ἀρετῆς ἔργα φέρει ἔμπονος ἥβη.

στίχος ἕτερος· καὶ οὗτος ὁ στίχος ἔσθ' ὅτε καὶ ἀπὸ χοριάμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ ἐν τῇ συμπληρώσει τὸν παίωνα τρίτον δεχόμενος[6], καθὰ τῷ ἁγίῳ Σωφρονίῳ καὶ ἄλλοις ἀρχαιοτέροις δοκεῖ, οἷον

Χριστιανῶν μακάρων[7] ἔλθετε παῖδες (Sophron. XIV)·

ἐνταῦθα[8] γὰρ ἡ μὲν πρώτη χώρα ἔχει χορίαμβον, ἡ δὲ δευτέρα ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ ἡ τρίτη [9]τὸν τρίτον παίωνα[10], ἐπειδὴ[11] καὶ τρεῖς χώρας ἔχει τετρασυλλάβους· ἐὰν δὲ δισυλλάβους[12]⟨, ἕξ· δέχεται δὲ δισυλλάβους⟩[13] ἐν μὲν τῇ πρώτῃ χώρᾳ τροχαῖον⟨, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἴαμβον, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ πυρρίχιον, ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ σπονδεῖον, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ πάλιν πυρρίχιον, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ πάλιν τροχαῖον⟩[14].

Ad § 4c *conf. Mangelsdorfii Anecd. Chis. pag.* 14 *sq.*; *Pseudo-Hephaestionem* § 22b ‖ 1) τοῖς *D*, η τοῖς *Q* ‖ 2) ἑξ *Q* ‖ 3) τὸ μὴ *QD* ‖ 4) ἐφθημιμερές *Q* ‖ 5) *incipit fol.* 16v *Q* ‖ 6) δεχόμενον *Q* ‖ 7) μακάρων *Q* ‖ 8) ἐνταῦτα *Q* ‖ 9) *incipit fol.* 66r *D* ‖ 10) παίονα *Q* ‖ 11) ἐπεὶ δὴ *Q* ‖ 12) δισύλλαβον *Q*, δισυλλαβων ? *D* ‖ 13) ⟨⟩ *addidi ex Anecd. Chis. et Pseudo-Hephaestione* § 22b ‖ 14) ⟨⟩ *addidi ex Anecd. Chis. et Pseudo-Hephaestione* § 22b; *in Q reliqua pars folii* 16v *scriptura vacua relicta est, item in D reliqua pars folii* 66r.

III. fol. 17r—18r: Heliae Monachi liber de metris initio mutilus inc. ἥρατο δ' ἀθήνη. ἔστη δὲ καὶ ἄλλα (= infra pag. 178 sub finem), des (fol. 18r sub finem): ἔχων τὸν τελευταῖον πόδα (= infra pag. 184 extr.).

IV. fol. 18r (sub finem) — fol. 18v med.: ἡρωδιανοῦ περὶ στίχων τ λέξεως (= infra pag. 186; conf. quae congessi in annal. philol. a. 18 pag. 609 sqq.). — De capitum III et IV in codice *Q* memoria conf. inf pag. 169—187. *

V. fol. 18v med. — fol. 19r med.: duo tractatus de caesuri qui hi sunt in *QD*:

§ 1. Περὶ τομῶν.

Τομαί εἰσι τέσσαρες· πενθημιμερής, [1]ἑφθημιμερής, κατὰ τρίτον τροχαῖο τετραποδία[3] βουκολική. καὶ [1]πενθημιμερὴς δὲ λέγεται, ὅτι τῶν πέντε ἡμισυ ἔχει, τουτέστι δύο πόδας καὶ μίαν συλλαβήν[4], οἷον

Ἀτρείδη, ποῖον.

* Caput III (Helias) prorsus eodem modo mutilum et caput IV leguntur i fol. 66v—69r med.

ἑφθημιμερὴς δὲ λέγεται, ὅταν μετὰ τοὺς τρεῖς πόδας εὑρεθῇ συλλαβὴ ἀπαρτίζουσα εἰς μέρος λόγου· καὶ λέγεται ἑφθημιμερής, ἐπειδὴ τῶν ἑπτὰ ἥμισυ[5], οἷον

Ἀτρείδη, ποῖόν[6] σε ἔπος.

κατὰ τρίτον δὲ τροχαῖον[7] λέγεται, ὅταν μετὰ τοὺς δύο πόδας εἰς μέρος λόγου τροχαῖος ἀπαρτίζῃ[8], οἷον

Ἀτρείδη, ποῖόν[6] σε.

τετραποδία δὲ βουκολικὴ λέγεται, ὅταν ὦσι τέσσαρες πόδες πλήρεις[9] ἀπαρτίζοντες εἰς μέρος λόγου, οἷον

Ἀτρείδη, ποῖόν[6] σε ἔπος φύγεν[10] (Δ 350 = Ξ 83).

§ 1 *ipsis verbis legitur in Anecd. Chis.* (§ 9; *pag.* 18 *sq.*) ‖ [1]) *verba* ἑφθημιμερὴς — καὶ *om. D* ‖ [2]) τροχαῖον *Anecd. Chis.*, δὲ τροχαῖος λέγεται *Q* ‖ [3]) τετραδία *Q* ‖ [4]) συλλαβην ? *Q* ‖ [5]) ἥμισυ *D*, ἡμισυ *Q*, τὸ ἥμισυ ἔχει *Anecd. Chis.* ‖ [6]) ποῖον *QD* ‖ [7]) τροχαῖος *QD* ‖ [8]) ἀπαρτίζει *QD* ‖ [9]) πλήρεις *ex* πλήρης *factum Q*; *om. Anecd. Chis.* ‖ [10]) φυγεν ? *Q*

§ 2. Ἑτέρως περὶ τομῶν.

Τομαί εἰσι τοῦ στίχου πέντε· πενθημιμερής, ἑφθημιμερής[1], τρίτη τροχαϊκή, τετάρτη τροχαϊκή, καὶ πέμπτη βουκολική. Πενθημιμερής[2] ἐστιν, ὅταν μετὰ δύο πόδας εὑρεθῇ συλλαβὴ ἀπαρτίζουσα εἰς τέλειον μέρος τοῦ λόγου, οἷον

⟨μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληιάδεω Ἀχιλῆος (Α 1).

Ἑφθημιμερής ἐστιν, ὅταν μετὰ τρεῖς πόδας εὑρεθῇ συλλαβὴ ἀπαρτίζουσα εἰς τέλειον μέρος λόγου, οἷον⟩[3]

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς[4] (Α 84 = Ι 307. 606. 643. Λ 607. Τ 145. 198. Φ 222).

Τρίτη τροχαϊκή ἐστιν[5], ὅταν [6]ὁ δεύτερος ποὺς[7] εὑρεθῇ τροχαῖος καὶ ἀπαρτίζῃ[8] εἰς τέλειον μέρος λόγου, οἷον

πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν (Α 3).

Τετάρτη τροχαϊκή ἐστιν[5], ὅταν ὁ τρίτος ποὺς εὑρεθῇ τροχαῖος εἰς τέλειον μέρος λόγου ἀπαρτίζων, οἷον

Τρῶων ῥῆξε[9] φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν[10] ἔθηκεν (Ζ 6).

Πέμπτη βουκολική ἐστιν, ὅταν μετὰ τέσσαρας πόδας εὑρεθῇ συλλαβὴ ἀπαρτίζουσα εἰς τέλειον μέρος λόγου, οἷον

Ζεὺς μέν που τό γε[11] οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι (Γ 308).

Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα βουκολική, ἣ[12] οἱ τὰ βουκολικὰ συγγραψάμενοι ⟨κέχρηνται⟩[13].

§ 2 *fere ad verbum redit in Pseudo-Hephaestionis* § 10; *conf. etiam Mangelsdorfii Anecd. Chis. pag.* 15 *sqq., etc.*; *doctrinae, quae hac paragrapho continetur, errores corrigere nolui* ‖ [1]) ἑφημιμερὴς *D* ‖ [2]) πενθημημερής *Q* ‖ [3]) ⟨ ⟩ *addidi ad exemplum Pseudo-Hephaestionis, Anecd. Chis., etc.* ‖ [4]) *hic Q habet spatium vacuum fere* 20 *litterarum*; *in D folium* 69[r] *exit in verba* ὠκὺς ἀχιλλεύς, *in ipso folii* 69[v] *initio spatium vacuum fere* 40—50 *litterarum relictum est, deinceps sequitur* τρίτη τροχαικὴ *etc.* ‖ [5]) ἐστίν *Q* ‖ [6]) *incipit fol.* 19[r] *Q* ‖ [7]) ποὺς *ex* ποῦς *factum D* ‖ [8]) ἀπαρτίζει *QD* ‖ [9]) ἐρῆξε *Q cum accentu acuto supra prius* ε *deleto*, δὲ ῥῆξε *D* ‖ [10]) δὲ τάροισιν *Q* ‖ [11]) μὲν τοῦτο γε *Q*, μὲν τοῦτόγε *D* ‖ [12]) ἣ *Anecd. Chis. et Pseudo-Hephaestion*, οἷον *QDB* ‖ [13]) ⟨ ⟩ *addidi ex Anecd. Chis., om. QDB*

VI. fol. 19[r] med. breve caput de pedibus, quod hoc est in *QD*:

[1]Περὶ ποδῶν ἑρμηνεία[2].

Αἱ δύο συλλαβαί, μακρά τε καὶ βραχεῖα, ἀλλήλαις συμπλεκόμεναι τοὺς τέσσαρας δισυλλάβους[3] ἀποτελοῦσι· πᾶν γὰρ διφυὲς ἑτέρῳ[4] διφυεῖ συμπλεκόμενον τέσσαρα σχήματα ἀποτελεῖ, ὡς ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων εἴπομεν. εἶτα πάλιν ἑκατέρα τούτων[5] ἑκάστῃ τῶν δισυλλάβων προστιθεμένη[6] ἑκκαίδεκα ποιεῖ. τῷ αὐτῷ λόγῳ οἱ ἑκκαίδεκα γίνονται λβ' καὶ οἱ τριακονταδύο[7] ἑξηκοντατέσσαρες[8]. [9]οὔτε δὲ ἧττον[10] δισυλλάβου[11] δύναται εἶναι πούς[12]: σύνθεσις γάρ[13] ἐστι συλλαβῶν[14]· οὔτε μείζων[15] ἑξασυλλάβου ὁ[16] σύνθετος.

Adscripsi ad hoc caput VI *itemque ad caput* VII *etiam ex codice P (de quo statim dicam) et ex codice B (id est Barberino* I 19, *de quo conf. supra pag.* 153) *lectionis discrepantiam; has enim codicis B particulas ipse Romae descripsi. Idem tractatus una cum libello* Διονυσίου περὶ ποδῶν *inest in codice Parisino* 1773 [*nobis P*], *de quo haec ad me scripsit Guilelmus Hoerschelmann: 'Codex Parisinus* 1773 (*olim* 1596) *chartaceus, cuius folia* 1—36[v] *med. saeculo* XV, *folia* 36[v] *med.* — 314 *altera manu anno* 1493 *exarata sunt, miscellaneus permultu eaque quam maxime inter se diversa continet, quorum ad rem metricam pertinent haec*: 1) *fol.* 5[v]—15[r] *ars metrica Byzantina, 'scholiorum Hephaestioneorum B' libro* V (*cf. Mus. Rhen.* XXXVI 270 *sq.*) *et ceteris libris Byzantinis similis.* — 2) *fol.* 15[r]—17[r] *Botaniatae de metro iambico carmen.* — 3) *fol.* 23[v]—24 περὶ ποδῶν ἑρμηνεία *et* Διονυσίου περὶ ποδῶν. — 4) *fol.* 24[v]—26[r] *'scholiorum Hephaestioneorum B' particula* (*pag.* 7, 19 — 8, 31 *ed. Hoerschelmann*). — 5) *fol.* 98[r]—100[r] *de pedibus et de metris quattuor sollemnibus heroico, iambico, elegiaco, anacreonteo praecepta quaedam medio aevo ex Byzantinis, qui in vulgus noti sunt, libris derivata. Capita* VI *et* VII *cum P meum in usum conferre voluit Gottholdus Gundermann* (*desunt in P iota subscripta pleraque omnia*).

Hoc caput VI *ad verbum fere redit in Pseudo-Hephaestionis* § 24; *ad initium huius tractatus conf. 'scholia Hephaestionea B' pag.* 25, 26 *sqq.* ‖ 1) *leguntur haec in B inde a folio* 72[v] *med.* ‖ 2) *hic titulus in margine scriptus est in Q* ‖ 3) τέσσαρα δισυλλάβους *'scholia Hephaestionea B'*, τετρασυλλάβους *QDPB* ‖ 4) ἑτέρως *Q* ‖ 5) τούτων *QDP, om. B* ‖ 6) προτιθεμένη *D* ‖ 7) λβ̄ *QP*, τριακονταδύο *D cum accentu acuto supra prius α deleto* ‖ 8) ἑξήκοντα δ[ες] *Q*, ἑξηκοντατέσσαρες *P* ‖ 9) *incipit fol.* 73[r] *B* ‖ 10) *an* ἥττων *scribendum?* ‖ 11) δισύλλαβος *Q*, δισυλλαβων? *D*, δισυλλάβων *PB* ‖ 12) ποῦς *P* ‖ 13) γάρ *in rasura Q*, γάρ *ex* γὰρ *factum P* ‖ 14) συλλαβῶν *D littera* ω̄ *correctione effecta* ‖ 15) μείζων *ex* μεῖζον *factum D* ‖ 16) ὁ *DPB, om. Q*

VII. fol. 19[r] med. — fol. 19[v]: Dionysii qui fertur de pedibus tractatus, quem exscripserunt retractaruntque multi ex Byzantinis de re metrica scriptoribus. Verba haec sunt:

Διονυσίου[1] περὶ ποδῶν.

Τὸ τῶν ποδῶν ἐπώνυμον τάσσεται μὲν ἐπὶ πολλῶν, γράφεται δὲ[2] ἐπὶ ἀνθρώπων, καὶ [3]ἐπὶ ἀλόγων ζώων[4], καὶ ἐπὶ πηδαλίου νηός· καὶ ἐπὶ τοῦ ἁρμένου[5] δὲ[6] πόδια λέγεται· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν στίχων[7] πόδες λέγονται.

Διὰ τί[8] ἐκλήθησαν[9] πόδες; διὰ τὸ τῆς κινήσεως[10] εὔρυθμόν[11] τε καὶ ἐναρμόνιον[12]. ὥσπερ γὰρ οἱ τοῦ σώματος πόδες ἀλλήλοις ἀντικείμενοι τὴν πο-

ρείαν[13] ἀπεργάζονται[14], οὕτω καὶ οὗτοι ἀλλήλων ἀντιταττόμενοι τὴν[15] ὁδὸν τοῦ λόγου σχηματίζουσι[16], καὶ πάλιν τροπικώτερον[17] βάσις προσαγορευόμενοι[18].

Ἰστέον γάρ, ὅτι τὸ[19] μέτρον προῆλθεν[20] ἐκ θεοῦ[21], καθὰ[22] δείκνυσι μέτρῳ κοσμηθέντα τά τε οὐράνια[23] καὶ ἐπίγεια[24]· τὰ γὰρ περὶ Φημονόης[25] λῆρος. κεκόσμηται πᾶν[26] μέτρῳ[27]· καὶ πρόκειται[28] πολὺ μᾶλλον ὁ λόγος ὡς πάντων[29] ὑπάρχων περιεκτικός[30], καὶ πλειόνως[31] ἐδεῖτο τοῦ κόσμου· καὶ πᾶς μὲν[32] λόγος μέτρῳ κεκόσμηται, ἀλλ'[33] ὁ μὲν ποιητικὸς αἰσθητῶς[34], ὁ δὲ πεζὸς νοητῶς[35]. γίνεται δὲ [36]τὸ μέτρον τοῦ λόγου τῶν συλλαβῶν εὐρύθμως ἀλλήλαις ἐπερχομένων, οὓς[37] καὶ πόδας ὀνομάζομεν[38].

Ποὺς τοίνυν ἐστὶ μετρικὸν[39] σύστημα συλλαβῶν.

Ἰστέον δέ[40], ὅτι οὐδέποτε ἧττον[41] δισυλλάβου[42] [43]δύναται εἶναι ποὺς[44] ἁπλοῦς· σύνθεσις γάρ ἐστι συλλαβῶν. οὔτε δὲ μείζων ἑξασυλλάβου[45] ὁ[43] σύνθετος· οἱ γὰρ ἁπλοῖ[46] τὴν δισυλλαβίαν οὐχ ὑπερβαίνουσι.

[47]Πόδες εἰσὶν ἁπλοῖ[48] μὲν ιβ'.[47]

Διὰ τί[49] ἐκλήθη σπονδεῖος[50]; [51]ὡς πλείονας[52] ἔχων χρόνους, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς σπένδοντες τῷ θεῷ[53] πολυχρονιότητος[54] εὐχόμεθα· ἐν γὰρ ταῖς σπονδαῖς[55] τῶν θεῶν εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ τούτῳ τῷ μέτρῳ λέγειν τὰς ᾠδάς.

Διὰ τί[56] ἐκλήθη πυρρίχιος; ὅτι συντομωτάτους[57] ἔχει τοὺς[58] χρόνους[59]· πυρρίχιον[60] γὰρ καλεῖται ἡ μεθ' ὅπλων σύντομος κίνησις. ἢ διὰ[61] τοῦτο καλεῖται πυρρίχιος, ἐπειδὴ ὁ Πύρρος πρῶτος[62] ἐκ τοῦ δουρείου[63] ἵππου ἐπήδησε[64], καὶ ἐπὶ τὴν νίκην ὕμνος αὐτῷ ἐτέθη[65] τοιοῦτον μέτρον ἔχων[66]. ἔστι[67] δὲ εἶδος[68] ὀρχήσεως [69]ἐμμέτρου.

Διὰ τί[70] ἐκλήθη τροχαῖος; ἀπὸ μεταφορᾶς[71] τῶν ἐξ ὕψους[72] εἰς ταπεινὸν[73] ἡκουσῶν[74] ⟨πετρῶν⟩, αἵτινες καὶ τρέχειν τὸν βαδίζοντα[75] παρασκευάζουσιν. ἢ διὰ τὸ[76] τοὺς περιτρέχοντας[77] τοὺς [78]βωμοὺς[79] τοιούτῳ μέτρῳ ᾄδειν[80].

Διὰ τί[81] ἐκλήθη ἴαμβος; ὅτι ἐνδιπλάσιος[82] λόγος ἐστίν[83]. οἱ δὲ φασίν, [84]ὅτι ἀπὸ Ἰάμβης[85], τῆς Κελεοῦ[86] θεραπαίνης[87], ὅτι ἡ[88] Δημήτηρ[89] περίλυπος[90] οὖσα ἐπὶ τῇ ἁρπαγῇ[91] τῆς Κόρης παρεξενώθη[92] τινὶ ὀνόματι Κελεῷ[93] ⟨καὶ⟩ Μετανείρῃ[94] τῇ γαμετῇ[95] αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀττικῇ· καὶ τούτων ἡ θεράπαινα[96] Ἰάμβη λεγομένη παρεμυθεῖτο[97] τὴν Δήμητραν ὀρχουμένη[98] ἐν τοιούτῳ[99] μέτρῳ[100].

[101]Τρισύλλαβοι δὲ η'[101].

[102]Διὰ τί[103] ἐκλήθη δάκτυλος; ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁρμογῶν[104] τῶν[105] δακτύλων· ἀπὸ[106] γὰρ τοῦ[107] μείζονος ἐπὶ τὰς ἐλάττους ἁρμογὰς ὁ τόπος ἐστί[108].

Διὰ τί[109] ἐκλήθη[110] ἀνάπαιστος; διὰ[111] τὸ ἀνάπαλιν τοῦ δακτύλου ἀντιστρέφεσθαι[112].

[113]Διὰ τί[114] ἐκλήθη ἀμφίμακρος; [115]ὅτι ἑκατέρωθεν[116] ἔχει[117] μακρὰν καὶ διὰ μέσου βραχεῖαν[118].

[119]Διὰ τί[120] ἐκλήθη[110] ἀμφίβραχυς; ὅτι ἑκατέρωθεν τῆς μακρᾶς ἔχει βραχεῖαν.

[121]Διὰ τί[122] ἐκλήθη[123] βακχεῖος; ἐπειδὴ οἱ ὕμνοι τῶν διθυραμβοποιῶν[124] πρὸς Διόνυσον ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τούτου τοῦ μέτρου εἰσίν[125].

[126]Διὰ τί[127] ἐκλήθη[123] παλιμβάκχειος[128]; διὰ[129] τὸ ἀνάπαλιν τοῦ βακχείου τρέχειν[130].

[131]Διὰ τί[132] ἐκλήθη[123] χορεῖος[133]; ὅτι ἐν χορείαις τοιοῦτον[134] μέτρον ἐστίν[135].

Διὰ τί[132] ἐκλήθη[123] μολοττός; ἀπὸ Μολοσσοῦ[136], τοῦ υἱοῦ Πύρρου[137] καὶ Ἀνδρομάχης[138]· τὰς ᾠδὰς λέγουσιν ἐν τοιούτῳ μέτρῳ ἐν τῷ ἱερῷ[139] τῆς Δωδώνης[140] περὶ τὴν Ἤπειρον πρὸς μνήμην Μολοσσοῦ[141]· ἐκλήθη γὰρ[142] ὕστερον[143] Μολόσσεια[144].

Ἰστέον[145] ὅτι τῶν τετρασυλλάβων[146] μνείαν οἱ σχολιογράφοι ἑρμηνείας[147] οὐκ ἐποίησαν.

Adscripsi ad hoc caput VII *praeter codicum QDPB* (*id est Barberini* I 19) *lectiones scripturae discrepantiam ex codice S* (*id est Saibantiano Bodl. Auct.* T IV 9, *ab Hoerschelmanno liberaliter mihi enotatam*) *et ex codice T saec.* XII (*id est cod. Pii II* 47 *in bibliotheca Alexandrino-Vaticana, de quo conf. L. Duchesne 'de codicibus mss. graecis Pii II in bibliotheca Alexandrino-Vaticana'* [*in 'bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome' a.* 1880 *fasc.* XIII *pag.* 27], *fol.* 36[r] *med.* — 38[r]: Διονυσίου περὶ ποδῶν. *codicem T contulit Augustus Mau; desunt in T omnia iota subscripta*). *Item testibus catalogis bibliothecae Vaticanae tractatus* Διονυσίου περὶ ποδῶν *inest etiam in codice Vaticano* 97 (*fol.* 152) *et in append. cod. Regin.* 41 (*fol.* 26); *idem inest in codice Neapolitano* II C 38 *saec.* XV (*fol.* 406) (*teste Salvatore Cyrillo in catalogo codd. graec. mss. regiae bibliothecae Borbonicae tom.* II *pag.* 37 *sq.*). *Ab ea forma tractatus* Διονυσίου περὶ ποδῶν, *quam ex codicibus QDPBST edidi, recedit initium eius tractatus, qui cum alibi legitur* (*conf. Mangelsdorfii Anecd. Chis. pag.* 29) *tum in codice Vaticano* 1357 *chartaceo formae quartae saec.* XV—XVI *miscellaneo; ubi post Dionysii Vhligiani 'supplementum* III' (*ed. Vhlig pag.* 117, 4 — *pag.* 124), *quod legitur in Vaticani foliis* 25[v]—27[v], *tractatus anonymus sic incipit*: ἑρμηνεία τῶν ποδῶν. Τὸ τῶν ποδῶν ἐπώνυμον, ἐπὶ πολλῶν τάττεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων καὶ ἐπὶ πηδαλίου τῆς νηὸς *etc.* [*sequuntur in codice Vaticano varia de re metrica usque ad fol.* 29[v], *ubi* κουκούλιον *tractatur; item fol.* 33[r] περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου ἑρμηνεία ἀναγκαία *id est eadem doctrina, quae exponitur in tractatu ab Vhligio pag.* 121, 11 *sqq. edito, et multa alia de re metrica usque ad folii* 41[r] *versum* 6, *quae quominus accuratius examinarem, temporis angustiis prohibitus sum*].

Antiquissima huius capitis memoria servata erat olim in codice Monacensi 310 *saec.* X, *attamen omnia in eo perierunt praeter quinque illorum pedum metricorum explicationem, de quibus in huius capitis exitu agitur* (*verba tradita transcripsit Vhlig proleg. ad Dion. Thrac. pag.* XIV 3 *sqq.*); *servata autem exstat in codice Leidensi Vossiano* 76, *qui saeculo* XI *ex Monacensi* 310, *priusquam is mutilaretur, transcriptus est, conf. Vhligium ibid. pag.* XXIV.

Conf. ad hoc caput cum alia tum 'scholia Hephaestionea B' pag. 27, 15 *sqq.*; *Tractatum Harleianum pag.* 321, 26 *sqq.*; *etc.* ‖ 1) *De Dionysio nihil constat; ceterum conf. quae supra pag.* 154 *ad* § 1[a] *sub* 9) *adnotavimus* ‖ 2) γράφεται δὲ *QDPBS*, καὶ γράφεται *T* ‖ 3) *incipit fol.* 24[r] *P* ‖ 4) ζώων *T* (*i. e.* ζώων?) ‖ 5) ἁρμένου *Q* ‖ 6) δὴ *Q*, δὲ *T* ‖ 7) στοιχείων *ST* ‖ 8) διατί *Q*, Διατί *D*, Δια τὶ *P* ‖ 9) εκλήθησαν *Q* ‖ 10) κινήσεως *T* *litteris* ιν *in rasura scriptis* ‖ 11) εὐριθμόν *T* ‖ 12) εὐαρμόνιον *Q* ‖ 13) πορείαν *litteris* εί *in rasura scriptis Q*, πορνείαν *D* ‖ 14) ἅπερ(*inc. fol.* 36[v])γάζονται *T* ‖ 15) οὗτοι· ἀλλήλων ἂν παρατασσομένων· τῆν *T* ‖ 16) σχηματίζουσιν *T* ‖ 17) τροπικότερον *T*, τροπικῶς *Q* ‖ 18) βᾶσιν προσ|ἀγορευόμενον *T* ‖ 19) τὸ *QDPBS*, τοσούτω τὸ *T* ‖ 20) προῆχθεν? *Q* ‖ 21) ἐκθεά *Q* ‖ 22) καθ' ἃ *T* ‖ 23) κοσμισθέντα παρὰ τὰ οὐράνια *T* ‖ 24) ἐπιγεῖα *Q* ‖ 25) φοιμανόεις *QD*[1]*B*, φημονόης *D*[2], φοιμανόσις *P*, φοιμανόης *S*, φοίμωνόεις *T* ‖ 26) πὰν *T* ‖ 27) μέτρων? *Q* ‖ 28) πρόσκειται *ST* ‖ ‖ 29) πάντα *Q* ‖ 30) περιέκτικος *T* ‖ 31) πλειοῦνως *Q*, πλειόνος *T* ‖ 32) μὲν *T* *littera* μ *inter scribendum ex* ν *facta* ‖

VIII. fol. 20r—48v med.: Isaaci Tzetzae carmen de metris Pindaricis et in initio et in fine mutilum, nec tamen umquam plura, quam quae hodie leguntur, in codice *Q* exstiterunt. Rubro praefixus est hic titulus: περὶ σημείων: στίχοι πολιτικοί: (sic), quem statim sequuntur ea quae leguntur in Crameri Anecdotis Parisinis vol. I pag. 72, 13 (ἔχεις ἰδοὺ etc.) — pag. 146, 3 (ἴαμβος μετὰ ταῦτα); conf. G. Hart, de Tzetzarum nomine vitis scriptis (Lipsiae 1880) pag. 31 sq. Hanc partem codicis *Q* ipse Mediolani contuli opitulante Francisco Ruehl.

IX. fol. 49r—55r med.: scholia metrica in Pindarum, quibus praemissa est brevis expositio de novem metris (inc.: περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου. Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας), de versibus acatalectis catalecticis hypercatalectis, etc. Explicantur in his scholiis cola carminum Pindari Olympiorum II—XIV et carminis Pythii I aliquanto brevius quam fit in eis scholiis Pindaricis, quae Trichae perperam attributa sunt a Francisco de Furia (in Trichae editione pag. 54 med. — pag. 70 med.). Desunt in *Q* scholia ad carmen Olympium I pertinentia, sed vacuum spatium relictum est ad hanc scholiorum partem capessendam. Scholia Pindarica propter temporis angustias ex *Q* describere non potui.

X. fol. 56r—61v: scholia in Hephaestionis enchiridion de metris, quae supra pag. 119—150 edidi; folia 62—64 scriptura vacua sunt.

Inde a folio 65r haec sequuntur:

XI. Pseudo-Libanii epistolici characteres.

Dionysium sequitur: περὶ διαφορᾶς στίχου. κώλου. καὶ κόμματος. Διαφέρει στίχος. κῶλον *etc. In T post Dionysium sequuntur haec duo notissima capita de metris heroico et iambico* (*de quibus conf. supra pag.* 155 *sq.* § 2b *et* '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 18, 11—16 *cum suis sequacibus*): περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου. χρεῖ γινώσκειν. ὅτι ὁ παλιμβακχεῖος, εἰσ τὴν δευτέραν συλλαβὴν θεραπεύεται· τουτέστιν· ἰν̄ (*id est* ινα ?) λῆγον εἰσφωνήεν καὶ εἰς τέλειον μέροσ λόγου. καὶ ἡ ἑξῆς συλλαβὴ ἄρχεται ἀποφωνήεντοσ· οἷον· σπλάθχεῖ· ἐπὸλιέθρὸν ἔπἔρσεν· ὁ δὲ ἀμφίμακροσ εἰσ τὴν γῆν συλλαβὴν ἵνα λήγῃ εἰσ φωνῆεν· καὶ εἰστέλειον μέροσ λόγου· καὶ ὁ ἑξῆσ ποῦσ ἄρχαιται ἀποφωνήεντοσ· οἷον· οὐ τί μοι αἰτίη ἐσσὶ θεοὶ νύ μοι αἴτιοί εἰσιν.

περι τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου. Ἰαμβικὸν ἐκλήθη τὸ μέτρον· ἐπείπερ ὑβρίζειν τινὰσ καὶ λοιδωρεῖν πάλαι βουλόμενοι τουτω ἐχρῶντο τῶ μέτρω· ἰαμβίζειν γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὸ ὑβρίζειν. ἡ παρα ἰωμι βάζειν ὅπέρ εστιν ἰοῦ καὶ πικρίας ἀνάμεστα ῥήματα· λέγειν ἀπο ἰαμβὶσ (*ex* ἰαμβῖσ *factum*) οὕτω καλοῦμένησ κόρησ ἥτισ ἐσχρῶσ ὑβρισθεῖσα· ἀχώνη (*ut fere videtur*) κατέλυσε τὸν βίον· διατουτο δὲ ἀντίθεστον ἴαμβον ἐκλέγουσιν· διὰ τὸ τὴν ὕβριν ἀπο βραχείασ (*inc. fol.* 38v) ἄρχεσθαι καὶ ἐπεκτείνεσθαι· τουτέστιν εἰσ μέγα καταλήγειν κακον. *Sequitur deinceps in T*: Θεοδοσίου γραμματικοῦ *etc.*

exaravit; ad huius indicis initium ipsa prima manus in margine adscripsit: ἐν ἄλλῳ οὕτως (= pag. 275, 6 ed. Nauck).

Foliis 7—46 efficiuntur quinque quaterniones (fol. 7—14; 15—22; 23—30; 31—38; 39—46).

V. fol. 47ʳ—63ʳ med.: Choerobosci Exegesis in Hephaestionis enchiridion (conf. supra pag. 91 et 33 sqq.).

VI. fol. 63ʳ med. — 63ᵛ: Tractatus de pedibus in fine mutilatus (supra pag. 99, 5 — 100, 50 editus), quoniam saeculo XVI vel XVII post folium 63ᵛ septem codicis *K* folia perierunt; conf. supra pag. 91 et 98.

Foliis 47—62 efficiuntur duo quaterniones (fol. 47—54; 55—62). Folium 63 singulare est. Ea quae post folium 63 in *K* perierunt, servata exstant in codice Saibantiano *S* id est Bodl. Auct. T IV 9 (conf. Hoerschelmannum in Mus. Rhen. XXXVI pag. 284 sq.).

VII. fol. 64ʳ—67ᵛ med.: Congeries scriptionum metrici argumenti, de qua supra pag. 89 sq. rettuli. Scripta est haec congeries manu diversa ab ea, quae praecedentia exaravit. In summo margine folii 64ʳ haec leguntur: ἐγράφη ἐκ παλαιοῦ τινος βιβλίου.

Folia 64—67 utrum binionem efficiant an singularia sint, propter bibliopegum dici nequit.

VIII. fol. 68ʳ—79ᵛ: Tricha de metris (ed. Furia pag. 1 — 42, 2 ex codice Laurentiano [olim Abbatiae Florentinae] conv. nr. 8, quem ex ipso *K* neglegenter descriptum esse constat; conf. supra pag. 91 sqq.) duabus manibus saec. XIV scriptus.

Foliis 68—75 quaternio efficitur, foliis 76—79 binio.

IX. fol. 80ʳ—88ʳ med.: Ioannis Tzetzae διδασκαλία σαφεστάτη περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις μέτρων ἁπάντων (ed. Cramer Anecd. Oxon. III 302—333) alia manu saec. XIV diligenter scripta. Reliqua pars folii 88ʳ et folium 88ᵛ et folium 89 scriptura vacua relicta sunt.

Foliis 80—89 efficitur quinio.

X. fol. 90ʳ—91ʳ: Tractatus de metro heroico (ed. Furia pag. 42, 7 — 46, 29 ex codice Laurentiano conv. nr. 8, qui ex ipso *K* descriptus est; conf. supra pag. 93).

XI. fol. 91ᵛ—93ʳ med.: Trichae Epitome (ed. Furia pag. 47, 1 — 52, 19 ex eodem illo codice Laurentiano).

XII. fol. 93r med. — 97v: De metris Pindari carminum Olympiorum et Pythii primi (ed. Furia pag. 52, 20 — 70, 12 ex eodem illo codice Laurentiano).

Foliis 90—97, quae una eademque manu scripta sunt, efficitur quaternio.

XIII. fol. 98r: Generum poeticorum tabula saeculo XIV scripta, cui alia manus coaeva hunc titulum praemisit: διαίρεσις τῶν ποιημάτων. Item fol. 98v: Pedum metricorum tabula eadem, qua folium 98r, manu scripta, cui alia illa manus coaeva hunc titulum praemisit: διαίρεσις τῶν ποδῶν.

XIV. fol. 99r—144v: Isaaci Tzetzae de metris Pindari (ed. Cramer Anecd. Paris. I 59—162); in fine haec addita sunt rubro scripta: Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον, δέχεται πόδας ἓξ δισυλλάβους, reliqua pars folii 144v et folium 145 scriptura vacua relicta sunt.

Foliis 98—145 efficiuntur sex quaterniones (fol. 98—105; 106—113; 114—121; 122—129; 130—137; 138—145). Folium 98 ab eo, qui saeculo XIV Tzetzae librum scripsit, vacuum relictum esse videtur; tabulae illae in folio 98 ab alia manu saec. XIV additae sunt.

XV. fol. 146r—150v med.: Heliae liber de metris cum appendicibus[1]). Hunc librum Franciscus de Furia (pag. 74—87) ex codice Laurentiano LVI 16 (nobis *E*) chartaceo formae octavae saeculi XV[2])

---

[1]) Conf. de his appendicibus et de alienis tractatibus Heliae libro in codice Laurentiano LVI 16 insertis Rudolfum Westphal 'Metrik' I² pag. 200 sq. et 209.

[2]) Conf. de codice *E* Bandinii Catalogum codd. graec. bibl. Laurentianae tom. II pag. 315 sq. Qui cum non satis accurate nonnulla reddiderit, Bandinii errores iam corrigam: Eis igitur, quae in *E* fol. 1—32r leguntur, hic titulus praemissus est: Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν διαλέκτων παρεβληθησῶν ὑπὸ τοῦ τιμιωτάτου μητροπολίτου κορίνθου, et haec subscriptio addita: ἐτελειώθησαν οἱ παρόντες διάλεκτοι ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ ἡμ^{ερ} $\bar{\delta}$ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐν ὥρα ιη' ἡμ^{ερ} $\bar{\delta}$:. διὰ χειρὸς νικολάου ἀντωνίου πιννέλλα τῆς πόλεως κομητάτω σολεντιανοῦ (vix σολεντιανῶ) καλουμένης, διὰ χάριτος θεοῦ καὶ ἰωάννου ἀντωνίου πρίνκηπος τάραντως (litterarum ως compendium incertum est) ἅμα σολεντοὺς καὶ λυππίας κόμητος. ἔγραψα τὰς παρούσας διαλέκτους· ἔτος ἀπὸ κόσμου κτίσεως ,ϛ̅ϡ̅ν̅θ̅ συντρεχώντων. ιν̅ (addito compendii signo) ἴε. ἐντυχούσης (id est anno 1451). Proxima recte descripsit Bandinius, nisi quod ultima verba libri Tryphonis (in folio 59r) haec sunt: μήτ' ἐμοὶ μέλι μήτε μέλιττα, et quod titulus in folio 59v non ab Τοῦ αὐτοῦ incipit, sed ab Τρύφων. In folii 62v linea quarta ab ultima Tryphonis libellus περὶ παθῶν τῶν ἐν λέξει in haec verba exit: ἔστι δὲ ὅτε καὶ δι' ἕτερον λόγον φυλάσσουσιν, ὡς ἐν τῷ κρῖ. τὰ γὰρ μονοσύλλαβα περισπᾶται: — τέλος τῶν ἐν λέξει παθῶν. τέλος. τέλος. τέλος. Deinceps sequitur in *E* hic tractatus (conf. Anecd. Chis. § 17; Dionysii Thracis Vhligiani supplementum III; etc.): περὶ ποδῶν καὶ μέτρων στίχ' (sic). Ποὺς ἐστὶ μετρικὸν σύστημα συλλαβῶν ὁ μὲν ἁπλοῦς ὁ δὲ σύνθετος. καὶ ὁ μὲν ἁπλοῦς ἀπὸ δύο ἢ τριῶν ὁ δὲ σύνθετος ἀπὸ τεσσάρων μέχρι ἕξ. πόδες δέ εἰσὶν ἁπλοῖ (ex

lectu ex parte difficillimo tam male edidit, ut totum librum infra denuo edendum esse censeam. Sane multis locis codicis *E* ductus aut omnino non dispexit Furia aut falso interpretatus est. In adnotatione critica Furia subscripsit selectas lectiones ex codice *K*, qui multis mendis, quibus *E* inquinatus est, caret, itemque parte additamentorum, quae codicis *E* contextui inserta sunt. Praeter hos codices *KE*, quos ipse contuli, subscribam Heliae contextui lectiones horum codicum, in quibus Heliae liber aut integer exstat aut particulae eius:

1) *B* = Codex Barberinus I 4 (olim nr. 295) bombycinus formae minimae saec. XIV variis manibus exaratus, initio mutilus, miscellaneus. Incipit is codex a libello de dialectis[1]), quem nullo prorsus spatio interiecto sequitur (fol. 4 vers. 2) tractatus περὶ μέτρων[2]) usque ad fol. 5r

---

ἁπλοὶ ? factum) μὲν ιβ̄. ὧν δισύλλαβοι μέν τέσσαρει. τρισύλλαβοι δὲ η̄. τετρασύλλαβοι δὲ λβ̄. ἑξασύλλαβοι δὲ ἑξήκοντα δύο. καὶ δισίλλαβοι μὲν οἵδε. σπονδεῖος τετράχρονος ἐκ δύο μακρῶν οἷον ἥρως. πυρρίχιος δὲ ἐκ δύο βραχίων, οἷον λόγος. τροχαῖος τρίχρονος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας, οἷον δῆμος. ἴαμβος ἐκ βραχίας καὶ μακρᾶς, οἷον ἔρως. τρισύλλαβοι δὲ η̄. δάκτυλος ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχείων καὶ μακρᾶς. (deest anapaestus) οἷον πολέμων. ἀμφίμακρος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς· οἷον ἡγεμών. ἀμφίβραχις ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας οἷον βοηθὸς. βρακχεῖος ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν οἷον νοήμων. παλιμβακχειος ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας οἷον ἥφαιστος. χορεῖος ἐκ τριῶν βρᾶχ· οἷον δόλιος. μολοττὸς ἐκ τριῶν μακρῶν ἑξάχρο̆. οἷον ἡρώδης. τετρασύλλαβοι δὲ ις, προκελευσματικὸς ἐκ τεσσάρων βραχειῶν τετράχρονος οἷον φιλόσοφος. δισπόνδιος ἐκ τεσσάρων μακρῶν ὀκχρονος οἷον ἡρακλείδης. παίων πρῶτος ἐκ μακρᾶς καὶ τριῶν βραχειῶν οἷον στησίχορος ὅς ἐστὶ πεντάχρονος. πέων β' ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν οἷον ὀνήσιμος. παίων γ' ἐκ β' βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας, οἷον φιλόδημος. παίων δ' ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς οἷον ἐπιγενής. διτρόχαιος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας ἑξάχρονος, οἷον παιδαγωγός. διίαμβος ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς, ἑξάχρονος. οἷον ἀθηνίων. ἀντίπαστος, ἐκ βραχείας καὶ μακρῶν β' καὶ βραχείας. οἷον ἀρίσταρχος. ἀλέξανδρος. χορείαμβος ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς. οἷον μη̄ρῖόνης. ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος ἐκ δύο μακρῶν καὶ δύο βραχείων, οἷον δημήτριος. σωτήριλος. ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν οἷον διομήδης. ἐπιτρίτος ᾱ ἐκ βραχείας καὶ τριῶν μακρῶν οἷον ἀριστείδης. ἐπιτρίτος δεύτερος. ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ δύο μακρῶν οἷον εὐριμήδης. στησιγήδης (sic an στασιγήδης incertum). ἐπιτρίτος γ̄, ἐκ μακρῶν δύο καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς οἷον ἡρωδίων. ἐπίτριτος (cum accentu acuto supra sextam litteram deleto) δ̄ ἐκ τριῶν μακρῶν καὶ βραχείας ἑπτάχρονος οἷον καλλίξεινος. | τέλος περὶ ποδῶν. | In margine hoc scholion adscripsit prima manus: δια τι λέγεται ποὺς διὰ τὸ εὔρυθμαι (sic) καὶ αρμόδιον. — Sequitur in *E* Heliae Monachi liber et deinde Pseudo-Herodianus.

1) Ea, quibus de dialecto Ionica exponitur, sic incipiunt: ὑπόθεσις τῆς ἰάδος. ξοῦθος ὁ ἕλλην ἔσχε παῖδας ἴωνα καὶ ἀχαιόν. ἀπὸ μὲν οὖν ἴωνος βασιλεύσαντος τὸν τόπον ἐκεῖνον, quae congruunt cum 'Excerptis e codice Vaticano 292' in Schaeferi Gregorio Corinthio pag. 693.

2) Hic tractatus sic incipit: Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἐστὶ τρίμετρον. διαιρεῖται δὲ εἰς δύο. καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ καλεῖται τραγικόν τε καὶ κωμικόν, ὡ καὶ τῶν παλαιῶν οἱ πλεῖστοι κατεχρήσαντο. δέχεται τοῦτο ἐν μὲν τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ καὶ πέμπτῃ βάσει πόδας ε̄, δάκτυλον σπονδεῖον χορεῖον ἀνάπαιστον καὶ ἴαμβον, ἐν δὲ τῇ δευτέρα καὶ τετάρτῃ ἴαμβον, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον· δεῖ γὰρ αὐτὴν εἶναι πάντοτε δισύλλαβον, καὶ τὴν πρὸ τέλους

vers. 5. Hunc excipit (fol. 5[r] vers. 6) ἡλιοῦ ἐλαχίστου μοναχοῦ χάρακος περὶ διαφόρων μέτρων, id est Heliae contextus mutilus, non nimis longe distans ab Heliae memoria in codice *K* servata, immixtis tamen particulis aliquot ab Helia alienis et Heliae verbis non raro in brevius contractis audacterve immutatis, atque additis (inde a folio 8[r] med.) tractatibus de synizesi et de syllaba quae κοινὴ dicitur (conf. infra pag. 182 sq.). Hunc codicem *B* partim ipse excussi, partim a me rogatus excussit Augustus Mau.

2) *L* = Codex Laurentianus conv. nr. 8 (de quo conf. supra pag. 91—93), qui fol. 320[r] — fol. 320[v] med. continet Heliae qui dicitur tractatum de synizesi initio mutilum (= infra pag. 177 adnot. 7 — 180 sub finem) ex ipso codice *K* saeculo XIV descriptum. Codicem *L* ipse excussi.

3) *Q* = Codex Ambrosianus Q 5 ord. sup. saec. XV (de quo conf. supra pag. 152 sqq.), qui fol. 17[r]—18[r] (sub finem) continet Heliam initio mutilum (infra inde a pagina 178 sub finem; conf. supra pag. 158). Codicem *Q* in meum usum contulit Gustavus Vnger.

4) *D* = Codex Parisinus 2881 saec. XV—XVI (de quo conf. supra pag. 153 sq.), codicis *Q* gemellus, continet fol. 66[v]—68[v] med. eandem partem Heliae, quae in *Q* exstat. Codex *D* omittit iota subscripta pleraque omnia. Multae illae, quae in *D* leguntur correctiones, pleraeque omnes primae manui (D^1) debentur; rarissime conspicitur manus altera correctrix (D^2). Contulit codicem *D* Gottholdus Gundermann. Codex *D* bonitate superat codicem *Q* et in Heliae fragmento et in ceteris de re metrica scriptis, quae in utroque codice insunt (veluti in Trichae libro); nec tamen desunt loci, ubi *Q* veram lectionem solus servaverit. Adeo autem certa res est codices *Q* et *D* ex eodem codice transcriptos esse, ut, ubicumque aut solus *Q* aut solus *D* a ceterorum codicum lectione discrepet, nulla huius discrepantiae ratio habenda sit.

Codices *K* et *BE* (nisi memoria me fallit) omittunt iota subscripta omnia. Artius cognati sunt codices *KL* et *B* et *QD* inter se quam cum codice *E*. Ea quae in solo *E* leguntur, in ceteris codicibus desunt, his uncinis [ ] saepsi; ea quae in solo codice *E* desunt, in ceteris leguntur, his duplicibus uncinis [[ ]]; ea quae in omnibus codicibus desunt, his uncinis ⟨ ⟩. K^2 est manus correctrix codicis *K*, cum K^1 coaeva.

ἔχειν βραχεῖαν. τὸ δὲ ἕτερον τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου μέρος καλεῖται καθαρόν τε καὶ τρίμετρον· τοῦτω γὰρ ὀλίγοι τῶν ἀρχαίων ἐχρήσαντο. δέχεται δὲ τοῦτο ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βάσει ἰαμβικὸν καὶ σπονδεῖον κατὰ μίμησιν τῆς τρίτης καὶ πέμπτης· ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον. Τινὲς διαιροῦσι etc. Conf. ad hanc notissimam materiam 'Scholia Hephaestionea B' pag. 18 (ed. Hoerschelmann), Mangelsdorfii Anecd. Chis. pag. 24 (ubi lectionis discrepantia ex hoc ipso codice Barberino I 4 enotata est), etc.

HELIAE MONACHI LIBER DE METRIS CVM APPENDICIBVS.

(p. 74 ed. Furia) Ἡλιοῦ[1] ἐλαχίστου[2] μοναχοῦ[3] Χάρακος [πρὸς Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ] περὶ[4] διαφόρων μέτρων[5].

Caput primum.

Περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου[6].

§ 1. Δέον ἐπίστασθαί σε, ὅτι ὁ ἴαμβος[7] ἓξ μὲν ἔχει[8] χώρας. ἐπιδέχεται δὲ καὶ πόδας οὕτως[9]· τρεῖς δισυλλάβους καὶ τρεῖς τρισυλλάβους. καὶ δισυλλάβους μὲν τούσδε· ἴαμβον[10], σπονδεῖον, πυρρίχιον[11]. τρισυλλάβους δὲ [[τούσδε]]· δάκτυλον, ἀνάπαιστον[12], χορεῖον[13]. ἀλλ' ἐν μὲν[14] τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ καὶ πέμπτῃ χώρᾳ πάντες [οἱ πόδες] ἀδιαφόρως εἰσέρχονται πλὴν[15] τοῦ πυρριχίου· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ τετάρτῃ[16] καὶ ἕκτῃ χώρᾳ οἱ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενοι, τοῦ πυρριχίου διωρισμένως εἰς τὴν ἕκτην μόνην εἰσιόντος χώραν[17] καὶ ἐν ἑτέρᾳ[18] οὐδαμῶς[19].

(75) [§ 2[20].] [Χρὴ δὲ εὐρύθμως ποιεῖν τοὺς ἰάμβους, καὶ τηρεῖν αὐτοὺς ἵνα μὴ χαίνωσι. χαίνει δὲ ὁ ἴαμβος, ἐὰν εἰς τέλειον[21] μέρος [22]λόγου τὸ φωνῆεν[23] τελειοῖ[24] καὶ ⟨ἡ ἑξῆς⟩ ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος, οἷον ἐνταῦθα

ἀλλ' ὦ σοφὴ ἄνασσα[25] ⟨conf. Mangelsdorf, Anecd. Chis. pag. 10⟩·

ἐνταυθοῖ γὰρ ἡ σοφὴ[26] χαίνει. ἐὰν δὲ οὐκ ἔστι τέλειον[27] μέρος λόγου, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπερχομένην συλλαβὴν τελειοῖ, ⟨λόγου⟩ χάριν ὡς ἔχει τὸ Πισίδιον

μετ' εὐμενείας τοὺς ἐμοὺς δέχου λόγους ⟨Georgius Pisides exped. Pers. I 36⟩·

ἰδοὺ γὰρ εἰς τὸ νει ἡ χώρα τελειοῖ, οὐ μὴν δὲ καὶ ὁ νοῦς]

[§ 3.] [Ἔστι δὲ τὸ κωμικὸν ἰαμβικόν, ὃ δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας, ἤγουν τὴν πρώτην, τὴν τρίτην καὶ τὴν πέμπτην, ἴαμβον ἢ τρίβραχυν ἢ ἀνάπαιστον· τοῦτο δὲ παρὰ μὲν τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς, παρὰ[28] δὲ τοῖς ἰαμβικοῖς καὶ τραγικοῖς σπανίως εὕρηται.]

[§ 4.] [Ἰστέον δὲ ὅτι εἰσὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μονόμετροι, δίμετροι, ⟨τρίμετροι,⟩ τετράμετροι, πεντάμετροι καὶ ἑξάμετροι[29], κατὰ πόδας καὶ κατὰ διποδίας[30]

---

1) *verba* Ἡλιοῦ — μέτρων *addidit* K^2 *ut videtur* ‖ 1) ἡλιοῦ *B* ‖ 2) ἐλαχίστο[illegible]τοῦ *BE, om. K* ‖ 3) μονάχου *E* ‖ 4) περι *B* ‖ 5) *hunc titulum omisit* K^1*?, addidit* K^2 ‖ 6) περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου K^2*?, om.* K^1BE ‖ 7) ὁ ἴαμβος *B*, ὁ ἰάμβος *K*, τ[illegible]τὸ ἰαμβικὸν μέτρον *E* ‖ 8) ἓξ μὲν ἔχει *KB*, ἔχει πόδας ς' ἤτοι *E* ‖ 9) οὕτως *K*[illegible]*E*, *om. B* ‖ 10) ἰάμβον *K*, *similiterque in K supra pedum nomina saepius syllabarum schemata addita sunt, quae deinceps non enotabo* ‖ 11) πυρίχιον *KE*, καὶ πυρριχιον *B*[illegible]*B* ‖ 12) ἀνάπιστον *E* ‖ 13) χορεῖον *KE*, καὶ χορεῖον *B* ‖ 14) μὲν *KE, om. B* ‖ 15) πλ[illegible]λὴν *KB*, χωρὶς *E* ‖ 16) τετάρτι *E* ‖ 17) διωρισμένως εἰς τὴν ἕκτην μόνην εἰσιόντος χώρ[illegible]ραν *K*, διωρισμένως ἕκτην μόνην εἰσιόντος χώραν *B*, εἰς μόνην τὴν ἕκτην χώραν εἰσε[illegible]ρ-χομένου *E* ‖ 18) ἑτέρα K^1BE, ἑτέροις *?* K^2 ‖ 19) οὐδαμῶς *KB*, οὐδὲ μιᾶ *E* ‖ 20) *Ad* § 2, *quae in solo E exstat, conf. Guilelmum Mangelsdorf Anecd. Chis. pag.* 9 *sq.* ‖ 21) τέλος *E* ‖ 22) *inc. fol.* 64ᵛ *E* ‖ 23) φωνήεν *E* ‖ 24) τελεῖοι *E* ‖ 25) *haec trimetri iambici particula in eis quae edita sunt Georgii Pisidae carminibus non exstat* ‖ 26) σοφη *E* ‖ 27) τέλος *E* ‖ 28) περὶ *E* ‖ 29) ἑξάμετροι *E* ‖ 30) δίποδα *E*

οὐ μὴν δὲ πλέον τούτων[31] ἐξευρίσκεται[32] μέτρον κατὰ πόδας[33]. μονόμετρον, οἷον τὸ

φεῦ φεῦ,

καί τινα τοιαῦτα παρὰ τραγικοῖς εὑρισκόμενα[34].]

[§ 5.] [Ἡ δὲ ἕκτη χώρα δέχεται ἴαμβον ἢ πυρρίχιον, σπανίως δὲ τρίβραχυν παρὰ[35] κωμικοῖς.]

§ 6. Αἱ δὲ τοῦ ἰάμβου λεγόμεναι τομαὶ δύο εἰσίν[36], ἥ τε[37] πενθημιμερής, ἥ τε[38] ἑφθημιμερής[39]. ἀλλ' ἡ[40] μὲν πενθημιμερὴς διὰ πέντε συλλαβῶν ἀπαρτίζεται, οἷον

ἥκω φέρων[41] σοι ⟨Georg. Pis. Hexaem. 33⟩.

ἡ δὲ ἑφθημιμερὴς δι' ἑπτὰ ἀπαρτίζεται[42], οἷον

καρποὺς γεωργηθέντας[43] ⟨Georg. Pis. Hexaem. 34⟩.

[§ 7[44].] [Ἰαμβικὸν δὲ ἐκλήθη τὸ μέτρον, ἐπείπερ οἱ ὑβρίζειν τινὰς καὶ λοιδορεῖν πάλαι βουλόμενοι τούτῳ τῷ μέτρῳ ἐχρῶντο· ἰαμβίζειν γὰρ ἔλεγον (76)
οἱ παλαιοὶ τὸ ὑβρίζειν. ἢ παρὰ τὸ ἰὸν βάζειν, ὅπερ ἐστὶν[45] ἰοῦ καὶ πικρίας ἀνάμεστα λέγειν ῥήματα. ἢ ἀπὸ Ἰάμβης οὕτω καλουμένης κόρης, ἥτις αἰσχρῶς ὑβρισθεῖσα ἀγχόνῃ τὸν βίον κατέλυσεν[46]· ὅπερ καὶ αἱ[47] Λυκαμβίδες[48] ἐπὶ Ἀρχιλόχου πεπόνθασι ποιήμασι. διὰ[49] τοῦτο γὰρ συντεθῆναι[50] τὸν ἴαμβον ἐκ βραχείας λέγουσι καὶ μακρᾶς, διὰ τὸ τὴν ὕβριν ἀπὸ βραχείας ἀρχομένην εἰς μέγα καταλήγειν[51] κακόν. μαρτυρεῖ δὲ τοῖς λεγομένοις καὶ ὁ σοφώτατος Ὅμηρος· οὕτως γὰρ λέγει περὶ τῆς ὕβρεως·

ἥ τ' ὀλίγη[52] μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει ⟨Δ 442 sq.⟩.

§ 8[53]. Ἰδοὺ πᾶσα τοῦ ἰάμβου ἡ τεχνολογία, καθὼς ἡμῖν τε[54] καὶ τοῖς κρειττόνως εἰδόσι δοκεῖ, ἀνελλιπῶς τε καὶ ἀπερίττως ἐκτέθειται[55].

Caput alterum.

Περὶ [[τοῦ]] ἡρωϊκοῦ μέτρου.

§ 1. Τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον χώρας μὲν ἔχει ἕξ, πόδας δὲ ἐπιδέχεται[1] πέντε, δύο δισυλλάβους[2] καὶ τρεῖς τρισυλλάβους. καὶ δισυλλάβους μὲν σπονδεῖον καὶ

---

31) τοῦτον ? *E* ‖ 32) ἐξεύρίσκεται *E*; *nolui hac lectione ita uti, ut* πλέον τούτων τῶν ἕξ (*vel* τῶν ἑξαμέτρων *vel similiter*) εὑρίσκεται *proponerem* ‖ 33) ποδὸς *E* ‖ 34) εὑρισκόμενα *E* ‖ 35) περὶ *E* ‖ 36) δύο εἰσὶν *K*, δύο εἰσὶ *E*, εἰσὶν αὗται *B* ‖ 37) ἥτε *KB*, εἴτε *E* ‖ 38) ἥτε *K*, εἴτε *E*, καὶ ἡ *B* ‖ 39) ἐφθημιμερής *E* ‖ 40) *inc. fol.* 65r *E* ‖ 41) φέρω *B* ‖ 42) ἀπαρτίζεται *om. B* ‖ 43) καρποὺς γεωργηθέντας *E*; καρπὸν ἐκ κήπου νέου *KB*, *quae trimetri clausula in eis quae edita sunt carminibus Georgii Pisidae non exstat* ‖ 44) *ad* § 7 *conf.* '*Scholia Hephaestionea B*' *pag.* 18, 11—19 *ed. Hoerschelmann et Mangelsdorfium Anecd. Chis. pag.* 9 *et nos supra pag.* 153 *sq.* ‖ 45) ἐστὶ *E* ‖ 46) βίον κατέλυσεν] βκατέλυσεν *an* βοιατέλυσεν *incertum E* ‖ 47) αἱ ? *correctione effectum E* ‖ 48) λυκαμίδες *E* ‖ 49) δια *E* ‖ 50) συντιθεῖναι *E* ‖ 51) καταλήγειν *E* ‖ 52) ὠλίγω *E* ‖ 53) § 8 *habet K, om. BE* ‖ 54) τὲ *K* ‖ 55) ἐκτέθειται *K*2, ἐκτίθεται *K*1

1) ἐπιδέχεται *E* ‖ 2) δι(*inc. fol.* 65v)συλλάβους *E*

τροχαῖον, τρισυλλάβους δὲ[3] δάκτυλόν τε καὶ ἀμφίμακρον [4]καὶ παλιμβάκχειον. καὶ εἰς μὲν τὰς πέντε χώρας ἅπαντες ἀδιαφόρως εἰσέρχονται χωρὶς τοῦ τροχαίου, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ τῇ τελευταίᾳ[5] ὁ σπονδεῖός τε[6] καὶ ὁ τροχαῖος. ὁ μέντοι ἀμφίμακρος ἑκάστοτε[7] εἰς τέλειον[8] μέρος λόγου λήγει· [9]ἄρχεταί τε[10] ἀπὸ φωνήεντος καὶ εἰς φωνῆεν λήγει[9], καὶ τὴν ἑξῆς[11] συλλαβὴν ἀπὸ φωνήεντος ἔχει[12] ἀρχομένην, οἷον

οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοὶ νύ μοι αἴτιοί εἰσιν[13] ⟨Γ 164⟩.

ὁ δὲ παλιμβάκχειος[14] ἔχειν θέλει τὰς δύο μακρὰς συλλαβὰς αὐτοῦ εἰς τέλειον
(77) μέρος λόγου λήγουσας, καὶ τὴν τρίτην [συλλαβὴν] ἀπὸ φωνήεντος βραχέος[15] ἀρχομένην, οἷον

πλάγχθη[16], ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν [17]πτολίεθρον ἔπερσε[18] ⟨α 2⟩.

§ 2. Τομὰς[19] δὲ ἔχει τὸ παρὸν μέτρον τέσσαρας.

Ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐστὶ πενθημιμερής[20], ἥτις γίνεται ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τῆς λέξεως τῆς ἀπαρτιζούσης τὴν δευτέραν χώραν, ἀρκτικὴς τυγχανούσης τῆς τρίτης τοῦ στίχου χώρας τῆς αὐτῆς συλλαβῆς, οἷον

μῆνιν ἄειδε θεά[21] ⟨Α 1⟩[22].

[23]τὸ γὰρ ᾱ τελούμενόν[23] ἐστι[24] τῆς λέξεως[25] τῆς ἀπαρτιζούσης[26] τὴν δευτέραν χώραν, ἀρχὴ δὲ τῆς τρίτης χώρας, εἰς ἣν καὶ ἡ πενθημιμερὴς τομὴ γίνεται.

Ἡ δὲ δευτέρα τομή ἐστιν[27] ἑφθημιμερής, ἥτις γίνεται ἐν τῷ τέλει τῆς λέξεως τῆς ἀπαρτιζούσης τὴν τρίτην χώραν. ἥστινος[28] λέξεως ἡ ἐπὶ τέλους συλλαβὴ ἀρκτική ἐστι[29] τῆς τετάρτης[30] τοῦ στίχου χώρας, οἷον ἀκολούθως εἰπεῖν

πολλὰς[31] δ' ἰφθίμους[32] ψυχάς[33] ⟨Α 3⟩[34]·

---

3) *in* δὲ *exit codicis B folium* 5r; *folium* 5v *ab his incipit excerptis*: τῷ δὲ μέτρῳ τῷ κοινῷ χρῆται ὁ πίνδαρος· ἤτοι καὶ τοῖς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ποσὶ διά τοι τοῦτο καὶ κοινὸν λεγεται· ἀπὸ τῶν ἄλλων μέτρων οἷς οἱ ποιηταὶ χρῶνται:— γελοῖον ἂν εἶεν τοῖς τὴν μέσην μακρὰν προστάττουσιν ἐν τῷ ποδίζειν [*conf. infra pag.* 182 *sub finem*]. πλὴν οἱ κατ' ἐκείνους χώραν λέγεται ἔχειν ἓξ μὲν ἐπὶ μόνου τοῦ στίχου καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοίων αὐτῷ· τοὺς ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμον (*sic*) ⟨Α 193 etc.⟩. ὅτι εἰς μέρος λόγου λήγει. καὶ ἔστι προτάξαι τὴν μέσην μακρὰν ὡς γενέσθαι ὡσέο:— ἐπὶ δὲ τοῦ ἕως ἐγὼ περι κεῖνο πολὺν βίοτον ξυναγείρων ⟨δ 90⟩· χώραν οὐκ ἔχουσιν οἱ τοῦτο λέγοντες ποιῆσαι. διότι ἡ πρώτη χώρα εἰς μέρος λόγου τὴν λήγουσαν οὐκ ἔχει:— τὸ ἡρωϊκὸν δὲ μέτρον λέγεται ἑξάμετρον:— *de-inceps in B sequuntur verba* δάκτυλόν τε καὶ ἀμφίμακρον *etc.* ‖ 4) *inc. fol.* 146v *K* ‖ 5) τελευταῖα *E* ‖ 6) σπονδεῖος τὲ *K*, σπονδεῖος τε *B* ‖ 7) ἑκάστωτε *E* ‖ 8) τέλος *E* ‖ 9) *verba* ἄρχεταί — λήγει *om. B* ‖ 10) ἄρχεταί[τε] *K*, ἄρχεται *E* ‖ 11) ἑξῆς *E* ‖ 12) συλλαβὴν ἀπὸ φωνήεντος ἔχει *KB*, ἔχει ἀπὸ φωνήεντος *E* ‖ 13) αἴτιοί εἰσεν *K* *litteris* εἰσι *correctione effectis*, αἴτιοί εἰσὶν *B*, αἴτιοι εἰσίν *E* ‖ 14) παλιμβάχειος *E* ‖ 15) φωνήεντος βραχέος *KB*, φύ (*cum signo compendii, id est* φύσει) βραχείας *E* ‖ 16) πλάχθη *K*, πλαγχνη *E* ‖ 17) *inc. fol.* 6r *B* ‖ 18) πολίεθρον ἔπεσε *E* ‖ 19) τόμ[illegible] *E* ‖ 20) πενθημιμερὶς *E* ‖ 21) μῆνιν ἄειδε θεά *KE*, ὡς ἔφατ' εὐχόμενος *B* ‖ 22) *K*2 *marg.*: ἤγουν πόδ(ες) δύο ἥμισυ εἰς τέλ(ος) λόγ(ου) ‖ 23) *verba* τὸ — τελούμε[illegible] *om. B* ‖ 24) τελούμενον ἐστὶ *E* ‖ 25) λέ(*inc. fol.* 66r)ξεως *E* ‖ 26) ἀπαρτιζούσης *K* [illegible] ἀπαρτισάσης *E* ‖ 27) τομή ἐστιν *ex* τομὴ ἐστιν *factum B*, τομὴ ἐστὶν *E* ‖ 28) ἧς τι[illegible] *E* ‖ 29) ἀρκτικὴ ἐστὶ *KE* ‖ 30) δευτέρας *E* ‖ 31) πολλάς *K*, πολλας *B* ‖ 32) ἰφθ[illegible] μους *B* ‖ 33) ψυχας *B*, ψιχάς *E* ‖ 34) *K*2 *marg.*: πόδ(ες) τρεῖς ἥμισυ εἰς τέλ(ος) λόγ(ου)

πολιτικὸν τὸ ἄνευ πάθους ἢ τρόπου γινόμενον, οἷον
ἵππους δὲ ξανθοὺς[69] ἑκατὸν [70]καὶ πεντήκοντα ⟨Λ 680⟩.]

[§ 5[71].] [Στίχος ἐστὶ τάξεως[72] δεκτικῆς ἔμμετρον μέγεθος. εἴδη δὲ στίχων ἐννέα· ἰσόχρονος, ἀπηρτισμένος[73], ⟨ἀκέφαλος,⟩ λαγαρός, μείουρος[74], τραχύς, μαλακοειδής, κακόφωνος, λογοειδής.

καὶ ἰσόχρονος μὲν ἐστὶν[75] ὁ τὰ μεγέθη τῶν συλλαβῶν ἀπὸ πρώτου μέχρις ἐσχάτου τὰ αὐτὰ ἔχων·

(79) τὼ[76] δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν ⟨φ 15⟩.

ἀπηρτισμένος ὁ τὴν δόξαν πᾶσαν ἔχων ἐν ἑαυτῷ, οἷον
ὣς[77] εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο[78] φαίδιμος Ἕκτωρ ⟨Η 1⟩.

ἀκέφαλος ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος, οἷον
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα[79] καὶ κατὰ θυμόν ⟨Α 193 = Λ 411 = Ρ 106 = Σ 15 = δ 120 = ε 365 = ε 424⟩.

λαγαρὸς ὁ κατὰ τὴν μέσην συμφωνίαν ⟨τὴν σύνθεσιν⟩ μὴ[80] σωζόμενος, ὃς καὶ μεσόκλαστος καλεῖται·

βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα, τὸν δὲ κίχανον[81] ⟨κ 60⟩·

ἐνταῦθα γὰρ ὁ δεύτερος ποὺς ἐξ ἀνάγκης[82] τροχαῖος ἐστὶν καὶ μὴ ἀπηρτισμένος.

μείουρος ὁ τὴν παρατέλευτον ἐλλείπουσαν καὶ βραχεῖαν ἔχων·

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον[83] ὄφιν ⟨Μ 208⟩.

τραχὺς ἐστὶν[84] ὁ τῶν φθόγγων συνιστὰς τὸν ῥυθμόν[85]·

τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν[86] ἔκπεσε χειρός ⟨Γ 363⟩.

μαλακοειδὴς ὁ ὁμαλῶς[87] καὶ οὐ βιαίως προσπίπτων[88] ταῖς ἀκοαῖς·

[89]αἵματί[90] οἱ δεύοντο[91] κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι[92] ⟨Ρ 51⟩.

κακόφωνος, ⟨ἐν⟩ ᾧ πολλὰ φωνήεντα εἰσίν, οἷον
φήμη ἀθηρηλοιγὸν[93] ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ[94] ὤμῳ ⟨λ 128⟩.

λογοειδὴς ὁ καθαρός[95], οἷον
ἵππους δὲ ξανθοὺς[96] ἑκατὸν[97] καὶ πεντήκοντα ⟨Λ 680⟩.]

---

69) ξανθὰς *Homerus* ‖ 70) *inc. fol.* 67r *E* ‖ 71) *ad* § 5 *conf. quae dixi in annal. philol. a.* 1867 *pag.* 619 *sq.* ‖ 72) τάξεως ? *E per scripturae compendium*; *nec quicquam mutare volui* ‖ 73) ἀπαρτισμένος *E* ‖ 74) ἀκέφαλος λαγαρός μείουρος] μείουρος λαγαρὸς *E* ‖ 75) ἐστὶ *E* ‖ 76) τῶ *E* ‖ 77) ὡς *E* ‖ 78) ἐξέσυτο *E* ‖ 79) φρένας *E* ‖ 80) συμφωνίαν τὴν σύνθεσιν μὴ] *conf. annal. philol. a.* 1867 *pag.* 620 *sq.*, συμφωνίαν (*per compendium*) μη ? *E* ‖ 81) τόνδε κίχανον *E* ‖ 82) ἐξανάγκης *E* ‖ 83) αἴολον *E* ‖ 84) ἐστὶ *E* ‖ 85) *conf. annal. philol. a.* 1867 *pag.* 621 *sq.* ‖ 86) διατρυφθὲν *an* διατρυφὲν *incertum E* ‖ 87) ὁ ὁκαλῶς ? *E* ‖ 88) προτίπτων *E* ‖ 89) *inc. fol.* 67v *E* ‖ 90) αἵματι *E* ‖ 91) δευονται *E* ‖ 92) ὅμοιαι *E* ‖ 93) φήη ἀθήρη λοιγὸν *E* ‖ 94) ἀναφαιδίμω *E* ‖ 95) καθαρός] *an* κα(τὰ σύν)θ(εσιν πεζότε)ρος *scribendum* ? *conf. annal. philol. a.* 1867 *pag.* 621 ‖ 96) ξανθὰς *Homerus* ‖ 97) ἑκατὸν *E*

Caput tertium.

Περὶ τοῦ ἐλεγειακοῦ[1] μέτρου.

§ 1. Τοῖς[2] ἐλεγείοις ἐχρῶντο οἱ παλαιοὶ[3] ‖[ἐν ταῖς κηδείαις]‖ ὡς θρηνητικοῖς οὖσιν· ἔλεγοι γὰρ οἱ θρῆνοι λέγονται. ἀεὶ δὲ τοῖς ἡρωϊκοῖς[4] συζεύγνυνται στίχοις. συνίσταται οὖν τὸ ἐλεγεῖον μέτρον ἐκ ⟨δύο⟩ πενθημιμερῶν τομῶν[5], ἑκατέρας[6] ἐχούσης[7] συλλαβὴν ἀδιάφορον[8]. πόδες δὲ αὐτοῦ [9]δάκτυλος καὶ σπονδεῖος μόνοι. πολλάκις μὲν ἀπὸ[10] σπονδείου μόνου γίνονται αἱ τομαί, [11]πολλάκις δὲ ἀπὸ δακτύλου μόνου[11], πολλάκις δὲ ἐξ ἀμφοτέρων[12] (80) ἅμα[13]· οἷον

μνείη[14] εὐσεβίης[15] ἐν κραδίῃ[16] σεῖο[17]·

τοῦτο μὲν ἐξ ἀμφοῖν[18]. ἐκ δακτύλου δὲ[19] μόνου, οἷον

ἔκμαθε Θευδοσίου[20] ῥηματικοὺς[21] κανόνας.·

ἀπὸ σπονδείου[22] δὲ μόνου, οἷον

μή μου λήθην[23] σὺ[24] ποίει μὴ λῷστε[25].

ἐν[26] συζυγίαις δὲ [στίχων] ἡρωϊκῶν, ὡς ἔφθημεν[27] εἰπόντες[28], καθίστανται. προλεγομένου [γὰρ] τοῦ στίχου τὸ ἐλεγεῖον ἐπάγεται, οἷον

[ἡρωϊκόν[29].] μῆτερ ἐμή, τί μ' ἔτικτες[30], ἐπεὶ πολύμοχθον ἔτικτες[31];
[ἐλεγεῖον[32].] τίπτε[33] με τῷδε βίῳ δῶκας[34] ἀκανθοφόρῳ;
[ἡρωϊκόν[35].] εἰ μὲν δὴ ἐπέρησας[36] ἀκηδέα ὥς τις ἄσαρκος[37],
θαῦμα μέγ'· εἰ δ' ἐδάμης, οὐ[38] φιλέουσα τέκες. ⟨Gregorii Nazianzeni opera ed. Caillau, tom. II pag. 980⟩.

---

1) ἐλεγείου *B*, ἐλ$^{\gamma'\circ}$ *E* ‖ 2) Τοῖς *KE*, οἷς *B* ‖ 3) παλαοὶ *E* ‖ 4) ἡρωϊκοις *E* ‖ 5) τομῶν *B*, τομῶν *ex corr. K*, τόμων *E* ‖ 6) ἑκατέρας *E* ‖ 7) ἐχούσας *E* ‖ 8) συλλαβὰς ἀδιαφόρως *E* ‖ 9) *inc. fol.* 6^{v} *B* ‖ 10) ἀπο *E* ‖ 11) *verba* πολλάκις — μόνου *habet B, om. KE* ‖ 12) αμφοτέρων *E* ‖ 13) ἅμα *om. B* ‖ 14) μνεί$^{\mu\eta}$ (*sic*) *B* ‖ 15) εὐσεβείης *E* ‖ 16) κραδίη *K litteris* ρα *correctione effectis*, κραδείη *E* ‖ 17) σεῖο *BE*, σῆς *K littera* ῆ *correctione effecta* ‖ 18) αμφοῖν *E* ‖ 19) δακτύλου δὲ *KE*, δὲ δακτύλου *B* ‖ 20) θευδοσίου *KB*, θευδοσίου *potius quam* θεοδοσίου *videtur in E esse* ‖ 21) γραμματικοῦ *an* γραμματικῆς *an* γραμματικοῦς *incertum E* ‖ 22) σπονδίου *E* ‖ 23) μήμ λήθεῖν$^{\eta\nu}$ *E* ‖ 24) συ *B* ‖ 25) μήλωσ τε *E* ‖ 26) ἐν *BE*, ἐν ** (*fuerit* ἐν δὲ ?) *K* ‖ 27) ἔφθη μὲν *E* ‖ 28) εἰπόντες *KB*, οἱ πό *E* ‖ 29) ἦρα *E* ‖ 30) ἔτεκτες *E* ‖ 31) ἔτιχθες$^{\iota\kappa\tau\varepsilon\varsigma}$ *E* ‖ 32) ἐλ$^{\varepsilon\gamma'}$ *cum signo compendii E* ‖ 33) τίπτέ *BE* ‖ 34) δόκας *E* ‖ 35) ἡρὰ *vel fortasse potius* ἡρωϊκὸν ? *per scripturae compendium E* ‖ 36) δὴ ἐπέρησας *KB*, δὴ ἐπήρασας *E*, δὴ σὺ πέρησας *ex codice Gudiano graeco* 97 *Dronke* (*S. Gregorii Nazianzeni carmina selecta pag.* 231 *carm.* XXVI a), σύγ' ἐπέρησας *Caillau ex codice Chisiano* ‖ 36) *ab* ἀκηδέα *incipit fol.* 147^{v} *K* ‖ 37) ἄσαρ$^{\kappa}$ *E ita ut aliquot litterae* (ἄσαρ$^{\kappa}$?) *ante hanc vocem expunctae sint* ‖ 38) οὐ *KB*, οὔδε οὐ *cum accentu acuto ? supra* ε *deleto E*

Caput quartum.[1]

Περὶ ἀνακρεόντων[2].

§ 1. [[Οἱ ἀνακρέοντες συνίστανται ἐξ ἀναπαίστου[3] καὶ διιάμβου καὶ περιττευούσης συλλαβῆς. ἕκαστος δὲ[4] γίνεται ὀκτασύλλαβος.]]

[[5]Τοῦ ἀνακρέοντος[6] ἐπιδέχονται ⟨οἱ⟩ μὲν ⟨οἶκοι⟩[7] ἀνάπαιστον[8] καὶ δύο ἴαμβους καὶ μίαν περιττὴν[9] συλλαβήν, οἷον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ῥεῖθρον.]

λέγονται δὲ διὰ μέλους ἀνὰ τέσσαρας[10], οἷον

φίλε μὴ λάθοις ἐμεῖο[11],
ἀρετῆς τρόποισι λάμπων,
ἀγάπης ὅρους[12] φυλάττων,
μοναχῶν[13] ἄριστε Μάρκε[14].

[Τὸ δὲ κουκούλιον γίνεται ἐξ ἐλάσσονος[15] καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ
(81) πυρριχίου καὶ σπονδείου[16], οἷον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας.]

[§ 2.] [Ἔστι δὲ καὶ[17] οὕτως μετρῆσαι· ἡ ᾱ χώρα[18] ἀνάπαιστον[19], ἡ β̄ ἴαμβον, ἡ τρίτη ὁμοίως, ἡ δὲ τετάρτη ἀδιάφορον συλλαβήν· οἷον

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου ⟨Sophronius V 1⟩.

τὸ δὲ κουκούλιον, ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα[18] πυρρίχιον, ἡ δευτέρα καὶ ἡ τετάρτη καὶ ἡ ἕκτη[20] σπονδεῖον· οἷον

Ζαχαρίου μεγάλου[21] πάγκλυτε κοῦρε[22] ⟨Sophron. V 17⟩].

§ 3. Περὶ ἀνακλωμένων.

[23]((Περθομένων[24] ἁγίων Ἱροσολύμων.
Χριστιανῶν μακάρων κλαύσατε παῖδες.
Ἐς γόον ὑψιλόφων Ἱροσυλύμων[25].
Χριστιανῶν μακάρων κλαύσατε φῦλα[26]))[23] ⟨Sophron. XIV⟩.

Τρία[27] τῶν ἀνακλωμένων ἐστὶν εἴδη[28]· ἓν[29] μὲν ἀπὸ χοριάμβου[30] καὶ ἀναπαίστου[31] καὶ δακτύλου καὶ τροχαίου, ἢ σπονδείου ἀντὶ τροχαίου [32]ἐν τῇ

---

1) *Ad caput quartum conf. Mangelsdorfium Anecd. Chis. pag.* 12 *sqq.*; *Vhligii Proleg. ad Dion. Thrac. pag.* XV *sq.*; *etc.* ‖ 2) ἀνακρεοντείων *an* ἀνακρεοντίων *incertum E* ‖ 3) αναπαίστου *B* ‖ 4) δὲ *om. K*[1]*B, add.? K*[2] ‖ 5) *inc. fol.* 68[r] *E* ‖ 6) ανακρέον̄ *E* ‖ 7) οἱ μὲν οἶκοι *Mangelsdorf* (*Anecd. Chis. pag.* 13), μὲν *E* ‖ 8) ἀνάπεστον *E* ‖ 9) περὶ τὴν *E* ‖ 10) ἀνὰ δ' *K*, ἀνατέσσαρες | τεσσαρες *B in confinio duarum linearum*, ἀνατέσσαροι τέσσαρες *E* ‖ 11) μάθης ἐμοῖο *B*, λάθη ἐμοῖο *E*; λάθοι' ἐμοῖο *G. Hermann Elem. doctr. metr. pag.* 489 ‖ 12) δρας *K*, ὅρους *B* ‖ 13) μοναχοῦ *E* ‖ 14) μάκαρ *B* ‖ 15) ελάσσονος *E* ‖ 16) πυριχίου καὶ σπονδίου *E* ‖ 17) και *E* ‖ 18) χῶρα *E* ‖ 19) ἀνάπεστον *E* ‖ 20) ἕκτη *E* ‖ 21) μεγά^λ (*sic*) *E* ‖ 22) κοῦροι *E* ‖ 23) *hos quattuor versus praemittit solus B, om. KE; deprompti sunt ex Sophronii carmine* XIV, *ubi haec leguntur*: Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδες | εἰς γόον ὑψιλόφων Ἱροσολύμων. | Χριστιανῶν ἁγίων κλαύσατε φῦλα | περθομένων ἁγίων Ἱροσολύμων. ‖ 24) περθομένωι *B* ‖ 25) ἱροσολυμων *B* ‖ 26) φύλα ? *B* ‖ 27) τρία *om. E* ‖ 28) ἐστὶν εἴδη *K* εἴδη ἐστὶν *B*, ἔστιν εἴδη *E* ‖ 29) ἐν *E* ‖ 30) χορειάμβου *E* ‖ 31) ἀναπεστον *E* 32) *inc. fol.* 7[r] *B*

ἐσχάτῃ χώρᾳ λαμβανομένου. συνίσταται[33] δὲ ὁ χορίαμβος[34] ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς —⏑⏑—[35], οἷον[36]

Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε[37] παῖδες ⟨Sophron. XIV⟩[38].

ἕτερον δὲ ἐκ τριῶν[39] ἰωνικῶν ἀπ' ἐλάσσονος[40], τουτέστιν[41] ἐκ πυρριχίου καὶ σπονδείου[42] τρισσῶς λαμβανομένων[43], οἷον

Σολύμων εὐαγέων ἕρματα φαίνων[44] ⟨Sophron. ?⟩[45].

τὸ δὲ τρίτον ἐκ τριῶν ἰωνικῶν[46] ἀπὸ μείζονος[47] συνίσταται[48], ἀνάπαλιν τοῦ[49] δευτέρου εἴδους, τουτέστιν[50] ἐκ σπονδείου[51] καὶ πυρριχίου[52], οἷον

κάλλη Σολύμων ἀγλαὰ μέλπων μέγα[53] ⟨Sophron. ?⟩[54].

Τομὴ δὲ[55] αὐτοῦ[56] μία ἡ[57] ἐφθημιμερὴς[58] καθέστηκεν, οἷον[59]

κανόνων ἡγαθέων τέθμια τέμνων[60] ⟨Sophron. ?⟩.

Τοῦτο[61] καὶ περὶ τοῦ ἀνακλωμένου[62] [[σοι δεδήλωται]].

Appendix I.

Caput I. Περὶ συνιζήσεως.

§ 1. Συνίζησίς ἐστι[1] σύλληψις δύο συλλαβῶν εἰς μίαν ἐν τῷ βαίνειν· δύο μακρῶν[2] εἰς μίαν [[μακράν]], δύο βραχειῶν[3] εἰς [4]μίαν [[μακράν, βραχείας καὶ (52) μακρᾶς[5] εἰς μίαν μακράν]].

Δύο μὲν μακρὰς[6] εἰς μίαν ⟨μακράν⟩, ὡς ἐν τῷ

[7]ἦ λάθετ'[8] ἦ οὐκ ἐνόησεν ⟨I 537⟩,

ἦ[9] οὐχ[10] ἅλις ὅττι γυναῖκας[11] [ἀνάλκιδας] ⟨E 349⟩.

---

33) συνίσταται *E* ‖ 34) χορείαμβος *E* ‖ 35) *schema syllabarum om. E* ‖ 36) οἷον *om. B* ‖ 37) ἔλθεται ? *E* ‖ 38) α *in marg. addit K*[2] ‖ 39) ἑτέρων δὲ τριῶν ἐνικῶν (*deleto tamen ultimo horum vocabulorum*) *B* ‖ 40) ἀπ' ἐλασσόνων *B*, ἀπελασσόνων *E* ‖ 41) τουτέστι *E* ‖ 42) σπονδίου *E* ‖ 43) λαμβανόμενον *E* ‖ 44) *pyrrhichiorum* (π) *et spondeorum* (c *id est* σ) *signa additurus K hunc versum sic scripsit*: Σολύμων εὐαγέων ἕρματα φαίνων ‖ 45) β *in marg. addit K*[2] ‖ 46) ἰωνικῶν *BE*, καὶ ἰωνικῶν *K* ‖ 47) μειζόνων *KBE* ‖ 48) συνίστατε *E* ‖ 49) τοῦ *KB*, δὲ τοῦ *E* ‖ 50) τοῦτέστιν *K* ‖ 51) σπονδίου *E* ‖ 52) πυ(*inc. fol.* 68ᵛ)ρριχίου *E* ‖ 53) κάλλη σολύ.μων ἀ. γλαὰ. μέλπω. μέγα: *K*, κάλλη σολύμων ἀγλαὰ μέλπω (*nec quicquam amplius*) *B* ‖ 54) γ *in marg. addit K*[2] ‖ 55) τὸ μηδὲ *E* ‖ 56) αὐ^τ^ (*sic*) *E* ‖ 57) ἡ *om. B* ‖ 58) εφθημιμερὴς *E* ‖ 59) *reliqua post* οἷον *omnia om. B, in quo codice statim haec sequuntur*: προκοι | πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτα καὶ μένος ἠύ (Ω 6):— κατὰ πόσους τρόπους γίνονται τὰ ἔπη χωλὰ. κατὰ ἓξ *etc. i. e. Appendicis* I *caput* II (*conf. infra pag.* 180 *sub finem*) ‖ 60) τέμνων *K*, τέμνει τέμνων *E* ‖ 61) ταῦτα *E* ‖ 62) ἀνακλωματου *an* ἀνακλωμαται *incertum E*

Ad appendicem I, *in qua Heliodoreae doctrinae insunt reliquiae, conf. inprimis 'scholia Hephaestionea B' pag.* 21, 14 — 24, 17 *ed. Hoerschelmann* ‖ 1) Συνίζησις δὲ ἐστὶ *E* ‖ 2) μακραὶ *E*, = *K*; *restitui genetivum et hic et in proxime sequentibus, quamquam haec imperfecta esse docet ea quae sequitur generum synizeseos expositio* (*conf. etiam 'scholia Hephaestionea B' pag.* 21, 15—18) ‖ 3) βραχειῶν] ⏑̆ *K*, ⏑⏑ *E* ‖ 4) *inc. fol.* 148ʳ *K* ‖ 5) βραχεῖαν καὶ μακρὰν *K* ‖ 6) μακρὰς *K*, μακραὶ *E*; *accusativum et hic et in sequentibus e. g. in contextu posui, concinnitatem orationis non curans* ‖ 7) *hinc incipit codex L fol.* 320ʳ, *quem ex ipso K descriptum esse demonstravi supra pag.* 91—93 ‖ 8) ἠλάθτ *L*, ἦ λαθετ' *E* ‖ 9) ἦ *KLE*, ἦ *Homerus* ‖ 10) οὐχ' *K ante ras. et LE*, οὐχ *K post ras.* ‖ 11) ὅτι γυναίκας *E*

Δύο [δὲ] βραχείας[12] εἰς μίαν [[μακράν]]. [ὡς τὸ]
ῥέα μὲν γὰρ βριάει[13] ⟨Hes. op. 5⟩,
Ἕκτορος[14] ἀμφὶ νέκυϊ[15] ⟨Ω 108⟩
τοῦ ῑ εἰς τὴν ῡι δίφθογγον συναιρουμένου[16].
Καὶ βραχεῖαν[17] καὶ μακρὰν εἰς μακρὰν
ὑμέων οἵπερ ἔασι[18] ⟨H 159⟩,
τὸ ε̄ καὶ τὸ[19] ω̄ εἰς μίαν μακράν.
Μακρὰν δὲ καὶ βραχεῖαν[20] τὸ ἐναντίον
δαέρων ⟨ἦ⟩ γαλόων[21] ⟨Ω 769⟩.
ὅτι δὲ τὸ ᾱ μακρόν ἐστι[22], δῆλον ἐκ τοῦ
δαὴρ αὖτ'[23] ἐμός ⟨Γ 180⟩,
αὐτοκασίγνητον[24] καὶ δαέρα ⟨Ξ 156⟩.
ὅτι δὲ τὸ
Ἕκτορ[25] ἐμῷ θυμῷ δαέρων[26] ⟨Ω 762⟩
δύναται συνεστάλθαι[27] τὸ ᾱ, κατὰ συνίζησιν[28] δύναται καὶ κατὰ συστολήν, ὡς ἐπὶ τοῦ
οὐδὲ[29] μὲν[30] οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ[31] ⟨K 299⟩
ἄλογος συστολὴ διὰ τὸ μέτρον· ὡς[32] καὶ ἄλογος ἔκτασις ἐν[33] τῷ
φίλε κασίγνητε[34] ⟨Δ 155 = Φ 308⟩
καὶ
ἀνέρες[35] ἐστὲ φίλοι ⟨Z 112 = Θ 174 = Λ 287 = O 487 = O 734 = Π 270 = P 185⟩·
ἐκτέταται[36] γὰρ καὶ συνέσταλται [ἐν τῷ]
ὃς δέ[37] κ' ἀνὴρ μενέχαρμος ⟨Ξ 376⟩
καὶ
Ἄρες[38] Ἄρες βροτολοιγέ ⟨E 31 = 455⟩.
Δύο δὲ[39] βραχείας[40] εἰς μίαν βραχεῖαν[41][, ὡς τὸ]
ἀστέρι ὀπωρινῷ ⟨E 5⟩,
χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθι Ὀδυσεύς[42], ἠρᾶτο[43] δ' Ἀθήνῃ ⟨K 277⟩.
§ 2. Ἔστι[44] δὲ καὶ ἄλλα εἴδη[45] συνιζήσεως· βραχείας καὶ[46] κοινῆς·
χρυσέῳ ἀνὰ[47] σκήπτρῳ ⟨A 15 = 374⟩,
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι[48] ⟨Γ 152⟩.

---

12) βραχέας *L*, βραχεῖαι *E* ‖ 13) βρυάει *L* ‖ 14) ἕκτορος *L*, ἕκτορος δ' *E* ‖ 15) νέκυι *L* ‖ 16) συναιρουμένου *E*; τοῦ ῑ (καὶ τοῦ ῡ) εἰς τὴν ῡι δίφθογγον συναιρουμένων *corrigere nolui* ‖ 17) βραχείαν *L* ‖ 18) ὑμέων δ' οἵ περ ἔασιν *Homerus* ‖ 19) τὸ *om. L* ‖ 20) μακρᾶς δὲ καὶ βραχείας *KL*, μακρᾶς δὲ βραχίας *E* ‖ 21) γαλέων *L* ‖ 22) μακρὸν ἐστὶ *LE* ‖ 23) δαὴρ δ' αὖτ' *K*, δαὴρ δ' αὖτ' *L*, δαὴρ αὖτ' *E* ‖ 24) αὐτοκασίγνητος *E* ‖ 25) ἕκτορ *ex* ἕκτωρ *factum L* ‖ 26) δαέρων *om. E* ‖ 27) συνεστάλθε *E* ‖ 28) κατὰ συνίζησιν] καὶ συνίζησις *KLE* ‖ 29) οὐδέ *KE* ‖ 30) μεν *KE* ‖ 31) ἕκτωρ *L* ‖ 32) ὡς *E* ‖ 33) ἐν *KL*, ὡς ἐν *E* ‖ 34) κασίγνηται *E* ‖ 35) ανέρες *E* ‖ 36) ἐκτέτατε *K litteris* ετ *correctione effectis* ‖ 37) δε *E* ‖ 38) ἄρες *KLE* ‖ 39) δὲ *om. L* ‖ 40) βραχίας *E*, βραχεῖαι *KL* ‖ 41) βραχίαν *E* ‖ 42) ὀδυσσεὺς *KLE* ‖ 43) ἤρατο *KLE*, ἤρατο *QD*; *ab hoc verbo incipiunt codex Q* (*in summo folio* 17r) *et codex D* (*fol.* 66v) ‖ 44) ἔστη *Q*, ἐστὶ *E* ‖ 45) εἴδη *D* ‖ 46) καὶ *om. E* ‖ 47) ἀνα *L*, ανα *E* ‖ 48) ἐφεζόμενοι *KL*, ἐφεζόμενος *DE*, ἀνὰ σκήπτω *sed punctis deletum Q*

[98] Δευκαλίων[99] δέ μ'[100] ἔτικτε[101] πολέεσσ'[102] ἄνδρεσσι[103] ⟨N 452⟩·
τὸν τέταρτον πόδα ποιοῦμεν σπονδεῖον· [104]ἡ γὰρ τρίτη συλλαβὴ τοῦ[105] πολέεσσ'[106] ἐστὶ θέσει μακρά. ὅμοιον κἀκεῖνο[107]

εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε[108] κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε ⟨θ 550⟩.

παρὰ[109] δὲ Ἡσιόδῳ καὶ δύο συνεκφωνήσεις[110] πολλάκις[111] κατὰ τὸν[112] στίχον εὑρίσκονται[113], ὡς ἐν ἐκείνῳ[114]

ἠδὲ Φιλομηδέα[115], ὅτι[116] μηδέων[117] ἐξεφαάνθη[118] ⟨Hes. Th. 200⟩,

ἢ καὶ[119] παρ' Ὁμήρῳ τὸ ὅμοιον

ἄφρεον[120] δὲ στήθεα ῥαίνοντο[121] ⟨Λ 282⟩·

(84) ὁ μὲν γὰρ πρῶτος ποὺς[122] ὁμοίαν ἔχει τὴν συνεκφώνησιν τῷ[123]

κάλεον μήτηρ τε ⟨θ 550⟩,

ὁ δὲ τρίτος ὁμοίαν[124] τῷ[125]

ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκεν[126] ὑπ' ἐκ Τρώων[127] ὀρυμαγδοῦ[128] ⟨P 461⟩.

§ 3. [129]Ὅτι διαφέρει ἡ συνίζησις τῆς συναλοιφῆς[130] γενικῷ τρόπῳ, ὅτι ἡ συναλοιφή[131], ὡς[132] γράφεται, καὶ λέγεται, ἡ[133] δὲ συνίζησις ⟨οὐχ, ὡς γράφεται, καὶ λέγεται, ἀλλ'⟩[134] ἐν τῷ βαίνειν[135] ὁμοῦ ὑπὲρ θεραπείας τοῦ μέτρου τὰς δύο συλλαβὰς κατὰ μίαν προφορὰν[136] μόνον συναιροῦμεν. διὸ καὶ συνίζησις λέγεται· συνιζάνειν γὰρ λέγομεν [137]τὸ ἔκ τινος μείζονος εἰς ἔλαττον συμπίπτειν. εἴρηται δὲ συνίζησις ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος περὶ τοὺς καθεζομένους, ἐπειδὴ οὗτοι καθεσθέντες[138] συστέλλουσι τὸ μέγεθος[139].

Caput II. [1]Κατὰ πόσους τρόπους γίνεται[2] χωλὰ τὰ ἔπη[1];

§ 1. [3]Γίνεται δὲ[4] κατὰ ἓξ τρόπους τὰ ἔπη χωλά[3]· [[ἤτοι]] κατὰ[5] πλεονασμὸν[6] ἢ[7] ἔνδειαν. ὅταν μὲν οὖν ἡ[8] ἀρχὴ πλεονάσῃ[9], προκέφαλον[10] καλεῖται, ὡς τὸ

---

98) *inc. fol.* 320ᵛ *L* ‖ 99) δεκαλλίων *E* ‖ 100) δέ μ' *E et ? K*², μ' ? *K*¹, δ' ἐμ' *L*, δὲ μ' *Q*, δέ με *D* ‖ 101) ἔτικται *E*, τίκτε *D* ‖ 102) πολέες *KLQE* ‖ 103) ἄνδρεσι *KLE* ‖ 104) *inc. fol.* 69ᵛ *E* ‖ 105) τὸ *K*²*LQDE*, *om. K*¹ ‖ 106) πολέες *KLQE*, πολέεσ *D litteris* εσ *ex* σσ *correctis ?* ‖ 107) κἀκεῖν' *an* ἠαγεῖν' *incertum Q*, κἀκειν' *D*, κακεῖν' *E* ‖ 108) εἶπον ὁπότε τις *K*, εἶπον ὁπότε τίς *L*, εἶπον ὁππότε τις *QD*, εἶπον ὁππότε τίς *E* ‖ 109) περὶ *E* ‖ 110) ἐκφωνήσεις (*sic*) *K*¹, ἐκφωνήσεις *LQDE* ‖ 111) πολλακις *E* ‖ 112) τὸν *om. QD* ‖ 113) εὑρίσκονται *E* ‖ 114) ἐκείνῳ *ex* ἐκεῖνῳ *factum D* ‖ 115) ἡ δὲ φιλομήδεα *KQDE*, ἡ δὲ φιλομμήδε (*sic*) *L* ‖ 116) ὅτε *L* ‖ 117) μηδεων *cum rasura supra* ω *K*¹, μηδέων *K*² ‖ 118) ἐξεφάνθη *QD* ‖ 119) καὶ *om. Q* ‖ 120) ἄφρεον *Q*, ἀφρέον *D*, ἄφρεων *E* ‖ 121) ῥαίνοντα *QD*, ῥαίνονται *E* ‖ 122) ποῦς *DE* ‖ 123) τὸ *LE* ‖ 124) ὁμοίαν *E*, ὁμοίως *KL*, ὅμοιος *QD* ‖ 125) τὸ *E* ‖ 126) φευγεσκεν *L*, φάνεσκεν *Q* ‖ 127) τόρων *E* ‖ 128) ὀρυγμαδοῦ *KLE* ‖ 129) *inc. fol.* 149ʳ *K* ‖ 130) συναλιφῆς *QDE* ‖ 131) συναλιφὴ *QDE* ‖ 132) ὡς *om. QD* ‖ 133) εἰ *L* ‖ 134) ⟨ ⟩ *addidi e. g., conf.* '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 22, 14 ‖ 135) καίνειν *KL* ‖ 136) προφαρὰν ? *Q*, προσφορὰν *E* ‖ 137) *inc. fol.* 17ᵛ *Q* ‖ 138) καθεστέντες *L* ‖ 139) συστέλλουσιν: τὰ μεγέθη *Q*, συστέλλουσι τὰ μεγέθη *D*

1) *pro tituli verbis* Κατὰ — ἔπη *Q habet*: περὶ τοῦ ὅπως γίνεται τὰ ἔπη χωλά·; *D habet*: ὅπως γίνεται τὰ ἔπη χωλά:; *B habet*: κατὰ πόσους τρόπους γίνονται τὰ ἔπη χωλὰ. ‖ 2) γίνονται *K* ‖ 3) Γίνονται οὖν τὰ ἔπη χωλὰ, κατὰ τρόπους ἓξ *QD*, κατὰ ἓξ (*nec quicquam amplius*) *BE* ‖ 4) δὲ *om. K*¹, *add. sup. lin. K*² ‖ 5) κατα *BE* ‖ 6) πλεονας μὲν *Q* ‖ 7) ἢ κατ' *QD* ‖ 8) ἡ *om. B* ‖ 9) πλεονάσει *E* ‖ 10) προκέφαλος *KQDB* (*in B post* προκέφαλος *deletum est* γίνεται)

ἐκπέσῃ· καὶ ἀντ' αὐτῆς[66] βραχεῖα τεθῇ[67], ἀκέφαλον[68] ἐξ ἀνάγκης[69] τὸ ἔπος γίνεται[70].

ὅτι[71] δὲ τῆς εὐφωνίας ὁ ποιητὴς μᾶλλον ἐγίνετο ἢ τοῦ μέτρου[72], δῆλον ἐκ τοῦ

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον[73] ὄφιν ⟨M 208⟩·

[ἐδύνατο[74] γὰρ εἰπεῖν

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, [75]ὅπως ὄφιν αἰόλον[76] εἶδον[77].]

τάχα δὲ καὶ[78] τῆς[79] τοῦ ῳ δασέως[80] ὄντος ἤσθετο[81] ὁ ποιητὴς ἐκφωνήσεως[82] [83]πλέον τι[84] ἐχούσης[83] διὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ πνεύματος, καὶ ἀρκεῖν ἡγήσατο τὸ πνεῦμα πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ χρόνου. οὕτως[85] καὶ ἐπὶ[86] τοῦ

ζεφυρίη[87] πνείουσα[88] ⟨η 119⟩

τὸ αὐτὸ ἂν εἴη. Ἡλιοδώρῳ[89] δὲ δοκεῖ ἐπὶ πολλῶν τὴν δασεῖαν[90] πλέον τι[91] νέμειν[92]. ἔτι δὲ καὶ τὸ

ἐπειδὴ λίπε[93] δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο[94] ⟨θ 452⟩

ἀκέφαλον. τὸ

[95]ἕως[96] ἐγὼ περὶ κεῖνα[97] πολὺν βίοτον[98] ξυναγείρων ⟨δ 90⟩,

ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε[99] κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν[100] ⟨A 193 = Λ 411 = P 106 = δ 120 = ε 365 = ε 424⟩[95]

(86) γελοῖοι[101] ἂν εἶεν[102] οἱ[103] τὴν μέσην[104] μακρὰν προτάττοντες[105], ἐν τῷ ποδίζειν τὸ ἕως ὥες λέγοντες[106], καὶ τὸ βορέης ἠσβορέ[107]. εἰ δὲ δεῖ τέχνῃ[108]

---

66) καὶ ἀνταυτῆς *Q*, ἐὰν ταύτης *E* ‖ 67) βραχεία τεθῇ *D*, βραχεῖα τεθειν *E* ‖ 68) ἀκέφαλος *E* ‖ 69) ἐξανάγκης *KBE* ‖ 70) γίνεται *KBQD*, λέγεται *E* ‖ 71) ὅτε *E* ‖ 72) ἐγίνετο ἢ τοῦ μέτρου *KQD*, ἐγένετο ἢ τοῦ μέτρου *E*, ἢ τοῦ μέτρου ἐγίνετο *B*; *pro* ἐγίνετο *exspectes* ἐκήδετο *vel* ἐφρόντιζε *vel simile aliquid* ‖ 73) αἴολον *QE* ‖ 74) ἠδύνατο *QD* ‖ 75) *inc. fol.* 8r *B* ‖ 76) αἴολον *Q* ‖ 77) ἴδον *KBQD* ‖ 78) καὶ *BQDE*, ἐκ *K* ‖ 79) τῆς *om. B* ‖ 80) δασέος *KD* ‖ 81) ἤθετο *Q* ‖ 82) ἐκ φωνήσεως *KQE* ‖ 83) *verba* πλέον τι ἐχούσης *om. KB* ‖ 84) τι *D*, τὶ *QE* ‖ 85) οὕτω *E* ‖ 86) ἐπι *E* ‖ 87) ζεφυρίην *KBE*, ζεφυρείων *Q*, ζεφυρείην *D* ‖ 88) πλείουσα *Q*, πνείουσαν *B*, πνέουσα *E* ‖ 89) ἡλιοδόρω *B*. *Heliodorum illum metricum intellegendum esse censeo, qui saec.* I—II *post Chr. n. scripsit* (*conf. Heliodori verba apud Choeroboscum Exeges. in Hephaest. p.* 52, 22 *sqq.*), *quamquam is vocabulum* ὄφιν *pro trochaeo ponere ideo licuisse Homero docuerat, quia prior eius syllaba accentu acuto feritur*: *conf. Heliodori verba a Choerobosco* (*Exeges. in Hephaest. pag.* 52, 2 *sqq.*) *exscripta cum eis, quae in scholiis in Dionys. Thrac. pag.* 830 *sqq. leguntur. De altero illo Heliodoro post Choeroboscum scribente, cuius commentarii in Dionysii Thracis partem posteriorem* (*inde a* § 14 [= § 12 *ed. Vhlig*] *media*) *reliquias amplas habemus* (*conf. Alfredum Hilgard 'de artis grammaticae ab Dionysio Thrace compositae interpretationibus veteribus' Lipsiae* 1880 *pag.* 4 *sqq. et* 49 *sqq.*; *Ioannem Flach 'Peisistratos und seine litterarische Thätigkeit' Tubingae* 1885 *pag.* 8), *nullo modo cogitandum videtur esse* ‖ 90) δασίαν *E* ‖ 91) τί *K*, τὶ *E* ‖ 92) νέμειν *QDE*, μέλλειν *KB* ‖ 93) λεῖπε *E* ‖ 94) ηὐκόμοιο *E* ‖ 95) *B hos versus inverso ordine sic scribit*: ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν. καὶ τὸ ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνο πολὺν βίοτον ξυναγείρων. ‖ 96) ἕως *E* ‖ 97) κεῖνο *KQD*, ἐκεῖνο *E* ‖ 98) βι(*inc. fol.* 18r)ότὸν *Q*, βιότὸν *D* ‖ 99) ὁ ταῦθ' ὥρμαινε *KQD* (*litteris* αινε *in D correctione effectis*), ὁτ' αὐθ' ὥρμαινε *E* ‖ 100) καὶ κατὰ θυμόν *om. QD* ‖ 101) γελοῖον *BE* ‖ 102) εἴη *E* ‖ 103) οἱ] τοῖς *B* ‖ 104) μέσιν *E*, μὲν *B* ‖ 105) προτάττουσιν *B* ‖ 106) ποδίζειν τὸ ἕως ὥες λέγοντες *E*; ποδίζειν ἕως ὥες λέγοντες *KQD*; ποδίζειν. καὶ γὰρ λέγουσι τὸ ἕως, ωεσε *B* ‖ 107) ῆς βορὲ *B*, ἢ σφέρε *Q*, ἠσφέρε *D*, ἠσβορε *E* ‖ 107) *his verbis desinit hic tractatus in codice B**) ‖ 108) τέχνει *E*

---

*) *In codice B statim in proximo versu sequuntur duo tractatus* (*de synizesi et de*

Appendix II.

Περὶ τῶν ἐν ‖τοῖς‖ στίχοις παθῶν.

Πάθη στίχων εἰσὶν[1] ἕξ·· ἀκέφαλος[2], προκέφαλος, προκοίλιος, λαγαρός, μείουρος, μακροσκελής.

ἀκέφαλος·

ἐπειδὴ νῆάς[3] τε καὶ Ἑλλήσποντον[4] ἵκοντο ⟨Ψ 2⟩.

ἀκέφαλος δὲ[5] εἴρηται, παρ' ὅσον[6] οὐδέποτε στίχος ἐστὶν[7] ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος[8].

προκέφαλος·

ἦ[9] οὐχ[10] ἅλις[11] ὅττι[12] γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις[13] ⟨Ε 349⟩·

(87) ἡ ῆ συλλαβὴ πλεονάζει ἐν τῷ μέτρῳ καὶ διὰ τοῦτο[14] προκέφαλος [ἐκλήθη[15]].

προκοίλιος [δὲ ἐστὶν[16] οὗτος]·

Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά ⟨τε⟩[17] καὶ μένος ἠΰ[18] ⟨Ω 6⟩·

ἡ δρο συλλαβὴ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στίχου πλεονάζει καὶ ὥσπερ ἐπὶ[19] τῶν προγαστόρων[20] ὄγκον ἐντίθησιν, ὅθεν προκοίλιος[21] εἴρηται.

λαγαρὸς [δὲ]

αἰδοῖος τέ μοι ἐσσί, φίλε ἑκυρέ[22], δεινός τε ⟨Γ 172⟩·

ἐνταῦθα οἱ δύο πόδες οἱ ἐν[23] τῷ μέσῳ ἀπὸ βραχείας ἄρχονται, καὶ συστέλλουσι τὴν θέσιν τοῦ μέτρου. λαγαρὸν δὲ [λέγεται] τὸ ἐσφιγμένην[24] ἔχον[25] τὴν γαστέρα.

μείουρος·

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν[26], ὅπως[27] ἴδον αἰόλον[28] ὄφιν ⟨Μ 208⟩·

ὁ ἐν τέλει ποὺς[29] ἀπὸ βραχείας ἤρξατο, ὅπερ μειοῖ[30] [31]τὸν πόδα τὸν[32] ἐν τῇ οὐρᾷ, καὶ διὰ[33] τοῦτο μείουρος [καλεῖται]· ‖οὐ γὰρ μειοῦρος[34]‖.

μακροσκελής·

Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες[35] ἀνδρόμεα κρέα[36] ⟨ι 347⟩·

ὁ ἐν τέλει[37] ποὺς τρισύλλαβος[38], ὅπερ ἀλλότριον στίχου[39], καὶ διὰ τοῦτο[40] μακροσκελής, ὡς ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἔχων[41] τὸν τελευταῖον πόδα.

Conf. ad hanc appendicem, quam ex K primus edidit Villoison Anecd. Gr. II 85 *sq., nos in annal. philol. a.* 1867 *pag.* 619 *med.* ‖ 1) εἰσὶν *K, om. QDE* ‖ 2) ἀκέφαλος *om. E* ‖ 3) νῆάς] οὖν νῆας *K*, νῆας *QDE* ‖ 4) ἑλλήσποντο *E* ‖ 5) δὲ *add.? K*², *om. K*¹*QDE* ‖ 6) παρόσον *KD* ‖ 7) ἐστιν *Q*, ἐστὶ *E* ‖ 8) αρχόμενος *E* ‖ 9) ἦ *KQDE*, ἡ *Homerus* ‖ 10) οὐχ' *K ante ras. et QDE*, οὐχ *K post ras.* ‖ 11) ἅλις *E* ‖ 12) ὅτι *Q* ‖ 13) ὑπεροπεύεις *QD*, ἠπεροπεύεις *E* ‖ 14) διατοῦτο *K*, ἐπὶ τοῦ *E* ‖ 15) ἐκλήθει *E* ‖ 16) ἐστὶ *E* ‖ 17) ἀνδρότητα *KE*, ἀνδροτῆτα *QD* ‖ 18) μένερος ἡ ῦ ? *E* ‖ 19) ὡσπερ (?) ἐπὶ *E*, ὥσπερ (*omisso* ἐπὶ) *QD* ‖ 20) προατόρων *E* ‖ 21) πρόκοι *E* ‖ 22) εκυρέ *Q*, ἑκυρὲ *DE* ‖ 23) ἐν *om. QD* ‖ 24) ἐσφ'ιγμένον (*sic*) *Q* ‖ 25) ἔχων *E* ‖ 26) ἐρρίγισαν *E* ‖ 27) ὅπως *QDE*, ἐπεὶ *K* ‖ 28) αἴολον *QE* ‖ 29) ποῦς *D* ‖ 30) ὅπερ μιεῖ *Q*, ὅπως μειοῖ *E* ‖ 31) *inc. fol.* 150ᵛ *K* ‖ 32) τὸν *KQD, om. E* ‖ 33) δια *K* ‖ 34) μυοῦρος *K* ‖ 35) φαγὲς *E* ‖ 36) ἀνδρομεακρέα *Q* ‖ 37) τέλλει *Q* ‖ 38) τρισύλλαβον *E* ‖ 39) στίχοῦ *E* ‖ 40) διατοῦτο *K*, διὰ τοῦ *E* ‖ 41) ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἔχων *QD*, ἔχων ὑπὲρ δύο συλλαβὰς *K*, ὑπὲρ δύο συλλαβῶν ἔχων *E**)

---

*) Nullius pretii est Heliae Monachi memoria, quae in codice Ambrosiano A 110 ord. sup. miscellaneo chartaceo formae octavae saec. XV—XVI servata est. Hic codex in Calabria emptus et in Ambrosianam bibliothecam adscitus est. Codicem

materia cum tertiae artius cognata est; interciderunt tamen in quarta classi nominum sollemnium explicationes) generibus 10. 11. 12. Ad eundem cum Pseudo-Herodiano fontem redeunt interpolatio codicis *E* apud Heliam supra pag. 174 [§ 5] et Pseudo-Plutarchi de metris caput I [fere = Pseudo-Hephaestion. § 14 et fere = tractatus, quem infra ex codicis Ambrosiani C 222 ord. inf. folio 81ᵛ edam] et tractatus in codicis Parisini 1983 saec. X—XI folio 3ᵛ (= cod. Venet. Marcian. CCCCLXXIII fol. 65ʳ et 65ᵛ, conf. supra pag. 89 sq.; et fere = Pseudo-Hephaestion. § 3) et Pseudo-Moschopulus pag. 46 sq., in quibus genera 1—9 sola enumerata sunt omissis generibus 10—12; conf. etiam Pseudo-Hephaestionem § 28ᵃ et Tractatum Harleianum pag. 325, 16 sqq. nec non Isaacum Monachum pag. 184 sq. Sola sex genera (1. 2. 6—9) enumerantur in 'scholiis Hephaestioneis B' pag. 24, 19—32. — Praeterea conferendi sunt tractatus de hexametri πάθεσιν et de ἔπεσι χωλοῖς et κακομέτροις.

Ἡρωδιανοῦ[1] περὶ στίχων τῆς λέξεως[2].

Στίχος ἐστὶ συλλαβῶν καὶ λέξεων σύνθεσις, δηλωτικὸς συμμετρίας καὶ μεγέθους[3]. εἴδη δὲ στίχων εἰσὶ δεκαδύο[4]· ἰσόχρονος, ἀπηρτισμένος, ἀκέφαλος, λαγαρός, μείουρος, τραχύς, μαλακοειδής, κακόφωνος, λογοειδής, προκέφαλος, σφηκίας, δολιχοῦρος[5].

⟨1.⟩ Ἰσόχρονος μὲν οὖν ἐστιν[6] ὁ καὶ τὰ μεγέθη[7] τῶν συλλαβῶν καὶ τοὺς πόδας ἀπὸ τοῦ πρώτου[8] μέχρι[9] τοῦ ἐσχάτου[10] τοὺς αὐτοὺς[11] ἔχων, οἷον

τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην[12] ἀλλήλοιϊν ⟨φ 15⟩.

⟨2.⟩ Ἀπηρτισμένος[13] δὲ[14] ὁ τὴν[15] διάνοιαν ἔχων ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν[16] [illegible] οἷον

ὥς[17] εἰπὼν[18] πυλέων[19] ἐξέσσυτο φαίδιμος[20] Ἕκτωρ[21] ⟨Η 1⟩.

---

1) Ηρωδιανοῦ *K* ‖ 2) στίχων τῆς λέξεως *KQDB*, τῆς (*correctum ex* τῶν) λέξ[illegible]ος τῶν στίχων *E* ‖ 3) συλλαβῶν καὶ λέξεων σύνθεσις δηλωτικὸς συμμετρίας καὶ μεγέθους [illegible] *K*, λέξεως δηλωτικῆς σύμμετρον μέγεθος *QD*, τά λέξεως ἐκ δηλωτικῆς σύμμετρον μέγεθος *B*, [illegible] καὶ λέξεως δηλοτικῆς σύμμετρος καὶ μέγεθος *E* ‖ 4) ιβ̄ *E* ‖ 5) δολχιοῦρος *KQD*, δολιχοῦ[illegible]ος *B*, καὶ δολιχοῦρος *E* ‖ 6) ἐστὶν *K*, ἐστὶν *ex* ἐστίν *factum aut hoc ex illo D*, ἐστὶ [illegible] ‖ 7) τὰ μεγέθη *KE*, μεγέθει *Q*, μεγέθη *D*, τά μεγέθη *B* ‖ 8) τῶν πρώτων *QD*, οὗ τῶν π[illegible] ου των *B*, τῶν πρω ? ων του *E* ‖ 8) *inc. fol.* 18ᵛ *Q* ‖ 9) ἄχρη *E* ‖ 10) τῶν ἐσχάτων *Q*[illegible] *E*, οὗ τῶν ἐσχάτων *B* ou ‖ 11) τοὺς αὐτοὺς *om. QDBE* ‖ 12) τώ δ' ἐν μεσσήνη ξυμβλήδην[illegible] *K*, τῷ δ' ἐν μέση νηῖ ξυμβλήδην *Q*, τῶ δ' ἐν μέσῃ νηϊξ υμβλήδην *D*, τὼ (*ex* τῷ *correct*[illegible]*m*) δ' ἐν μέσῃ νηῖ ξυμβλήδ τ ην *B*, τώδ' ἐμεσήνη ξυμβλήτην *E* ‖ 13) ἀπαρτισμένος *B* ηρ ‖ 14) [illegible] δὲ *E*, *om. KQDB*, ἐστὶν *supra lineam additum in B* ‖ 15) ὁ τὴν *KE et B ex cor*[illegible] *tione*, ὅτε *QD et B ? ante correctionem* ‖ 16) διάνοιαν ἔχων ἐν ἑαυτῶ πᾶσαν *K*[illegible] *D*, διάνοιαν ἔχων ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν *B ante correctionem*, δόξαν καὶ τὴν διάνοιαν πᾶσαν ἔχω[illegible] ἐν ἑαυτῷ *B post correctionem*, διάνοιαν πάσαν ἔχων ἐν ἑαυτῶ *E* ‖ 17) ὡς *BE* ‖ 18) εἰπ[illegible]ν *Q* ‖ 19) πυλέως *Q*, *om. E* ‖ 20) φαιδυμος *Q* ‖ 21) ἕκτωρ *ex* ἕκτορ *factum B*

⟨3.⟩ Ἀκέφαλος δέ ἐστιν[22] ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος, οἷον
ἐπειδὴ νῆάς[23] τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο[24] ⟨Ψ 2⟩.

⟨4.⟩ Λαγαρὸς δὲ[25] ὁ[26] κατὰ μέσην τὴν συμπλοκὴν τὴν σύνθεσιν μὴ σώζων[27], οἷον
Νέστορα[28] δ' οὐκ ἔλαθεν[29] ἰαχὴ[30] πίνοντά[31] περ ἔμπης ⟨Ξ 1⟩.

⟨5.⟩ Μείουρος δὲ [32]ὁ κατὰ τὸ τέλος[33] τὴν σύνθεσιν[34] μὴ σώζων[32], καὶ τὴν παρατέλευτον[35] συλλαβὴν βραχεῖαν ἔχων, οἷον[36]
Τρῶες[37] δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν[38] ⟨Μ 208⟩.

⟨6.⟩ Τραχὺς δέ[39] ἐστιν[40] ὁ τῷ ῥοίζῳ τὸν φθόγγον[41] συνιστάς[42], ὡς τὸ[43] τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν[44] ἔκπεσε[45] χειρός ⟨Γ 363⟩.

⟨7.⟩ Μαλακοειδὴς ⟨δέ⟩ ἐστιν[46] ὁ λείως[47] ἐπιπίπτων ταῖς ἀκοαῖς καὶ μὴ βιαίως[48], οἷον
αἵματί[49] οἱ δεύοντο κόμαι[50] χαρίτεσσιν ὁμοῖαι ⟨Ρ 51⟩.

⟨8.⟩ Κακόφωνος δέ ἐστιν ὁ πολλὰ[51] φωνήεντα ἔχων[52], οἷον
φήῃ ἀθηρηλοιγὸν[53] ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ[54] ⟨λ 128⟩.

⟨9.⟩ Λογοειδὴς δέ ἐστιν[55] ὁ πεζότερος[56] τῇ συνθέσει, οἷον[36]
ἵππους δὲ[57] ξανθὰς[58] ἑκατὸν[59] καὶ[60] πεντήκοντα ⟨Λ 680⟩.

---

22) δὲ ἐστὶν *KE* ‖ 23) νῆας *KQDE* ‖ 24) ἔκοντο *E* ‖ 25) δὲ *om. E* ‖ 26) ὁ *KQDB*, ἡ *E* ‖ 27) κατὰ μέσην τὴν συμπλοκὴν τὴν σύνθεσιν μὴ σώζων *K*, κατὰ μέσην τὴν συμφωνὴν (?) [συμφνὴν *Q*, συμφ νὴν *D*, συμ^{ψ}ν^{ν} *B*] ἔχων τὴν θέσιν μὴ σώζων *QD et B in contextu*, κατὰ τὴν μεγάλην συμφωνίαν τὴν σύνθεσιν μὴ σώζων *B in margine*, κατὰ μέσον τὴν συμφωνίαν μὴ σώζων τὴν θέσιν μὴ σώζων *E* ‖ 28) νέστωρα *E* ‖ 29) οὐκέλαθεν *KE* ‖ 30) ἰαχὴ *KQDB*, ἡ ἀχὴ *E* ‖ 31) πινοντά *E* ‖ 32) *pro verbis* ὁ — σώζων *B in contextu habet* ὁ κατὰ τὴν θέσιν μὴ σώζων, *B in margine* ὁ κατὰ τὴν θέσιν τὸ τέλος μὴ σώζων· ‖ 33) τὸ τέλος *om. D in contextu, add. in margine* ‖ 34) σύνθεσιν] θέσιν *KQDE* ‖ 35) παρατέλευτα ? *E* ‖ 36) οἷον *om. Q* ‖ 37) τρῶας *Q*, τρῶς *B* ‖ 38) ὄσφειν *E* ‖ 38) *B haec addit*: ὁ ἐν τέλει ὢν ποῦς ἀπὸ βραχείας (*inc. fol.* 71ᵛ) ἤρξατο. ὅπερ μειοῖ τὸν πόδα ἐν τῇ οὐρᾷ. ‖ 39) δὲ *QDE* ‖ 40) ἐστὶ *E* ‖ 41) ὁ (*inc. fol.* 151ʳ) τῷ ῥοίζῳ τὸν φθόγγον *K*, ὅταν ῥοῖζον τῶν φθόγγων *Q*, ὅταν ῥοῖζον τῶν φθόγγων *D*, ὁ τὸν (*litteris* ὸν *in rasura scriptis*) ῥοῖζον (*in marg.*: ῥυθμὸν) τῶν φθόγγων *B*, ὁ τὸν ῥοῖζον τῶν φθόγγων *E* ‖ 42) συνιστάς *B* ‖ 43) τὸ *K*², *om. K*¹*QDBE* ‖ 44) διατριφθὲν *K*, διὰ τρυφθὴν *E* ‖ 45) κατέππεσε *QDB*, κἀππεσε *E* ‖ 46) μαλακοειδὴς ἐστὶν *KE*, μαλακοειδὴς ἐστιν *QDB* ‖ 46) *inc. fol.* 151ᵛ *D* ‖ 47) λεῖος *QD et B in contextu* ‖ 48) καὶ μὴ βιαίως *K*, *om. QDE et B in contextu*; *B in margine haec habet*: ὁ καλῶς καὶ οὐ βιαίως ἀλλὰ λείως ἐμπίπτων ταῖς ἀκοαῖς· ‖ 49) αἵματε *E* ‖ 50) κόμαι *KQDB*, κομ (*sic*) *E* ‖ 51) δέ ἐστιν ὁ πολλὰ *K*, δέ ἐστιν ὁ τὰ πολλὰ *QD et B ante correctionem*, δέ ἐστιν ᾧ πολλὰ *B post correctionem*, ἐστὶ (*inc. fol.* 71ᵛ) ὁ τὰ πολλὰ *E* ‖ 52) ἔχων *B* ‖ 53) φήναθ' ἦρα λοιγὸν *K ita ut accentus et spiritus omnes praeter ultimum fortasse ab K² additi sint*, φηιαθήρη λοιγὸν *Q*, φην αθήρη λοιγὸν *D*, φηναθήρη λοιγὸν *B*, φήη ἀθηρὴ λοιγὸν *E* ‖ 54) ἀμ φαιδίμω *K* (*ultima littera a K² in rasura scripta*) ὤμω *K*, ἀμφωδίμῳ ὤμῳ (*prima ω littera ex ε correcta ?*) *Q*, ἀμφαιδίμω ὤμω *D*, ἀμφαιδίμῳ ὤμῳ *B*, ἀνὰ φαιδίμω ὤμω *E* ‖ 55) λογοειδὴς δ' ἐστὶν *Q*, λογοειδὴς (*ex* λογοειδὴς *factum*) δ' ἔστιν *D*, λογοειδὴς δὲ ἐστὶ *E* ‖ 56) πεζέτερος *K* ‖ 57) δὲ *K*, τε *QDBE* ‖ 58) ξανθοὺς *QDBE* ‖ 59) ἑκατὸν *E* ‖ 60) καὶ *K et B post correctionem*, *om. QDE et B ante correctionem*

⟨10.⟩ Προκέφαλος[61] ⟨δέ[62]⟩, οἷον[63]
ἢ οὐχ[64] ἅλις[65] ὅττι[66] γυναῖκας ἀνάλκιδας[67] ἠπεροπεύεις[68] ⟨E 349⟩.
⟨11.⟩ Σφηκίας δέ[69], οἷον[70]
ἢ λάθετ'[71] ἢ οὐκ ἐνόησεν[72], ἀάσατο[73] δὲ μέγα θυμῷ ⟨I 537⟩.
⟨12.⟩ Δολιχοῦρος[74] δέ[75], οἷον
Κάστορά[76] θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα ⟨Γ 237⟩[77].

XVII. Post Pseudo-Herodianum in *K* sequuntur fol. 151ʳ med. — 157ʳ: **varii tractatus de re metrica et de prosodia**, in quorum parte quamquam notissima atque puerilis et futtilis inest doctrina, tamen propter codicis *K* auctoritatem omnes has commentationes ita edam, ut praeter evidentissima librarii vitia nihil corrigam*).

§ 1 et § 2 (*K* fol. 151ʳ med. — 151ᵛ med.).

(inc.: Πόσα παρέπεται τοῖς μέτροις, des.: ὅρον ἔδωκεν ὡς ἐπταισμένον); has §§ edidi supra pag. 97 sq.

§ 3 (*K* fol. 151ᵛ med. — 152ʳ).

Tractatus περὶ ποδῶν non longe recedens ab eo, quem Vhligius edidit (Dionys. Thrac. pag. 117, 4 — 121, 9).

§ 4.

Περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου[1].

[2]Ἐπιδέχεται οὖν τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον ἐν μὲν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ χώρᾳ ὡς ἐπὶ τὸ[3] πλεῖστον δάκτυλον, ἐνίοτε δὲ παλιμβάκχειον καὶ ἀμφίμακρον, καθαροὺς μέντοι καὶ ἐν τάξει δακτύλου κειμένους, ὡς προγεγράφαμεν· ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ὡς ἐπίπαν τροχαῖον καὶ σπονδεῖον, σπανίως δὲ δάκτυλον καὶ πυρρίχιον· ἃ καλεῖται τὸ μὲν δολιχόουρον, τὸ δὲ[4] μείουρον, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ἀριδηλότερον εἴπομεν. τροχαῖον τοίνυν ἐπιδέχεται

61) *B in margine haec addit*: ὁ ἔχων πλέον τῆς τέτραχρονίας ‖ 62) δὲ *om. KQDBE* ‖ 63) οἷον *om. E* ‖ 64) ἢ οὐχ' *K ante rasuram*, ἢ οὐχ *K post rasuram*; ἢ οὐχ *Homerus* ‖ 65) ἅλις *E* ‖ 66) ὅττι (*sic*) *D*, ὅτι *E* ‖ 67) ἀναλκιδας *E* ‖ 68) *B haec addit*: ἡ ῆ συλλαβὴ πλεονάζει ἐν τῷ μέτρῳ. ‖ 69) δὲ *om. E* ‖ 70) οἷον *E, om. KQD et B in contextu, B in margine addit* ὡς τὸ ‖ 71) λαθετ' *E* ‖ 72) οὐκενόησεν *KE* ‖ 73) ἀάσσαντο *Q*, ἀάσσαντο *D*, ἀάσαντο *B* ‖ 74) δολιχοῦρος *KQDE et B in contextu*, δολιχόουρος *B in margine* ‖ 75) δὲ *om. E* ‖ 76) κάστορα *QDB*, καστορα *E* ‖ 77) *K addit*: Τέλος τοῦ περὶ στίχων τῆς λέξεως ἡρῴδιανοῦ (*sic*). | *In codicibus QDB sequuntur tractatus* περὶ τομῶν, *conf. supra pag.* 153 *et* 158. | *E haec addit*: τέλος συν θεῶ τῶν ποδῶν καὶ μέτρων στίχων: γεγραμμένα περὶ χειρὸς (*aliquot litterae*, 3—4?, *expunctae sequuntur*) νικολάου ἀντωνίου πιννέλλα ἀπὸ χώρας σολοεντοὺς:— τέλος (*octiens*).

1) *hunc titulum om. K*¹, *add. K*² *in folio* 152ʳ *extremo* ‖ 2) *incipit fol.* 152ᵛ *K* ‖ 3) ἐπι το *ex* ἐπὶ τὸ *radendo factum K* ‖ 4) δὲ *ex* δἒ *radendo factum K*

*) Iota subscripta tacitus addidi. Quoniam materia, de qua agitur, notissima est, non indicavi, in quibus de re metrica scriptoribus eadem vel similia legantur.

§ 5ᵃ.

Τούτου δὲ τοῦ μέτρου μέρη*) εἰσὶν ἑπτά· κατενόπλιον, περιοδικόν[21], Σαπφικόν, βουκολικόν, ὑπόρρυθμον[22], τέλειον, πολιτικόν.

⟨. . . . . .⟩[23]

β[24]. περιοδικὸν οὖν ἐστιν, ὅταν ἅπας ὁ στίχος σύγκειται ἐκ δακτύλου καὶ σπονδείου, ὡς τὸ

οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε (Α 2).

γ. Σαπφικὸν δὲ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ σπονδείου καὶ λῆγον εἰς σπονδεῖον, ὡς τὸ

ἄλλοι μέν[25] ῥα[26] θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποχορυσταί (Β 1 = Ω 677).

δ. βουκολικὸν δὲ τὸ μετὰ τρεῖς πόδας ἀπαρτίζον εἰς μέρος λόγου, ὡς τὸ

ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι[27] δέδεντο (Κ 475).

ε. ὑπόρρυθμον δὲ τὸ καθ' ἕκαστον πόδα ἀπαρτίζον εἰς μέρος λόγου, ὡς τὸ

ὕβριος. εἵνεκα. τῆσδε σὺ[28]. δ' ἴσχεο[29]. πείθεο. δ' ἡμῖν (Α 214).

ς. τέλειον δὲ τὸ ἔχον ὅλα τὰ μέρη τοῦ λόγου, οἷον

πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε[30] (Χ 59).

ζ. πολιτικὸν δὲ τὸ ἄνευ πάθους ἢ τρόπου[31] γινόμενον, οἷον

ἵππους δὲ ξανθοὺς[32] ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα (Λ 680).

§ 5ᵇ.

Ἐπιδέχεται δὲ πάθη ἕξ· δύο κατὰ τὴν ἀρχήν, δύο κατὰ τὸ μέσον, καὶ δύο κατὰ τὸ τέλος.

καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν ὅ τε προκέφαλος καὶ ἀκέφαλος.

καὶ προκέφαλος μέν ἐστιν ὁ ἔχων πλείονα τῆς τετραχρονίας, ὡς τὸ

[33]ἦ[34] οὐχ[35] ἅλις ⟨ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις⟩ (Ε 349)·

ἰδοὺ γὰρ ὁ πρῶτος ποὺς ἑξάχρονος ἐστί. καὶ ἕτερος προκέφαλος, ὡς τὸ

δενδρέῳ ἐ.φεζόμε. νοι ὄπα[36]. λειριό. εσσαν[37] ἱ.εῖσι (Γ 152).

καὶ οὗτοι μὲν οἱ προκέφαλοι.

ἀκέφαλος δέ ἐστιν ὁ ἔχων ἐλάττονα τῶν τεσσάρων χρόνων, ὡς τὸ

ἐπεὶ οὖν[38] ⟨νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο⟩ (Ψ 2).

κατὰ δὲ τὸ μέσον ὅ τε προκοίλιος καὶ ὁ λαγαρός.

καὶ προκοίλιος μέν ἐστιν, ὡς τὸ

μῆνιν ἄειδε ⟨θεὰ Πηληιάδεω Ἀχιλῆος⟩ (Α 1)·

ἰδοὺ γὰρ τὸ ληϊάδε ὀφεῖλον τέσσαρας χρόνους ἔχειν ἔχει πέντε, ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον συνίζησις· ποσαχῶς δὲ γίνεται αὕτη, μετὰ ταῦτα[39] ἐροῦμεν.

---

*) μέρη *K*, *exspectes* διαφοραὶ ‖ [21]) περιοδικὸν K^2, περιδικὸν K^1 ‖ [22]) ὑπόρυθμον *K* ‖ [23]) K^2 *in marg. recte addit*: λείπει, *deest enim* κατενοπλίου *explicatio* ‖ [24]) *hunc numerum itemque eos, qui deinceps sequuntur, numeros addidit* K^2 *in marg.* ‖ [25]) μὲν *ex* μὲν *radendo factum K* ‖ [26]) ῥὰ *K* ‖ [27]) ἱμάσι *K* ‖ [28]) τῆσδε. σύ *K* ‖ [29]) ἴσχεο *ex* ἴσχετο *factum K* ‖ [30]) φρονέοντ' ἐλέαιρε K^2, φρονέοντελέαιρε K^1 ‖ [31]) τροπῆς *K*; *item* τροπῆς *ex* τρόπου (*sic manus prima*) *correxit manus altera in tractatu infra edendo, qui legitur in codicis Ambrosiani* C 222 *ord. inf. folio* 81ᵛ ‖ [32]) ξανθὰς *Homerus*; ξανθοὺς *habent aliquot ex scriptoribus de re metrica posterioribus* ‖ [33]) *incipit fol.* 153ᵛ *K* ‖ [34]) ἦ *an* ἢ *incertum K* ‖ [35]) οὐχ *ex* οὐχ' *radendo factum K* ‖ [36]) ὄπα K^2, ὁπα K^1 ‖ [37]) λειριό. ἐσσαν *K* ‖ [38]) οὖν *K*, δὴ *Homerus*; *hunc ipsum versum* (Ψ 2) *a scriptore respici constat* ‖ [39]) μεταταῦτα *K*

λαγαρὸς δέ ἐστιν ὁ κατὰ[40] τὸ μέσον ἔχων πάθος μειώσεως, ὡς τὸ

Νέστορα ⟨δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης⟩ (Ξ 1)·

ἰδοὺ γὰρ κατὰ τὸ μέσον ἤγουν τὸ θεν ἰα ὀφεῖλον[41] ἔχειν τετραχρονίαν ἐπεδείξατο[42] τριχρονίαν, ὅπερ ἀνοίκειον τῷ ἡρωϊκῷ μέτρῳ πλὴν τῆς τελευταίας χώρας.

κατὰ δὲ τὸ τέλος πάθη δύο[43]· ἓν μὲν[44] αὐξήσεως, ὃ καλεῖται δολιχόουρος, καὶ ἕτερον μειώσεως, ὃ καλεῖται καὶ μείουρος.

καὶ δολιχόουρος μέν, ὡς τὸ

Κάστορά[45] ⟨θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα⟩ (Γ 237)·

ἰδοὺ γὰρ ἡ τελευταία χώρα[46] ὀφείλουσα εἶναι δισύλλαβος ἐπεδείξατο τρισυλλαβίαν, ὅπερ ἀνοίκειον.

μείουρος δέ, ὡς τὸ

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ⟨ἐπεὶ[47] ἴδον αἰόλον ὄφιν⟩ (Μ 208)·

ἰδοὺ γὰρ ὁ ἔσχατος ποὺς τριχρονίαν ὀφείλων ἔχειν διχρονίαν ἐπεδείξατο[48].

§ 5c.

Συνίζησις δὲ γίνεται κατὰ τρόπους δ'· ἢ γὰρ τὰ δύο μακρὰ εἰς ἓν μακρὸν συνιζάνεις, ὡς τὸ ἦ[49] οὐχ[50] ἅλις (Ε 349)· ἢ τὰ δύο βραχέα ἀνθ' ἑνὸς μακροῦ παραλαμβάνεται, ὡς τὸ πλέον[51] ἐπὶ οἶνοπα (α 183)· ἢ τὸ μακρὸν καὶ βραχὺ εἰς ἓν μακρόν, ὡς τὸ ληϊάδε (Α 1)· ἢ τὸ βραχὺ καὶ [52]μακρὸν[53] εἰς βραχύ, ὡς τὸ δενδρέφ ἐ (Γ 152)· τὸ γὰρ [δεν]δρέφ[54] βραχὺ ὂν καὶ μακρὸν ἀνθ' ἑνὸς βραχέος παραλαμβάνεται. ἢ οὕτως μετρήσεις καὶ δέξῃ· τὸ δεν μακρόν, τὸ δρε βραχύ, τὸ ω̄ καὶ ε̄[55] ἀνθ' ἑνὸς βραχέος.

Ἰστέον δὲ ὡς ἡ συνίζησις φωνήεντος ἐπιφερομένου γίνεται, οὐκέτι δὲ συμφώνου.

§ 5d.

Πρὸς τούτοις τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον ἐπιδέχεται καὶ τὰς κοινὰς συλλαβάς. κοιναὶ δὲ[56] λέγονται, ὅτι τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μακρὰν οὖσαν δύνασαι καὶ ὡς μακρὰν καὶ ὡς βραχεῖαν δέξασθαι. ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν βραχεῖαν· οἷον

ἦ[57] δ' ἔθε. ε κατὰ. κῦμα δι.απρή.σουσα[58] κέ.λευθον (Α 483 = β 429)·

ἰδοὺ γὰρ τὸ ἦ[59] δ' ἔθε. ε κατὰ, τὸ ε̄ βραχὺ ὂν ἀντὶ μακρᾶς παραλαμβάνεται διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα· κοινὴ συλλαβὴ γίνεται, ὅταν καταπεραιοῖ

---

40) κατὰ *K*², κατα *K*¹ ‖ 41) θενῖα, ὀφείλων *K* ‖ 42) ἐπεδείξατο *K ita, ut alterum* ε *fortasse ex* ι *factum sit*; ἐπεδέξατο *ex* ἐπεδείξατο *radendo effici coeptum est, nisi fallor, in K* ‖ 43) δύο *ex* δύι ? *correctum ? K* ‖ 44) μὲν *ex* μὲν *radendo factum K* ‖ 45) κάστορα *K* ‖ 46) χώρα *K*², χῶρα *K*¹ ‖ 47) *conf. quae supra pag.* 189 *adnot.* 17 *dixi* ‖ 48) ἐπιδείξατο *K* ‖ § 5c *fere ad verbum redit initio paragraphi* 12 *Pseudo-Hephaestionis* ‖ 49) ἡ ? *K* ‖ 50) οὐχ *ex* οὐχ' *radendo factum K* ‖ 51) πλέων *Homerus*; *perversum huius exempli usum emendare non licet* ‖ 52) *incipit fol.* 154r *K* ‖ 53) μακρὸν *K littera* ὸ *correctione effecta* ‖ 54) δενδρέω *K*; *de duabus ultimis huius vocabuli syllabis solis agitur* ‖ 55) ω̄ καὶ ε̄ *Pseudo-Hephaestion* § 12, ε̄ καὶ ω̄ *K* ‖ *initium paragraphi* 5d *fere ad verbum redit in codicis Ambrosiani* C 222 *ord. inf. folio* 18r, *quem tractatum infra edam* ‖ 56) δέ *K* ‖ 57) ἦ *K* ‖ 58) διαπρήσσουσα *Homerus* ‖ 59) ἦ *K*

εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἑξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην ἢ συμφώνου. ἰδοὺ γὰρ τὸ ἔθεε, τὸ ε̄ εἰς μέρος λόγου καταπεραιοῖ καὶ ἐδέχθη τῷ ποιητῇ ἀντὶ μακροῦ. καὶ τὸ

ὦ Ἀχι.λεῦ Πη.λέος υἱ.ὲ μέγα. φέρτατ'[60] Ἀ.χαιῶν (Π 21 = Τ 216 = λ 478),

καὶ ὧδε[61] τὸ ε̄ μέγα, ἐπεὶ τὸ ε̄ καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου, βραχὺ ὂν ἀντὶ μακρᾶς δέχεται. τὸ δὲ λέος υἱ συνίζησίς ἐστι τῶν δύο βραχέων ἀνθ' ἑνὸς μακροῦ παραλαμβανομένων.

δύνασαι δὲ καὶ τὸ μακρὸν ἀντὶ βραχέος δέξασθαι, ὅταν εἰς φωνῆεν μακρὸν λήγῃ καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, ὡς τὸ

οὔ τι μοι. αἰτίη. ἐσσὶ θε.οὶ νύ μοι. αἴτιοι. εἰσίν (Γ 164)·

ἰδοὺ γὰρ τὸ οὔ τι μοι αἰτίη[62] μακροκατάληκτα ὄντα ἀντὶ βραχέων παραλαμβάνονται.

Κοινὴ συλλαβὴ[63] γίνεται καὶ ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται δύο σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν δεύτερον ἀμετάβολόν ἐστι, τὸ δὲ προηγούμενον ἄφωνόν ἐστιν, ὡς τὸ

Πάτροκλέ. μοι δει.λῇ[64] πλεῖ.στον κεχα.ρισμένε. θυμῷ (Τ 287)·

ἰδοὺ γὰρ τὸ τρο ὡς βραχὺ ἐδέξατο, ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν ὡς μακρόν, ὡς ἐπὶ τοῦ

οὐδ' ἔλα. θ' Ἀτρέος. υἱὸν ἀ.ρηΐφι.λον[65] Μενέ.λαον

Πάτρο.κλος Τρώ.εσσι[66] δα.μεὶς ἐν. δηϊο.τῆτι (Ρ 1. 2).

Ἔθος δέ ἐστι τοῖς ποιηταῖς ἀναδιπλασιάζειν τὸ λ̄ καὶ τὸ σ̄, τὸ π̄ καὶ τὸ δ̄. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ λ̄ καὶ σ̄ τὸ

ποσσὶ[67] δ' ὑ.πὸλλιπα.ροῖσιν[68] ἐ.δήσατο. καλὰ πέ.διλα[69] (Β 44)·

ἐπὶ δὲ τοῦ δ̄ τὸ[70]

⟨ὣς ἔφατ',⟩ ἔδδεισε δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ (Α 33)·

ἐπὶ δὲ τοῦ π̄[71] ⟨. . . . . .⟩.

§ 6.

[72]Περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου[72]·

Ἰστέον ὅτι τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἑξάμετρόν[73] ἐστιν· ὁ γὰρ ἴαμβος σύγκειται ἐκ ποδῶν ἕξ. ἕκαστος δὲ τῶν ποδῶν ἔχει συλλαβὰς δύο. ἤγουν ὁ πρῶτος

60) φέρατ' *K* ‖ 61) ὧδε *K* ‖ 62) αἰτίη *ex* αἰτίοι *factum K* ‖ 63) *incipit fol.* 154ᵛ *K* ‖ 64) δει.λέ *K* ‖ 65) ἀ.ρηΐφι.λον *K* ‖ 66) τρώ.εσσι *K* ‖ 67) ποσσί *K* ‖ 68) ὑ.πὸλλιπα. ροῖσι *K*², ὑ.πολλιπα. ροῖσι *K*¹ ‖ 69) πέδιλλα *K* ‖ 70) *post* τὸ *erasa est una* (*vel duae*) *littera in K* ‖ 71) *post verba* ἐπὶ δὲ τοῦ π̄ *K duos versus scriptura vacuos relictos habet*; *K in marg.*: λείπ(ει) στ(ί)χ(ος) ‖ *Ea, quae in K inde ab hac* § 6 *sequuntur, in breviu contracta insunt in codice Veneto Marciano* XI 31 *bombycino formae quartae saecul* XIV *ineunte variis manibus exarato* (*nobis M*), *quo codice multa scripta sacri et grammatici argumenti continentur*; *hunc codicem ipse contuli. Ea verba, quae solus K habet, M omisit, his uncinis inclusi* [ ]; *ea verba, quae solus M habet, K omisit, his uncinis duplicibus* [[ ]]. *Initium huius tractatus in M legitur in folio* 168ʳ *praemissis rubr verbis his*: ζήτει ὄπισθεν μετὰ ἓν φύλλον, ἔνθα ἴδε τὸ σημεῖον τόδε (*sequitur asteriscus*) ἀρχὴ τοῦ λόγου ὧδε: (*deinceps in M sequitur* Ἰστέον ὅτι τὸ ἰαμβικὸν μέτρον *etc.*). *Continuatur deinde hic tractatus in M inde a folio* 166ᵛ *med. Adsunt in M iota subscript pleraque omnia.* ‖ 72) *hunc titulum om. M* ‖ 73) ἑξάμετρόν *correctum ex* ἑξάμετρόν *K*

ποὺς ἢ ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ ἢ ἐκ δύο μακρῶν. ὁ δεύτερος ποὺς ἀεὶ [καὶ πάντοτε] ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ. ὁ τρίτος ὁμοίως τῷ πρώτῳ [ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ[74] ἢ ἐκ μακρῶν δύο]. ὁ τέταρτος ὁμοίως[75] τῷ δευτέρῳ [ἀεί ποτε ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ]. ὁ πέμπτος ὁμοίως τῷ πρώτῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ὁ ἕκτος ἢ ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ ἢ ἐκ β' βραχέων[76]. ἐκ βραχέος δὲ καὶ μακροῦ ποὺς λέγεται[77], οἷον Σόλων[, λέων]. ἐκ δύο δὲ[78] μακρῶν [ποὺς λέγεται], οἷον ἥρως. ἐκ δύο δὲ[78] βραχέων [ποὺς λέγεται], οἷον [λόγος,] βρέφος.

Πολλάκις δὲ σύγκεινται καὶ πάντες οἱ τοῦ ἰάμβου ἓξ πόδες ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ, ὥσπερεὶ[79] ὁ στίχος δείκνυσιν οὗτος

μαθὼν τὸ μέτρον εὐφυῶς πλέκε στίχους[80].

§ 7.

[Χρεὼν δέ ἐστι δηλωθῆναι, τίνα βραχέα καὶ τίνα μακρά. καὶ φαμέν, ὅτι ἀπὸ τῶν ἑπτὰ φωνηέντων γραμμάτων] τὸ η̄[81] καὶ τὸ ω̄ μέγα[82] φύσει μακρά εἰσι, τὸ δὲ ψιλὸν ε̄ καὶ τὸ ο̄ τὸ μικρὸν[83] φύσει βραχέα, [84]τὸ δὲ ᾱ καὶ τὸ ῑ καὶ τὸ ῡ τυγχάνουσι δίχρονα[84].

Δεῖ δὲ γινώσκειν [καὶ τοῦτο], ὅτι τὰ μὲν φύσει μακρὰ οὐδέποτε συστέλλονται ἤγουν βραχύνονται, τὰ δὲ φύσει βραχέα πολλάκις ἐκτείνονται ἤγουν μακρύνονται· ὁσάκις[85] γὰρ τεθῶσι δύο σύμφωνα ἔμπροσθεν τοῦ βραχέος, ἐκτείνεται. πλὴν ἔστιν ὅτε καὶ κειμένων δύο συμφώνων μένει πάλιν τὸ βραχὺ βραχύ· ἐὰν γὰρ τῶν ἔμπροσθεν δύο συμφώνων τύχῃ τὸ ἓν σύμφωνον ἀμετάβολον ἤγουν τὸ ἔμπροσθεν τοῦ[86] ἑνὸς συμφώνου σύμφωνον, εἰς τὸ θέλημα τοῦ στιχοπλόκου ἐκκρέμαται[87], εἴτε ὡς βραχὺ δέξασθαι τοῦτο εἴτε ὡς μακρόν· οἷον ὅπλον· ἐὰν οὖν θέλῃς, διὰ τὰ κείμενα ἔμπροσθεν τοῦ ο̄ δύο σύμφωνα ἔσται τὸ βραχὺ μακρόν· εἰ δὲ οὐ[88] θέλεις οὐδὲ συντείνει, μένει πάλιν τὸ βραχὺ βραχὺ διὰ [89]τὸ τὸ[90] λ̄ τὸ ἓν τῶν δύο συμφώνων τυγχάνειν[91] ἀμετάβολον. τὰ ἀμετάβολα δέ[92] εἰσι γράμματα δ' ἤγουν λ̄ μ̄ ν̄ ρ̄[89]. τὸ οὖν ὅπλον, πέτρα, πυκνή[93] ἔσονται καὶ ὡς μακρὰ [94]καὶ ὡς βραχέα κατὰ τὸ θέλημα τοῦ στιχοπλόκου.

---

[74]) μακρου *K* ‖ [75]) ἀεὶ *add. M* ‖ [76]) ἐκ β' βραχέων *M*, βραχέα τὰ δύο *K* ‖ [77]) ποὺς λέγεται *K*, λέγεται ποὺς *M* ‖ [78]) δύο δὲ *K*, δὲ δύο *M* ‖ [78]) *a* βραχέων *incipit fol.* 155ʳ *K* ‖ [79]) ὡσπερεὶ *K*²*M*, ὥσπερ *K*¹ ‖ [80]) στίχοις *M* ‖ [81]) τὸ η̄ *K*, τὸ οὖν η̄ *M* ‖ [82]) ω̄ μέγα *K*, μέγα ω̄ *M* ‖ [83]) ο̄ τὸ μικρὸν *K*, μικρὸν ο̄ *M* ‖ [84]) *pro* τὸ δὲ — δίχρονα *M habet*: δίχρονα δέ εἰσι, τὸ ᾱ. το ῑ. καὶ τὸ ῡ ‖ [85]) ὡσάκις *K* ‖ [86]) *ante* ἑνὸς *K haec addit*: βραχέος, ἐκτείνεται· πλὴν ἔστιν ὅτε καὶ κειμένων δύο συμφώνων, *quae tamen verba ipse K delevit* ‖ [87]) ἐκκρέκαται *potius quam* ἐκκρέμαται *visum est in M esse* ‖ [88]) δὲ οὐ *K*², δ' οὐ *M*, δὲ *K*¹ ‖ [89]) *pro verbis* τὸ τὸ λ̄ — ρ̄ *M nihil habet nisi* τὸ ἀμετάβολον λ' ‖ [90]) τὸ τὸ *K ita ut prius* τὸ *a K*² *in rasura scriptum sit* ‖ [91]) τυγχάνειν *K*², τυγχάνει *K*¹ ‖ [92]) ἀμετάβολα δέ *K*², μετάβολά *K*¹ ‖ [93]) πυκνὴ* *K ita ut accentus gravis a K*² *pictus esse videatur* ‖ [93]) *post* πυκνὴ *abruptus est hic tractatus in codicis M folio* 168ʳ; *addita sunt in M haec verba*: ἀπὸ τοῦ νοῦ ζήτει *et asteriscus, quibus lector remittitur ad folium* 166ᵛ *medium, ubi haec leguntur* (*in margine asteriscus exstat et ante contextus verba legitur*: ἐνταῦθα): Τὸ οὖν ὅπλον πέτρα; πυκνή, ἔσονται καὶ ὡς μακρὰ *etc.* ‖ [94]) *incipit fol.* 155ᵛ *K*

Πάλιν ἀπὸ τῶν ζ' φωνηέντων γραμμάτων τὸ ᾱ [καὶ] τὸ ῑ καὶ τὸ ῡ [95][τυγχάνουσι δίχρονα. δίχρονα δὲ λέγεται, διότι ἐκτείνονται καὶ συστέλλονται, καὶ ταῦτα τὰ τρία δίχρονα οἱ στιχοπλόκοι δέχονται καὶ ὡς βραχέα καὶ ὡς μακρά. οἷον ἅγιος· τὸ οὖν ᾱ καὶ τὸ ῑ εἰσὶ δίχρονα· ἐὰν οὖν θέλῃς, δέχῃ[96] καὶ τὰ δύο ὡς μακρά, ἢ τὸ μὲν ᾱ ὡς βραχύ, τὸ δὲ γῑ ὡς μακρόν, ἢ τὸ ᾱ ὡς μακρόν, τὸ δὲ γῑ ὡς βραχύ, ἢ καὶ τὰ δύο τό τε ᾱ καὶ τὸ γῑ ὡς βραχέα.

Δεῖ σε γινώσκειν καὶ τοῦτο, ὅτι ἀπὸ τῶν ιζ συμφώνων εἰσὶ τρία γράμματα διπλᾶ λεγόμενα, ἤγουν ζ̄ ξ̄ ψ̄· καὶ ἐὰν ἀπὸ τούτων τῶν τριῶν διπλῶν τεθῇ ἔμπροσθεν συλλαβῆς, κἂν τε φύσει βραχύ ἐστι κἂν τε δίχρονον, μακρὰν αὐτὴν ἀποτελεῖ ἐξάπαντος. πρόσσχες[97] δὲ[98] καὶ τῷ ταύτης τῆς διδαχῆς παραδείγματι· ἔζη, τὸ μὲν ε̄ ἔστι φύσει βραχύ, ἀλλὰ διὰ τὸ ζ̄ τὸ ἓν τῶν τριῶν διπλῶν γέγονε μακρὸν ἐξάπαντος· ὄξος, τὸ μὲν ο̄ φύσει βραχύ, ἀλλὰ διὰ τὸ ξ̄ τὸ ἓν τῶν τριῶν διπλῶν γέγονε μακρὸν ἐξάπαντος· ὕψος, τὸ μὲν ῡ δίχρονον καὶ ποτὲ μὲν λογίζεται ὡς βραχὺ ποτὲ δὲ ὡς μακρόν, ἐνταῦθα δὲ διὰ τὸ ψ̄ τὸ ἓν τῶν τριῶν διπλῶν γέγονε μακρὸν ἐξάπαντος.

Αἱ δὲ ἓξ δίφθογγοι ἤγουν αῑ αῡ εῡ εῑ οῡ οῑ ἐν τοῖς στίχοις[99] ἀεὶ μακραὶ λογίζονται.

Τὰ κύρια ὀνόματα οἱ στιχοπλόκοι ἁπανταχοῦ γράφουσιν ἐξουσιαστικῶς κατὰ [100]τὴν αὐτὴν θέλησιν.

Ἄκουσον δὲ περὶ τῶν διχρόνων. κάπρος, τὸ κᾱ δίχρονον· ἐὰν οὖν θέλῃς, καὶ διὰ τὸ τὸ ᾱ εἶναι δίχρονον καὶ διὰ τὰ δύο σύμφωνα τὰ κείμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔσται τὸ κᾱ μακρόν· εἰ δὲ οὐ θέλεις οὐδὲ συντείνει, ἔσται βραχὺ διὰ τὸ τὸ ρ̄ τὸ ἓν τῶν δύο συμφώνων ὑπάρχειν ἀμετάβολον. ἱκμάς, τὸ ῑ δίχρονον· ἐὰν οὖν θέλῃς, ἔσται μακρὸν διὰ τὸ καὶ δίχρονον εἶναι τὸ ῑ καὶ διὰ τὰ κείμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ δύο σύμφωνα· εἰ δὲ οὐ θέλεις οὐδὲ συντείνει, ἔσται βραχὺ διὰ τὸ τὸ μ̄ τὸ ἓν τῶν δύο συμφώνων ὑπάρχειν ἀμετάβολον. ὕπνος, τὸ ῡ δίχρονον· ἐὰν οὖν θέλῃς, ἔσται μακρὸν διὰ τὸ καὶ τὸ ῡ τυγχάνειν δίχρονον καὶ διὰ τὰ κείμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ δύο σύμφωνα· εἰ δὲ οὐ θέλεις οὐδὲ συντείνει, ἔσται τὸ ῡ βραχὺ διὰ τὸ τὸ ν̄ ἓν τῶν δύο συμφώνων ὑπάρχειν ἀμετάβολον.][95] εἰ δ' ἴσως[101] φθάσει ἐκ τῶν ἄλλων συμφώνων ἔμπροσθεν ἐκ τούτων των δ'[102] ἀμεταβόλων, ἀεὶ ἐκτείνεται[103]. ἡ γενικὴ καὶ [ἡ] δοτικὴ ἀεί

---

[95]) *pro verbis* τυγχάνουσι *usque ad* ἀμετάβολον *M nihil habet nisi haec*: δίχρονα ὄντα, καὶ ἐκτείνονται καὶ συστέλλονται· οἷον ἅγιος εἰ θέλεις, δέχεται καὶ τὰ β̄, ὡς μακρά· ἢ βραχὺ καὶ μακρόν. ἢ ὡς βραχέα: τὰ δὲ τρία διπλᾶ τῶν συμφώνων ὅπου τεθῶσι, μακρὰν ἀποτελοῦσι τὴν μετ' αὐτά· κἂν βραχέα ἦσαν, οἷον πεζός· γέγονε μακρόν· ὁμοίως, καὶ ὄξος· καὶ ὕψος. αἱ δὲ ἓξ δίφθογγοι αῑ. αῡ. εῑ. εῡ. οῑ. οῡ. ἐν τοῖς στίχοις μακραὶ λογίζονται. τὰ κύρια ὀνόματα, ἀνεξέταστα. μέτρον μόνον τῶν ποδῶν καὶ κρότον ἐνίοτε φυλάττοντα. τὸ κάπρος εἰ θέλεις, ἔστι μακρὸν τὸ κᾱ· εἰ δ' οὖν, βραχὺ· διὰ τὸ ἀμετάβολον. ὁμοίως· ἱκμὰς, εἰ θέλεις, ἔσται τὸ ῑκ, μακρὸν· εἰ δὲ μήγε, βραχὺ διὰ τὸ ρ̄ (*sic, pro* μ̄) ἀμετάβολον· ὁμοίως καὶ ὕπνος. ἓν γὰρ ἐκ τῶν δ' ἀμεταβόλων εὑρισκόμενον, εἰ βουλητὸν τῷ στιχοπλόκῳ, βραχύνεται. ‖ [96]) δέχη *K*², δέχ**** *vel* δέχ****** *K*¹ ‖ [97]) πρόσχες *K* ‖ [98]) δὲ *ex* δὲ *radendo factum K* ‖ [99]) στίχοις *M*, στιχοπλόκοις *K* ‖ [100]) *incipit fol.* 156ʳ *K* ‖ [101]) ἴσον *M* ‖ [102]) δ' *K*, τεσσάρων *M* ‖ [103]) ἐκτείνεται *K*²*M*, κτείνεται *K*¹

ποτε ἐκτείνεται· ὥστε καὶ εἰς τὴν τετάρτην χώραν εἰ πέσοι[104], ἐκτείνει[105] αὐτήν· ὁμοίως καὶ εἰς τὴν δευτέραν.

Σημείωσαι δὲ[106] καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ δοτικὴ διὰ μακροῦ ἐκφέρεται, ἐν οἵῳ φωνήεντι τύχῃ· οἷον

τῇ μακρᾷ πέμπτῃ[107] μακρὸν ὕμνον ἐξάδω·

τὸ κρᾷ[108] μακρὸν διὰ τὴν δοτικὴν γίνεται[109].

§ 8.

Ὁ ἡρωϊκὸς στίχος ποτὲ μὲν γίνεται ἐκ δύο σπονδείων καὶ τριῶν δακτύλων καὶ ἑνὸς τροχαίου· ἢ[110] ἐξ ἑνὸς σπονδείου καὶ τεσσάρων δακτύλων καὶ τροχαίου· [111]ἢ ὁλοδάκτυλος, ὡς ἡ ἀκροστιχὶς τῆς μεταμορφώσεως, ἥτις ἐστὶ

Χριστὸς ἐνὶ σκοπίῃ[112] σέλας ἄπλετον εἶδεος ἧκεν[113],

αὕτη γὰρ ἔχει πέντε δακτύλους καὶ ἕνα τροχαῖον· ἢ χωρὶς τροχαίου ἐκ δύο σπονδείων καὶ τεσσάρων[114] δακτύλων μόνον.

Ὁ δὲ δάκτυλος τίθεται καὶ ἀλλοίως[115] ἤγουν ἐκ δύο βραχέων καὶ μακροῦ[116].

§ 9.

[115]Περὶ τοῦ ἐλεγείου μέτρου[117].

Ἰστέον ὅτι τὸ ἐλεγεῖον μέτρον πέντε πόδας ἐπιδέχεται, ὧν οἱ μὲν τρεῖς δάκτυλοι, οἱ δὲ δύο[118] σπονδεῖοι, ὡς ἐμοὶ[119] δοκεῖ. τεκμαίρομαι δὲ τοῦτο ἀπὸ τῶν ἡρωελεγείων τῶν εἰς τὰ φῶτα· οὕτω γὰρ οἱ δύο ἐλεγεῖοι μετροῦνται·

πνεύματος[120]. ἐνθά.πτει· νάμασιν[121] ἀμπλακίην:[122]

ὑμνη.ταῖς μελέ.ων τῶν.δε δίδωσι χάριν[123]: ⟨Ioannes Damascen. rec. Lequien ed. Migne III pag. 825⟩

---

104) εἰ πέσοι *K*, ἐκπέσοι *M* ‖ 105) ἐκτείνει *K* ‖ 106) δὲ *ex* δὲ *radendo factum K* ‖ 107) πέμπτῃ (*sic*) *K*, *qui iota subscripta cetera omnia omittit* ‖ 108) κρᾱ *K* ‖ 109) δοτικὴν γίνεται *K*²*M*, δοτικήν *K*¹ ‖ 110) ἢ *scripsit K*² *in rasura* ‖ 111) *incipit fol.* 156ᵛ *K* ‖ 112) σκοπίῃ (*sic*) *K* ‖ 113) ἧκεν *an* ἧκε *voluerit codicis M librarius, incertum est* ‖ 114) τεσσάρων] τριῶν *KM* ‖ 115) ἀλλοῖως (*sic*) *M* ‖ 116) *In solo M haec sequuntur*:
Ὁμήρου ἡρωϊκοί:
σπονδεῖος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος σπονδεῖος (*hoc correctum ex* τροχαῖος) σπον-
ἄλλοι. μὲν ῥὰ θε.οί τε καὶ. ἀνέρες. ἱπποκο. ρυσταί. εὐ-
δεῖος δάκτυλος β' σπονδεῖος δάκτυλος δάκτυλος
δον. παννύχι.οι (οι *ex* ον *correctum*) (B 1. 2): τιμή. ση ὁλέ. ση δὲ (*inc. fol.* 167ʳ *M*) πο.
δάκτυλος δάκτυλος σπονδεῖος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος τροχαῖος δάκτυλος σπον-
λέας ἐπὶ. νηυσὶν Ἀ.χαιῶν (B 4): δία. δ' οὐκ ἔχε.νήδυμος. ὕπνος (B 2). ἀλλ' ὅ γε. μερ-
δεῖος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος τροχαῖος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος σπονδεῖος δάκτυλος
μή.ριζε ' κα.τὰ φρένα. ὡς ἀχι.λῆα (B 3): ἤδε δέ. οἱ κατὰ. θυμὸν ἀ.ρίστη. φαίνετο.
σπονδεῖος σπονδεῖος (*sic*) σπονδεῖος δάκτυλος δάκτυλος δάκτυλος σπονδεῖος (*sic*)
βουλή. πέμψαι ἐπ' ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον (B 5. 6):
117) *hunc titulum addidit K*² *in marg., om. K*¹*M* ‖ 118) δύο *M, om. K* ‖ 119) ἐμοὶ *K*, ἐμοιγε *M* ‖ 120) νεύματος *cum spatio rubricatori relicto K* ‖ 121) νάμασιν *K litteris* ιν *a K*² *in rasura scriptis* ‖ 122) *K*² *addit*: καὶ ἄλλος ἐλεγεῖος ‖ 123) *M hunc versum sic tradit*:
σπονδεῖος δάκτυλος σπονδεῖος δάκτυλο ἐξανάπεμπτος
ὑμνη . ταῖς μελέ.ων τῶν. δε δίδωσι χάριν:

[124]υἷα θεοῦ μερόπων εἵνεκα τικτόμενον[125]:
ἀλλ' ἀνὰ[126] ῥητῆρας[127] ῥύεο τῶνδε πόνων: ⟨Ioann. Dam. pag. 820⟩[128].

§ 10.

[129]Περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ[129].

Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἔστι καὶ[130] αὐτὸ ἑξάμετρον[131]· διαιρεῖται[132] δὲ εἰς τραγικὸν καὶ κωμικόν· ᾧ καὶ τῶν παλαιῶν οἱ πολλοὶ κατεχρήσαντο. δέχεται δὲ τοῦτο ἐν μὲν τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ καὶ[133] πέμπτῃ [[βάσει]] ἢ δάκτυλον ἢ σπονδεῖον ἢ ἴαμβον ἢ χορεῖον ἢ ἀνάπαιστον, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ [τῇ] τετάρτῃ ἀνάπαιστον ἢ ἴαμβον, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἢ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον.

---

[124]) ἐλεῇ *addit K* ‖ [125]) *M addit*: ἐν χθονὶ· ‖ [126]) ἄνα *KM* ‖ [127]) ῥητῆρας *K²M*, ῥητῆρα *K¹* ‖ [128]) *in M solo inserta est haec acrostichis* 1 + 31 *trimetris iambicis composita*:

ἡ ἀκροστιχὶς τῶν στοιχείων τοῦ πλινθίου, ἔστιν αὕτη:
δέξαι σεβαστὲ· τὸ βραχὺ σπούδασμά μοι.
δειλῇ δὸς ᾄδειν καρδίᾳ δόσιν. (*sic*)
εἰς οὓς ἐνιεὶς τῆς ἐμῆς εὐχῆς ἔπη.
ξάνοις ξένοις ξύναξιν ἢ ξαίνει ξένων.
ἄτην ἀνεὶς ἄνοιαν ἰαύσεις ἄνων.
ἕλεων ἰχθύϊ σῶν ἵρων ἴσας (*sic an* ἴσθ' *M*) ἴδοις.
σέβας σεβαστῶν καὶ σέβας σεβασμίων.
ἐπῶν ἔχεις ἓν νῦν ἐρεῖν ἐνηέων.
βαρεῖ (σαρεῖ *ex* βαρεῖ *factum M*) βαρήβων ὃς βιοῖ βίον βίας.
(*deest in M unus trimeter a littera α incipiens*)
σῶσαι σεβαστὲ σπεῦσον ὡς σῶσαι θέλων.
τρέμω, τρόμον τίναττε σοῦ τόνου τάσει.
ἕως ἔχεις εὖ τὴν ἐμὴν εὔοις ἕω.
τὴν κατάρατον εὐτόνως τέμνων τίσιν.
ὅσιος ὢν ὄρθιον εἰς οἴκους τ' ὄρα.
βίου βάσιν βὰς ὄλβιον βίου βίον.
ῥῶσιν ῥίγους ῥεστειρα (*sic*) σὴ ῥῆσις ῥάνοι.
ἅρεις ἀνίας ἀάτων ἀχθῶν ἄνω.
χαρὰ χάριν σχεῖν τὴν χάριν χαίρων χέε.
ὑσθεὶς ὅλαις ὕς πῶς ὕμνων | ὄδειν.
σχοίη σθένος σὲ φράσον ἀσθενῶν σθένος.
πολλοῦ πόνου πλοῦν δυσπόντου | πλέειν.
ὁ νοῦς ὁ θεῖος, πῶς ὀνεῖν ὀκνεῖς ὅλως.
δοις ὑπ' ἠὼν αὐτῆς ὅλην ὕμνων.
δινῶν δίνη δὴ, μὴ, δινεῖν δόλους δίδου.
αἰνῶν ἅταν αἴτια, πᾶς αἴνων ἄνω.
στένων στένωσιν ἣν σύ μοι σβέσαι σθένεις.
μόρος μέριμναι τῆς μονῆς μοι καὶ μόναι.
αὐτῶν ἅλις ἅλυας οὖν ἄλλους ἄνες.
μᾶλλον μόλει μοι σύμμαχος μάκαρ μέγας.
ὅπως ὄναιο ὀνείνων οἴων ὅλων.
ἵζειν ἰλύϊ τὴν ἰτῶν ἴσχων ἕλην.

verba codicis M corrupta transcribere malui quam hic illic emendandi periculum facere ‖ [129]) *hunc titulum suo loco habet M, om. K¹*, περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου *K² in margine* ‖ [130]) καὶ *M*, καὶ καὶ *K* ‖ [131]) ἑξάμετρον *K* ‖ [132]) διαιρεῖσαι *M* ‖ [133]) τῇ *addit M*

[134]Τοῦ δὲ ἰαμβικοῦ μέτρου χαρακτῆρες εἰσὶ τέσσαρες· τραγικός, κωμικός, σατυρικός, ἰαμβικός.

Τραγικοῦ ἴδιον τὸ ἐκ σπονδείων καὶ ἰάμβων συγκεῖσθαι, ἐνίοτε δὲ[135] καὶ ἐξ ἑνὸς τρισυλλάβου, ὡς τὸ

ἥκω. Διὸς. παῖς τήν.δε Θη.βαίων. χθόνα.

Διόνυ.σος ὃν[136]. τίκτει. ποθ' ἡ. Κάδμου. κόρη ⟨Eur. Bacch. 1. 2⟩.

Κωμικοῦ ἴδιον τὸ ἐκ τρισυλλάβων ὡς ἐπὶ τὸ[137] πλεῖστον συγκεῖσθαι, ὡς τὸ

ἢ φρένα. μὲν οὐκ. ἐθέλου.σαν ὀμό.σαι καθ' ἱ.ερῶν[138] ⟨Aristoph. Ran. 101⟩.

[139]Σατυρικοῦ ἴδιον τὸ μέσον τραγικοῦ καὶ κωμικοῦ, οἷον

ἦν δ' ἄγκος[140] ὑψίκρημνον ὄρεσι περίδρομον ⟨Eur. Bacch. 1051⟩.

Ἰαμβικοῦ ἴδιον τὸ ἐκ δύο συλλαβῶν συγκεῖσθαι, καί, εἰ δυνατόν, [141]ἐξ ἰάμβου, οἷον

πάτερ Λυκάμβα[142], ποῖον ἐφράσω[143] τόδε ⟨conf. Bergk. Poet. Lyr. II[4] pag. 436⟩.

Ἔστι[144] καὶ ἕτερον ἰαμβικὸν μέτρον. τούτῳ δὲ[145] ὀλίγοι τῶν παλαιῶν ἐχρήσαντο. δέχεται δὲ τοῦτο ἐν μὲν τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ καὶ πέμπτῃ βάσει ἢ ἴαμβον ἢ σπονδεῖον, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ τετάρτῃ ἴαμβον μόνον, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον, οἷον

κτείνει. με ⟨. . . . . .⟩[146].

Ἴαμβος δὲ καλεῖται, ὅτιπερ οἱ ὑβρίζειν τινὰς[147] καὶ λοιδορεῖν βουλόμενοι τούτῳ τῷ μέτρῳ ἐχρῶντο· ἰαμβίζειν γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὸ ὑβρίζειν. ⟨ἢ⟩ παρὰ τὸ ἰὸν βάζειν, τουτέστιν ἰοῦ καὶ πικρίας ἀνάμεστα φράζειν ῥήματα. ἢ ἀπὸ Ἰάμβης τινὸς γυναικὸς οὕτω καλουμένης, ἥτις αἰσχρῶς ὑβρισθεῖσα τὸν βίον ἐν ἀγχόνῃ κατέστρεψεν[148].

§ 11.

Περὶ τοῦ ἡρωελεγείου.

[149]Οὐκ ἐθέ.λω πλου.τεῖν οὐ.δ' εὔχομαι. ἀλλά μοι. εἴη:

[150]ζῆν ἐκ. τῶν ὀλί.γων. μηδὲν ἔ.χοντα[151] κα.κόν: ⟨Theognis [1155 sq.] in Anth. Pal. X 113⟩.

---

134) *ad ea quae sequuntur conf. Mangelsdorfium Anecd. Chisian. pag.* 26 *sq. et* 34 *sq.* ‖ 135) δὲ *ex* δὲ *radendo factum K* ‖ 136) δν *K* ‖ 137) ἐπιτο *M*, ἐπιτο *ex* ἐπιτὸ *radendo factum K* ‖ 138) μὲν, οὐκεθέλουσα ὁ.μόσαι. καθ' ἱερῶν *K*; μὲν, οὐκ ἐθέ.λουσα ὁ.μόσαι. καθ' ἱερῶν *M* ‖ 139) *incipit fol.* 157r *K* ‖ 140) ἡ δ' ἄγγος *K*, ἡδαγγος *M* ‖ 141) *incipit fol.* 167v *M* ‖ 142) λυκαβᾶ *K*[1]*M*, λυκάβα *K*[2] ‖ 143) ἐφράσω *K*[2], ἐφρὰς *K*[1]*M* ‖ 144) *una duaeve litterae erasae sunt in K* ‖ 145) δὲ *ex* δὲ *radendo factum K* ‖ 146) *post* με *in M est spatium vacuum fere* 36 *litterarum, nullum spatium in K* ‖ 147) ὑβρίζειν τινὰς *K ita ut litterae* ειν τιν *ex* οντα *correctae sint* ‖ 148) κατέστρεψε *M* ‖ 149) ἡρωϊ (*compendii signo ad* ι *adfixo*) *superscriptum habet M* ‖ 150) ἐλῖ *superscriptum habet M*, ἐλλῖ *cum linea transversa in inferiore tertiae litterae parte K* ‖ 151) ἔχοντι *KM*

[152]Σκηνὴ. πᾶς ὁ βί.ος καὶ. παίγνιον. ἢ μάθε. παίζειν:
[153]τὴν σπου.δὴν μετα.θεὶς[154]. ἢ φέρε. τὰς ὁδύ.νας[155]: ⟨Palladas in Anth. Pal. X 72⟩·

Τὸ γὰρ ἐλεγεῖον ἐκ δύο πενθημιμερῶν[156] σύγκειται, τουτέστιν ἐκ δύο ποδῶν καὶ μιᾶς συλλαβῆς ἀπαρτιζούσης εἰς μέρος λόγου· ὡς καὶ τοῦτο, οἷον

ὀκτὼ. στοιχεί.ων. πνεύματα. γραψάμε.νος[157]: ⟨Theodoret. in annal. philol. a. 1880 pag. 791⟩.

Reliqua pars folii 157[r] et folium 157[v] et folia 158—161 codicis *K* scriptura vacua relicta erant saeculo XIV. Foliis 146—161 efficiuntur duo quaterniones (fol. 146—153; 154—161).

CAPVT SEPTIMVM.

I. Michaelis Pselli carmen de metro iambico.

II. Ioannis Botaniatae carmen de metro iambico.

I. Supra (pag. 185 in adnotatione) mentionem feci versuum Pselli de metro iambico in codice Ambrosiano A 110 ord. sup. exstantium. Eidem sunt sine dubio atque septemdecim illi Pselli versus, qui teste Henrico Coxe in Catalogi codd. mss. bibliothecae Bodleianae part. I pag. 201 insunt in codicis Barocciani 125 saec. XVI ineunt. folio 81[v]: τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ στίχοι ὅμοιοι περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου, inc.: τὸ μέτρον οὕτω τῶν ἰάμβων μοι μέτρει, | καὶ τοὺς πόδας μὲν ἡ μέλισσα δεικνύτω. Eosdem versus ex codicis Vindobonensis theol. CCLXXXVII chartacei saeculi XV (nobis *V*) folio 25[r] (de quo codice conf. Danielem de Nessel in Catalogi bibl. Caesareae part. I pag. 392) a me rogatus humanissime transcripsit Carolus Schenkl amicus doctissimus. Verba haec sunt in *V* (iota subscripta desunt pleraque).

Τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ
στίχοι ὅμοιοι περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου.

Τὸ μέτρον οὕτω τῶν ἰάμβων μοι μέτρει.
καὶ τοὺς πόδας μὲν ἡ μέλισσα δεικνύτω,
τῶν συλλαβῶν δὲ τὴν ἀρίθμησιν κύκλον
τὸν ζῳδιακὸν εἰσορῶν μάνθανέ μοι.

---

152) ἡρῶ (*cum signo compendii in inferiore secundae litterae parte*) *superscriptum habent KM* ‖ 153) ἐλ[ετ]ῖ (*cum signo compendii in inferiore secundae litterae parte*) *superscriptum habent KM* ‖ 154) ματα.θεὶς. *K* ‖ 155) ὀδύνας *KM* ‖ 156) πενθημερῶν *M* ‖ 157) γραψάμενος *K* ‖ 157) *K*[2] *addit* τέλος, *atque hoc vocabulum ultimum est codicis K. In M statim haec sequuntur grammatica*: Τοῦ, τοῦ σερρῶν (*i. e. Nicetae Serrarum episcopi*): Ἔφης, ὦ φίλε Μιχαήλ μόνα με τῶν ἁπάντων. διὰ τοῦ ἵα θηλυκὰ μὴ παραδεδωκέναι *etc.*

5 μέλλων δὲ μετρεῖν καὶ στίχους πλέκειν. φίλος,
ἅπασαν ἐν νῷ τοῦ σκοποῦ τὴν εἰκόνα
προσλαμβάνων ἄριστα καὶ στίχους πλέκε.
πρῶτον μὲν οὖν καὶ τρίτον ἢ πέμπτον πόδα
ἴαμβον ἢ σπονδεῖον εὐτρεπιζέτω,
10 τὸν δεύτερον δὲ καὶ τέταρτον ἀξίως
ἴαμβον ἁπλοῦν εἰσφέρων ἀπαρτίσεις,
ἕκτος δ' ἰάμβου τέρπεται κόσμον φέρων
καὶ πυρριχίῳ τὴν κάραν ὑψοῦ φέρει.
ἔστωσαν οὖν σοι πυρρίχιος μὲν λόγος,
15 σπονδεῖος Ἄτλας ἐκ μακρῶν δύο χρόνων,
χάλης δ' ἴαμβος καὶ λάβης αὖ καὶ θέων.
ἰδοὺ τὸ πᾶν εἴληφας ἐν βραχεῖ μέτρῳ.

Ad versum 2 hoc scholion in codicis *V* margine a V^1 rubro adscriptum est:

Εἰ βούλει, φησί, μαθεῖν, πόσας συλλαβὰς καὶ πόσους[1] πόδας ἔχει τὸ ἰαμβικὸν μέτρον, δι' ὧν χρὴ μετρεῖν αὐτό, τοὺς μὲν πόδας ἤγουν τὸν ἀριθμὸν τῶν τοῦ στίχου ποδῶν ἡ μέλισσα[2] ὑποδείξαι σοι. ὅσους γὰρ πόδας ἡ μέλισσα[3] ἔχει, τούτους καὶ ὁ ἰαμβικὸς στίχος· ἓξ γὰρ ἔχει ἐκείνη, ὡσαύτως καὶ οὗτος. εἰ δὲ τὰς συλλαβὰς γνῶναι ἐθέλεις, ὁπόσας χρὴ καὶ αὐτὰς εἶναι, ἐκ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου τούτους μαθήσῃ· δώδεκα γὰρ ζῴδια φέρει ἐκεῖνος, καὶ δώδεκα συλλαβὰς ὁ ἰαμβικὸς στίχος.

II. Commemoravi supra (pag. 160), ubi de codice Parisino 1773 auctore Hoerschelmanno rettuli, Ioannis Botaniatae de metro iambico carmen sollemni apud Byzantinos numero centum (conf. vers. 99) versuum constans adhuc ineditum. Hoc carmen, cuius doctrina artiore vinculo cum Pseudo-Draconis (conf. inprimis pag. 162, 10 sqq.; 147, 5 sqq.; 148, 5 sqq.) fonte quam cum ceteris de re metrica scriptoribus cohaerere videtur, ipse Romae anno 1866 descripsi ex codice Chisiano miscellaneo R IV 11 saeculo XIV ineunte manu tachygraphi exarato, de quo codice uberius egit Guilelmus Mangelsdorf (Anecdota Chisiana de re metrica, Carolsruhae 1876; conf. inprimis pag. 29). Legitur hoc carmen in codice Chisiano (nobis *C*) inde a folio 57ᵛ hoc titulo insignitum: Ἰωάννου νομικ(οῦ) Κρήτης τοῦ Βοτανειάτου, πρὸς Ἰσίδωρον διάκονον καὶ νομικὸν τῆς Χίου τὸν Κριτάκην στίχοι ἑκατὸν τὸ ἰαμβικὸν διασαφοῦντες μέτρον.

A codicis *C* contextu aliquantum recedunt libri Parisinus 1773 saec. XV (nobis *P*) et Laurentianus LVIII 2 saec. XV (nobis *L*), quorum codicum artius inter se cognatorum ille multo levioribus quam hic mendis inquinatus est.

Psell. 9 ἴαμβον ἢ σπονδεῖον *ex* ἴαμβος ἢ σπονδεῖος *correctum* V^1 ‖ 14 λόγος *V* ‖ 15 σπονδαῖος *V* ‖ 16 χάλης *V, quod vario modo emendare licet.*

1) πόσας *V* ‖ 2) ἡ μέλισσα] ἡμέλησα *V cum correctione* ‖ 3) ἡ μέλισσα] ἡμέλησα V^1

Codex *P*, de quo conferas supra pag. 160, continet Ioannis Botaniatae carmen inde a folio 15[r] inf. usque ad folium 17[r] hoc titulo (de quo parum accurate relatum est in Io. Alb. Fabricii Bibl. Graec. ed. Harles VI 370) insignitum: Ἰω(άνν)ου νομικ(οῦ) Κρήτ(ης) τοῦ Βοτανιάτου πρὸς Ἰσίδωρον διάκονον καὶ ταβουλάρ(ιον) τὸν Χιώτην στίχοι ἑκατὸν: — τὸ ἰαμβικὸν διασαφοῦντες μέτρον. Descripsit carmen ex *P* Guilelmus Hoerschelmann et mecum humanissime communicavit.

Codicem *L* chartaceum miscellaneum, de quo conferas Bandinii Catalogum codd. graec. bibl. Laurentianae tom. II pag. 438 sqq., a me rogatus cum meo apographo codicis Chisiani benignissime contulit Aeneas Comes Piccolomini amicus carissimus. Carmen Ioannis Botaniatae in *L* legitur inde a folio 3[r] hoc titulo insignitum: Ἰωάννου νομικ(οῦ) τοῦ Βοτανιάτου τοῦ ἀπὸ Κρήτης πρὸς Ἰσίδωρον διάκονον καὶ ταβουλάριον τὸν Χιώτην στίχοι ἑκατὸν τὸ ἰαμβικὸν διασαφοῦντες μέτρον.

Idem carmen integrum legitur in codicis Oxoniensis Canoniciani 14 chartacei formae quartae saeculo XV exeunte exarati (nobis *O*) folio 102 teste Henrico Coxe (in Catalogi codicum mss. bibliothecae Bodleianae parte tertia, Oxonii 1854, pag. 12), qui praeter carminis titulum solos versus 1. 2. 99. 100 transcripsit[1]). Hunc codicem ipse non vidi, apparet tamen contextum codicis *O* propius abesse a *PL* quam a codice *C*.

Praeterea praesto mihi fuerunt lectiones codicum duorum Parisinorum, in quibus particulae tantum carminis illius exstant, quas meum in usum diligentissime contulit Gottholdus Gundermann:

R = Codex Parisinus 2551 pessimae notae, de quo haec ad me scripsit Guilelmus Hoerschelmann: 'Codex miscellaneus est, saec. XV—'XVI a compluribus librariis in chartis formae oblongae exaratus. Fo-'liis constat 203, quorum in 37[r]—45[v] exstant scholia in Pindarum me-'trica; sequuntur fol. 46[r] de lyricis poetis ea, quae hoc ipso usus co-'dice publici iuris fecit Boissonade Anecd. vol. IV pag. 458 sq., iterum 'edidit Mauricius Schmidt in Didymi Chalcenteri fragmentis pag. 395 sq., 'tertium edidit Augustus Nauck in calce lexici Vindobonensis pag. 321 sqq.; 'fol. 156[r][2]) Ioannis Botaniatae versus 9 et 13—50 inscriptione carentes'[3]).

---

[1]) In codice *O* inde a folio 91[r] haec leguntur: περὶ ποδῶν μέτρου (inc.: τὸ τῶν ποδῶν ἐπώνυμον ἐπὶ πολλῶν τάττεται [id est tractatus ille, de quo dixi supra pag. 162 med.]; des.: καὶ ἡ ἑξῆς ἄρεται [pro ἄρχεται] ἀπὸ φωνήεντος).

[2]) Ante Botaniatae carmen in codicis *R* folio 156[r] haec scripta sunt teste Gundermanno: ταῦτα ἱστορεῖ ὁ καισαρίας εὐσέβειος ὁ παμφίλου ἐν τῷ λό|γῳ· ὃς ἐκλήθη βασιλικὸς: | περὶ μέτρων: | ἴαμβος ἀποβραχείας συλλαβῆς. καὶ ἑτέρας μακρὰς. ἤγουν κόρη. | σπονδεῖος ἐκ δύο συλλαβῶν μακρῶν. η καὶ ω μέγα. ἤγουν. ἥρως. | τροχαῖος ἐκ μιᾶς μακρᾶς. καὶ ἑτέρας βραχείας. ἤγουν θεῖος. αὐτὸς. | πυρίχιος ἐκ δύο συλλαβῶν βραχείων. λόγος. θεὸς. | τὸ ἰαμβικὸν (cum accentu acuto supra α deleto) μέτρον ἐπιδέχεται πόδας ἓξ. ἤτοι συλλαβὰς ιβ. | ὧν ὁ μὲν. πρῶτος τρίτος καὶ πέμπτος ἢ ἴαμβος, ἢ σπονδεῖος. |

[3]) Post carminis versum 50 in *R* sequitur γένος θεοκρίτου (inc.: Θεόκριτος ὁ τῶν βουκολικῶν ποιητὴς etc.).

Εἰ γοῦν θελήσεις τοὺς ἰάμβους εἰδέναι,
10 κλέος νομικῶν, μαρτυρώνυμος φίλος,
κῦδος Χιωτῶν, Λευϊτῶν ἡ φαιδρότης,
χώρας πόδιζε συντόμως ἐγνωσμένας·
ἓξ γὰρ πόδας ἴαμβος ἅπας σοι φέρει
(ταὐτὸν δὲ ποὺς πέφυκε καὶ χώρα πάλιν),
15 χώρα δ' ἑκάστη συλλαβὰς φέρει δύο.
πρῶτον τρίτον πέμπτον τε τῶν στίχων πόδα
ἴαμβον ἢ σπονδεῖον, ὡς θέλεις, γράφε.
τὸν δεύτερον δὲ καὶ τέταρτον, ὡς θέμις.
βράχυνε καὶ μάκρυνε καὶ μὴ διστάσῃς.
20 ἴαμβον οὖν τὸ μέτρον ἔστω σοι τόδε.
τὸν δ' ἕκτον ἴσθι πυρρίχιον τὸν πόδα,
καὶ δίχρονόν μοι τόνδε τὸν πόδα κάλει·
ὃν βραχέων ἐκ δύο, δέσποτα, γράφε.
οἷον πόθον, λόγον τε καὶ Κρόνον, χρόνον.
25 εἰ δ' αὖ τὸν αὐτὸν καὶ πάλιν ἰαμβίσεις,
ἥμαρτες οὐδέν, ἀλλ' ἔγραψας εὐστόχως·
παντὸς μέτρου γὰρ συλλαβὴν τὴν ὑστάτην
βράχυνον ἢ μήκυνον ἀδιαφόρως.
ἔστι δ' ἴαμβος ὡς ἔρως, Κόνων, Νέρων,
30 ὃς τρίχρονος πέφυκεν ἐν στιχοπλόκοις,
τετράχρονος σπονδεῖος ὡς κώνωψ πάλιν.
αὕτη δ' ἑκάστου τῶν ποδῶν διπλῆ βάσις
δηλοῖ καθ' αὑτήν, ἣν ἔχει συμμετρίαν.
Πλὴν ἀλλ' ἑκάστου τὸ σθένος τῶν γραμμάτων
35 λάμβανε καὶ μάνθανε τὴν συνεργίαν·
ἑπτὰ γάρ εἰσιν ἐξ ὅλων τούτων, ὅσα
φωνὴν μόνα φέρουσι συμφώνων δίχα.
μέριζε τοίνυν ταῦτα τρισὶ χωρίοις

9 γοῦν *codicis R rubricator*, γουν R^1 ‖ θελήσῃς *an* θελήσεις *incertum C*, θελήστς *R* ‖ ἴαμβους *S* ‖ ἰδέναι *LR* ‖ 10 νομικὸν *P*, νομικῶν *L* ‖ 11 λαιτῶν *P* ‖ 12 σὺν τομαῖς *S* ‖ 13 ἓξ γὰρ *CPL*, ἴσθι ἓξ *R* ‖ ἴαμβος ἅπασι φέρει *R* ‖ 14 ταυτὸν *CPL* ‖ ποὺς *L* ‖ 16 στίχων *CPR*, δίχων *L* ‖ πόδα *C*, πόδας *potius quam* πόδα *videtur in P esse*, πόδας *LR* ‖ 17 σπόνδιον *R* ‖ 18 τὸν *R*, τὸ *CL*, καὶ *P* ‖ 19 *ab hoc versu incipit fol.* 58r *C* ‖ δυστάσῃς *PLR* ‖ 20 ἰάμβον *C* ‖ 21 τὸν δὲ ἕκτον *R* ‖ 22 κάλλει *R* ‖ 23 βράχεων *P* ‖ γράφει *L* ‖ 24 λόγονται.καὶ *ex* λόϊται καὶ *aut ex* λόϋται καὶ *factum R* ‖ 25 ἰαμβήσεις *L*, ἰαμβήσῃς *R* ‖ 27 παντὸς γὰρ μέτρα γὰρ συλλαβὴν *R* ‖ τὸν *P* ‖ 28 ἢ μήκυνον *CL*, καὶ μήκυνον *P*, ἡμίκινον *R* ‖ ἀδιαφθόρως *R* ‖ 29 *ab hoc versu incipit fol.* 16r *P* ‖ *versus* 30. 31 *hoc ordine collocant PLR, inverso C* ‖ 30 τρίχηνος *L* ‖ 31 σπονδεῖον *C*, σπόνδιος *ex* σπόνδιοι *factum R* ‖ κόνωψ παλίν *R* ‖ 32 ἑκάστη τῶν πολλῶν *L*, ἑκάστη τῶν ποδῶν *R* ‖ βάσης *R* ‖ 33 δηλεῖ *R* ‖ αὐτὴν *CPR* ‖ συμμετρεῖαν *R* ‖ 34 πλὴν *CPL*, ἀλὴν *R* ‖ τοῦ σθένους *PLR* ‖ 35 συνεργείαν *LR* ‖ 36 ἑπτὰ γὰρ εἰσὶν *R* ‖ 37 συμφώνοις δίχως *R* ‖ 38 τοίνυν *om. R*

μακροῖς ὁμοῦ τε βραχέσι καὶ διχρόνοις.
τὸ μικρὸν οὖν ō καὶ τὸ ē ψιλόν, φίλε,
ὡς βραχέα γίνωσκε καὶ νόμιζέ μοι.
τῷ ῱ μεγάλῳ σύν γε τῷ ἦτα πάλιν
τὴν μακρὰν ἀπόνειμε χώραν ἐν στίχοις.
ἄλφα ἰῶτα καὶ τὸ ῡ δὲ τὰ τρία,
τούτων ἕκαστον ὡς χρόνους ἔχον δύο
δέχοιο μακρὸν ἢ βραχύ, καθὼς θέλεις,
ἔνθα προσήκει καὶ προσαρμόττει πλέον,
εἰ μή τι κωλύει σε τῶν ἀντιμάχων.
ὅθεν χρεών σοι προστεθῆναι καὶ τόδε·
τὴν ἀλφάβητον εἰς μέρη τεμὼν δύο
τριχῶς τὰ φωνήεντα διεῖλον μόνα.
νυνὶ δὲ τὰ σύμφωνα σαφηνιστέον
ἑπτὰ πέλοντα τῷ μέτρῳ πρὸς τοῖς δέκα·
ὧν εἰσὶ διπλᾶ ζῆτα καὶ ξῖ καὶ ψί τε,
ἄλλα τρία δὲ ψιλά· ταῦ κάππα πί τε·
καὶ δασέα γίνωσκε θῆτα φῖ χί τε·
λάμβδα μῦ νῦ ῥῶ δ' ἀμετάβολα δέχου.
τέσσαρα τυγχάνοντα τῷ μέτρῳ πάλιν
τὸ βῆτα γάμμα δέλτα σίγμ' ἄφωνά πως.
τούτων ὁποῖα δύο σύμφωνα λάχει,
τῶν βραχέων ἔμπροσθεν ἢ καὶ διχρόνων,
τὴν συλλαβὴν ταύτην γε πάντως μηκύνει,
καὶ μᾶλλον εἴπερ ἀμετάβολον τύχοι,
ὄπισθεν ἄλλου γράμματος τεθειμένου.
εἰ δ' αὖ πάλιν ἔμπροσθεν ἡγεῖται τόδε,
λάμβανε μακρὰν ἢ βραχεῖαν, ὡς θέλεις

39 βραχέοις *C*, βραχέσσι *R* ‖ 41 βράχεα *P* ‖ 42 μεγάλω *CR*, μέγα *PL* ‖ γε τῷ] τε τὸ *R* ‖ ἦτα] ῆ *CPLR* ‖ 43 ἀπώνειμε *R* ‖ ἐν στίχω *L*, εὐστόχως *R* ‖ 44 *ab hoc versu incipit fol.* 58ᵛ *C* ‖ ἰῶτα *R* ‖ τὰ] τα *R* ‖ 45 χρόνος *L* ‖ ἔχον *P*, ἔχων *CLR* ‖ 47 ἔνθα *C*, ἔθου *PL*, ἔθου *R* ‖ προσάρμόζει *R* ‖ πλέον *ex* πλὲον *radendo factum R* ‖ 48 *ab hoc versu incipit fol.* 3ᵛ *L* ‖ εἴ μη τὶ κωλύει σι *R* ‖ 49 χρέον *C*, χρεῶν *R* ‖ σε *L* ‖ προστεθῆναι *PR*, προστεθεῖναι *L*, προστιθέναι *C* ‖ 50 τὴν *L*, τὸν *CPR* ‖ μέρος *P* ‖ τεμὼν *CPR*, τὰ μὲν *L* ‖ 51 μόνον *L* ‖ 54 διπλὰ *P* ‖ ζῆτα καὶ ξῖ καὶ ψί τε *C et fere P*, ζ'. καὶ ξ. καὶ ψ τε *L* ‖ 55 δὲ] τὲ *C*, τε *PL* ‖ ταῦ κάππα πί *C*; τ̄ κ̄ πί *P*; τ̄, κ̄, π̄ *L* ‖ τε] δε *CPL* ‖ 56 *ab hoc versu incipit fol.* 16ᵛ *P* ‖ θῆτα φῖ χί τε *C et fere P*, θ̄. φ̄. χ̄. τέ *L* ‖ 57 λάμβα *C*, λάβδα *P*, λ. *L* ‖ μι νι ρω *C*, μι νῦ ῥῶ *P*, μ̄. ν̄. ρ̄ *L*; *an* μύ νῦ ῥῶ *voluit poetaster?* ‖ 59 τὸ β̄. γ̄. δ̄. σῖγμ' *L* ‖ 60 τούτων *C*, τούτων δ' *P*, τοῦτο δ' *L* ‖ λέχοι *P* ‖ 62 μὴ κίνει *L* ‖ 64 ὄπισθεν *C* ‖ τεθειμένον *CPL*. *Hunc nominatirum ita tantum servare possis, ut sumas* ὄπισθεν *in versu* 64 *significare* 'ante' *et in verbis* ὁποῖα τούτων δύο σύμφωνα λάχει ἔμπροσθεν τῶν βραχέων ἢ καὶ ἔμπροσθεν τῶν διχρόνων (*conf. vers.* 60 *sq.*) *ex contrario* ἔμπροσθεν *significare* 'post'; *contradicere tamen huic coniecturae videtur versus* 65 ‖ 65 *ab hoc versu incipit fol.* 59ʳ *C* ‖ *post versum* 65 *sequitur in CPL is versus, quem nos maluimus* 69ᵘᵐ *facere quam inserere post versum* 64ᵘᵐ ‖ 66 βραχείαν *P* ‖ θέλης *P*

(ὁ τεχνικός σοι χώραν ἐν τούτῳ νέμει),
εἰ μὴ πρόκειται σίγμα τούτου πολλάκις,
ἢ καὶ πέφυκεν ἀμετάβολα δύο.
70 μόνον δὲ διπλοῦν τῶν τριῶν ἓν εἰ τύχοι,
μακρὸν τὸ βραχὺ καὶ μόνον ποιεῖν σθένει.
τὰς ἐξ διφθόγγους ὡς μακρὰς λογιστέον,
ἃς δύο φωνήεντα μιγνύουσί πως
εἰς φθόγγον, εἰς ἕνωσιν, εἰς βοὴν μίαν.
75 τρόπον τὸν αὐτὸν ἃς περισπᾷς καὶ γράφων
μακρὰς λογίζου συλλαβὰς τὰς διχρόνους.
Οὕτω πλέκων μοι τοὺς ἰαμβείους στίχους
σὺν ἀκριβείᾳ νουνεχῶς εὐθυμέτρως,
ἕκαστον αὐτῶν παρατηρῶν ὡς δέον,
80 καλῶς φυλάξεις τοὺς ὅρους μοι τῆς τέχνης·
καὶ τὸν φυτουργὸν εὐφρανεῖς καρποῖς λόγων
φερωνύμως μοι δωρεὰς ἴσως νέμων,
καὶ μᾶλλον εἴης, Ἰσίδωρός, μοι τότε
βέλτιστος ἀχείρωτος ἐν μουσοπλόκοις
85 κάλλιστος εὐπόριμος ἐν στιχουργίαις.
Ἀλλ' ἐντολὴν φύλαξον εὐτελῆ μίαν·
μὴ λέξεσι χρῶ δυσλύτοις τὸ παράπαν
μηδὲ σκοτειναῖς ἢ στιβαραῖς ἢ γρίφοις
μηδ' αὖ θέειν ὕπερθεν αἰθέρος θέλε,
90 μηδὲ στιχίζων σῶν πτερῶν ἔξω πέτου,
μή πως Ἰκάρου χεῖρον εὑρήσῃς πάθος
καὶ κηρίναις πτέρυξιν ἐπτερωμένος
λυγρὸν πέσῃς πέσημα πρὸς χάος φέρον.
Ταβουλλάριος ταῦτα ταβουλλαρίῳ
95 Βοτανειάτης Ἰσιδώρῳ φιλτάτῳ
βλαστῷ Χίου Κρὴς εὐτελὴς Ἰωάννης.
σὺ γοῦν δίδου μοι μικρὰν ἀντιμισθίαν,
εὐχὰς ὁσίας καὶ θεῷ πεφιλμένας,
ἀντὶ δεκάδος τῆς δεκαπλῆς τῶν στίχων
100 τοῦ παντελείου τυγχάνων μύστης λόγου.

70 εἰ *CP, om. L* ‖ τύχῃ *P* ‖ 74 εἰς φθόγγον *C*, δίφθογγον *PL* ‖ βοὴν *C*, βουλὴν *P*, βολὴν *L* ‖ 75 περι πᾶς *L* ‖ 78 συνακριβεία *P* ‖ 81 καρποῖς *CP*, καρ π *cum incerto scripturae compendio L* ‖ 82 φερωνύμος *L* ‖ δωρεὰς ἴσους *C*, δωρεᾶς ἴσως *PL* ‖ 83 *ab hoc versu incipit fol.* 17r *P* ‖ 87 *ab hoc versu incipit fol.* 59v *C* ‖ τοπαράπαν *CL* ‖ 88 μὴ δὲ *CPL* ‖ 89 μηδ' *CPL* ‖ αὖ *C*, αὐ *P*, οὖν *L* ‖ αἰθέρα *L* ‖ 90 μὴ δὲ *CPL* ‖ στοιχίζων *L* ‖ 91 ἰκάρου *CL* ‖ εὑρέσεις *P* ‖ 92 κηρήναις *C* ‖ 93 φέρον *L*, φέρων *quam* φέρον *in P esse probabilius est*, φέρων *C* ‖ 94 ταβουλλάριος *C*; τὰ βουλεύματα *P*, τὰ βουλευματα *L* (*ortum ex scripturae compendio male intellecto*) ‖ ταβουλλαρίῳ *C*, ταβουλαρίῳ *P*, βουραρίῳ *L* ‖ 95 βοτανειάτης *C*; βοτανιάτης *PL*, *conf. quae supra pag.* 201 *ad carminis titulum adnotavi* ‖ 96 κρῆς *C* ‖ 97 ἀντιμυθίαν *L* ‖ 99 ἀντι *O*

ποδίαν[18] δὲ συντιθέμενος[19] τὰ καλούμενα πυρριχιακὰ[20] τετράμετρα ⟨ποιεῖ⟩, ὧν ὑποδείγματα[21]

ἴθι[22] μόλε ταχύποδος[23] ἐπὶ δέμας[24] ἐλάφου
πτεροφόρον[25] ⟨ἀνὰ⟩ χερὶ δόνακα τιθεμένη[26] (fr. lyr. adesp. 113 Bergk).

3. Ὁ δὲ τροχαῖος, ὅτι τροχαλὸν[27] ἔχει τὸν ῥυθμόν· καὶ γὰρ[28] Ἀρχίλοχος[29] ἐπὶ[30] τῶν θερμῶν[31] ὑποθέσεων αὐτῷ[32] κέχρηται[33], ὡς ἐν τῷ

Ἐρξίῃ[34], πῇ δηὐτ'[35] ἄνολβος ἀθροίζεται[36] στρατός[37] (fr. 60 Bergk);

καὶ Εὐριπίδης[38]

θᾶσσον[39] ἤ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἱκόμην δι' ἄστεος[40] (Orest. 729).

4. Ὁ δὲ ἴαμβος[41] ἢ ἀπὸ Ἰάμβης τῆς[42] ὑπαντησάσης Ἱππώνακτι[43] γραός, ἧς[44] ἐφαψάμενος τῆς σκάφης, ἐφ' ἧς ἔπλυνε τὰ ἔρια, ἤκουσε λεγούσης

ἄνθρωπ', ἄπελθε· τὴν σκάφην ἀνατρέπεις.

ἢ παρὰ τὸ ἰὸν βάζειν[45]· καὶ γὰρ Καλλίμαχος περὶ[46] Ἀρχιλόχου λέγων ἐν τῷ Γραφείῳ[47] φησὶν

εἵλκυσε δὲ[48] δριμύν τε[49] χόλον[50] κυνὸς[51] ὀξύ τε κέντρον
σφηκός, ἀπ' ἀμφοτέρων ἰὸν ἔχει στομάτων[51] (fr. 37ᵃ Schneider)·

λοιδορικὸν[52] γὰρ τὸ μέτρον, καὶ ἰαμβίζειν τὸ λοιδορεῖν[53].

5. Σπονδεῖος[54] δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπαυλουμένου[55] ταῖς[56] σπονδαῖς ῥυθμοῦ, οἷον

σπένδωμεν[57] ταῖς Μνάμας[58] παισὶν[59] Μούσαις[60] καὶ τῷ μουσάρχῳ[61]
Λατοῦς[62] υἱεῖ.

ἢ ὅτι μακρότατός[63] ἐστι[64] τῶν ὁμογενῶν· εἰς μακροὺς δὲ χρόνους[65] εὐχόμεθα σώζεσθαι θύοντες[66].

6. Δάκτυλος δὲ[67] ἀπὸ τῶν Δακτύλων, οὓς ἐπιλαβομένη τῆς γῆς ἀνῆκεν ἡ Ῥέα[68]· οὓς καὶ Κουρῆτάς[69] φασι[70] διὰ[71] τὸ περὶ τὸν Δία κοῦρον[72]

---

18) διποδίαν *C*, ποδίαν *U* ‖ 19) συντιθέμενα *C* ‖ 20) πυρριχαϊκὰ *U*, πυρρι χ' καὶ *C* ‖ 21) ὑποδειγμα τ *U* ‖ 22) ἴθι *U* ‖ 23) ταχύπο δ *C*, ταχύ ποδος *U* ‖ 24) ἐπίδεσ μ *C*, ἐπι δεσμ[illegible]α *U*, ἐπὶ δέσμα ? *S* ‖ 25) πτεροφόρα ? *S*, *om. CU* ‖ 26) χαιρηδόνα καθε μν' *C*, χαίρη δόναν[illegible]α θεμένη *U*, χερσόν α καθομένα *S* ‖ 27) τροχαϊκὸν ? *C*, χαλὸν ? *S* ‖ 28) καὶ γὰρ *C*, κ[illegible]αὶ γοῦν *U*, καί γε ? *S* ‖ 29) ἀντίλοχος ? *C* ‖ 30) ἐπι *U* ‖ 31) θεσμῶν ? *S* ‖ 32) αὐτῶν *C* ‖ 33) κέχρηται *S*, χρῆται *CU* ‖ 34) Ἐρξίη] ἰῇ *C*, ἴη *U*, ἔρξη *S* ‖ 35) πῇδ' ἤ τ' *C*, [illegible]πῇ δ' ἠύτ' *U*, πῇ δῆτ' *S* ‖ 36) ἀθροίζεται *CU* ‖ 37) στρατος *U* ‖ 38) εὐριπίδης *U* ‖ 39) θᾶ[illegible]ίσσον *U* ‖ 40) δ' ἰαστεος *U* ‖ 41) ἴαμβος *U* ‖ 42) ἰάμβης τῆς *C*, ἰαμβιστῆς *U* ‖ 43) ἱπ[illegible]πόνακτι *C* ‖ 44) ἧς *U* ‖ 45) βιάζειν ? *C* ‖ 46) περι *U* ‖ 47) γραφῖ ω *C* ‖ 48) εἵλκυσε δὲ *S*, εἵλκυσε *C*, εἵλκυσε *U* ‖ 49) δριμύν τε *C*, δριμ τε (*sic*) *U*, ἀρίμεντε *S* ‖ 50) χῦλον *S* ‖ 51) ὀξυ τε κέντρω σφοικὸς. ὃς ἀπ' ἀμφοτέρων ἰὸν στομάτων *U*, ὀξύ τε κέντ[αυ]ρον σφηκὸς ἀπ' ἀμφοτέρων ἰὸν ἔχει στομάτων *S*, ὃς ἀπ' ἀμφοτέρων ἰὸν ἐκχεῖ στομάτων. ὀξύτερον κέντρον σ[illegible]φηκός *C* ‖ 52) λοιδορικὸν *CU*, λοιδορητικὸν *S et Anonymus Ambrosianus* ‖ 53) λοιδωρεῖν [illegible] ‖ 54) σπονδεῖος *CU*, Ὁ σπονδεῖος *S* ‖ 55) ἐπαυ(*inc. fol.* 48ᵛ)λομένου *C*, ἐπαυλομένου [illegible] ‖ 56) ταῖς *om. S* ‖ 57) σπένδομεν *CUS* ‖ 58) μνάμαις (*sic*) *U*, μνήμαις *C*, μνάμαις *S et Anonymus Ambrosianus* ‖ 59) παισὶ *U*, πασὶ *C*, ποσὶ *S* ‖ 60) μοῦσαις *U* ‖ 61) μουσαρχω [illegible] ‖ 62) λητοῦς *C*, λητοῦς *S* ‖ 63) μακρο τρ' *C* ‖ 64) ἐστὶ *U* ‖ 65) μακροὺς δὲ χρόνους *US*, χρόνους δὲ μακροὺς *C* ‖ 66) θύοντες *S*, πάντες *CU*; *an* πάντες θύοντες *scribendum ?* ‖ 67) δὲ *U*, *om. C* ‖ 68) ρέα *U* ‖ 69) κουρῆτας *C*, κούρητας *U* ‖ 70) φασὶ *an* φασὶν *incertum U*, φασὶν *C* ‖ 71) διά *U* ‖ 72) περι τὸν δία κοῦρον *U*, περιττὸν διάκουρον *C*

[73]ὄντα εἰλεῖσθαι[74]· ἦσαν δὲ δέκα, καὶ τούτῳ τῷ μέλει ἐψεύδοντο τὸν[75] Κρόνον.

ἢ ὅτι οἱ μουσικοὶ τὸν μὲν ἐν διπλασίονι[76] λόγον ἴαμβον καλοῦσιν, ὅταν ἡ ἄρσις[77] τῆς θέσεως διπλασίων[78] ᾖ[79], δάκτυλον δὲ τὸν ἐν ἴσῳ λόγον[80]. διὸ καὶ οἱ μετρικοὶ τὸν πόδα τοῦτον οὕτως ἐκάλεσαν· ἡ γὰρ μακρὰ ταῖς δύο βραχείαις ἰσόρροπος, ὥστε καὶ τὸν ἀνάπαιστον[81] ὡς πρός γε τὸ[82] γένος καλῶν δάκτυλον οὐκ ἂν[83] ἁμάρτοις. τὸν δὲ ἀμφίβραχυν οὐδαμῶς[84]· οὐ γὰρ ἴση αὐτοῦ[85] ἡ ἄρσις τῇ θέσει καὶ οὐ δύναται αὐτοῦ[86] ἡ σύνθεσις εἰς ἴσα[87] μερισθῆναι· ἢ[88] γὰρ μονάς ἐστι[89] πρὸς τριάδα ἢ τοὐναντίον[90]· διὸ οὐδὲ μέτρον ποιεῖ καθ' ἑαυτόν[91]. παίωνα δὲ τὸν ἐν ἡμιολίῳ λόγον[92], ὅς ἐστιν[93] ἔχων αὐτὸν[94] καὶ αὐτοῦ τὸ[95] ἥμισυ, ὡς ἡ δυὰς[96] πρὸς τὴν[97] τριάδα· τοιοῦτοι δέ εἰσιν[98] οἱ πεντάσημοι. ἐπίτριτον δὲ τὸν ἐν ἐπιτρίτῳ[99] λόγον[100], ὅταν[101] μετὰ τὴν ἰσότητα τὸ[102] τρίτον καταλίπηται[103], οἷον ἔχει λόγον ἡ τριὰς πρὸς τὴν τετράδα· ἐπεὶ οὖν οἱ ἀπὸ τριῶν μακρῶν καὶ βραχείας[104] ἑπτάσημοί εἰσιν[105] ἔχοντες ἐν αὐτοῖς[106] τριάδα καὶ τετράδα, εἰκότως ἐπίτριτοι καλοῦνται.

Τὸν δὲ[107] δάκτυλον ἡρῶον καλοῦσι διὰ τὸ δι' αὐτοῦ[108] ἡρώων γενεὰς καὶ πράξεις καταλεχθῆναι.

§ 1[b].

Σχόλιον εἰς τὸ[109] περὶ ποδῶν σύνθεμα[110].

[111]Οἱ δισύλλαβοι τέσσαρες[112].

1. σπονδεῖος: ἥρως[113]· Διὰ[114] τοῦτο σπονδεῖος ἐκλήθη, ἐπειδὴ ἐν ταῖς σπονδαῖς τῶν θεῶν εἰώθασι μετὰ τούτου τοῦ μέτρου λέγειν τὰς ᾠδάς.

2. λόγος[115]. Πυρρίχιος ἐκλήθη ὁ καὶ[116] δίβραχυς, ἐπειδὴ καὶ[117] Πύρρος πρῶτος ἐκ τοῦ δουρείου[118] ἵππου ἐπήδησε[119] καὶ ἐπὶ[120] τῇ νίκῃ ὕμνος[121] αὐτῷ ἐπετέθη τοιούτῳ μέτρῳ. ἔστι δὲ καὶ πυρρίχη εἶδος ὀρχήσεως μμέτρου[122].

---

73) *incipit fol.* 150ᵛ *U* ‖ 74) εἰλεῖσθαι *U*, ἱλεῖς ? (*per compendium*) *C* ‖ 75) τὸν *CU*, *om. S* ‖ 76) ἐνδιπλασίονι *C*, ἐν διπλάσιον *U* ‖ 77) ἄρσις *U* ‖ 78) διπλάσιον *U* ‖ 79) ἦν *U* ‖ 80) λόγῳ *S et Anonymus Ambrosianus* ‖ 81) ἀνάπαιστον *U* ‖ 82) γε τὸ *CS*, ε *U* ‖ 83) οὐκὰν *U* ‖ 84) οὐδάμῶς *U* ‖ 85) αὐτῆ *C* ‖ 86) αὐτοῦ *S*, αὐτῆ *C*, αὖ *U* ‖ 87) ἴσα ? *S*, ἴσα *CU* ‖ 88) ἢ *CS*, ἡ *U* ‖ 89) μονὰς ἐστι *C*, μονὰς ἐστὶ *U* ‖ 90) τουναν *U* ‖ 91) ἑαυτ' *C* ‖ 92) λόγον *U*, λόγον *an* λόγω *incertum C*, λόγῳ *S* ‖ 93) ἐστὶν *U* ‖ 94) αὐτὸ *C* ‖ 95) τὸ *CS*, *om. U* ‖ 96) διὰς *U* ‖ 97) τὴν *CU*, *om. S* ‖ 98) εἰσι *U* ‖ 99) τὸν ἐν ἐπιτρίτ' *C*, τῷ ἐν ἐπιτρίτῳ *S* ‖ 100) λόγῳ *S* ‖ 101) ὅτὰν *ex* ὁς ἂν ? *factum U* ‖ 102) τὸ *CU*, τὸν *S* ‖ 103) καταλίπηται *C*, κατὰ λίπηται *U*, καταλείπηται *S* ‖ 104) βρα χ' *C* ‖ 105) ἑπτάσημοι εἰσὶν *CU* ‖ 106) ἑναυτοῖς *C* ‖ 107) δὲ *C*, *om. U* ‖ 108) διὰ τὸ δι' αὐτοῦ *U*, διὰ τὸ αὐτῶ *C* ‖ 109) εἰς τ' *C*, ει τὸ *U* ‖ 110) σύν θμ *C* ‖ 111) *incipit fol.* 49ʳ *C* ‖ 112) οἱ δισύλλαβοι ξξ *C*, *om. U* ‖ 113) ἥρως *in marg. habent U et* (*paulo inferius*) *C* ‖ 114) δια *C*, διὰ *U* ‖ 115) λόγος *in marg. habet C, ante* πυρρίχιος ἐκλήθη *habet U* ‖ 116) καὶ *C, om. U* ‖ 117) καὶ *C, om. U* ‖ 118) δουρίου *C* ‖ 119) ἐπήδησεν *U* ‖ 120) ἐπι *U* ‖ 121) ὕμνος+++ (*in rasura legitur* ὑμν) *U* ‖ 122) ἐκμέτρου *C*

3. τροχαῖος[123]: δῆμος[124]. Τροχαῖος[125] πάλιν εἴρηται παρὰ τὸ περιτρέχειν[126] τοὺς βωμοὺς[127] τοιούτῳ μέτρῳ ᾄδοντας.

4. ἴαμβος: λέων[128]. Ἴαμβος ἐκλήθη, ὅτι Δημήτηρ[129] περίλυπος οὖσα ἐπὶ τῇ ἁρπαγῇ[130] τῆς Κόρης παρεξενώθη τινὶ Κελεῷ[131], καὶ τούτου[132] ἡ θεράπαινα Ἰάμβη λεγομένη[133] παρεμυθεῖτο[134] αὐτὴν[135] ὀρχουμένη τοιούτῳ μέτρῳ[136]. [137]ἢ ἀπὸ Ἰάμβης τῆς ὑπαντησάσης, ὡς εἴρηται, Ἱππώνακτι[138] γραός[137].

Οἱ τρισύλλαβοι δὲ[139] ὀκτώ.

5. δάκτυλος: ἥλιος[140]. Δάκτυλος[141] ἐκλήθη[142] ἀπὸ μεταφορᾶς[143] τῶν ἁρμογῶν τῶν δακτύλων· ἀπὸ γὰρ τῆς μείζονος ἄνω ἐπὶ τὰς ἐλάττους ἁρμογὰς ὁ δάκτυλός ἐστι[144]. σημεῖον τοῦ δακτύλου[145] ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν.

6. ἀνάπαιστος: Πολέμων[146]. Ἀνάπαιστός ἐστιν[147] ἀντὶ τοῦ ὁ πρὸς τὸ ἀνάπαλιν τοῦ δακτύλου[148] ἀντιστρέφων[149]. ([150]τινὲς δὲ καλοῦσιν αὐτὸν ἀντιδάκτυλον[150].) σημεῖον τοῦ ἀναπαίστου[151] ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς[152].

7. ἡγεμών[153]. Ἀμφίμακρος, ὅτι ἑκατέρωθεν ἔχει μακρὰν καὶ τὴν μέσην βραχεῖαν. ([154]καλεῖται δὲ κρητικός, ὅτι ὑπὸ Κρητῶν[155] εὑρῆσθαι δοκεῖ· καὶ ἰωνικός[156], ἐπειδὴ πρὸς τὰ ἰωνικὰ[157] καλούμενα μέτρα ἥρμοσται[154].)

8. [158]Ὅμηρος[159]· Ἀμφίβραχυς ὁ ἔχων ἑκατέρωθεν τῆς μακρᾶς βραχεῖαν, ἤγουν τὰς δύο βραχείας[160] καὶ μέσην τὴν[161] μακράν.

9. νοήμων[162]. Βακχεῖος ἐκλήθη, ἐπειδὴ οἱ ὕμνοι τῶν διθυραμβοποιῶν[163] πρὸς τὸν Διόνυσον ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ τοιούτου μέτρου[164] εἰσί.

---

123) τροχαῖος *U, om. C* ‖ 124) δῆμος *in marg. habet C, ante* ὁ τροχαῖος πάλιν *habet U* ‖ 125) τροχαῖος *C,* ὁ τροχαῖος *U* ‖ 126) παρατρέχειν *C* ‖ 127) βωβοὺς *U* ‖ 128) λέων *in marg. habent CU* ‖ 129) δὴ μήτηρ *U* ‖ 130) ἁρπαγῆ *U* ‖ 131) κλεῶνι ? *C* ‖ 132) τοῦ *C* ‖ 133) λεγομένη *U,* καλουμένη *C* ‖ 134) παρεμυθοῦτο ? *C* ‖ 135) αὐτὸν *C* ‖ 136) μέτρω *C,* τρόπω *U* ‖ 137) *de verbis, quae inde ab* ἢ ἀπὸ *sequuntur, conf. supra* § 1a, 4 *init.* ‖ 138) ἱππόνακτι *C* ‖ 139) δὲ *C, om. U* ‖ 140) ἥλιος *in marg. habet C, atque compendium huius vocabuli videtur fere etiam in codicis U margine exstitisse* ‖ 141) δάκτυλος *U, om. C* ‖ 142) ἐκλήθη *U,* ἐκλήθη δὲ *C* ‖ 143) μεταφορᾶς *U* ‖ 144) δάκτυλος ἐστὶ *C,* δακτυλος ἐστὶ *U* ‖ 145) τοῦ δακτύλου *U,* τῶν δακτύλων *C* ‖ 146) πολέμων *in marg. habet C,* πτολέμων *in marg. habet U* ‖ 147) Ἀνάπαιστος ἐστὶν *U, om. C* ‖ 148) τοῦ δακτύλου] τῶν δακτύλων *C,* τοῦ δακτυλικοῦ *U* ‖ 149) ἀντιστρέφων *U* ‖ 150) *verba* τινὲς — ἀντιδάκτυλον (*de quibus conf. Choerobosci Exegesin pag.* 59, 13 *sq. et 'scholia Hephaestionea B' pag.* 28, 27) *in marg. habet C, om. U* ‖ 151) τοῦ ἀναπαίστου] τῶν δακτύλων *C, om. U* ‖ 152) βραχ καὶ μακρᾶς *C,* ⏑⏑ καὶ ⏓ *U* ‖ 153) ἡγεμῶν *post* ἀμφίμακρος ὅτι *habet U, om. C* ‖ 154) *verba* καλεῖται — ἥρμοσται, *quae ex Choerobosci Exegesi pag.* 59, 19 *sqq. hausta esse videntur* (*conf. etiam 'scholia Hephaestionea B' pag.* 28, 31 *sq.*) *habet C, om. U* ‖ 155) κρητικῶν *C* ‖ 156) ἰωνικὸν *C; emendandum* παιωνικός ‖ 157) ἰωνικὰ *C; emendandum* παιωνικὰ; *conf. Choerobosci Exegesin pag.* 59, 17. 21 ‖ 158) *incipit fol.* 49v *C* ‖ 159) ὅμηρος *in marg. habet C,* ὅμῆρος *inter* ἀμφίβραχυς *et* ὁ ἔχων *habet U* ‖ 160) βραχείας *C,* ⏑⏑ *U* ‖ 161) μέσην τὴν] τὴν μέσην *C,* μέσον τὴν *U; conf. codicem Monacensem* 310 *in Vhligii proleg. ad Dionys. Thrac. pag.* XIV 4 ‖ 162) νοήμων *in marg. habet C, post* ἐκλήθη *habet U* ‖ 163) διθύραμβοῶν *U* ‖ 164) τοῦ τοιούτου μέτρου *C,* τοιούτου *U*

10. Ἥφαιστος[165]. Παλιμβάκχειος ὁ πρὸς τὸ[166] ἀνάπαλιν αὐτῷ[167] τρέχων.

11. δόλιος[168]. Χόρεῖος[169] (τοῦτο οἱ[170] μὲν προπαροξύνουσιν[171], οἱ δὲ περισπῶσιν· οὗτος δέ ἐστι καὶ[172] τρίβραχυς), ὅτι ἐν χορείαις[173] τοιοῦτον μέτρον ἐστίν[174].

12. Ἡρώδης[175]. Μολοττὸς δὲ ἀπὸ Μολοσσοῦ τοῦ[176] υἱοῦ Πύρρου καὶ Ἀνδρομάχης· τὰς ᾠδὰς γὰρ[177] λέγουσιν ἐν τοιούτῳ μέτρῳ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Δωδώνης[178] περὶ τὴν Ἤπειρον[179] πρὸς μνήμην Μολοττοῦ· ἐκλήθη γὰρ ὕστερον[180] Μολοσσία[181]. ([182]καλεῖται δὲ μολοσσὸς διὰ τὸ μέγιστος εἶναι πάντων τῶν ἁπλῶν ποδῶν καὶ μήκιστος[182].)

---

165) ἥφαιστος *in marg. habet C,* ἡφαῖστεῖ *ex* ἡφαῖστος *? factum habet U ante* ὁ πρὸς || 166) τὸ *C,* τὰ *U* || 167) αὐτῷ *an* αὐτοῦ *incertum C* || 168) δόλιος *in marg. habet C, in contextu ante* χόρειος *habet U* || 169) χόρεῖος (*sic*) *C,* χόρειος *U* || *verba* τοῦτο — περισπῶσιν *apud Dionysium qui fertur de pedibus non leguntur* || 170) οἱ *C, om. U* || 171) πρὸ παροξύνουσιν *U* || *de verbis* οὗτος — τρίβραχυς *conf. codicem Monacensem* 310 *in Vhligii proleg. ad Dionys. Thrac. pag.* XIV 6 || 172) δέ ἐστι καὶ *C,* δέ ἐστὶν ὃ μὲν (*litteris tribus ultimis incertissimis*) *U* || 173) χηρείαις *potius quam* χορείαις *videtur in U esse* || 174) ἐστὶ *U* || 175) ἡρώδης *in marg. habet C,* ἡρῶδης *in marg. habet U* || 176) τοῦ *C, om. U* || 177) γὰρ *C, om. U* || 178) δοδώνης *U* || 179) ὅπειρον *U* || 180) *incipit fol.* 151ʳ *U* || 181) μολοσσία *U,* μολοσσίας *C; corrigerem* Μολόσσεια, *nisi vario modo hanc memoriae de Molosso particulam a scriptoribus Byzantinis intellectam esse constaret* || 182) *verba* καλεῖται — μήκιστος, *quae ex Choerobosci Exegesi pag.* 60, 20 *sq. hausta sunt, omittit U*

ANONYMI AMBROSIANI

DE RE METRICA

EDIDIT

GVILELMVS STVDEMVND.

In codice celeberrimo Ambrosiano C 222 ord. inf. (qui olim 'fuit ex libris Georgii Merulae et collegii Chalcorum ⟨Mediolanensis⟩') fol. bombycino miscellaneo (nobis *A*), de quo conferas Henricum Keil in Mus. Rhen. vol. VI (a. 1847) pag. 108 sqq. (= Ritschelii opusc. I pag. 197 sqq.) et Christophorum Ziegler in Theocriti editione tertia (Tubingae 1879) pag. VI sq., inter Aristophanis fabulas scholiis [1]) Ioannis Tzetzae instructas (Plutum Nubes Ranas) inde a folio 78ᵛ extr. post Aristophanis Nubes eadem manu tachygrapha saeculi XIII, qua Aristophanis et textus et scholia, scripta exstat commentatiuncula περὶ σολοικισμοῦ, quam a me Mediolani descriptam edidit Georgius Schepss in libello 'de soloecismo' Argentorati anno 1875 pag. 60 sq. [2]). Hanc commentatiunculam ab eadem omnes manu exaratae excipiunt commentationes de re metrica, quas publici iuris faciam. Ex his commentationibus anonymorum ante me ex eodem codice Ambrosiano edidit Henricus Keil (Analecta Grammatica, Halis 1848, pag. 3 sqq.) eas, quae in mea editione leguntur inde a pag. 222, 1 usque ad pag. 232, 10. Ea quae Keilius ediderat passim emendata adiecit Lexico Vindobonensi (Petropoli 1867) pag. 253 sqq. Augustus Nauck; paginarum Nauckianarum numeros adscripsi in marginibus editionis meae. Codice Ambrosiano inspecto paucorum locorum lectionem emendavit E. Miller (Journal des Savants, 1870, pag. 173 adn. 5). Vbicumque meae codicis *A* lectiones aut a Keilio aut a Millero discrepant, scito me diligenter examinato codice ab illorum hominum doctissimorum memoria recessisse. Omnes scripturae discrepantias ex *A* adnotavi, nisi quod is iota mutum ubique omittit. Ex eis commentationibus, quas ego primum edidi, multo minoris pretii est ea quam 'de metro heroico' inscripsi, maioris ea, quam 'de pedibus pentasyllabis et hexasyllabis' inscripsi. Liberalissime permisit, ut hos libellos ex codice Ambrosiano describerem et publici iuris facerem, Antonius Ceriani, clarissimus bibliothecae Ambrosianae praefectus.

---

[1]) *Conf. de his scholiis codicis Ambrosiani etiam Henricum van Herwerden in Anecdotis editioni Sophoclis Oedip. R.* (1866) *adiectis.*

[2]) *Haec pauca corrigenda sunt in Schepssii editione: A habet pag.* 60 *vers.* 21 ιᾱ· ‖ 26 ὅτάν τις εἴποι ‖ 32 λέγει *an* λέγοι *incertum* ‖ οὗτος εἴρηκε (*non* εἴρηκεν) ‖ *pag.* 61, 1 ἀγαμέμνονος ‖ 4 *in* τις ἐπὶ *litterae* ς ἐπὶ *ab altera manu correctione effectae sunt* ‖ λέγει *an* λέγοι *incertum* ‖ 5 ὑπὸ σοῦ

Δολιχόουροι δὲ εἰσὶν οἱ κατὰ τὸ τέλος πλεονάζουσαν ἔχοντες συλλαβήν, οἱονεὶ μακροτέραν ἔχοντες τὴν οὐράν. εἰσὶ δὲ οἵδε·

λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος ⟨δ'⟩ ἦν, ἐννέα δέ σφεας (B 96)

καὶ πάλιν

Κύκλωψ τῇ πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα (ι 347).

Ἀκέφαλοι δὲ εἰσὶν οἱ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐνδεεῖς· ὅθεν δὲ εἴρηνται, δῆλον. εἰσὶ δὲ οἵδε·

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο (Ψ 2)

καὶ πάλιν

ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ⟨ῥινοῖο τετευχώς⟩ (μ 423)

καὶ πάλιν

τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει (Φ 352).

Σφηκώδεις δὲ οἱ τὴν μέσην χώραν ἐνδεεστέραν λαχόντες· εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σφηκῶν, οἵτινες τὸ μέσον ἀσθενέστερον ἔχουσιν. εἰσὶ δὲ οἵδε·

τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοϊδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι (ν 194)

καὶ πάλιν

ἀμφοτέρω πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρά (E 156)

καὶ πάλιν

τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο (Λ 36).

Μείουροι δὲ εἰσὶν οἱ κατὰ τὸ τέλος τυγχάνοντες ἐνδεεῖς, οἱονεὶ περὶ τὴν οὐρὰν ὑπομείναντες μείωσιν. εἰσὶ δὲ οἵδε·

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ἐπεὶ ἴδον αἰόλον ὄφιν (M 208).

§ 2. Τῶν δὲ μέτρων κακίαι εἰσὶ πέντε· χασμῳδία, ἐπισυνέμπτωσις, ὀλιγομερία, ⟨πολυμερία⟩, σπονδειακὴ διάθεσις.

Χασμῳδία μὲν οὖν ἐστιν, οἷον

Πηληϊάδεω (A 1 = A 322. I 166. Π 269. 653. Ω 406. 431. 448. λ 467. ω 15)

καὶ πάλιν

ἐκ μέν μ' ἀλλάων ⟨ἁλιάων⟩ ἀνδρὶ δάμασσεν (Σ 432).

εἴρηται δὲ χασμῳδία ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος ἐκ τῶν πολλῶν φωνηέντων ἐν τῷ στόματι χάσματος.

Ἐπισυνέμπτωσις δέ ἐστιν, οἷον

πολλὰ δ' ἄνατα κάτατα πάρατά τε δόχμι' ἐπῆλθον (Ψ 116).

εἴρηται δὲ ἐπισυνέμπτωσις ἀπὸ τοῦ συνεμπεσεῖν ἐν τῷ στίχῳ τὴν τῶν λέξεων ὁμοιότητα.

---

5 πῖε (*sic*) *A* ‖ 8—10 *hoc duos versus* (Ψ 2 *et* μ 423) *notavit iam Dionysius* (*apud Aristonicum*) *teste scholio codicis Veneti A ad Homer.* X 379, *ubi Aristonicus eos* κακομέτρους *appellat* ‖ 8 νῆας *A* ‖ ἑλήσποντον *ex* ἑλλήσποντον *correxit in A manus* 2 ‖ 12 ἅλις *A* ‖ 15 ἅλω ἰδέα φαίνεσκε τῶ *A* ‖ 17 δ' ἐγόων (*an* δ' ἐγόον *voluit scriba?*) *A* ‖ λυγρά *A ita ut accentus acutus supra* υ *deletus sit* ‖ 19 βλοσύρωπι *A* ‖ 21 εἰσί δε *A* ‖ 22 ἐπεὶ *A*, ὅπως *Homerus, conf. supra ad pag.* 189 *adnot.* 17 ‖ 23 *sqq. Ad* § 2 *conf. e. g. Eustathium ad Homer. pag.* 11 *sq.* 178. *etc.*; 1291. 353 ‖ 29 δάμασεν *A* ‖ 33 πολλά *A* ‖ δόχμιά τ' ἦλθον *Homerus*

Ὀλιγομερία δέ ἐστιν, οἷον

αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου (B 706).

εἴρηται δὲ ὀλιγομερία ἀπὸ τοῦ τὸν πάντα στίχον εἰς δύο μόνα διαιρεῖσθαι μέρη τοῦ λόγου.

Πολυμερία δέ ἐστιν, ⟨οἷον⟩

ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν (Z 253 = Z 406. Ξ 232. Σ 384. 423. T 7. β 302. ϑ 291. λ 247. ο 530).

εἴρηται δὲ πολυμερία ἀπὸ τοῦ πολλοῖς τοῦ λόγου συνέχεσθαι μέρεσιν· εἰς δέκα γὰρ μέρη τοῦ λόγου διῃρῆται.

Σπονδειακὴ δὲ διάθεσις ἐστίν, οἷον

Ἀτρείδης, τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην (Λ 130)

καὶ πάλιν

ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο (Ψ 221).

εἴρηται δὲ σπονδειακὴ διάθεσις ἀπὸ τοῦ τὸν πάντα στίχον ἐκ σπονδείων συγκεῖσθαι. —

Βοηθοῦνται δὲ αἱ κακίαι τῶν στίχων ἢ τῇ κοινῇ συλλαβῇ ἢ τῇ συνιζήσει, ὅτε δύο συλλαβαὶ εἰς μίαν ἐκφωνοῦνται, οἷον

τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν (B 4).

Βοηθοῦνται δὲ καὶ τῇ ἄρσει καὶ τῇ θέσει, ἐπειδὴ κοιναὶ καὶ αὗται εἰσὶ τῶν μέτρων καὶ πρῶται καὶ ὕσταται συλλαβαί, ἅστινας καὶ ἀδιαφόρους καλοῦσιν· ἄρσις μὲν γὰρ καλεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ στίχου, θέσις δὲ τὸ τέλος.

§ 3. Περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις εὑρισκομένων τομῶν.

Χρὴ δὲ ἡμᾶς μὴ μόνον τῆς ἀκριβείας τῶν μέτρων ἀντέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς καλουμένης ἀντιποιεῖσθαι τομῆς. τομὴ δὲ τῶν στίχων ἐστὶν ὁ τόπος ὁ δεικνὺς ἐν μέσῳ τοῦ ἔπους διάνοιαν, στιγμὴν ἐπιτηδείως λαμβάνουσαν. διάφορὰς δὲ ἔχει τέσσαρας ἡ τομή· ἑφθημιμερῆ τε καὶ πενθημιμερῆ καὶ τρίτον τροχαῖον καὶ τετάρτην βουκολικήν.

Ἑφθημιμερὴς μὲν καλεῖται τομή, ἥτις μετὰ τρεῖς πόδας καὶ συλλαβὴν τέλειον ἔχει τὸ νόημα, οἷον

ὣς ἔφατ', ἔδδεισε δ' ὁ γέρων· καὶ ἐπείθετο μύθῳ (A 33 = Ω 571),

ὅ ἐστι τῶν ἑπτὰ τὸ ἥμισυ.

Πενθημιμερὴς δέ ἐστιν, ἥτις μετὰ δύο πόδας καὶ συλλαβὴν τέλειον ἔχει τὸ νόημα, οἷον

ὣς ἔφατ' εὐχόμενος (A 43 = A 457. E 106. 121. Θ 198. O 377. Π 249. 527. Υ 393. Ψ 771. Ω 314. β 267. γ 385. ζ 328. ι 536. υ 102),

ὅ ἐστι τῶν πέντε τὸ ἥμισυ.

Τρίτος δὲ τροχαῖος ἐστὶν ἡ ἔχουσα τὸν πόδα τὸν τρίτον εἰς τροχαῖον συναπολήγοντα, οἷον

---

6 ἄρά *A* ‖ 11 τῶ *A* ‖ 20 ἀδιαφόρους] διαφόρους *A* ‖ 22 *sqq. Ad* § 3 *praeter ceteros de caesuris tractatus conferas propter nomen* τρίτος τροχαῖος *inprimis tractatum anonymum in Keilii Gramm. Lat.* VI *pag.* 645, 25 *sqq.*; *Marium Victorinum pag.* 65 ‖ 26 ἑφθημιμερῆ *A* ‖ 28 ἑφθημιμερὴς *A*

ὣς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε (B 166 = Δ 68. E 719. 767. H 43. Θ 112. 381. Λ 195. 516. M 364. Ξ 277. O 78. 168. Π 458. P 246. 656. Ω 120. 339. ε 43. χ 492).

Τετάρτη δὲ ὑπάρχει βουκολικὴ ἡ ἔχουσα τὸ νόημα εἰς τέταρτον πόδα πάντως ἀπαρτιζόμενον, οἷον

οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο· (A 50)

καὶ πάλιν

βῇ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων· (A 44 = B 167. Δ 74. X 187. Ω 121. α 102. ω 488).

ταύτῃ δὲ τῇ τομῇ πάντες οἱ τὰ βουκολικὰ ποιήματα γράψαντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρησάμενοι φαίνονται· ὅθεν καὶ τὴν κλῆσιν ἡ τομὴ ταύτην ἐδέξατο, ἀπὸ τῶν χρησαμένων τὴν προσηγορίαν λαβοῦσα.

§ 4. Περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις γινομένων σχημάτων.

Καλὸν δὲ ἡγοῦμαι καὶ τοῦτο τῇ τῶν ἐπῶν ἀκριβείᾳ προσθεῖναι. τῶν γὰρ στίχων οἱ μὲν εἰσὶ μονόσχημοι, οἱ δὲ πεντάσχημοι, οἱ δὲ δεκάσχημοι.

Μονόσχημα μὲν οὖν ἐκεῖνα καλεῖται τὰ ἔπη, ὅσα ἐξ ὁλοκλήρου, ἢ ἐκ πέντε δακτύλων ἢ ἐκ πέντε σπονδείων, εὑρίσκεται συντεθειμένα. οἷον ἐπὶ μὲν τῶν πέντε δακτύλων, ὡς τὸ

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς (A 84 = I 307. 606. 643. Λ 607. T 145. 198. Φ 222. Ψ 93).

ἐπὶ δὲ τῶν ε' σπονδείων, ὡς τὸ

Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην (Λ 130).

Πεντάσχημα δέ ἐστι τὰ ἔχοντα τέσσαρας σπονδείους καὶ ἕνα δάκτυλον ἢ τὸ ἀνάπαλιν· οἷον ἐπὶ μὲν τῶν δ' σπονδείων, ὡς τὸ

Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα (O 484).

ἐπὶ δὲ τῶν ⟨δ'⟩ δακτύλων·

Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν (O 370 = O 659).

Δεκάσχημα δέ ἐστι τὰ ἐκ τριῶν δακτύλων καὶ δύο σπονδείων συγκείμενα ἢ τὸ ἀνάπαλιν. τοῦ μὲν οὖν προτέρου παράδειγμα οἷον

ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμὸς χαίρω δὲ καὶ αὐτός (H 191).

τοῦ δὲ δευτέρου

ἦ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς (A 145).

Ἧρκει μὲν οὖν μέχρι τούτων καταπαῦσαι τὸν λόγον· ἡ γὰρ τῶν σχημάτων ἀκρίβεια πολλῆς δεῖται λεπτότητος τεχνικῆς ὑπερβαινούσης τὴν τῶν νέων

---

1 ἀπίθησε *A ita ut* ι *ex* ἡ *aut* ει *factum sit* ‖ 8 βῇ *A* ‖ 13 *sqq. Ad* § 4 *conf. Marium Plotium Sacerdotem pag.* 499, 25 *sq. et* 502, 23 *sqq.*; *Diomedem pag.* 496, 11 *sqq.*; *Victorinum pag.* 211, 18 *sqq.*; *Audacem pag.* 338, 25 *sqq.*; *Anonymum in Keilii Gramm. Lat.* VI 634, 10 *sqq.*; *Marium Victorinum pag.* 72, 12 *sqq.*; *Priscianum vol.* III *pag.* 460, 23 *sqq.*; *Pseudo-Plutarchi de metris cap.* II, *cuius verba redeunt apud Pseudo-Hephaest.* § 16 (*unde sua deprompsit Pseudo-Draco pag.* 136 *sq.*), *et 'scholia Hephaestionea B' pag.* 8, 16—23 (*ed. Hoerschelmann*) *nec non tabulam continentem* 'σχήματα τοῦ ἔπους λβ', *quam supra pag.* 108 *edidi* ‖ 19 τόν *A* ‖ 22 τῶ *A* ‖ 24 ἀνάπαλιν *A* ‖ δ'] δ *ex* δύο *an hoc ex illo correctum A* ‖ 25 ἶδεν *A* ‖ 30 ἤτοι *A*

διάνοιαν. ἐπειδὴ δὲ συνεχεῖς μοι προσήγαγες ἐρωτήσεις φάσκων, τίνος ἕνεκα τοὺς μὲν ἐκ τεσσάρων δακτύλων καὶ ἑνὸς σπονδείου συγκειμένους στίχους ἢ τὸ ἀνάπαλιν πεντασχήμους καλοῦμεν, τοὺς δὲ ἐκ τριῶν τε καὶ δύο δεκασχήμους καὶ οὐ πεντασχήμους εἶναι φαμέν, καίτοι τοῦ πέμπτου ἀριθμοῦ ἐκ τριῶν συνι-
5 σταμένου καὶ δύο, ἐγώ σοι τὸν περὶ τούτου λόγον σύντομον ὡς οἷόν τε ποιήσομαι καὶ σαφέστατον. τέως δὲ πρὸ πάντων ὁρισώμεθα, τί ἐστι σχῆμα. καὶ γὰρ εὔλογον οἶμαι τὸν μέλλοντα περί τινος διαλέγεσθαι πράγματος εἰδέναι, τί ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, εἶθ' οὕτως τὸν περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι λόγον.

Σχῆμά τοίνυν ἐστὶ ποιὰ ποδῶν παράλληλος κίνησις. εἴρηται δὲ οὕτως
10 ἀπὸ τῆς τῶν ποδῶν ἄρσεώς τε καὶ θέσεως, αἷς οἱ χορεύοντες ἐπιδείκνυνται, ἐμμελεῖς τινας καὶ ἐναρμονίους ῥυθμοὺς διὰ τῆς τῶν ποδῶν ἀποτελοῦντες κινήσεως. καὶ τέως φαμὲν κεκλῆσθαι τοὺς πόδας ἀπὸ τῆς τῶν χορευόντων μεταφορᾶς καταχρωμένων ἡμῶν τῷ ὀνόματι. εἰσὶ δὲ αὐτῶν οἱ μὲν δισύλλαβοι, οἱ δὲ τρισύλλαβοι, οἱ δὲ τετρασύλλαβοι, οἱ δὲ πεντασύλλαβοι, οἱ δὲ ἑξασύλλαβοι.
15 οἱ μὲν οὖν δισύλλαβοι τέσσαρες εἰσίν, ὡς ἤδη μεμάθηκας. καλῶς δὲ εἶπον 'δισύλλαβοι'. ἀπὸ γὰρ μιᾶς συλλαβῆς οὐδέποτε συνίσταται μέτρον μονόπουν. διὰ τί δὲ εἶπον καὶ 'τέσσαρες'; ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐστὶ πᾶσαν συλλαβὴν ἢ μακρὰν ἢ βραχεῖαν ὑπάρχειν ἢ βραχεῖάν τε καὶ μακράν, ἢ τὰς δύο μακρὰς ἢ τὰς δύο βραχείας· (ἡ γὰρ κοινὴ οὐκ ἔστιν εἶδος συλλαβῆς, ἐπειδὴ τόπῳ γνωρίζεται).
20 ἐκ δὲ τούτων τέσσαρα σχήματα ἀποτελεῖται. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὀκτὼ εἰσὶν οἱ τρισύλλαβοι, ἐπειδήπερ ἑκάστῳ τῶν δισυλλάβων προστιθεμένης ἢ μακρᾶς ἢ βραχείας συλλαβῆς ποτὲ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ποτὲ δὲ ἐν τῷ τέλει ὀκτὼ σχήματα καὶ ὀκτὼ πόδες ἀποτελοῦνται. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ἐπὶ τῶν τετρασυλλάβων ἁρμόσει· τῇ γὰρ προσθήκῃ τῆς συλλαβῆς ἑκκαίδεκα γίνονται πόδες καὶ ἑκκαίδεκα σχήματα. τῷ αὐτῷ δὲ τρόπῳ καὶ ἐπὶ τῶν πεντασυλλάβων ποιήσαντες εὑρήσομεν τριάκοντα καὶ δύο γινόμενα σχήματα, τῆς μὲν μακρᾶς συλλαβῆς ἀποτελούσης ἑκκαίδεκα, τῆς δὲ βραχείας τὰ ἴσα. ἐπειδὴ οὖν ταῦτα προτεθεώρηται, ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον.

[ἀρχή.]

Ἐν τῷ ἡρωϊκῷ μέτρῳ πέντε πόδες εἰσὶν ἐκ δακτύλων τε καὶ σπονδείων μετρούμενοι· ὁ γὰρ ἕκτος ποὺς ἀδιάφορός ἐστιν, ἢ τροχαῖον ἢ σπονδεῖον λαμβάνων. ἐξ ἀνάγκης οὖν ἐπὶ τῶν πέντε ποδῶν θέλομεν δεῖξαι τὰ δύο καὶ τριάκοντα σχήματα κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν παλαιῶν. ὅταν οὖν εὕρωμεν στίχον ἐκ πέντε δακτύλων συγκείμενον, λέγομεν αὐτὸν εἶναι μονόσχημον. καὶ πάλιν ὅταν ἐκ πέντε σπονδείων, ὁμοίως μονόσχημον λέγομεν. πάλιν οὖν ὅταν εὑρεθῇ στίχος ἔχων τέσσαρας δακτύλους καὶ ἕνα σπονδεῖον, καλεῖται πεντάσχη-

---

1 προσήγαγες *A ita ut ultimum* ς *sit in antiqua rasura* ‖ 3 τὲ *A* ‖ 10 αἷς *an* οἷς *incertum A* ‖ 11 τινὰς *A* ‖ 12 φαμὲν κεκλῆσθαι] μὲν, κεκλῆσθαι (*sic cum lacuna, quae tamen casui adscribi videtur posse*) *A* ‖ 17 διατί *A* ‖ τέσσαρας *A* ‖ 18 βραχεῖάν τε] βραχεῖαν τὲ *A* ‖ *in hoc versu nonnulla intercidisse apparet, veluti:* ἢ βραχεῖαν, (πᾶσαν δὲ δύο συλλαβῶν σύστασιν ἢ μακράν τε καὶ βραχεῖαν) ὑπάρχειν ἢ βραχεῖάν τε καὶ μακράν, *etc.* ‖ 20 δια *A* ‖ 21 δισυλλάβων] τρισυλλάβων *A* ‖ 24 *bis* ἑκκαίδεκα *A* ‖ 29 αρ *A* ‖ 30 τὲ *A* ‖ 31 ποὺς *ex* ποῦς *correctum A*

μος. οὕτω δὲ λέγεται καὶ ὁ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἔχων τέσσαρας σπονδείους καὶ ἕνα δάκτυλον. ὡς εἶναι τέως δώδεκα σχήματα· δύο μονόσχημα καὶ δύο πεντάσχημα. ὑπόλοιπον οὖν ἐστι τοὺς ἐκ δύο καὶ τριῶν συγκειμένους δεκασχήμους εἰπεῖν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἐκ τριῶν τε καὶ δύο, ἵνα καὶ ἐν τούτοις φανῶσι τὰ εἴκοσι σχήματα, καὶ σωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν τριάκοντα καὶ δύο σχημάτων. 5

Μετὰ ταῦτα τοίνυν δεῖ σε μαθεῖν, ποίῳ τρόπῳ τὰ σχήματα γίνεται.

⟨περὶ τῶν μονοσχήμων.⟩

Οἱ μὲν οὖν ἐξ ὁμοίων ποδῶν συνιστάμενοι στίχοι εἰκότως καλοῦνται μονόσχημοι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἐναλλαγήν· αἱ γὰρ μεταβάσεις τῶν τόπων ποιοῦσι τὰ σχήματα. 10

⟨περὶ τῶν πεντασχήμων.⟩

Οἱ δὲ ἐκ τεσσάρων δακτύλων καὶ ἑνὸς σπονδείου συγκείμενοι ἢ τὸ ἀνάπαλιν διὰ τί πεντάσχημοι λέγονται; δίσχημοι γὰρ ὤφειλον καλεῖσθαι, ἐπειδήπερ οἱ τέσσαρες δάκτυλοι ἑνὸς ὑπάρχουσι σχήματος καὶ ὁ εἷς σπονδεῖος ἑνός. ἀλλὰ καλῶς τοῦτο ἐλέγετο, εἴπερ ἦν διὰ παντὸς ἐν μιᾷ χώρᾳ τοῦ στίχου τὸν ἕνα σπονδεῖον εὑρίσκεσθαι καὶ τοὺς τέσσαρας δακτύλους ἢ τοὐναντίον τὸν ἕνα δάκτυλον καὶ τοὺς τέσσαρας σπονδείους. ἐπειδὴ δὲ ποτὲ μὲν ἐν τῇ πρώτῃ, ποτὲ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ, ποτὲ δὲ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ δὲ καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ εὑρίσκεται, ἀναγκαίως διὰ τὴν τῶν τόπων μετάβασιν καλεῖται πεντάσχημος. γενήσεται δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐφεξῆς τὸ εἰρημένον σαφέστερον· ὡς ἐὰν ζωγράφῳ ἐπιτάξῃ τις γράψαι πέντε στίχους προσώπων ἢ βοτρύων τυχὸν ἢ ἑτέρων τινῶν, οἷον ποιήσει τὸν στίχον ἔχοντα τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον ἐρυθρόν, λευκὰ δὲ τὰ τέσσαρα· καὶ πάλιν ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ ποιήσει τὸ μὲν πρῶτον λευκόν, τὸ δὲ δεύτερον ἐρυθρόν, τὰ δὲ ὑπόλοιπα τρία λευκά· καὶ πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ στίχῳ ποιήσει τὰ μὲν πρῶτα δύο λευκά, τρίτον δὲ τάξει τὸ ἐρυθρόν, τὰ δὲ ὑπόλοιπα δύο λευκά· καὶ πάλιν ἐν τῷ τετάρτῳ στίχῳ ποιήσει τὰ μὲν πρῶτα τρία λευκά, τέταρτον δὲ ἐρυθρὸν καὶ λευκὸν τὸ ὑπόλοιπον· καὶ πάλιν ἐν τῷ πέμπτῳ στίχῳ ποιήσει τὰ μὲν τέσσαρα τὰ πρῶτα λευκά, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐρυθρόν. οὕτως καὶ ὁ εἷς ποὺς τοὺς πέντε διερχόμενος τόπους. εἰ δὲ βούλει, διὰ τῶν συμφώνων δείξωμεν τὸ παράδειγμα· ἔστω δὲ τὸ ε̄ στοιχεῖον σημαντικὸν τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος ἀντὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἐρυθροῦ, τὸ λαμβδα δὲ τοῦ λευκοῦ, καὶ γίνεται οὕτως·

---

13 διατί *A* ‖ δίσχημοι] διοχήματα *A* ‖ 15 διαπαντὸς *A* ‖ 21 τίς *A* ‖ 22 *ab* οἷον *incipit folium* 79ᵛ *A* ‖ τὸ] τὸν *A* ‖ 28 τεσσαρα *A*

ε	λ	λ	λ	λ
λ	ε	λ	λ	λ
λ	λ	ε	λ	λ
λ	λ	λ	ε	λ
λ	λ	λ	λ	ε

Οὕτω μὲν οὖν τὰ πεντάσχημα γίνεται. παραθήσομαι δέ σοι καὶ στίχους Ὁμηρικοὺς σημαίνοντας, ὡς οὐδὲν ἀλόγως εἴρηται παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ πάντα κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν παλαιῶν. εὑρήσεις γὰρ ἐν αὐτοῖς κατὰ μίμησιν τοῦ γεγραμμένου κανόνος τὸν ἕνα πόδα τὰς πέντε διερχόμενον χώρας καὶ ὑποχωροῦν-
5 τας αὐτῷ κατὰ μέρος τοὺς τέσσαρας.

Ἀρκτέον δὲ ἀπὸ τοῦ παραδείγματος τοῦ ἐξ ἑνὸς σπονδείου καὶ τεσσάρων συγκειμένου δακτύλων. σημαίνει δὲ τὸ μὲν π στοιχεῖον τὸν σπονδεῖον, τὸ δὲ δ̄ τὸν δάκτυλον.

ᾱ Πηλεί. δης δ' ἐπό. ρουσεν ὅ. σον τ' ἐπὶ. δουρὸς ἐ. ρωή (Φ 251).
10 β̄ Ἀξίου. ὅς κά. λλιστον ὅ. δωρ ἐπὶ. γαῖαν ἵ. ησι (Φ 158).
γ̄ υἱέϊ. Πηλεγό. νος τὸν. δ' Ἄξιος. εὐρυρέ. εθρος (Φ 141).
δ̄ λείψει ὅ. δ' ἡμέας. εἶσι κυ. δοιμή. σων ἐς Ὀ. λυμπον (Ο 135).
ε̄ ἰῷ ἐ. πεσσύμε. νον βάλε. τείχεος. ὑψη. λοῖο (Μ 388).

Οἶμαι μηδὲ τὰ νεογνὰ βρέφη ἀγνοεῖν λοιπὸν τὴν τῶν σχημάτων ἀκρί-
15 βειαν.

Σκόπησον δὲ καὶ τὸ ἐναντίον πῶς γίνεται, λέγω δὴ τὸ ἐξ ἑνὸς δακτύλου καὶ τεσσάρων σπονδείων·

ᾱ νῆα ἅ. λις χρυ. σοῦ καὶ. χαλκοῦ. νηή. σασθαι (Ι 279).
β̄ δάμνᾳ. ἀθανά. τους ἡ. δὲ θνη. τοὺς ἀν. θρώπους (Ξ 199).

---

7 συγκειμένων *A* ‖ π̄] πι *A* ‖ 9 ἀπόρουσεν *Homerus* ‖ ἐπι *A* ‖ 10 Ἀξιοῦ *Homerus*, ἀξίου *A et Homeri codices aliquot* ‖ ἵ.ησι *A* ‖ 11 πηλεγο.νοστον. δαξία. εὐρὺ ῥέεθρον *A* ‖ Ἀξιὸς *Homerus*, ἄξιος *Homeri codices aliquot* ‖ 12 λείψειο. δημεασ. εισι κυ. δοιμη. σωνεσο.λυμπον *A* ‖ 13 ιω ἐ. πεσσυμέ. νον *A* ‖ 14 μὴ δὲ *A* ‖ 18 νῆα ἅ.λις *A* ‖ 19 ἀθάνα. τοὺς ἡ. δε θνη. τοὺς *A*

γ̄	ἰδρώ.	σει μέν.	τευ Τελα.	μὼν ἀμ.	φὶ στή.	θεσσι	(B 388).
δ̄	ταῦρον.	δ' Ἀλφεὶ.	ῷ ταῦ.	ρον δὲ Πο.	σειδά.	ωνι	(Λ 728).
ε̄	ἄλλον.	δ' ἐνθέν.	δε χρυ.	σὸν καὶ.	χαλκὸν ἐ.	ρυθρόν	(I 365).

Μεμάθηκας ἐκ τῆς ἀποδείξεως, ὡς οὐδὲν ἀσαφὲς ἡ τῶν ἀρχαίων ἀφῆκε φωνὴ οὐδὲ ἀλόγως ἡμῖν τῶν σχημάτων τὴν τάξιν παραδεδώκασιν· εἶχον γὰρ ἀληθῶς συνεστῶτα τὸν λογισμόν.

Λοιπὸν δὲ καὶ ἐπὶ τὰ δεκάσχημα μεταβῆναι καιρός. γίνεται δὲ καὶ τούτων ἡ τάξις τρόπῳ τοιῷδε·

περὶ τῶν δεκασχήμων.

Εἰ μὲν ἐκ δύο σπονδείων καὶ τριῶν ὑπάρχει δακτύλων, εὑρήσεις τὸν σπονδεῖον γινόμενον ἢ πρῶτον καὶ δεύτερον ἢ πρῶτον καὶ τρίτον ἢ πρῶτον καὶ τέταρτον ἢ πρῶτον καὶ πέμπτον, καὶ πάλιν ἢ δεύτερον καὶ τρίτον ἢ δεύτερον καὶ τέταρτον ἢ δεύτερον καὶ πέμπτον, καὶ ὁμοίως ἢ τρίτον καὶ τέταρτον ἢ τρίτον καὶ πέμπτον, καὶ ὁμοίως ἢ τέταρτον καὶ πέμπτον· ἅπερ δέκα γίνεται σχήματα.

Ἔσται δέ σοι καὶ τοῦτο σαφὲς διὰ τῆς τοῦ κανόνος ἀποδείξεως, σημαίνοντος, ὡς εἰρήκαμεν, τοῦ μὲν π̄ στοιχείου τὸν σπονδεῖον, τοῦ δὲ δ̄ τὸν δάκτυλον·

α	β			
π	π	δ	δ	δ

ᾱ	Αἴας.	δὲ πρῶ.	τος Τελα.	μώνιος.	ἕρκος Ἀ.	χαιῶν	(Ζ 5[illegible].
β̄	ἀρτύν.	θη δὲ μά.	χη στὰν.	δ' ἀντίοι.	ἐκ δ' Ἀγα.	μέμνων	(Λ 21[illegible] 6).
γ̄	βάλλ' αἰ.	εἰ δὲ πυ.	ραὶ νεκύ.	ων καί.	οντο θα.	μειαί	(Λ 52[illegible]).
δ̄	ὡς εἰ.	πὼν ποδὸς.	εἶλκε κα.	τὰ κρατε.	ρὴν ὑ.	σμίνην	(N 38[illegible]3).
ᾱ	πάντοσε.	παπταί.	νων μή.	τις χρόα.	χαλκῷ ἐ.	παύρῃ	(N 64[illegible]9).
β̄	ἐκ πόλι.	ος δ' ἄ.	ξαντο βό.	ας καὶ.	ἴφια.	μῆλα	(Θ 54[illegible]5).
γ̄	καρπαλί.	μως οἶ.	νον δὲ με.	λίφρονα.	οἰνί.	ζοντο	(Θ 5[illegible]6).
ᾱ	Θεσσαλοῦ.	υἷε δύ.	ω Ἡ.	ρακλεί.	δαο ἄ.	νακτος	(B 6[illegible]9).

1 τεῦ *A* ‖ ἀμ.φι *A* ‖ 2 δὲ] δε *A* ‖ 3 ἐνθένδ.ε *A* ‖ 11 γινόμενον ἢ] γινόμενον [illegible] *A* ‖ 19 δε *A* ‖ ἕρκος *A* ‖ 20 δε *A* ‖ στάν δ'. ἀντίοι *A* ‖ ἐκ *A et Homeri codices aliquot*, ἐν *Homerus* ‖ 21 αἰ. εἰ δε πυ. ραὶ νεκυων *A* ‖ 25 δε *A* ‖ 26 θεσσαλου δου. ω ηρακλεῖ. δαοάνακτος *A littera ab exitu octava correctione effecta*

β̄ οἱ δὲ πα. νημέρι. οι μολ. πῇ θεὸν. ἱλάσ. κοντο (A 472).
ᾱ οὐ γὰρ ἔ. τ' ἔμπεδα. γυῖα πο. δῶν ἦν. ὁρμη. θέντι (N 512).

ἔχεις μετὰ τῶν ἤδη ῥηθέντων τὴν ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος ὠφέλειαν· δείκνυσι γάρ σοι σαφῶς ὡς συνιόντες ἀλλήλοις οἱ πόδες καὶ ἀμοιβαδὶς συμπλεκόμενοι καὶ μετά τινος τάξεως ἐναρμονίου χορεύοντες τὸν ἀριθμὸν ἀποπληροῦσι τῶν δέκα σχημάτων. καὶ ταῦτα μέν, ὅταν ἀρχόμενοι τύχωσιν οἱ σπονδεῖοι.

Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ὅταν οἱ δάκτυλοι πάλιν ἡγήσωνται· μαθήσῃ δὲ τοῦτο τοῖς ἑξῆς·

ᾱ καὶ β̄	δ	δ	π	π	π
ᾱ καὶ γ̄	δ	π	δ	π	π

ᾱ πρός τε θε. ὧν μακά. ρων πρός. τε θνη. τῶν ἀν. θρώπων (A 339).
β̄ γῆμεν ἀ. νὴρ ὤ. ριστος ἐ. νὶ Τροί. ῃ εὐ. ρείῃ (N 433).
γ̄ ἦ γὰρ ἂν. Ἀτρεί. δη νῦν. ὕστατα. λωβή. σαιο (A 232= B 242).
⟨δ̄⟩ ταρφέα. βάλλον. τες Τρώ. ων ῥή. γνυντο φά. λαγγας (N 718).
ᾱ αὐτὸς. δ' ἀντίον. ἵζεν Ὀ. δυσσῆ. ος θεί. οιο (I 218).
β̄ οἱ δ' ἀμ. φ' Ἀσκαλά. φῳ αὐ. τοσχεδὸν. ὡρμή. θησαν (N 526).
γ̄ χάρτι. στοι μὲν ἔ. σαν καὶ. χαρτί. στοις ἐμά. χοντο (A 267).
ᾱ ἀφνει. οἱ πί. νοντες ὕ. δωρ μέλαν. Αἰσή. ποιο (B 825).
β̄ μὴ δή. μοι φύ. ξιν γε Δό. λων ἐμ. βάλλεο. θυμῷ (K 447).
⟨ᾱ⟩ ἐγγὺς. γὰρ νη. ῶν καὶ. τείχεος. αὖλιν ἔ. θεντο (I 232).

---

2 ᾱ] γ̄ *A* ‖ 11 ἡ *A* ‖ 12 φάλαγγες *A* ‖ 13 αὐτός *A* ‖ ἵξεν *A* ‖ θει. οίο *A* ‖ 14 οἱ δ' ἀμ. φασκαλα. φω αυ. τοσχεδον. ορμή. θησαν *A* ‖ 16 ᾱ] β *A* ‖ αἴση. ποῖο *A* ‖ 17 γ μὴ δὴ. μὴ φύ. ξιν *A* ‖ 18 αὐλίδ' ἔθεντο *A*

⟨II. De pedum nominibus.⟩

(pag. 253 ed. Nauck) § 1. Περὶ τῆς τῶν ποδῶν ὀνομασίας.

Αἱ ὀνομασίαι τοίνυν τῶν ποδῶν ἐξευρέθησαν ἢ ἀπὸ ῥυθμῶν ἢ ἐθνῶν ἢ συνθέσεως ἢ ἀριθμῶν.

§ 2. Πυρρίχιος μέν, ὅτι βραχύτατός ἐστι καὶ γοργὸς καὶ ὀξεῖαν ποιεῖται καὶ σύντομον τὴν κίνησιν τῶν χρόνων, ὥσπερ καὶ ἡ καλουμένη πυρρίχη, ἀφ' ἧς καὶ τὴν προσηγορίαν ἐδέξατο· πυρρίχη δέ ἐστιν ἔνοπλος ὄρχησις μετὰ πολλῆς ἐπιτελουμένη συντομίας τε καὶ ὀξύτητος· μιμησάμενος οὖν αὐτῆς τὴν σύντομον κίνησιν κοινωνὸς καὶ περὶ τὴν ὀνομασίαν ἐγένετο. ἄλλοι δὲ φασὶν ὀνομασθῆναι πυρρίχιον ἀπὸ τοῦ τοὺς προσιόντας τοῖς βωμοῖς μετὰ πυρὸς κεχρῆσθαι αὐτῷ· ἡνίκα γὰρ ἥπτον βωμόν, περιέτρεχον αὐτὸν ἐν κύκλῳ, λέγοντες ταχέως μέλη τινὰ ἐκ πυρριχίων συγκείμενα, πρὶν ἢ σβεσθῆναι τὸ πῦρ. Καλεῖται δὲ καὶ παρίαμβος, ἐπειδὴ παρὰ τὰ τέλη τῶν ἰαμβικῶν εὑρίσκεται μέτρων· ἄλλως τε καὶ παρά τι ὅμοιοι εἰσὶν ἴαμβος καὶ πυρρίχιος· περὶ τὴν ἐσχάτην
(254) γὰρ μόνον διαλλάσσουσι συλλαβήν, ἥτις ἐστὶν ἐπὶ παντὸς μέτρου ἀδιάφορος. Τινὲς δὲ αὐτὸν ἡγεμόνα φασίν, ἐπειδήπερ ἐξ αὐτοῦ οἱ ἄλλοι πόδες προῖασιν. Οὗτος δὲ ὁ πυρρίχιος κατὰ πόδα μὲν οὐ βαίνεται διὰ τὸ κατάπυκνον γενέσθαι τὴν βάσιν καὶ συγχεῖσθαι τὴν αἴσθησιν, κατὰ διποδίαν δὲ συντιθέμενος ἐπὶ τὰ καλούμενα πυρριχιακὰ πρόεισι τετράμετρα, ὧν ὑπόδειγμα τόδε·

ἴθι μόλε ταχύποδος ἐπὶ δέμας ἐλάφου
πτεροφόρον ⟨ἀνὰ⟩ χερὶ δόναχα τιθεμένη (fr. lyr. adesp. 113 Bergk).

Conf. ad hanc, qua de pedum nominibus agitur, doctrinam inprimis Anecdota Chisiana § 1ᵃ *supra pag.* 204—206; *Choeroboscí Exegesin pag.* 57, 22 *sqq.*; '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 27, 20 *sqq.* (*quorum scholiorum doctrina in explicandis pedum tetrasyllaborum nominibus ad unum Choeroboscum, in explicandis trisyllaborum nominibus et ad hunc et ad Dionysii qui fertur tractatum de pedibus et* [*minimam partem*] *ad eundem ex quo hoc Anonymi Ambrosiani caput profluxit fontem, in explicandis disyllaborum nominibus et ad hunc quem modo dixi fontem et ad Dionysii qui fertur tractatum redire videtur*); '*scholia Hephaestionea A*' *supra pag.* 128 *sq.*; *Dionysii qui fertur tractatum de pedibus* (*supra pag.* 161 *sq.*) *et eos qui ex hoc profluxerunt tractatus Byzantinos*; *tractatum de pedibus misere mutilum* (*nondum editum*) *qui legitur in margine folii* 25ᵛ *codicis Vaticani* 915; *Pseudo-Hephaestionem* § 1ᵇ *et Isaacum Monachum pag.* 174, 25 *sqq. cum Pseudo-Dracone pag.* 115 *sqq. Ex latinis scriptoribus conferas*: *Diomedem pag.* 475, 9 *sqq.*; *Terentianum Maurum* 1335 *sqq.*; *Marium Victorinum pag.* 44, 10 *sqq.*; *Marium Plotium Sacerdotem pag.* 497, 13 *sqq.*; *Audacis excerpta pag.* 333, 25 *sqq.* (*ed. Keil*). *Conf. etiam Westphalium* '*Metrik*' I² *pag.* 202 *sqq.* ‖ 2 ονομασίαι *A* ‖ 3 συνθέσεων *Anecd. Chis.*, '*scholia Hephaestionea A*', '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 27, 21 ‖ 5 πυρράχη *A* ‖ 7 τὲ *A* ‖ 8 περὶ] π̄ *A*, παρὰ *Keil Nauck* ‖ 11 πρινὴ *A* ‖ 12 παρὰ *A et Anecd. Chis.*, περὶ '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 27, 26; κατὰ *mavult Nauck* ‖ 14 διαλάσσουσι *A* ‖ 15 φασὶν *an* φασὶ *incertum A* ‖ 20 ⟨ἀνὰ⟩ χερὶ δόναχα τιθεμένα *Bergk*, χελιδόνα καθημένην *A*; *conf. Anecd. Chis. et* '*scholia Hephaestionea B*' *pag.* 27, 33

§ 3. Περὶ τροχαίου.

Τροχαῖος δ' ἐκλήθη, ὅτι τροχαλὸν ἔχει τὸν ῥυθμόν· καὶ γὰρ ὁ Ἀρχίλοχος ἐπὶ τῶν θερμῶν ὑποθέσεων αὐτῷ κέχρηται, ὡς ἐν τῷ

Ἐρξίη, πῇ δηὖτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός (fr. 60 Bergk);

5 καὶ Εὐριπίδης

θᾶσσον ἤ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἱκόμην δι' ἄστεος (Orest. 729).

ἢ διὰ τὸ ἐπιτροχάδην λέγεσθαι τὸ μέτρον τοῦτο ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δρόμων, οἵτινες τρόχοι παροξυτόνως καλοῦνται, ὡς Εὐριπίδης

ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι (Med. 46).

10 ἢ ὅτι τὸν τροχὸν μιμεῖται τοῦ ἅρματος, ὃς κυλιόμενος γίνεται ποτὲ μὲν ὑψη- (255)
λός, ὅπερ σημαίνει ἡ μακρά, ποτὲ δὲ ταπεινός, ὅπερ δηλοῖ ἡ βραχεῖα· δίκην οὖν τοῦ τροχοῦ τροχαῖον αὐτὸν προσηγόρευσαν.

§ 4. Περὶ ἰάμβου.

Ἴαμβος δ' ἐκλήθη ἀπὸ Ἰάμβης τῆς Κελεοῦ καὶ Μετανείρης θεραπαίνης.

15 ὅτε γὰρ ὁ Ἀιδωνεὺς τὴν Περσεφόνην, ὡς μυθεύουσιν, ἥρπασε, περινοστοῦσα αὐτῆς κατὰ ζήτησιν ἡ Δήμητρα παραγίνεται πρὸς Κελεὸν καὶ Μετάνειραν· οἱ δὲ αὐτὴν φιλοφρόνως δεξάμενοι πείθουσι τροφῆς τε μεταλαβεῖν καὶ ποτοῦ. τότε οὖν πολλὰ σκωπτικὰ πρὸς τὴν Δήμητραν εἶπεν ἡ τῶν ὑποδεξαμένων θεράπαινα, ὡς ἄμετρον αὐτῆς τὴν λύπην διαβάλλουσα καὶ βουλομένη πρὸς εὐ-

20 θυμίαν μεταβαλεῖν· τέλος δὲ καὶ τὸ ἱμάτιον ἀνασύρασα τὸ γεννητικὸν αὐτῇ δείκνυσι μόριον· ἡ δὲ ὑπό τε τοῦ οἴνου καὶ τῶν εἰρημένων νικᾶται καὶ εἰς γέλωτα τρέπεται. καὶ ἐξ ἐκείνου νόμος ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις ἐγένετο ἐπερχομένας τὰς γυναῖκας λοιδορεῖν τε καὶ λέγειν ἀλλήλας κακῶς μετὰ γέλωτος. ἰάμβους δὲ τὰς ὕβρεις ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ἀπὸ τοῦ ἰάπτειν, ὅ ἐστι βλάπτειν·

25 οἷς καὶ ὁ Ἀρχίλοχος κέχρηται ὑβριστὴς ὤν.

ἄλλοι δὲ καλοῦσιν αὐτὸν ἴαμβον καὶ λέγουσι κληθῆναι ἀπὸ Ἰάμβης τινὸς οὕτω καλουμένης γραός, ἥτινί ποτε ὁ Ἱππώναξ ὑπήντησε καὶ ἀκουσίως τῆς σκάφης ἁψάμενος, ἐφ' ἧς τὰ ἔρια ἔπλυνεν, ἤκουσε λεγούσης αὐτῆς

ἄνθρωπ', ἄπελθε· τὴν σκάφην ἀνατρέψεις.

ἢ ἀπὸ Ἰάμβης οὕτω καλουμένης κόρης, ἥτις αἰσχρῶς ὑβρισθεῖσα τὸν βίον ἀγ-

---

3 ὑποθέσεων *A* (*per scripturae compendium*) *et Anecd. Chis.*, ὑποθηκῶν *Bergk Nauck* ‖ 4 ἐρξίη πῇ δηὖτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται *Hephaestionis* (*cap.* VI) *codex optimus A, fere idem praebet idem codex optimus in 'scholiis Hephaestioneis B' pag.* 12, 9 *et* 19 (*nisi quod posteriore loco* ἐρξίη *habet*), ἐξίη πῇ δε ἠύτε ἄνολβος ἀθροΐζεται *A*; *conf. etiam Anecd. Chis. et Bergkium ad Archil. fr.* 60 ‖ 6 ἤ μ' *Euripides et Anecd. Chis.*, ἤλι' *A*: *maxime corruptum initium huius versus legitur in Dionysii Thracis codice Monacensi graeco* 310, *conf. Georgii Vhlig prolegomena in Dion. Thrac. pag.* XV 10. 11 ‖ 7 τοῦτο *Nauck*, τούτων *A* ‖ 9 ἄλλοι δε *A* ‖ 14 κελαίου *A* ‖ μετανείρης *A* (*eandem formam epicam habet tractatus de pedibus in margine codicis Vaticani* 915; *conf. etiam 'scholia Hephaestionea B' pag.* 28, 3 *et Dionysii qui fertur tractatum de pedibus pag.* 161), Μετανείρας *Nauck* ‖ 16 κελαιὸν *A* ‖ 17 τὲ *A* ‖ 23 ἀλλήλας *Nauck*, ἀλλήλαις *A* ‖ 26 καλοῦσι *A* ‖ αὐτὸν *A ita ut litterae* αὐ *supra versum exstent* ‖ 27 ἥτινι *A* ‖ ἱπώναξ *A*, Ἱππῶναξ *Nauck* ‖ 29 ἀνατρέπεις *Anecd. Chis. et 'scholia Hephaestionea B' pag.* 28, 8; *conf. Choeroboscum pag.* 58, 25 *sqq.*

χόνῃ κατέλυσεν, ὅπερ καὶ αἱ Λυκαμβίδες ἐπὶ τοῖς Ἀρχιλόχου ποιήμασιν ἔδρασαν. ἢ παρὰ τὸ ἰὸν βάζειν, ὅπερ ἐστὶν ἰοῦ καὶ πικρίας ἀνάμεστα ῥήματα λέγειν· μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ ὁ ποιητὴς Καλλίμαχος· καὶ γὰρ περὶ τοῦ Ἀρχιλόχου λέγων ἐν τῷ Γραφείῳ φησὶν οὕτως

(256) εἵλκυσέ τε δριμύν τε χόλον κυνὸς ὀξύ τε κέντρον 5
σφηκός, ἀπ' ἀμφοτέρων [δ'] ἰὸν ἔχει στομάτων (fr. 37ᵃ Schneider)·

λοιδορητικὸν γάρ ἐστι τὸ μέτρον, καὶ ἰαμβίζειν τὸ λοιδορεῖν σημαίνει παρὰ τοῖς παλαιοῖς.

§ 5. Περὶ σπονδείου.

Σπονδεῖος δ' ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ ῥυθμοῦ τοῦ ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐπαυλουμένου τε καὶ ἐπᾳδομένου, οἷον 10

σπένδωμεν ταῖς Μνάμας παισὶν Μούσαις καὶ τῷ μουσάρχῳ Λατοῦς υἱεῖ
(Terpandr.? fr. 3 Bergk).

ἢ ὅτι μακρότατος ἐστὶ τῶν ὁμογενῶν· εἰς μακροτέρους δὲ χρόνους εὐχόμεθα σώζεσθαι τὰ σπονδεῖα ἐν ταῖς θυσίαις τε καὶ σπονδαῖς· ὥσπερ γὰρ τῷ πυρ- 15 ριχίῳ ὁλοβράχει ὄντι διὰ τὴν συντομίαν ἐκέχρηντο παρὰ τοῖς βωμοῖς, οὕτω καὶ τῷ σπονδείῳ ὡς μακροτάτῳ τυγχάνοντι ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν χρόνου δεομένων ἐχρῶντο, ἀγαθὸν αὐτὸν οἰωνὸν τῆς πολυχρονίου σύμμαχίας ποιούμενοι.

§ 6. Περὶ δακτύλου.

Δάκτυλος δὲ ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Δακτύλων, οὓς ἐπιλαβομένη τῆς γῆς ἀνῆ- κεν ἡ Ῥέα. Ἡ δὲ ἱστορία τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. μαντευόμενος ὁ Κρόνος περὶ τῶν μελλόντων αὐτῷ συμβῆναι, ἤκουσε παρὰ τοῦ μάντεως, ὅτι εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ μέλλει τῆς βασιλείας αὐτὸν ἐκβαλεῖν· εὐλαβούμενος οὖν τὰ τικτόμενα βρέφη κατέπινεν. λυπουμένη δὲ πρὸς τοῦτο ἡ τοῦ Κρόνου γυνή, ὅτε ἔλαβεν ἐν γαστρὶ τὸν Δία, ἔφυγεν εἰς τὴν Ἴδην, ὄρος δὲ τοῦτο τῆς Κρήτης,
(257) κἀκεῖσε διέτριβε τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ περιμένουσα. ὡς δ' ἧκεν ἡ προθεσμία καὶ αἱ τῶν ὠδίνων ἐπέκειντο βάσανοι, μὴ φέρουσα τὰς ἀλγηδόνας ἐπεστήριξε κατὰ τοῦ ὄρους τὰς χεῖρας· τὸ δὲ ὄρος εὐθὺς ἰσαρίθμους τῶν δακτύλων ἐγέννησε δαίμονας, οἵτινες περιστάντες αὐτὴν ἐμαιώσαντο. ἡ δὲ γεννήσασα λίθον μὲν ἀντὶ τοῦ παιδὸς σπαργανώσασα τῷ Κρόνῳ προσήνεγκεν· ὁ δὲ καὶ 30 τοῦτον κατέπιεν. τῷ δὲ βρέφει δίδωσι τροφὸν αἶγα καλουμένην Ἀμάλθειαν, καὶ τοὺς εἰρημένους δὲ περιέστησε δαίμονας· οὗτοι οὖν ἔσκεπόν τε τὸ βρέφος καὶ περὶ αὐτὸ χορεύοντες ἔτυπτον τὰς ἀσπίδας εὐκόσμως, καὶ ἀπετέλουν ῥυθ-

---

3 *ante* καλλίμαχος *A*¹ *delevit* ἀρχί *litteras* ‖ 4 γραφείῳ *potius quam* γραφίῳ *videtur in A exstare* ‖ 3—6 *conf. Callimachea ed. Otto Schneider vol.* II *pag.* 166 *sqq.* ‖ 5 εἵλκυσέ τε *A*, εἵλκυσε δὲ ? *Anecd. Chis.* (*conf. Mangelsdorf pag.* 6 *sq.*) ‖ χόλον] λόχον *A* ‖ 6 *conf. Anecd. Chis.* ‖ στόματος *Schneider* ‖ 10 σπονδαῖς] σποδαῖς *A* ‖ *ab* ἐπαυλουμένου *incipit fol.* 80ʳ *A* ‖ 11 τὲ *A* ‖ 12 Μνάμας *Keil*, μνάμαις *A et fere item codices Anecd. Chis.* ‖ Μώσαις καὶ τῷ Μωσάρχῳ *Bergk* ‖ Μούσαις *et* τῷ *delenda suspicatur Nauck* ‖ υἱεῖ *A* ‖ 15 *post* σώζεσθαι *fortasse nonnulla interciderunt* (*conf. Anecd. Chis.*); *e. g. haec temptes*: σώζεσθαι (πάντες. ἢ ὅτι ᾄδεται [*vel* προσαυλεῖται]) τὰ σπονδεῖα *vel similia.* ‖ τὲ *A* ‖ 25 Ἴδαν *Keil* ‖ 28 ἰσαρίθμους *Nauck*, εἰς ἀριθμοὺς *A* ‖ 31 Ἀμάλθειαν *Nauck*, ἀμαλθίαν *A* ‖ 33 ἔτυπτον *an* ἔτυπον *incertum A*

§ 10. Περὶ βακχείου.

Βακχεῖος δὲ εἴρηται, ἐπειδὴ βακχικὸν καὶ ὑγρότερον καὶ λελυμένον ἔχει τὸν ῥυθμὸν τῆς μελοποιίας. διὸ καὶ ὑποβάκχειος καλεῖται. δείκνυσι δὲ αὐτοῦ τὴν ὑγρότητα τὸ παράδειγμα, οἷον

ἀμείβω κέλευθον· σκοπεὺς ἀπατᾷ (Eurip. Orest. 1295)· 5

(259) καὶ

ἰὼ πᾶν· ἰὼ πᾶν· ὦ παῖ τοι ὦ παῖ τοι· ἀπέστα ἀπέστα.

τὰ γὰρ τῷ Διονύσῳ ᾀδόμενα μέλη βακχικὰ ᾄσματα καλοῦσι τινές, ἃ τούτῳ τῷ μέτρῳ γινόμενα μᾶλλον θειότερα· ὅθεν καὶ παιᾶνας αὐτοὺς ἐκάλεσαν ἕτεροι, συμμιγνύντες τῷ βακχείῳ τὸν παιᾶνα. 10

§ 11. Περὶ παλιμβακχείου.

Εἴρηται δὲ οὗτος παρά τινων ἀντιβάκχειος ἢ νύσιος διὰ τὸ καὶ αὐτὸν ἁρμόζειν τοῖς διονυσιακοῖς μέλεσιν, ἢ προσοδιακὸς ἢ πόμπιμος.

§ 12. Περὶ χορείου.

Χορεῖος δὲ εἴρηται, ἐπειδὴ πρὸς τὰς συντόνους τε καὶ μεγάλας χορείας πεποίηται· διὸ καὶ οὕτως κέκληται ὡς ἀπὸ τῶν χορῶν χορεῖος παραγωγῶς. ὁ γοῦν Σοφοκλῆς ἐν τῷ Θαμύρᾳ φησὶ 15

πρόσωδα μέλεα τάδέ σε κλαίομαι τρόχιμα βάσιμα χερσὶ πόδεσσιν (fr. 228 Dindorf)·

ὑπόδειγμα δὲ αὐτοῦ καὶ τόδε 20

(260) Βρόμιε, δορατοφόρ', ἐνυάλιε, πολεμόκλονε, πάτερ Ἄρη (fr. lyr. adesp. 108 Bergk).

§ 13. Περὶ μολοσσοῦ.

Μολοσσὸς δὲ κέκληται ἀπὸ Μολοσσῶν, ὡς ὁ κρητικὸς ἀπὸ τῶν Κρητῶν. ἢ ὅτι τὰ μεγάλα μολοσσικὰ ἐκάλουν· Σοφοκλῆς

---

2 βακχικὸν *Nauck*, βακχεικὸν *A* ‖ 5 σκοποῦσα πάντᾳ (*alii* σκοποῦσ' ἅπαντα) *Euripides, apud quem* σκοπεύουσ' ἁπαντᾷ *scribendum esse arbitratur Nauck 'Euripideische Studien'* I *pag.* 61; σκοπευτὴς ἁπαντᾷ *Schneidewin Bergk* ‖ 7 *Nauck e. g. proponit* ἰὼ Ζεῦ, ἰὼ γᾶ (*Eurip. Phoen.* 1290) *vel potius* ἰὼ Πάν, ἰὼ Πάν *et deinde* ὀτοττοῖ ὀτοττοῖ *aut* ὀτοττοῖ ποποῖ δᾶ (*Aesch. Agam.* 1072. 1076) *et* Ἀπόλλων Ἀπόλλων (*Aesch. Agam.* 1073. 1077. 1080. 1085) ‖ 8 βακχικὰ *Nauck*, βακχεικὰ *A* ‖ 9 θειότερα *Keil*, διότερα *A* ‖ 11 παλινβακχείου *A* ‖ 12 ἀντιβάκχειος *Keil*, ἀντιβακχεῖος *an* ἀντιβακχειὸς *A* ‖ νύσιος *A*, *conf. Choerobosci Exeges. pag.* 60, 6; Διονύσιος *probabiliter Keil ex Choerobosci Exegesi pag.* 60, 8 *et 'scholiis Hephaestioneis B' pag.* 29, 1 ‖ 13 πομπικός *Nauck*; *conf. etiam Choerobosci Exeges. pag.* 60, 10 *et 'scholia Hephaestionea B' pag.* 29, 2 ‖ 15 τὲ *A* ‖ 16 παραγωγῶς *Keil*, παραγώγως *quam* παραγώνως *in A exstare probabilius est* ‖ 17 ἐν τῷ Θαμύρᾳ *Nauck*, τὰ θάμυρα *A*, ἐν τῷ Θαμύριδι *Choerobosci Exeges. pag.* 60, 16 ‖ 18 *sic A perperam*; πρόποδα μέλεα· τὰ δ' ὅσα κλύομεν τρόχιμα βάσιμα χέρεσι πόδεσι *Choerobosci Exeges. l. l.*; χερί τε ποδί τε *maevult Nauck* ‖ 21 δορατοφόρε *A* ‖ πολεμοκέλαδε *Dionysius Hal. de comp. verb. cap.* 17 (*qui omittit verba* πάτερ Ἄρη) ‖ πατεραρη *an* πάτεραρη *A cum rasura supra* ρα *litteras* ‖ 24 Κρητῶν *Nauck*, κρητικῶν *A*

μολοσσικαῖσι χερσὶν ἐκτείνων χεῖρας (fr. 894 Dindorf).
Τινὲς δὲ αὐτὸν καὶ ἵππιον ὀνομάζουσιν. Ἄλλοι δὲ ἀπὸ Μολοσσοῦ τοῦ Νεοπτολέμου καὶ Ἀνδρομάχης παιδὸς μολοσσὸν αὐτὸν ἐκάλεσαν, ὥς τινες καὶ τὸν πυρρίχιον ἀπὸ Πύρρου κεκλήκασιν· οἷς οὐ δεῖ προσέχειν· βέλτιον γὰρ αὐτὸν
5 εἰρῆσθαι ἀπὸ τοῦ ἔθνους τῶν Μολοσσῶν.

§ 14. Οἱ μὲν οὖν ἁπλοῖ πόδες οὗτοι τυγχάνουσι. Τούτων δὲ οἱ μὲν ἐν ἴσῳ θεωροῦνται λόγῳ, οἱ δὲ ἐν διπλασίονι, οἱ δὲ ἐν ἡμιολίῳ. Τοῦ μὲν οὖν ἴσου λόγου εἰσὶ τέσσαρες, πυρρίχιος, σπονδεῖος, δάκτυλος, ἀνάπαιστος· τούτων γὰρ ἴσαι αἱ ἄρσεις καὶ ἴσαι αἱ θέσεις. Τοῦ δὲ διπλασίονος ὁμοίως τέσσαρες, ἴαμ-
0 βος, τροχαῖος, τρίβραχυς, μολοσσός· τούτων γὰρ ἤτοι ἡ ἄρσις διπλασίων ἐστὶ τῶν θέσεων ἢ τὸ ἀνάπαλιν. Τοῦ δὲ ἡμιολίου τρεῖς, βακχεῖος, παλιμβάκχειος, κρητικός. ἐν μὲν οὖν τῷ κρητικῷ κατὰ σχέσιν τῶν μέτρων ὁτὲ μὲν ἡ ἄρσις ⟨τὴν μακρὰν καὶ τὴν βραχεῖαν περιέχει, ἡ δὲ θέσις⟩ τὴν μακράν, ὁτὲ δὲ ἔμπαλιν ἡ μὲν ἄρσις τὴν μακράν, ἡ δέ θέσις τὴν βραχεῖαν καὶ τὴν μακράν. (261)
5 ἐπὶ δὲ τῶν βακχείων διωρίσθαι πάλιν ἀνάγκη· ἐν μὲν τῷ βακχείῳ τὴν μὲν ἄρσιν μίαν ἔχειν μακράν, τὴν δὲ θέσιν μακρὰν καὶ βραχεῖαν, ἐν δὲ τῷ παλιμβακχείῳ τὴν μὲν ἄρσιν ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς, τὴν δὲ θέσιν ἐκ μακρᾶς· εἰ δὲ μή γε, εἰς τριπλασίονα ἐκπίπτει λόγον. ἡμιόλιος δέ ἐστι λόγος ὁ περιέχων ἐν ἑαυτῷ τὸν ἀριθμὸν τὸν ὅλον καὶ προσέτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ· ὁ γοῦν τρία
20 περιείληφε τόν τε δύο ἀριθμὸν καὶ τὸ ἥμισυ τούτου τὸν ἕνα· τὸ δὲ αὐτὸ κατὰ ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων θεωρείσθω. Ὁ δὲ ἀμφίβραχυς τριπλασίονος ὢν λόγου ἄθετός ἐστιν εἰς μετροποιίαν· εἰ δὲ λέγοις ὅτι καὶ μὴν τετράχρονός ἐστιν ὁ σπονδεῖος, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἔχει τὰς συλλαβὰς καὶ τοῦ χρόνου αὐτοῦ τὴν ἴσην διαίρεσιν ἐχούσας, ὁ δὲ ἀμφίβραχυς οὐκ ἔχει.

5 § 15. Περὶ προκελευσματικοῦ.

Ὁ προκελευσματικὸς ὠνόμασται οἱονεὶ παρακελευσματικὸς ὤν· συντρέχουσι γὰρ αἱ βραχεῖαι τῇ κελεύσει. καίτοι γε ἥσσονας χρόνους ἔχων τοῦ μολοσσοῦ σύνθετός ἐστι διὰ τὸ πλῆθος τῶν συλλαβῶν. Τινὲς δὲ ᾠήθησαν αὐτὸν ποιεῖν τὰ προκελευσματικὰ μέτρα, οἱ δὲ πλείους ταῦτα ἀναπαιστικὰ λε-
5 λυμένα φασίν, ὡς εἶναι ὅτε εἰς τὰ ἰωνικὰ συντελοίη ὁ μολοσσός. Τινὲς δὲ αὐτὸν καὶ ἰσάριθμον καλοῦσι.

---

1 μολοσσῆσι *Choerobosci Exeges. pag.* 60, 23 ‖ χεῖρας *A perperam*, χέρας *Keil*, πέλας *Choerobosci Exeges. l. l.*; ἐντείνων πέδας *exspectat Nauck* ‖ 2 *idem, quem Anonymus Ambrosianus* ἵππιον *vocat, a Choerobosco Exeges. pag.* 61, 2 ἵππειος *appellatur* ‖ 6 *sqq. Ad* § 14 *conf. inprimis Diomedem pag.* 480, 4 *sqq.* ‖ 9 αἱ ἄρσεις καὶ ἴσαι αἱ θέσεις] αἱ θέσεις καὶ ἴσαι αἱ ἄρσεις (*sic*) *A* ‖ *alterum* ἴσαι *rectius omittas* ‖ 11 παλινβακχεῖος *A* ‖ 13 *verba* τὴν μακρὰν καὶ τὴν βραχεῖαν ἡ δὲ θέσις (*quibus* περιέχει *ipse inserui*) *addidit Keil* ‖ 15 βακχείων *Keil*, βραχειῶν *A* ‖ πάλιν *potius quam* πᾶσα *compendio scripturae in A significari videtur* ‖ 16—17 παλινβακχείω *A* ‖ 18 τριπλασίονα *A*; *an* τετραπλασίονα *scribendum?* ‖ 22 ἀθετός *an* ἄθετός *incertum A* ‖ 29 μετρά *A* ‖ 30 ὅτε *Nauck*, ὅτι *A* ‖ 31 ἰσάριθμον *ex* εἰς ἄριθμον *correctum A*

§ 16. Περὶ παίωνος.

Ὁ δὲ παίων ῥυθμικόν ἐστιν ὄνομα· τὸν γὰρ ἐν ἡμιολίῳ λόγον παίωνα φασίν· ἡμιόλιον δέ ἐστι τὸ ἔχον αὐτὸν καὶ αὐτοῦ τὸ ἥμισυ. πάντες οὖν οἱ πεντάσημοι παίωνες καλοῦνται, ἐπειδὴ ἔχουσι δύο μακρὰς καὶ τούτων τὸ ἥμισυ· διὸ τούς τε βακχείους καὶ τὸν κρητικὸν παίωνας φασίν, ὅτι ἐπικοινωνοῦσιν ἀλλήλοις ἐν τοῖς παιωνικοῖς μέτροις· διὸ καὶ παίων ὠνόμασται. τούτῳ δὲ τῷ παίωνι ἐκέχρηντο οἱ τοὺς ὕμνους εἰς τὸν Ἀπόλλω γράφοντες. Καλεῖται δὲ ὁ μὲν πρῶτος παίων καὶ παιωνικός· ὁ δὲ δεύτερος παίων καὶ
(262) σύμβλητος καὶ κουρητικός· ὁ δὲ τρίτος παίων διδυμαῖος, κουρητικός, δελφικός, δρόμιος, ἀρίθμιος· ὁ δὲ τέταρτος παίων ὑποχηματικὸς καὶ κρητικός.

§ 17. Περὶ ἰωνικῶν.

Οἱ δὲ ἰωνικοὶ ἐκλήθησαν ἀπὸ τῶν Ἰώνων τῶν τρυφηλῶν, ἐπειδὴ κατὰ μίμησιν ἐκείνων μαλθακόν τε καὶ ἀναβεβλημένον καὶ χαῦνον ποιοῦσι τὸν ῥυθμόν· ἑλκεχίτωνες γοῦν οἱ Ἴωνες (Hom. N 685). τὰ γοῦν Σωτάδεια τούτῳ τῷ μέτρῳ γέγραπται, οἷον

τὴν μῆνιν ἄειδε, μοῦσα, τὴν Ἀχιλλέως ἐμοί.

Καλεῖται δὲ ὁ μὲν πρῶτος περσικός· ὁ δὲ δεύτερος ὑποκύκλιος.

§ 18. Περὶ χορειάμβου.

Ὁ δὲ χορείαμβος κέκληται, ἐπειδὴ τροχαιοῖαμβος ἐστίν· ἔχει γὰρ ἐν ἀρχῇ τὸν τροχαῖον καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν ἴαμβον. Τινὲς δὲ αὐτὸν κύκλιον, οἱ δὲ ὑποβάκχειον, οἱ δὲ βακχεῖον κατὰ τροχαῖον καλοῦσι.

---

1 παιῶνος *et hic et in sequentibus mavult Nauck* ‖ 7 ἀπόλλω *quam* ἀπόλλωνα *in A exstare multo verisimilius est* ‖ 9 συμβλητὸς *Hoerschelmann ad Choerobosci Exegesin pag.* 61, 12 ‖ 15 Σωτάδεια *scripsi* (*conf. Dionys. Hal. de comp. verb. pag.* 52 *ed. Schaefer*; *Demetr. de elocut. cap.* 189 (*ubi traditum est* σώματα); *Hephaest. cap.* XI *pag.* 36, 19 *ed. Westphal*; *Suid. s. v.* Σωτάδεια; *Maximus Planudes in Walzii Rhet.* V *pag.* 491, 3; *Quintilian.* I 8, 6; IX 4, 6. 90; *Diomed. pag.* 468, 8. 10; 510, 33 *Keil*; *Marius Victorinus pag.* 47, 2; 51, 1; 77, 32; 84, 23. 25; 91, 22; 113, 18. 22; 128, 13. 14; 131, 1. 6. 23; 144, 10; 153, 12. 14. 19. 23 *K*; *Caesius Bassus pag.* 255, 4; 261, 16; 263, 4—6; 271, 22 *K*; *Marius Plotius Sacerdos pag.* 540, 6; 541, 20. 21; 542, 2 *K*), σωματα *sequente lacuna duarum triumve litterarum A*, Σωτάδα *Keil* (*conf. Hephaest. cap.* II *pag.* 11, 3 *ed. Westphal*; *Eustath. in Iliad. pag.* 12; *Longin. apud schol. Hermog. in Walzii Rhet.* VII *pag.* 984, 6; *Syrianus in Walzii Rhet.* VI *pag.* 243, 29; *Terentian. Maur.* 1510. 2838 *K*; *Athenaeus* XIV *pag.* 620ᵉ; *Aristid. Quintil.* I *pag.* 32 *ed. Meibom* [*ubi pro* Σωτάδου *codex Vaticanus* 192 *habet* σω̄ (*sic*), *Barberinus* 270 σωτάδου (*sic*)]; *conf. etiam Augusti Meineke Analecta Alexandrina pag.* 246; *etc.*) ‖ 19 χοριάμβου *Nauck* ‖ 20 χορίαμβος *Nauck* ‖ τρᾱχείαμβος (*sic*) *A*, τροχαίαμβος *Nauck* ‖ 22 ὑποβακχεῖον *A*

§ 19. Περὶ ἀντισπάστου.

Ἀντίσπαστος δὲ ὁ τὴν ἐναντίαν τούτῳ σπῶν, ὥσπερ καὶ ὁ ἀνάπαιστος ἀντιπαίων καὶ ἀντιπαθῶν τῷ δακτύλῳ· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐκ μακρᾶς ἐστὶ καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς, οὗτος δὲ ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βρα-
5 χείας. ὡμολόγηται δὲ εἶναι τοὔνομα ῥυθμικόν· ἀντισπᾶν γὰρ ἕως νῦν οἱ ῥυθμικοὶ τὸ τὰς χορδὰς κρούειν φασί. Τινὲς δὲ αὐτὸν σπονδειακόν, οἱ δὲ βακχεῖον κατὰ ἴαμβον ὀνομάζουσι.

§ 20. Περὶ διιάμβου.

Ὁ διίαμβος κέκληται ὡς ἐκ δύο ἰάμβων συγκείμενος. Καλεῖται δὲ καὶ (263)
10 παράλληλος ἴαμβος ἤτοι ἰαμβικὴ ταυτοποδία.

§ 21. Περὶ διτροχαίου.

Ο διτρόχαιος καὶ αὐτὸς ἐκ δύο τροχαίων συγκείμενος κέκληται. Τινὲς δὲ αὐτὸν καὶ ἀντιπαράλληλον λέγουσιν, ἤγουν κρητικὸν κατὰ Ἀριστόξενον, ἢ διχόρειον ἢ τροχαϊκὴν ταυτοποδίαν.

15 § 22. Περὶ ἐπιτρίτου.

Ὁ δὲ ἐπίτριτος ῥυθμικῶς ὠνομάσθη· οὕτως γὰρ καλοῦσιν ἐν τῷ μερισμῷ τοῦ ῥυθμοῦ ἀριθμὸν καὶ μέρος τούτου τὸ τρίτον. τὸ δὲ ὄνομα ἔχει λόγον· ἔστι γὰρ τριὰς καὶ τῆς τριάδος τὸ τρίτον· ἐπειδὴ τοίνυν ἑπτάσημοι εἰσὶν ἔχοντες τριάδα καὶ ἑτέραν τριάδα καὶ μονάδα, ἥτις ἐστὶ τριάδος τὸ τρίτον, δικαίως
20 ἐπίτριτοι καλοῦνται. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος καλεῖται ἵππιος πρῶτος ἢ καρικὸς ἢ δόχμιος· ὁ δὲ δεύτερος ἵππιος δεύτερος ἢ ῥοδιακὸς ⟨ἢ⟩ δόχμιος ἢ κάριος ἢ τροχαϊκὸς ἑπτάσημος, ὅπερ ἐν τοῖς τροχαϊκοῖς συμβαίνει, τὸν γὰρ σπονδεῖον ἐν τοῖς ἀρτίοις δέχεται· ὁ δὲ τρίτος ἵππιος τρίτος ἢ παροδικὸς ἢ ἴαμβος ἑπτάσημος, ἐν γὰρ τοῖς ἰαμβικοῖς
25 εὑρίσκεται τὸ σχῆμα, οἷον

ἥκω Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίαν χθόνα (Eur. Bacch. 1)·

ὁ δὲ τέταρτος ἵππιος τέταρτος ἢ μονογενὴς ἢ καὶ ἀντίσπαστος ἑπτάσημος, ἐν γὰρ ταῖς ἀρχαῖς τῶν ἀντισπαστικῶν εὑρίσκεται τὸ σχῆμα, ὃ ἄρχεται ἀπὸ σπονδείου, ὡς ἐπὶ τούτου

---

6 σπονδειακόν *Nauck ex 'scholiorum Hephaestioneorum B' pag.* 29, 16 *et Choerobosci Exegesi pag.* 62, 6, ποδιακὸν *A* ‖ 8 διάμβου *A* ‖ 9 δίαμβος *A* ‖ 13 ἀντιπαράλληλον *scripsi* (*conf. Choerobosci Exegesin pag.* 62, 10), παράλληλον *A*, παράλληλον τροχαῖον *Keil* ‖ 13—14 κατὰ ἀριστόξενον *A et Choorobosci Exeges. pag.* 62, 11, κατὰ τροχαῖον *Westphal 'Metrik'* I² *pag.* 208 ‖ 14 διχορεῖον *A* ‖ 17 ἀριθμὸν καὶ μέρος *Fridericus Hultsch* (*conf. Nicomach. Geras.* Εἰσαγ. I 19, 4, *pag.* 49 *sq. Hoche*), αὕτως καὶ ἢ *A* ‖ 20 *sqq. conf. Choerobosci Exeges. pag.* 62, 13 *sqq.* ‖ 21 ἢ (*post* ῥοδιακὸς) *addidi* ‖ 26 *conf. de hoc versu Guilelmum Mangelsdorf Anecd. Chis. pag.* 34 ‖ 27 μονογενὴς ἢ *ex A descripsit Keil*; *litterae* ἢς ἢ *nunc legi in A nequeunt* ‖ 28 ὃ *scripsi*, *in A supersunt incertissimae unius ut videtur litterae reliquiae*; *verba* ἄρχεται ἀπὸ σπονδείου *delenda esse suspicatur Nauck*

γουνοῦμαί σ', ἐλαφηβόλε,
ξανθὴ παῖ Διός, ἀγρίων
δέσποιν' Ἄρτεμι θηρίων (Anacr. fr. 1 Bergk).

(264) § 23. Περὶ δισπονδείου.

Ὁ δὲ δισπόνδειος ἀπὸ τῆς συνθέσεως εἴρηται ὡς ἐκ δύο σπονδείων συγκείμενος. Καλεῖται δὲ καὶ βατήριος ἢ σπονδειακὴ ταυτοποδία.

Καὶ τοσαῦτα μὲν ἡμῖν περὶ τῆς τῶν ποδῶν ὀνομασίας εἰρήσθω.

⟨III. De metro.⟩

Περὶ εὑρέσεως μέτρων.

Πᾶσα μὲν σοφία λογική τε καὶ βάναυσος παρὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ παντοκράτορος δεδώρηται τοῖς παλαιοτέροις ἀνδράσι πρὸς τὴν τοῦ βίου τοῦ παρόντος ὠφέλειαν. καὶ τοῦτο δὲ τὸ μέτρον λέγεται πρῶτον παρ' Ἑβραίοις εὑρῆσθαι καὶ πολλὰ δι' αὐτοῦ γεγράφθαι συγγράμματα, ὧν ἐστὶν ἡ τοὺς ψαλμοὺς περιέχουσα βίβλος καὶ ἕτεραι δὲ πρὸς ταύτῃ, αἵτινες ῥήμασι μὲν καὶ γράμμασιν Ἑβραϊκοῖς ἐγεγράφατο· ἐμετροῦντο δὲ τῷ διὰ τῶν ποδῶν μέτρῳ κατὰ τὴν οἰκείαν ἀκρίβειαν, ὥσπερ καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων ποιήματα· μεταφρασθέντα δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου τὴν μὲν τοῦ μέτρου τάξιν ἀπώλεσαν, ἔμειναν δὲ μέχρι τῆς δεῦρο γραφόμενα στιχηδὸν καὶ καλούμενα στιχηρά.

Τοῦτο οὖν τὸ μέτρον μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν μεμαθηκότες παρὰ τῶν Ἑβραίων οἱ Ἕλληνες τὸν θεόν τε ἅμα τὸν δωρησάμενον καὶ τοὺς διδάξαντας ἀρνησάμενοι ἑαυτοῖς ἐπιγράφουσι τὸ εὕρεμα, μυθολογοῦντες ἐν τῇ Πυθίᾳ πρῶτον ἀναπεφωνῆσθαι αὐτό, καὶ ποτὲ μὲν ὡς ἀρχαῖον ἀποσεμνύνουσι καὶ τιμῆς ἄξιον εἶναι νομίζουσιν, ἐπιλέγοντες τὸ

ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους (Ψ 788),

ποτὲ δὲ ὡς νέον ἐκνεάζουσιν, ἐπιφέροντες

(265) τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται (α 351. 352).

Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ μείρω, ὅ ἐστι μερίζω· ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ σείω γίνεται σεῖστρον καὶ ἀπὸ τοῦ δέρω δέρτρον, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ μείρω μέτρον. μάρτυς δὲ τοῦ λόγου καὶ Ὅμηρος, λέγων

δέρτρον ἔσω δύνοντες (λ 579),

ὅ ἐστιν ἔσω εἰς τὸ ἧπαρ δύνοντες· δέρτρον δὲ τὸ ἧπαρ ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ δέρεσθαι τῷ αἵματι.

---

3 δέσποινα *A* || θηρῶν *Anacreon* || 6 βατήριος *A ut videtur*, ἐμβατήριος *Nauck*, ἐκβατήριος *codices Choeroboscí Exegeseos pag.* 62, 22 || ἢ *A*, καὶ *Nauck*

Capitum, quae III. *et* IV. *feci, doctrinam ex Longini prolegomenis in Hephaestionem fluxisse apparet* || 8 *a* περὶ *incipit folium* 80ᵛ *A* || 17 τῆς *A*, τοῦ *Nauck* || 20 θεὸν τὲ *A* || 24 τιμῶσι *Homerus*, τιμῶντες *A* || 25 ἐκνεάζουσιν *vel* ἐκνειάζουσιν *vel* ἐκετάζουσιν *correctione effectum A*, ἐξετάζουσιν *Keil* || 26 ἐπικλείουσ' *Homerus*, ἐπικλύουσιν *A* || 27 ἀκουόντεσι *A*

Τί ἐστι μέτρον;

Μέτρον ἐστὶ ποδῶν ἢ βάσεων σύνταξις τῇ αἰσθήσει τῇ διὰ τῆς ἀκοῆς παραλαμβανομένη.

Ποσαχῶς λέγεται τὸ μέτρον;

Λέγεται δὲ μέτρον καὶ ὁ τῆς συλλαβῆς χρόνος, καὶ μάρτυς ἡ Πυθία ἤτοι Ὀρφεύς, λέγων περὶ τοῦ ἔπους

ὄρθιον ἑξαμερὲς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων (Longin. in 'schol. Heph. B' pag. 2, 31 H)·

καὶ ὁ ποὺς δὲ μέτρον καλεῖται, ὡς ὅταν τὸ ἡρωϊκὸν ἑξάμετρον λέγωμεν· ἥ τε συζυγία, ὡς ὅταν τὰ ἰαμβικὰ τρίμετρα ἢ τετράμετρα λέγηται ἀπὸ ἓξ ἢ ὀκτὼ ποδῶν συγκείμενα· καὶ ὁ στίχος δὲ μέτρον λέγεται, ὡς φησὶν Ὀδυσσεὺς ὁ μετρικός, ὅτι ἡ πρώτη ῥαψῳδία Ὁμήρου μέτρα ἔχει δέκα καὶ ἑξακόσια· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ποίημα μέτρον φαμέν, ὡς ὅταν εἴπωμεν ὅτι τὰ μὲν Πλάτωνος πεζά ἐστι, τὰ δὲ Ὁμήρου μέτρα. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν τὸ μετροῦν καὶ τὸ μετρούμενον μέτρον ὀνομάζεται (τόν τε γὰρ χοίνικα, τὸ σκεῦος λέγω, μέτρον καλοῦμεν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς δι' αὐτοῦ μετρηθέντας πυρούς), οὕτως καὶ ἐπὶ (266) τούτων τά τε ποιοῦντα καὶ τὸ γινόμενον μέτρον λέγεται. μέτρον δέ ἐστι καὶ ἡ συμμετρία, ὡς τὸ

πᾶν μέτρον ἄριστον.

Τοῦ δὲ μέτρου ὕλη μέν ἐστι συλλαβή, κριτήριον δὲ αὐτοῦ ἀκοή, κόσμος δὲ αὐτοῦ ἡ φωνή· τὸν γὰρ ἦχον τῆς εὐρυθμίας ἐκτείνουσα καὶ συστέλλουσα ἡ φωνὴ σχηματίζει τὰς συλλαβάς, ἃς εἰσδεξαμένη κρίνει ἡ ἀκοή.

Τί διαφέρει μέτρον ῥυθμοῦ;

Διαφέρει, ὅτι τοῖς μὲν μέτροις ὕλη ἐστὶ συλλαβὴ καὶ ταύτης δίχα μέτρον οὐ συνίσταται, ὁ δὲ ῥυθμὸς γίνεται μὲν καὶ ἐν συλλαβαῖς, γίνεται δὲ καὶ ἄνευ συλλαβῶν, ὡς ἐν κρότῳ χειρῶν καὶ πορείᾳ ποδῶν καὶ ἵππων δρόμῳ· ἄλλως τε τὰ μὲν μέτρα πεπηγότας ἔχει τοὺς χρόνους, μακρόν τε καὶ βραχὺν καὶ τὸν τούτων κοινόν, ὁ δὲ ῥυθμὸς ὡς βούλεται παρέλκει τοὺς χρόνους, τούς τε μακροὺς συστέλλων καὶ τοὐναντίον.

⟨IV. De pede.⟩

Τί ἐστι πούς;

Πούς ἐστι ποιῶν καὶ ποσῶν σύνθεσις εἰς εὐπρεπὲς σχῆμα συλλαβῶν· ποιῶν μέν, ὅτι δεῖ τὰς μὲν εἶναι μακράς, τὰς δὲ βραχείας· ποσῶν δέ, ὅτι δεῖ

2—3 *Eadem verba, quae ad Longinum (conf. 'scholia Hephaestionea B' pag.* 1, 15. 16) *redeunt, saepissime alibi quoque leguntur: conf. e. g. Mangelsdorf Anecd. Chis. pag.* 20 *et Pseudo-Hephaestionem* § 44, *etc.* ‖ *Ad* 4 *sqq. conf. e. g. Choerobosci Exegesin pag.* 34 ‖ 12 *non* 610 *sed* 611 *versus complectitur primus liber Iliadis* ‖ 14 μετρά *A* ‖ *Ad* 14 *sqq. conf. Carolum Lehrs 'de Aristarchi studiis Homericis' (Lipsiae* 1865) *pag.* 59 ‖ 21 ἦχον *A littera* ἦ *correctione ab A*[1] *effecta* ‖ εὐρρυθμίας *A* ‖ 22 εἰσδεξαμένη *A*, ἐκδεξαμένη *Nauck* ‖ *Ad* 23—29 *conf. Longin. ('scholia Hephaestionea B' pag.* 2, 1—9); *conf. etiam Diomedem pag.* 474, 5 *sqq., etc. etc.*

Ad pag. 231, 31 — 232, 6 *conf. 'scholia Hephaestionea B' pag.* 25, 20—26 *et tractatum quem supra edidi pag.* 99, 5—12 ‖ 31 Πούς ἐστὶ *A*

δύο εἶναι ἢ πλείους· εἰς εὐπρεπὲς δὲ σχῆμα, ὡς ὅταν εἴπωμεν τὰς συλλαβὰς ἢ ὁμοίως ἐπισυντίθεσθαι ἀλλήλαις ἢ τῆς μακρᾶς λυομένης εἰς δύο βραχείας. ἄλλως· πούς ἐστι σύνταξις συλλαβῶν ἄρσιν ἢ θέσιν περιέχουσα. οἱ δὲ οὕτως· πούς ἐστι μετρικὴ συλλαβῶν σχέσις ἀπὸ δύο ἕως ἕξ, ἐν ᾗ γνωρίζομεν τὸ τοῦ μέτρου εἶδός τε καὶ μέγεθος. Ὕλη δὲ ποδῶν συλλαβὴ ἐν ποιότητι καὶ ποσότητι εὐπρεπεῖ κειμένη.

⟨V. De pedibus pentasyllabis et hexasyllabis.⟩

Περὶ ποδῶν πεντασυλλάβων.

Πεντασύλλαβοι δὲ πόδες εἰσὶ τριάκοντα δύο, οὓς καὶ Γαληνὸς ἐν τῷ περὶ συνθέσεως τεχνῶν ἐκτίθεται. εἰσὶ δὲ οἵδε·

(267) (1) ὄρθιος ἢ ἀρίθμιος ἐκ πέντε βραχειῶν ⏑⏑⏑⏑⏑ πεντάχρονος, οἷον *Θεοφάνιος*.

(2) παρίαμβος ἢ ὑπορχηματικὸς ἐκ μακρᾶς καὶ τεσσάρων βραχειῶν –⏑⏑⏑⏑ ἑξάχρονος, οἷον *Εὐτυχιανός*.

---

1 εὐπρεπές δε *A* ‖ 3—5 *conf. Choerobosci Exegesin in Hephaest. pag.* 56, 19 — 57, 2 ‖ 3 πούς ἐστὶ *A* ‖ ἢ *A*, καὶ *Nauck, conf. Hoerschelmannum ad Choerobosci Exegesin pag.* 56, 20 *et supra pag.* 99, 10 ‖ 5 εἶδος τὲ *A* ‖ 6 εὐπρεπεῖ κειμένη (*sic*) *A*; εὐπρεπεῖ κινουμένη *tractatus supra pag.* 99, 12, *conf. 'scholia Hephaestionea B' pag.* 25, 26 ‖ 8 τριακονταδύο *A* ‖ 8—9 *Galenus ipse dicit (opera ed. Kuehn, vol.* XIX *pag.* 44 *sq.) se scripsisse* περὶ τῆς τῶν τεχνῶν συστάσεως βιβλία γ' [*conf. Weinrich 'de auctorum Graec. versionibus Syriacis Arabicis etc.' pag.* 262], *conf. etiam Galeni opera vol.* XVIII A *pag.* 209, 6 *sqq. et vol.* I *pag.* 227, 4 *sqq.* ‖ 9 εἰσί δε *A*

V. *Quae hoc capite* V. *de pentasyllabis pedibus docentur, ex eodem fonte (Galeno, qui Philoxenum videtur exscripsisse [conf. Pseudo-Draconem pag.* 132, 28 — 133, 2]) *hausta sunt, ex quo ea fluxerunt quae leguntur apud Diomedem art. gramm. pag.* 481, 13 — 482, 10 (*edente H. Keilio ex codicibus A = Parisino* 7494, *B = Parisino* 7493, *M = Monacensi, L = Leidensi Vossiano* 33. 4). *In quibus quoniam Diomedes maximam partem alium ordinem in enumerandis pedibus sequitur, numeros Anonymi Ambrosiani Diomedianis pedibus praescribam. Videtur autem haec differentia in enumerandis pedibus ita orta esse, ut in modum tabellae geometricam figuram repraesentantis olim saeculo fere p. Chr. n. quarto hanc de pentasyllabis pedibus doctrinam Galenianam scriptam fuisse sumamus, eamque tabellam parum accurate alio modo resolvisse Diomedem alio anonymum Ambrosianum eiusve fontem. Indidem maior pars earum differentiarum explicanda videtur, quibus nomina pedum a Diomede laudatorum recedunt ab Ambrosiana traditione; conf. num.* 4. 6. (8. 10) *et praecipue* 22. 18. 12; *nec vero casui tribuendum videtur, quod apud anonymum Ambrosianum heptachronorum pedum ordo (num.* 7—11 *et* 13—16) *uno octachrono (num.* 12) *interrumpitur itemque octachronorum pedum ordo (num.* 17 *et* 19—26) *uno heptachrono (num.* 18). *A genuino ordine propius absis, si e. g. hoc olim ordine pedes enumeratos esse conieceris:* 1. ‖ 2. 3. 4. 5. 6. ‖ 7. 9. 10. 8. 11. | 13. 14. 15. 18. 16. ‖ 17. 22. 19. 20. 26. | 23. 25. 12. 21. 24. ‖ 27. 28. 29. 30. 31. ‖ 32. *Ne ea quidem nomina, quae aperte corrupta in Ambrosiano extant, omnia coniecturis sanare volui, cum praesertim quam parum profecerint ei viri docti, qui pedum nomina apud Diomedem tradita coniectando redintegrare conati sunt, collatis inter se Diomede et anonymo Ambrosiano iam eluceat. Vbi in eo qui iam sequitur Diomedis contextu, ductus anonymi Ambrosiani doctrina, a Keilio (et a Christio, qui hunc secutus est, 'Metrik der Griechen und Römer' ed. alt. pag.* 79) *discessi, causa discrepantiae facile apparebit:*

Pedes heteroploci pentasyllabi sunt numero triginta et duo hi:

1. orthius ex breuibus quinque temporum totidem.
2. pariambus ex longa et breuibus quattuor temporum sex.

(3) παράπυκνος ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ τριῶν βραχειῶν ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ ἑξάχρονος, οἷον *Ἀθηναγόρας*.

(4) καρικὸς ἢ πάρισος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν ἑξάχρονος ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑, οἷον *Τελαμώνιος*.

5 (5) ἀντίσπαστος ἢ ἄνετος ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ μιᾶς βραχείας ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ἑξάχρονος, οἷον *Μεγαλόδωρος*.

(6) λοίσθιος ἢ ἐπίμακρος ἐκ τεσσάρων βραχειῶν καὶ μακρᾶς ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ἑξάχρονος, οἷον *Ἐπιμενίδης*.

(7) σύμπλεκτος ἢ ἀσύνθετος ἐκ δύο μακρῶν καὶ τριῶν βραχειῶν
10 – – ⏑ ⏑ ⏑ ἑπτάχρονος, οἷον *Ἀμμωνιανός*.

(8) διάττιος ἢ διφυὴς ἢ ἐπίτριτος ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν ⏑ ⏑ ⏑ – – ἑπτάχρονος, οἷον *βελονοπώλης*.

(9) ἀνταναπαιστος ἢ καταληκτικὸς ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ δύο βραχειῶν ⏑ – – ⏑ ⏑ ἑπτάχρονος, οἷον *Ἀριστώνυμος*.

15 (10) ἀνταμοιβαῖος ἢ βακχεῖος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας ⏑ ⏑ – – ⏑ ἑπτάχρονος, οἷον *ἑκατόνταρχος*.

(11) θυμελικὸς ἢ ἀμφίμακρος ἐκ μακρᾶς καὶ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς – ⏑ ⏑ ⏑ – ἑπτάχρονος, οἷον *Ἀνθεμιανή*.

(12) μουσικὸς ἢ λακωνικὸς ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ δύο μα-
20 κρῶν καὶ βραχείας ὀκτάχρονος – ⏑ – – ⏑ οἷον *πρωτοναύκληρος*.

(13) δόχμιος ἢ προανάπαιστος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς ἑπτάχρονος ⏑ ⏑ – ⏑ – ⟨οἷον . . . . . .⟩.

(14) δωρικὸς ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας – ⏑ ⏑ – ⏑ ἑπτάχρονος, οἷον *Πρωτεσίλαος*.

25 (15) κύπριος ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς ἑπτάχρονος ⏑ – ⏑ ⏑ – οἷον *Ἀριστοτέλης*.

---

4 ἑξαχρόνος *A* || 9 ἀσύνθετος *A*, *an* εὐσύνθετος *scribendum?* || 11 διάττιος *A*; dasyos *Diomedis cod. M*, dasios *codd. ABL*; *an* διάγυιος *scribendum?* || 12 βελενοπώλης *A* || 15 antamoebaeos *Diomedes* (*recte*, *conf. num.* 19), ἀνταμυκλαῖος *A* || 19 *hic pes a Diomede non male* (*conf. num.* 15) anticyprios *appellatur* || 21 προανάπαστος *A ut videtur* || 22 *pro* ( ) *A habet lacunam fere* 7 *litterarum*

---

3. parapycnos ex breui et longa et tribus breuibus temporum sex.
4. mesomacros ex duabus breuibus et longa et duabus breuibus temporum sex.
5. antispastus ex tribus breuibus et longa et breui temporum sex.
6. pyrrichioanapaestus ex breuibus quattuor et longa temporum sex.
27. probrachys ex breui et longis quattuor temporum nouem.
28. hypobrachys ex longa et breui et tribus longis temporum nouem.
29. mesobrachys ex duabus longis et breui et duabus longis temporum nouem.
30. molossiambos ex tribus longis et breui et longa temporum nouem.
31. colobos ex quattuor longis et breui temporum nouem.
17. diphyes ex duabus breuibus et tribus longis temporum octo.
22. orthius ex longa et duabus breuibus et longis duabus temporum octo.
19. amoebaeos ex duabus longis et totidem breuibus et longa temporum octo.
20. molossopyrrich⟨i⟩os [hoc est] ex tribus longis et duabus breuibus temporum octo.

16 ἰαμβώδης ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας ἑπτάχρονος ⏑ – ⏑ – – ⏑ οἷον *Ἀθηνόδωρος*.

17 διφυής ἢ βραχύμακρος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ τριῶν μακρῶν ὀκτάχρονος ⏑ ⏑ – – – – οἷον *Ἑκατομβαιών*.

18 ὄρθιος ἢ ἀναπαιστικὸς ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν – ⏑ – – ⏑ ⏑ ἑπτάχρονος. οἷον *εὐλογώτατος*. 5

19 ἀμοιβαῖος ἢ ἰόβακχος ἐκ δύο μακρῶν καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς – – ⏑ ⏑ – ὀκτάχρονος. οἷον *Ἡρωνιανή*.

20 μολοσσοπυρρίχιος ἐκ τριῶν μακρῶν καὶ δύο βραχειῶν ὀκτάχρονος – – – ⏑ ⏑ οἷον *Ἡρακλειανός*. 10

21 παριαμβώδης ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ δύο μακρῶν ⏑ – ⏑ – – ὀκτάχρονος. οἷον *Ἀριστογείτων*.

22 ἀντικύπριος ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν – ⏑ ⏑ – – ὀκτάχρονος, οἷον *λῃστοδιώκτης*.

23 βακχειοχορεῖος ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας – – ⏑ – ⏑ ὀκτάχρονος. οἷον *Αἰγυπτίαρχος*. 15

24 ὑποδόχμιος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς – ⏑ – ⏑ – ὀκτάχρονος. οἷον *εὐπρεπεστάτη*.

25 δόχμιος κατὰ συζυγίαν ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς ⏑ – – ⏑ – ὀκτάχρονος ⟨, οἷον . . . . . .⟩. 20

26 ἀντίστροφος ἐκ βραχείας καὶ τριῶν μακρῶν καὶ βραχείας ⏑ – – – ⏑ ὀκτάχρονος. οἷον *Ἀλεξάνδρεια*.

27 πρόβραχυς ἢ ἀκέφαλος ἐκ βραχείας καὶ τεσσάρων μακρῶν ἐννεάχρονος, οἷον *Θεμιστοκλείδης* ⏑ – – – –.

---

5 *post* ἐκ *in A scriptum sed statim deletum est* βραχείας ‖ 7 ἰήβακχος *an* ἰόβακχος *A* ‖ 9 molossopyrrichos *codices Diomedis* ‖ 13 ἀντικύπριος *A* (*parum probabiliter, conf. num.* 15; *a Diomode hic pes* orthius *appellatur*) ‖ 15 βακχειοχορεῖος] bacchiochorios *Diomedes*. βακχεῖος ἢ χορείαμβος *A* ‖ 16 αἰγυπτιάρχος *an* αἰγυπτίαρχος *A* ‖ 19—20 βραχείας καὶ μακρᾶς ⏑ – – ⏑ – ὀκτάχρονος] δύο βραχειῶν ⏑ – – ⏑ ⏑ ἑπτάχρονος *A* ‖ 20 *pro* ( ) *A habet lacunam fere* 8 *litterarum* ‖ 21 antistrophos *Diomedes*, ἀμφίστροφος *A* ‖ 23—24 ἑπτάχρονος *A* ‖ 24 *schema transponendum est post* μακρῶν (*vers.* 23)

---

7. symplectos ex duabus longis et tribus breuibus temporum septem.

18. musicos ex longa et breui et longa et duabus breuibus temporum septem.

9. antanapaestus ex breui et duabus longis et duabus breuibus temporum septem.

10. antamoebaeos ex duabus breuibus et duabus longis et breui temporum septem.

8. dasios (dasyos *M*) ex tribus breuibus et duabus longis temporum septem.

11. thymelicos ex longa et tribus breuibus et longa temporum septem.

13. dochmios ex duabus breuibus et longa et breui et longa temporum septem.

21. pariambodes ex breui et longa et breui et duabus longis temporum octo.

14. doricos ex longa et duabus breuibus et longa et breui temporum septem.

16. iambodes ex breui et longa et breui et longa et breui temporum septem.

15. cyprios ex breui et longa et duabus breuibus et longa temporum septem.

12. anticyprios ex longa et breui et duabus longis et breui temporum octo.

(28) ὑπόβραχυς ἢ ὑποκύπριος ἐκ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ τριῶν μακρῶν – ⏑ – – – ἐννεάχρονος, οἷον *δημοκομπώδης*.

(29) μεσόβραχυς ἢ ὑπόμακρος ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας καὶ δύο μακρῶν – – ⏑ – – ἐννεάχρονος, οἷον *Ἡρακλεώτης*.

5 (30) μολοσσοῖαμβος ἐκ τριῶν μακρῶν καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς – – – ⏑ – ἐννεάχρονος οἷον ⟨. . . . . .⟩.

(31) κολοβὸς ἐκ τεσσάρων μακρῶν καὶ βραχείας – – – – ⏑ ἐννεάχρονος, οἷον *Ψευδηράκλειτος*.

(32) μολοσσοσπονδεῖος ἐκ πέντε μακρῶν δεκάχρονος – – – – – οἷον
10 *Ψευδηρακλείδης*.

---

5 μολοσσοῖαμβος] molossiambos *Diomedis codices* (moloss(o)iambos *Christ*), μολοσσὸς ἰαμβικὸς *A* || 6 *pro* ⟨ ⟩ *A habet lacunam fere* 7 *litterarum* || 9 molos(s)ospondios *Diomedes*, μόλος ἔλεγχος *A*

---

23. bacchiochorios ex duabus longis et breui et longa et breui temporum octo.

24. hypodochmios ex longa et breui et longa et breui et longa temporum octo.

25. dochmios per synzugian (ex breui et duabus longis et breui et longa temporum octo).

26. antistrophos ex breui et tribus longis et breui temporum octo.

32. molossospondios (molosospandios *A*, molosospendios *B*, molosospendio *M*) ex longis quinque temporum decem.

[*Qui in fine codicis Riccardiani* 583 *saec.* XV (*quo Ciceronis libri de officiis continentur*) *adiectus est conspectus pedum pentasyllaborum, is ex hoc ipso, quem modo descripsimus, loco Diomedis desumptus et foedissimis mendis inquinatus est.*]

Nomina pentasyllaborum et hexasyllaborum pedum (*conf. e. g. Mallium Theodorum pag.* 588, 2 *Keil*), *quae in hoc et in proximo capite enumerantur, perpaucis Byzantinis innotuerunt. Olim nomina pentasyllaborum et hexasyllaborum pedum proposuerat Philoxenus Alexandrinus* (*conf. Pseudo-Draconem pag.* 132, 28 *sqq.*) *eumque secutus esse videtur Galenus* (*conf. supra pag.* 232). *Ioannes Tzetzes* περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις μέτρων ἁπάντων (*ed. Cramer, Anecd. Oxon.* III) *pag.* 307, 12 *sqq. haec ait*: τοὺς δ' ἄλλους (*scil. pedes praeter disyllabos, trisyllabos, quadrisyllabos*) οὐκ ἐπίστανται τίνες καὶ πῶς καλοῦνται, | πλὴν μόνον λέγουσι ποσὸν καὶ μόνον ἀριθμοῦσι· | κλῆσιν δὲ τούτων οὐδαμῶς ἐτόλμησέ τις φράσαι. (*conf. e. g. Marium Victorinum pag.* 48, 27 *Keil*). | ὁ δὲ ῥηθείς μοι σύναιμος (*Isaacus Tzetzes*) ἔφη καὶ περὶ τούτων, | ὧν περ βραχεῖς εἰπόντος μου, πάντες λοιπὸν δηλοῦνται. | Πεντασυλλάβους ἔφασκε τοὺς δακτυλοσπονδείους (– ⏑ ⏑ – –) | καὶ τὸν ἰαμβανάπαιστον (⏑ – ⏑ ⏑ –) καὶ τροχαιοχορείους (– ⏑ ⏑ ⏑ ⏑) | καὶ μολοσσοπυρρίχιον (– – – ⏑ ⏑) καὶ τοὺς λοιποὺς ὁμοίως. | Καὶ τοὺς ἑξασυλλάβους δὲ πάλιν ὁμοιοτρόπως | φάσκων χορειοδάκτυλον (⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑) καὶ χορειοβακχεῖον (⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – –), | ἀμφιμακροανάπαιστον (– ⏑ – ⏑ ⏑ –) καὶ μολοσσοδακτύλους (– – – – ⏑ ⏑), | ἰαμβοτριτεπίτριτον (⏑ – – – ⏑ –), ἰωνικοσπονδεῖον (– – ⏑ ⏑ – – *vel* ⏑ ⏑ – – – –), | τροχαιοπαιωνόπρωτον (– ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑) καὶ καθεξῆς ὁμοίως κτλ. *Ex his nominibus cum* μολοσσοπυρρίχιος *et apud anonymum Ambrosianum et apud Diomedem redeat* (*num.* 20) *et apud utrumque similia nomina* βακχειοχορείου *et* μολοσσοϊάμβου *et* μολοσσοσπονδείου *legantur* (*num.* 23. 30. 32) *et apud Diomedem 'pyrrichioanapaesti' nomen commemoretur* (*num.* 6) [*conf. etiam* ἰαμβοτρόχαιον *apud Choeroboscum supra pag.* 88, 3; *cui addi potest* τροχαιοῖαμβος (*supra apud Anonymum Ambrosianum pag.* 228, 20)], *apparet Isaacum Tzetzam in nuncupandis pedibus pentasyllabis* (*et hexasyllabis?*) *rationem secutum esse, quae dudum ante eius tempora inventa erat. — Ea nomina pentasyllaborum et hexasyllaborum pedum, quae Iacobus Micyllus* (*de re metrica*) *eumque secuti multi alii scriptores recentiores propria habent, nullius omnino pretii esse constat.*

Περὶ ἑξασυλλάβων.

(1) Σύντομος ἐκ δύο βραχυσυλλάβων ἐκ βραχειῶν ἕξ ⏑⏑⏑⏑⏑⏑ οἷον *Ἀπολινάριος*.

(2) ὑποκύκλιος πρῶτος ἐκ μακρᾶς καὶ πέντε βραχειῶν –⏑⏑⏑⏑⏑

(3) ὑποκύκλιος δεύτερος ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ τεσσάρων βραχειῶν ⏑–⏑⏑⏑⏑ 5

(4) ὑποκύκλιος τρίτος ἢ παλινδόχμιος· ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ τριῶν βραχειῶν ⏑⏑–⏑⏑⏑

(5) ὑποκύκλιος τέταρτος ἢ ὄρθιος ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν ⏑⏑⏑–⏑⏑ 10

(6) ὑποκύκλιος πέμπτος ἢ ἀντιδόχμιος ἐκ τεσσάρων βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας ⏑⏑⏑⏑–⏑

(7) ὑποκύκλιος ἕκτος ἐκ πέντε βραχειῶν καὶ μακρᾶς ⏑⏑⏑⏑⏑–

(8) δωρικὸς ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν –⏑⏑–⏑⏑ 15

(9) φρύγιος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς ⏑⏑–⏑⏑–

(10) ἁρμόττιος ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν ⏑–⏑⏑––

(11) πρόδρομος πρῶτος ἐκ τεσσάρων βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν 20 ⏑⏑⏑⏑––

(12) πρόδρομος δεύτερος ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς ⏑⏑⏑–⏑–

(13) πρόδρομος τρίτος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν καὶ δύο βραχειῶν ⏑⏑––⏑⏑ 25

(14) πρόδρομος τέταρτος ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ τριῶν βραχειῶν ⏑––⏑⏑⏑

(15) πρόδρομος πέμπτος ἐκ δύο μακρῶν καὶ τεσσάρων βραχειων ––⏑⏑⏑

(16) πρόδρομος ἕκτος ἐκ μακρᾶς καὶ τεσσάρων βραχειῶν καὶ μακρᾶς 30 –⏑⏑⏑⏑–

(17) τρίβραχυς σὺν κρητικῷ ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς ⏑⏑⏑–⏑–

(18) ἀμφίβραχυς σὺν ἀναπαιστικῷ ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς ⏑–⏑⏑⏑– 35

(19) ἀμφίβραχυς σὺν δακτυλικῷ ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν ⏑–⏑–⏑⏑

(20) δάκτυλος σὺν ἀμφιβράχει ἐκ μακρᾶς καὶ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ βραχείας –⏑⏑⏑–⏑

---

14 δωρικὸς (*conf. supra pag.* 233, 23)] δῶρος *A*; *an* δώριος *scribendum?* ‖ 18 *an* ἁρμόδιος *scribendum? an* ἁρμόνιος? ‖ 34 ἀντίβραχυς *A* ‖ *exspectes* ἀναπαίστῳ ‖ 36 *exspectes* δακτύλῳ

ad scriptiunculas varii argumenti et excerpta quaedam tachygraphorum modo scribenda. Ex his excerptis non pauca ad rem metricam pertinent. Sunt autem haec, quae pleraque omnia ex aliis codicibus dudum innotuerunt:

I. *Inter Aeschyli fabulas scholiis instructas Septem (quae fabula in A initio mutila est; folium* 3r *incipit a versu* 445 *[ed. Dindorf] huius fabulae, foliis* 1 *et* 2 *chartaceis initium eiusdem fabulae continetur manu recentiore suppletum; Septem fabulam, quae in A in superiore parte folii* 13r *terminatur, excipit (fol.* 13r) ἐκ τῆς μετρικῆς χρονικῆς βίβλου Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου ἀλληγορία, *quae imperfecta abrumpitur*) in folio* 13v) *et Persas**) (quae fabula codicis A folia* 20r *usque ad* 39v *occupat) interiecta sunt*

---

*) *Huius allegoriae initium et exitum ex codice A liberalissime mihi transcripsit Gustavus Vnger hunc in modum (nisi quod desunt in A iota subscripta):*

ἐκ τῆς μετρικῆς χρονικῆς βίβλου ῑω τοῦ τζέζου, ἀλληγορία· +
+ τοῦ μακαρῖ τζέζου περὶ ἀλληγορίας:—
ἀλληγορεῖν εὕρημα τῶν αἰγυπτίων:
κἂν ἔσχεν αὐτὸ καὶ γονὴ τῆς ἑλλάδος·
κἀδμου μαθοῦσα τοῦτο κἀξ αἰγυπτίων·
πάντων γὰρ αὐτοὶ τοὺς θεῶν πρῶτοι λόγους,
(5) ἠλληγόρησαν εὐσεβεῖ νοὸς κρίσει·
κρύπτοντες αὐτοὺς ἐκ βεβήλων ὠτίων·
τηροῦντες αὐτοὺς τοῖς ἀπέρνοις [?] ὠτίοις·
ἔλυτρα ταὐτὶ τῶν γραφῶν τεθεικότες:
ἔλυτρα ταὐτὶ τοῦ λόγου τῶν μαργάρων·
(10) ἄλλα τὲ πολλὰ συμβόλοις ἀσυμβόλοις;
γράφοντες ἐκφέρουσιν οὐ σαφεῖ λόγῳ·
. . . . . .
[*conf. Strab.* II 4, 1] . . . . . .
(142) μήτ' οὖν πορευτῷ μήτε πλωτῷ τὴν φύσιν·
φέρειν δὲ τὴν γῆν καὶ θαλάσσης τὴν χύσιν.
στοιχειακῶς γῆν τὴν ῥέαν οὕτω νόει
(145) δήμητρα καὶ θέμις δὲ πανδώρα ῥέα·
ἶσις τροφὴ τηθύς τε γῆ χθὼν ἑστία
ἄλλαι τε πολλαὶ κλήσεων ἐφευρέσεις·
τὴν γῆν διαγράφουσιν ἐν πολλοῖς λόγοις·
στοιχειακῶς συνῆκας ὡς ἡ γῆ ῥέα.
(150) τοῖς ψυχικοῖς δὲ τῶν λόγων εὑρὼν πάλιν
ῥέαν νόει μοι τὴν γεώδη καρδίαν·
τριττῶς διευκρίνεικα [?] σοὶ κρόνον ῥέαν.

Adnotavit autem Vnger versum 8 *paulo magis fusco atramento scriptum esse ab A*1 *quam reliquos versus et in versu* 10 συμβόλοις ἀσυμβόλοις *correctum esse ex* συμβούλοις ἀσυμβούλοις. *Apparet initium eius carminis in A superesse, quod Fed. Morellus ('Ioannis Tzetzae allegoriae mytholog. physicae, morales' Lutetiae* 1616) *pessime edidit ex bibliotheca Iani Rutgersii. Ei versus, quos Vnger transcripsit, respondent versibus editionis a Morello curatae* 1—11 *et* 138—147. *Itaque consentaneum est aliquot versus inter versum* 11 *et versum* 138 *(ed. Morell.) accessuros esse ex codice A. Multi errores editionis Morellianae ope codicis A corriguntur; conf. verba quae in versibus* 8. 10. 142—148. 150. 152 *latius diductis litteris exprimenda curavi.*

**) *Persas fabulam praecedit in A* 'ὑπόθεσις περσῶν αἰσχύλου', *cuius verba in his discrepant ab eo contextu, qui legitur in scholiorum Aeschyleorum editione Oxoniensi (a.* 1851) *a Guil. Dindorfio curata pag.* 475, 3 *sqq.: A habet pag.* 415, 3 μύθοις ‖ φησὶ ‖ 7 εὐνοῦχος ἐστὶν ‖ τοῦ *deest* ‖ 9 μὲν ἐστὶ ‖ 10 ὅταν λέγῃ ‖ 12 δὲ στάσιμα ὅτε (*sic A*1, ὅταν *manus recentior*) ἵσταται ‖ 15 *post* ἑλλάδος *haec addita sunt:* μετὰ δυνάμεως πολλῆς ἵππον μὲν ἄμετρον ἐπαγόμενος ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτὰ ἢ δεκατέσσαρας ‖

folia 14—19, *ex quibus folia* 14um *et* 15um *et* 19um *chartacea sunt et scriptura vacant, folia* 16um *et* 17um *varia continent excerpta vel grammatici argumenti vel talia qualia fere grammaticorum rhetorumque scholae Byzantinis hominibus suppeditabant.*

a. *In folio* 17v *exstat hic tractatus* [*qui idem cum alibi legitur tum in codice Ambrosiano M* 51 *ord. sup.* (*olim Georgii Vallae*) *chartaceo formae octavae saec.* XV—XVI *miscellaneo fol.* 396v *post Manuelis Moschopuli scriptionem de schedis ab alia manu exaratus; hunc codicem M littera significabo, ubi ab A discrepat*]: τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον ἓξ ἔχει πόδας. καὶ ὁ μὲν πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τρίτος καὶ τέταρτος καὶ πέμπτος ποὺς ἢ δάκτυλος ὀφείλει εἶναι ἢ σπονδεῖος· ἀδιάφορον γάρ. [*M hoc loco haec addit:* δάκτυλος μὲν οὖν ἐστιν ὁ ἐκ μακροῦ καὶ δύο βραχέων, οἷον ἥλιος· σπονδεῖος δὲ ὁ ἐκ δύο μακρῶν, οἷον ἥρως.] ὁ δὲ ἕκτος καὶ τελευταῖος ποὺς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον [ἐπιτοπλεῖστον *M*] μὲν τροχαῖος ἐστί [ἐστιν *M; M hoc loco haec addit:* ὁ δὲ τροχαῖος ἐκ μακροῦ καὶ βραχέος ἐστιν (*sic*), οἷον δῆμος]· ποτὲ δὲ καὶ δάκτυλος, οἷον λαῶν ἱζόντων· ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας [δὲ σφέας *M*] ⟨*Homer.* B 96⟩· ὅτε καὶ δολιχόουρος ὁ στίχος λέγεται ἤγουν μακρὰν ἔχων τὴν οὐρὰν τουτέστι τὴν τελευταίαν συλλαβήν· δολιχὸν γὰρ λέγεται τὸ μακρόν. ποτὲ δὲ ὁ τελευταῖος ποὺς εὑρίσκεται πυρρίχιος ἐκ δύο βραχειῶν [βραχ̄ *A*, βραχέων *M*], ὡς τὸ Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ἐπεὶ [*conf. supra pag.* 189 *adnot.* 17] ἴδον αἰόλον [αἴολον *M*] ὄφιν ⟨*Homer.* M 208⟩· ὅτε καὶ μείουρος [μείουργος? *A*] ὁ στίχος λέγεται ὡς κεκολοβωμένην [κεκολοβωμένον? *A*] καὶ μείονα τὴν οὐρὰν [*M hic addit* ἔχων] ἤγουν τὴν τελευταίαν συλλαβὴν ἔχων [*M hic omittit* ἔχων]. εὑρίσκεται δὲ ὁ ἕκτος ποὺς καὶ σπονδεῖος, ὡς τὸ πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω ⟨*Homer.* α 3⟩. εἰ μὲν οὖν ἀεὶ [*hoc adverbium omittit M*] οὕτως εἶχε τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον, ἦν ἂν εὐχερῶς εἰς τὸ μετρεῖσθαι. ἐπεὶ [ἐπεῖ *A*] δὲ ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται καὶ κοινὴ συλλαβὴ καὶ συνίζησις, δυσκολία τῷ μετροῦντι προσγίνεται. ῥητέον οὖν τοὺς τρόπους τῆς κοινῆς συλλαβῆς καὶ τῆς συνιζήσεως.

*His verbis abrumpitur hic tractatus in A**); *deinde A sic pergit:* τοῦ μητροπολίτου (*litteras* λίτου *in scripturae compendio latere conicio, quod propter typographum accurate imitari non potui*) [*id est Gregorii Corinthii?*] περὶ τῆς κοινῆς συλλαβῆς: κοινὴ

---

16 σαλαμῖνι καὶ διὰ ‖ διεπεραιώθη ‖ 17—19 *pro verbis* ἐκστρατεύοντι — ναυσί *haec tantum in A leguntur:* ἰστέον δὲ ὅτι τριακοσίας μόνας νῆας εἶχον οἱ ἕλληνες ‖ 20 βασιλεύοντος] ἐπὶ ‖ *pag.* 416, 2 ὄντος τότε τῶν ἀθηναίων καὶ ῥήτορος καὶ νῆας εἰπόντος ποιῆσαι ‖ 4—5 πῶς τῶν περσῶν περιγενήσονται εἶπε ‖ 6 *verba* τούτου ἀκούσαντες *desunt* ‖ 7 τῶν *deest* ‖ 8 *inter* αἳ *et* πολλάκις *additum sed deletum est* πολλάκις αἳ ‖ 12 τοῦ ξέρξου τούτου πατὴρ ‖ 13 εἰσὶ; *reliqua hypotheseos verba cum A non contuli. Apparet codicis A contextum non longe distare a codice Parisino* 2785.

*) *Contra in M* (*id est in codice Ambrosiano M* 51 *ord. sup.*) *post verba* τῆς κοινῆς συλλαβῆς καὶ τῆς συνιζήσεως *statim in eodem versu sequuntur haec*: Ἡ μὲν οὖν κοινὴ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρεῖς τρόπους. Καὶ πρῶτος μὲν τρόπος αὐτῆς (*incipit in M fol.* 397r), ὅταν καταπεραιοῖ ἡ λέξις εἰς δίφθογγον ἢ εἰς μακρὸν φωνῆεν ἢ εἰς μηκυνόμενον δίχρονον, καὶ τὴν ἑξῆς καὶ ἔμπροσθεν λέξιν ἀρχομένην ἔχοι ἀπὸ φωνήεντος. παράδειγμα τῆς λέξεως τῆς καταπεραιούσης εἰς δίφθογγον ὁ στίχος οὗτος· ἄνδρα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη ⟨*Homer.* α 1. 2⟩. μετρεῖται γὰρ οὕτως· ἄνδρα μοι δάκτυλος καὶ λαμβάνεται τὸ $\overline{\mu o\iota}$ ὡς βραχύ, διότι δίφθογγός ἐστι καταπεραιουμένη εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἔμπροσθεν λέξιν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην ἔχει τοῦ $\overline{\epsilon}$· καὶ ἔστι καθ' ἑαυτὸν μὲν ὁ ποὺς ἀμφίμακρος, ἐν δὲ τῷ στίχῳ ὡς δάκτυλος τῷ ποιητῇ λαμβάνεται. τῆς δὲ εἰς $\overline{\eta}$ πάλιν περαιούσης παράδειγμα τὸ πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν ⟨*Homer.* α 2⟩. οὕτω γὰρ μετρεῖται· πλάγχθ$\overline{\eta\ \epsilon}$ δάκτυλος, καὶ τὸ μακρὸν $\overline{\eta}$ ὡς βραχὺ λογιζόμεθα, διότι εἰς μέρος λόγου ἡ συλλαβὴ (καταπεραιοῖ) καὶ τὴν ἔμπροσθεν λέξιν ἀρχομένην ἔχει ἀπὸ φωνήεντος τοῦ $\overline{\epsilon}$· καὶ ἔστιν ὁ ποὺς καθ' ἑαυτὸν μὲν παλι(μ)βάκχειος ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχέος, ἐν δὲ τῷ στίχῳ ὡς δάκτυλος λαμβάνεται. τῆς δὲ καταπεραιούσης εἰς μηκυνόμενον δίχρονον παράδειγμα τὸ τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει ⟨*Homer.* Δ 109⟩. μετρεῖται γὰρ τοῦ κέρα δάκτυλος· (*incipit in M fol.* 397v) τὸ γὰρ $\overline{\rho\alpha}$ εἰς μακρόν ἐστιν· ἀλλ' ὅμως ἐπεὶ εἰς τέλος ἐστὶ λέξεως καὶ τὴν ἑξῆς λέξιν ἀρχο-

συλλαβὴ ἐπὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου, ὅταν μακρὰ συλλαβὴ καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἑξῆς ἔχει (ἔχει *an* ἔχη *an* ἔχοι *A*) ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, ὡς τὸ χρυσέῳ ἀνὰ

μένην ἔχει ἀπὸ φωνήεντος τοῦ ε̄, ὡς βραχὺ λαμβάνεται· καὶ ἔστιν ὁ ποὺς καθ' ἑαυτὸν μὲν ἀμφίμακρος, ἐν δὲ τῷ στίχῳ ὡς δάκτυλος. τοιοῦτος ὁ πρῶτος τρόπος τῆς κοινῆς συλλαβῆς. Δεύτερος δὲ τρόπος αὐτῆς, ὅταν βραχεῖ φωνήεντι ἢ διχρόνῳ δύο ἐπάγωνται σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν δεύτερον ἐστὶν ἀμετάβολον, τὸ δὲ πρότερον ἄφωνον, ὡς τὸ Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ ⟨*Homer.* Τ 287⟩. μετροῦμεν γὰρ Πάτροκλε δάκτυλος, καὶ λαμβάνεται τὸ τρο̄ βραχύ, καίτοι δύο σύμφωνα ἔχει ἔμπροσθεν αὐτοῦ, τὸ κ̄ καὶ τὸ λ̄, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐκτείνεται· καὶ ἔστιν ὁ ποὺς καθ' ἑαυτὸν μὲν παλι(μ)βάκχειος, λαμβάνεται δὲ ἐν τῷ στίχῳ ὡς δάκτυλος. δεῖ δὲ τὰ δύο σύμφωνα τὰ ἐπιφερόμενα τῷ βραχεῖ φωνήεντι κατὰ συμπλοκὴν εἶναι, ὡς καὶ ἐν τῷ Πάτροκλε τὸ κ̄ καὶ τὸ λ̄ ὁμοῦ εἰσι καὶ οὐ διῃρηνται· εἰ δὲ ἦσαν διῃρημένα, οὐκ ἂν [ἂν *M*] ἐποίησαν κοινὴν συλλαβήν, ἀλλ' ἐξέτειναν πάντως τὸ ὄπισθεν αὐτῶν φωνῆεν· οἷον ἄν τις εἴποι ἐκ Λακεδαίμονος, τὸ ε̄κ̄ μακρόν ἐστιν· ἐκτείνεται γὰρ (*incipit in M fol.* 398r) ὑπὸ τοῦ κ̄ καὶ λ̄, διότι οὐκ εἰσὶ κατὰ σύλληψιν, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ μὲν συλλαβῇ τὸ κ̄, ἐν τῇ ε̄κ̄, ἐν δὲ ἑτέρᾳ συλλαβῇ τὸ λ̄, ἐν τῇ λᾱ. ἔστιν οὖν ἐν τῷ Πάτροκλε [προ̄κλε *M*] τὸ κ̄ τὸ ἄφωνον καὶ τὸ λ̄ τὸ ἀμετάβολον ὁμοῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ. ἄφωνα δέ εἰσιν ἐννέα· β̄ γ̄ δ̄ κ̄ π̄ τ̄ θ̄ φ̄ χ̄. Ὁ δὲ τρίτος τρόπος τῆς κοινῆς συλλαβῆς ἔστιν, ὄντα καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἑξῆς ἔχοι ἀπὸ φωνήεντος ἢ ἁπλοῦ συμφώνου ἀρχομένην ὡς τὸ Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης ⟨*Homer.* Ξ 1⟩. μετρεῖται γὰρ οὕτω· Νέστορα δάκτυλος, δ' οὐκ ἔλα δάκτυλος, θε̄ν ἰα δάκτυλος, καὶ δεχόμεθα τὸ θε̄ν μακρόν, ὅτι εἰς τέλος λέξεως εὑρέθη [*sic*] καὶ ἡ ἐπιφερομένη συλλαβὴ ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος τοῦ ῑ. καὶ πάλιν ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε ⟨*Homer.* Μ 145 *et* Ο 396, *quo utroque loco hexameter integer fit praefixo ante* ἀτὰρ *vocabulo* Τρῶας; *foede lapsus est huius tractatus metrici auctor*⟩. μετρήσεις γὰρ οὕτως· ἀτὰρ σπονδεῖος, Δανα σπονδεῖος, ων γενε δάκτυλος, το ια δάκτυλος· καὶ γὰρ βραχὺ ὂν τὸ το̄ δεχόμεθα ὡς μακρὸν διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. ἀπὸ δὲ ἁπλοῦ συμφώνου ἀρχομένην, ὡς τὸ (*incipit in M fol.* 398v) ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα ⟨πάντα⟩ φύονται ⟨*Homer.* ι 109⟩. μετρήσεις γὰρ οὕτως· ἀλλὰ τᾱ δάκτυλος, γ' ἄσπαρ σπονδεῖος, τα και α δάκτυλος· τὸ γὰρ τᾱ βραχὺ ὄν, ἐπεὶ εἰς μέρος λόγου κατέληξε καὶ τὴν ἔμπροσθεν συλλαβὴν ἔχει ἀπὸ συμφώνου ἁπλοῦ τοῦ κ̄ ἀρχομένην, ὡς μακρὸν λαμβάνεται. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς κοινῆς συλλαβῆς οὐ συνέπεσε· τὸ κᾱι δίφθογγός [δίφθογγος *M*] ἐστι, καὶ ἐπεὶ καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἑξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, ὡς βραχὺ λογίζεται. οὗτοι μέν εἰσιν οἱ τρόποι τῆς κοινῆς συλλαβῆς. [*Conf. ad hanc de syllabis communibus doctrinam* (*praeter Hephaestionis caput* I) *e. g. ea quae Gustavus Vhlig adnotavit ad Dionys. Thrac. pag.* 20—22 *et scholia in Dionys. Thrac. pag.* 826 *sqq. ed. Bekker*]. — Συνίζησις δὲ γίνεται, ὅταν δύο συλλαβαὶ σύμφωνον μεταξὺ μὴ ἔχουσαι ἀντὶ μιᾶς συλλαβῆς παραλαμβάνωνται. τέσσαρες δὲ ταύτης εἰσὶ [εἰσι *M*] τρόποι. Καὶ εἷς μέν, ὅταν δύο συλλαβαὶ μακραὶ ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς παραλαμβάνωνται, ὡς τὸ ἦ οὐχ' (*sic*) ἅλις δ(τ)τι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; ⟨*Homer.* Ε 349⟩. μετροῦμεν γὰρ οὕτως· ἦχ' ἅλις δάκτυλος, καὶ λαμβάνομεν τὴν η̄ καὶ τὴν οῡ δύο μακρὰς συλλαβὰς ἀντὶ μιᾶς. ὀνομάζουσι δὲ τοὺς τοιούτους στίχους προκεφάλους ὡς προπετεστέραν ἔχοντας κεφαλὴν καὶ ἐπιμηκεστέραν· ἐνταῦθα γὰρ ὁ πρῶτος ποὺς τὸ ἦ οὐχ' ἅλις, ὃς καὶ οἷον κεφαλὴ ἐν τῷ στίχῳ ἐστί, τὴν η̄ συλλαβὴν περισσὴν ἔχει (*incipit in M fol.* 399r). Ἄλλος τρόπος συνιζήσεως, ὅταν βραχεῖα καὶ μακρὰ ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λαμβάνωνται, ὡς τὸ ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες ⟨*Homer.* Α 18⟩. μετρεῖται γὰρ οὕτως· ὑμῖν σπονδεῖος, μὲν [μεν *M*] θεοὶ σπονδεῖος· τὴν γὰρ θε̄ συλλαβὴν καὶ τὴν οῑ μακρὰν ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λαμβάνομεν. Τρίτος τρόπος συνιζήσεως, ὅταν δύο βραχεῖαι λέξεις [*scr.* συλλαβαὶ] ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λαμβάνωνται, ὡς τὸ νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων ⟨*Homer.* ι 283⟩. μετρεῖται γὰρ οὕτω· νεα μεν σπονδεῖος· τὴν γὰρ νε̄ συλλαβὴν καὶ τὴν ᾱ βραχείας οὔσας ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λαμβάνομεν. Τέταρτος τρόπος συνιζήσεως, ὅταν δύο συλλαβαὶ βραχεῖαι ἀντὶ μιᾶς βραχείας λαμβάνωνται, ὡς τὸ ἀλλὰ τεὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθε(σ)σιν ἔπειθον ⟨*Praxilla fragm.* 1 *Bergk*⟩. μετροῦμεν γὰρ οὕτως· ἀλλὰ τεὸν δάκτυλος, τὴν τε̄ συλλαβὴν καὶ τὴν

καὶ τὸ κουκούλιον αὐτοῦ· ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα πυρρίχιον, ἡ δευτέρα καὶ τετάρτη καὶ ἕκτη χώρα σπονδεῖον, οἷον

⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε [κούρη *A*] (*Sophronius* V 17).

[*Conf. de hac de Anacreonteis doctrina supra pag.* 157 *et pag.* 176, *etc.*].

4) περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου πλατύτερον. εἶδος πρῶτον ἰαμβικόν: τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἑξάμετρόν ἐστι καὶ αὐτό, διαιρεῖται δὲ εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν [μὲν *A*] αὐτοῦ καλεῖται κωμικόν τε καὶ τραγικόν, ᾧ καὶ τῶν παλαιῶν οἱ πολλοὶ κατεχρήσαντο. δέχεται δὲ τοῦτο ἐν μὲν τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ καὶ πέμπτῃ βάσει πόδας πέντε, λέγω δὴ δάκτυλον σπονδεῖον χορεῖον ἀνάπαιστον καὶ ὁμώνυμον ἴαμβον, (*interciderunt propter homoeoteleuton ea quae de pedibus altero et quarto dicenda erant*), ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον· δεῖ γὰρ αὐτὴν πάντως εἶναι δισύλλαβον καὶ τὴν πρὸ τέλους ἔχειν βραχεῖαν.

δεύτερον εἶδος ἰαμβικόν [*haec tria verba habet A in margine*]: τὸ δὲ [δὲ *A*] καθαρόν τε καὶ τρίμετρον· τούτῳ γὰρ ὀλίγοι τῶν ἀρχαίων ἐχρήσαντο. δέχεται δὲ καὶ τοῦτο ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βάσει ἴαμβον καὶ σπονδεῖον, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἴαμβον μόνον, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ἴαμβον ἢ σπονδεῖον κατὰ μίμησιν τῆς πρώτης, ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ ἴαμβον μόνον κατὰ μίμησιν τῆς δευτέρας, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ ἴαμβον ἢ σπονδεῖον κατὰ μίμησιν τῆς πρώτης καὶ τῆς τρίτης, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἴαμβον ἢ πυρρίχιον.

τινὲς δὲ διαιροῦσιν εἰς δύο τοῦ ἰάμβου τὰς χώρας καὶ τὰς μὲν [μὲν *A*] περιττάς, τὰς δὲ [δὲ *A*] ἀρτίας καλοῦσι· καὶ περιττὰς μὲν ὀνομάζουσι τὴν πρώτην, τὴν τρίτην καὶ τὴν πέμπτην, ἀρτίας δὲ τὴν δευτέραν, τὴν τετάρτην καὶ τὴν ἕκτην.

ἰαμβικὸν δὲ ἐκλήθη τὸ μέτρον, ἐπείπερ οἱ ὑβρίζειν τινὰς καὶ λοιδορεῖν πάλαι βουλόμενοι τούτῳ τῷ μέτρῳ ἐχρῶντο — ἰαμβίζειν γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὸ ὑβρίζειν — ἢ παρὰ τὸ ἰὸν βάζειν, ὅ πέρ ἐστιν ἰοῦ καὶ πικρίας ἀνάμεστα ῥήματα λέγειν· ἢ ἀπὸ Ἰάμβης οὕτω καλουμένης κόρης, ἥτις αἰσχρῶς ὑβρισθεῖσα ἀγχόνῃ τὸν βίον κατέλυσεν, ὅπερ καὶ αἱ Λυκαμβίδες ἐπὶ τοῖς Ἀρχιλόχου ποιήμασιν ἔδρασαν. διὰ [διὰ *A*] τοῦτο γὰρ συντεθῆναι τὸν ἴαμβον λέγουσιν ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς, διὰ τὸ τὴν ὕβριν ἀπὸ βραχείας ἀρχομένην αἰτίας εἰς μέγα καταλήγειν κακόν. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λεγομένῳ καὶ Ὅμηρος ὁ σοφώτατος λέγων·

ἥτ' ὀλίγῃ μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει (*Homer.* Δ 442 *sq.*).

τοῦτο δὲ τὸ μέτρον οὐκ εἶπε Διονύσιος, ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τὴν τῶν νέων ὠφέλειαν προσεθήκαμεν.

[*Conferantur de hac de iambico metro doctrina inprimis 'scholia Hephaestionea B' pag.* 18; *Anecdota Chisiana pag.* 24 *et pag.* 8 *sqq.*; *tractatus, quos supra pag.* 153 *sq. et* 196 *sq. et* 192 *sq. edidi*; *Pseudo-Hephaestio* §§ 6. 37. 40; *Vhligii Prolegomena ad Dionys. Thrac. pag.* XIV *et* LII 23 *sq.*; *Pseudo-Moschopulus pag.* 43 *sq. ed. Titze*; *Helias supra pag.* 170 *sq.*; *Isaacus pag.* 187 *sqq.*; *Pseudo-Draco pag.* 162 *sqq.*; *tractatus Harleianus pag.* 322 *sq.*; *codex Hilferdingii apud Nauckium in 'Mélanges Gréco-Romains' tom.* II *pag.* 510; *etc.*].

5) ἄλλο περὶ ἡμιάμβου: ὁ ἡμίαμβος ἔχει οὕτως· ἡ πρώτη χώρα συνίσταται ἀπὸ ἰάμβου [ἰαμβικοῦ *aut* ἰαμβικῆς *A ut videtur*], ἡ δευτέρα ὁμοίως· σύγκειται δὲ ὁ τοιοῦτος ἐκ βραχέος [*sic an* βραχείας *A*] καὶ ἑνὸς μακροῦ. ἡ δὲ τρίτη χώρα δέχεται καὶ αὐτὴ ὁμοίως [*A litterus* οἱως *per incertum scripturae compendium significat*]. ἡ δὲ τετάρτη μονοσύλλαβος· δέχῃ (*sic*) δὲ οἷον θέλεις, ἢ μακρὸν ἢ βραχύ, οἷον·

τί σοι, Λέον, γράψαιμι;
ἄπεστι κέρδη πάντα.

6) [*Hic qui iam sequitur tractatus* (*non dissimilis permultorum illorum, qui apud alios de re metrica scriptores occurrunt, de hexametri affectionibus tractatuum*; *conf. etiam supra pag.* 190) *ex A fol.* 18ʳ *depromptus, omissis tamen eis, quae intra hos uncinos* ( ) *collocavi, legitur in eodem codice Ambrosiano C* 222 *ord. inf. ab alia manu scriptus etiam in folio* 81ᵛ; *hunc inferiorem locum significabo littera B*]: περὶ τῶν ἐν τῷ ἡρωϊκῷ μέτρῳ παθῶν εὑρισκομένων: ἔχει τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον πάθη ἕξ, δύο κατὰ τὴν ἀρχήν, δύο κατὰ τὴν μέσην (*sic*) καὶ δύο κατὰ τὸ τέλος. καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχει τόν τε προκέφαλον καὶ τὸν ἀκέφαλον. καὶ προκέφαλος μέν ἐστιν ὁ ἔχων

πλείονα τῆς τετραχρονίας, ὡς τὸ ἢ οὐχ' (*sic*) ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας [ἀνάλκιδας *B*] ἠπεροπεύεις (*Homer.* E 349)· ἰδοὺ γὰρ ὁ πρῶτος ποὺς ἤτοι ὁ ἢ οὐχ' (*sic*) ἅλις ἐπέκεινα ἔχει τῆς τετραχρονίας· ἐξ γὰρ χρόνους ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος προκέφαλος, ὁ δενδρέῳ ἐφεζόμενοι [δένδρεω ε.φεζόμενοι *AB*] ὄπα [ὁπα *B*] λειριόεσσαν [λειριό. 5 ἐσσαν *B*] ἱεῖσιν [ἱεῖσιν *B*] (*Homer.* Γ 152). καὶ οὗτοι μὲν οἱ προκέφαλοι. (ὀνομάζεται δὲ προκέφαλος διὰ τὸ οἱονεὶ προπετεστέραν καὶ ἐπιμηκεστέραν ἔχειν τὴν κεφαλὴν ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν προεξεχόντων ἐν τοῖς τοίχοις ἢ λίθων ἢ ξύλων διά τινα χρείαν). — ἀκέφαλος δὲ ὁ ἔχων ἐλάττονα τῶν δ' χρόνων, ὡς τὸ ἐπεὶ [ἐπεῖ *A*] οὖν [*sic AB*; *conf. supra pag.* 190 *adnot.* 38] νῆας [νῆ.ας *B*] τε καὶ Ἑλλήσποντον [ἑλήσποντον *AB*] ἵκοντο (*Homer.* 10 Ψ 2) καὶ τὸ δς ἤδη τά τ' ἐόντα [τ' ὄντα *B*] τά τ' ἐσσόμενα πρό [προ *B*] τ' ἐόντα (*Homer.* A 70). καὶ οὗτοι (εἰσὶν) οἱ κατὰ τὴν ἀρχὴν τὰ πάθη ἔχοντες. (ὀνομάζεται δὲ ἀκέφαλος διὰ τὸ ἔχειν τὴν ἀρχὴν ἐνδεῆ). — κατὰ δὲ τὸ μέσον εἰσὶ δύο· ὅ τε προκοίλιος καὶ ὁ λαγαρός [*sic A*; *B habet:* κατὰ δὲ τὸ μέσον δύο, τόν τε προκοίλιον καὶ τὸν λαγαρόν]. καὶ προκοίλιος μέν ἐστιν ὡς τὸ μῆνιν ἄ.ειδε [αειδε *B*] θε.ὰ Πη.ληϊάδε.ω Ἀχι. 15 λῆος [αχιλῆος *B*] (*Homer.* A 1)· ἰδοὺ γὰρ τὸ ληϊάδε ὀφεῖλον ἔχειν δ' χρόνους ἔχει πέντε, τὴν λη συλλαβὴν μακρὰν οὖσαν ἀντὶ δύο, τὰς δὲ λοιπὰς τρεῖς βραχείας οὔσας ἀνὰ ἕνα. ἢ οὕτω μετρήσεις τοῦτον τὸν στίχον· μῆνιν ἄ.ειδε θε.ὰ [θε.α *B*] Πη. ληϊά. [ληϊα. *B*] δεω Ἀχι.λῆος· ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον συνίζησις· συνιζάνει γὰρ ἤγουν συνεπικάθηται καὶ συνενοῖ ἡ λη συλλαβὴ καὶ ἡ ῑ εἰς ἓν μακρόν. καὶ προκοίλιος μὲν ὁ προειρημένος κατὰ τὸ μέσον 20 ἔχων πάθος αὐξήσεως. [*nec mutila verba nec confusam ex parte doctrinam, quae iam sequitur, emendare volui corrigendo*]· ὡς τὸ Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ [ια.χη *AB*] πίνοντά [πι.νοντά *B*] περ ἔμπης (*Homer.* Ξ 1)· ἰδοὺ γὰρ τὸ μέσον ἤτοι τὸ θεν ια ὀφεῖλον ἔχειν τετραχρονίαν ἐπιδέχεται τριχρονίαν, ὅπερ ἀνοίκειον τῷ ἡρῴῳ μέτρῳ [*B solus addit:* πλὴν τῆς τελευταίας χώρας]. (ὀνομάζεται δὲ προκοίλιος καὶ λαγαρὸς διὰ τὸ κατὰ τὸ μέσον περισσὴν 25 ἔχειν συλλαβήν, οἱονεὶ πάχης κατὰ τὸ μέσον ὑπάρχειν· λαγαρὰ γὰρ τὰ μέσα τῶν ἀνθρώπων καλεῖται [*sane haec forma in compendio scripturae in A videtur latere*]. καλεῖται δὲ καὶ σφηκῶδες τὸ αὐτὸ διὰ τὸ εἶναι τὴν μέσην χώραν ἐνδεῆ· εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σφηκῶν, οἵτινες τὸ μέσον ἀσθενέστερον ἔχουσιν· οἷον τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῷ βλοσυρῶπις [γοργῶ βλοσύρωπι *A*] ἐστεφάνωτο (*Homer.* Λ 36)). — κατὰ δὲ τὸ τέλος πάθη δύο· 30 ἓν μὲν αὐξήσεως, ὃ καλεῖται δολιχόουρον ἤγουν [ἤτοι *B*] τὸ δολιχὴν καὶ [ἤγουν *B*] μακρὰν ἔχον [ἔχειν *A*] τὴν οὐρὰν (κατὰ τὸ τέλος)· [*B solus hoc loco haec addit:* ἕτερον δὲ μειώσεως, ὃ καλεῖται μείουρος ἤτοι ὁ μεμειωμένην ἔχων τὴν οὐράν. καὶ δολιχόουρος μέν ἐστιν,] ὡς τὸ Κάστορά [κάστορα *A*] θ' ἱππόδαμον καὶ [και *AB*] πὺξ [πυξ *B*] ἀγαθὸν Πολυδεύκεα (*Homer.* Γ 237)· ἰδοὺ γὰρ τὸ δεύκεα, ὀφεῖλον εἶναι δισύλλαβον ἤγουν [ἤτοι *B*] 35 τρίχρονον ἤτοι τροχαῖος ἢ τετράχρονον [*B solus perperam addit* ἢ τρίχρονον] ἤτοι [ἢ *B*] σπονδεῖος, ἐπιδέχεται τρισυλλαβίαν, ὅπερ ἀνοίκειον ἐν τῇ ἕκτῃ [ἀνοίκειον τῇ τελευταίᾳ *B*] χώρᾳ· οὐδέποτε γὰρ χώρα τελευταία [τελευταία χώρα *B*] δάκτυλον ἐπιδέχεται. (ἕτερον δὲ μειώσεως, ὃ καλεῖται μείουρος ἤτοι ὁ μεμειωμένην ἔχων τὴν οὐράν καὶ ἐνδεῆ, οἷον) [*B pro* ( ) *habet:* μείουρον δὲ ὡς τὸ] Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ἐπεὶ ἴδον [εἶδον *B*] αἰόλον 40 ὄφιν (*Homer.* M 208)· ἰδοὺ γὰρ ἡ ἕκτη χώρα μείουρος γέγονε παχυνωθεῖσα καὶ συσταλεῖσα τῷ φόβῳ τοῦ ὄφεως· εἰώθασι γὰρ οἱ ποιηταὶ τοῖς πάθεσι καὶ πράγμασι συμπαθῶς ἐκτείνειν καὶ συστέλλειν, ὡς ἂν καὶ τὰ ἔπη συμπάσχῃ τοῖς πάθεσιν. — [*omisi et in hoc tractatu et infra omittam breviculas adnotationes, quibus in margine in A argumenta indicantur*].

7) [*in A scriptus sed statim deletus est hic titulus:* σημείωσαι περὶ συνιζήσεως].

45 a) περὶ τῶν ἐν τῷ ἡρωϊκῷ μέτρῳ [*A*[1] *addidit sed statim delevit* παθῶν δ (*an* παθῶν εὐ?)] κοινῶν συλλαβῶν εὑρεθεισῶν: πρὸς τούτοις τὸ ἡρῷον μέτρον ἐπιδέχεται καὶ τὰς κοινὰς συλλαβάς. κοιναὶ δὲ λέγονται, ὅτι τὴν αὐτὴν μακρὰν ἢ βραχεῖαν οὖσαν δύνανται ἐπιδέξασθαι, ἤτοι τὴν μακρὰν καὶ μακρὰν καὶ βραχεῖαν, ὡσαύτως καὶ τὴν βραχεῖαν [*A*[1] *addidit sed statim delevit* οὕτως] καὶ βραχεῖαν καὶ μακράν· ὡς τὸ ἢ (*sic*) δ' ἔθε·ε [ἔθεεν *Homerus*] κατὰ· 50 κῦμα· δι· απρῆ· σουσα [διαπρήσσουσα *Homerus*] κέ·λευθον (*Homer.* A 483 = β 429; *conf. etiam e. g. tractatum supra pag.* 183 *in adnotatione editum et alterum tractatum supra pag.* 191 *sq.* § 5[d])· ἰδοὺ γὰρ τὸ ἢ δ' ἔθε, τὸ θε καὶ τὸ ε ἀντὶ βραχέων καταλογίζονται, ὅτι καὶ βραχέα. εἰς τὸ ε κᾶτα τὸ ε βραχὺ ὂν ἀντὶ μακρᾶς παραλαμβάνεται [παραλαμβάνονται *A*]

διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα, ὅτι κοινὴ συλλαβὴ γίνεται, ὅταν καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου· ἰδοὺ γὰρ τὸ ἔθεε, τὸ ε̄ καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ διὰ [διὰ *A*] τοῦτο δέχεται ὁ ποιητὴς ἀντὶ μακροῦ. καὶ τὸ Νέστορά δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης (*Homer.* Ξ 1)· κοινὴ ἐστὶν ἡ συλλαβὴ ἡ θεν [θε̄ *A*]· βραχεῖα γὰρ οὖσα ἐδέχθη τῷ ποιητῇ ἀντὶ μακρᾶς διὰ τὸ ἐς μέρος λόγου καταλῆξαι. 5

b) ἕτερον περὶ κοινῆς συλλαβῆς: κοινὴ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους τρεῖς· ἤτοι ὅταν εἰς φωνῆεν μακρὸν λήγῃ καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον οὔ τι (*sic*) μοι αἴτιος [αἰτίη *Homerus*] ἐσσί, θεοὶ νύ μοι αἴτιοι εἰσίν (*Homer.* Γ 164)· ἢ ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται δύο σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν δεύτερον ἀμετάβολον, τὸ δὲ ἡγούμενον καθ' ἓν ἄφωνον ἐστίν, οἷον Πάτροκλέ μοι δειλῇ [δῖε *A*] πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ (*Homer.* Τ 287)· ἢ ὅταν βραχεῖα οὖσα καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ [ἔχῃ *an* ἔχει *A*] ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης (*Homer.* Ξ 1). [*Haec particula ad verbum desumpta est ex Dionysii Thracis arte pag.* 20, 3 — 22, 2 *ed. Vhlig*]. 10

8) a) σημείωσαι περὶ συνιζήσεως [*haec A habet in margine*]: ἰστέον ὅτι ἡ συνίζησις γίνεται ἢ ὅταν τὰ δύο μακρὰ ἀντὶ ἑνὸς μακροῦ παραλαμβάνηται [*sic an* παραλαμβάνωνται *an* παραλαμβάνεται *an* παραλαμβάνονται *A*], ὡς τὸ ἢ οὐχ' [*sic*] ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις (*Homer.* Ε 349)· ἰδοὺ γὰρ τὸ η̄ καὶ οῡ μακρὰ ὄντα ἀνθ' ἑνὸς μακροῦ παραλαμβάνεται [*sic an* παραλαμβάνονται *A*]. ἢ ὅταν τὸ μακρὸν καὶ βραχὺ ἀντὶ ἑνὸς μακροῦ, ὡς τὸ μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος (*Homer.* Α 1)· ἰδοὺ γὰρ τὸ ληϊαδε συνίζησίς ἐστι τῆς λη̄ καὶ ῑ συλλαβῆς μακρᾶς καὶ βραχείας οὔσης ἀνθ' ἑνὸς μακροῦ παραλαμβανομένης. ἢ τὸ βραχὺ καὶ μακρὸν εἰς βραχύ, ὡς τὸ δενδρέῳ [δένδρεω *A*] ἐ·φεζόμε·νοι ὄπα· [οπα· *A*] λειριό·εσσαν [έσσαν *A*] ἰ·εῖσι (*Homer.* Γ 152)· τὸ γὰρ δρέῳ βραχὺ καὶ μακρὸν ὂν ἀντὶ βραχέος παραλαμβάνεται, ὥστε εἶναι τὸ δενδρέῳ (ἐ) δάκτυλον. ἰστέον δὲ ὡς ἡ συνίζησις φωνήεντος ἐπιφερομένου γίνεται ἤγουν καθαιρουσῶν τῶν συλλαβῶν, οὐκέτι δὲ συμφώνου. 15 20 25

b) σημείωσαι ἕτερον περὶ συνιζήσεως [*haec A habet in margine*]: συνίζησις ἐστὶ σύλληψις δύο συλλαβῶν εἰς μίαν συλλαβὴν ἑνώσει μηδενὸς συμφώνου ἀνὰ μεταξὺ αὐτῶν παρεμπίπτοντος, ἢ ὅταν δύο συλλαβαὶ σύμφωνον μεταξὺ ἀλλήλων μὴ ἔχουσαι ἀντὶ μιᾶς παραλαμβάνωνται. τρόποι δὲ συνεκφωνήσεως ἤτοι συνιζήσεως οἱ ἀναγκαιότατοι δ'· ἢ γὰρ δύο μακραὶ εἰς μίαν μακρὰν παραλαμβάνονται ὡς ἐν τῷ ἢ οὐχ' [*sic*] ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις (*Homer.* Ε 349) καὶ πάλιν βουκόλ' ἐπεὶ [ἐπεῖ *A*] οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας (*Homer.* υ 227). ἢ βραχεῖα καὶ μακρὰ εἰς μίαν μακράν, ὡς ἐν τῷ ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες (*Homer.* Α 18) καὶ τὸ ὄρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων [ἀγοραίων *A*] τε (*Hesiod. Op.* 30). ἢ δύο βραχέων εἰς μίαν μακράν, ὡς ἐν τῷ νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων (*Homer.* ι 283) καὶ τῷ Βορέης καὶ Ζέφυρος τώ τε [τότε *A*] Θρῄκηθεν ἄητον (*Homer.* Ι 5). ἢ βραχεῖαι δύο εἰς μίαν βραχεῖαν, ὡς παρὰ Πραξίλλῃ [πραξικάλλῃ *an* πραξικάλλῃ *A*] ὁ τοιοῦτος ἔχει στίχος· ἀλλὰ τεὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον (*Praxilla fragm.* 1 *Bergk*). ἔστι δ' ὅπου βραχεῖα καὶ κοινὴ ἀντὶ βραχείας καὶ κοινῆς [*sic*] παραλαμβάνονται, ὡς τὸ δενδρέῳ [δένδρεω *A*] ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἰεῖσι (*Homer.* Γ 152) καὶ τὸ χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ καὶ ἑλίσσετο [*conf. supra ad pag.* 213, 12] πάντας Ἀχαιούς. (*Homer.* Α 15 = Α 374). Συνίζησις συναλοιφῆς [συναλιφῆς *A littera* ι *correctione effecta*] διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν συνίζησις ἐντελῶς μὲν λέγεται, κατὰ κρᾶσιν [κράσιν *A*] δὲ λαμβάνεται, ἡ δὲ συναλοιφὴ [συναλοιφὴ *an* συναλειφὴ A^1, συναλιφὴ A^2] ὡς λέγεται καὶ λαμβάνεται. Εἴρηται δὲ συνίζησις ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος περὶ τοὺς καθεζομένους, ἐπειδὴ οὗτοι καθεσθέντες συστέλλουσι τὸ μέγεθος. 30 35 40 45

II. *Inter Aeschyli Persas, quae fabula exit fol.* 39ᵛ, *et Tzetzae Prolegomena in Aristophanem, quae incipiunt in summo folio* 43ʳ, *interiecta sunt folia* 40—42, *in quibus variis manibus scripta sunt varii argumenti*) excerpta. In his ad rem metricam spectat* 50

*) *In folio* 41ᵛ *med. hae, quas Rudolfus Schoell olim transcripsit, leguntur miserae reliquiae excerpti ex Herennio Philone, cuius verba talia, qualia in A tradita*

unum hoc (*in folio* 40ᵛ *medio*), *de cuius materia conferas tractatum, quem supra pag.* 241, 18 *sqq. ex eodem codice descripsi:*

τὸ ἐλεγεῖον δέχεται δύο χώρας ἢ δισυλλάβους ἢ τρισυλλάβους ἐξ ἀρχῆς, εἶτα ἑτέραν μίαν συλλαβὴν μακρὰν [ἢ βραχεῖαν *additum est supra lineam*], εἶτα πάλιν ἑτέρας δύο χώ-
5 ρας, εἶτα μίαν [πάλιν *additum est supra lineam*] μακρὰν [ἢ βραχεῖαν *additum est supra lineam*] περιττὴν συλλαβήν.

χρῆσις τοῦ ἐλεγείου τοῦ ἔχοντος τὴν περιττὴν συλλαβὴν μακράν· μὴ σέ [σε *A*] γε· γυμνασί· η: Ἀφθονί·οιο λά·θοι: καὶ χρῆσις τοῦ ἔχοντος τὴν περιττὴν συλλαβὴν βραχεῖαν· υἷα θε.οῦ μερό.πων [μερ.όπων *A*]: εἵνεκα. τικτόμε.νον (*Ioann. Damasc.*
10 *rec. Lequien ed. Migne* III *pag.* 820): τὸ νον βραχεῖα [*sic an* βραχύ *A*].

III. *Post Aristophanis Plutum* (*fol.* 44ᵛ *med. usque ad fol.* 60ʳ; *folium* 60ᵛ *vacuum relictum est*) *et Nubes* (*fol.* 61ʳ *usque ad fol.* 78ᵛ) *ingentibus Tzetzae commentariis instructas scriptae sunt* (*fol.* 78ᵛ *usque ad fol.* 80ᵛ) *commentatiuncula de soloecismo et illae, quas supra pag.* 213 — 237, 28 *edidi, Anonymorum Ambrosianorum*
15 *commentationes de re metrica*; *folium* 81ʳ *vacuum relictum est.*

In folio 81ᵛ *alia manus saeculo* XIV *hos tractatus metricos scripsit:*

α. 1) Τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου διαφοραὶ εἰσὶν ἑπτά· πρῶτον κατενόπλιον, δεύτερον περιοδικόν, τρίτον Σαπφικόν, τέταρτον βουκολικόν, πέμπτον ὑπό(ρ)ρυθμον, ἕκτον τέλειον, ἕβδομον πολιτικόν. κατενόπλιόν ἐστι δύο δάκτυλοι καὶ σπονδεῖος καὶ πάλιν δύο δάκτυλοι καὶ σπον-
20 δεῖος, οἷον ὣς φάτο δακρυχέων, τοῦ δ' ἔκλυε πότνια [ποτνία *A ut videtur*] μήτηρ (*Homer.* A 357). περιοδικόν ἐστι δάκτυλος καὶ σπονδεῖος, οἷον οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν (*Homer.* A 2). γ̄. Σαπφικόν ἐστι τὸ ἄρχον ἀπὸ σπονδείου καὶ λῆγον εἰς σπονδεῖον, οἷον ἄλλοι μέν ῥα [μὲν ῥὰ *A*] θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταί (*Homer.* B 1). δ̄. βουκολικόν ἐστι τὸ τοὺς [*sic*] τρεῖς πόδας ἀπαρτίζον εἰς μέρος λόγου,
25 οἷον ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι [ἱμάσι *A*] δέδεντο (*Homer.* K 475). ε̄. ὑπό(ρ)ρυθμόν ἐστι τὸ καθ' ἕκαστον πόδα ἀπαρτίζον μέρος λόγου, οἷον ὕβριος εἵνεκα τῆσδε, σὺ [σύ *A*] δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν (*Homer.* A 214). τέλειόν ἐστι τὸ ἔχον ὅλα τὰ μέρη τοῦ λόγου, οἷον πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε [*sic A*¹, *A*² γρ' ἐλέησον] (*Homer.* X 59). ζ̄. πολιτικόν ἐστι τὸ ἄνευ πάθους ἢ τρόπου [*sic A*¹, *A*² γρ'
30 τροπῆς *ut videtur*] γινόμενον, οἷον ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα (*Homer.* Λ 680). [*Conf. de hac materia 'scholia Hephaestionea B' pag.* 25 *ed. Hoerschelmann, Mangelsdorfium in Anecd. Chisian. pag.* 28 *sq., Pseudo-Plutarchum* (*cap.* I), *cuius contextus fere idem est atque Pseudo-Hephaestionis* § 3, *praeterea Pseudo-Hephaestionis*

---

sunt, reddam (*conf. A. Fresenium 'de* λέξεων *Aristophanearum et Suetonianarum ex-*
35 *cerptis Byzantinis' Aquis Mattiacis* 1875 *pag.* 53 *adnot.* 2; *Leopoldum Cohn in supplem. annal. philol.* XII *pag.* 299 *et in Nunt. Philolog. Gottingens.* XV *pag.* 506): + ἐρενίου (*sic*) φίλωνος γνῶσις τῶν ἡλικιῶν: — βρέφος μὲν τὸ γεννηθὲν εὐθέως. παιδίον τὸ τρεφόμενον ὑπὸ τῆς τιθηνοῦ ἔτι. παιδάριον τὸ ἤδη περιπατοῦν καὶ τῆς λέξεως ἀντεχόμενον. παιδίσκος δὲ ὁ ἐν τῇ ἐχομένῃ ἡλικίᾳ. παῖς δὲ ὁ διὰ τῶν ἐγκυκλίων
40 μαθημάτων δυνάμενος ἰέναι. τὰ δὲ ἐχόμενα ταύτης οἱ μὲν πάλικα (*sic*), οἱ δὲ ἀντίπαιδα, οἱ δὲ μελλέφηβον καλοῦσιν. ὁ δὲ μετὰ ταύτην ἔφηβος. Κυρηναῖοι δὲ τοὺς ἐφήβους τριακαδίους καλοῦσι, Κρῆτες δὲ ἀποδρόμους διὰ τὸ μηδέπω τῶν κοινῶν μετασχεῖν δρόμων. μείραξ δὲ ἢ μειράκιον ὁ μετὰ ταῦτα. εἶτα νεανίσκος. εἶτα ἀνὴρ μέσος. εἶτα ἀνὴρ προβεβηκώς ὁ καὶ ὠμογέρων. εἶτα γέρων. εἶτα πρεσβύτης.
45 εἶτα ἐσχατογήρως (*corr.* ἐσχατόγηρως). — *Sequuntur in A varii lusus* περὶ ἡλικιῶν, *ex quibus hunc, qui proxime sequitur, transcripsit Rudolfus Schoell:* Ἄλλως περὶ ἡλικιῶν γνώσεως. Γόνος ὁ ἄχρι τριῶν ἐτῶν. μειράκιον τὸ ἄχρι δ'. παῖς ὁ ζ'. βούπαις ὁ ἐτῶν ς' (*fortasse:* ις'). μείραξ ὁ κς'. ἀνὴρ μεσῆλιξ ὁ ἐτῶν λ'. ἄνθρωπος ὁ ἐτῶν λγ'. βαρήβων ὁ μ'. ὠμογέρων ὁ τῶν (*sic*) ν'. γέρων παλαιὸς ὁ ἐτῶν ο'. καὶ ὁ τοῦ παλαιοῦ
50 παλαιότερος ὁ π'. καὶ τὸ ἐντεῦθεν τέλος. *Quem lusum futtilem apparet discrepare ab eis singularum aetatum calculis, quos indicavit Augustus Nauck 'Aristophanis Byzantii . . . . fragmenta'* (*Halis* 1848) *pag.* 92 *adnot.* 11.

§§ 5. 29, *tractatum supra pag.* 190 (§ 5[a]) *editum, etc. etc. Eadem materia in permultis codicibus exstat, atque inest etiam in tractatibus de re metrica, qui corpori rhetorum Graecorum praemissi sunt in codice Parisino* 1983 *etc.* (*conf. annal. philol. a.* 1885 *pag.* 753 *sq.*)].

2) τί ἐστι στίχος; στίχος ἐστὶ τάξεως δεκτικῆς [*sic A*[1], διαλεκτικῆς *A*[2]] ἔμμετρον μέγεθος. εἴδη δὲ στίχων εἰσὶν ἐννέα· ᾱ ἰσόχρονος, ἀπηρτισμένος, ἀκέφαλος, μείουρος, λαγαρός, τραχύς, μαλακοειδής, η̄ κακόφωνος (*A in margine recte addit:* θ̄ λογοειδής). ἰσόχρονος ἐστὶν ὁ καὶ τὰ μεγέθη τῶν συλλαβῶν καὶ τοὺς πόδας ἀπὸ πρώτου μέχρις ἐσχάτου τοὺς αὐτοὺς ἔχων, οἷον τὼ δ' [τώ δ' *A*] ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν (*Homer.* φ 15). ἀπηρτισμένος ἐστὶν ὁ τὴν δόξαν [*sequitur in A parva rasura*] πᾶσαν ἔχων ἐν ἑαυτῷ, οἷον ὡς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ (*Homer.* Η 1). ἀκέφαλός ἐστιν ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος, οἷον ἐπειδὴ νῆάς τε [νῆας τὲ *A*] καὶ Ἑλλήσποντον [ἑλήσποντον *A*] ἵκοντο (*Homer.* Ψ 2). μείουρός ἐστιν ὁ τὴν παρατέλευτον βραχεῖαν ἔχων, οἷον· Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν (*Homer.* Μ 208). λαγαρὸς ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν μέσην συμφωνίαν τὴν σύνθεσιν μὴ σώζων, οἷον Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης (*Homer* Ξ 1). τραχύς ἐστιν ὁ τὸν ῥυθμὸν τῶν φθόγγων (*sic*) συνιστάς, οἷον τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός (*Homer.* Γ 363). μαλακοειδής ἐστιν ὁ ὁμαλῶς καὶ οὐ βιαίως προσπίπτων ταῖς ἀκοαῖς, οἷον αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι (*Homer.* Ρ 51). κακόφωνος ἐστίν, ἐν ᾧ πολλὰ φωνήεντα ἐστί· φῇ ἀθηρηλοιγὸν [φῆρ' ἀθήρη λοιγὸν *A*] ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ (*Homer.* λ 128). λογοειδὴς ἐστὶν ὁ ἐν συνθέσει [*haec tria verba scripsit A*[2] *in rasura, idem addidit* γρ' ὁ ἐνταῦθα ἀποίκιλος], οἷον ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα (*Homer.* Λ 680). [*Hic tractatus fere ad verbum congruit cum Pseudo-Plutarchi capite* I *et Pseudo-Hephaestionis* § 14; *conf. supra pag.* 186].

b. *Alia manus saeculi* XIV *scripsit tractatum* περὶ τῶν ἐν τῷ ἡρωϊκῷ μέτρῳ παθῶν εὑρισκομένων, *quem supra* (*pag.* 242, 49 *sqq.*) *ita contuli cum eodem tractatu in codice Ambrosiano C* 222 *ord. inf. fol.* 18[r] *servato, ut quae in folio* 81[v] *scripta sunt, B appellarem.*

IV. *Post Aristophanis Ranas ingentibus Tzetzae commentariis instructas* (*fol.* 82[r] *usque ad fol.* 105[v]) *quae festinanti calamo addita sunt* (*fol.* 105[v] *inf.*) *non magis ad rem metricam pertinent quam excerpta varia quae in folio* 108[v] *scripta sunt* (*in folio* 106[r] *leguntur hypothesis et primi versus Aristophanis Equitum; in foliis* 106[v] *et* 108[r] [*nam folium* 107 *chartaceum est et vacuum relictum*] *leguntur versus politici de Aristophanis Avibus**) *et nomina personarum eiusdem fabulae*). *Folia* 109 *usque ad* 175[v] *continent Lycophronis Alexandram cum Tzetzae Prolegomenis et commentariis, folia* 176[r] *usque ad* 180[r] *Hesiodi Scutum Herculis cum scholiis breviculis Ioannis Tzetzae. Excerpta quae in folio* 180[r] *inf. et in folio* 180[v] *leguntur, ad rem metricam non pertinent. Sequuntur* (*fol.* 181[r] *usque ad fol.* 206[r]) *Pindari carmina Olympia* I—XII *scholiis instructa.*

Ex uberrimis atque ex parte utilissimis glossariis et excerptis, quae folia 206[v] *usque ad* 218[r] *occupant* [*veluti inde a folio* 209[r] *medio usque ad folium* 209[v] *medium exstant excerpta ex Theognosti illis Canonibus, quos Cramerus ex codice Barocciano* 50 *saeculi* XI *edidit Anecd. Oxon.* II; *in folio* 217[r] *legitur tractatus ille* ἀλόγων φωναί, *quem supra pag.* 102 *edidi*; *etc.*], *unum tantum ad rem metricam spectat* (*fol.* 217[r]) *hoc* [*folia* 213 *et* 214 *chartacea sunt et vacua relicta*]:

---

*) *Hi versus sic incipiunt*:

ὄρνιθες δρᾶμα κωμικὸν ἀριστοφάνους, τοῦτο.
γραμματικὸς βυζάντιος, οὗπερ ἀριστοφάνης
ἔγραψε τὴν ὑπόθεσιν, ἣ κεῖται τῷ βιβλίῳ.
τζέτζης τὸ δρᾶμα τοῦτο δε (*sic*) θειάζει καὶ ἐξαίρει,
εἷς
ὡς λυσιστράτην, ἀχαρνῆς (*sic*), εἰρήνην τὲ καὶ ἄλλα. *etc.*

ὁ ἰαμβικὸς στίχος εἰ μὲν ἔχει ἕνα [*A*² *addit* πόδα] δάκτυλον [*A*² *addit* ἢ ἀνάπαιστον], ἐστὶ τραγικός [*sic A*¹, τραγικὸς ἰαμβικός *A*²], εἰ δὲ δύο, σατυρικός, εἰ δὲ τρεῖς ἢ καὶ πλείονας, κωμικός.

Ea, quae post Hesiodi Opera et Dies cum commentariis Tzetzae (fol. 219ʳ *usque ad folium* 253ʳ *med.) leguntur, excerpta inde a folio* 253ʳ *med. usque ad folium* 255ᵛ *non magis ad rem metricam spectant quam sententiae illae, quae post Oppiani Halieuticon hypotheses (fol.* 256ʳ *usque ad fol.* 257ᵛ*) et contextum cum prolegomenis et commentariis Tzetzae (fol.* 258ʳ *usque ad fol.* 299ᵛ *med.; folia* 289 *et* 290 *chartacea sunt et vacua relicta) in folio* 299ᵛ *inf. exstant.*

Sequitur (fol. 300ʳ *usque ad fol.* 334ʳ*) Dionysii Periegesis cum commentariis, quae excipitur (inde a folio* 334ᵛ *usque ad fol.* 339ʳ*) variis excerptis scriptionibusque a re metrica alienis; in his legitur (fol.* 338ʳ *et fol.* 338ᵛ*) colloquium illud scholasticum, cuius particulam ex codice Vallicelliano F* 68 *saec.* XV *multis mendis, quae ab A absunt, inquinato edidit Curtius Wachsmuth in Musei Rhenani vol.* XXXIV *pag.* 156 *(conf. etiam Gustavum Vhlig in prolegomenis ad Dionysii Thracis artem grammaticam pag.* XXXV*).*

Finem codicis A faciunt Theocritus cum scholiis) (fol.* 339ᵛ *usque ad fol.* 362ʳ *init.) et Carmina Figurata quae dicuntur cum scholiis (fol.* 362ʳ *Alae, fol.* 362ᵛ *Securis).*

*Haec omnia, quamquam maximam partem minoris pretii vel futtilia sunt, ideo accurate enumeravi, ut tandem constaret, qui tractatus metrici**) passim per codicem Ambrosianum C* 222 *ord. inf. difficillimum lectu sparsi exstarent.*

---

*) *Summopere dignus est hic codex A qui denuo conferatur ad contextum scholiorum in Theocritum, quae ad huius codicis fidem diligenter excussi edidit Christophorus Ziegler Tubingae* 1867, *redintegrandum et corrigendum. Ipse paucas particulas horum scholiorum, quae manu tachygrapha scripta sunt et propter litterarum pallorem ex parte difficillime dignoscuntur, cum Ziegleriana editione contuli. Speciminis causa haec addo lectionis Zieglerianae supplementa, quorum maxima pars ad minutias orthographicas pertinet:*

A habet: pag. 28, *vers.* 23—24 *(ed. Ziegler)* ῥοῖκος τίς | *pag.* 28, 24 ἀσυρίων | 28, 29 ᾐτήσατο ὑπὸ μελίσσῃ προσγωῶς (*sic an* προγωῶς *incertum; quarta ab exitu huius vocabuli littera vix* ν *fuit*) | *pag.* 75, 10 σφόδρα γελῶσι καὶ διαχέονται (*bene*) | 75, 11 ἀρχὴν] ἀρχᾶς | 75, 12 ἀηδὴς εἰμὶ | 75, 12 με] μὲν, *sed* ἐν *a tertia manu effectum videtur* | 75, 12 φιλοῦσιν | 75, 14 πείσῃ (*non* πείσει) | *pag.* 80, 20 μελανόχροιον (*non* μελανόχροον) | 80, 21 ἀδίατον (ν *addidit manus secunda*) ἄνθος (*bene*) ὅμοιον | 80, 23 καυλόν δ' οὐκ | *pag.* 81, 6 πρὸς τὸ ζῆν | 81, 16 μαιώτιν | *etc.*

**) *Propter codicis antiquitatem hoc loco commemoro teste Saccelione bibliothecario doctissimo (in 'Bulletin de Correspondance Hellénique' vol.* I, 1877, *pag.* 5*) exstare in codicis Patmii* 263 *membranacei (formae octavae minoris) saeculo* X *scripti folio* 269 *brevissimum tractatum* περὶ μέτρων. — *Etiam minoris pretii videtur esse tractatus* Ἡρωδιανοῦ περὶ δακτύλου *in codice recentissimo, qui in bibliotheca Palaeae Phocaeae adservatur (conf. idem 'Bulletin' vol.* I *pag.* 259 *med.).*

Postremo loco addam lectionis discrepantiam ex eodem codice A ad Aristophanem et Tzetzam a me Mediolani enotatam:

§ 1. *Ad Aristophanem Tzetzianum.*

Quam vere Adolphus von Velsen in Philologi Gottingensis volumine XXXV (*a.* 1876) *pag.* 696 *dixerit ex Aristophanis codicibus Tzetzianis nullum fructum ad Aristophanis emendationem redire, ut omnes iudicare possint, ad duas particulas fabularum Aristophanis ex codice Ambrosiano C* 222 *ord. inf.* (*A*) *adscribam lectionis discrepantiam.*

Contuli enim celerrime anno 1865 *Nubium versus* 1—661 *et Ranarum versus* 1—88 *cum editione Aristophanis a Theodoro Bergk* (*a.* 1861) *curata. Scholiorum marginalium et glossarum rationem habui nullam. Personae plerumque indicatae sunt rubro colore. Iota subscriptum plerumque deest.*

Nubes.

Inscriptio ΝΕΦΕΛΑΙ *deest* ‖ 1 στρέ ‖ 14 υἱὸν ‖ 16 ἵππους ἐγώ ‖ *inter versus* 22 *et* 23 *tamquam novus versiculus accedit* συνῆχ' ‖ 26 τοῦτ' ἐστὶ τοῦτο τὸ ‖ 33 μέλ' A^1, μέλ^{ν} A^2 ‖ 34 χ'ἄτεροι ‖ 35 ἐνεχυράσασθαι φασίν ‖ 36 νύκτ' ‖ 37 με τίς δήμαρχος ἐκ ‖ 39 σύ δ' ‖ 47 ἀδελφιδήν ‖ ἄστεος ‖ 49 ἐγώ ‖ 51 ἢ δ' ‖ 54 ἐγώ δ' ἂν αὐτῇ θ' οἰμάτιον *litteris* ῃ θ' οἱ *ab* A^2 *in rasura scriptis* ‖ 56 ΘΕΡ.] δοῦ *personae nota et sic ubique, in hoc tantum versu plenius* δοῦ στρ ‖ 57 λύχνον *ex* λύχνω *fecit* A^1 ‖ 58 διατί ‖ 60 νῶϊν ‖ οὐτοσὶ ‖ 62 δῃηντεῦθεν ‖ 64 χάριππον ‖ 70 ξύστιδ' ‖ ἐγώ ‖ 72 πατὴρ σοῦ ‖ 74 μοι κατέχεε ‖ 81 κῦσόν ‖ 82 ἐστιν ‖ 84 μοι ‖ 87 τί οὖν; πιθοῦμαι (*nisi omnia fallunt*) δῆτα σοί. ‖ 90 καὶ τί ‖ 91 δεῦρο νῦν ‖ 92 θυρίδιον ‖ τὸ οἰκίδιον ‖ 96 ἔστι ‖ 97 κἄστι ‖ 100 εἰσὶ ‖ 102 πόνηροί ‖ 105 ἢ ἢ ‖ 107 τὴν' ἱππικὴν *spiritu aspero ex leni facto vel hoc ex illo* ‖ 113 ἐστὶ ‖ 114 ἥσσονα ‖ 115 λέγοντα φασὶ τἀδικώτατα ‖ 122 σαπφόρας ‖ 127 τοῖσι θεοῖσι ‖ 128 αὐτὸς ‖ 131 στραγεύομαι ‖ 132 ἀλλ', *cui* καὶ *superscripsit* A^2 ‖ 134 φείδωνὸς ‖ 141 νῦν ‖ 142 ἐς ‖ 143 δὲ χρή σε ταῦτα ‖ 145 ἄλοιτο A^1, ἄλλοιτο A^2? ‖ 147 τοῦ *pro altero* τὴν ‖ ἀφήλατο A^1, ἀφήλλατο A^2 ‖ 148 δῆτα *pro* τοῦτο ‖ 149 εἶτα (*sic*) ‖ 154 ἂν ‖ 157 ἔχει ‖ 158 τοὐροπύγιον ‖ 161 διαλεπτοῦ ‖ 162 εὐθὺ κατὰ τοὐροπυγίου ‖ 165 πρωκτὸς ἔστ' ἄρα ‖ 179 θ'οἰμάτιον ‖ 185 ἐοικέναι ‖ 189 μὴ νῦν τοῦτο γὲ φροντίζετε ‖ 195 μὴ 'κεῖνος ἡμῖν ‖ 196 *initio* μ''ήπω ‖ 197 αὐτοῖς ‖ 198 οὐχ' ‖ οἷον τ' *in rasura* ‖ 199 ἔξω διατρίβειν *litteris* ω διατρί *in rasura scriptis* ‖ ἐστὶ ‖ 200 ἐστὶν εἰπέ ‖ 201 αὐτηί' ‖ *versus* 208 *usque ad* 214 *evanescentes difficile leguntur* ‖ 210 οὐμοὶ *an* οὐμοὶ *incertum* ‖ 212 ἠδὶ *an* ὀδὲ *incertum* ‖ 214 ὅπου 'στίν; αὐτηί *vix dispici possunt* ‖ 215 τοῦτο πάνυ φροντίζετε ‖ 217 οἷόν τε νὴ δί' στρέ οἰμώξεσθ' ‖ 218 οὔπὶ ‖ 223 ὠψήμερε· ‖ 233 αὐτὴν *ex* αὐτὴν *an hoc ex illo factum, incertum* ‖ 234 δε ταὐτὸ ‖ 235 φῆς ‖ 238 ἵνά ‖ οὕνεκ' ‖ 245 μισθόν δ' ὄντίν' ‖ 246 κἀθήσειν ‖ 248—249 ὄμνυτε *sine* ῃ, *quod est in versus proximi principio* ‖ βυζαντίω, ει *superscripsit* A^2 ‖ 251 ἄτ' ‖ 252 ξύγγενέσθαι ‖ 253 δαίμοσι ‖ *versus* 256 *et* 257 *evanuerunt, sed manu recenti rescripti sunt* ‖ 257 με *nunc deest, sed olim exstitisse videtur* ‖ θύσητε *ut videtur* ‖ 258 οὐκ' ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς ‖ 259 ποοῦμεν ‖ 261 ἀτρέμας ‖ 266 μ''ήπω γε μ''ήπω γε ‖ καταβραχῶ ‖ 268 μὴ *pro* μηδὲ ‖ ἔχοντα ‖ 269 *personarum nota* σωκρ *atramento scripta est* ‖ 271 εἶτ' ‖ 272 προχόοις ‖ 274 ὑπακούσατε ‖ 275 ὄχ νε δένναοι ‖ 276 *post* φανεραί *versiculus finitur* ‖ 279 ἐπὶ ‖ 282 ἀρδομένην ἱερὰν ‖ 285 *post* αἰθέρος *versiculus finitur* ‖ 289 ἀθανάταις ἰδέαις ‖ 295 ἐστὶν ἤδη κεἰ ‖ ἐστὶ ‖ 296 οὔ ‖ μηδὲ ποήσης ‖ 299 ὀμβροφόροι ‖ 300 *post* χθόνα *versiculus finitur* ‖ 303 δῆμος ‖ 305 τὲ ‖ 306 ὑψερεφεῖς, *sed primum* ε *minio scriptum est, nescio an ex correctura* ‖ 309 *post* θεῶν *versiculus finitur* ‖ θαλίαι ‖ 311 ἦρι ‖ 314 εἰσὶν ‖ 315 ἡρῶναι τινές ‖ 316 οὐκ' *pro* ἥκιστ' ‖ 320 στενολέσχειν ‖ 321 νύξασ ‖ 324 ἡσύχως ‖ χωροῦσιν ‖ 325 κοιλῶν A^1, κοίλων A^2 ‖ πλάγιοι ‖ 326 νῦν ‖ ὁρῶ *pro* οὕτως ‖

κειμένω ‖ 551 παρέδωκε ‖ 554 κακῶς A^2, κῶς A^1 ‖ 555 *in fine* οὕνεκα ‖ 556 *initio* ἦν φρύνιχος ‖ 557 πεποίηκεν ‖ 559 εἰκοῦς ‖ 561 τοῖς ἐμοῖσιν ‖ εὑρήμασι ‖ *versus* 567—570 *divisi sunt post haec verba:* ἁλμυρᾶς, μοχλευτήν, πατέ, σεμνότατον, πάντων ‖ 567 τὲ ‖ θαλάσσης *bis scriptum est: in fine versus post* ἁλμυρᾶς (*hic rubro deletum est*) *et initio versus proximi ante* ἄγριον ‖ μοχλευτήν ‖ 572 ἀκτῖσι ‖ 576 μεμφόμεθ' ‖ 578 μόναις οὐ σπένδετ' οὐδὲ θύετε ‖ 579 τίς ‖ 580 ψεκάζομεν ‖ 583 κἀποοῦμεν δεινὰ βροντή δ' ἐρράγη δ' (*ut videtur*) ἀστραπῆς ‖ 584 ἐξέλιπε ‖ 585 αὐτὸν *ex* αὐτὸν *an hoc ex illo factum, incertum* ‖ καθελκύσας ‖ 587 φασί γαρ ‖ 590 διδάξομαι ‖ 593 κἀξημάρτηται ‖ 595 *in margine rubro addita est nota* $\overset{\circ}{\chi}$ ‖ αὐτε ‖ φοῖβε ‖ *versus* 598—602 *divisi sunt post haec verba:* μάκαιρα πάγ, ἐν ᾧ, σέβουσιν, θεός, ἡνίοχος, ἀθάνα ‖ 605 δελφῖσιν ‖ 608 ἐπέτειλε ‖ 614 ἐπεὶ φῶς ‖ 615 ὑμᾶς κοὐκ ‖ 617 φησὶν ‖ ἑκάστοτε ‖ 622 ἢ τὸν σαρπηδόνα ‖ 623 ἀνθ', *sed* ἀ *e correctura* ‖ 630 ἄττα ‖ 635 τι *deest* ‖ 637 πῶποτ' ‖ 638 πότερα περὶ μέτρων ἢ περὶ ἐπῶν ἢ ῥυθμῶν ‖ 644 ἄνθρωπε ‖ περιδοῦ νῦν ‖ 645 εἰ μὴ τὸ τετράμετρον ἐστὶν ‖ 646 οὐκ ἐς κόρακας ‖ 647 δ'] γ' ‖ μανθάνειν σὺ περὶ ‖ 650 εἶτ' ἐπαΐειν, ὁποῖος ἐστὶ ‖ 651 χὤποῖος ‖ 652 δάκτυλον, νὴ τὸν δί'. ἀλλ' οἶδα ‖ 653—654 *personae nota* $\overset{\text{ἐ}}{\text{στρ}}$ *ante v.* 653 *omissa exstat ante v.* 654 ‖ 655 ὠζυρέ ‖ 658 πρότερον τούτου ‖ 660 ἔγωγε] ἐγὼ.

Ranae.

Inscriptio ΒΑΤΡΑΧΟΙ *deest* ‖ 1 τί ‖ 4 ἔστ' ‖ 5 μηδ' ‖ ἀστεῖον τί. ‖ 6 τί δὲ τὸ ‖ 7 ἐκεῖνο ὅπως ‖ 10 *ante* εἰ *exstat nota* ΔΙΟ, *sed deleta est* ‖ τίς ‖ 11 ὅτ' ἂν ‖ 13 ποήσω ‖ 15 φοροῦσ' ‖ 16 μὴ νῦν ποήσης ‖ 17 ὅτ' ἄν ‖ 19 ὦ τρισκακόδαιμον ἄρ' ‖ 20 μεν'. ‖ 21 οὐχ' ὕβρις τοῦτ' ‖ 25 γαρ ‖ 27 ὅ φέρεις οὖνος ‖ 31 σύ δ' ‖ 33 ἔγωγ' οὐ ναυμάχουν ‖ 36 εἶμι ‖ 37 ἡμὶ παῖ ‖ *inde a versu* 38 *personarum notae atramento scriptae sunt ab* A^1 ‖ 40 ἔστι ‖ ἐνεθυμήθης *ex* ἐνεθυμήθεις *factum* ‖ 41 ξάνθ *in veteri rasura scriptum est* ‖ νὴ Δία *deest* ‖ 42 δήμητρα *an* δάμητρα *incertum* ‖ 44 γὰρ ‖ 45 εἰμ' ‖ 46 λεοντῆν ‖ 48 ἐπεβάτευον *ut videtur* ‖ 51 σφῶε ‖ ΞΑΝ.] ἡρακλ ‖ ἔγωγ'] ἔαυγ' ‖ 52 ἀναγινώσκοντί μοι ‖ 53 ἀνδρομέδαν ἐξαίφνης πρὸς ἐμαυτὸν πόθος ‖ 54 πῶσοίει, ‖ 55 σμικρός ‖ ἡλίκος *ex* ἡλίκων *factum ab* A^1 ‖ 57 ἀττατᾶ ‖ 60 ποῖος τίς, ὦδελφίδιον ‖ 61 σοὶ ‖ 67 ΗΡΑ. *deest* ‖ 68 ΔΙΟ. *deest* ‖ κοὐδεὶς ‖ μὴ οὐκ] μὸὺ ‖ 69 κέλθεῖν ‖ ἄδου ‖ 71 ποητοῦ ‖ 72 οὐκέτ' ‖ 74 ἐστι ‖ 76 εἶτ' οὐχὶ σοφοκλέα πρόστερον ὄντ' ‖ 77 ἀναγαγεῖν ‖ γ' *deest* ‖ 79 ποεῖ ‖ 81 καὶ ξυναποδρᾶναι ‖ 86 ξενοκλῆς.

---

§ 2. *Ad Ioannis Tzetzae Prolegomena in Aristophanem.*

Ioannis Tzetzae in Aristophanis fabulas selectas commentarii, qui insunt in codice Ambrosiano C 222 *ord. inf.* (*nobis A*) [*conf. Henricum Giske 'de Ioannis Tzetzae scriptis ac vita' Rostochii a.* 1881 *pag.* 60 *sqq.*] *suum adhuc exspectant editorem. Constat enim eis, qui post imperfectas Guilelmi Dindorf et Friderici Duebner curas scholia in Aristophanis comoedias pleno apparatu critico instructa edituri sint, non tantum scholia in fabularum Aristophanicarum codicibus tradita diligenter excutienda esse, sed etiam lexicographos atque ex his inprimis Suidam* (*conf. Georgium Buenger 'de Aristophanis Equitum Lysistratae Thesmophoriazusarum apud Suidam reliquiis' in Dissertationum Philologicarum Argentoratensium volumine* I [*a.* 1878] *et ab eodem Buengero collectas et dispositas Aristophanis Ranarum apud Suidam reliquias in programmate gymnasii Friburgensis a.* 1881; *Petrum Egenolff in Bursiani 'Jahresbericht ueber die Fortschritte der classischen Alterthumswissenschaft' vol.* XVII *pag.* 182 *sqq.*) *necnon Tzetzae commentarios. Horum uberrima copia inest in codice A, minus ampla in co-*

dice Vrbinate 141 *et in codice olim Athoo nunc Parisino* (*nobis P*) *bombycino saeculi* XIV—XV, *quem codicem 'supplem. n.* 508' *appellavit Fridericus Duebner* (*in Ritschelii Opusc.* I *pag.* XI *sq.*), *eundem sub numero* 655 (*hoc enim numero hodie insignitur*) *descripsit Henricus Omont in 'Inventaire sommaire des manuscrits du supplément grec de la Bibliothèque Nationale'* (*Parisiis* 1883) *pag.* 72. *Ex ipso codice A pauca frustula commentariorum Tzetzae in Aristophanem edita sunt ab Henrico Keil in Mus. Rhen. vol.* VI (1848) *pag.* 616—618 *et ab Henrico van Herwerden in Oedipodis Regis fabulae Sophocleae editione maiore* (*Traiecti ad Rhenum* 1866) *pag.* 212—216. *Ex codice P scholion ad Pluti versum* 137 *adscriptum ediderunt Fridericus Duebner et Mauricius Schmidt in Philologi Gottingensis vol.* XXV (1867) *pag.* 687 *sqq., scholia ad Pluti versus* 1—34 *Adolphus von Velsen in Philol. vol.* XXXV (1876) *pag.* 699 *sqq.*

Duo autem, quae in A exstant, Ioannis Tzetzae scholiorum in Aristophanem Prolegomena primus edidit Henricus Keil in Mus. Rhen. VI (1848) *pag.* 108—134. 243—257. *Qui cum propter temporis angustias codicis A ductus lectu ex parte difficiles non omnibus locis dispicere potuisset atque aliquot vitia in verborum contextum typographorum culpa irrepsissent, alios errores ipse correxit* (*in Ritschelii Opusculis vol.* I [*a.* 1866] *pag.* 197 *sqq., ubi Keiliana editio repetita est*), *alios Augustus Nauck* (*in Tzetzae Prolegomenon editione lexico 'Vindobonensi'* [*Petropoli a.* 1867] *pag.* 233 *sqq. adiecta*), *alios Emmanuel Miller* (*in 'Journal des Savants' a.* 1870 *pag.* 169—173), *qui Tzetzae Prolegomena ex A diligenter sed ne ipse quidem per omnia recte transcripserat. Restant tamen, quae etiam post Keilii et Milleri curas ope ipsius codicis A corrigi possint. Ipse codicem A annis* 1867 *et* 1883 *denuo bis accurate contuli cum ea Keilii editione, quae recepta est in Ritschelii Opuscula. Scripta autem sunt Tzetzae Prolegomena a tachygrapho haud indocto* (*cuius errores aliquot correxit manus fere aequalis* [*nobis* A^2]) *inde a folii* 43^r *initio usque ad medium fere folium* 44^v. *Iota subscripta desunt fere omnia. In ultimis cuiusque paginae versibus cum scriptura temporum iniuria admodum expalluisset, recentior manus ductus evanidos atramento denuo inducto recte plerumque resuscitavit. Vt lectorum commodo inserviam, omnes codicis A lectiones iam proferam, quae a contextu editionis Keilianae* (*in Ritschelii Opusculis, ubi ad marginem adscripti sunt numeri paginarum earumque versuum primae editionis Keilianae* [*in Museo Rhenano*]). *Plurimis ex eis, quas iam exhibebo, lectionibus codicis A verba Tzetziana feliciter emendari nec paucas cum aliorum hominum doctorum tum Nauckii coniecturas comprobari facile apparebit; has codicis A lectiones latius diductis litteris insigniam. Eos locos, quos iam Millerus rectius quam Keilius legerat, asterisco * insigniam.*

Praeter codicem A insunt Tzetzae Prolegomenon hae particulae in codice P teste Duebnero (*ipse enim hunc codicem non vidi*): *pag.* 117, 1 — 117, 29; 114, 23—28; 119, 13 — 120, 5.

Ad Prolegomena priora.

pag. 110, 1 *hic hexameter dactylicus rubro scriptus est in A* ‖ *p.* 110, 3 μεγαλοδωρίοις βασιλικοῖς] μεγαλοδωρίαις βασιλικαῖς *A* ‖ *p.* 110, 7 Καλλίμαχος] γρ καὶ καλλίστρατος μαχος *A*, *litterae quae supra lineam apparent ab* A^2 *additae sunt, quibus consentaneum est significari*: γράφεται καὶ καλλίστρατος; *cogitavit igitur* A^2 *de Callistrato Aristophanis Byzantii discipulo* (*non de Sostrato, cuius nomen legere sibi visus erat Keilius*) ‖ *p.* 110, 11 ἀρίσταρχοι τὲ *A* ‖ *p.* 110, 11 ὕστερον δὲ καὶ ταύτας] ὕστερον δὲ ταύτας *A* ‖ *p.* 110, 12 ἀνεφάνησαν *A* ‖ *p.* 110, 13* *supra vocabulum* ἀπολλώνιοι *non* ὁ ῥόδιος ποιητής *ab* A^2 *scriptum est, sed* ἡρωδιανοῦ πατήρ *ab ipso* A^1 ‖ *p.* 110, 13 πτολεμαῖοι τὲ *A* ‖ *p.* 110, 14—15 ζηνόδοτος ὁ ἐφέσιος *A* ‖ *p.* 110, 15* μετ' αὐτὸν ὁ ἀρίσταρχος *A* ‖ *p.* 110, 16 ἀνδρῶν] ἀνθρώπων *A* (*excitatur Homeri versus* B 804) ‖ *ad pag.* 111, 5 *conf. Aristot. de animalium incessu cap.* 19, *de part. animal.* IV 13 *sub finem* ‖ *p.* 111, 6 ὀστέον *A* ‖ *ad pag.* 111, 6 *conf. Aristot. histor.*

animal. II 15, 3, *de part. animal.* III 4 (*conf. etiam de animal. generatione* V 7); *conf. praeterea e. g. Antigoni histor. mirab. pag.* 79, 18 *ed. Westermann* ‖ *p.* 111, 7 πῖον ἐστὶ *A* ‖ *ad pag.* 111, 7 *conf. Aristot. histor. animal.* III 16—17 (*conf. etiam de part. animal.* II 5; III 9; *etc.*) ‖ *p.* 111, 8 γναμψώνυχα A^1, γαμψώνυχα A^2; *conf. Aristot. de generat. animal.* III 1 ‖ *p.* 111, 8 ὀχευτικὰ *A* ‖ *p.* 111, 9 ῥοπῇ *A* ‖ *ad p.* 111, 9* A^1 *in margine hoc scripsit scholion*: σχόλ(ιον): τὸν στρουθὸν οἶδε καὶ τὰ βρεφύλλια (*correctum ex* βρεφῦλλια ? *ab* A^1) ‖ *p.* 111, 9 ὀρνέων *A* ‖ *ad pag.* 111, 9—10 *conf. Aristot. de generat. animal.* III 1 ‖ *ad pag.* 111, 10 *conf. Aristot. de generat. animal.* II 1; III 1; III 11 ‖ *p.* 111, 11 ἀναίμου τὲ ὄντος ‖ *ad pag.* 111, 11 *conf. Aristot. histor. animal.* IV 1; V 12; V 18; X 37; *fragm.* 315 ‖ *p.* 111, 12 ἐχῖνος τὲ, ὡὰ *A* ‖ *ad pag.* 111, 12 *init. conf. Aristot. de part. animal.* IV 5; *histor. animal.* IV 5 ‖ *ad pag.* 111, 12 *s. fin. conf. Aristot. de part. animal.* IV 5 ‖ *ad pag.* 111, 13 *conf. Aristot. de part. animal.* IV 5. 6 ‖ *p.* 111, 13 ἄττα] ἄττα *A* ‖ *p.* 111, 17 μηδὲ *A* ‖ *p.* 111, 18 ἀναγνοῦσιν *ab* A^1 *ex* ἀναγνοοῦσιν *factum* ‖ *p.* 111, 18 ἔχειν τα μάλιστα *A* ‖ *p.* 111, 19 σοφὰ τὲ *A* ‖ *p.* 111, 20 περιπεζίοις τὲ *A* ‖ *p.* 111, 21 καὶ μηδαμῇ μηδαμῶς μηδὲ ἓν *A* ‖ *p.* 111, 21 πάντα] πάντῃ *A* ‖ *ad pag.* 111, 23—24 *conf. Menandri fragmentum apud Stob. flor.* XCVIII 53 (*Com. vol.* IV *pag.* 203 *Meineke*) ‖ *p.* 111, 25—27 δεινὸν γὰρ ἂν εἴη καὶ ἄτοπον, εἰ εὐριπίδης οὐκ ὢν φιλόσοφος ἐκωμωδήθη σώφρων μᾶλλον (*haec leguntur in Eurip. Alcest.* 182 σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον; *irridetur Euripides ab Aristophane Equit.* 1252 *verbis his*: κλεπτὴς μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, *conf. scholion ad Equit.* 1251 *et Suidam s. v.* κλέπτης) εἰπὼν, ὁ παυδαὴς δὲ καὶ αἰθέριος καὶ πάντας ἁπλῶς σοφοὺς διασύρων, ψυχὴν ἀθανατωτέραν εἰπὼν (*scilicet Aristoteles de anima* I 5, 19: ἐπιζητήσειε γὰρ ἄν τις καὶ διὰ τίν' αἰτίαν ἡ ἐν τῷ ἀέρι ψυχὴ τῆς ἐν τοῖς ζῴοις βελτίων ἐστὶ καὶ ἀθανατωτέρα.); *conf. Gustavum Hart* '*de Tzetzarum nomine, vitis, scriptis*' (*Lipsiae* 1880) *pag.* 65 ‖ *p.* 112, 5—6 ἐμφιλοχωρῆσαι *A* ‖ *p.* 112, 7 τὲ καὶ *A* ‖ *p.* 112, 7 πολύμνιαν, καὶ *A* ‖ *p.* 112, 8 λόγου *potius quam* λόγω *videtur compendio scripturae in A significari* ‖ *ad pag.* 112, 9 *conf. Homer.* π 259 (*conf.* A 76); Z 334 = σ 129; ο 318 = ω 265 ‖ *ad p.* 112, 9 *fin.*] A^1 *in margine adscripsit*: σχ(ο)ὸλ(ιον) περὶ τῆς σαπφοῦς. ‖ *ad pag.* 112, 10—16 *conf. Herodot.* II 134. 135 ‖ *p.* 112, 12 ῥοδῶπιν *A* ‖ *p.* 112, 12 *supra* τὴν *verba* ῥοδόπην δὲ τὸ ὅρος *superscripsit non* A^2, *sed* A^1 ‖ *p.* 112, 15 αὐτῆς] αὐτῆς *A* ‖ *p.* 112, 16 (*post* μετρίως) A^2 *haec scripsit*: σχολ' ἕτερον *id est* ἕτερον σχόλιον (*non* ἑτέρα); A^1 *deinceps habet* ἱστορία. γοργὼ *etc.* ‖ *ad pag.* 112, 16—29 *conf. Herodot.* V 51. VII 239. VI 75 ‖ *p.* 112, 17 σπαρτιατῶν *A* (*non* σπαρτιατοῦ) ‖ *p.* 112, 20—21 ἀρισταγόρῳ *A* ‖ *p.* 112, 23 *vocabulum* πίνακι *in margine additum est in A* ‖ *p.* 112, 24* ὀδοφυλάκων, δηλοῦν δὲ τοῖς ‖ *p.* 112, 24—25 μηδενὸς δὲ τί γνῶναι *A* ‖ *p.* 112, 25 λάκωσι *A* ‖ *p.* 112, 27 ἦν *A* (*non* οὖν) ‖ *p.* 112, 28 μελῃδὸν *A* ‖ *p.* 112, 30* πολύμνια δὲ μία *A* ‖ *p.* 113, 1 καθ' ἱστορίαν *A ita, ut litterae* θ' ἱστορ *ex litteris* καὶ πραγ *ab ipso* A^1 *factae sint* ‖ *p.* 113, 2 χαριεντιζόμενος *A littera* α *corrigendo effecta* ‖ *p.* 113, 2 παρεγκλιτικῶς (*sic*) *A* ‖ *ad pag.* 113, 2 *sqq. conf. Tzetzae Chiliad.* XII *vers.* 581 *sqq.* ‖ *p.* 113, 3* σαφὴν] σαφήνειαν *A* (*per scripturae compendium*) ‖ *p.* 113, 4 πιθανὸν τὲ *A* ‖ *p.* 113, 8 ἀγυιάτιδος κωμωδίας καὶ ἀγυρτρίδος (*conf. e. g. Lobeckium paralip. gramm. graec. pag.* 451; *in Tzetzae iambis* [*pag.* 509 *ed. Kiessling*] *v.* 2 *traditum esse videtur* ἀγυρτίδος), ὅτι τὲ γεωργῶν *A* ‖ *p.* 113, 10 περὶ τῆς λογίμης (*sic*) ἡμῖν κωμωδίας μόνης (*sic, per scripturae compendium, non* μητρός), ἐστὶ διδακτέον. *Praeterea in margine in A rubro ita scriptum est* ἀρχή, *ut dubites utrum hoc vocabulum huc referendum sit an ad p.* 113, 7 *init.* ‖ *p.* 113, 11 τριττὴ ἐστὶ *A* ‖ *p.* 113, 13 συμβολικωτέρως, μὴ *A* ‖ *p.* 113, 15 δηχθέντα A^2, δεχθέντα A^1 ‖ *p.* 113, 15 ἀπορρίψαι *A* ‖ *p.* 113, 18 σκώμμασιν *A* ‖ *p.* 113, 19 πολῖται *A* ‖ *p.* 113, 23 φιλίνου (*sic*) *A* ‖ *p.* 113, 25* τέσσαρα] τὰ τέσσαρα *A* ‖ *p.* 113, 26 ἐφεύρηται A^1, ἐφεύρηνται A^2 ‖ *p.* 113, 27 *in margine scriptum est* στί' *id est* στίχοι ‖ *p.* 113, 27 λεώ *A* ‖ *p.* 113, 27 υἱὸς *A* ‖ *ad*

πρὸ διακοσίων καὶ πλειόνων ἐνιαυτῶν Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ τῆς διορθώσεως Ζηνοδότου συντεθείσας σπουδῇ Πεισιστράτου, *etc.* ‖ *p.* 118, 5 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 118, 6 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 118, 11 ε̄] ε̄ *ex* ε̄ ? *per rasuram factum A* ‖ *p.* 118, 11 κᾶν *A* ‖ *p.* 118, 12 εἰδὼς ὅ τι ληρεῖ *A* ‖ *p.* 118, 15 ὁ β̄ (*sic*) ἐπικριθῆναι *A* ‖ *p.* 118, 16 σύνθεσιν τὲ *A* ‖ *p.* 118, 17* ἔτι που] εἰπεῖν, *A* ‖ *p.* 118, 19 ἀβασανίστως *A* ‖ *p.* 118, 20 βιβλίου *A* ‖ *p.* 118, 21 τοῦτο *A* ‖ *p.* 118, 23 αὐτός δ' ἐκ *A* ‖ *p.* 118, 24 ὥσπέρ τις *A* ‖ *p.* 118, 24 φιλεργὸς *A* (*Gregorii Nazianzeni epitheto apis utitur Tzetzes*) ‖ *p.* 118, 25—26 μυῖαι τινὲς *A* ‖ *p.* 118, 26 δυσγενεῖς A^1 *ex correctione* ‖ *p.* 118, 28 ἀνήκουστα τὲ *A* ‖ *p.* 118, 28 *utrum* τροχάσαντι *an* τροχώσαντι *an* τροχεύσαντι *in A sit, incertum* ‖ *p.* 119, 2 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 3 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 4 ὅτι] διατί *A* ‖ *p.* 119, 4 *utrum in A scriptum sit* λέγονται *an* λέγεται, *discerni nequit* ‖ *p.* 119, 7 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 8 ἀπαρατηρήτως *A* ‖ *p.* 119, 9 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 10 παραστήσαιμεν *A* ‖ *p.* 119, 13 *in A rubro scriptum est in margine* ἀρχή ‖ *p.* 119, 13 σκώμμασιν *A* ‖ *p.* 119, 15* ὡς ὁ εὐριπίδου ὀρέστης *A* ‖ *p.* 119, 18 οἷον Ἡρακλῆς] οἷον, ἡρακλῆς *A* (*non* οἷον δὲ ἡρακλῆς) ‖ *p.* 119, 19* συλεῖ ὡς γεωργὸς *A* (*item P*) ‖ *p.* 119, 19 ἑστὰ (*sic*) *A* (*id est* ἑστάλη, *non* ἑστάτη) ‖ *p.* 119, 21 νωτοφορήσας A^2, νωτοφόρωσας ? A^1 ‖ *p.* 119, 21 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 22 τὸν κρείττω A^2, τῶν κρείττω A^1 ‖ *p.* 119, 22 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 24 ἀποπωμάσας *A* (*item P*) ‖ *p.* 119, 24 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 119, 24 ἥσθιε A^2, ἦσθε A^1 ‖ *p.* 119, 25 ἄδων *A* (*item P*), *id est* ᾄδων ‖ *p.* 119, 26 ὡραῖα τὲ *A* ‖ *p.* 119, 28* καὶ ὁρ.....] ἐκεῖνος *A* (*item P*) ‖ *p.* 119, 29 οὐχ' οἷα *A* ‖ *p.* 120, 1—2 λυσιτὲ (*sic*) ? *A* ‖ *p.* 120, 2 δὲ] τὲ (*sic*) *A* ‖ *p.* 120, 3 οἳ καὶ] οἱ καὶ *A* (*item P*) ‖ *p.* 120, 4 ᾖνουν (*sic, exceptionis loco, cum iota subscripto*) *A* ‖ *p.* 120, 6* τοσαῦτα] ταῦτα *A* ‖ *p.* 120, 8* ἐαρινῷ τῷ καιρῷ *A* ‖ *p.* 120, 9 οἰκοδομήμασι *A* ‖ *p.* 120, 10—11 βόρσαις τὲ *A* ‖ *p.* 120, 11 ὀρύγμασι τὲ *A* ‖ *p.* 120, 14 ἀνακτόροις *A* ‖ *p.* 120, 14 αὐλὰς τὲ *A* ‖ *p.* 120, 15 ἀψῖδας *A* ‖ *p.* 120, 16 ἀψῖδος *A* ‖ *p.* 120, 17* ἀγροὺς ἢ (*sic*) καὶ *A* ‖ *p.* 120, 18 τοιαύτη *A* ‖ *p.* 120, 19 σκηνικά δ' *A* ‖ *p.* 120, 22 κδ̄] κδ̄ (*sic*) *A* ‖ *p.* 120, 24 τι] τί *A* ‖ *p.* 120, 25 δὲ ὁ χορὸς (*sic*) *A* ‖ *p.* 120, 25 ἡμιχόρια] ἡμιχ' *A*, ἡμιχ $\overset{\alpha}{\overset{\delta}{}}$ A^2 ‖ *p.* 120, 27 μερικὸν (*sic*) *A* (*non* μετρικὸν) ‖ *p.* 120, 29 *vocabuli* πόσα *litterae* πό *ab* A^2 *corrigendo effectae sunt* ‖ *p.* 120, 30 εἰς ἀγγέλους *A* ‖ *p.* 120, 30 εἰς ἐξαγγέλους *A* ‖ *p.* 121, 2 ἄθροισμα A^2, ἄθροισμα ? A^1 ‖ *p.* 121, 4 ἔστι *A* ‖ *p.* 121, 6 πῶς *A* ‖ *p.* 121, 8 λόγον *an* λόγους *incertum est in A propter scripturae compendium* ‖ *p.* 121, 10 ἐστρέφετο *A* ‖ *p.* 121, 11 ἔλεγε τί *A* ‖ *p.* 121, 14—15 ἀντὶ παραβάσεως ἤγουν πρώτης βάσεως πρόλογος *A* ‖ *p.* 121, 16 καὶ ᾠδὰς] κᾶν ᾠδὰς (*sic, exceptionis loco, cum iota subscripto*) *A* ‖ *p.* 121, 17 ἐπιρρήματα καὶ (*incertissimis litteris* αὶ) [*incipit fol.* 44ᵛ] καὶ ἀντεπίρρημα *A* ‖ *p.* 121, 17 διαμάχομαι (*sic*) *A* (*non* διαμάχεται) ‖ *p.* 121, 17—18 καὶ ἡ ἔξοδος. *A*; *exspectes e. g.* καὶ ἀντὶ τῆς ἐξόδου ‖ *p.* 121, 19 ὥσπερ λαλοῦσιν (*sic*) *A* (*non* ληλοῦσιν) ‖ *p.* 121, 21* ὑμῶν] ὁμοῦ ? *A ita, ut certa sit littera prima, secunda littera prorsus incerta sit ac ne de tertia et quarta quidem prorsus constet*; *hoc tamen certum est,* ὑμῶν *nullo modo in A exstitisse* ‖ *p.* 121, 22 τε] τὲ *A* ‖ *p.* 121, 23 ὑπῆρ *A* (*id est* ὑπῆρχεν *vel* ὑπῆρχε ?) ‖ *p.* 121, 24 στροφικὸν καὶ ἀντιστροφικὸν *an* στροφικὰ καὶ ἀντιστροφικὰ *incertum A* ‖ *p.* 121, 25* μέτρων δὲ τῶν *A* ‖ *p.* 121, 27 ὁμωνύμως *A* ‖ *p.* 121, 29 *ultimum* καὶ (*ante* οἱ λυρικοὶ) *supra lineam scriptum est ab* A^1 ‖ *p.* 121, 30 τοῦ δήμου *A* ‖ *p.* 122, 1 μέλλοντες ? A^2, μέλλοντος ? A^1 ‖ *p.* 122, 1 ἐπεφθέγγοντο *A* ‖ *p.* 122, 3 αὐτῶν A^2, αὐτὸν A^1 ‖ *p.* 122, 6 μὲν *A* (*non* δὲ) ‖ *p.* 122, 6—7* ἀποδρέπεσθε δὲ καὶ *A* ‖ *p.* 122, 8 τὸν σκοπὸν τὸν τοῦ δράματος *A* ‖ *p.* 122, 9* σαφὴν] σαφήνειαν *A*.

Sequitur in A γένος ἀριστοφάνους, *deinde Pluti hypothesis, tum versus tres hi*:

βίβλος ἐγὼ, (*sic*) σχεδίη πρωτόγραφος, αὐτὰρ ὁ τζέτζης, φαυλογράφος περ ἐὼν, πρωτόγραφος (*sic*) ἔσκεν ἐμεῖο·
σύμβολα δ' εἰσοραᾶς πᾶς (*sic*) ἀρίγνωτα τάδε:

Proximam constat intercedere cognationem inter illa, quae Henricus Keil ex codice A (Ambrosiano C 222 ord. inf.) edidit, Ioannis Tzetzae scholiorum in Aristophanem Prolegomena et tractatum illum περὶ κωμῳδίας, *quem ex codice Parisino* 2677 *saeculi* XVI (*P*) *anno* 1839 *primus edidit I. A. Cramer* (*Anecd. Paris.* I *pag.* 3—10), *deinde Eduardus Meier in programmate Halensi* (*a.* 1840), *tum Augustus Meineke in Fragm. Comic. Graec. vol.* II *part.* II (*a.* 1840) *pag.* 1234—1243 (*conf. ibid. vol.* V *pag.* XXIII *et* CLIX—CLXI), *tum Theodorus Bergk* (*in praefatione ad Aristophanis comoedias ed.* I [*Lipsiae* 1852] *pag.* XXVII—XXXII, *ed.* II [*Lipsiae* 1857 = 1861 = 1872 *etc.*] *pag.* XXXV—XL), *denique Fridericus Duebner* (*in prolegomenis ad scholia in Aristophanem* [*Parisiis* 1855] *pag.* XVII—XX).

Totus hic tractatus, quem Bergkius numero VIII *insignivit, in non paucis legi videtur codicibus: veluti in codicis Vniversitatis Cantabrigiensis* Dd XI 70 *saec.* XV (*de cuius auctoritate in crisi Hephaestionis enchiridii scholiorumque in hoc conscriptorum exercenda dixit Guilelmus Hoerschelmann in Mus. Rhen.* XXXVI *pag.* 265) *foliis* 76 *sqq.*, *ubi* (*teste Catalogo vol.* I *pag.* 462) *inscribitur* περὶ κωμωδίας (*inc.*: Κωμωδίαι λέγονται *etc.*, *des.*: ἅμα τὸ αὐτὸ ἔλεγον καὶ στροφὴν καὶ προοίμιον).

Ipse anno 1865 *dum Mutinae dego, inveni libellum illum de comoedia in codice Mutinensi* III C 14 *in chartis formae quadratae saeculo* XV *exeunte scripto miscellaneo* (*qui olim fuit Georgii Vallae*). *Codex Mutinensis* (*nobis M*) *bonitate adeo superat codicem Parisinum* 2677, *ut longe plurimae lectiones Mutinenses a Parisinis discrepantes emendationem contextus Crameriani exhibeant. Constare autem hunc libellum de comoedia ex duobus tractatibus, quorum altero comprehendantur paragraphi* (*editionis Bergkianae*) 1—18, *altero paragraphi* 19—39, *cum argumento docemur tum eo, quod in codice Mutinensi ab altera manu* §§ 1—18, *ab altera* §§ 19—39 *exaratae sunt. Contuli codicem Mutinensem cum editione Bergkiana anni* 1861. *Omnes codicis Mutinensis lectiones, quae ab hac editione discrepant, iam exhibebo; tacitus autem contra codicis M memoriam iota subscripta plerumque addam.*

§ 2 ἐπιφέρει] ἐπιφέρων *M* ‖ § 3 *sub finem* ταῦτα] τοῦτο *M* ‖ § 4 ποιεῖν ἐμφανῶς, τρύγα *M* ‖ οθεν] ὅθεν *M* ‖ § 5 ἐπειδή] ἐπεὶ *MP* ‖ μεγάλας] μεγάλης *M* ‖ § 6 ἀκούετε λεώς] ἀκούετε λέξιν *M* ‖ *verba* υἱὸς Φιλίνου Μεγαρόθεν Τριποδίσκιος *om. M* ‖ λαβόντες] λαβόντος *MP* ‖ § 9 ἐξ ἀρχῆς] ἐξαρχῆς *M* ‖ ξένων καὶ πτωχῶν] ξένων ἢ δούλων ἢ πτωχῶν *M* (*item fere P*) ‖ τεχνίτης] τεχνήτης *M* ‖ τε ὁ Ἀριστοφάνης] τὲ ὁ ἀριστοφάνης *M* ‖ § 10 κῶμα] κῶμος *MP* (*conf. Suidam s. v.* κῶμος) ‖ § 11 τρυγὶ] τρύγα *MP* ‖ § 13 ἀπαγγελίαν] ἐπαγγελίαν *MP* ‖ § 14 *s. fin.* μέτρῳ] μέτρου *M* ‖ § 15 ἐπιτηδεύουσα] ἐπιτηδεύουσι *M* ‖ *nulla lacuna indicatur in MP post* ὕλῃ δέ ‖ *sub finem* παλαιᾶ *M*², νέα *M*¹ ‖ δὲ μάλιστα *MP* (*om.* καὶ) ‖ § 16 Κρατῖνος] ὁ κρατῖνος *M* ‖ *s. fin.* διέλαμψεν] ἀνέλαμψεν *M* ‖ § 17 ἥκω τε καὶ] ἥκω καὶ *MP* ‖ καθ' ὑποκορισμὸν] κατὰ ὑποκορισμὸν *M* ‖ κατ' ἐναλλαγὴν] κατὰ ἐναλλαγὴν *M* ‖ § 18 ψύλλης] ψυχῆς *MP* ‖ καθ' ὁμοίωσιν] κατὰ ὁμοίωσιν *M* ‖ *fin.* εἰς Ξανθίαν] εἰς ἡρακλῆ *MP*.

§ 20 ἐπέθετο] ἀπέθετο *M* ‖ § 21 ἐθνῶν ἦσαν. καὶ δὴ καὶ ἑβραίων αὐτῶν *M* ‖ ἀνδράσι] ἀνδράσιν ἐξ ἑκάστου ἔθνους *M* ‖ εἰδόσι *M*², εἰδότας *M*¹ ‖ εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνήν. τὰς δὲ σκηνικὰς] εἰς τὴν ἑλλάδα γλῶτταν. ὅτε δὴ καὶ τὰς τῶν ἑβραίων διὰ τῶν ἑβδομήκοντα ἑρμηνευθῆναι πεποίηκεν. οὕτως μὲν οὖν μετενεχθῆναι τὰς τῶν ἄλλων ἐθνῶν εἰς τὴν ἑλλάδα φωνὴν πεποίηκε. τὰς δέ γε σκηνικὰς *M* ‖ *fin.* καὶ Λυκόφρων διωρθώσαντο] καὶ λυκόφρων διωρθώσαντο. τὰς δέ γε (*pro* δέ γε *codex P habet* δὲ) ποιητικὰς ζηνόδοτος πρῶτον καὶ ὕστερον ἀρίσταρχος διωρθώσαντο. *MP* ‖ § 22 τυράννου] τυράνου *M* ‖ *fin.* καὶ καγ ἐπὶ κογκυλω] καὶ ἐπὶ Λκογκύλω *M* ‖ § 23 ὕστερον δὴ ταύτας ἁπάσας *M* ‖ § 24 ὅτι καὶ πρώτη] ὅτι ἡ πρώτη *M* ‖ ἐπειδή] ἐπεὶ *M* ‖ οἱ δὲ συλλαμβάνοντες αὐτὸν] οἱ δὲ συλλαβόντες *M* ‖ ὡς δὲ ἄλλοι] ὡς δ' ἄλλοι *M* ‖ ἀνῆγον τὲ καὶ *M* ‖ § 25 Εὔπολις] ὁ εὔπολις *M* ‖ συμβολικῶς μετεχειρίσατο] συμβολικὰ μετεχειρίσαντο *M* ‖ μέχρις οὗ μηδὲ *M* ‖ *s. fin.* ἐπι μενάνδρου *M* ‖ § 26 συμφοράς] συμφοραί *M* ‖ εἰς χαρὰς ἁπαντᾶν] εἰς χαρὰν καταντᾶν *M* ‖ ὥσπέρ τινές φασιν *M* ‖ § 27 νωτοφορήσας τὲ αὐτὰς *M* ‖ *voca-*

bulum γεωργοῦ *interpunctum est in M* ‖ ἄρτους τὲ μεγάλους *M* ‖ θύρας τὲ ὡς *M* ‖ ἤσθιέ τε] ἤσθιε *M* ‖ § 28 δρᾶμα] δράμα *M* ‖ § 29 χόρου] χοροῦ *MP* ‖ καὶ πρόλογος μέν ἐστι τὸ μέχρι τοῦ χοροῦ τῆς εἰσόδου. ἡ δὲ ἅμα τῇ εἰσόδῳ τοῦ χοροῦ λεγομένη ῥῆσις μέλος καλεῖται χοροῦ *M*; *partem veri perspexit Hermannus Theophilus Hornung* '*commentationis de partibus comoediarum graecarum particula*' (*Berolini* 1861) *pag.* 5 *et* 8 ‖ μέρος μεταξὺ] μέλος μεταξὺ *MP* ‖ δύο χοροῦ] δύο χορῶν *MP* ‖ § 30 *verba* κομμάτιον ἐλέγετο, ἡ δὲ δευτέρα *in margine addita sunt in M* ‖ τοῦτο τὸ ἐπτάστροφον *M* ‖ § 31 ἀψῖδος *M* ‖ τετραγωνιζόμενός τε ὁ χορὸς πρὸς μόνους ἑώρα τοὺς ὑποκριτάς *M* ‖ τετραμέτρου] τετραμέτρων *M* ‖ *s. fin.* πρόσοδος] πάροδος *M*; *conf. e. g. H. Th. Hornungium l. c. pag.* 7, *Franciscum Nesemann* '*zur formalen Gliederung der altattischen Komoedie*' I (*Lissae in Polonia* 1868) *pag.* 1 *sq.* ‖ § 32 συμβαίνει δὴ τὸ ἐπίρρημα *M* ‖ τε τὸ οἰκεῖον] τὲ τὸ οἰκεῖον *M* ‖ ἐπεὶ] ἐπειδὴ *M* ‖ § 33 ὧδέ πως] ὡδίπως *M* ‖ βύρσαις τὲ *M* ‖ καταγείοις] καταγαίοις *M* ‖ ἀψῖδας] ἀψίδας *M* ‖ ὁρῶν] ὁδῶν *M* ‖ ἀψῖδος] ἀψίδος *M* ‖ ἀγροὺς ἢ καὶ θέατρα *M* ‖ ἐκ θεάτρου] ἐκ θεάτρων *M* ‖ § 34 *s. fin.* δρῶντά τι χορὸς ἐκαλεῖτο *M* ‖ § 35 κοινῷ τῷ ὀνόματι *M* ‖ *fin.* μυρία *M* ‖ § 36 τούτων οὖν τῶν προσώπων *M* ‖ τοῖς μέρεσιν. εἶτα *M* ‖ δρᾶμα] δράμα *M* ‖ § 37 ἐπίρρημα καὶ] ἢ ῥῆμα καὶ *M* ‖ § 38 ἔχει τὲ στίχους *M* ‖ ποιότητι οὐδαμοῦ] ποιότητι. εἰ δέ που τῷ ἀριθμῷ ἰσάζει τῇ γε μὴν ποιότητι οὐδαμοῦ. *M* ‖ § 39 τοῦ ἐπῳδοῦ] τὸν ἐπῳδὸν *M* ‖ ὑστερεωδήν *M*.

ANONYMI LAVRENTIANI

DVODECIM DEORVM

EPITHETA

EDIDIT

GVILELMVS STVDEMVND.

Constat late olim apud Graecos patuisse studium epitheta deorum[1]) colligendi et explicandi. Nec tamen quisquam eorum, qui nuper de mythologia Graecorum scripserunt, indicem omnium, quorum apud poetas prosaeque orationis scriptores et in inscriptionibus et in lexicis graecis mentio fit, epithetorum confecit[2]). Ac ne in ea quidem deorum dearumque cognomina, quae Nicetas Serrarum episcopus miro modo in suum usum convertit, post Lamii[3]), Iriartii[4]), Tittmanni[5]), Creuzeri[6]), Westermanni[7]) curas quisquam accuratius inquisivit. Itaque neglecta fere illa quoque cognomina hodie iacent, quae saeculo post Chr. n. tertio ineunte eis 'Interpretamentorum' Pseudodositheanorum capitibus, quibus deorum et dearum nomina enumerantur, inserta sunt. Haec Ἑρμηνεύματα (ex quorum libri alterius glossis non paucis Suetoniana prata redolere videntur) quamquam magistellorum arbitrio a genuina forma tam violenter detorta sunt, ut sex septemve 'Interpretamentorum' recensiones longe inter se distantes in eis qui adhuc innotuerunt codicibus[8]) secernendae sint, et ca-

---

[1]) De deorum graecorum πολυωνυμίᾳ conf. Thomam Stanleiium ad Aeschyl. Prom. 210, Ezechielem Spanhemium ad Callimachi hymn. in Dian. 7 et ad hymn. in Apoll. 70, Bernardum Martinum Var. lect. III 13. Conf. etiam Eustathium ad Homer. pag. 1381, 12 sqq.; Eduardum Krah 'de fixis quae dicuntur deorum et heroum epithetis' (Regimonti 1852) et in Philologo Gottingensi XVII pag. 193 sqq. (inprimis pag. 218); Fridericum Theophilum Welcker 'Kleine Schriften' vol. V pag. 3 sqq.

[2]) Aliquot deorum epitheta ex poetis graecis a Mich. Neandro excerpta edidit Ioannes Volland 'de re poetica Graecorum' Lipsiae 1582. Multo plura deorum cognomina poetica continet 'epithetorum Graecorum farrago locupletissima', quam Francofurti 1589 edidit Conradus Dinner; conf. etiam, quae idem vir doctus in 'epistolae dedicatoriae' huic 'farragini' praemissae pagina quinta de Christoph. Mylaeo, Io. Sambuco, Bas. Zancho narrat. Deorum epitheta ex Dinneri copiis pleraque hausta enumerat Thomae Morell 'lexicon graeco-prosodiacum' ab Eduardo Maltby correctum et auctum.

[3]) Conf. Io. Lamii catalogum codd. mss. qui in bibliotheca Riccardiana Florentiae adservantur, Liburni 1756, pag. 38 sq.

[4]) Conf. Iriartii catalogum Regiae bibliothecae Matritensis codd. gr. mss. vol. I, 1769, pag. 537 sq.

[5]) Conf. Tittmannum in Zonarae lexico pag. XIV sq.

[6]) Conf. Creuzeri Meletem. I pag. 14 sqq.

[7]) Conf. Westermanni Mythograph. pag. XVIII et pag. 355 sq.

[8]) Conf. ea, quae sollerter exposuit Carolus Krumbacher in libello scholastico 'de codicibus quibus Interpretamenta Pseudodositheana nobis tradita sunt' Monachii 1883 et in 'Sitzungsberichte der philosophisch-philologischen und historischen Classe

pita ea, quibus de deorum et dearum nominibus agitur, ne hodie quidem ex omnibus illis recensionibus descripta publicique iuris facta sunt, tamen haud indignae erant, quae dudum a mythologiae studiosis diligenter perlustrarentur, capitis de deorum masculorum[9]) nominibus reliquiae, quas ex 'Interpretamentorum' codice Leidensi Vossiano graeco IV° 7 saeculi XI edidit Ludovicus C. Valckenaer in Miscellanearum Observationum Criticarum vol. X pag. 113 sq.[10]), et inprimis plenior illa forma huius 'Interpretamentorum' partis, quam ex codice Montepessulano 306 saeculi IX[11]) edidit A. Boucherie in 'Notices et extraits des manuscrits de la bibliothèque nationale' tom. XXIII part. 2 pag. 329 sqq.[12]).

Exstat autem anonymi libellus de duodecim deorum (masculorum VII: Iovis, Apollinis, Neptuni, Martis, Bacchi, Vulcani, Mercurii; feminarum V: Minervae, Iunonis, Veneris, Cereris, Dianae) epithetis in duobus, quos in Italia indagavi, codicibus: mutilus in Ambrosiano saec. XIII (nobis *A*), integrior in Laurentiano saec. XII (nobis *L*). Forma huius libelli antiquior servata est in illo, paulo recentior in hoc; sed quoniam in illo particula tantum libelli servata est, 'anonymum Laurentianum' appellare malui quam 'Ambrosianum'.

Vtroque codice excerpta ex libello olim pleniore contineri cum ex eis locis apparet, ubi epitheta non tantum enumerantur, sed etiam doctis observationibus illustrantur (conf. § 2 I 87; V 38; III 1; X 20; V 39; XI 9; II 17, III 3, III 4, V 4—5, VIII 6; I 3), tum inde, quod aliquot codicis Ambrosiani (§ 1) epitheta desunt in Laurentiano (§ 2) et aliquot Laurentiani (§ 2) in illo (§ 1), nec secus apud Nicetam (§ 3) pauca leguntur epitheta, quorum neque in Ambrosiano codice neque in Laurentiano ullum superest vestigium.

Quis libellum illum composuerit, nescimus. Atque ideo difficillimum est iudicium de 'anonymi Laurentiani' fontibus, quia epitheta secundum litterarum ordinem enumerata sunt, quamquam non tantum artificium in ordinandis epithetis adhibuit, quantum is, qui Anthologiae Palatinae (IX 524. 525) hymnos ex Bacchi et Apollinis cognominibus ita consarcinavit, ut singulis hexametris includeret epitheta ab eadem littera incipientia. Recentissimi, qui in ipso 'anonymi Laurentiani' libello

---

der K. B. Akademie der Wissenschaften' Monachii 1884 pag. 193 sq. et in Mus. Rhen. XXXIX pag. 348 sqq., necnon Gottholdum Gundermann in Nunt. Philolog. Gottingens. XV pag. 525.

9) Conf. etiam Eduardum Boecking in praefatione 'Dosithei magistri Interpretamentorum libro tertio' (Bonnae 1832) pag. XIX.

10) Conf. etiam Carolum Krumbacher in libello scholastico supra laudato pag. 43.

11) Conf. etiam Hermanni Hagen de Dosithei magistri quae feruntur glossis quaestiones criticas Bernae 1877 editas pag. 7 et 11.

12) Multo minoris pretii sunt brevissima illa et deorum epithetis fere carentia 'θεῶν ὀνόματα' et 'θεάων', quae ex codice aliquo hodie aut deperdito aut delitescente edidit Henricus Stephanus in libro qui inscriptus est 'Glossaria duo e situ vetustatis eruta' etc. 1573 col. 238. 239.

drinos[18]), posteriores poetas et ad prosae orationis scriptores pergas, ut aetatem eius, quem 'anonymum Laurentianum' appellavimus, indages. Nam quamvis diligenter deorum epitheta excerpseris, quae ex antiquorum scriptorum [Apollodori[19]), Seleuci, multorum aliorum] περὶ θεῶν

---

vis num. (codicis *L*) 64. 67, Apollinis num. 18?, Bacchi num. 11. 43?, Minervae num. 34, Dianae num. 5. 6. 20. 24; ex Aristophane e. g. haec: Iovis num. (codicis *L*) 46. 100, Apollinis num. 1, Neptuni num. 1, Bacchi num. 35? 38, Mercurii num. 5. 11, Minervae num. 14?, Veneris num. 10. 16; ex Autocrate hoc: Dianae 9; ex Diphilo hoc: Iovis num. (codicis *L*) 36.

[18]) Ad Lycophronem redire suspicor haec epitheta: Iovis num. (codicis *L*) 63. 101 et num. (codicis *A*) 23. 27. 65, Apollinis num. 23. 36. 47, Neptuni teste Niceta αἰγαίων (conf. O. Schneiderum Callimach. vol. II pag. 362), Bacchi num. 37, Minervae num. 22. 32. 33, Veneris num. 6. 19; ad Aratum hoc: Iovis (ex Niceta) ἤπιος; ad Theocritum e. g. haec: Iovis num. (codicis *L*) 4, Apollinis num. 30?, Veneris num. 3; ad Callimachum haec: Iovis num. (codicis *L*) 22 et num. (codicis *A*) 14, Apollinis num. 2. 21. 28, Dianae num. 21; ad Euphorionem haec: Minervae num. 16?, Iunonis num. 17; ad Apollonium Rhodium haec: Bacchi num. 4b? (an ex Alexandro Aetolo haustum?), Iunonis num. 9; ad Alcaeum Messenium hoc: Bacchi num. 22; ad Moschum hoc: Neptuni num. 2? — Recentiores poetas omitto.

[19]) De Apollodori περὶ θεῶν libris acute nuper (Bonnae 1883) ita scripsit Robertus Münzel, ut amplissimas Apollodori reliquias apud multos ex posterioribus scriptoribus latere demonstraret (conf. etiam Rudolfum Hirzel 'Untersuchungen zu Cicero's philosophischen Schriften' I pag. 218 sqq.). Ex his inprimis idonea sunt, quae cum 'anonymi Laurentiani' epithetis conferantur, Cornuti theologiae graecae compendii capita 9. 11. 16. 20. 21. 22. 24. 28. 30. 32. 34 et Macrobii Saturnaliorum libri I caput XVII (capitum XVII—XXIII doctrina maximam partem ad Iamblichum redit, qui Porphyrio usus est: conf. Georgium Wissowa in commentatione de Macrobii Saturnaliorum fontibus Vratislaviae 1880 conscripta pag. 35 sqq.; Lodovici Traube Varia Libamenta Critica, Monacii 1883, pag. 23 sqq.; Thomam Stangl in 'Wochenschrift für klassische Philologie' a. 1884 pag. 109 sq.).

Ex Cornuto tamquam primario fonte solet deorum epitheta haurire Constantinus Palaeocappa (quem constare videtur paulo ante mensem Martium anni 1551 mortuum esse: conf. Aemilium Legrand 'Bibliographie Hellénique' Parisiis 1885 tom. II pag. 161—163 [quamquam cum hoc mortis anno non conveniunt ea quae Henricus Omont rettulit in 'Mélanges Graux' Parisiis 1884 pag. 316 vers. 4 et 3 ab ultimo]; quod si verum est, minutiae quaedam corrigendae sunt in eis, quae computavit Paulus Pulch in Hermae Berolinensis vol. XVII pag. 184 sqq.) in Eudociae Violario. Iovis autem epitheta ex Cornuti capite 9 hausta ita auxisse videtur Palaeocappa (Viol. pag. 312, 15 — 313, 1 ed. Flach), ut codicem aliquem Cornuti (Parisiis adservatum?) consuleret, in quo post Cornuti capitis 9 verba ἐλευθέριον αὐτὸν προσαγορεύουσιν (= Cornut. pag. 9, 17 ed. Lang) supplementi loco alia Iovis epitheta congesta erant (conf. quae Thomas Gale in Opusculorum mythologicorum physicorum et ethicorum editione [Amstelaedami 1688] pag. 150 et Fridericus Osann Villoisonum secutus in Cornuti editione pag. 29 [atque inprimis de codice Parisino 3076, in quo teste Meloto in Catalog. tom. II pag. 605 insunt 'variae lectiones in Phornuti librum de natura deorum, e vetusto exemplari (id est e Laurentiano LX 19 hodie mutilo: conf. Carolum Boysen in Philologo Gottingensi vol. XXXXII pag. 299 sq.), quod fuit penes Henricum Scrimgerum, excerptae'] adnotant). Ea epitheta, quae Palaeocappa (Viol. pag. 312, 15 — 313, 1) ad Cornutum addita habet, ita e. g. congeri poterant, ut ex Theophilo Antiocheno (ad Autolycum I 10) adsciscerentur

libris[20]) in posteriorum scriptorum opera transierunt, et multa illa, quae ex ingentibus Zopyrionis Pamphilique glossographorum copiis et ex ceteris antiquioribus glossographis in ea, quae supersunt, lexica [Hesychii, Stephani Byzantii, Photii, Suidae, Etymologicum Magnum, Gudianum, Zonarae qui fertur etc., in quibus multa ex 'anonymi Laurentiani' deorum epithetis redeunt modo addito dei, ad quem pertinent, nomine, modo omisso] recepta sunt: non pauca tamen restant 'anonymi Laurentiani' epitheta, quae frustra alibi quaeras.

Nec certius quicquam de aetate 'anonymi Laurentiani' statui potest Italicis, quae interspersa sunt, deorum cognominibus[21]) in examen vocatis; sane ea, de quibus vix ulla est dubitatio [veluti Iovis num. (codicis *L*) 45. 65. 76. 78. 87. 99, Iunonis num. 4. 11. 12. 14. 18, etc.], apud scriptores graecos saeculo p. Chr. n. tertio antiquiores commemorantur[22]).

Sed tota haec res uberiore indiget disquisitione. Quodsi hariolari licet, possis sumere 'anonymum Laurentianum' plurima ex Porphyrii philosophi libro περὶ θείων ὀνομάτων[23]) excerpsisse. Interim cum 'anonymi Laurentiani' epithetis deorum conferantur praeter locos supra et in eis quibus vulgo utimur lexicis graecis indicatos hi potissimum deorum cognominum indices: Chrysippus fr. 22 (ed. Gercke), Diodorus Siculus V 77, 5. 7 (conf. etiam V 5; IV 5; etc.), Ovidius metamorph. IV 11 sqq.[24]), Pseudo-Aristoteles de mundo cap. 7[25]), Dio Chrysostomus orat. I § 39 sqq. et XII § 75 sqq., Lucianus Tim. cap. 1 et 4, idem de sacrific. cap. 6, Pollux onom. I 24, Theophilus episcopus Antiochenus ad Autolycum I 10, Aristides I pag. 8 (ed. Iebb) et alibi, Clemens Alexandrinus in protreptico et inprimis in cap. II 14. 37. 38, Aelianus var. hist. III 41,

---

cognomina κεραύνιος προπάτωρ παννύχιος λατεάριος κάσσιος πολιοῦχος καπετώλιος, ex Anonymi Laurentiani codice aliquo (?) cognomina φίλιος ἐφέστιος ὅρκιος ἀστεροπητής ἑταιρεῖος ὁμόγνιος, ex Hesiodo (?) denique ἐρισμάραγος (ἤτοι ἀὴρ πολύηχος). Poterant tamen haec cognomina inde a φίλιος ἐφέστιος etc. hauriri etiam ex Luciani Timon. cap. 1 et scholio ad Sophocl. Aiac. 492 (vel ex scholio ad Eurip. Hec. 345). Ceterum Theophilum Antiochenum alibi quoque a Constantino Palaeocappa exscriptum esse constat; conf. Ioannem Flach 'Untersuchungen über Eudokia und Suidas' (Lipsiae 1879) pag. 25.

[20]) Conf. etiam Socratis Coi libros ἐπικλήσεων (in C. Muelleri fragm. hist. graec. IV 499; conf. Carolum Lehrs ad 'Herodiani scripta tria emendatiora' [Regimonti 1848] pag. 15), etc.

[21]) Conf. etiam Dionys. Hal. ant. I cap. 67.

[22]) Iovis κωνσαλέου (sic *A* num. 58, *L* num. 52) memoriam non audeo ad ea, quae Flavius Vopiscus Firm. Saturnin. cap. 3, 4 refert, certo revocare.

[23]) Hunc librum περὶ θείων ὀνομάτων eundem esse atque librum περὶ ἀγαλμάτων parum idoneis argumentis usus arbitratur Gustavus Wolff 'Porphyrii de philosophia ex oraculis haurienda· librorum reliquiae' pag. 31 sq. Conf. Lodovicum Traube l. c. pag. 27 sq. Nec satis caute libri Porphyriani περὶ θείων ὀνομάτων vestigia persecutus est Basilius Gildersleeve 'de Porphyrii studiis Homericis' (Gottingae 1853) pag. 20 sq.

[24]) Conf. Lobeckii Aglaophamum pag. 401 sq.

[25]) Ex hoc capite Iovis cognomina deprompsisse videtur Themistius orat. VI, 79d et orat. XV, 194a.

Porphyrius de abstin. III 17, Arnobius adv. nat. I 26 et alibi, Gregorius Nazianzenus orat. XXI cap. 36[26]), anonymus περὶ ἐξηγήσεως Arati (ed. Petrus Victorius una cum aliis in Aratum commentatoribus graecis Florentiae 1567) pag. 111 med. (= Petavii Vranologion, Lutetiae Parisiorum 1630, pag. 275)[27]); scholion codicis B^2 ad Homer. E 422 (= Etymol. Magn. 546, 17 sqq.)[28]); scholion ad Sophocl. Aiac. 492, quocum fere ad verbum consentit scholion ad Eurip. Hec. 345 [conf. etiam Eustathium ad Homer. pag. 950 sq.], et scholia ad Sophocl. Antig. 1115, necnon scholia ad Aristoph. Eq. 500, Ran. 756; scholion ad Demosth. in Mid. 578, 12; scholia ad Aristidem 236, 16 (pag. 684 ed. Dindorf); Tzetzes ad Lycophr. 288 (qui fortasse ex 'anonymo Laurentiano' hausit). Praeterea conferri possunt hymni Orphici XV. XXXIV. XVII. L. LII. XXVIII. XXXVI, Anthologia Palatina IX 524. 525, poeta anonymus in Caesii Bassi fragmento de metris pag. 255 sq. (ed. Keil), etc. etc.

---

§ 1. De codice Ambrosiano.

In codicis Ambrosiani C 222 ord. inf. (nobis *A*, de quo conf. supra pag. 237 sqq.) folio 40[r] summo exstant epitheta Iovis secundum litterarum initialium ordinem composita, quae a me rogatus describere voluit Gustavus Vnger. Magnopere autem dolendum est, quod codicis *A* librarius, cum XII deorum epitheta scribere incepisset, ultra Iovis cognomina describendi operam non sustinuit ac ne Iovis quidem epitheta ultra litteram τ continuavit. Versuum codicis *A* confinia lineis rectis significavi. Ipsa memoria codicis *A* haec est:

ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν ἐπιθέτων. |

Ἐπίθετα Διός:—

1 (15) ἀρνείου. 2 (6) αἰγίου. 3 ἀλαφρίου. 4 (2) ἀγοραίου. 5 (12) ἀποτροπαίου. 6 (17) ἀστραπαίου. 7 (8) ἀλεξικάκου. 8 (16) ἀστεροπητοῦ. 9 αἰκάλου. 10 (5) αἰγιδούχου. 11 (4) αἰθρίου. | 12 (13) ἀργικεραύνου. 13 (1) ἀγκυλομήτεω. 14 ἀλείου. 15 (14) ἀρείου. 16 (11) ἀμμωνίου.

---

[26]) Conf. eiusdem Gregorii orat. V cap. 32, etc.

[27]) Emendavit hunc locum Augustus Meineke in Philologo Gottingensi XIV pag. 20.

[28]) De hoc scholio conferas Ernestum Maass in Hermae Berolinensis vol. XIX pag. 556. Particula huius scholii redit in scholio codicis *Q* ad Homer. ϑ 288 (conf. Basilium Gildersleeve l. c. pag. 21). In scholiorum in Homeri Iliadem editione Dindorfiana (Oxonii 1877) tom. III pag. 253, 16 vocabulum Ἑκάτη ex dittographia natum esse docet Etymologicum Magnum.

---

§ 1. 1 etc. *adscripsi intra hos uncinos* ( ) *numeros epithetorum in codice L commemoratorum* ‖ 2 *sic* (*non* αἰγείου) *AL* ‖ 3 *sic* (*non* ἀλάστορος) *A* ‖ 14 ἀλείου *ex* ἀλίου *correctum A*

17 ἀγωγέως. 18 ἀποβατηρίου. 19 αἰθερίου. 20 ἀκραίου. 21 αἰγαίωνος:— β.*) 22 (18) βαγαίου. 23 βουλαίου. | 24 (19) βηλαίου. 25 (20) βοττιαίου:— γ̄. 26 (21) γιγαντολέτορος. 27 γογγυλάτου:— δ. 28 (24) δωδωναίου. 29 (23) διαλλακτηρίου:— ε̄. 30 (36) ἑταιρείου. 31 (35) ἑρκείου. 32 (27) ἐλευθερίου. 33 (38) ἐφεστίου. 34 (32) εἰρηναίου. 35 (39) ἐφόρου. | 36 (31) ἐπόπτου. 37 (29) ἐπηκόου. 38 (37) εὐηνέμου. 39 (26) ἐλαφρίου. 40 (30) ἐπικαρπίου. 41 (34) ἐριβρεμέτου. 42 (33) ἐριγδούπου. 43 (28) ἐννέως. 44 εὐρυόπα:— ζ̄. 45 (40) ζυγίου. 46 ζηνίου. 47 ζεύς:— η̄. 48 (41) ἠλείου:— ῑ. 49 (44) ἱκεσίου. 50 (42) ἰδαίου. | 51 (43) ἰθωμήτου:— κ̄. 52 (47) κεραυνίου. 53 (51) κτησίου. 54 (45) καπιτωλίου. 55 (50) κλεπτοφώρου. 56 (46) καταιβάτου. 57 (49) κηναίου. 58 (52) κωνσαλέου. 59 (48) κελαινεφέος:— λ̄. 60 (53) λυκαίου:— μ̄. 61 (56) μιναίου. | 62 (54) μειλιχίου. 63 (58) μυκαλέως. 64 (57) μορίου. 65 μυλέως:— ν̄. 66 νεμείου. 67 (59) νεμειαίου. 68 (60) νεφεληγερέτου:— ξ̄. 69 ξενίου. 70 (61) ξεινίου:— ο̄. 71 (66) ὁρίου. 72 (67) ὁρκίου. 73 (65) ὀρθωσίου. 74 (63) ὀμβρίου. | 75 (64) ὁμογνίου. 76 (68) ὀσσαίου. 77 (62) ὀλυμπίου:— π̄. 78 (70) παναυγέος. 79 (72) παρθενίου. 80 (77) πισσαίου. 81 (76) πίκου. 82 (81) πομπαίου. 83 (80) πολιούχου. 84 (79) πολιέως. 85 (75) πελασγικοῦ. 86 (74) πεώλους. 87 (69) παλαμναίου. | 88 (71) πανομφαίου:— σ̄. 89 (85) στρατίου. 90 (83) σκηπτούχου. 91 σωτῆρος. 92 (82) σκηπτοβόλου. 93 (86) στατωρίου. 94 (87) στάτορος. 95 (84) στεροπηγερέτου:— τ̄. 96 (89) τεραστίου. 97 (92) τροπαίου. 98 (90) τερπικεραύνου. 99 (91) τιτανο|κράτορος. 100 (88) ταρανταίου:—

§ 2. De codice Laurentiano.

Paulo recentior est ea forma huius libelli, quam anno 1870 Florentiae in codicis Laurentiani LIX 16 membranacei saec. XII (nobis *L*) fol. 251ᵛ—252ᵛ inveni. Conf. de eo codice Bandinii Catalogum codd. graec. bibl. Laurentianae tom. II pag. 528 sq. In codice *A* XII deorum epitheta ex antiquiore more ita ordinata sunt, ut unius primae lit-

---

17 ἀγώγεως *A* || 19 αἰθυρίου *A*; *ceterum conf. Eduardum Krah in Philologo Gottingensi* XVII *pag.* 218, *necnon scholion codicis Ravennatis ad Arist. Nub.* 380 (*in* '*Bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome*' *fasc.* XXVII *pag.* 38) || 24 *an* βήλου *scribendum? conf. tamen Nicetam* || 25 βοτιαίου *A* || 43 *utrum* ἐνηέως *an potius* ἐγηέως *in A scriptum sit, incertum est* || 46 *utrum* ζηνίου *an* ζηγίου *in A scriptum sit, incertum est* || 48 ἡλείου *A* || 55 κλεπτοφώρου *A*, κλεπτοφόρου *L* || 58 *sic AL* || 59 κελαινεφέως *A* || 60—61 λυκαίου· μιναίου *A* || 66 *conf. e. g. Anth. Pal.* IX 21, 3 || 70 ξαινίου *potius quam* ξεινίου *videtur in A esse* || 71 ὁρίου *A* || 72 ὁρκίου *A* || 78 πανωγέος *A* || 86 πεώλους *A*, πειώλους *L* || 87 *utrum* παμμεναίου *an* παμμυναίου *an* παμμαναίου *an* παμμιναίου *in A scriptum sit, incertum est* || 88—91 πανομφαίου· στρατίου· σκηπτούχου:— σωτῆρος *A* || 90 *conf. Eduardum Krah in Philologo Gottingensi* XVII *pag.* 203 || 92 *utrum* σκηπτοβόλου *an* (*quod paulo probabilius videtur*) σκηπτεβόλου *in A scriptum sit, incertum est* || 93 στρατωρίου *A*, *quamquam litterae sextae lectio non prorsus certa est* || 94 στράτωρος (*sic*) *A*; *conf. e. g. Nicetam in Boissonadii anecd. graec.* III *pag.* 328, 10

---

*) *Haec littera singularis itemque ceterae litterae singulares omnes in A in margine scriptae sunt.*

terae ratio haberetur; in codice *L* ita, ut simul proximae quoque litterae respicerentur. Scriptus est hic libellus in *L* manu tachygraphi multis scripturae compendiis utentis; atque cum apographum, quod ipse confeceram, num veram lectionem repraesentaret, aliquot locis dubitarem, totum libellum in meum usum denuo diligentissime ac sollertissime transscripsit Henricus Rostagno. Desunt in *L* iota subscripta omnia. Versuum codicis *L* confinia lineis rectis significavi. Ipsa verba in *L* haec sunt:

I. | Ἐπίθετα Διός.

1 [13] ἀγκυλομήτεω. 2 [4] ἀγοραίου. 3 ἀγυέως, τῷ ἀγυεῖ. 4 [11] αἰθρίου. | 5 [10] αἰγιδούχου. 6 [2] αἰγίου. 7 αἰγιόχου. 8 [7] ἀλεξικάκου. 9 ἁλιείου. 10 ἀπομυίου. 11 [16] ἀμμωνίου. 12 [5] ἀποτροπαίου. | 13 [12] ἀργικεραύνου. 14 [15] ἀρείου. 15 [1] ἀρνείου. 16 [8] ἀστεροπητοῦ. 17 [6] ἀστραπαίου. 18 [22] βαγαίου. 19 [24] βηλαίου. 20 [25] βοττιαίου. | 21 [26] γιγαντολέτορος. 22 δικταίου. 23 [29] διαλλακτηρίου. 24 [28] δωδωναίου. 25 ἑκαλησίου. 26 [39] ἐλαφρίου. 27 [32] ἐλευθερίου. 28 [43] ἐννέως. | 29 [37] ἐπηκόου. 30 [40] ἐπικαρπίου. 31 [36] ἐπόπτου. 32 [34] εἰρηναίου. 33 [42] ἐριγδούπου. 34 [41] ἐριβρεμέτου. 35 [31] ἑρκείου. 36 [30] ἑταιρείου. | 37 [38] εὐηνέμου. 38 [33] ἐφεστίου. 39 [35] ἐφόρου. 40 [45] ζυγίου. 41 [48] ἠλείου. 42 [50] ἰδαίου. 43 [51] ἰθωμήτου. 44 [49] ἱκεσίου.] 45 [54] καπιτωλίου. 46 [56] καταιβάτου. 47 [52] κεραυνίου. 48 [59] κελαινεφέος. 49 [57] κηναίου. 50 [55] κλεπτοφόρου. 51 [53] κτησίου. 52 [58] κωνσαλέου. | 53 [60] λυκαίου. 54 [62] μειλιχίου. 55 μήστωρος. 56 [61] μινναίου. 57 [64] μορίου. 58 [63] μυκαλέως. 59 [67] νεμειαίου. 60 [68] νεφεληγερέτου. | 61 [70] ξεινίου. 62 [77] ὀλυμπίου. 63 [74] ὀμβρίου. 64 [75] ὁμογνίου. 65 [73] ὀρθωσίου. 66 [71] ὁρίου. 67 [72] ὁρκίου. 68 [76] ὁσσαίου. | 69 [87] παλαμναίου. 70 [78] παναυγέος. 71 [88] πανομφαίου. 72 [79] παρθενίου. 73 πατερείου. 74 [86] πειώλους. 75 [85] πελασγικοῦ. 76 [81] πίκου. | 77 [80] πισσαίου. 78 πιστίου. 79 [84] πολιέως. 80 [83] πολιούχου. 81 [82] πομπαίου. 82 [92] σκηπτοβόλου. 83 [90] σκηπτούχου. 84 [95] στεροπηγερέτου. | 85 [89] στρατίου. 86 [93] στατωρίου. 87 [94] στάτορος. ἱστορεῖ γὰρ Πλού-

---

§ 2. I. 1 etc. *adscripsi intra hos uncinos* [ ] *numeros epithetorum in codice A commemoratorum* ‖ 7 αἰγιόγου ? *L* ‖ 10 ἀπονυῖου *L* ‖ 11 ἀμμονίου *L* ‖ 12 ἀποτροπαίου *L ita ut litterarum* αι *compendium propter rasuram non prorsus certo dispici possit* ‖ 14 αρείου *L* ‖ 17 ἀστραπαίου *L incerta littera ab exitu quarta* ‖ 18 βαγαίου *L non prorsus certis* αι *litteris* ‖ 19 *an* βήλου *scribendum ? conf. tamen Nicetam* ‖ 20 βοτιαίου *L* ‖ 23 διαλλακτ(η)ρ(ι)ου *L per compendium ita, ut litterae* η *et* ι *non expressae sint* ‖ 25 ἑκαλησίου *L* ‖ 30 ἐπηκαρσίου *L cum linea supra* η, *qua videtur fere correctio indicari* ‖ 34 ἐριβρεμίου *L* ‖ 35 ἑρκείου *L* ‖ 49 κηναίου *ex* χηναίου *correxit* L^1 ‖ 50 κλεπτοφόρου *L*, κλεπτοφώρου *A* ‖ 53 λυβαίου *L* ‖ 66 ὀρίου *L* ‖ 67 ὀρκίου *L* ‖ 69 παμμενίου *L* ‖ 73 *sic* (*non* πατρῴου, *nec* πατρίου) *L*; *conf. etiam G. Hermannum ad Elmsleii Eur. Med.* 420, *ad Bacch.* 1365, *Hec.* 80 *et Theodorum Bader 'de graecis quibusdam deorum appellationibus'* (*Slusiae* 1867) *pag.* 3 *sqq.* ‖ 86 στρατωρίου *L* ‖ 87 στράτορος *L* ‖ ῥομύλω *L* ‖ *conf. Plutarch. Romul.* 18; *de templo Iovis Statoris conf. O. Richterum in Hermae Berolinensis vol.* XX *pag.* 425 *sqq.* ‖ στάτορος] στράτορος *L*

ταρχος ἐν Ῥωμύλῳ, ὅτι, ἔνθα ἔστη τὸ στρά|τευμα τῆς τροπῆς, ἐκεῖ ναὸν ἀγείρας στάτορος Διὸς ὠνόμασεν, ὃν ἐπιστάσιον ἄν τις ὀνομάσειεν. | 88 [100] ταρανταίου. 89 [96] τεραστίου. 90 [98] τερπικεραύνου. 91 [99] τιτανοκράτορος. 92 [97] τροπαίου. 93 ὑετίου. 94 ὑψαίου. 95 ὑψιζύγου. | 96 φαντασίου. 97 φειδίου. 98 φένακος. 99 φερετρίου. 100 φιλίου. 101 φυξίου. 102 φυταλμίου. 103 χαρίτωνος. |

| ὄνου. χοίρου. ἵππου. κύκνου.*)

II. Ἐπίθετα Ἀπόλλωνος. |

1 ἀγυέως. 2 ἀκτίου. 3 ἀκερσεκόμου. 4 ἀκειρεκόμου. 5 ἀφήτορος. 6 δαφνίου. 7 δηλίου. 8 δηλιανοῦ. | 9 δελφινίου. 10 δίδυμαίου. 11 ἑκάτοιο. 12 ἐκείου. 13 ἑκαέργου. 14 ἑκατηβόλου. 15 ἑκηβόλου. 16 ἑκατηβελέτου. | 17 ἠΐου. ἰηΐου δέ. 18 θυμβρίου. 19 ἰσμηνίου. 20 καρνείου. 21 κλαρίου. 22 κνιδίου. 23 κοίτου. | 24 λητοΐδου. 25 λοξίου. 26 λυκηγενέος. 27 λυκίοῦ. 28 μαλλόεντος. 29 μουσηγέτου. 30 νομίου. 31 ποδαλειρίου. | 32 πτοΐου. 33 πυγμαίου. 34 πυθίου. 35 σελινουντίου. 36 σκιαστοῦ. 37 σμινθίου. 38 τετραχείρου. 39 τελφωσίου. | 40 τραμβίου. 41 ὑακίνθου. 42 φορίου. 43 φοίβου. 44 φυταλμίου. 45 φυξίου. 46 χρυσαόρου. 47 ὠρείτου. | 48 ὠρεινόμου.

III. Ἐπίθετα Ποσειδῶνος.

1 ἀσφαλείου. παρὰ δὲ Ὀππιανῷ διὰ τὸ μέτρον ῑ. | 2 βαρυγδούπου. 3 γαιείου. γαιηΐου δέ. 4 γαιηούχου. γεούχου δέ. 5 ἑλικωνίου. 6 ἐνοσιγαίου. 7 ἐνοσίχθονος. | 8 εὐρυσθενέος. 9 ἱππίου. 10 κινησίχθονος. 11 κυανοχαίτου. 12 κυταίου. 13 περιάνδρου. 14 σεισίχθονος. 15 ταραξίππου. | 16 ταυρίου. 17 φυταλμίου.

---

88 ταραντιάρ ου *an* ταραντιάρ ου *?* *L* ‖ 89 τερατίου *L* ‖ 91 τιτανοκρα τρ *L* ‖ 94 ὑψίστου *scribere nolui*

II. 8 *sic* (*non* δηλιακοῦ) *L* ‖ 12 *sic L* ‖ 17 *conf. e. g. Herodian. ed. Lentz* II 185, 11 *sqq. et* 524, 12 *sqq.* ‖ 20 κρανείου *L*; *de qua forma conf. Paus.* III 13, 5; *Siebelisium ad Paus.* III 13, 3 *et* 20, 9; *Lobeckium Pathol. elem.* I 497; *varias lectiones ad schol. Theocr.* V 83, *Pind. Pyth.* V 75 (*ed. Mommsen*), *Thuc.* V 54. 75, *Paus.* II 10, 2. III 13, 5. 20, 9. 21, 8; *E. Hillerum Herm.* XXI 131 *adnot.* 4 ‖ 28 *conf. O. Schneiderum Callim. vol.* II *pag.* 683 *sq.* ‖ 32 *sic* (*non* πτωΐου) *L* ‖ 37 σμιθίου *L* ‖ 40 *sic L* ‖ 42 φοριοῦ *an* φοριου *an* φορίου *incertum L* ‖ 44 φοιταλμίου *L*

III. 1 *conf. Oppian. Halieut.* V 680 ‖ 4 *an* γαιηόχου *scribendum ?*, *conf. e. g. Herodian. ed. Lentz* II 409, 24 *sqq. et* 485, 7 *sq.*; *conf. tamen Nicetae codices* ‖ 5 ἑλικωνίου *L* ‖ 15 ταραξίπου *L* ‖ 16 ταύρειος *habent Nicetae codices* ‖ 17 φοιταλμίου *L*, *quam formam servare nolui*

---

*) *Haec quattuor animalia ad Apollinem* (*conf. e. g. Eustathium ad Homer.* A 41; *Ed. Gerhardum* '*Griechische Mythologie*' § 312, 9; *C. F. Hermannum* '*Lehrbuch der gottesdienstlichen Alterthuemer der Griechen*' *ed.* II § 26, 7; 23, 23; *F. G. Welckerum* '*Griechische Goetterlehre*' II *pag.* 357—364; *etc.*) *potius quam ad Iovem videtur referre voluisse librarius.*

IV. Ἐπίθετα Ἄρεος.

1 ἀνδρειφόντου. 2 ἀτειρέος. 3 βροτολοιγοῦ. 4 ἐγχεσιπλήτου. | 5 ἐνυαλίου. 6 κλυτοπώλου. 7 μιαιφόνου. 8 πτολιπόρθου. 9 ῥινοτόρου. 10 σακεσπάλου. 11 τειχεσιπλήτου. ‖

V. Ἐπίθετα Διονύσου.

1 ἀμεινία. 2 αἰολομίτριδος. 3 βακχέως. 4 βακχειάδου. βακχιάδου δὲ τοῦ | υἱοῦ τῆς βακχίδος. 5 βακχίδου. 6 βρομίου. 7 γύνιδος. 8 δενδρέως. 9 διμητρίου. 10 διμήτορος. | 11 διθυράμβου. 12 ἐμπολέως. 13 εἰραφιώτου. 14 εὔαντος. 15 εὐΐου. 16 ἡμερίδου. 17 θηναιογενοῦς. 18 θηλυμίτριδος. | 19 ἰάκχου. 20 κωλοβάτου. 21 κωλοάνου. 22 ληναίου. 23 λυδοῦ. 24 μαινόλου. 25 μειλιχίου. 26 μορύχου. | 27 νεκταρίου. 28 νηφαλίου. 29 ὀμφακίτου. 30 ὀρθοῦ. 31 πολυγηθέος. 32 πριήπου. 33 προτρυγαίου. 34 σειληνοῦ. | 35 σταμνίου. 36 σταφυλίτου. 37 σφάλτου. 38 ὕης. ὕου. ὕϊς. ὕϊος. ὅτε οὖν ἐπιφέρεται καὶ τὸ Ἄττις, ῑ. ἔστι | δὲ ὕμνος τῷ Διονύσῳ ᾀδόμενος. 39 φλεώ. τινὲς δὲ φλεῶνος γράφουσι. 40 φυξήλιδος. 41 φυταλμίου. 42 ὠμαδίου. | 43 ὠμηστοῦ.

VI. Ἐπίθετα Ἡφαίστου.

1 ἀμφιγύεντος. 2 καμινευτοῦ. 3 κλυτοτέχνου. 4 κυλλοποδίονος. 5 λημνίου. 6 πυρίτου. 7 σιντίου. 8 ὑποχώλου. 9 χαλκέως. 10 χειρώνακτος.

VII. Ἐπίθετα Ἑρμοῦ. |

1 ἀκάκητος. 2 ἀργειφόντου. 3 δειλακρέτου. 4 διακτόρου. 5 ἐμπολαίου. 6 ἐπιμηλίου. 7 ἐριουνίου. 8 κυλληνίου. | 9 κερδῴου. 10 λογίου. 11 νομίου. 12 σώκου. 13 χρυσορράπιδος.

IV. 2 *conf. e. g. Pantelei epigr. apud Stob. flor.* VII 62 ‖ 4 *sic* (*non* ἐγχεσπάλου) *L*

V. *a Bacchi epithetis incipit folium* 252r *L* ‖ 1 *sic L* ‖ 3 βακέως *L* ‖ 5 βακχίδου (*sic*, *non* βακχίου) *tamquam cognomen a praecedentibus verbis separandum scriptum est in L, nec quicquam mutare volui in* 4 *et* 5 ‖ 15 εὐΐδου καὶ οὐ *L*[1] *compendio particulae* καὶ *incertissimo*; *id est* εὐΐδου καὶ εὐΐου *ut fere videtur* ‖ 17 θιναιογενοῦς *scribere nolui*; *an* θηβα(ι)γενοῦς *scribendum?* ‖ 18 θηλυμήτριδος *L*; *conf. codicum lectionem ad Lucian. Bacch.* 3 *et Lobeckium Phrynich. pag.* 628 ‖ 21 *sic* (*neque* κολωνάτου *neque* κολογνοῦ) *L* ‖ 38 *conf. e. g. Demosth. de coron.* § 260

VI. 1 *sic* (*non* ἀμφιγυήεντος) *L*; *conf. tamen Nicetam* ‖ 7 *conf. e. g. Hugonem Berger 'die geographischen Fragmente des Eratosthenes' Lipsiae* 1880 *pag.* 352 ‖ 9 χαλκέος *L*

VII. 6 ἐπιμειλίου *L* ‖ 10 *si ex poeta aliquo hoc epitheton sumptum esse putare malis quam ex prosa oratione, conferas e. g. Anthologiae appendicis Planudeae epigr.* 321 ‖ 11 νομέου *L, quam formam defendere nolui* ‖ 13 χρυσορράσπιδος *ex* χρυσορράπιδος *fecit L*[1]

VIII. Ἐπίθετα Ἀθηνᾶς.

1 ἀγελείας. 2 ἀγεστράτου. 3 ἀθηναίης. 4 ἀλαλκομενηΐδος. 5 ἀσπιδηφόρου. 6 ἀσσησίης. ἀσισίννης δέ. 7 ἀτρυτώνης. | 8 βοιωτίας. 9 γενετυλίδος. 10 γλαυκώπιδος. 11 δεινῆς. 12 ἐρυσιπτόλιδος. 13 ἐγρεκυδοίμου. 14 ἐλεφαντίνης. 15 ἑταίρας. | 16 εἰλενίας. 17 ἰλιείας. 18 ἱππίας. 19 ἰτωνίας. 20 λαοσσόου. 21 μορίου. 22 μυνδίας. 23 ὀβριμοπάτριδος. | 24 παλλάδος. 25 πολιάδος. 26 πολεμοκτόνου. 27 ποτνίας. 28 σκιρράδος. 29 στραγίας. 30 στρατίας. 31 τριτογενείας. | 32 φειδίας. 33 φοινίκης. 34 χαλκιοίκου. 35 χρυσῆς.

IX. Ἐπίθετα Ἥρας.

1 ἀνθείας. 2 ἀργείας. | 3 ἀργονίας. 4 βασιλίσσης. 5 βοώπιδος. 6 γαμηλίου. 7 ἐπιμειλίου. 8 ζευξιδίας. 9 ζυγίας. 10 κιθαιρωνίας. | 11 κυριττείας. 12 λακινίας. 13 λευκωλένου. 14 μονήτης. 15 νυχίας. 16 πηλιᾶς. 17 ῥειώνης. 18 φηρωνίας. | 19 χρυσοθρόνου.

X. Ἐπίθετα Ἀφροδίτης.

1 ἀλεισίας. 2 ἀφρογενοῦς. 3 διωναίης. 4 ἑλικοβλεφάρου. | 5 ἐρυκίνης. 6 ζηρυνθίας. 7 κυπρογενείης. 8 κυθερείας. 9 κύπριδος. 10 κωλιάδος. 11 λιβανίτιδος. 12 μυλίττης. | 13 μυχίας. 14 νέφθυς. 15 οὐρανίης. 16 παφίας. 17 πολίτιδος. 18 τραγίας. 19 τροιζηνίας. 20 φιλομειδοῦς. | ὁ δὲ Ἡσίοδος η̄· ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. 21 φλειᾶς.

VIII. 2 ἀγεστρᾶ *an* ἀγευτρᾶ *incertum L* ‖ 5 ἀσπιδιφόρου *L* ‖ 6 ἀσησσίης. ἀσισίννης δέ (*sic*) *L*; *conf. e. g. variam lectionem ad Herodot.* I 19 *et ad Herodian. ed. Lentz* II 876, 19 ‖ 9 γενετυλλίδος *rectius scribatur* ‖ 12 ἐρυσιπόλιδος *L* ‖ 13 ἐγρεκυδοίμου *L littera prima ex α correcta* ‖ 16 εἰλένίας *an* εἰλένίας *incertum L* (*conf. Augustum Meineke Anal. Alex. pag.* 402) ‖ 17 ἠλιείας *L* ‖ 21 *sic* (*non* μορίας) *L* ‖ 22 μυδίας *L* ‖ 23 ὀβριμοπάτρι *L*; *an* ὀβριμοπάτρης *scribendum?* ‖ 26 πολέκτόνου *L* (*id est* πολεμοκτόνου *vel* πολεμιοκτόνου); *an* πολεμοκλόνου *scribendum?* ‖ 28 *sic L*; *conf. C. Robertum Herm.* XX 349 *sq.*, *E. Rohdeum Herm.* XXI 116 *sqq.* ‖ 29 *sic L* ‖ 32 *sic* (*non* φειδίου) *L* ‖ 33 φοινικῆς *L*

IX. 1 ἀνθείρας *L* ‖ 3 *sic* (*non* ἀργῴας) *L*; *eandem formam habent codices Strabonis* VI 1, 1, *ad quem hoc anonymi Laurentiani epitheton, non secus atque multa alia epitheta, videtur redire* ‖ 7 *sic* (*non* ἐπιμηλίου) *L* ‖ 11 *sic* (*non* κυριτίας) *L*; *conf. Wannowskium 'antiquitatum Romanarum Graece explicatarum specimen' Posnaniae* 1843 *pag.* 25 *med.* ‖ 15 μυχίας *potius quam* νυχίας *videtur in L exstare*; *nisi potius* νυχίας *ex* μυχίας *correctum est. Conf. e. g. Eusebium praep. evang.* III 1, 3; *Ioannem Danielem a Lennep 'animadvers. ad Coluthum' pag.* 140 ‖ 16 *sic L* ‖ 18 φορωνίας *L*; *conf. e. g. variam lectionem ad Ptolem. geogr.* III 1 *pag.* 180, 23 *Wilberg*; *ceterum conf. Henricum Iordan in L. Prelleri 'Roemische Mythologie' ed.* III *pag.* 429 *adnot.* 3.

X. 1 *sic* (*neque* ἀλησίας *neque* ἀλεντίας) *L* ‖ 4 ἑλικοβλεφάρου *L* ‖ 13 *conf. 'Bulletin de Correspondance Hellénique'* I (1877) *pag.* 357 *necnon Hermanni Collitz 'Sammlung der griechischen Dialekt-Inschriften'* I *pag.* 98 *med.* ‖ 14 *sic* (*non* νέφθυος) *L* ‖ 20 φιλομειδοῦς *ex* φολομειδοῦς *correctum L*; *ceterum conf. Eduardum Krah 'de fixis quae dicuntur deorum et heroum epithetis' pag.* 30 ‖ *conf. Hesiod. Theog.* 200: ἠδὲ Φιλομηδέα, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη; *conf. etiam scholion D ad Homer.* Γ 424 (*correctum a Lennepio l. c. pag.* 93).

XI. Ἐπίθετα Δημήτρας.

1 αἴας. 2 ἁγνῆς. | 3 ἀνησιδώρας. 4 βοτείρας. 5 βωτιανείρας. 6 δηοῦς. 7 ζειδώρου. 8 ζωοδοτείρας. 9 ἔρας τῆς γῆς, αἴρας δὲ τῆς τοῦ σίτου. | 10 πολυβοτείρας. 11 ῥείας. 12 φλειᾶς. 13 φυσιζώου.

XII. Ἐπίθετα Ἀρτέμιδος.

1 ἀγρολετείρας. 2 ἀγροτέρης. | 3 ἀριστοβούλης. 4 ἀστυρηνῆς. 5 βραυρωνίας. 6 δικτύννης. 7 ἑκάτης. 8 ἐνοδίας. 9 ἐφεσίας. 10 ἐλαφηβόλου. | 11 θηρολέτιδος. 12 ἰοχεαίρας. 13 ἰτώνης. 14 κελαδεινῆς. 15 κελκαίας. 16 κονδυλίτιδος. 17 κρησίας. 18 κυνηγέτιδος. || 19 λαφρίας. 20 λοχίας. 21 μουνυχίας. 22 ὀρειβάτιδος. 23 ῥοκαίας. 24 ταυροπόλου. 25 χελύτιδος. 26 χρυσηλακάτου. | 27 χρυσηνίας.

Vtrum cum Anonymo Laurentiano aliquo modo cognatus sit necne tractatus ille, qui teste Henrico Coxe (in Catalogo codd. mss. bibliothecae Bodleianae part. I pag. 107) in codice Barocciano 68 chartaceo saec. XV inde a folio 132ᵛ legitur, nescio. Ibi enim exstat tractatus 'de etymologia nominum deorum gentilium' hoc titulo insignitus: πῶς ἂν ἑτοιμολογήσης τοὺς τῶν ἑλλήνων θεούς et his incipiens verbis: ὀνόματα διὸς, νεφεληγερέτης, ἐρίγδουπος, τερπικέραυνος, ἀστεροπητής. [Coxius addit: 'vocum etiam aliarum traduntur etymologiae, ut sunt μοῦστον, λιμήν, κ. λ.'].

---

§ 3. De Nicetae Serrarum episcopi excerptis ex Anonymo Laurentiano.

Ex Anonymi Laurentiani codice aliquo codicibus *A* et *L* paulo uberiore hausit saeculo p. Chr. n. undecimo Nicetas ille Serrarum episcopus, qui postea Heracleae Ponti metropolitae munere functus est, ad illam doctrinam contexendam, quam ecclesiasticorum discipulorum, nisi fallor, in usum metris carminum inclusit, quae in officiis divinis ecclesiae grae-

---

XI. 3 ἀνυσιδώρας *L* || 11 ῥειᾶς *L*

XII. 4 ἀτυρήνης *L* || 5 βαβρωνίας *L*; *conf. de hac scriptura*: *Stephani Thes.* II 397; *Meursii opp. ed. Flor. vol.* I *pag.* 255; *Iungermannum ad Polluc. onomast.* VIII 107; *varias codicum lectiones apud Euripidem Iphig. Taur.* 1431 (*ed. Kirchhoff Berolini* 1855), *Herodotum* IV 145 *et* VI 138, *Dinarchum orat.* 2, 12, *Strabonem* VIII 6, 8, *Plutarchum de mul. virtut.* 8, *Pausaniam* I 23, 7 *et* VIII 46, 3, *Harpocrationem pag.* 58, 6 (*ed. Dindorf*), *scholiastam ad Lucian. catapl. init.*, *Stephanum Byzant. pag.* 68, 1; *etc.* || 6 δικτυήνης *Nicetas* || 15 *conf. Rob. Vngerum* '*Thebana paradoxa*' I *pag.* 302 || *a* 19 *incipit folium* 252ᵛ *L* || 20 λοχίας *per compendium scripturae ex* λοχίας *plene perscripto correctum, ut fere videtur, L* || 21 *conf. Meisterhansium* '*Grammatik der attischen Inschriften*' *Berolini* 1885 *pag.* 13 || 23 *sic* (*non* ῥοκκαίας) *L*

Fol. 55r Nicetas incipit sic: τοῦ κυροῦ (? per scripturae compendium) νικη(τ') τοῦ ἡρακλείας καθίσματα. κοντάκια. ἐξαποστειλάρια καὶ στιχηραρικὰ (per compendium scripturae) διαντιστοίχων· κα(ϑ') ἦ(χ) ᾱ πρὸς τὸν τ(άφ)ον σου σωτήρ. Contulit Gottholdus Gundermann.

2) *F* = Codex Laurentianus LVII 26 saec. XIV, de quo codice conferas Bandinii Catalogum codd. graec. bibl. Laurentianae tom. II pag. 372 sqq.

Fol. 112v (in quinto ab ultimo versu) Nicetas incipit sic: ἐπίϑετα τοῦ διὸς. ἦ(χ) ᾱ. πρὸς τὸν τάφον σου σωτὴρ. Contulit Henricus Rostagno.

Codices *H* et *F* arto cognationis vinculo inter se coniunctos esse cum aliis indiciis constat tum eo, quod Martis et Vulcani epitheta suo loco (post Iovis epitheta) in utroque codice omissa sunt; in *H* leguntur haec epitheta infra post epitheta Iunonis, in *F* multo inferiore loco: post Mercurii enim epitheta sequuntur in *F* (fol. 113v) tres illi rhythmi alieni argumenti, qui in codicibus *CO* inter epitheta Bacchi et Minervae inserti sunt, hos demum excipiunt in *F* Martis et Vulcani epitheta.

3) *M* = Codex Monacensis CCLXIII miscellaneus variis manibus variisque temporibus[1]) scriptus; folia inde a folio 411 scripta sunt saeculi XV posteriore potius quam priore parte.

Fol. 414v (= 427v secundum aliam numerandi rationem) Nicetas incipit sic: οὗ μακαριωτάτου ἡρακλείας κυροῦ νικήτα τοῦ σερῶν εἰς τὰ ὀνόματα τοῦ διὸς: (ο)χ ᾱ τὸν τάφον: Contulit Guilelmus Meyer.[2])

Codex *M* adeo cognatus est cum codicibus *HF*, ut una Nicetae codicum classis codicibus *HFM* efficiatur.

4) *C* = Codex Parisinus 2408 saeculo XIII (manu Athanasii Hamartoli, ut fere videtur) scriptus, de quo codice conferas Meloti Catalogum tom. II pag. 496 sq.

Fol. 199v Nicetas incipit sic: Τοῦ, τοῦ[3]) σερρῶν πόνημα· νικήτ(α) τόδε: κα(ϑ') ἦχος ᾱ: τὸν τάφον σου σωτήρ:— et praeterea κα(ϑϑ') rubro scriptum est ante verba Ἐπίϑετα διὸς. Contulit Gottholdus Gundermann.

5) *O* = Codex Baroccianus 68 chartaceus saec. XV, de quo codice conferas Coxii catalogum codicum mss. bibliothecae Bodleianae part. I pag. 101 sqq.

---

[1]) Ex antiquiore huius codicis parte, quae ad saeculum XIII pertinet, edidi supra pag. 103 sq. tractatum de vocibus animalium.

[2]) Nicetae verba Creuzeri in usum ex codice *M* non male descripserat Franciscus Xav. Werfer; conf. Creuzeri Meletem. I pag. 14.

[3]) Conf. Boissonadium Anecd. Graec. III pag. 323 adnot. *.

9) *E* = Codex Dresdensis Da 41 chartaceus saeculo XVI exaratus, de quo codice conferas Francisci Schnorr von Carolsfeld catalogum I pag. 293 sq.

Fol. 123r Nicetas incipit sic: νικήτα ἡρακλείας πόνημα τόδε· κα ἦχος ᾱ^ος. τὸν τάφον σου σωτὴρ: Contulit Fridericus Hultsch.

10) *Q* = Codex Parisinus 2599 saeculo XV scriptus, de quo codice conferas Meloti catalogum tom. II pag. 526.

Fol. 203v Nicetas incipit sic: Τοῦ τοῦ σερρῶν πόνημα νικήτα τόδε: κα ἦ χ α'. Contulit Gottholdus Gundermann.

Codices *DE* et *Q* arto cognationis vinculo inter se coniuncti sunt; codex *E* aut ex ipso *D* aut ex codice aliquo codicis *D* gemello transscriptus est.

Iota subscripta desunt omnia in *HFMCOTDE*, fere omnia in *S*; pro amanuensis arbitrio modo adsunt modo desunt in *Q*. Versuum divisio nulla videtur esse in codicibus; ea, quam ipse institui, multis locis admodum incerta est.

NICETAE RHYTHMI DE DVODECIM DEORVM EPITHETIS.

⟨I.⟩ [1]κάθισμα[2]. ἦχος ᾱ'.[3] τὸν τάφον[4] σου σωτήρ[5] ⟨conf. Christii et Paranikae anthol. gr. carm. Christian. p. 54⟩.

[6]Ἐπίθετα[7] Διός· δωδωναῖος, ἰδαῖος,
ἑρκεῖος[8], πολιεύς[9], ἑταιρεῖος[10], κηναῖος[11],
μειλίχιος[12], κεραύνιος, αἰγιοῦχος[13] καὶ ἤπιος,
πίκος, φίλιος, ἀγκυλομήτης[14], πισσαῖος,
μήστωρ[15], φύξιος[16], κελαινεφής, καταιβάτης[17],
βηλαῖος[18], φυτάλμιος[19].

---

1) ἐπίθετα τοῦ διὸς *addit F* ‖ 2) κα *HCOSDQ*, κα *E*, *om. FM*, κάθισμα *post* ἦχος ᾱ^γ *collocat T* ‖ 3) ἦ ᾱ πρὸς *H*, ἦ. ᾱ. πρὸς *F*, χ ᾱ *M*, ἦχος ᾱ *C*, ἦχος ᾱ' *O*, ἦχος ᾱ *S*, ἦχος ᾱ^γ. κάθισμα. πρὸς *T*, ἦχος ᾱ πρὸς *D*, ἦχος ᾱ^ος *E*, ἦ^α' *Q* ‖ 4) τ..ον *H* (*media perierunt*) ‖ 5) σου σωτήρ *om. M*; σωτήρ *om. OQ* ‖ 5) ἐπίθετα τοῦ διός *addit H in margine* ‖ 6) διός *add. CO in margine, C praeterea addit* κα^θθ' (*i. e.* καθίσματα ?) ‖ 7) Ἐπίθετα *S littera quinta correctione effecta,* πίθετα *cum spatio E* ‖ 8) ἑρκεῖος *HS* ‖ 9) πολιὸς *ST* ‖ 10) ἑταιρεῖος *F*, ἑταιρεῖος *O*[1], ἑτερεῖος *S*, ἑταιρεῖος *ex* ἑτερεῖος *correctum T* ‖ 11) κ̄ναῖος *C*[1]*O*[1] ‖ 12) μιλίχιος *M* ‖ 13) αἰγιοῦλος *H* ‖ 14) ἤπιος πίκος φίλιος ξένιος ἀγκυλομήτης *T* ‖ 15) μήστερ̄ *C*, μήστερ̄ *O*[1] ‖ 16) φύξιος *MST*, φήξιος *H*, φίξεος *F*, φίξιος *CO*, ξίφιος *DEQ* ‖ 17) κελαινεφής καταιβάσης *M*, κελενεφὴς καταιβάτης *T* ‖ 18) βδ̄λαῖος *C*[1]*O*[1] ‖ 19) φιτάλμιος *F*; *in hoc vocabulum exit codicis F folium* 112v; *folium* 113r *incipit a Bacchi epithetis* ‖ 19) *post* φυτάλμιος *M addit* ζεύς

[20]⟨II.⟩ ἦχος β̄.[21] τὸν[22] ζωοποιὸν σταυρόν[23].

[24]Τοῦ[25] τειχεσιπλήτου δὲ[26] ἐπίθετα Ἄρεος·
ἐνυάλιος ἐστὶ[27] καὶ διμίτριος[28], δίζωνος,
δεξιόσειρος[29], ἀνδρειφόντης[30],
πλέον βροτολοιγὸς[31] καὶ βριήπυος[32].

⟨III.⟩ [33]Τοῦ Ἡφαίστου[34] δὲ[35] χωλός[36],
ἀμφιγυήεις[37], σίντιος, λήμνιος[38].

⟨IV.⟩[39] ἦχος γ̄.[40] θείας πίστεως[41] ὁμολογία[42] ⟨conf. Christ-Paranikas pag. 57*)⟩.

Εὔας[43], βρόμιος καὶ ἡμερίδης
ὄνομα ἐστὶ[44] τῷ [45]Διονύσῳ,
βακχειάδης[46], σειληνὸς[47] καὶ διμήτριος[48],
εἰραφιώτης[49], θηλύμιτρις[50], πρίηπος[51],

---

*) *metrum concinit praeter versum paenultimum.*

---

20) *in HF epitheta Martis et Vulcani non hoc loco leguntur, sed infra demum: in H post epitheta Iunonis, in F posteriore loco* (*fol.* 113ᵛ) ‖ 20) *F haec addit*: ἐπίθετα ἄρεος καὶ ἡφαίστου; *M haec*: ὀνόματα ἄρεος καὶ ἡφαίστου ‖ 21) ἦ β̄ πρὸς *H*, ἦ β̄ *F*, ἦ β′ *M*, ἦ β̄ *C*, Ἄλλο: ἦχος β̄: πρὸς *D*, ἦχος β̄ᵒᶜ ? *E*, ἄλλ° ἦ β′ πρὸς *Q* ‖ 22) ὸν *cum spatio E* ‖ 23) σταυρὸν *om. HF* ‖ 23) τῆς ᾱᶜ (*vel potius* σῆς) ? *addit C* ‖ 24) ἐπίθετα ἄρεως (*sic potius quam* ἄρεος, *ut videtur*) καὶ ἡφαίστου *addit H in margine*; ἄρεος *in margine addunt CO* ‖ 26) *incipit fol.* 50ᵛ *T* ‖ 25) οῦ *cum spatio E* ‖ 26) δὲ *om. F* ? ‖ 27) ἐνυάλιος ἐστὶ *HFMCSTDEQ*, ἐνυάλιός ἐστι *O* ‖ 28) δημήτριος *E* ‖ 29) δεξιόσειρος *F*, δεξιόδειρος *HMCOSTDEQ* ‖ 30) ἀνδροφόντης *M*, ἀνδροφόντης *ST* ‖ 31) βροτολοιγὸς *C ita ut litterae* βρο *et* οιγ *in rasura scriptae sint*, βροτολογός *O*, βροτο*λοιγὸς (*cum rasura*) *S* ‖ 32) βριήποιος *F*, βριυπιος *C*¹, βριΰπιος *O*¹, βριύπιος *ST*, βριήπιος *DEQ* ‖ 33) ἡφαίστου *in margine addunt CO* ‖ 34) ἡφαίστου *S*, ὑφαίστου *T* ‖ 35) δὲ *D* ‖ 36) χολός *CO* ‖ 37) ἀμφιγυήεις *C cum rasura supra* υη ‖ 38) λίμνιος *HMT*, λῆμνιος *S*¹ ‖ 39) ἐπίθετα διονύσου *addit H in margine*, ὀνόματα διονύσου *addit M* ‖ 39) *incipit fol.* 113ʳ *F, in quo codice ante* ἦχος γ̄. πρὸς θείας πίστεως (*sic*) *additum est* τοῦ διονύσου. ‖ 40) ἦ γ̄ πρὸς τὸ *H*, ἦ γ′ *M*, ἐ.ᵗᵖ' ἦχος γ̄: *D*, γ̄ᵒᶜ' (*omisso* ἦχος) *E*, ἐ ᵗᵖ' ἦ γ′ *Q*; ἦχος γ′ *om. ST* ‖ 41) πιστεως *M* ‖ 42) ὁμολὸ *C*, ὁμολογια *O*, ὁμολογία *ST*, *om. HFMDEQ* ‖ 43) ἔυας *H*, εὔας *F*, ἀίας *M*, ἐὔϊος *C*, Εὔιος *OT*, ἤυιος ? *S*, ἔυϊος *DQ*, υιος *cum spatio E* ‖ 44) ὄνομα ἐστὶ *HCOST*, ὄνόμά ἐστι ? *F*, ὄνομά ἐστι *MDEQ* ‖ 45) διονύσου *in margine addit C* ‖ 46) βακχιάδης *F*, βακχειάδης *ex* βακχιάδης *factum* ? *C* ‖ 47) σηλεινὸς *C* ‖ 48) δημίτριος *F*, διμήτριος *S*, δημήτριος *T* ‖ 49) εἰβραφιώτης *C*¹, εἰβραφιώτης *O*¹, εἰρραφιώτης *S* ‖ 50) θηλύμιτρὶς *H*, θηλυμίτρις *M*, θηλύμητρις *FCOSTDEQ* ‖ 51) πρήϊπος *ST*, πρίηπις *DEQ*

καὶ αἰολόμιτρις[52], γύνις[53], [54]ὠμάδιος,
σφάλτης[55], [56]φύξηλις, [57]μαινόλης, ληναῖος, μειλίχιος[58],
ἐφ' ᾧ[56] καὶ ᾄδεται τὸ 'ὕις[59] ἄττις τε[60]'.[61]

⟨V.⟩[62] ἦχος δ'.[63] ὁ ὑψωθεὶς[64] ἐν τῷ σταυρῷ[65] ἑκουσίως[66] ⟨Goarii Euchologion, Venetiis 1730, pag. 46; Christ-Paranikas pag. 59 = Analecta Sacra ed. Pitra tom. I pag. 507*)⟩.

[67]Γενετυλίδος[68] Ἀθηνᾶς[67], ἰλιείας[69],
τριτογενείας[70] καὶ δεινῆς, λαοσσόου
καὶ ἀτρυτώνης ἥκω[71] μνησθησόμενος[72] νῦν,
ἡ[73] καὶ ἐρυσίπτολις[74], ἰτωνία καλεῖται,
ἱππία[75], ἐγρεκύδοιμος[76], εἰλενία[77], γλαυκῶπις[78],
ἐλεφαντίνη, πότνια, χρυσῆ[79], σκιρράς, στρατία[80], παλλὰς[81] καὶ χαλκίοικος[82].

---

*) *metrum non prorsus concinit neque cum Goarii neque cum Pitrae contextu; discrepat inprimis in versibus* 4. 5; *in versu* 4 *concinit cum eo, de quo Guilelmus Meyer dixit 'Anfang und Ursprung der lateinischen und griechischen rythmischen Dichtung' pag.* 71 *et* 66.

---

52) αἰολόμιτρις *ex* αἰολόμητρις *factum* H^1, ὁλομίτρις *F*, αἰωλόμιτρις *M*, αἰολόμιτρις *ex* αἰολόμητρις ? *factum* C^2, αἰολόμητρις *E* ‖ 53) *a* γύνις *incipit fol.* 204ʳ *Q* ‖ 53) γῦνις *F* ‖ 54) *incipit fol.* 265ᵛ *S* ‖ 55) ψαλτις *H* ‖ 56) φύξηλις μαινόλις ληναῖος μειλίχιος εφ' ὦ *T*, φύξηλ————ω *S*, *in quo codice litterae inter* φύξηλ *et* ω *perierunt* ‖ 57) καὶ *addunt HM, omittunt ceteri omnes* ‖ 58) μειλίχιος *C littera quinta in rasura duarum triumve litterarum scripta* ‖ 59) τὸ ὕις *M*, το ὑις *T*; ὑις, *non* ὕης (*conf. Demosth. de coron.* § 260) *scripsisse Nicetam constat* ‖ 60) τε *om. H* ‖ 61) διονύσου *add. O in margine* ‖ 62) *incipit fol.* 446ᵛ *D* ‖ 62) ὀνόματα ἀθηνᾶς *addit M*, ἐπίθετα ἀθηνᾶς *addit F* ‖ 63) ἦ ὃ πρὸς τὸ *H*, ἦ δ̄ *F*, ἦ δ' *M*, ἦ δ̄ᵒ *C*, ἦχος δ̄ *O*, Ἄλλο ἦχος δ̄: πρὸς *D*, δ̄ᵒᶜ *E*, τρ, χ ἐ' ἦ δ' *Q*, ἦχος δ̄ *om. ST* ‖ 64) ὑψωθεῖς *H*, ὑψω θ' *M* ‖ 65) σταυρῷ *om. C*, τῷ σταυρῷ *om. M*, ἐν τῷ σταυρῷ *om. HFQ* ‖ 66) ἑκουσίως *T, omittunt ceteri omnes* ‖ 66) ἐπίθετα τῆς ἀθηνᾶς *addit H in margine*, ἀθηνᾶς *in margine addunt CO* ‖ 67) *litterae* γενετυλίδος ἀθ *in S perierunt, prima harum litterarum videtur fere* μ *fuisse* ‖ 68) γενετυλίδος *MFCOTDQ*, ενετυλίδος *cum spatio E*, Γενετηλύδης *H* ‖ 69) ἰλιείας *HFM*, εἰληνιας (*sic*) C^1, ἐιληνίας (*sic*) O^1, ἰλινιας S^1, ἰλινείας *TEQ*, ιλινείας *D* ‖ 70) τριττογενείας *M*, τριτοτεγενείας *S* ‖ 71) ἀτρυτών—ηκω (*media perierunt*) *S*, ἀτρυτώνη·ἥκω *T* ‖ 72) μνησθησομενος *S* ‖ 73) ἡ *CQ*, ἢ *DE* ‖ 74) ἐρυσίπολις *HMSTE* ‖ 75) ἱππις *H*, ἱππεία *C*, ἱππεία *OSDEQ*, πτιεία ? *T* ‖ 76) ἀγρεκύδοιμος *M*, τρικυδοίμων δὲ C^1, ἐγρεκύδοιμος τρικυδοίμων O^1, τρικυδοίμων *ST*, ἐγρεκύδοιμο *DE* ‖ 77) εἰληνία *HFM*, εἰληνία ἰλιεία C^1O^1, ἰλινία *ST*, ἰλιεία *DQ*, ἰλεϊεία *E* ‖ 78) γλαυκώπις *T* ‖ 79) χρυσὴ *F* ‖ 80) στρατιὰ (*sic*) *et in margine* στρατιὰ *C*, στρατιὰ *OST* ‖ 81) παλὰς *T* ‖ 81) *post* παλλάς *in M scripta, sed statim deleta sunt haec*: γλαυκῶπις ἐλεφαντίνη. ‖ 82) χαλκίοιος *F* (κ *superscripsit manus altera*)

[122]μνησθήσομαι, λοχίας[123], ἐνοδίας, χελύτιδος[122] ἰοχεαίρας τε,
λαφρίας[124], δικτυήνης[125], χρυσηλακάτου θεᾶς[126].

⟨IX.⟩ [127]Ἐρῶ[128] περὶ τῆς ἀργείας καὶ φηρωνίας[129] ὁμοῦ[130],
ἀνθείας[131], λευκωλένου, ῥειώνης Ἥρας[132] ζυγίας τε[133].

⟨X.⟩[134] ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ $\overline{\delta}$'.[135] τὴν[136] σοφίαν[137] τοῦ λόγου[138] ⟨conf. Christ-Paranikas pag. 62; Analecta Sacra ed. Pitra tom. II pag. 186 num. III*)⟩.

[139]Ἑκηβόλος[140] Ἀπόλλων[141], λυκηγενής[142],
λητοΐδης[143] καὶ φοῖβος πύθιος τέ[144],
λοξίας[145] καὶ δήλιος καὶ ἀφήτωρ[146] καὶ λύκιος[147] καὶ ἑκατηβελέτης[148], δελφίνιος[149], σμίνθιος.

⟨XI.⟩ [150]Ποσειδῶν[151] γεοῦχος[152], ἀσφάλειος[153], ἵππιος[154],

---

*) *metrum in priore parte* (*i. e. in epithetis Apollinis*) *concinit cum Christii et Paranikae contextu, in posteriore parte* (*i. e. in epithetis Neptuni et Mercurii*) *cum Pitrae contextu praeter versum ultimum.*

---

[122]) *verba* μνησθήσομαι — χελύτιδος *om. M* ‖ [123]) λοχείας *T* ‖ [123]) καὶ *addunt HF* ‖ [124]) ἰοχέαιράς τε λαφρίας *H*, ἰοχεαίρας τελαφρίας *M*, ἰσχεαίρας τελαφρίας *DE* ‖ [125]) δικτυήνης *HMCODEQ*, δικτυήκης *F*, δικτυΐνης *ST* ‖ [126]) χρυσηλάτου θεᾶς *CO*, χρυσηλάτου θεὰς *T*, χρυσίλατου θεᾶς S^1 ‖ [127]) ἤρας *in margine addunt CO* ‖ [128]) ἐρῶ *H* ‖ [129]) φηρωνίας *ST*, φηρωνείας *HFMCODEQ* ‖ [130]) ομοῦ *S*, *om. M* ‖ [131]) ἀνθείρας *M*, ἀνθήρας *H*, καὶ *FCOSTDEQ* ‖ [132]) ρειώνης ἤρας *F*, ῥειώνης ἤρας *T*, διῴνης ἤρας *DEQ* ‖ [133]) ἑρμοῦ *add. O in margine* ‖ [134]) *incipit fol.* 113ᵛ *F*, *in quo codice ante* $\overset{\chi}{\eta}$ $\overset{\lambda}{\pi}$ $\overset{\bar{\delta}}{}$ *additum est*: Ἐπίθετα ἀπόλλωνος καὶ ποσειδῶνος: ‖ [134]) ὀνόματα ποσειδῶνος. ἀπόλλωνος καὶ ἑρμοῦ *addit M* ‖ [135]) $\overset{\chi}{\eta}$ $\overset{\lambda}{\pi}$ δ (δ *ut videtur ex* α *factum*) πρὸς *H*, $\overset{\chi}{\eta}$ $\overset{\lambda}{\pi}$ $\overset{\bar{\delta}}{}$ *F*, $\overset{\lambda}{\pi}$' δ *M*, $\overset{\chi}{\eta}$ $\overset{\lambda}{\pi}$ $\overline{\delta}$ *C*, ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ά *O*, $\overset{\tau\rho}{\epsilon}$' $\overset{\lambda}{\pi}$ $\overline{\delta}$ *D*, $\overset{\tau\rho}{\epsilon}$ $\overset{\chi}{\eta}$ $\overset{\lambda}{\pi}$ $\overline{\delta}$ *Q*, *om. STE* ‖ [136]) ἦν *cum spatio E* ‖ [137]) σόφις *vel* σόφικαι *M* ‖ [138]) τοῦ λόγου *om. FM* ‖ [139]) ἀπόλλων *add. C in margine*; ἀπόλλωνος *et infra hoc vocabulum* ἑκατηβελέτης *add. O in margine* ‖ [140]) Ἑκηβόλος *ex* Ἑκηβόλος *correctum? D*, ἑκηβόλος *cum spatio E* ‖ [141]) ἀπώλων *H* ‖ [142]) λυκηγενής *F*, λυκηγεννής *S*, λυκογενὴς *T* ‖ [143]) λητοΐδης *HCQ*, λιτοΐδης *E* ‖ [144]) πύθιος τὲ *FCSDEQ*, πύθιος τέ *M*, πύθιός τε *HOT* ‖ [145]) λοξίας *F* ‖ [146]) καὶ ἀφήτωρ *F*, καὶ ἀφήτωρ *ex* καὶ ἀφῆτωρ *factum C*, ἀφήτωρ (*omisso* καὶ) *T* ‖ [147]) λύκειος *F* ‖ [147]) *post* λύκιος *incipit fol.* 204ᵛ *Q* ‖ [148]) ἑκατηβελέτης *FS*, ἑκατηβέλης *M* ‖ [149]) δελφύνιος *T* ‖ [150]) ποσειδῶν *add. O in margine* ‖ [151]) ποσειδὼν *FT*, ποσειδῶν δὲ *M* ‖ [151]) ἑκατηβελέτης *add. C in margine* ‖ [152]) γαιοῦχος *ST* ‖ [153]) ἀσφάλιος *CO*, ἀσφάλειος *ex* ἀσφάλιος *factum* S^1 ‖ [154]) ἵππειος *M*

ἔτι ἐνοσίχθων[155], κινησίχθων[156], σεισίχθων[157],
αἰγαίων[158], γαιήοχος[159], ἐννοσίγαιος[160], ταύρειος καὶ φυτάλμιος[161] μάλιστα.

⟨XII.⟩ [162]Λόγιος[163] δ' Ἑρμῆς[164] ὁ σοφός, ἀργειφόντης,
νόμιος, κυλλήνιος[165] καὶ[166] ἐριούνιος, σῶκος,
κερδῷος[167], χρυσόρραπις[168].

§ 3[b].

Novam denique recensionem epithetorum a Niceta rhythmis inclusorum confecit nescio quis ita, ut Nicetae nomen in operis titulo omitteret, metricam Nicetae formam desereret, futtilia illa supplementa, quae Nicetas deorum epithetis propter metri necessitatem inseruerat, pleraque resecaret, nonnulla denique epitheta ex Anonymo Laurentiano vel aliunde deprompta ipse adderet[1]).

Vsus autem est noviciae recensionis auctor codice Nicetae haud paucis mendis inquinato et ad eandem cum libris *HF* classem pertinente, in qua Martis et Vulcani epitheta suo loco, quem debebant post Iovis epitheta occupare, mota erant. Itaque hoc sese ordine excipiunt epitheta in noviciae recensionis codicibus: Iovis, Bacchi, Minervae, Ce-

---

155) ἐνοσίχθῶν[ος] *F*, ἐνοσίχθῶν *M*, ἐνοσίχεων *T* ‖ 155) ποσειδῶν *add. C in margine* ‖ 156) κινησίχθῶν[ος] *F*, κινησίχθῶνος *M*, κινησίχθων *ex* κυνισίχθων *factum C*, κινησίχεων *T* ‖ 157) σεισίχθῶνος *M*, σειτίχθων *C*, σισείχεων *T*, *om. F* ‖ 158) αἰγαίων *H*, αἰγέων *F*, αἰγαίῶνος *M*, γαιείων *COSTDEQ* ‖ 159) γαΐοῦχος *C*[1], γαΐοχος ? *O*, γαιοῦχος *ST*, γαιηοῦχος *DQ*, γ***οῦχος *E ita ut tres litterae post* γ *inductae sint, quarum tertia* η *fuit* ‖ 160) ἐνοσίγαιος *HFM* ‖ 161) φοιτάλμιος *HFMCOSTQ* (*conf. etiam 'anonymi Laurentiani' codicem L*), φοιτάλμιος *ex* φοιτοτάλμιος *vel ex* φοιλοτάλμιος ? *factum D*, φειλοτάλμιος *E ita ut quarta littera videatur facta esse ex* τ *littera incepta* ‖ 162) *incipit fol.* 51ᵛ *T* ‖ 163) καὶ *aut* ἐστὶ *aut* δὲ *per compendium scriptum addit C* ‖ 164) ερμῆς ? *M*, ἑρμῆς *C* ‖ 165) κυλήνιος *HT*, κυνλήνιος *M* ‖ 166) καὶ *om. F* ‖ 167) κερδῶνος *H* ‖ 168) χρυσόρραπτις *E* ‖ 168) *in M alia manus ludens denuo addidit*: και εριούνιος σό(?)κος ‖ 168) *in CO sequuntur haec*: ἐξαποστειλάρια (*in C per compendium scriptum*)· ἦχος δ̄: γυναῖκες ἀκοντίθητε (*scribe*: ἀκουτίσθητε) (*conf. Analecta Sacra ed. Pitra tom.* II *pag.* 186 *num.* IV; *tom.* I *pag.* LXXXIII *et pag.* 624 *adnot.* 3): *etc.* ‖ 168) *in T sequuntur haec*: περὶ πνευμάτων· ἀρχὴ τοῦ ᾱ τὸ ᾱ πρὸ ἑαυτοῦ ψιλοῦται *etc.*

---

1) Addita sunt ex Anonymo Laurentiano vel aliunde epitheta haec:

Iovis: ἱκέσιος (= num. 44 in *L*). ἐφέστιος (38 *L*). ὅρκιος (67 *L*). νεφεληγερέτης in solo codice *B* additum (60 *L*). ξένιος (= num. 69 in *A*; epitheton ξένιος habet etiam Nicetae codex *T* inter φίλιος et ἀγχυλομήτης epitheta). σωτήριος (σωτήρ est in *A* num. 91). ἐλευθέριος (27 *L*).

Minervae: ἀγελεία in solo codice *P* additum ab alia manu (= num. 1 in *L*).

Veneris: διώνη in solo codice *K* (deest hoc epitheton in *L*). κύπρις in solo codice *B* additum (= num. 9 in *L*).

Dianae: δίκτυνα (= num. 6 in *L*?). οὔπις in solo codice *B* additum (deest hoc epitheton in *L*).

Apollinis: ἀκειρεκόμης (= num. 4 in *L*).

Martis: μιαιφόνος (= num. 7 in *L*).

reris, Veneris, Dianae, Iunonis, Apollinis, Neptuni, Mercurii, Martis, Vulcani. Multos huius recensionis errores corrigere nec volui nec debui. Ea epitheta, quae recensionis auctor adscito 'anonymi Laurentiani' codice aliquo vel aliunde ad illa addidit, quae ex Niceta transcripserat, latius diductis litteris reddam.

Huius noviciae recensionis nullum novi codicem saeculo XV exeunte antiquiorem. Itaque ne id quidem constat, huius recensionis auctorem ante saeculum XV vixisse. Codices, quibus uti mihi licuit, hi sunt:

K = Codex Palatinus Heidelbergensis graecus 132, quem saeculo XVI ineunti potius quam saeculo XV adscripserim. Conf. de eo Henricum Stevenson in libro 'Codd. mss. Palatini graeci bibliothecae Vaticanae' (Romae 1885) pag. 63 sq. Hoc codice usus est Fridericus Creuzer Meletem. I pag. 14 sqq., nec tamen satis accurate lectiones eius reddidit. Codicem *K* ipse denuo contuli. Exstant illa epitheta in *K* fol. 181^{r} med. — fol. 182^{r} med. Codice *K* ceteros codices bonitate superari cum aliunde patet tum inde, quod initio epithetorum Minervae casus genetivi, quibus Nicetas usus erat, in solo *K* servati, in ceteris codicibus cum nominativis commutati sunt.

B = Codex Berolinensis 'Manuscr. graec. Quart. nr. 9' chartaceus (formae 0,203 × 0,154) miscellaneus (olim Christiani Rave), de quo codice conferas Carolum Boysen in Philologo Gottingensi vol. XXXXII pag. 289 sqq., continet fol. 66^{r} et 66^{v} hunc de quo agitur Nicetae libellum manu saeculi XVI scriptum. Codicem *B* ipse excussi.

P = Codex Parisinus 1773 chartaceus (formae 20 × 14,2 cm.), de quo codice dixi supra pag. 105 et pag. 160, fol. 62^{r} et 62^{v} (init.). Scripta est haec pars codicis *P* anno 1493 (non 1497), siquidem in folio 61^{v} haec legitur subscriptio: αὕτη ἡ βίβλος ἐγράφη παρ' ἐμοῦ βαρθολωμαίου | του κομπαρίνου*) τοῦ ἐκ τοῦ πράτου ἐν τῷ | παταβίῳ τῷ ἀπό τῆς κυρίου γεννή-σεως | ,αὔ ϛ γ. Liberaliter hunc libellum ex *P* meum in usum transcripserunt Gustavus Vhlig et Gottholdus Gundermann.

R = Codex Riccardianus num. 35 (olim K II XVII signatus) chartaceus saec. XV exeunt. continet folia 211 (formae 0,284 × 0,211 cm.), quibus praefixa et suffixa sunt quaterna folia scriptura vacua relicta. Foliis 1—120^{v} continentur Apollonii Argonautica ita scripta, ut singulis paginis viceni quini comprehendantur versus: fol. 1^{r} incipit Ἀπολλωνίου Ῥωδίου (sic) Ἀργοναυτικῶν Α'; fol. 28^{v} incipit Apollonii liber II (cui praemissa est fol. 28^{r} προθεωρία εἰς τὸ δεύτερον); fol. 55^{r} incipit Apollonii liber III (cui praemissa est fol. 54^{v} προθεωρία τοῦ τρίτου); fol. 85^{r} incipit Apollonii liber IV (cui praemissa est fol. 84^{v} προθεωρία τοῦ τετάρτου τῶν ἀπολλωνίου ἀργοναυτικῶν βιβλίον); fol. 120^{v} post absolutum librum quartum haec leguntur: τῶν ἀργοναυτικῶν ἀπολλωνίου τοῦ ῥοδίου, | τέλος, quae verba statim his excipiuntur: Εἰ ζαχαρίας ὁ καλλι-

*) De hoc conf. Henricum Omont in 'Mélanges Graux' 1884 pag. 306 et 310.

έργης*) ὁ καὶ τὴν παροῦσαν ἐκγράψας βίβλον· | οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς· ἤγε ἀληθέστερον ὡς εἰπεῖν τὰ κατὰ τοῦ | παρακειμένου εὕρατο, οὐδείς τῶν ἐς πατάβιον γραφέων, καὶ οὐ|ενετίαν ἄλλος ἐκγράψαιτ' ἄν: γένοιτο μοι καὶ τὰ πρὸς ἐπι|στήμην τε καὶ εὐδαιμονίαν ἔκ τινων αὐτῶν ὁμοίως φράσαι. | ἀμήν.

Fol. 121[r] et fol. 121[v] leguntur κλήσεις θεῶν, quas ex codice *R* parum accurate edidit Io. Lamius in 'Catalogo codd. mss. qui in bibliotheca Riccardiana Florentiae adservantur' Liburni 1756 pag. 38 sq. Hanc partem codicis *R* denuo accuratissime in meum usum contulit Henricus Rostagno.

Altera pars codicis *R* incipit a folio 122[r], eaque ita scripta est, ut singulis paginis triceni comprehendantur versus: fol. 122[r] legitur γένος ἀπολλωνίου ποιητοῦ; ibidem ὑπόθησις τῶν ἀργοναυτικῶν; fol. 122[v] ἱστορία περὶ φρίξον καὶ ἕλλην καὶ τὸ χρυσόμαλον δέρας; fol. 123[r] ἄλλως· ἀπολλωνίου βίος; ibidem σχόλια εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἀπο[λλ.] ἀργοναυτικῶν; fol. 154[v] σχόλια τοῦ δευτέρου τῶν ἀπολλωνίου ἀργοναυτικῶν; fol. 178[v] σχόλια εἰς τὸ τρίτον τῶν ἀπολλωνίου ἀργοναυτικῶν; fol. 191[r] σχόλια εἰς τὸ τέταρτον τῶν ἀπολλωνίου ἀργοναυτικῶν; scholia libri quarti desinunt fol. 211[r], post quae leguntur haec: εἰ καὶ σπουδαίως καὶ ἐν καύσωνι σφοδρῷ καὶ ταῦτα ἐξε|γράφη τὰ σχόλια, ἀλλ' ἑτέρων, ὧν εἶπον ἐν τῷ τέλει τοῦ | κειμένου καὶ ᾧδε οὐ λέγω: ζαχαρίας ὁ σὸς ἐξέγραψα:—

J = Codex Escurialensis Σ III 20 chartaceus saec. XVI, de quo codice conferas Emmanuelis Milleri 'Catalogue des manuscrits grecs de la bibliothèque de l'Escurial', Parisiis 1848, pag. 103 sq. Huius codicis apographum a Vincentio Marinerio Valentino parum accurate, ut videtur, confectum publici iuris fecit Ioannes Iriarte in catalogo Regiae bibliothecae Matritensis codd. gr. mss. vol. I pag. 537 sq. Subscripsi in 'apparatu critico' codicis *J* (fol. 120) lectiones ad dubiam hominis illius fidem.

[1]Κλήσεις θεῶν[1].

⟨I.⟩ [2]Ἐπίθετα[3] τοῦ Διός[2].

ἱκέσιος[4]. ἐφέστιος[5]. ὅρκιος[6]. δωδωναῖος. ἰδαῖος. ἑρκεῖος[7]. πολιεύς[8]. ἑταιρεῖος[9]. κηναῖος. [νεφεληγερέτης][10]. μειλίχιος. κεραύνιος. αἰγιοῦχος

*) Conf. V. Gardthauseni 'Griechische Palaeographie' Lipsiae 1879 pag. 317.

1) *hunc titulum habet R, om. KBP et J?* ‖ 2) *pro hac inscriptione apud Iriartium, ubi de codice J refert, nihil legitur nisi* In Iouem *itemque initio ceterorum deorum; apparet has inscriptiones non curasse Vincentium Marinerium Valentinum* ‖ 3) .πίθετα *P relicto spatio, ubi rubricator initialem litteram adderet* ‖ 4) .κέσιος *P (cum spatio)*, Ικέσιος *R (littera* I *rubro scripta)* ‖ 5) ἐφέσιος *B* ‖ 6) ὅρκιος *J* ‖ 7) ἕρκειος *B*, ἁρκαῖος *J* ‖ 8) πολλεὺς *J* ‖ 9) ἑταιραῖος *J* ‖ 10) κηναῖος· νεφεληγερέτας *B*; κηναῖος *KRJ*, κυναῖος *P (omiserunt* νεφεληγερέτας *KPRJ et Nicetas)*

καὶ ἤπιος[11]. πίκος[12]. ξένιος. σωτήριος. ἀγκυλομήτης. πισαῖος. μήστωρ. φύξιος[13]. κελαινεφής. καταιβάτης. βηλαῖος[14]. φυτάλμιος[15]. ἐλευθέριος. φίλιος[16].

⟨II.⟩ Ἐπίθετα[17] Διονύσου.

εὔας[18]. βρόμιος καὶ ἡμερίδης. βακχειάδης[19]. σειληνός. διμήτριος[20]. εἰραφιώτης. θηλύμιτρις[21]. πρίηπος[22]. αἰολόμιτρις. γύνις[23]. ὠμάδιος[24]. σφάλτης[25]. φύξηλις καὶ μαινόλης. ληναῖος. μειλίχιος. ὕϊς[26]. ἄττις.

⟨III.⟩ Ἐπίθετα[27] Ἀθηνᾶς.

γενετυλίδος[28]. ἰλιείας[29]. τριτογενείας[30] καὶ δεινῆς[31]. λαοσσόου[32]. ἀτρυτώνης[33]. ἐρυσίπτολις[34]. ἰτωνία. ἱππία. ἐγρεκύδοιμος. εἰλενία[35]. γλαυκῶπις[36]. ἐλεφαντίνη. πότνια. χρυσῆ. σκιρράς. στρατία[37]. [38]παλλάς. χαλκίοικος[39]. [ἀγελεία[40]].

⟨IV.⟩ Κλήσεις[41] Δήμητρος[42].

βότειρα[43]. ζείδωρος. ὀνησιδώρα[44]. βωτιάνειρα[45]. φυσίζωος. δηώ. ζωοδότειρα[46].

⟨V.⟩ Ἐπίθετα[47] Ἀφροδίτης.

χρυσῆ[48]. κωλιάς[49]. φιλομειδής. κυθέρεια[50]. τροιζηνία καὶ παφία. μυχία. διωναίη [καὶ διώνη[51]] καὶ ζηρυνθία[52]. [κύπρις[53]].

---

11) ἤπιος *KBR*, ἤπτος *P* ‖ 12) πῖος *KBPRJ* ‖ 13) φύτιος *B*, ξίφιος *PR*, ξιφιὸς *J* ‖ 14) βαλαῖος (*vix* βουλαῖος) *B*, βουλαῖος *J* ‖ 15) φυταίμιος *PJ* ‖ 16) φίλιος *PRJ*, *om. KB*; *apud Nicetam* φίλιος *legitur paulo superius post* πίκος ‖ 17) .πίθετα *P* (*cum spatio*); ἐπίθετα τοῦ *B* ‖ 18) εὔτας *K*, Συῖας *B*, .υῖας *P* (*cum spatio*), υἷας *R* (*cum spatio*), Σύϊος *J* ‖ 19) βακχαιάδης *J* ‖ 20) διμίτριος *KR*, δημήτριος *B*, διμίτριος *ex* δημίτριος *correctum P*, δημέτριος *J* ‖ 21) θελόμιτρις *J* ‖ 22) πρίηπος *ex* πρίητος *correctum P* ‖ 23) γύνης *KBPRJ* ‖ 24) ὠμάσιος *B* ‖ 25) σφαίτης *J* ‖ 26) ὑῖς *R*, υἷς *J* ‖ 27) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 28) γενετιάδος *ex* γενετετιάδος *correctum* K^1, Γενετιὰς *BJ*, .ενετιὰς *P* (*cum spatio*), ενετιάς *R* (*cum spatio*) ‖ 29) ἰλιείας *K*, ἰλιειὰς *B*, ἰλίεια *PRJ* ‖ 30) τριτογενείας *K*, τριτογένεια *BPRJ* ‖ 31) δεινῆς *K*, δεινὴ *B*, δειλὴ *P*, δεινή *R*, δεινήλα *J* ‖ 32) λαοσσόου *K*, λαοσόος *B*, λαοσσόος *P*, λαοσόος *R*, λαοσσύος *J* ‖ 33) ἀτρυτώνης *K*, ἀτρυτώνη *BPRJ* ‖ 34) ἐρυσίπολις *B* ‖ 35) εἰληνία *KPRJ*, ἀληνία *B* ‖ 36) γλαυκώπις *B* ‖ 37) σκιρρὰς· στρατία *KB*; σκιρράς· στρατία *R*; σκιῤῥὰς, στρατία *J*; στρατία. σκιρρὰς *P* ‖ 38) *incipit fol.* 181ᵛ *K* ‖ 39) χαλκίσηκος *KB*, χαλκίσκηκος *PJ*, χαλκίσκησκος *R* ‖ 40) ἀγελεία *om. KBRJ et P in contextu*, ἀγέλεια *addidit in margine codicis P alia manus, quae eadem videtur atque illa, quae epigrammata exaravit in codicis P folio* 63 ‖ 41) .λήσεις *P* (*cum spatio*) ‖ 42) δημήτερος *KBP* ‖ 43) .ότειρα *P* (*cum spatio*), ότειρα *R* (*cum spatio*), Σότηρα *J* ‖ 44) ὀνησιδώρα *KBPR*, ὀνησίδωρα *J* ‖ 45) βοτιάνειρα *KBRJ*, βοτειάνειρα *P* ‖ 46) ζωοδότυρα *J* ‖ 47) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 48) .ρυχῆ *P* (*cum spatio*), ρυχῆ *R* (*cum spatio*), Τρυχὴ *J* ‖ 49) κωλιᾶς B^1, κωλιὰς B^2; κωλίας *J* ‖ 50) κυθαίρεια *KBPRJ* ‖ 51) καὶ διώνη *K*, *om. BPRJ et Nicetas* ‖ 52) ζηρινθία *K* ‖ 53) κύπρις *B*, *om. KPRJ et Nicetas*

⟨VI.⟩ Ἐπίθετα[54] Ἀρτέμιδος.

κελαδεινή[55]. ἑκάτη. ὀρειβάτις[56]. ταυροπόλα[57] καὶ[58] κυνηγέτις. λοχία. ἐνοδία[59]. χελῦτις[60] ἰοχέαιρά τε. λαφρία[61]. δικτυήνη καὶ δίκτυνα[62]. [οὔπις[63]]. χρυσηλάκατος[64] θεά.

⟨VII.⟩ Ἐπίθετα[65] Ἥρας.

ἀργεία[66]. φηρωνία. ἄνθεια[67]. λευκώλενος. ῥειώνη. ἥρα. ζυγία[68].

⟨VIII.⟩ Ἐπίθετα[69] Ἀπόλλωνος.

ἑκηβόλος[70]. λυκηγενής. λητοΐδης[71]. [72]φοῖβος. πύθιος. λοξίας[73]. δήλιος[74]. ἀφήτωρ. λύκιος. ἑκατηβελέτης. δελφίνιος[75]. σμίνθιος. ἀκειρεκόμης.

⟨IX.⟩ Ἐπίθετα[76] Ποσειδῶνος.

γαιοῦχος[77]. ἀσφάλειος[78]. ἵππειος. ἐνοσίχθων. κινησίχθων[79]. σεισίχθων. αἰγαίων. γαιήοχος[80]. ἐνοσίγαιος[81]. ταύρειος[82]. φυτάλμιος[83].

⟨X.⟩ [84]Ἐπίθετα[85] Ἑρμοῦ.

λόγιος[86]. ἀργειφόντης. νόμιος. κυλλήνιος[87]. ἐριούνιος. σῶκος. κερδῷος[88]. χρυσόρραπις[89].

⟨XI.⟩ Ἐπίθετα[90] Ἄρεος.

τειχεσιπλήτης[91]. ἐνυάλιος[92]. διμίτριος[93]. δίζωνος. δεξιόδειρος[94]. ἀνδρειφόντης[95]. βροτολοιγός. [96]βριήπυος[97]. μιαιφόνος.

⟨XII.⟩ Ἐπίθετα[98] Ἡφαίστου.

χωλός[99]. ἀμφιγυήεις[100]. σίντιος. λήμνιος.

---

54) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 55) .ελαδεινὴ *P* (*cum spatio*), ελαδεινὴ *R* (*cum spatio*), Σελαδεινὴ *J* ‖ 56) ὀρειβάτης *B* ‖ 57) ταυροπώλα *B* ‖ 58) καὶ *B*, *om. KPRJ* ‖ 59) ἐνοσία *vel fortasse potius* ἐνοσίος *R*, ἐνόσιος *J* ‖ 60) χελύτις *K*, χιλύτις (*vix* χελύτις) *B*, χερύτις *P*, χεράτις *R*, χάρουτις *J* ‖ 61) ἰοχέαιρα· τελεφρία *KBPR*; λοχέαιρα, τελεφρία *J* ‖ 62) δικτυήνη· καὶ δίκτυνα *KB*; δικτύηνη καὶ δίκτυνα *P*; δικτυήνη, καὶ δίκτυνα *R*; δικτυήνη, περιδύκτυνα *J* ‖ 63) οὔπι *B*; *hunc vocativum om. KPRJ et Nicetas* ‖ 64) χρυσολάκατος *K*, χρυσηλακάτη *B* ‖ 65) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 66) .ργεία *P* (*cum spatio*), ργεία *R* (*cum spatio*), Ὄργεια *J* ‖ 67) ἀνθήρα *K*, ἄνθηρα *BPRJ* ‖ 68) συζυγία *KB* ‖ 69) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 70) Ἑκηβόλος *BJ*, .κηβόλος *P* (*cum spatio*), κηβόλος *R* (*cum spatio*) ‖ 71) λητοϊδὴς *J* ‖ 72) *incipit fol.* 121ᵛ *R* ‖ 73) λόξιος *J* ‖ 74) δήλιος *ex* δεῖλιος ? *factum* B^1 ‖ 75) δυσφόνιος *KB*, δυσφάνιος *PRJ* ‖ 76) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 77) .αιοῦχος *P* (*cum spatio*), αιοῦχος *R* (*cum spatio*), Γαοῦχος *J* ‖ 78) ἀσφάλιος *KPRJ* ‖ 79) κινεισίχθων *B* ‖ 80) γαιηόχος *J* ‖ 81) ἐνοσίγαιος *ex* ἐνοσίχαιος *correctum P* ‖ 82) ταύριος *P* ‖ 83) φοιτάλμιος *KPR* ‖ 84) *incipit fol.* 182ʳ *K*, 62ᵛ *P* ‖ 85) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 86) λύγιος *KB*, .ύγιος *P* (*cum spatio*), ύγιος *R* (*cum spatio*), Εὔγιος *J* ‖ 87) κυλήνιος *KB* ‖ 88) κερδῶος *KBPRJ* ‖ 89) χρυσόῤῥαπις *J* ‖ 90) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 91) .ειχεσιπλήτης *P* (*cum spatio*), ειχεσιπλήτης *R* (*cum spatio*), τειχισεπλήτης *K* ‖ 92) ἐναύλιος *P* ‖ 93) δημήτριος *KBPRJ* ‖ 94) δεξιόδειρος (*sic*) *KBPRJ*, *quod in hoc excerpto corrigere nolui* ‖ 95) ἀνδροφόντης *KBPRJ* ‖ 96) *incipit fol.* 66ᵛ *B* ‖ 97) βριήτιος *KBPR*, βριήπιος *J* ‖ 98) .πίθετα *P* (*cum spatio*) ‖ 99) ωλὸς *B* (*cum spatio*), .ωλός *P* (*cum spatio*), ωλός *R* (*cum spatio*) ‖ 100) ἀμφιγύης *J*

CORRIGENDA ET ADDENDA.

Ad tres canones harmonicos, quos Adolfus Stamm supra pag. 3 *sqq. edidit, non pauca scite contulerunt Carolus von Jan in 'Philologische Wochenschrift'* (*Berolini*) 1882 *pag.* 1449 *sqq. et Felix Vogt in 'Philologische Rundschau'* II (*Bremae* 1882) *pag.* 1451 *sqq.*

Pag. 33, 1 *lege* Ἐξήγησις

pag. 33, 24 *lege* ἡρωϊκὸν

pag. 35, 18 *lege* καὶ ὁ Ἡλιόδωρος,

pag. 40, 20 *lege* ἐὰν ἡ συλλαβὴ

pag. 48, 9 *lege* [[καὶ πάλιν

pag. 50, 1 *lege* ἀφώνῳ ἧττον τῶν ἄλλων

pag. 56, 8 *lege* ῥῆσθαι, καὶ

pag. 57 *in margine ad versum* 23 *excidit hic numerus*: (167, d)

pag. 59, 19—20 *lege* Κρητῶν εὐ-ρῆσθαι

pag. 68 *in apparatu critico in initio lineae ab ultima tertiae lege: pag.* 69, 17 τὰ τοιαῦτα ||

Ad pag. 89 *vers.* 33 *sqq.*: *De codicibus Parisinis* 1983 *et* 2977 *conf. annal. philol. a.* 1885 *pag.* 757—772.

Ad pag. 90 *adnotationis* 2) *versum* 5: *De memoria Aristotelis de arte rhetorica librorum in codice Palatino* 23 *servata conf. Adolphum Roemer in praefatione editioni Aristotelis artis rhetoricae anno* 1885 *curatae praemissa pag.* XVIII *sq.*

pag. 90 *in adnotationis* 2) *versu* 15 *lege* Anic. Melot

pag. 91, 1 *lege* hodie folia 161. Ex his

Ad pag. 97 *lineam quartam* (*ab ultima*): *Pseudo-Hephaestionem meo apparatu critico instructum edet Henricus zur Jacobsmuehlen in Dissertationum Philologicarum Argentoratensium volumine* X (1886).

pag. 98, 10 *lege* ὑπάγονται

pag. 99, 28 *lege* ἡ μονὰς ἡ διφυής

Ad pag. 101 *vers.* 13: *Anecdotorum Chisianorum paragraphum* 7[a] *et* 7[b] *ex codice U* (*i. e. ex Vaticano* 14 *saeculi* XIII—XIV, *non saeculi* XII) *non prorsus accurate edidit Ioannes Baptista Pitra* (*Analect. Sacr. tom.* I *pag.* LXXXVI *sq.*).

Ad pag. 102 *sqq. Quod multa additamenta iam edere licet ad locupletanda ea, quae supra pag.* 101—105 *de tractatibus de vocibus animalium congessi, insignis amicorum doctissimorum benevolentiae debeo, qui nuperrime multos in meum usum excutere codices voluerunt.*

Antiquissimus omnium, qui adhuc innotuerunt, codicum est Baroccianus 50 *membranaceus saec.* X—XI, *ex cuius foliis* 209[r] *et* 209[v] *hunc tractatum transcripsit Gustavus Vhlig*:

+ ἰδιώματα φωνῶν τῶν ζώιων. +

κέκραγεν ἐπιανθρώπων ἄιδει ἐπι κύκνου
κακκίζει ἐπιγλαυκῶν βρυχᾶται ἐπιλεόντων·
βληχᾶται ἐπιπροβάτων γρύζει καὶ γρυλίζει ἐπιχοίρων·
βομβεῖ ἐπισφηκὸς καὶ μελίσσης·
ἠχή καὶ τερετίζει ἐπιτέττιγος·
κλάζει καὶ κλαγγάζει. ἐπι ἀετοῦ καὶ γεράνων·
(*inc. fol.* 209ᵛ) ὠρύεται ἐπιλύκου τρύζει ἐπιτρυγόνος καὶ νυκτερίνος
λαρύνει περιστερά· κακαββάζει πέρδιξ
κρώζει κορώνη κοκκύζει ἀλεκτρυών
καχλάζει· κίχλη κρίζει ἐπι κίρκου ἤγουν ἱέρακος
μηκᾶται ἐπιαιγός μυκᾶται βοῦς
μωκᾶται κάμηλος· συρίζει δράκων
τιττυβίζει χελιδών· τερετίζει ἀηδών (*ex* ἀειδών ? *factum*)
ὑλακτεῖ· κύων χρεμετίζει (*littera tertia ex* α *facta*) ἵππος
βρομεῖ ἐπιόνου καὶ ὀγκᾶται ἀλλὰ σπανίως·
ὀιμάζει ἄρκος παππάζει ἐπιχηνός

(*reliqua pars folii* 209ᵛ *continet posteriore manu exaratas vocabulorum explicationes* [*ex Harpocratione, ut videtur, excerptas*], *velut* ἀποστροφή· καταφυγή: . . . . . ἀποτειχίσαι· ἀποκλεῖσαι . . . . .; *in his citatur semel* δημοσθένης ἐν τοῖς φιλιππικοῖς).

Ad pag. 102, 8 *sqq.*:

Ex eodem codice, ex quo Ambrosiani C 222 *ord. inf.* (*fol.* 217ʳ) *tractatus haustus est, originem duxit hic tractatus, quem ex codicis Barocciani* 76 *saec.* XV *folio* 290ʳ *transcripsit Gustavus Vhlig*:

ρυχᾶται ἐπὶ λέοντος: ρεμετίζει, ἐπὶ ἵππου: ηκᾶται,
ἐπὶ αἰγός: υκᾶται, ἐπὶ βοός: υκᾶται ἐπὶ
καμήλου: ῥρύεται, ἐπὶ λύκου: λακτεῖ, ἐπὶ κυνός·
ληχᾶται ἐπὶ προβάτον· ρυλίζει· καὶ γρύζει, ἐπὶ χοί
ρου: μάζει ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλων: 'γκᾶται ἐπὶ
ὄνου: ικκαυβάζει ἐπὶ γλαύκης: ερετίζει ἐπὶ
ἀηδόνος: αγγάζει· ἐπὶ ἀετοῦ: ιλβίζει ἐπὶ χελιδόνος: τ (*sic in versus fine*)
ἄδει, ἐπὶ κύκνου: ρύζει ἐπὶ τρυγόνος: πὶ ἁμαξῶν,
τρίζει: ρώζει ἐπὶ κορώνης: ιχλίζει ἐπὶ κίχλης
ρίζει, ἐπὶ κίρκου: απάζει, ἐπὶ χηνὸς: ἀρύνει
ἐπὶ περιστερᾶς: 'χεῖ ἐπὶ τέττιγος; ομβεῖ ἐπὶ σφηκός.
ακκαβάζει, ἐπὶ περδίκων: υρίζει ἐπὶ δράκοντος:
ελαρόζει, ἐπὶ κρουνοῦ ὕδατος: οκύζει· ἐπὶ ἀλεκτρυ
ῶνος: ἐπὶ δὲ ὀρνίθων θηλειῶν, κακκάζει:

Ad eundem cum codicum Ambrosiani C 222 *ord. inf.* (*fol.* 217ʳ) *et Barocciani* 76 (*fol.* 290ʳ) *tractatu fontem redit tractatus de vocibus animalium, quem ex codicis Parisini suppl. graec.* 192 (*quem anno* 1439 *scripsit* 'Ἰωάννης ὁ τριμοτέος ζωὸς') *folio* 52ʳ *et* 52ᵛ *transcripsit Gottholdus Gundermann. Ordo glossarum ideo discrepat, quia liber, ex quo codex Parisinus describebatur, columnis sive laterculis scriptus erat, quos laterculos non eo quo debebat ordine resolvit Ioannes ille qui codicem Parisinum exaravit. Verba tradita haec sunt*: ἀλόγων φωναί. | βρυχᾶται ἐπὶ λέοντος (*supra* ν *duo puncta et accentus gravis deleta sunt*). μηκᾶται ἐπι αἰγός | μωκᾶται ἐπὶ καμήλου. ὑλακτεῖ ἐπὶ κυρός. γρυλλίζει καὶ γρύζει ἐπὶ χοίρου. ὀγκᾶται (*littera* γ *ex* ρ *effecta*). ἐπὶ ὄνου || κικκαβάζει ἐπὶ γλαυκῶν (ω *ex* ον ? *correctum*). κλαγγάζει ἐπὶ ἀετοῦ. | ἀίδει ἐπὶ κύκνου. χρετίζει ἐπὶ ἵππου. μυκᾶ|ται ἐπὶ βοός. ὠρύεται ἐπὶ λύκου. βηχᾶται | ἐπι προβάτου. ὠμάζει ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων (παρδα *cum signo compendii*). | τερετίζει ἐπὶ ἀηδόνος. τιτβύσει (*litterae quinta cum sexta aut* υι *aut* υ *aut* ι *ex* υ *effecta esse videtur*) ἐπὶ χελι|δόνος. τρύζει ἐπὶ τρυγόνος ἐπὶ ἁμαξῶν. | κρώζει ἐπὶ κορώνης. κρίζει ἐπὶ κίρκου. λαρύνει | ἐπὶ περι-

στέρας. βομβεῖ ἐπὶ σφηκός (*littera* φ [*ex* τ *incepta ?*] *effecta*). συρίζει | ἐπὶ δράκοντος. κοκκύζει ἐπὶ ἀλεκτρυόνος. | κιχλίζει ἐπὶ κίχλης. παππάζει ἐπὶ χηνός. | ἠχεῖ ἐπὶ τέττιγος. κακκαβάζει ἐπὶ περδίκος. | γελαρύζει ἐπὶ κρουνοῦ ὕδατος. κακβάζει (*littera* β *ex* κ *facta*) ἐπὶ ὀρνίθων θηλειῶν:· | παλὴν καὶ παλὴν τῷ θεῷ δόξα | ἀμὴν. |

Proxime cum his tractatibus cognatus est is, quem ex codicis Laurentiani LVII 34 (*saec.* XV) *folio* 285ᵛ (*inde a versu* 12) *transcripsit Henricus Rostagno. Titulus* τῶν ζώων | ἰδιώματα *scriptus est in margine, ipsa codicis verba haec sunt*: βρυχᾶται ἐπι λέοντος. χρεμαιτίζει ἐπὶ ἵππου. μη ἀλόγων ζώων φωναί:— | κᾶται ἐπι αἰγὸς. μηκᾶται ἐπι καμήλου. μηκᾶται ἐπι βοὸς. ὀρύεται ἐπὶ λύκου | ἠλακὴ ἐπὶ κυνός. βληχᾶται ἐπὶ προβάτου. γρυλλίζει ἐπὶ χοιρου. γρύζει ἐπὶ τοῦ | αὐτοῦ. ὠμάζει ἐπι ἄρκτου καὶ ἐπι παρδάλεων. ὀγκᾶται. ἐπι ὄνων. τῶν αὐτῶν | καὶ βρωμᾶσθαι φησὶ ᾶττικοὶ. κικκάζει ἐπι γλαυκῶν. τερεττίζει ἐπὶ | ἀηδόνος. κλαγκάζει ἐπὶ ἀετοῦ, καὶ γερανοῦ. τρετυρίζει ἐπὶ χελιδόνος· | ἄδει ἐπὶ κύκνου. τρύζει ἐπὶ τρυγόνος. τρύζει ἐπὶ ἁμαξῶν· κρώζει | ἐπὶ κορώνης· κιχλίζει ἐπὶ κίχλης. παππάζει ἐπὶ χηνὸς. λαρυζει ἐπὶ περι|στερᾶς· ἠχεῖ ἐπὶ τέττιγος. βομβεῖ ἐπι σφιγγὸς. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπι μελίσσης | κακάζει ἐπὶ περδίκων· συρίζει ἐπὶ δράκοντος· κελλαρύζει ἐπὶ κρίνου· | ἐστὶν ὕδατος. κομάζει ἐπὶ ἀλεκτρονος (*cum accentu acuto supra prius* o *deleto*). ἐπὶ δὲ θηλυκῶν ὀρνίθων κακκά|ζει:—

Nec nimis longe ab his tractatibus is distat, quem ex codicis Dresdensis Da 41 (*saec.* XVI; *conf. Francisci Schnorr von Carolsfeld catalogum codd. Dresdensium* I [*a.* 1882] *pag.* 293) *folio* 1ʳ *transcripsit Fridericus Hultsch*:

ζηνοδότου φιλαιτέρου:

βρυχᾶται, λέων: χρεμετίζει, ἵππος: μυκᾶται βοῦς καὶ κάμηλος:
ὠρύεται, λύκος: βληχᾶται πρόβατον καὶ τρύζει: ὄνος ὀγκᾶται:
κύων ὑλακτεῖ: γρύζει χοῖρος: συρίζει δράκων: ἄδει κύκνος: κοκκύζει,
ἀλεκτρυών: κρύζει ἱέραξ: κράζει κορώνη: γλάζει ἀετός:
κακκαβάζει πέρδιξ: χὴν, παππάζει: ὄρνις, κακάζει:
τερετίζει ἀηδὼν· τιτυβίζει χεληδὼν· καχλάζει, κίχλα:
λαρύνει περιστερά: γέρανος σφὴξ βομβεῖ καὶ μέλισσα:
τρύζει νυκτερὶς:

Deinceps haec sequuntur:

τῶν μοιρῶν: κλωθώ: λάχεσις: καὶ ἄτροπος:
τῶν ἐριννύων: *etc.* — *Apparet hunc codicem ex libro aliquo ad legendum e[illegible] ex parte difficili descriptum esse.*

Pag. 102 *vers.* 33 *sqq. Ad eos homines doctos, qui inde a saeculo* XVIII *de vo[illegible] vocibus animalium egerunt, addantur hi*: *Io. Albertus Fabricius ad Sextum Empiricu[illegible]um* (*a.* 1718) *pag.* 698; *Ludovicus Casparus Valckenaer in editione Ammonii pag.* 144 *s[illegible] sq. et in animadversionibus ad Ammonium pag.* 227 *sqq.*; *Immanuel Bekker in anecd. grae[illegible]ec.* III (*a.* 1821) *pag.* 1452; *Ioannes Franciscus Boissonade in editione Herodiani Parti[illegible]rtitionum* (*a.* 1819) *pag.* 292 *et in anecd. graec.* III (*a.* 1831) *pag.* 262 *sq. et in edition[illegible]ione Michaelis Pselli de operatione daemonum* (*a.* 1838) *pag.* 202 *sq.*; *Augustus Nauck* [illegible] *in 'Mélanges Gréco-Romains'* III *pag.* 174.

Pag. 103 *vers.* 9 *in fine dele virgulam*

Ad pag. 103 *vers.* 24. *Cum tractatu ab Aldo Manutio publici iuris facto proxi[illegible]me cognatus est hic, quem descripsi ex codicis Berolinensis 'Manuscr. graec. Quart. nr.* [illegible] 9' (*de quo codice conf. supra pag.* 280) *folio* 66ᵛ *eadem, qua Nicetae cognomina deor[illegible]m exarata sunt, manu saeculi* XVI *statim post Nicetae libellum scriptum* (*sine inscr[illegible]ptione*): ἐπὶ κύκνου, ἄδειν· ἐπὶ ἀηδόνος τερετίζειν. ἐπὶ τέττιγος ἠχεῖν· ἐπὶ κίχλης κι|χλίζειν·

ἐπι κορώνης· καὶ κοράκων, κρώζειν: ἐπι σφηκῶν, καὶ μελιᾶς, βομβεῖν. | ἐπὶ πυρὸς, βρῶμος· ἀνέμω, πάταγος· κάλων, συριγμὸς· τράγων, φρυ|μαγμὸς· καὶ φρυγμὸς· ἐπὶ ἀνθρώπων κεκραγέναι· ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτεῖν· | ἐπὶ λύκων, ὠρύεσθαι· κυρίως δὲ καὶ ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ ὠρυγή· ἐπὶ προβάτων, βλη|χᾶσθαι. ἐπι βοῶν, μυκᾶσθαι· ἐπὶ ἵππων χρεμετίζειν· ἐπὶ ὄνων, βρομᾶσθαι. | λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι· ἐπὶ λεόντων, βρυχᾶσθαι· ἐπὶ ἄρκτων, καὶ παρ|δάλεων, ὠμάζειν· ἐπὶ ὄφεων, καὶ δρακόντων συρίζειν· ἐπὶ ἀετῶν, κλαγγάζειν. | ἐπὶ ἀλεκτρυόνων κοκκύζειν: καὶ ἠχεῖν· ἐπὶ χοίρων, γρυλίζειν, καὶ γρύζειν· ἐπὶ περδίκων κακκαβάζειν· ἐπὶ γλαυκῶν κακκυβάζειν, ἢ κλώζειν· ἐπὶ ὀρνίθων, κακκάζειν· ἐπὶ ἀμαξῶν, τετριγέναι:·

Ad pag. 103 *vers.* 27 *sq.* *Tractatus illius, quem ex codice Dresdensi* Da 37 (*ita enim hic codex signatus est*) *saeculo* XIV *medio exarato parum accurate edidit Tittmann* (*Iohannis Zonarae lex., proleg. pag.* XIII), *hoc apographum fecimus Fridericus Hultsch et ego. In huius igitur codicis folio* 440ᵛ *inde a versu* 2 *med. haec leguntur*: Στίχοι τοῦ ψελλοῦ, πολιτικοὶ ἑρμηνεύοντες λέξεις: — Εὔϊος, ὁ διόνυσος. ἔφεδρος, ὁ κυβεύων: οἴδακες, τὰ μὴ πέπειρα ἀκρόδρυα τῶν δένδρων: *etc.* (*i. e. Pselli versus, qui apud Boissonadium anecd. graec.* III *pag.* 218 *sqq. his insigniti sunt numeris*: *vers.* 337. 420. 381. 483. 481. 482. 434. 441. 443. 444. 440. 453. 455 [= 340]). *Deinde statim in medio versu* 10 *incipit hic tractatus*: Ἐπὶ κύκνου, ᾄδειν: ἐπὶ ἀηδόνος, τερεττίζειν: | ἐπὶ χελιδόνος, ψιθυρίζειν. καὶ τιττυβίζειν: ἐπὶ τέττιγος, ἠχεῖν: ἐπὶ κίχλης, καχλά|ζειν: ἐπὶ ἱέρακος, κρίζειν: ἐπὶ σφηκὸς, καὶ μελισσῶν, βομβεῖν: πυρὸς δὲ, βρόμος: ἀ|νέμων, πάτταγος: κάλων, συριγμὸς ἢ φριμαγχμὸς καὶ φριγμὸς: ἐπ' ἀνθρώπων, κε|κραγέναι: ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτεῖν: ἐπὶ λύκων, ὠρύεσθαι: κυρίως δὲ, ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ, ὠρυγή: | ἐπὶ προβάτων, βληχᾶσθαι: ἐπὶ βοῶν, μυκᾶσθαι: ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζειν: ἐπὶ ὄνων, | βρομᾶσθαι. λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι, ἀλλὰ σπάνιον τοῦτο: ἐπὶ καμήλου, μωκᾶσθαι: ἐπὶ λε|όντων, βρυχᾶσθαι: ἐπὶ ἄρκτων, καὶ παρδαλέων, ὠμάζειν: ἐπὶ ὄφεων, συρίζειν καὶ | δράκοντος: ἐπὶ ἀετῶν, καγκλάζειν· ἢ κλαγγάζειν. ὡς καὶ ἐπὶ γεράνων: ἐπὶ χοίρων, γρυ|λλίζειν, καὶ γρύζειν: ἐπὶ περδίκων, κακκαβάζειν: ἐπὶ γλαυκῶν, κακκιβάζειν: | ἐπὶ ὀρνίθων, κακκάζειν: ἐπὶ ἁμαξῶν, τετριγέναι: — (*Sequuntur in eodem versu haec*: Ἀντίρρησις, καὶ ἀνα|σκευὴ, διαφέρει· ἀντίρρησις μὲν λέγεται *etc.*).

Proxime ab huius codicis Dresdensis memoria abest is tractatus, quem ex codicis Barocciani 68 *saec.* XV *folio* 82ʳ (*inde a medio*) *descripsit Gustavus Vhlig; verba Barocciani haec sunt*:

Ἐπὶ κύκνου, ᾄδειν. ἐπὶ ἀηδόνος, τερεττίζειν. ἐπὶ χελιδόνος, ψιθυρίζειν, | καὶ τιττυβίζειν. ἐπὶ τέττιγος, ἠχεῖν. ἐπὶ κίχλης, καχλάζειν. ἐπὶ ἱέρακος, | κρίζειν. ἐπὶ σφηκὸς καὶ μελισσῶν, βομβεῖν. ἐπὶ ἀετῶν, καγκλάζειν. ἢ κλαγγάζειν. | ὡς καὶ ἐπὶ γεράνων: πυρὸς δὲ, βρόμος. ἀνέμων, πάτταγος. κάλων, συριγμός. | ἡ φριμαγχμός· καὶ φριγμὸς: Ἐπ' ἀνθρώπων, κεκραγέναι. ἐπὶ λύκων, ὠρύεσθαι. | ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτεῖν· κυρίως δὲ ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ ὠρυγή. ἐπὶ προβάτων | βληχᾶσθαι· ἐπὶ βοῶν, μυκᾶσθαι· ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζειν· ἐπὶ ὄνων | βρομᾶσθαι· λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι· ἀλλὰ σπάνιον τοῦτο· ἐπὶ καμήλου, | μωκᾶσθαι· ἐπὶ λεόντων, βρυχᾶσθαι· ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων, ὠμάζειν. | ἐπὶ ὄφεων καὶ ἐπὶ δρακόντων, συρίζειν. ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζειν. καὶ γρύζειν. ἐπὶ περ|δίκων, κακκάζειν· καὶ ὀρνίθων ἐπὶ γλαυκῶν, κακκιβάζειν· ἐπὶ ἁμαξῶν, τετριγέναι: |

Medium fere inter codicis Barocciani 68 *tractatum et eum tractatum, quem supra pag.* 104 *ex codice Neapolitano* II F 32 *edidi, tenet hic tractatus, quem ex codicis Barocciani* 72 (*saec.* XV *exeuntis*) *folio* 137ʳ *transcripsit Gustavus Vhlig*:

Ἐπὶ κύκνου, ᾄδειν. ἐπὶ ἀηδόνος, τερεττίζειν. ἐπὶ χεληδόνος, ψιθυρίζειν, καὶ τιτυβίζειν. ἐπὶ τέττιγος, ἠχεῖν: ἐπὶ κίχλης, καχλάζειν. ἐπὶ ἱέρακος, κρίζειν. ἐπὶ σφηκὸς καὶ μελισσῶν, βομβεῖν. ἐπι ἀετῶν, καγκλάζειν. ἢ κλαγγάζειν. ὡς καὶ ἐπὶ: πυρὸς δὲ, βρόμος. ἀνέμων, πάτταγος. γάλων, συριγμός. ἡ φριμαγμὸς ἢ φρυαγμός. Ἐπ' ἀνθρώπων, κεκραγέναι. ἐπὶ κυνῶν, ὑλάκτεῖν. ἐπὶ λύκων, ὠρύεσθαι· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ κυνῶν. ἐπὶ προβάτων βληχᾶσθαι. ἐπὶ βοῶν, μυκᾶσθαι. ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζειν. ἐπὶ ὄνων βρομᾶσθαι. σπανίως δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι. ἐπὶ καμήλου, μωκᾶσθαι. ἐπὶ λεόντων, βρυχᾶσθαι. ἐπὶ ἄρκων καὶ παρδάλεων, ὠμάζειν. ἐπὶ ὄφεων, συρίζειν: ὁμοίως καὶ ἐπὶ δράκοντος. ἐπὶ ἀετῶν κακλάζειν ἢ κλαγγάζειν

οὕτω καὶ ἐπὶ γεράνων: ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζειν. καὶ γρύζειν. ἐπὶ περδίκων, κακκάζειν. ἐπὶ γλαυκῶν, κακκιβάζειν: ἐπὶ ὀρνίθων, κακκάζειν. ἐπὶ ἀμαξῶν, τιτριγέναι:

Artissime cum codicis Neapolitani II F 32 (*supra pag.* 104) *tractatu cognatus est hic tractatus, quem ex codicis Barocciani* 216 *chartacei folio* 130[r] (*vel secundum antiquiorem numerum ex folio* 133[r]) *transcripsit Gustavus Vhlig*:

πι κύκνου, ἄδειν: πὶ ἀηδόνος, τερετίζειν. πιχεληδόνος | ψιθυρίζειν καὶ τιττυβίζειν: πὶ τέττιγος, ἠχεῖν: πὶ κίχλης, καχλᾶζειν: | πὶ ἱέρακος κρίζειν: πὶ σφηκὸς καὶ μελισσῶν, βομβεῖν: υρὸς δὲ βρόμος: | νέμων, πάταγος: ἅλων, συριγμὸς ἢ φριμαγμὸς καὶ φρυαγμὸς: π' ἀνθρώπων, | κεκραγέναι: πὶ κυνῶν, ὑλακτεῖν: πὶ λύκων, ὠρύεσθαι· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ κυνῶν: | πὶ προβάτων βληχᾶσθαι: πὶ βοῶν, μηκᾶσθαι: πὶ ἵππων χρεμετίζειν: | πὶ ὄνων, βρομᾶσθαι. σπανίως δὲ, καὶ ὀγκᾶσθαι: πὶ καμήλου, μωκᾶσθαι | πὶ λεόντων βρυχᾶσθαι: πὶ ἄρκων καὶ παρδαλέων, ὠμᾶζειν: πὶ ὄφεων, συρίζειν. | ὁμοίως καὶ ἐπὶ δράκοντος: πὶ ἀετῶν, κακλᾶζειν ἢ κλαγγᾶζειν οὕτω καὶ ἐπὶ γεράνων: | πὶ χοίρων, γρυλλίζειν καὶ γρύζειν: πὶ περδίκων, κακαβᾶζειν. πὶ γλαυκῶν | κακκιβᾶζειν: πὶ ὀρνίθων, κακκᾶζειν: πὶ ἀμαξῶν, τιτριγέναι: — |

Eodem pertinet tractatus ille de vocibus animalium, quem ex codicis Parisini 2599 (*saec.* XV) *foliis* 194[v] *med. et* 195[r] (*accurate, si a minutiis quibusdam recesseris*) *publici iuris fecit Boissonade in editione Herodiani Partitionum* (*a.* 1819) *pag.* 291 *sq. Huius codicis hoc mihi misit apographum accuratissime confectum Gottholdus Gundermann*: Ἐπὶ κύκνου ἄδειν: ἐπὶ ἀηδόνος, τερεττίζειν: ἐπὶ χελιδόνος, ψιθυρίζειν. καὶ τιττυβίζειν. ἐπὶ τέττιγος, ἠχεῖν: ἐπὶ κίχλης, καχλάζειν: ἐπὶ ἱέρακος, κρίζειν: ἐπὶ σφηκὸς, καὶ μελισσῶν, βομβεῖν: πυρὸς δὲ, βρόμος: ἀνέμων, πάτταγος: κάλων, συριγμὸς. ἢ φριμαγχμὸς καὶ φριγμός: ἐπ' ἀνθρώπων, κεκραγέναι: ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτεῖν: ἐπὶ λύκων, ὠρύεσθαι: (*inc. fol.* 195[r]) κυρίως δὲ, ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ, ὠρυγὴ: ἐπὶ προβάτων, βληχᾶσθαι: ἐπὶ βοῶν, μυκᾶσθαι: ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζειν: ἐπὶ ὄνων, βρομᾶσθαι. λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι, ἀλλὰ σπάνιον τοῦτο: ἐπὶ καμήλου, μωκᾶσθαι: ἐπὶ λεόντων βρυχᾶσθαι: ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων, ὠμάζειν: ἐπὶ ὄφεων, συρίζειν καὶ δράκοντος: ἐπὶ ἀετῶν, καγκλάζειν. ἢ κλαγγάζειν. ὡς καὶ ἐπὶ γεράνων: ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζειν, καὶ γρύζειν: ἐπὶ περδίκων, κακκαβάζειν: ἐπὶ γλαυκῶν, κακκιβάζειν: ἐπὶ ὀρνίθων, κακκάζειν· ἐπὶ ἀμαξῶν, τετριγέναι:·

Tractatum de vocibus animalium, qui in codicis Barocciani 125 *saeculi* XVI *folio* 144[r] (*vel rectius in folio* 148[r]) *legitur, ego supra pag.* 104 *recte conieci cognatum esse cum eis tractatibus, de quibus pag.* 103 *sq. dixi. Verba huius codicis haec sunt teste Vhligio*:

Διαφορὰ φωνῆς: | Ἐπὶ κύκνου, ᾄδειν: ἐπὶ ἀηδόνος, τερετίζειν: ἐπὶ τέττιγος, ἠχεῖν: | ἐπὶ κίχλης κιχλάζειν: ἐπὶ χελιδόνος τιττιβίζειν καὶ ψιθυρίζειν. | ἐπὶ ἱέρακος, κρίζειν: ἐπὶ κορώνης κρώζειν: ἐπὶ σφηκὸς, καὶ μελισσῶν, | βολβεῖν. ἐπὶ πυρὸς, βρόμος: ἐπὶ ἀνέμων πάταγος: ἐπὶ κάλων, | συριγμὸς: ἐπὶ τράγων, σφριγμασμὸς (*ut videtur*). καὶ φρυγμός:· ἄλλως:· | Ἐπὶ ἀνθρώπων, κεκραγέναι: ἐπὶ κυνὸς ὑλακτεῖν: ἐπὶ λύκων. ὀρύεσθαι. | κυρίως δὲ ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ, ὀρυγὴ: ἐπὶ προβάτων, βλη|χᾶσθαι. ἐπὶ βοῶν, μυκᾶσθαι: ἐπὶ ἵππου χρεμετίζειν: ἐπὶ | ὄνων, βρομᾶσθαι. λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι: ἐπὶ λεόντων. βρυχᾶσθαι: | ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων, ὀμάζειν: ἐπὶ ὄφεων συρίζειν: ἐπὶ | ἀετῶν κλαδάζειν (*sic pro* κλαγγάζειν)· ἐπὶ ἀλεκτρυόνων, κοκκύζειν, καὶ ἠχεῖν. ἐπὶ κο|ράκων, κρώζειν. ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζειν, καὶ γρύζειν. ἐπὶ περδίκων, | κοκκυβάζειν. ἐπὶ γλαύκων, κακκιβάζειν. ἐπὶ ὀρνίθων, | κακκάζειν. ἐπὶ ἀμαξῶν, τετρυγέναι· ἐπὶ δρακόντων, συρίζειν | καὶ ἐρεύγεσθαι:·

Ab eis tractatibus, de quibus pag. 104 *vers.* 25 *sqq. dixi, non procul abest tractatus de vocibus animalium, quem ex codicis Laurentiani* LVII 48 (*saec.* XV) *folio* 68[r] (*inde a versu* 11) *in meum usum transcripsit Henricus Rostagno. Initia versuum perierunt, quoniam foliorum* 66—73 *particulae divulsae sunt. Ipse in eo quod sequitur apographo illa initia uncinis* [ ] *saepta exempli gratia supplevi*:

[ ]λέξεις φωνῶν: Ἐπὶ ἀνθρώπων, κεκραγέναι: ἐπι κυ
[νῶν ὑλακτεῖν: ἐπὶ] προβάτων βλυχᾶσθαι: Ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζειν:
[ἐπὶ ὄνων βρωμᾶσθ]αι καὶ ὀγγᾶσθαι: ἐπὶ ἄρκων καὶ παρδάλων, ὀμάζειν:
[ἐπὶ ἀμαξῶν τετριγέ]ναι: ἐπὶ ἀετῶν, κλώζειν: ἐπι κοράκων, κρώζειν:
[ἐπὶ περδίκων κακκ]αβίζειν: ἐπὶ καμίλων, ὠμάζειν: ἐπι τέτιγος, τερε
[τίζειν: ἐπὶ χο]ίρων, γρίζειν: ἐπὶ ἀλυκτρίωνος, κοκκύζειν. ἐπὶ λύκων,
[ὠρύεσθαι:] —

Longius ab his recedit hic tractatus, quem ex codicis Dresdensis Da 40 (*saec.* XIV; *conf. Francisci Schnorr von Carolsfeld catalogum codd. Dresdensium* I [*a.* 1882] *pag.* 293) *folio* 5ᵛ (*inde a versu* 25) *transcripsit Fridericus Hultsch*: ζηνοδότου φιλοταίρου, περὶ διαφόρων φονῶν ζώων: ἐπὶ ἀνθρώπων, κεκραγέναι: ἐπι κυνῶν, ὑλα|κτεῖν: ἐπι ἵππων, χρεμετίζειν: ἐπι λεόντων, βρυχᾶσθαι: ἐπι ἄρκων καὶ παρδάλεων, | ὀμάζειν: ἐπι αμάξης, τετριγέναι: ἐπὶ ἀετῶν, κλάζειν: ἐπι τεττίγων, τερετίζειν: |*) ἐπι προβάτων, βλιχᾶσθαι: ἐπι βοῶν, μυκᾶσθαι: ἐπὶ ὄνων, βρομᾶσθαι· λέγουσι | δὲ καὶ ὀγκοῦσθαι, ἀλλὰ σπανίως: ἐπι ὄφεων, συρίττειν: ἐπι αλεκτριόνων (*vix* ἀλεκτριόνων), ἀιδεῖν: | ἐπι χοίρων, γρυλλίζειν· καὶ γρύζειν: ἐπι περδίκων, κακαβίζειν: ἐπι γλαυκῶν κακκί|ζειν· λέγεται δὲ κυρίως ἡ τῶν κυνῶν φωνῇ καὶ ὀρυγή· ἐπι δὲ σκύμνων, καὶ λύκων, ὠρύ|εσθαι: *Deinceps statim in eodem versu haec sequuntur*: σκηπτὸς καὶ κεραυνὸς καὶ πριστὴρ καὶ τύφων, διαφέρ(ει)· σκηπτὸς μὲν λέγεται, εἶδος | *etc.* (*conf. Pseudo-Aristot. de mundo cap.* 4).

Ad pag. 105 *vers.* 3 *sq. et ad pag.* 105 *vers.* 43 *sq. Duorum illorum, quos Valckenaer* (*ad Ammonium pag.* 228—231) *edidit, tractatuum de vocibus animalium hoc, quod ipse anno* 1885 *confecit, ad me mittere voluit apographum codicis Leidensis Vossiani* IVᵒ 76 (*pag.* 246) *Gustavus Vhlig* (*conf. quae is adnotavit in prolegomenis ad Dionys. Thrac. pag.* XXVII). *Scripti sunt hi duo tractatus in uno eorum foliorum, quae prima* (*quae codicem Vossianum exaravit*) *manus scriptura vacua reliquerat, duabus manibus saeculi, ut visum est Vhligio,* XII—XIII:

: + ΖΗΝΟΔΟΤΟΥ ΦΙΛΕΤΕΡΟϹ: —

(*hunc titulum exaravit manus ab ea, quae ipsas voces animalium scripsit, diversa*)

ἐπανθρώπων .·. κεκραγέναι :: ἐπικυνῶν .·. ὑλακτεῖν·
ἐπὶ προβάτων :: βληχάσθαι :: ἐπιβοῶν :· μυκάσθαι:
ἐπι ἵππων :: χρεμετίζειν ·:: ἐπιὀνων :: βρῦμάσθαι:
'λέγουσι δε ἀλλα σπανιον :: ἐπὶλεόντων :: βρυχάσθαι:·
ἐπιαρκων καὶ παρδάλεων: ὀμάζειν ::
ἐπι ἀμάξων .·. τετριγέναι :: ἐπὶόφεων :: συρίττειν
ἐπιἀετῶν· καγκλάζειν :: ἐπὶἀλεκτρύονων.: αιδειν:·
ἐπι τεττιγῶν· τερετίζειν ἤχει :: ἐπὶ κωράκων
ἐπι χοίρων :: γρυλλίζειν καὶ γρυζειν :: |κρωζειν
ἐπὶ περδίκων .·. κακκαβάζειν:·. ἐπιγλαυκῶν: κακιβάζειν:
ἐπιὀρνίθων τῶν κατοῖκον ωιοτοκουσῶν : κακλάζειν:·
ορυγη κυριος ἡ τω κυνων φωνη καὶ ρυεσθαι] (*i. e.* καὶ ?) ὥς λυκος
ωρυοιμην παρα καλλιμάχωι ωρυεσθαι γὰρ επι λυ
κῶν εἶπεν·

Deinceps statim in proximo versu sequitur alter tractatus, exaratus manu ab ea, quae priorem scripsit, diversa:

---

*) *In margine manus recentior pauca adscripsit duobus, ut videtur, versiculis comprehensa, de quibus haec ut dispiceret contigit Hultschio*:

ανων καὶ ὀρνέων,
ὀν (?):

Initia horum versiculorum resecta esse videri adnotat Hultsch.

+ ἑτέρωϲ περὶ φωνῶν ζώων ::

ἄνθρωπος βοᾶ. λαλεῖ λέγει κράζει φθέγγεται· ἄρκος καὶ πάρ
δαλις ὀμάζει ∴ ἀλεκτρυῶν ἀίδει κοκύζει :: ἀετὸς καὶ γέ
ρανος καγκλάζει· ἀιξ ἡ ἄιγα μικᾶται· ἀηδὼν τερετίζει·
ἄμαξα τέτριγεν· βοῦς μυκᾶται :: γλαῦκος καὶ πέρδιξ
κακαβάζει. δράκων καὶ ὄφις συρίττει :: ἴραξ κρίζει·
ἵππος χρεμετίζει ∴ κίκλαγ̣λάζει· κορώνη καὶ κό
ραξ κρόζει :: κύκνος ἀίδει :· κύων ὑλακτεῖ βαβίζει·
κώνωψ· σφίκα· μέλιττα βομβεῖ· κάμιλος μοκᾶ
ται· κόσσυφος πιπίζει· λέων βρυχᾶται· λύκος ὀρύ
εται· νυκτερὶς τρίζει ·: πρόβατον βληχᾶται ∴ ὄνος βρω
μᾶται· τινὲς λέγουσιν ὀγκᾶται .·. ππεριστερὰ λαρύνει· τέ
τιγξ ἠχεῖ τερετίζει· ποταμὸς καὶ ἄνεμος ψοφεῖ ∴ χοίρος
γρυλλίζει· χελιδὼν τετιβίζει ∴ ὄρνις δε ἡ κατοῖκον ὠοτο-
κοῦσα κακάζει:

Ad pag. 105 *med.*: *Ad eundem cum codicum Vaticani* 12 (*fol.* 186ᵛ) *et Parisini* 1773 (*fol.* 232) *tractatu archetypum redit tractatus de vocibus animalium, quem ex codicis Parisini suppl. graec.* 64 *saec.* XV *folio* 78ʳ *et* 78ᵛ *transcripsit Gottholdus Gundermann. Verba tradita haec sunt*: ζώων ἀλόγων φωναὶ: | ἀνθρώπου τὸ φωνεῖν· τὸ βοᾶν. τὸ κεκραγέναι. καὶ ἄ|λλα πολλὰ: λέοντος, τὸ βρυχᾶσθαι: λύκου, | τὸ ὠρίεσθαι. κυρίως δὲ καὶ ἡ κυνῶν φωνῆ, | ὀρηγῖ (*sic, ut videtur*): τῶν βρεφυλλέων (*littera* υ *effecta ex* ν *incepta*), τὸ βίζειν. προ|βάτου τὸ βλυχᾶσθαι: αἰγὸς καὶ βοὸς, τὸ | μυκᾶσθαι: χοίρου τὸ γρυλ-λίζειν, καὶ γρύ|ζειν: ἵππου τὸ χρεμετίζειν: ὄνου τὸ βρωμᾶ|σθαι, καὶ ὀγκᾶσθαι (*sic an* ὀγκᾶσθαι *incertum*): ἄρκτου καὶ παρδάλεος, | τὸ ὀμάζειν: δράκοντος (*littera* ν *ex* ς *facta*) καὶ ὄφεως, τὸ | σιρίζειν: τράγου φιμαγμὸς, καὶ βριγμὸς: ἀ|ετοῦ, τὸ καγκλάζειν· κύκνου, τὸ ἄδειν (*sic an* ἄδειν *incertum*)· ἀ|ηδόνος, τὸ τρετίζειν: χελιδόνος, τὸ ψιθυ|ρίζειν: ‖ τέτιγος (*littera* γ *ex* ν *facta*) τὸ ἠχεῖν· κίχλης, τὸ ἠϊχλίζειν: | ἱέρακος τὸ κρίζειν: μελισσῶν καὶ σφηκῶν, | τὸ βομίζειν. γλαυκὸς, τὸ κοκύζειν: ἀλεκ|τορίδων, τὸ κακκαβίζειν: κοράκων τὸ κρώ|ζειν: ἁμα-ξῶν, τετρυγέναι (*vix* τετριγέναι): πυρὸς, βρόμος: | ἀνέμων, πάταγος. |

Multo propius ad codicis Parisini 1773 (*P*) *contextum accedit is tractatus, quem ex codicis Parisini* 2720 (*saec.* XV—XVI) *folio* 21ʳ *parum accurate edidit Io. Fr. Boissonade* (*Michael Psellus de operatione daemonum ed. Boissonade Norimbergae* 183[illegible] *pag.* 202), *denuo totum transcripsit Gottholdus Gundermann. Hic codex* [*nobis Q*] *gemello suo P non discrepat nisi in his minutiis*: ἵππου *P*, ἵππου *Q* ‖ βρωμάσθαι *P* βρωμᾶσθαι *Q* ‖ ὀμάζειν *P*, ὀμάζειν *Q* ‖ τετριγέναι *P*, τετρυγέναι *Q*.

Teste catalogo manu scripto exstant praeterea tractatus graeci de vocibus animalium in his codicibus Vaticanis: 9 *fol.* 301, 867 *fol.* 180, 883 *fol.* 171, 914 *fol.* 1393 *fol.* 108, 711 *fol.* 95, 875 *fol.* 312.

Ad pag. 113 *vers.* 42. *De cod. Vindobonensi* CXXXI *conf. etiam Mauricius Schmidt in 'Sitzungsberichte der philos.-histor. Classe der kais. Akademie der Wissenschaften' Vindobonae* 1856 *vol.* XXI *pag.* 286 *sqq.*

Ad pag. 114. *Ad specimina lexici Etymologici Parmensis conf. lectiones Etymologici Magni Florentini ab E. Millero editas in 'Mélanges de littérature grecque'* (*Parisiis* 1868) *pag.* 60.

Pag. 117 *vers.* 5 *ab ultimo lege*: codex Palatinus (in Vaticana) 156 chartaceus [conf. de eo Henricum Stevenson 'Codices mss. Palatini graeci bibliothecae Vaticanae' (Romae 1885) pag. 84 sq.] formae octavae

pag. 119 *vers.* 30 *lege* καὶ Ἡ(λι)όδωρος

pag. 120 *vers.* 9 *lege* ὡς

esse constat, initium illud mihi describeret. Haec igitur est codicis Leidensis (*pag.* 78) *memoria teste Vhligio*:

ΠΕΡΙ ΠΟΔΩΝ

Τὸ τῶν ποδῶν ἐπώνυμον ἐπὶ πολλῶν τάττεται, καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων καὶ ἐπιδαλλίου [scribe ἐπὶ πηδαλίου] τῆς νηὸς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀργένους ποδία [scribe ἀρμένου πόδια?] λέγεται. Ποῦς [scribe Πούς] ἐστιν μετρικὸν σύστημα συλλαβῶν, ὁ μὲν ἁπλοῦς δύο ἢ τριῶν, ὁ δὲ σύνθετος ἀπὸ τεσσάρων μέχρις ἕξ. Διὰ τοῦτο σπονδεῖος ἐκλήθη, ἐπειδὴ ἐν ταῖς σπονδαῖς τῶν θεῶν εἰώθασι τοιούτῳ μέτρῳ λέγειν τὰς ᾠδάς. Πυρρίχιος ἐκλήθη ὁ καὶ δίβραχυς, ἐπειδὴ ὁ πύρρος πρῶτος ἐκ τοῦ δουρείου ἵππου ἐπήδησεν. καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ὕμνος αὐτῷ ἐτέθη τοιούτῳ μέτρῳ. ἔστι δὲ καὶ πυρίχη [scribe πυρρίχη] εἶδος ὀρχήσεως ἐμμέτρου. Τροχαῖος δὲ εἴρηται παρὰ τὸ περιτρέχειν τοὺς βωμοὺς τοιούτῳ μέτρῳ ᾄδοντας. Ἴαμβος δὲ ἐκλήθη τοιούτῳ τρόπῳ· ὅτ' ἄν [scribe ὅτι?] ἡ δημήτηρ περίλυπος οὖσα ἐπὶ τῇ ἁρπαγῇ τῆς κόρης παρεξενώθη τινὶ κελεὼ καὶ μετανιρι [scribe Κελεῷ καὶ Μετανείρῃ] τῇ γαμετῇ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀττικῇ, καὶ ταύτης ἡ θεράπαινα ἰάμβη λεγομένη παρεμυθεῖτο τὴν δημήτραν [scribe Δήμητραν] ὀρχουμένη τοιούτῳ μέτρῳ. Δάκτυλος ἐκλήθη ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁρμογῶν, τοῦτ' ἔστιν ἁρμονιῶν τῶν δακτύλων· ἀπὸ γὰρ μείζονος ἐπὶ τὰς ἐλάττο [scribe ἐλάττους] ἁρμογὰς ὁ τύπος ἐστίν. Ἀνάπαιστος ὡς ἀντὶ τοῦ ὑγρὸς [scribe ὁ πρὸς] τὸ ἀνάπαλιν τοῦ δακτυλίου καὶ [scribe τοῦ δακτύλου] ἀντιστρέφων [scribe ἀντιστρέφων]. Ἀμφίμακρος, ὅτι ἑκατέρωθεν μακρὰν καὶ μέσον [sic] βραχεῖαν ἔχει. Ἀμφίβραχυς ὁ ἔχων ἑκατέρωθεν, deinceps sequuntur ea verba, quae ex Monacensi 310 edidit Vhlig (proleg. ad Dionys. Thrac. pag. XIV 3—10), id est τὰς βραχείας etc.

Corruptelae, quae in hac codicis Leidensis memoria insunt, pleraeque omnes nullo negotio ope eorum, quae supra pag. 160 *sqq. et pag.* 208 *sq. edidi, removeri potuerunt.*

Pag. 162 *vers.* 13 (*ab ultimo*) *post* tum *adde* Anecd. Chisian. § 1[b];

pag. 163 *vers.* 31 *pro* nihil ausus sum mutare *lege* corrigendum videtur ὁ τύπος ἐστίν.

pag. 163 *vers.* 33 *pro* ἀντίστροφος *lege* ἀντὶ τοῦ ὃς πρὸς

pag. 163 *vers.* 43 *pro* ἀντίστροφος *lege* ἀντὶ τοῦ ὃς πρὸς

Ad pag. 166 *vers.* 14—17 *conf. quae codice K usus edidi in annal. philol. a.* 18[illegible]8 *pag.* 753—756.

Ad pag. 168, 5—6. *De additamentis ab Helia alienis, quae codicis E contextu inserta sunt, aget Ludovicus Voltz in Dissertationum Philologicarum Argentoratensium volumine* XI (*a.* 1886).

pag. 169 *vers.* 21 *lege* leguntur, correctiones pleraeque

Ad pag. 170 *sq. Paragraphus* 4 *ab Heliae interpolatore fere ad verbum haurita est ex Choerobosci Exegesi in Hephaest. pag.* 68, 23—26.

pag. 171 *vers.* 23 *lege* βαίνει ⟨Δ 442 sq.⟩.]

pag. 173 *vers.* 30 *lege* δύστηνον ἔτι

pag. 186 *vers.* 7 *lege* Marcian. CCCCLXXXIII fol.

Ad pag. 188 *vers.* 15—17. *Tractatum illum* περὶ ποδῶν *ex ipso codice K edidi in annal. philol. a.* 1885 *pag.* 751 *sq.*

pag. 194 *vers.* 31 *lege* τούτων τῶν

pag. 195 *vers.* 16 *lege* [117] Περὶ

pag. 196 *vers.* 2 *lege* (*cum codicibus KM*) ἀλλ', ἄνα, ῥητῆρας

pag. 197 *vers.* 21 *lege* κτείνει. με χρυ.σοῦ τὸν. ταλαί.πωρον. χάριν Eur. Hec. 25)[146]

pag. 206 *vers.* 20 *lege* υἱεῖ (Terpandr.? fr. 3 Bergk).

pag. 214 *in adnotatione ad versus* 8—10 *lege* hos duos versus

pag. 222 *vers.* 32 *sic legendum est*: *cum Pseudo-Dracone pag.* 127, 14 *sqq.*

pag. 224 *vers.* 26 *lege* ἧκεν ἡ προθεσμία

Ad pag. 235 *conf. etiam Gustavum Hart 'de Tzetzarum nomine, vitis, scriptis' pag.* 32.

pag. 240 *vers.* 18 *lege* ὅταν καταπεραιοῖ

Ad pag. 253 *vers.* 15. *Nuperrime Adolphus Kiessling in editione Didotiana apud Dionys. Halic. ant.* II 22, 2 *scripsit* Τούτολαι.

De Anonymo Berolinensi.

Vix sperabam fore ut ea, quae supra pag. 232—237 de pedum pentasyllaborum et hexasyllaborum doctrina exposui, recentibus nec saeculo XVI antiquioribus codicibus locupletarentur. Nuper autem cum in codicem Berolinensem 'Manuscr. graec. Quart. nr. 9' chartaceum miscellaneum (de quo conf. supra pag. 280 et pag. 286) incidissem, vidi in huius codicis [qui nobis *B* est] foliis 44ʳ—47ᵛ med. inesse tractatum anonymi auctoris de pedibus disyllabis trisyllabis tetrasyllabis pentasyllabis hexasyllabis, cuius capita ea, in quibus de pedibus disyllabis trisyllabis pentasyllabis agitur, ex parte proxime cognata sunt cum doctrina apud Diomedem tradita, paulo longius distant ab 'Anonymo Ambrosiano'. Quo tempore hic tractatus, qui in *B* manu saeculi XVI exaratus est, compositus sit, satis clare apparere mihi videtur ex Aldi [Manutii] mentione, quae bis occurrit in exemplis ad singulos pedes adscriptis [conf. disyllaborum pedum numerum (4) et hexasyllaborum pedum numerum (19)]. Itaque cum pentasyllaborum et hexasyllaborum pedum memoria in perpaucis exstet codicibus, totum tractatum, qui ab homine saeculi XVI compositus videtur esse, ad codicis *B* fidem ita edam, ut non paucas correctiones a prima manu [B^1] inter scribendum factas silentio praetermittam. Huius ipsius, quem iam publici iuris faciam, tractatus exemplo aliquo nescio an iam usus sit in emendando Diomede [quem edidit a. 1518 (non 1516) et a. 1523] Hermannus von dem Busche (aut qui hunc in graecis, quae apud Diomedem occurrunt, vocabulis emendandis adiuvit Arnoldus Vesaliensis): conf. quae in eius capitis, quo de pentasyllabis pedibus agitur, adnotationibus 19 et 22 dixi. Certo constat hoc ipso tractatu, quem 'anonymum Berolinensem' appellavi, usum esse Iacobum Micyllum in componendo 'de re metrica' librorum (a. 1539 primum editorum; ego utor editione a Philippo Melanchthone curata Francofurti 1561) primi capite 'de pedibus'. Etenim ea, quae Micyllus de pedibus pentasyllabis et hexasyllabis docet, praeter Diomedem hausta sunt tantum non omnia ex 'anonymo Berolinensi'. Mirum autem illud est, quod Micyllus non ex libro aliquo manu scripto, sed ex libro typis Aldinis expresso 'anonymum Berolinensem' se cognovisse testari

videtur; utitur enim his verbis (fol. 4[r] editionis a. 1561 curatae): „Pentasyllabi et hexasyllabi pedes, quos curiositas Graecorum magis quam necessitas invenit, tametsi et ipsi alicubi incidunt, rari tamen sunt et metrum ex sese ac proprie nunquam faciunt, sed per resolutionem plerique ex superioribus nascuntur. Proinde quanquam iidem brevitatis causa hic omitti et vel ex Aldi Grammaticis vel aliunde peti possent, ne quid tamen a studiosis huius rei desideretur, principio eorum, qui et communiores sunt et frequentius usurpantur, descriptiones persequar: post illorum quoque nomina et exempla, perinde ut apud Diomedem et ceteros leguntur, subiungam". Omnes libros in Aldina officina expressos, qui in bibliothecis Heidelbergensi et Vratislaviensi praesto sunt, frustra perlustravimus Vhligius, Stadtmuellerus, ego, neque in ullo eorum similem tractatum de pedibus metricis deprehendimus. Facili opera, quid de hac re statuendum sit, diiudicabunt ei, quibus maior Aldinarum editionum copia praesto est.

Περὶ[1] δισυλλάβων ποδῶν [2]τεσσάρων.

(1) δίβραχυς, ὃς[3] καὶ πυρρίχιος καὶ παρίαμβος καὶ κινησίας καὶ ἡγεμὼν λέγεται ⏑⏑ *θεός*[4].

(2) σπονδεῖος, ὃς[3] καὶ δίμακρος λέγεται – – *μοῦσαι*.

(3) ἴαμβος ⏑ – *ἔρως*.

(4) τροχαῖος, ὃς[3] καὶ χορεῖος καὶ κόρδαξ λέγεται – ⏑ *Ἄλδος*[5].

Περὶ[1] τρισυλλάβων ποδῶν η'.

(1) τρίβραχυς, ὃς[3] καὶ χορεῖος καὶ βραχυσύλλαβος[6] λέγεται ⏑⏑⏑ *Ἕλενος*.

(2) μολοττός, ὃς[3] καὶ ἵππειος[7] καὶ τρίμακρος λέγεται – – – *Ἀλκείδης*.

(3) βακχεῖος ⏑ – – *Ὀδυσσεύς*[4].

(4) παλιμβάκχειος ὁ καὶ ἀντιβάκχειος – – ⏑ *Ἥφαιστος*[4].

(5) δάκτυλος ὁ καὶ πολιτικός[8] – ⏑⏑ *Ἥλιος*[4].

(6) ἀνάπαιστος ὁ καὶ ἀντιδάκτυλος ⏑⏑ – *Ἑλένη*.

(7) ἀμφίβραχυς ὁ καὶ σκολιός ⏑ – ⏑ *Ὅμηρος*[4].

(8) ἀμφίμακρος, ὃς[3] καὶ κρητικὸς λέγεται – ⏑ – *Δημοφῶν*[4].

---

1) περι *B* || 2) *ante* τεσσάρων *deletum est* δ' *a* B^1 || *Ad num.* (1) *conf. inprimis Diomedem pag.* 475, 9—11. 23—25 *ed. Keil* || 3) ὁ *B* || 4) *his vocabulis* (θεός *etc.*) *usus est anonymus nescio quis, qui saeculo* XVI *in Pseudo-Hephaestionis paragraphi* 1 *diagrammate exempla addidit in codice Ambrosiano* H 22 *ord. sup.* (*fol.* 146[v]) || *Ad num.* (4) *conf. inprimis Diomedem pag.* 477, 21 *et Cic. orat.* § 193, *Quintilian.* IX 4, 88 || 5) ἄλδος *B* || *Ad num.* (1) *conf. inprimis Diomedem pag.* 478, 31 — 479, 2 || 6) βραχυσύλλαβος *B* || *Ad num.* (2) *conf. e. g. Diomedem pag.* 479, 4—5 || 7) ἱππεῖος *B* || *Ad num.* (5) *conf. inprimis Diomedem pag.* 478, 13 || 8) πολυτικὸς *B* || *Ad num.* (6) *conf. inprimis Diomedem pag.* 478, 28 || *Ad num.* (7) *conf. inprimis Diomedem pag.* 479, 8—9 || *Ad num.* (8) *conf. inprimis Diomedem pag.* 479, 13—15 || *Eae sententiae, quibus asteriscum* * *apposui, isdem verbis conceptae leguntur in Septem Sapientium Sententiis ab Aldo una cum Theocrito et aliis anno* 1495 *editis*; *eae, quibus duplicem asteriscum* ** *apposui, similibus verbis conceptae leguntur ibidem*; *eae, quas ex Menandri gnomis monostichis haustas esse suis locis adnotavi, editas esse memento ab Aldo anno* 1495 (' *Sententiae monostichoi ex variis poetis*')

(10) [29] μεσόβραχυς – – ⏑ – – *νίκα λογισμῷ*[23].

(11) [30] παραληγόβραχυς ὁ καὶ[24] σπονδειοκρήτικος – – – ⏑ – *ζώῃς*[25] *σωφρόνως*.

(12) [31] ὑπόβραχυς ὁ καὶ καλότιβος[26] – – – – ⏑ *υἱοὺς παίδευε.**

(13) [7] [27]σύμπλεκτος – – ⏑ ⏑ ⏑ *αἰδοῦ γονέας.***

(14) [9] ἰαμβοδάκτυλος[28] ⏑ – – ⏑ ⏑ *φθονεῖν μηδενί.***

(15) [10] μουσικός ⏑ ⏑ – – ⏑ *καλὸς ἔνδοξος*.

(16) [8] δάσιος[29] ⏑ ⏑ ⏑ – – *κακὸς ἀκλειής*.

(17) [17] διφυής ⏑ ⏑ – – – *χάρις ἐνδόξοις*

(18) [22] χορειοβάκχειος – ⏑ ⏑ – – *αἰὲν ὀπηδεῖ*.

(19) [19] ἀμοιβαῖος – – ⏑ ⏑ – *τιμᾶν ἀγαθοὺς***

(20) [20] σπονδειοδάκτυλος – – – ⏑ ⏑ *χρὴ τοὺς σώφρονας*.

(21) [21] παριαμβώδης[30] ⏑ – ⏑ – – *φίλοις βοήθει.**

(22) [24] ἀντιπεριῳδικος[31] – ⏑ – ⏑ – *κοινὰ τῶν φίλων*[32].

(23) [23] [33]σπονδειοσκόλιος[34] – – ⏑ – ⏑ *αἰδῶ φ⟨ύλαττε⟩*[35].

(24) [18] χορειοδάκτυλος – ⏑ – ⏑ ⏑ *εἶκε*[36] *⟨πραέσι⟩*[35].

(25) [16] περιῳδικός[37] ⏑ – ⏑ – ⏑ *ξ⟨ένους⟩ ξένι⟨ζε⟩*[35.33]

(26) [13] δόχμιος[38] ⏑ ⏑ – ⏑ – *θεὸς ἵλεως*.

(27) [11] στρόφος[39] – ⏑ ⏑ ⏑ – *εἶκε μεγάλοις.**

(28) [26] ἀντίστροφος ⏑ – – – ⏑ *φίλους εὔφραινε.***

(29) [15] κύπριος ⏑ – ⏑ ⏑ – *φέρειν πενίαν*.

(30) [12] ἀντικύπριος – ⏑ – – ⏑ *ζωὸς ἔλπιζε.***

(31) [25] ἰαμβοκρήτικος ⏑ – – ⏑ – *κρατεῖν ἡδονῆς*[40].**

(32) [14] χορίσκος[41] – ⏑ ⏑ – ⏑[42] *ἄρχε γυναικός.***

Περὶ ἑξασυλλάβων[43] ποδῶν ξδ'.

(1) [1] διχόρειος ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ *ἀγαθὸς ὁ θεός*,

(2) διμόλοττος – – – – – – *ἀνθρώπους εὖ ποιεῖ*,

(3) [2] δακτυλοχόρειος – ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ *ἄλκιμος, ἄφθιτος*[44].

(4) [3] σκολιοχόρειος[45] ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ *τύχης*[46] *τὰ σφαλερὰ*

---

23) *conf. Menandri gnom. monost.* 685 || 24) *post* καὶ *deletum est* καλότιβος *a B*[1] || 25) ζώης *B* || 26) *sic B, item* calotibos *traditum est apud Diomedem pag.* 481, 22 *in codice Parisino* 7494 *et in Diomedis editionibus interpolatis* || 27) *incipit folium* 45[r] *B* || 28) ἰαμβοδάκτυλλος *B* || 29) *sic B, item* dasios *Diomedes pag.* 481, 31 || 30) περιαμβώδης *B, item* periambodes *apud Diomedem pag.* 482, 1 *scripsit Hermannus von dem Busche*; *conf. etiam supra adnot.* 17 || 31) *sic B*; ἀντιπεριόδικος *videtur voluisse Micyllus* (*probabiliter*) || 32) *conf. Menandr. fragm. apud Meinekium Com.* IV *pag.* 72 || 33) *verba inde a* σπονδηοσκόλιος *usque ad* ξένι⟨ζε⟩ *omissa sunt in contextu, addita in margine habet B* || 34) σπονδηοσκόλιος *B* || 35) *litterae a me exempli gratia suppletae, quas his uncinis* ⟨ ⟩ *saepsi, bibliopegi cultro desectae perierunt*; ξένους ξένιζε *legitur in Menandri gnom. monost.* 400 (*conf. Theodorum Kock in Mus. Rhen.* XLI *pag.* 90); [*cum illo, quod sub num.* (29) *sequitur, exemplo conf. ibid.* 461 *et* 463]; *ad* εἶκε πραέσι *conf. Pythagorae aurea carmina vers.* 6 || 36) εἶκε *B* || 37) περιώδικος *B*; περιοδικός *videtur voluisse Micyllus* (*probabiliter*) || 38) δόχιμος *B* || 39) *sic B*; στρόφιος *videtur coniecisse Micyllus* || 40) ἡδονῆς *B* || 41) *sic B*; doriscos *habent Diomedis pag.* 482, 2 *codices plerique* || 42) – ⏑ – – ⏑ *ex* ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ? *factum B* || 43) ἑξασυλλάβων *B* || 44) *sic B* || 45) σκολειοχόρειος *B* || 46) τύχη *B*

(38) κρητικαντιβάκχειος[73] – ⏑ – – – ⏑ *Πηλέως ἤεισεν*
(39) δισκόλιος ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ *τὸν υἱὸν ἄμεμπτον,*
(40) δικρήτικος – ⏑ – – ⏑ – *Δαρδάνου ϑ' ἱερὰν*
(41) [25] βακχειοδάκτυλος ⏑ – – – ⏑ ⏑ *παλαιοῦ τὴν πόλιν*
(42) [26] ἀναπαισταντιβάκχειος[74] ⏑ ⏑ – – – ⏑ *δεκέτη πάσχουσαν*
(43) [27] χορειομόλοττος ⏑ ⏑ ⏑ – – – *πόλεμον Ἀργείων.*
(44) [22] δακτυλοβάκχειος – ⏑ ⏑ ⏑ – – *δεύτερον ἀείδει*
(45) [23] ἀντιβακχειανάπαιστος – – ⏑ ⏑ ⏑ – *πλαγχϑέντα*[75] *πολιοῦ*
(46) [24] μολοττοχόρειος – – – ⏑ ⏑ ⏑ *Λαέρτου ἐν ἄλλ*
(47) [30] σκολιοκρήτικος[76] ⏑ – ⏑ – ⏑ –[77] *τὸν υἱόν, Ἰλίου*[78]
(48) κρητικοσκόλιος[79] – ⏑ – ⏑ – ⏑ *οὖδας*[80] *ὡς ἔπερσεν.*
(49) [32] ἀναπαιστοκρήτικος[81] ⏑ ⏑ – – ⏑ – *Μινυῶν τόν τε πλοῦν*
(50) [35] παλιμβακχειοσκόλιος[82] – – ⏑ ⏑ – ⏑ *Ἀργώ τε λέγουσιν*
(51) [83]βακχειανάπαιστος ⏑ – – ⏑ ⏑ – *ἀεῖσαι λιγυρῶς*
(52) [33] δακτυλαντιβάκχειος – ⏑ ⏑ – – ⏑ *Ὀρφέα τὸν Θρᾷκα*[84].
(53) [31] ἀναπαιστοβάκχειος[85] ⏑ ⏑ – ⏑ – – *γενεὰν δ' ἀνάκτων*
(54) παλιμβακχειοδάκτυλος – – ⏑ – ⏑ ⏑ *Ἀσκραῖος*[86] *ἔνϑεος*
(55) [10 = 29] σκολιοβάκχειος ⏑ – ⏑ ⏑ – – *ἔγραψεν ἀείσας*
(56) κρητικοδάκτυλος – ⏑ – – ⏑ ⏑ *ἡμέρας ἔργα τε.*
(57) [28] σκολιαντιβάκχειος ⏑ – ⏑ – – ⏑ *Θάλεια*[87] *ϑάλλουσα*
(58) κρητικανάπαιστος[88] – ⏑ – ⏑ ⏑ – *Πινδάρου μεγάλους*[89]
(59) βακχειοσκόλιος ⏑ – – ⏑ – ⏑ *ἀείδει ἀγῶνας*
(60) [34] δακτυλοκρήτικος – ⏑ ⏑ – ⏑ – *Ἑλλάδος ἱερούς*[90].
(61) [9] διαντιδάκτυλος[91] ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – *ἀγέλας ἀϑύρεις*[92]
(62) διαντιβάκχειος[93] – – ⏑ – – ⏑ *βουτῶν τε σύριγγας*
(63) [8] διδάκτυλος – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑[94] *ᾆσμά τε*[95], *Θεύκριτε,*
(64) διβάκχειος ⏑ – – ⏑ – – *ἀηδὼν ἀρούρης*[96].

---

73) κρητικὰντιβάκχειος *B* ‖ 74) αναπασταντιβάκχειος *B* ‖ 75) πλαχϑέντα *B* ‖ 76) σκ[illegible]λιοκρήτικος] βακχειοκρήτικος *B* ‖ 77) ⏑ – ⏑ – ⏑ –] ⏑ – – – ⏑ – *B* ‖ 78) ἡλίου *B* ‖ 79) *cor*[illegible] *f. supra num.* 32 ‖ 80) οὖδος *B* ‖ 81) *conf. supra num.* 27 ‖ 82) παλιβακχειοσκόλιος *B* ‖ 83) *incipit folium* 46ᵛ *B* ‖ 84) ϑρᾶκα *B* ‖ 85) ἀναπαιστοβάκχιος *B* ‖ 86) ἀκραῖος (*sic*) *B* ‖ 87) ϑάλλεια *B* ‖ 88) κρητικὰνάπαιστος *B* ‖ 89) μεγαλλους *B* ‖ 90) ἑλλάδος ἱεροῦς *B* ‖ 91) διαντυδάκτυλος *B* ‖ 92) *sic B* ‖ 93) διαντυβάκχειος *B* ‖ 94) – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑] ⏑ – – ⏑ – – [illegible] ‖ 95) ἄσμα τε *B* ‖ 96) *Deinceps in B inde a fol.* 46ᵛ *med. usque ad fol.* 47ᵛ *med. et* [illegible] *u-merantur schemata pedum disyllaborum trisyllaborum tetrasyllaborum pentasyllabo*[illegible] *um hexasyllaborum ita, ut pedum disyllaborum trisyllaborum tetrasyllaborum pentasyllabo*[illegible] *um* (*praeter num.* 21; *huius enim pedis schema inter num.* 16 *et num.* 17 *collocatum* [illegible] *st*; *schemata eundem ordinem teneant, quem pedes in eo, quem edidimus, tractatu hab*[illegible] *nt*, *contra hexasyllaborum schemata diverso ordine enumerentur. Deinde in B* (*inde a f*[illegible] *lio* 47ᵛ *medio*) *alia sequuntur puerilia praecepta metrici argumenti.*

Ad pag. 255 *vers.* 11 *sqq. Idem tractatus de comoedia teste catalogo manu sc*[illegible] *to inest in codice Vaticano* 1385 *fol.* 89.

INDEX SCRIPTORVM.

pag.

Achaeus fr. 22 (*Nauck*) 111
fr. 41 . . . . . 51. 111
fr. 42 51
Aeantiades. 74
Aelianus 261. 263
Aeschylus 61. 238. 244. 261
Agam. 1072. 1073. 1076. 1077. 1080. 1085 226
Argumentum Persarum . . . 238 *sq.*
fr. 22b (*Dindorf*) 84. 115
fr. 159 . . . . . 40. 41. 111
Alcaeus Lesbius fr. 1 (*Bergk*) . . . 115
fr. 5 . . . . . 86 *sq.* 115
fr. 33 . . . . . 114. 150
fr. 38 115
fr. 46 112
fr. 48 *A* 78. 115
fr. 55 116
fr. 56 112
fr. 59 . . . . . 115. 117 (*bis*)
fr. 62 114
fr. 69 . . . . . 112. 141
fr. 85 115
fr. 94 116
fr. 95 111
Alcaeus Messenius 262
Alcman 73. 140. 143. 261
fr. 10 (*Bergk*) 111
fr. 19 82
fr. 23, 72 112
fr. 38 115
fr. 45 . . . . . 63. 112 (*bis*). 130
fr. 49 112
fr. 83 116
fr. 84 116
fr. 85 *A* 115
Aldinae editiones (*Septem Sapientium Sententiae, Sententiae monostichoi ex variis poetis, Pythagorae aurea carmina*) . . . . . 294—297

pag.

Alexander Aetolus 74. 148. 262
Anacreon
fr. 1 (*Bergk*) 40. 42. 111. 117 122. 230
fr. 17 115
fr. 19 117
fr. 22 116
fr. 23 113
fr. 24 . . . . . 113. 147
fr. 30 116
fr. 31 113
fr. 47 115
fr. 50 . . . . . 81. 115
fr. 55 115
fr. 61 115
fr. 67 112
fr. 68 112
fr. 70 116
fr. 72 *B* 55
fr. 76 112
fr. 84, 1 112
fr. 89 112
fr. 92 112
fr. 95 . . . . . 44. 111
Ananias 69
Andreas Lopadiotes (*Lexicon Vindobonense*) 103. 105
Anecdota Chisiana de re metrica . 97. 98. 101. 153—159. 162. 169—171. 173. 176. 197. 205—209. 222. 231. 242. 245. 284. 292
Anonymi Ambrosiani de re metrica 109. 181. 189. 205. 211—247
Anonymus Laurentianus (*duodecim deorum epitheta*) . . . 257—283
Antholog. Palat.
IX 21, 3. 265
IX 524. 525 . . . . . 260. 264
(*conf. Palladas et Theognis*)

pag.

Antholog. Palat.
append. Planud. epigr. 321 . . . 268
Antigonus hist. mirab. 252
Apollodorus 262
Apollonius Rhodius . . . 262. 280 *sq.*
I 23 . . . . . 74. 144
Aratus 262
Phaen. 35 225
Archilochus . . 68. 132. 139. 154. 171. 206. 223. 224. 242
fr. 33 (*Bergk*) 114
fr. 60 . . . . . 112. 206. 223
fr. 79 . . . . . 113 (*bis*). 116 (*ter*)
fr. 80 116
fr. 81 . . . . . 113. 116 (*bis*)
fr. 82 113
fr. 85 116
fr. 94 . . . . . 117. 134. 155
fr. 98 112
fr. 99 . . . . . 112. 136
fr. 100 . . . . . 112 (*bis*). 116. 136
fr. 104 . . . . 64. 112. 117. 139 *sq.*
fr. 115 116
fr. 116 . . . . . 69. 112
fr. 120 116
Archytas 19. 30
Aristarchus gramm. . 67. 78. 251. 255
Aristides Quintil. 27. 228
Aristides rhet. 105. 261. 263
Aristonicus 214
Aristophanes com. . 73. 144. 212. 244. 245. 246. 254 *sq.* 262 (*conf. etiam Tzetzae*)
Aeolosicon 73
Equit. 479 44
480 44
1251 252
Nub. 1—661 . . . . . 248—250
529 117
638 . . . . . 34. 50
647 50
648 50
650 50
838 45
962 . . . . . 112. 143
Plut. 73
636 61
759 50
Ran. 1—88 250
101 . . . . . 155. 197
1233 . . . . . 70. 135
1365 50

pag.

Aristophanes
Thesm. 83
Vesp. 1275 115
fr. 10 (*Kock*) 113. 147
fr. 30 113
fr. 110 115
fr. 111 . . . . . 83. 115
fr. 334 . . . . . 83. 115
fr. 698 113
Aristophanes gramm. 67. 78
Aristoteles . . . . . 90. 251 *sq.* 284
Pseudo-Aristoteles de mundo . 263. 289
Aristoxenus . 19. 21. 30. 73. 113. 143. 229
Arnobius 264
Athenaeus 261
Audax gramm. 216. 222
Autocrates 262
Bacchius 30
Bacchylides 261
fr. 23 (*Bergk*) 225
fr. 25 117
fr. 26 117
fr. 31 115
Bessarion 165
Boethius de mus. 25. 26. 30
Caesius Bassus 264
Callimachus . 74. 81. 137. 251. 262. 289
epigr. 40, 1. 2 116
epigr. 42 6
hymn. I 53. 54 22
fr. 27 (*Schneider*) 49. 11
fr. 36 . . . . . 113. 1
fr. 37[a] 206. 2
fr. 90 1
fr. 98[c] 70. 1
fr. 115 . . . . . [illegible]
fr. 116 . . . . . [illegible] 1
fr. 117 . . . . . 112. [illegible] 3
fr. 118 . . . . . 117 [illegible] (*bis*)
fr. 146[a] 113
fr. 146[b] 113
fr. 146[c] 113
fr. 191 116
fr. 192 116
fr. 211 116
fr. 423 105
fr. 488 . . . . . 116 (*bis*) . 157
fr. 489 116
fr. 490 116
fr. 491 116
Callistratus 251

pag.
Canones harmonici . . . . . 3—30. 284
Carmina figurata 247
Castor q. d. rhetor 90
Censorinus 26. 30
Choeroboscus
Exegesis in Hephaestionem . 33—96. 98. 150. 166. 182. 183. 208. 209. 222. 231. 232. 235. 292
Orthographia 67
Chrysippus fr. 22 (*Gercke*) 263
Clemens Alexandrinus 263
Cleomachus 80
Colloquium scholasticum 247
Coluthus 165
Constantinus Palaeocappa (*Eudociae Violarium*) . . . . . 262 *sq.*
Corinna 56. 127
fr. 9 (*Bergk*) 112
fr. 13 116
fr. 18 . . . . . 116 *sq.*
fr. 20 116
Cornutus 262
Cratinus 73. 125. 255
fr. 10 (*Kock*) 116
fr. 87 111
fr. 138 113
fr. 139 113
fr. 144 113
fr. 153 111
fr. 154 . . . . . 49. 111
fr. 220 112
fr. 222 . . . . . 83. 115
fr. 235 . . . . . 50 *sq.* 111
fr. 260 111
fr. 321 . . . . . 78. 113. 114. 149
fr. 323 116
fr. 324 . . . . . 116. 151
Critias 56. 112
Cyclus epicus 138
Demosthenes (*Philipp.*) 285
de cor. 143 33
260 . . . . . 268. 276
Ol. I 5 33
Ol. III 4 34
Didymus 19. 28. 30
Dinarchus 270
Dio Chrysostomus 263
Diodorus Siculus 263
Diomedes . 216. 222. 227. 231. 232—235. 293—296
Dionysiades 74. 148
Dionysius Halic. . 103. 226. 253. 263. 293

pag.
Dionysius Perieg. 247
Dionysius Thrax et artis Dionysianae supplementa . 37. 39. 40. 93. 153—157. 162. 173. 176. 188. 208. 209. 214. 223. 240—242. 244 (*bis*)
Dionysius q. d. de pedibus . . 153. 154. 160—164. 205. 222. 291 *sq.*
Dionysius 154
Diphilus 262
Pseudo-Dositheus . . . . . 259 *sq.*
Pseudo-Draco de metris . 189. 199. 216. 222. 232. 235. 242
Empedocles 111. 252
Epicharmus . 49. 51. 73. 111. 113. 143
Eratosthenes 19. 30. 253
Etymologica Gudianum et Magnum . 263
Euclides sect. can. 14. 23. 29. 30
Euphorion Chalcidensis 68. 262
Euphorion Chersonesita 116. 152
Euphronius 74. 78
Eupolis 255
fr. 35 (*Kock*) 44
fr. 37 116
fr. 38 116
fr. 73 . . . . . 112. 131
fr. 160 115
fr. 285 126
fr. 290 117
fr. 362 117
Euripides . . . . . 92. 261 *sq.*
Alcest. 182 252
Bacch. 1 . . . . . 154. 197. 229
2 . . . . . 154. 197
1051 . . . . . 155. 197
Hec. 25 . . . . . 197. 293
Iphig. Taur. 1431 270
Med. 46 223
716 77
Orest. 254
729 . . . . . 206. 223
1295 226
Phoen. 2. 100
239 *sq.* 112. 135
1290 226
fr. 999 (*Dindorf*) 116
Eusebius 200
praep. evang. III 1, 3 269
Eustathius 214. 259. 264. 267
Flavius Vopiscus 263
Galenus 232. 235
Gaudentius 26. 30
Georgius Choeroboscus v. Choeroboscus.

pag.

Georgius Pachymeres 19. 26—30. 105
Georgius Pisides
Exped. Pers. I 36 170
Hexaem. 23 171
34 174
Glossaria . . . . . 246 *etc.*
Glycon com. 77
Gregorius Corinthius . . . 167. 239?
Gregorius Nazianzenus 175. 254. 264
Hagiapolita 26
Harpocration 270. 285
Helias Monachus (*cum appendicibus*) . 93. 158. 167—185. 186. 189. 213. 242. 292
Heliodorus . 35. 45. 46 *sq.* 50. 52 *sq.* 55. 67. 82. 119. 125. 177. 182. 183
Hephaestio . . 33—96 (*passim*). 98. 104. 106. 107. 110—152. 153. 165. 166. 183. 185. 241
Pseudo-Hephaestio . . . 97. 104. 154—160. 186. 191. 213. 216. 222. 231. 242. 245 *sq.* 284
Herennius Philo . . . . . 244 *sq.*
Hermias 117
Herodianus gramm. 45. 47 *sq.* 251. 267. 269 *etc.*
Pseudo-Herodianus metr. 97. 158. 168. 185—188
Herodotus 252. 269. 270
Hesiodus . . 92. 128. 138. 246. 247. 261
op. 5 . . . . . 178. 179
30 244
theog. 200 . . . . . 190. 269
850 179
fr. 248 (*Goettling*) [= *fr.* 228 *Kinkel*] 128
Hesychius 263
Hipponax . . 43. 44. 58 *sq.* 68. 69. 123. 132. 206. 208. 223
fr. 13 (*Bergk*) 112
fr. 22 *A* 45
fr. 22 *B* 45
fr. 48 112
fr. 78 112
fr. 90 . . . . . 69. 112
fr. 92 . . . . . 113. 149
fr. inedit. 45. 48
Homerus . . 138. 155. 173. 231. 253. 261
Ilias 36
liber A 231
A 1 . . 112. 127. 159. 172. 183. 189. 190. 191. 213. 214. 243, 244
A 2 . . . . . 108. 173. 189. 190. 245

pag.

Homerus
A 3 . . . . . 120. 159. 172. 189
A 5 189
A 7 108
A 9. 10 189
A 15 . . . . 112. 178. 213. 241. 244
A 18 . . . . . 126. 183. 240. 244
A 33 . . . . . 53. 192. 215
A 34 108
A 43 215
A 44 216
A 50 216
A 51 53
A 52 220
A 70 . . . . . 52. 243
A 76 252
A 84 . . . . . 141. 144. 159. 216
A 98 46
A 108 46
A 111 108
A 145 . . . . . 46. 216
A 152 108
A 193 . . 52. 172. 174. 182. 183 (*bis*)
A 214 . . . . . 138. 173. 190. 245
A 232 221
A 267 221
A 322 214
A 339 221
A 350 112
A 357 . . . . . 173. 245
A 374 . . . . 112. 178. 213. 241. 244
A 402 112
A 457 215
A 472 221
A 483 . . . . . 183. 191. 243
B 1 . . . . . 112. 173. 190. 195. 245
B 2 . . . . . 112. 19
B 3—6 19
B 4 21
B 44 . . . . . 53. 19
B 96 . . . . . 214. 23
B 104 10
B 166 21
B 167 21
B 242 22
B 335 10
B 388 22
B 544 . . . . . 181. 21
B 674 78
B 679 . . . . . 22 20
B 706 . . . . . 2 15
B 804 . . . . . 2 51

pag.

Homerus

B 825 221
Γ 1 108
Γ 9 108
Γ 71 53
Γ 92 53
Γ 95 55
Γ 152 . 112. 178. 183. 190. 191. 213. 241. 243. 244 (*bis*)
Γ 164 . 155. 156 (*bis*). 172. 192. 241. 244
Γ 172 . . . . . 181. 184
Γ 180 178
Γ 237 . . . . . 188. 189. 191. 243
Γ 308 159
Γ 363 . . . . . 174. 187. 246
Δ 68 216
Δ 74 216
Δ 76 52
Δ 109 . . . . . 39. 40. 111. 239
Δ 129 53
Δ 155 178
Δ 338 53
Δ 350 . . . . . 158 *sq.*
Δ 442 *sq.* 154. 171. 242
E 5 178
E 31 178
E 106 215
E 121 . . . . . 108. 215
E 156 214
E 203 53
E 349 . . 55. 112. 177. 183. 184. 188. 190. 191. 213. 240. 243. 244 (*bis*)
E 455 178
E 638 108
E 719 216
E 767 216
E 827 53
Z 3 108
Z 5 220
Z 6 159
Z 81 52
Z 112 178
Z 139 53
Z 194 . . . . . 51. 111
Z 240 53
Z 253 215
Z 334 252
Z 366 52
Z 377 . . . . . 46. 120
Z 406 215
Z 443 52

pag.

Homerus

H 1 . . . . . 108. 174. 186. 246
H 43 216
H 47 . . . . . 111. 123
H 83 52
H 131 53
H 155 108
H 159 178
H 191 216
H 284 46
H 353 52
H 425 53
H 474 53
Θ 1 108
Θ 112 216
Θ 126 53
Θ 144 53
Θ 174 178
Θ 198 215
Θ 207 67
Θ 381 216
Θ 545 220
Θ 546 220
I 1 108
I 5 . . . . . 120. 181. 244. 291
I 147 . . . . . 38. 119
I 166 214
I 218 221
I 232 221
I 279 219
I 307 . . . . . 159. 216
I 365 220
I 457 37
I 537 . . . . . 177. 188
I 606 . . . . . 159. 216
I 643 . . . . . 159. 216
K 4 108
K 277 178
K 299 178
K 447 221
K 475 . . . . . 173. 190. 245
Λ 36 . . . . . 214. 243
Λ 130 . . . . . 98. 108. 215. 216
Λ 195 216
Λ 216 220
Λ 282 180
Λ 287 178
Λ 383 102
Λ 411 . . . . . 174. 182. 183
Λ 414 108
Λ 423 108
Λ 429 108

pag.

Homerus

Λ 516 216
Λ 607 . . . . . 159. 216
Λ 614 46
Λ 680 . . 174 (*bis*). 187. 190. 245. 246
Λ 728 220
M 143 *sq*. 111
M 145 240
M 208 . 52. 174. 181. 182. 184. 187. 189. 191. 214. 239. 243. 246
M 364 216
M 388 219
N 126 108
N 275 . . . . . 43. 111. 123
N 383 220
N 428 108
N 433 221
N 452 180
N 512 221
N 516 114
N 526 221
N 649 220
N 682 112
N 685 228
N 718 221
Ξ 1 . 51. 83. 111. 183. 187. 191. 240. 243. 244 (*bis*). 246
Ξ 31 112
Ξ 83 . . . . . 158 *sq*.
Ξ 156 178
Ξ 199 219
Ξ 232 215
Ξ 277 216
Ξ 376 178
Ξ 421 . . . . . 51. 52. 111
Ξ 459 51
Ξ 489 . . . . . 43. 111
O 78 216
O 138 219
O 168 216
O 244 . . . . . 111. 123
O 370 216
O 377 215
O 395 *sq*. 111
O 396 240
O 484 216
O 487 178
O 659 216
O 734 178
Π 21 192
Π 235 111
Π 249 215

pag.

Homerus

Π 269 214
Π 270 178
Π 358 52
Π 458 216
Π 527 215
Π 653 214
P 1. 2 192
P 51 . . . . . 174. 187. 246
P 106 . . . . . 174. 182. 183
P 185 178
P 246 216
P 280 78
P 461 180
P 575 213
P 656 216
Σ 15 174
Σ 255 108
Σ 384 215
Σ 418 108
Σ 423 215
Σ 432 214
Σ 493 179
Σ 534 108
Σ 588 108
T 7 215
T 145 . . . . . 159. 216
T 198 . . . . . 159. 216
T 201 53
T 216 192
T 287 . . . . 47. 111. 192. 240. 244
Υ 295 52
Υ 393 215
Υ 426 53
Φ 141 219
Φ 158 219
Φ 222 . . . . . 159. 216
Φ 251 219
Φ 352 . . . . . 38. 119. 214
X 59 . . . . . 173. 190. 245
X 187 216
Ψ 2 . . 181. 184. 187. 190. 214. 243. 246
Ψ 31 102
Ψ 65 108
Ψ 93 . . . . . 159. 216. 291
Ψ 116 214
Ψ 221 215
Ψ 485 74
Ψ 690 53
Ψ 771 . . . . . 108. 215
Ψ 788 230

pag.

Homerus
Ω 6 . . . . . 177. 184
Ω 80 47
Ω 108 178
Ω 120 216
Ω 121 216
Ω 314 215
Ω 339 216
Ω 406 214
Ω 431 214
Ω 448 214
Ω 571 . . . . . 53. 215
Ω 677 190
Ω 762 178
Ω 769 178
Odyss. α 1 . . 39. 40. 46. 111. 173. 239
α 2 . . 39. 40. 46. 111. 155 (*bis*). 156. 172. 239
α 3 239
α 102 216
α 183 . . . . . 112. 191
α 351 *sq.* 230
β 36 53
β 267 215
β 296 53
β 302 215
β 397 53
β 429 . . . . . 183. 191. 243
γ 385 . . . . . 108. 215
δ 90 . . . . . 172. 182. 183
δ 120 . . . . . 174. 182. 183
δ 229 48
δ 392 53
δ 682 181
ε 43 216
ε 80 46
ε 231 181
ε 365 . . . . . 174. 182. 183
ε 402 241
ε 424 . . . . . 174. 182. 183
ζ 151—152 53
ζ 328 . . . . . 108. 215
η 119 182
ϑ 291 215
ϑ 452 182
ϑ 550 . . . . . 180 (*bis*)
ι 39 108
ι 55 108
ι 109 . . . . . 111. 240
ι 124 102
ι 240 213
ι 244 102

pag.

Homerus
ι 283 . . . . 112. 127. 183. 240. 244
ι 340 213
ι 341 102
ι 347 . . . . . 184. 214
ι 536 215
κ 60 . . . . . 174. 181
κ 111 67
κ 204 179
κ 243 111
λ 38 108
λ 84 108
λ 128 . . . . . 174. 187. 246
λ 247 215
λ 467 214
λ 470 78
λ 478 192
λ 551 78
λ 579 . . . . . 36. 230
μ 423 . . . . . 183. 214
ν 194 214
ξ 105 179
ο 318 252
ο 354 53
ο 424 67
ο 432 67
ο 530 215
π 259 252
ρ 72 53
ρ 90 111
ρ 294 179
σ 129 252
σ 247 . . . . . 179. 181
υ 102 215
υ 227 . . . . . 112. 183. 244
φ 15 . . . . . 174. 186. 246
χ 492 216
ψ 13 37
ω 1 108
ω 15 214
ω 18 78
ω 265 252
ω 488 216
Homerus trag. 74. 148
Iamblichus . . . 19 *sq.* 26. 28. 30. 262
Ioannes Botaniata . . 160. 199—204
Ioannes Damascenus . 195. 196. 241. 245. 293
Ioannes Glycas 92
Isaacus Monachus . . 104. 186. 189. 222. 242
Lexica etymologica . 113 *sq.* 117. 290 *etc.*

pag.
Libanius 104
Pseudo-Libanius 164
Longinus . . 57. 106 *sq.* 128. 144. 185. 230. 231
Lucianus 261. 263
Lycophro . . . 74. 148. 246. 255. 262
Macrobius Saturn. I 17—23. . . . 262
Somn. Scip. 26. 30
Mallius Theodorus 235
Manuel Bryennius . . . . . 28—30
Marius Plotius Sacerdos. . 216. 222
Marius Victorinus . . 213. 215. 216. 222. 235 (*conf. Victorinus*)
Menander com. . 44. 67. 114. 251. 255
Menander rhetor 3
Metrici latini anonymi . . 213. 215. 216
Manuel Moschopulus 92. 239
Pseudo-Moschopulus de metris . . 157. 186. 242
Moschus 262
Musaeus v. 152. 271
Musici anonymi . . . . . 3 *sqq.* 30
Nicephorus Gregoras 28
Nicetas Serrarum episcopus . 198. 259. 260. 261. 262. 265. 266. 267. 268. 270—283. 287
Nicomachus Arithmet. 106
Music. 26. 30
Nicomachus eleg. 112
Nonnus Panopol. 261
Notae criticae . . . . . 165 *sq.*
Odysseus metricus 231
Oppianus Hal. 247. 261
Hal. I 1 241
V 680 267
Orpheus (*vel Pythia*) 34. 231
Orphici hymni 264
Orus 37. 57. 83
Ovidius Met. IV 11 *sqq.* 263
Palladas (*Anth. Pal.* X 72) 198
Pamphilus 262
Panteleus 268
Paroemiographi. 73. 113. 143
Parthenius (*Anal. Alex.* 260 *sq.*) 43. 111
Pausanias 261. 267. 270
Pherecrates 151
fr. 79 (*Kock*) 113. 116. 149
Philemon Atticista 36
Philicus . . . . . 74. 78. 113 (*bis*). 148
Philolaus 30
Philoponus epigr. 43
Philosophorum sententiae 92
Philoxenus Alexandrinus . . . 232. 235
Photius 263
Phrynichus com. fr. 70 (*Kock*) . . 115
Phrynichus gramm. 92
Phrynichus trag. fr. 14 (*Nauck*) . . 115
Pindarus. . . 91. 93. 172. 246. 261. 267
fr. 30, 1 (*Bergk*) 116
fr. 34 116
fr. 35 116
fr. 116. 117 . . . . . 88. 115
fr. 216. 116
Planudes. 92
Plato com. fr. 90 (*Kock*) 116
Plato philos. 231
Plutarchus . . . . . 261. 266 *sq.*
Pseudo-Plutarchus de metris . 186. 216. 245. 246
Poetae incerti (*maximam partem lyrici*, 128 *extr.* 131 *med.* 148 *med.* 157. 158. 170 *med.* 175. 176. 193 *med.* 195. 196. 197. 241. 242. 245, 7—8
Poetae comici incerti 77. 112. 117
Poetae lyrici (*ed. Bergk*)
fr. adesp. 45 . . . . . 66. 112
46 *A* 66. 112. 131
51. 52 116
69 113
70 113
71 113
79 *A* 113
107 . . . . . 83 *sq.* 115
108 226
113 . . . . . 206. 222
121 115
anthol. lyr. (*Bergk*) *p.* 504. . . . 115
Poetae tragici incerti . . 76 (*vers.* 18. 19). 113 (*vers.* 30). 149 *med.* 171, 3. 226
Pollux 102. 103. 105. 263
Porphyrius . . 19. 26. 30. 262. 263. 264
Praxilla 56
fr. 1 (*Bergk*) . . . 112. 183. 240. 244
fr. 5 . . . . . 112. 141
Priscianus. 216
Proclus 261
Psalmi. 230
Psellus. . . . . . 26. 29. 185. 198 *sq.* 287
Ptolemaeus geogr. 269
harm. 19. 26. 27. 28. 30
Pythagoras 29
Rhetores 89. 90. 153. 246

pag.
Rhinthon 43. 111
Sacra scripta . . . . . 91. 93. 270—279
Sappho 252
fr. 1, 1 (*Bergk*) 84. 85. 115
fr. 1, 2 85
fr. 1, 3 . . . . . 80. 86
fr. 1, 4 . . . . . 87. 115
fr. 1, 5 . . . . . 86. 115
fr. 33 . . . . . 112. 141
fr. 40 112
fr. 41 112
fr. 52 115
fr. 53 115
fr. 54 115
fr. 58 116
fr. 59 116
fr. 60 . . . . . 74. 113
fr. 62 . . . . . 114 *sq.* 150
fr. 76 . . . . . 34. 115
fr. 77 . . . . . 80. 115
fr. 82 116
fr. 84 116
fr. 85 116
fr. 87 115
fr. 88 115
fr. 90 115
fr. 91 117
fr. 98 . . . . . 112. 140
fr. 99 116
fr. 100 116
fr. 103 . . . . . 63. 112
fr. 104 . . . . . 112. 140
Scholia in Apollonium Rhodium . . . 281
Scholia in Aratum 264
Scholia in Aristidem 264
Scholia in Aristophanem 250. 264
Scholia in Demosthenem 264
Scholia in Dionysium Thracem . 94. 101. 126. 154. 162? 182. 240
Scholia in Euripidem 263. 264
Scholia Hephaestionea A . 106. 118—152. 164. 165. 222
Scholia Hephaestionea B . . 89. 98. 104. 106—110. 151. 153. 155. 157. 160. 162. 164. 165. 169. 171. 177. 180. 181. 185. 186. 189. 201. 208. 216. 222. 231. 232. 241. 242. 245
Scholia in Homerum 261. 264
Scholia in Lucianum 270
Scholia in Pindarum metrica . 153. 164. 167. 200

pag.
Scholia in Sophoclem 263. 264
Scholia in Theocritum 247. 267
Seleucus 262
Simmias 139
fr. 1, 1 (*Bergk*) 113
fr. 3, 1 113
fr. 4 . . . . . 83. 115
fr. 5 115
fr. 6 115
fr. 7 . . . . . 112. 139
fr. 8 115
fr. 9 113
Simonides iamb. 48
Simonides lyr. 261
fr. 131 (*Bergk*) 112
fr. 188 . . . . . 117 (*bis*)
Socrates Cous 263
Sophocles 261
Oed. C. 1136 44
Oed. R. 332 *sq.* 67
fr. 228 (*Dindorf*) 60. 226
fr. 894 . . . . . 60. 227
eleg. fr. 1 (*Bergk*) 43. 111
Sophronius 177
carm. V 1 . . . . . 157. 176. 241
V 17 . . . . . 157. 176. 242
XIV 158. 176. 177
Sosiphanes 74
Sositheus 74. 148
Sotades . . 40. 41. 55 *sq.* 79 (*vers.* 9 ?). 111. 112. 115. 122. 127. 228
Stephanus Byzantius . . 253. 263. 270
Strabo 238. 269. 270
Suidas 250. 252. 255. 263
Telesilla 150
fr. 1 (*Bergk*) 66. 112. 115. 131
Terentianus Maurus 222
Terpander? *fr.* 3 (*Bergk*) . . 206, 19 *sq.* 224. 293
Themistius 263
Theocritus 200. 247. 262
11, 18 . . . . . 43. 44. 45. 111
14, 48 179
Theodoretus 198
Theodosius gramm. 164
Theognis 1155 *sq.* (*Anth. Pal.* X 113) 197
Theognostus 246
Theo Smyrnaeus 26. 30
Theophilus Antiochenus 262. 263
Theophrastus περὶ εὑρήσεως. . . . 77
Theopompus *fr.* 38 (*Kock*) 115
Thomas Magister 92

pag.
Thucydides 267
Timocreon fr. 6 (*Bergk*) 115
fr. 9 111
Tractatus de comoedia . . 250—256. 298 (*conf. Tzetzae*)
Tractatus Harleianus de metris . 162. 186. 242
Tractatus varii de grammatica . . 92. 101. 105. 168. 169. 182 *sq.* 185. 193—195. 198. 201. 239. 244. 245. 246. 247. 270 *sq.* 273. 287. 289
Tractatus περὶ ἡλικιῶν. 245
Tractatus de litterarum inventoribus . 93
Tractatus de lyricis poetis. 200
Tractatus varii de re metrica . . 90—93. 97—101. 104. 105. 108 *sq.* 117. 153—160. 162. 164. 166. 167 *sq.* 168 *sq.* 172. 183. 185. 186. 188—198. 200. 201. 205—209. 213—237. 239—247. 292 *sq.*

pag.
Tractatus de notis criticis 90
Tractatus de soloecismo 212. 245
Tractatus varii de vocibus animalium 101—105. 284—290
Tricha . . 92 *sq.* 104. 105. 153. 164. 166. 169. 189
Triclinius 92
Tryphiodorus 165
Tryphon 104. 167
Tyrtaeus fr. 16 (*Bergk*) 113
fr. 17 45
Tzetzae (*Io. et Is.*) . 90. 164. 166. 167. 212. 235. 238. 244. 245. 246 *sq.* 248. 250—256. 264
Victorinus . . 216 (*conf. Marius Victorinus*)
Zenodoti . . . . . 102 *sq.* 251. 253. 254. 255. 286. 289
Zonaras 263
Zopyrion 263

LIBRI MANV SCRIPTI GRAECI

in hoc volumine commemorati vel excussi sunt hi:

pag.

Ambrosiani:

Ambr. A 110 *ord. sup.* . 184 *sq.* 198

Ambr. C 156 *ord. inf.* 90

Ambr. C 222 *ord. inf.* (*A*) . . 102. 190. 191. 212. 237—247. 250 *sq.* 254 *sq.* 260. 264—266. 270. 285

[*lectiones*. . . . 102. 212—254. 264 *sq.*]

Ambr. H 22 *ord. sup.* 103

[*lectiones*. . . . . 103]

Ambr. J 8 *ord. sup.* (*A*) . . 89. 96. 106—111. 118. 165. 185

[*lectiones* . . 107—117. 119—149]

Ambr. L 35 *ord. sup.* 117

Ambr. M 51 *ord. sup.* (*M*). . . . 239

[*lectiones*. . . . . 239—241]

Ambr. Q 5 *ord. sup.* (*Q*) . 118. 119. 152—154. 158. 160. 164 *sq.* 169. 185. 291

[*lectiones* . .119—150. 153—160. 162 *sq.* 178—184. 186—188]

Barberini:

Barb. I 4 [*olim nr.* 295] (*B*) . 168 *sq.* 182 *sq.*

[*lectiones* . 168—173. 175—177. 180—183]

Barb. I 19 [*olim nr.* 298] (*B*) . . 153. 160. 163. 185. 291

[*lectiones* 160. 162 *sq.* 186—188]

Barb. 270 228

Barocciani:

Bar. 50 . . . . . 102. 246. 284 *sq.*

[*lectiones* . . . . . 285]

Bar. 68 (*O*) . . 104. 270. 272 *sq.* 287

[*lectiones* . . . 274—279. 287]

pag.

Barocciani:

Bar. 72 . . . . . 104. 287

[*lectiones* . . . . . 287 *sq.*]

Bar. 74 . . . . . 91 *sq.*

Bar. 76 . . . . . 102. 285

[*lectiones* . . . . . 285]

Bar. 125 . . . . . 104. 198. 288

[*lectiones* . . . . . 288]

Bar. 159 92

Bar. 216 . . . . . 104. 288

[*lectiones* . . . . . 288]

Berolinensis '*Manuscr. graec. Quart. nr.* 9' (*B*) 280. 286. 293

[*lectiones* . . 281—283. 286 *sq.* 293—298]

Bodleiani:

Bodl. (*olim Meermannianus*) *Auct.* T II 13 (*M*) 96

Bodl. (*olim Saibantianus*) *Auct.* T IV 9 (*S*). . 89—96. 118. 153. 162. 165. 166. 205. 291

[*lectiones* . 33—88. 162 *sq.* 206 *sq.*]

Bodl. (*olim Saibantianus*) *Auct.* T V 6 90

Canoniciani (*Oxonienses*):

Canonic. 14 (*O*) 200

Canonic. 41 92

Cantabrigiensis univ. Dd XI 70 (*C*) 96. 255

Chisianus R IV 11 (*C*) . 101. 199. 205

[*lectiones*. . . . . 201—209]

Dresdenses:

Dresd. Da 37 [*olim* D *n.* 156] (*D*) 103. 273 *sq.* 287

[*lectiones*. . . . 274—279. 287]

pag.

Dresdenses:
Dresd. Da 40 289
[*lectiones* . . . . . 289]
Dresd. Da 41 (*E*) 274. 286
[*lectiones* . . . 274—279. 286]
Escurialenses:
Escur. XX 105
Escur. Σ III 20 (*J*) 281
[*lectiones*. . . . . 281—283]
Harleiani:
Harl. 5618 (*H*). 96
Harl. 5691 (*O*) 107
[*lectiones*. . . . . 107]
Havniensis 1965. 185
Heidelbergenses Palatini:
Heid. 45. 105
Heid. 132 (*K*) 103. 280
[*lectiones*. . . . . 281—283]
codex Hilferdingii. 242
Laurentiani:
Laur. LVI 1 3
[*lectiones* . . . 4. 6. 8. 10. 12]
Laur. LVI 16 (*E*) 167 *sq.* 169. 185. 292
[*lectiones*. . . 167 *sq.* 170—184. 186—188]
Laur. LVII 26 (*F*) 271. 272
[*lectiones*. . . . . 274—279]
Laur. LVII 34 . . . . . 102. 286
[*lectiones* . . . . . 286]
Laur. LVII 48 . . . . . 102. 288
[*lectiones* . . . . . 289]
Laur. LVIII 2 (*L*) . . . . . 199 *sq.*
[*lectiones* . . . . . 201—204]
Laur. LIX 16 (*L*) . 260. 265 *sq.* 270
[*lectiones* . . . . . 264—270]
Laur. LX 19 262
Laur. (*olim Abbatiae Florentinae*) *conv. nr.* 8 (*L*) . 91—93. 96. 166. 167. 169
[*lectiones*. . . 56 *sq.* 177—180]
Leidenses:
Leidensis Vossianus IV° 76 . . . 105. 162. 289. 291 *sq.*
[*lectiones* . . . . . 289 *sq.* 292]
Matritensis LXXXIII 102. 103
Monacenses:
Monac. 263 (*M*) 103. 272
[*lectiones*. . . 103 *sq.* 274—279]
Monac. 310 . 153. 162. 208. 209. 223. 291 *sq.*
Monac. 481 102
[*lectiones*. . . . . 102 *sq.*]

pag.

Monacenses:
Monac. 536 104
Montepessulanus lat. 306 260
Mutinenses:
Mutin. III B 11 104
Mutin. III C 14 255
[*lectiones* . . . . . 255 *sq.*]
Neapolitani:
Neap. II C 38 [*nunc* II C 37] (*N*) 162. 291
[*lectiones* . . . . . 291]
Neap. II E 5 90
Neap. II F 32 . . . . . 104. 287 *sq.*
[*lectiones*. . . . . 104]
Norfolcensis in Museo Britannico inter Arundelianos 517 (*N*) . . . 96
codex Palaeae Phocaeae 247
Parisini:
Par. 1773 (*P*) 105. 160. 163 *sq.* 199 *sq.* 280. 290. 291
[*lectiones* . 105. 160. 162—164. 201—204. 281—283. 290]
Par. 1983 . 89. 90. 153. 186. 246. 284
Par. 2008 104
Par. 2408 (*C*) . . . . . 272 *sq.*
[*lectiones*. . . . . 274—279]
Par. 2551 (*R*) 200
[*lectiones*. . . . . 202 *sq.*]
Par. 2558 (*H*) . . . . . 271 *sq.*
[*lectiones*. . . . . 274—279]
Par. 2561 153
Par. 2599 (*Q*) 274. 288
[*lectiones*. . . . 274—279. 288]
Par. 2677 (*P*) 255
[*lectiones* . . . . . 255 *sq.*]
Par. 2720 (*Q*) 102. 290
[*lectiones* . . . . . 290]
Par. 2760 185
Par. 2785 239
Par. 2881 (*P, postea D*). . 96. 153 *sq.* 158. 160. 169. 185. 291
[*lectiones*. . . 154—160. 162 *sq.* 178—184. 186—188]
Par. 2929 90
Par. 2977 . . . . . 89. 90. 284
Par. 3076 262
suppl. graec. 58 (*S*). 201
[*lectiones*. . . . . 201 *sq.*]
suppl. graec. 64 . . . . . 102. 290
[*lectiones* . . . . . 290]
suppl. graec. 192 . . . . . 102. 285
[*lectiones* . . . . . 285 *sq.*]

pag.

Parisini:
suppl. graec. 655 (*P*) . . . . 250 *sq.*
[*lectiones* . . . . . 253 *sq.*]
suppl. graec. 662 (*S*) 273
[*lectiones*. . . . . 274—279]
Parmensis II IX 146 113
[*lectiones* . . . . . 114]
Patmius 263 247
Phillippsianus (*olim Meermannianus*) 354 92
Reginaehradecianus 103
Riccardiani:
Ricc. 35 (*R*) . . . . . 280 *sq.*
[*lectiones*. . . . . 281—283]
Ricc. 583 235
codex Henrici Stephani 260
Taurinensis B VII 20 104
[*lectiones*. . . . . 104 *sq.*]
Vallicelliani:
Vall. B 99 (*T*) 271. 273
[*lectiones*. . . . . 274—279]
Vall. F 68 247
Vaticani:
Vat. 9. 290
Vat. 12 . . . . . 105. 290
[*lectiones*. . . . . 105]
Vat. 14 (*U*) . 93—96. 97 *sq.* 101. 205. 284
[*lectiones* 36—88. 97—102. 205—209]
Vat. 22 105
Vat. 97 162
Vat. 192. 228

pag.

Vaticani:
Vat. 711. 290
Vat. 867. 290
Vat. 875. 290
Vat. 883. 290
Vat. 914. 290
Vat. 915. . . . . 222 *sq.*
Vat. 1357 . . . . . 162. 291
Vat. 1385 298
Vat. 1393 290
Alexandrino-Vaticanus (*Pii* II) 47 (*T*) 154. 162. 164. 291
[*lectiones*. . . . . 162—164]
Palatinus 23 . . . . . 90. 284
Palatinus 156 . . . . . 117. 290
Reginensis 41 162
Vrbinas 141 250
Veneti Marciani:
Ven. 478. 91
Ven. 483 (*K*) . . . 89—96. 97 *sq.* 106. 107. 110. 118. 153. 165—169. 185. 186. 188. 198. 292
[*lectiones* 33—88. 97—100. 119—152. 170—173. 175—184. 186—198]
Ven. XI 31 (*M*) . . 192. 195 *sq.* 198
[*lectiones*. . . . . 192—198]
Vindobonenses:
Vind. philol. philos. CXXXI 113. 290
Vind. CLXIX 105
Vind. CCLXXIX. 103
Vind. theol. CCLXXXVII (*V*) 198 *sq.*
[*lectiones*. . . . . 198 *sq.*]

Insunt in hoc primo volumine haec:

pag.

TRES CANONES HARMONICI, ED. ADOLFVS STAMM . . . . . 1— 30

GEORGII CHOEROBOSCI EXEGESIS IN HEPHAESTIONIS ENCHIRIDION DE METRIS, ED. GVILELMVS HOERSCHELMANN (CVM EIVSDEM EPILEGOMENIS) . . . . . 31— 96

Inest epistula critica Guilelmi Studemund . . . . . 89— 93

APPENDIX. DE CODICIBVS ALIQVOT ITALICIS AD HEPHAESTIONEM ET CHOEROBOSCI EXEGESIN PERTINENTIBVS, SCRIPSIT GVILELMVS STVDEMVND . . . . . 97—209

Caput I. De scriptionibus de re metrica, quae in codice Vaticano 14 praeter Choerobosci Exegesin insunt . . . . 97—105

Tractatus de re metrica. . . . . 97—101

Tractatus de vocibus animalium . . . . . 101—105

Caput II. De codice Ambrosiano *A* Hephaestionis codicum optimo . . . . . 106—110

Caput III. Versuum ab Hephaestione excitatorum memoria in codice *A* servata . . . . . 111—117

Lexici etymologici Parmensis specimen . . . . 113 sq.

Lexici Ambrosiani specimen. 117

Caput IV. Scholia Hephaestionea Ambrosiana . . . . . 118—152

Caput V. De codice Ambrosiano Q 5 ord. sup. . . . . 152—165

Libellus anonymus de metris Byzantinae aetati familiarissimis . . . . . 153—158

Duo tractatus de caesuris. . . . . 158 sq.

Tractatus de pedibus 160

Dionysii qui fertur de pedibus tractatus . . . . 160—163

Caput VI. De codice Veneto Marciano CCCCLXXXIII . . . 165—198

Heliae Monachi liber de metris cum appendicibus 167—184

Pseudo-Herodiani tractatus περὶ στίχων τῆς λέξεως 185—188

Varii tractatus de re metrica et de prosodia. . 188—198

Acrostichis 196

Caput VII. Michaelis Pselli carmen de metro iambico (cum commentariolo) . . . . . 198 sq.

Ioannis Botaniatae carmen de metro iambico. . 199—204

Caput VIII. De pedum metricorum memoria in Anecdotis Chisianis servata (i. e. Anecd. Chis. § 1[a] et § 1[b]) . . 205—209

pag.

ANONYMI AMBROSIANI DE RE METRICA, EDIDIT GVILELMVS STVDEMVND . . . . . 211—256
I. De metro heroico . . . . . 213—221
II. De pedum nominibus . . . . . 222—230
III. De metro . . . . . 230—231
IV. De pede . . . . . 231—232
V. De pedibus pentasyllabis et hexasyllabis . . . . . 232—237
APPENDIX . . . . . 237—250
Tractatus Ambrosiani de re metrica . . . . . 238—247
Tractatus Ambrosiani περὶ ἡλικιῶν . . . . . 244 sq.
Ad Aristophanem Tzetzianum . . . . . 248—250
Ad Tzetzae Prolegomena in Aristophanem . . . 250—256
ANONYMI LAVRENTIANI DVODECIM DEORVM EPITHETA, EDIDIT GVILELMVS STVDEMVND . . . . . 257—283
De Nicetae Serrarum episcopi excerptis ex Anonymo Laurentiano . . . . . 270—283
CORRIGENDA ET ADDENDA . . . . . 284—298
Tractatus de vocibus animalium . . . . . 284—290
Ad Dionysii qui fertur de pedibus tractatum . . . . . 291 sq.
Anonymus Berolinensis de pedibus . . . . . 293—298
INDICES . . . . . 299—313

Typis expresserunt Breitkopf et Haertel Lipsienses.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

G 55 vol.I
Tres canones harmonici;
Widener Library 006967004
3 2044 085 074 037